

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

တ ရား စီ ရင် ထုံး များ

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်များ

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
တရားရုံးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားစီရင်ထုံးများ

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး
စာကြည့်တိုက်

တရားရုံးချုပ်၏စီရင်ချက်များ

တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၉၇၂ အရ တစ်ကြိမ်မှားရမ်းလျှင်
ရက်သတ္တပတ်(၃)ပတ်ထက်မပိုစေရ။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
တရားရုံးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

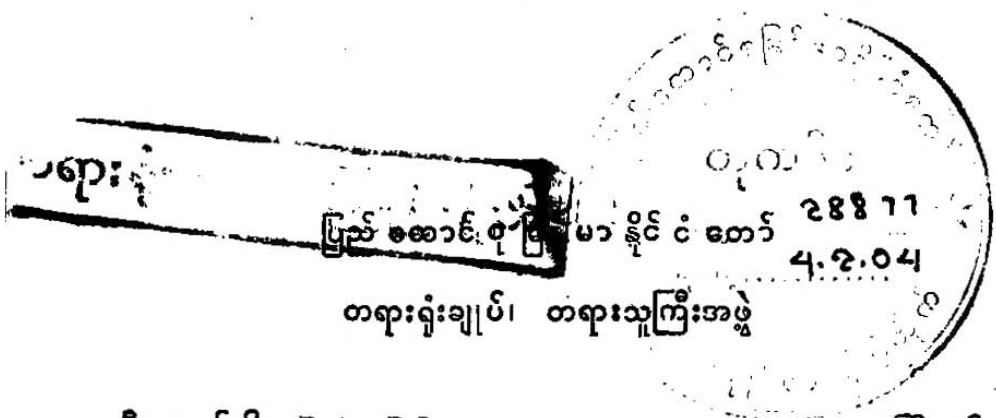
ပထမအကြိမ်

၁၉၉၁ - ဒီဇင်ဘာလ

အုပ်စု - ၆၀၀၀

မဟာနာမံးကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ်(၀၆/၉၂)(၁)

တရားရုံးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးသန်းထွန်း (ယာယီမှတ်ပုံတင်အမှတ် ၃၃၆) က တရားရုံးချုပ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၁၀၁၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်ရှိနေရာရှိ တရားရုံးချုပ် ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးဦးမြင့်သိန်း၊ ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ်-၄၉/၉၁(၁၀) က ထုတ်ဝေသည်။

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးအဖွဲ့

- ၁။ ဦးအောင်စိုး B.A., B.L. တရားသူကြီးချုပ်
- ၂။ ဦးအေးသန်း B.A., B.L. တရားသူကြီး
- ၃။ ဦးကျော်တင့် B.A., B.L. တရားသူကြီး
- ၄။ ဦးမျိုးထွန်းလင်း M. Com. (Ygn.), LL.M. (LOND), တရားသူကြီး
 JUR. DRS. (UTRECHT),
 Bar-at-Law (INNER TEMPLE).
- ၅။ ဦးကျော်ဝင်း B.A. တရားသူကြီး

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးစံစစ်ထုတ်ဝေခေးအဖွဲ့

၁။ ဦးမျိုးထွန်းလင်း M.Com. (Ygn.), LL.M. (LOND), ဥက္ကဋ္ဌ
JUR. DRS. (UTRECHT),
Bar-at-Law (INNER TEMPLE).

တရားသူကြီး၊ တရားရုံးချုပ်

၂။ ဦးမြ
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားမဌာန

အဖွဲ့ဝင်

၃။ ဦးစိုးမြင့်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မြစ်မှုဌာန

အဖွဲ့ဝင်

၄။ ဦးတင်ညွန့်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စီမံဌာန

အတွင်းရေးမှူး

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများ

စီ ရင် ထုံးပြု သော ပြစ်မှု များ

စာမျက်နှာ

ဦးကေဆင်ဘားနက်စ်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၁
မောင်ကံပင်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၅
ခင်မောင်လတ်ပါ (၂)	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၈
ဦးချစ်သန်းပါ (၂)	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၁၂
ဦးစော	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၃)	၁၇
ဦးဆန်းဦး	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၁၀)	၂၂
ဒေါ်တင်မြင့်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၃)	၂၇
ဦးတင်ရွှေ	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၃၁
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့် ဦးကျော်အေး	၃၅
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့် မတင်ကွန်ပါ (၅)	၃၉
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့် ဦးဘိုအေး	၄၃
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့် သန်းအောင်ပါ (၄)	၄၇
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့် စအောင်ဇလဒဟာ	၅၂
ဦးမိဂျေကူးမား	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၅၆
ဦးဘိုချက် (ခ) ဦးသန်းအောင်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၅၉
ဦးလှ	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၆၅
ဦးသိုက်ထွန်း	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၄)	၆၉
ကိုသန်းအောင်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၇၅
ဦးသိန်းလွင်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၇၉
ဒေါက်တာအောင်ကျော်ဇင်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၈၄
ဦးအောင်မြင့်ပါ (၄)	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)	၉၀
မောင်အုန်းတင်	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၉၄
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်	မောင်အုန်းတင်	
ဒေါ်အုံးရီ	နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၄)	၁၀၄

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ-

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြီပြီဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ

၁၉၇၄ ခုနှစ် မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးစားများ ဥပဒေ

၁၉၈၆ ခုနှစ် လောင်းကစားဥပဒေ

၁၉၈၉ ခုနှစ် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်များ

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ - အထူး အယူခံ လျှောက်လွှာ တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသူ ဟုတ်မဟုတ် သုံးသပ်ရန်လိုအပ်ခြင်း - တရားခံအား အပြီးအပြတ် လွှတ်မည် အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးကသာ အယူခံ ဝင်ခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဤအမှုတွင် တရားရုံးချုပ်၏အမိန့်အပေါ် ပြန်လည် အရေးယူလောက်သော ပြဿနာ ရှိ မရှိကို အထူး အယူခံခွင့် လျှောက်လွှာ တင်သွင်းခဲ့သော ဦးတင်ရွှေသည် ဥပဒေအရ တင်သွင်း နိုင်ခွင့်ရှိသူ ဟုတ်မဟုတ်ကို ဦးစွာ သုံးသပ်ရန်လိုအပ်သည်။

စောင်ကြီး မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံ ဦးဟုတ်စင်အား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၇ အရ အယူခံ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးတင်ရွှေသည် မူလ အမှုတွင် တရားလိုပင်ဖြစ်စေပြီး အယူခံမှု တင်သွင်းခွင့်ရှိသူမဟုတ် သဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ရှေ့နေချုပ်ရုံးက အယူခံမှု တင်သွင်းခဲ့ခြင်း မြစ်ပေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၄၀ - ပြစ်မှုနှစ်ခုအရ စွဲချက်တစ်
 ဝစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် တရားခံသည် ပြစ်မှုတစ်ခုနှင့် ဝစ်လျဉ်း၍
 ငြိစွန်းခြင်းပရှိကြောင်း စီရင်ချက်တွင် အတိအလင်းညွှန်းသပ်ခြင်း
 ဖြင့် ယင်းပြစ်မှုမှ အပြီးအပြတ် လွတ်ရာရောက်ခြင်း - အပြီး
 အပြတ် လွတ်သော အမိန့်ကို အလှခံနိုင်ခွင့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို
 ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်နိုင်ခွင့်၊

ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ယခုအမှုတွင် ပရတ္တမြို့နယ် တရားရုံးက တရားခံ
 ဘိုးထွားပါ ၇ ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့် ၄၂၇
 တို့အရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် ပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့် မငြိစွန်းကြောင်း
 စီရင်ချက်တွင် အတိအလင်းသုံးသပ်၍ ပုဒ်မ ၄၂၇ အရသာ ပြစ်မှုထင်
 ရှား စီရင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၄၅၂ အရ စွဲချက်မှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
 ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၄၀ အရ ဘိုးထွားပါ ၇ ဦးတို့အပေါ် အပြီး
 အပြတ် လွတ်ရာရောက်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အပြီးအပြတ် လွတ်ပြီးသော အမိန့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
 ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ နိုင်ငံတော်အတွက် ရှေ့နေချုပ်ရုံးကသာ
 တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံတင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိပြီး တရားရုံးချုပ်ကသာလျှင်
 အပြီးအပြတ်လွတ်ခဲ့သော မူလရုံး၏အမိန့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
 ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) အရ ပယ်ဖျက်ပြီးတရားခံအား ပြစ်မှု
 ထင်ရှား စီရင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ မူလရုံး၏ အပြီးအပြတ် လွတ်ခဲ့သော
 အမိန့်ကို ပြည်နယ်၊ တိုင်းတရားရုံးများက ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့် မရှိချေ။
 ယင်းအချက်နှင့်ဝစ်လျဉ်းပြီး တရားသူကြီးအဖွဲ့က ၁-၈-၈၄ ရက်နေ့စွဲ
 ညွှန်ကြားချက်အမှတ် (၂၃) ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပြီးဖြစ်ပေသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဘိုအေး

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) - အထူး ဥပဒေအရ
 ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရာ၌ ခံဝန်ဖြင့် အခမ်း လွတ်ထားနိုင်ခွင့်ကို
 ကျင့်သုံးနိုင် မနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ဤအမှု၌ အထူးဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်သော ၁၉၈၆ ခု
 နှစ်၊ လောင်းကင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား ရောဂါ
 စီရင်သည့်ကိစ္စတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ
 ခံဝန်ဖြင့် အခမ်းလွတ်ထားနိုင်ခွင့် ရှိမရှိကို သုံးသပ်ရန် ရှိပေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“ဤဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည့် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိလျှင် ဤဥပဒေပါမည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ စာညွှန်း အထူးဥပဒေ သို့မဟုတ် ဒေသန္တရ ဥပဒေ တစ်စုံတစ်ရာကိုဖြစ်စေ၊ တည်ဆဲ အခြားဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်က အာဏာ အပ်နှင်း ထားသည့် အထူး စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ သို့မဟုတ် အာဏာကိုဖြစ်စေ၊ ယင်းဥပဒေက သတ်မှတ် ထားသည့် အထူးကျင့်ထုံး တစ်စုံတစ်ရာကိုဖြစ်စေ ဆီခိုက်ခြင်း မရှိရ။”

သို့ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ စာညွှန်းအထူးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိဘဲသာလျှင် ကျင့်ထုံးသုံးနိုင်ခွင့်ရှိပြီး အထူးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်ခွင့် မရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ လောင်းကစားဥပဒေမှာ အထူးဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်သည့်အပြင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(က)အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်လျှင် အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် (၃)လမှ အများဆုံး ထောင်ဒဏ် (၆)လ သို့မဟုတ် ထိုထောင်ဒဏ်နှင့် ငွေဒဏ် ကျပ် ၅၀၀/- ချမှတ်ခြင်းခံရမည့်အပြင် ပြစ်မှုနှင့် အကျုံးဝင်သော သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ငွေကို ပြည်သူ့ဏာမအဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်းခံရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သို့အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁)ကို ကျင့်ထုံးလျှင် လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(က)ပါ အနည်းဆုံးချမှတ်ရမည့် ထောင်ဒဏ် (၃)လ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေမည်ဖြစ်သဖြင့် ယင်းသို့ ကျင့်ထုံးခွင့်မရှိတော့ချေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် သန်းအောင်ပါ (၄)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅- စွဲချက်ကို တရားခံမှစနစ်ဖြီးဖြစ်လျက် တရားရုံးသည် တရားခံကို လုံးဝစစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ယခုအမှုမှာ တရားလိုပြသက်သေ (၄)ဦးကို စစ်ဆေးပြီးမှ ပြစ်မှုသော သက်သေခံချက်များအရ တရားခံအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၈ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုစွဲချက်ကို တရားခံ

က အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံထားသည့် တရားခံအပေါ် စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာလည်း သက်သေခံချက်များအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် စွဲချက်ကို ဝန်ခံပြီးသော တရားခံအပေါ် တရားရုံးသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခန့်ဖြစ်သော်လည်း မူလ မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားခံအပေါ် တာဝန်မရှိဟုဆိုကာ တရားခံကို လုံးဝ စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ အမှုမှအပြီးအပြတ်လွှတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မလိုက်နာရာ ကျရောက်သည်။ ထို့ကြောင့် မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် အောင်လောဟာ ၅၂

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅- တရားလိုတစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးပြီး တရားလိုပြသက်သေတစ်စုံတစ်ဦးကိုမျှ စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်မပေးနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားလိုတစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးပြီး တရားလိုပြသက်သေ တစ်စုံတစ်ဦးကိုမျှ စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ ပြန်လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ စေတင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အကယ်၍ တရားလို၏ တိုင်လျှောက်ချက်သည် ပြစ်မှုကြောင်းအရ အရေးယူရန် ငြိစွန်းချက်မရှိဟု ပေါ်ပေါက်လျှင်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ချက်ကို ရယူပြီးနောက်တွင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၃ အရ တိုင်လျှောက်ချက်ကို ပလပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ယင်းကဲ့သို့ ပလပ်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ တရားခံကို ဆင့်ခေါ်ပြီး တရားလိုတစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးကာ တရားမကြောင်းသက်သက်သာ စွဲဆိုထိုက်သည့် အမှုဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်လျက် တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ ပြန်လွှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှုမရှိပေ။

ဦးလှ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) ၆၅

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀(၁) ၏ ခြွင်းချက် (၁) - အထက်တရားရုံးများသည် အောက်တရားရုံးများက တရားခံကို သိသိသာသာ ထိခိုက်နှစ်နာမှုရှိစေသော ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့်ရှိခြင်း - ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး

ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ တစ်ခုလုံးကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပုဒ်မ ၃၅၀(၁)၏ ခြွင်းချက်(က)တွင် တရားခံအနေဖြင့် စစ်ပြီးသက်သေများအားလုံးကို သို့မဟုတ် အချို့ကို ပြန်လည် ကြားနာပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း ယင်းသို့ တောင်းဆိုတိုင်း တရားရုံးက မလွဲမသွေ ပြန်လည် စစ်ဆေးကြားနာပေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့တရားခံက တောင်းဆိုလျှင် ပြန်လည်ကြားနာရန် သင့်မသင့်ဆို သေ့အချက်ကို နောက်ဆက်ခံသည့် တရားသူကြီးအနေဖြင့် ချင့်ချိန်နိုင်ရေးအတွက် စံထားရမည့် အချက်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀(၁)၏ ခြွင်းချက်(ခ)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်ဋ္ဌာန်းထားသည်-

“တရားရုံးချုပ်သည် သို့မဟုတ် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိ၏လက်အောက်ရှိ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သော အမှု၌ တရားခံက အယူခံသည်ဖြစ်စေ၊ မခံသည်ဖြစ်စေ ယင်းတရားသူကြီးက ၎င်းကိုယ်တိုင် အစမှအဆုံးထိ ရေးမှတ်ရယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်သော သက်သေခံချက်များကိုအခြေခံ၍ တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ထားခြင်းမှာ တရားခံကို သိသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက်နှစ်နာစေမှု ရှိခဲ့သည်ဟုယူဆလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကိုဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်မှုကို ဖြစ်စေ အသစ်ထပ်မံပြုလုပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။”

သို့ဖြစ်ရာ နောက်ဆက်ခံသော တရားသူကြီးက ယခင်တရားသူကြီး စစ်ဆေးရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို မူတည်၍ တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည်ကိစ္စတွင် တရားခံအပေါ် သိသိသာသာ ထိခိုက်နှစ်နာမှုရှိစေခဲ့ကြောင်း အထက်တရားရုံးများက ယူဆပေါ်ပေါက်သည့်အခါမှသာ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အကယ်၍ ယင်းသို့ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရာ၌ တရားခံအပေါ် သိသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက်နှစ်နာမှုမရှိဟု ပေါ်ပေါက်နေလျှင် အထက်တရားရုံးများက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို လက်ခံနိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းမှာလည်း အငြင်းမပွားသည့်အချက် ဖြစ်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ တစ်ခုလုံးကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုဆုံးဖြတ်သည့် တရားသူကြီးအနေဖြင့် ကိုယ်တိုင်ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်

မန္တလေးတိုင်း (ကျောက်ဆည်မြို့နယ်ရှိ) တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည့် အခြေအနေတွင် ၎င်းတို့ (၄)ဦး အပေါ် အမှုသစ် ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေးနေခြင်းမှာ တရားရုံးအနေဖြင့် တရားစီရင်ရေး ယန္တရားကို မတရားအသုံးပြုရာရောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ဤအမှုမျိုးကို ခွင့်ပြုမည်ဆိုလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်များကို မသိကျိုးကျွန်ပြု၍ တရားစွဲ အဖွဲ့အစည်းက ရဲစွဲချက်အသစ်များဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်တရားစွဲဆိုမှုကို ခွင့်ပြုရာ ရောက်နေမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဦးအောင်မြင့်ပါ (၄) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

၁၉၆၀ ခြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ - ယင်းပုဒ်မအရ စွဲဆိုလိုလျှင် အမှုစတင် ဖြစ်ပွားသောနေ့မှ (၉) လအတွင်း စွဲဆိုရန်လိုခြင်း - အထူးဥပဒေတစ်ရပ်တွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်နှင့်ပတ်သက်၍ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တရားရုံးက ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုနိုင်သော စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်ချက်အရ ၁၉၆၀ ခြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ စွဲဆိုတိုင်ကြားလိုလျှင် အမှုစတင် ဖြစ်ပွားသောနေ့မှ (၉) လ အတွင်း တိုင်ကြားရမည်ဟု ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ တွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ လျှောက်ထားလျက် အချင်းဖြစ်အခန်းသို့ ၈-၂-၆၆ နေ့စတင် ဝင်ရောက်ပြီး အမှုထိုင်ကြားသောနေ့သည် ၂၄-၅-၆၀ နေ့ဖြစ်သည်။ အထူး ဥပဒေတစ်ရပ်တွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်နှင့်ပတ်သက်၍ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တရားရုံးက ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သော စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိပေ။

ဦးဗိဇေကျားမား နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ (၂)

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထု ထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သောဆေးဝါးများ ဥပဒေကို ဖြစ်ဆင်သည့် ဥပဒေ - ဖြစ်မှုနှစ်ရပ် ထပ်မံ ဖြည့်စွက် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း - မြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ - ပုဒ်မနှစ်ခုတို့တွင်

အကျုံးဝင်သော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုတည်းအတွက် ပြစ်ဒဏ် တစ်ခု
ထက်ပို၍ ချမှတ်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေတင်ပြသော ရန်ခံလင်း
(ခ) ကျော်ဆိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော် အမှုကို ဆုံးဖြတ်စဉ်က တည်ဆဲဥပဒေနှင့် ယခု အမှု
ဖြစ်ပွားစဉ်က တည်ဆဲဥပဒေတို့သည် ခြားနားမှုရှိသည်ကို အယူခံ
တရားလို၏ ရှေ့နေအနေဖြင့် သက်ထားမိဟန်မတူချေ ရန်ခံလင်း
အမှုဖြစ်ပွားစဉ်က မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါး
ကို ရောင်းချခြင်း၊ ရောင်းချရန် အားထုတ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
ရောင်းချရန် ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်းအတွက်သာ ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်
မှတ်ထားသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော
ဆေးဝါးများ ဥပဒေကို ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ထွတ်တော် ဥပဒေ
အမှတ်(၁)ဖြင့် ပြင်ဆင်ရာတွင် မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်
သော ဆေးဝါးများရောင်းချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထက်ဖော်ပြပါ
ပြစ်မှုများအပြင် မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ
ကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားသည့်အတွက် ပြစ်မှုတစ်ရပ်
နှင့် ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သည့်အတွက် ပြစ်မှုတစ်
ရပ်ကို ဖြည့်စွက်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ရန်ခံလင်း အမှုတွင် ထုံးစွဲသော
စီရင်ထုံးသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော
ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သောပြစ်မှုနှင့်
ပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုများနှင့် မသက်
ဆိုင်ချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅(၄)၌
အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“ဤပုဒ်မပါ မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၇၁ ကို မထိခိုက်စေရ။”

မောင်အုန်းတင်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေ
တတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ)နှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ)
တို့တွင် အကျုံးဝင်သော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုတည်းကိုသာ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်
ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ အရ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုထက်ပို၍ချမှတ်
ခွင့် မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် မောင်အုန်းတင်အား ရှမ်းပြည်နယ် (လား
ရှိုးမြို့နယ်) တရားရုံး၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ်

၄၀၃ တွင် သီးခြားပြစ်ဒဏ် ၂ ရပ်ချမှတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အထပ်အရှား ဆန့်ကျင်သည်။

<u>မောင်အုန်းတင်</u>		ပြည်ထောင်စု		
ပြည်ထောင်စု	နှင့်	<u>မြန်မာနိုင်ငံတော်</u>		
မြန်မာနိုင်ငံတော်		မောင်အုန်းတင်		

လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (က) - အမှုဖြစ်နေစဉ်အတွင်းပူးတွဲတရားခံ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ၇၊ ၈ တို့အရ စပ်ဆိုင်သော အချက်အလက်များအဖြစ် သက်သေခံစင်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ၇ နှင့် ၈ တို့အရ မှုခင်းမဖြစ်မီ လုပ်ဆောင်ချက်အပြုအမူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပွားစဉ် တရားခံလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေ၊ အခွင့်အလမ်းတို့သည်လည်းကောင်း စပ်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများအဖြစ် သက်သေခံစင်သည်။ ဤအမှုတွင် အမှုဖြစ်နေစဉ်အတွင်း ပူးတွဲတရားခံ ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ်၏အိမ်သို့ ဝင်ပြေးခြင်းမှာ ဖိုးတုတ်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေ အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် သက်သေခံစင်သည်။

ဤအမှုတွင် မူလကပင် ဦးဘိုချုပ်၏ နေအိမ်သို့ လောင်းကစားမှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဝရမ်းဖြင့် ဝင်ရောက်ရှာဖွေရန် လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ပူးတွဲတရားခံ ဖိုးတုတ်သည် ထွက်ပြေးလာပြီး ဦးဘိုချုပ်နှင့် မြင့်လွင်အိမ်အကြား၌ ချလယ်ဂျာစာရွက်နှင့် ငွေများပါသော အထုပ်ကို လွှင့်ပစ်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုသို့လွှင့်ပစ်ပြီးနောက် ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ်၏ နေအိမ်ပေါ်တက်ပြေးကာ စားပွဲပေါ်၌ ချလယ်ဂျာစာရွက်တစ်ရွက်နှင့် ငွေများပါသော အထုပ်ကို ပစ်တင်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုသို့ပစ်တင်ပြီးနောက် ဦးဘိုချုပ်၏ အိမ်နောက်ပေးသို့ သွားရောက်ပုန်းအောင်းနေခြင်း၊ ဦးဘိုချုပ်၏ နေအိမ်အပေါ် အခြားနေရာများမှ ငွေများ အနှံ့အပြားကိုသိမ်းဆည်းရမိခြင်း၊ ဦးဘိုချုပ်နှင့် ဖိုးတုတ်မှာ ဆက်ဆံမှုမရှိဘဲ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းဖြစ်ပါက ထွက်ပြေးရန် နေရာအများအပြားရှိပါလျက် ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ်၏နေအိမ်ပေါ်သို့တက်ပြေးပြီး ငွေနှင့်ချေစာရွက်ကို စားပွဲပေါ်ပစ်တင်ခြင်း၊ နောက်ပေးဘက် သွားရောက်ပုန်းအောင်းခြင်းတို့မှာ ၎င်းတို့နှစ်ဦး အဆက်အသွယ်ရှိကြောင်း ကောက်ယူရမည့် စပ်ဆိုင်သော အချက်အလက်များ ဖြစ်ပေသည်။

ဦးဘိုချုပ် (ခ) ဦးသန်းအောင်	နှင့်	ပြည်ထောင်စု....	
		မြန်မာနိုင်ငံတော်	

မရှိမှ သားသမီးများက လျှောက်ထားရန် မဟုတ်ပေ။ သေသူ
ဦးကံကြီး၏ တရားဝင်ဇနီး ဖြစ်စေ၊ သားသမီးများ ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့
အနက် မည်သူမဆို လျှောက်ထားနိုင်ကြသည်။ အစီအစဉ် အတိုင်း
ဇနီးမရှိမှ သားသမီးများက လျှောက်ထားရန် မဟုတ်ပေ။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် မှတင်ကုန် ပါ(၅)

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ အမိန့်အမှတ်
၄/၈၉ စာပိုဒ် ၅၂၆-ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နှစ်နာသူက အမှု မပိတ်
သိမ်းလိုကြောင်း လျှောက်ထားခွင့်- ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာ
သူများတွင်ပါသော ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သား သမီးတို့သည်
အစီအစဉ်အတိုင်းသာလျှင် လျှောက်ထားခွင့် ရှိသည်ဟု တရား
ရုံးချုပ်က အနက်အဓိပ္ပာယ် ထပ်မံဖွင့်ဆိုခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးက ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့် အမှုကို
၂၂-၉-၈၉ နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာသူ က
အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးတွင် မပိတ်သိမ်း
လိုကြောင်းကို လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်ဟု နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု
တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ စာပိုဒ် ၅၂၆ ခုထိယ
ဝါကျတွင် ပါရှိသည်။ ၎င်းအပြင် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နှစ်နာသူ ဆိုရာတွင်
နှစ်နာသူ၏ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးတို့ကိုသာဆိုကြောင်း
စာပိုဒ် ၆ တွင် တိတိကျကျ ဆက်လက်ပါရှိသဖြင့် ယင်း စကားရပ်
အတိုင်းသာ တရားရုံးက မှတ်ယူရန်ရှိပေသည်။ စာပိုဒ် ၆ တွင် ပါ
သော ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သား သမီးတို့သည် အစီအစဉ်အတိုင်း
သာလျှင် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာသူများ အဖြစ် ရပ်တည်မှုရှိသည်ဟု
တရားရုံးချုပ်က အနက်အဓိပ္ပာယ် ထပ်မံဖွင့်ဆိုခွင့်မရှိချေ။ နိုင်ငံတော်
ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့က ဥပဒေ အမှတ် ၂/၈၈
အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေ အခန်း (၄)
စာပိုဒ် ၄ တွင် ပါရှိသော အာဏာများတွင်လည်း ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်
တွင် ပါရှိသော စကားရပ်များ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည့်
အာဏာကို တရားရုံးချုပ်သို့ အပ်နှင်းထားခြင်းမရှိပေ။

ဒေါက်တာအောင်ကျော်စင် နှင့် ပြည်ထောင်စု
ပါ(၂) မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ(၂)

အမှုပြန်ဖွင့်ခြင်းသည် တိုင်တန်းထားပြီးသော မှုခင်းကို ဆက်လက်
အရေးယူစေခြင်းသာဖြစ်ခြင်း- အမှုဖွင့် စုနှစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်
ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲ့ပေးသကဲ့သို့ အစွမ်းအနက် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်

အကြောင်း မပေါ်ပေါက်သဖြင့် အမှုဖွင့်သူ၏ အသက်ကန်သတ်
ချက်မရှိခြင်း- နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့
အဖိန်အမှတ် ၄/၈၉ ၏ စာပိုဒ် (၆) - တရားဝင် စနိုး၊ ခင်ပွန်းနှင့်
သားသမီးဆိုသည့် စကားရပ်များကို အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူရာ၌
အရွယ်ရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ မရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ နှစ်နာသူ၏
တရားဝင်စနိုး၊ ခင်ပွန်းနှင့်သားသမီးများအကျုံးဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုပြန်ဖွင့်ခြင်းမှာ အမှုပြန်ဖွင့်သူ၏ ဆန္ဒကို ဖော်
ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေတင်ပြသော
အမြင်ကို လက်မခံနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာတွင်
အသတ်ကန်သတ်ချက်ရှိရမည်ဟူသော တင်ပြချက်မှာမူ အခါခပ်သိမ်း
မမှန်နိုင်။ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲတွင် ကျိယ်စားလွယ်လောင်းများ
အနက် မည်သူ့ကို ရွေးချယ်ရမည်ဟူ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန် အကြောင်း
ရှိသည်ဖြစ်၍ နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် ဆင်ခြင်နိုင်မည့်အရွယ်ကို ဥပဒေဖြင့်
သတ်မှတ်ပေးရသည်။ ပဋိညာဉ်ပြုရာတွင် ပဋိညာဉ်ပြုသူများအကြား၌
တာဝန်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များ ပေါ်ပေါက်စေသည်ဖြစ်၍ အသက်ကန်သတ်
ချက်ရှိရမည်။ သက်သေခံရာတွင် မိမိ သိရှိသမျှကို ဖော်ထုတ်ရန်သာ
တာဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသက်ကန်သတ်ချက်သတ်မှတ်မထားစေ။ တရားရုံး
တွင် မေးမြန်းချက်တို့ကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်နားလည်မြေကြား
နိုင်မှုသည်သာလျှင် သက်သေခံ ခွင့်မှတ်ကျောက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထား
သည်။ အမှုကို ပြန်ဖွင့်ခြင်းနှင့် ပထမ သတင်းစပး တိုင်တန်းချက်ရေး
ဖွင့်ခြင်းတို့သည် အခြေခံသဘောအားဖြင့် ကွဲလွဲမှု မရှိချေ။ အမှုပြန်
ဖွင့်ခြင်းသည် တိုင်တန်းထားပြီးသော မှုခင်းကို ဆက်လက်အရေးယူ
စေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စတွင် အမှုဖွင့်သူအနေဖြင့် တာဝန်ယူမှု
မရှိနိုင်။ အမှုဖွင့်ရာ၌ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲ ပေးသကဲ့သို့
အလေးအနက် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ မိမိ
မကျေနပ်မှုကို ဖော်ထုတ်သည့်သဘောသာ ဆောင်သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ
အသတ်ခံရသည်ကိုစွဲတွင် တာဝန်ရှိသူတို့အား ဖော်ထုတ်အပြစ်ပေး
စေရန်အလို့ငှာ ရည်ရွယ်လျက် သားသမီးများက မိမိတို့၏နှစ်နာမှုကို
ကိုးစားရန်အတွက် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ မတင်တင်မော်တို့
(၃) ဦးသည် ကျောင်းသူကျောင်းသားများဖြစ်ကြပြီး မတင်တင်မော်
နှင့် မောင်အောင်ဆန်းဦးတို့မှာ ၁၉၈၈ခုနှစ်၊ အတွင်းက စတုတ္ထတန်း
တွင် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသူများဖြစ်၍ အတော်အတန် စဉ်းစား
ဆင်ခြင်နိုင်သူများဖြစ်သည်မှာ ယုံမှားနိုင်ဖွယ်ရာမရှိချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး
အဖွဲ့ အဖိန်အမှတ် ၄/၈၉ တွင် ကျိယ်တိုင်ထိခိုက်နှစ်နာသူဆိုသော

စကားရပ်၌ နှစ်နာသု၏ တရားဝင် ဇနီးခင်ပွန်းလည်း အကျုံးဝင်
 ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အိမ်ထောင်ကျသူများတွင် အရွယ်
 မရောက်သေးသူများလည်း ရှိနိုင်သည်။ အရွယ် ရောက်သူကသာ
 စာပိုဒ် (၆) အရ အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု ကောက်ယူလျှင် သဘာဝကျ
 မည် မဟုတ်ချေ။ စာပိုဒ် (၆) ပါ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သား
 သမီးဆိုသည့် စကားရပ်များကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာ၌ အရွယ်
 ရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ မရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ နှစ်နာသု၏ တရားဝင်ဇနီး၊
 ခင်ပွန်းက အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု ယူဆ၍ အရွယ်ရောက်သူ သား
 သမီးတို့ကသာ အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု အကွဲကွဲအလွဲလွဲ ယူဆလျှင်
 သင့်မြတ်မည်မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်အုံးရီ	နှင့်	ပြည်ထောင်စု			၁၀၄
		မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ(၄)			

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့၊

ဦးကေဆင်ဘားနက်စ်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

† ၁၉၉၀
အောက်တို
ဘာလ
၂၃-ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ -- တရားရုံးသို့ တင်ပြခြင်း မရှိသော သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် စစ်လျဉ်း၍ တရားရုံးတွင် အမိန့် ချမှတ်ရန် တာဝန်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားရုံးသည် အမှုအား စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးပါက အမှုနှင့်ပတ်သက်သော သက်သေခံပစ္စည်းများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ စီမံခန့်ခွဲသည့် အမိန့်ကို မလွဲ မသွေ ချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးသို့တင်ပြလာခြင်းမရှိသော သက်သေခံပစ္စည်းနှင့်စစ်လျဉ်း၍ ယင်းကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဒေါ်နီနီသိန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေ အရာရှိ အဆင့် (၁)
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၃၉/၈၇ တွင် ဦးကေဆင်ဘားနက်စ် အပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေး နေ့စဉ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ စွဲဆိုခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက တရားခံအပေါ် ယင်းဥပဒေပုဒ်မဖြင့်ပင် စွဲချက်တင်စစ်ဆေးပြီးနောက် ထောင်ဒဏ် (၁) နှစ်ကျခံ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၈ (ခ)

† ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၃၉ တွင် ချမှတ်သော (၃-၃-၈၈) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း (မန္တလေးမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၀
ဦးကေဆင်
ဘားနက်စ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သက်သေခံ ငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ်ကို အယူခံရက်ကျော်လွန်က တရားခံသို့ ပြန်လည်ထုတ်ပေးစေရန်လည်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ တရားခံက အယူခံရက် ကျော်လွန်သောအခါ ဖော်ပြပါ သက်သေခံငွေကို ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန်လျှောက်ထားခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက တရားစွဲ အဖွဲ့ အစည်းမှ အမှန်တကယ် ပေးသွင်းထားသော ငွေ ၁၇၅၀/- ကျပ် ကိုသာ ပြန်လည်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးကေဆင် ဘားနက်စ်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ မိုးကုတ်မြို့၊ စစ်တန်းရပ် ဂေါက်ကွင်းလမ်း အမှတ် ၆၅ နေ ဦးကေဆင်ဘားနက်စ်၏ နေအိမ်သို့ ၂၇-၄-၈၇ ရက်နေ့တွင် သတင်းအရ ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ တရားမဝင် ကျောက်မီးတူးရာ၌ သုံးစွဲကုန်ကျသည် တို့ကို ရေးမှတ်ထားသော စာအုပ် (၅)အုပ်နှင့် ငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ် တို့ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် သက်သေများရှေ့၌ သိမ်းဆည်းခဲ့ကြောင်း၊ သတ္တုတွင်း ဝန်ကြီးဌာန၏ ၈-၃-၆၉ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁/၆၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်၍ ၎င်း ဦးကေဆင်ဘားနက်စ်အပေါ် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စနစ် တည်ဆောက်မှုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပ်နှင်းသည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (၁) အရ အရေးယူပေးရန်ဟု မန္တလေးမြို့၊ အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယ စုံစမ်းရေးမှူး ဦးအေးသိမ်းက မိုးကုတ် ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားရာမှ အမှုစတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူက အဓိက ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက် အဖြစ် တင်ပြရာ၌ မိမိထံမှ ငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ်ကို ၂၇-၄-၈၇ ရက်နေ့က သိမ်းဆည်းသွားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုကို ပထမ မိုးကုတ် မြို့နယ်တရားရုံး၌ စွဲတင်ပြီး ၎င်းမှ တစ်ဖန် မန္တလေး အနောက်မြောက် မြို့နယ်တရားရုံးသို့လည်းကောင်း၊ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးသို့လည်းကောင်း ရုံးပြောင်း စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း၊ တရားစွဲ အဖွဲ့က သက်သေခံပစ္စည်း ငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ်ကို တရားရုံးသို့ မတင်ပြဘဲနေသဖြင့် ၅-၉-၈၇ နေ့စွဲပါ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်အမှတ် ၁/၈၇ အရ ငွေ ၂၅/- ကျပ် တန်၊ ၃၅/- ကျပ်တန်နှင့် ၇၅/- ကျပ်တန်တို့မှာ တရားမဝင်ငွေအဖြစ် ကြေညာခဲ့သောကြောင့် တရားဝင်ငွေ ၁၇၅၀/- ကျပ်ကိုသာ တိုင်းတရားရုံးသို့ ၁၂-၁၁-၈၇ ရက်နေ့တွင် အပ်နှံခဲ့သည်ဟု သိရကြောင်း၊ မိမိထံမှ သိမ်းဆည်းသွားသော ငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ်မှာ သိမ်းဆည်းသွားစဉ်က တရားဝင်ငွေဖြစ်၍ အချိန်မီ တရားရုံးသို့ တင်သွင်းပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာကုသ်ဌာန ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၀ (၂) နှင့် တရားရုံးများလက်စွဲအပိုဒ် ၁၀၈၉ တို့နှင့် အညီ ငွေတိုက် (ဘဏ်) သို့ အပ်နှံထားမည်ဆိုလျှင် မိမိအား ပြန်လည် ပေးအပ်ချိန်တွင် တရားဝင်ငွေများသာ ဖြစ်နေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုမှ

ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့သောကြောင့် မိမိတွင် 'ဆုံးရှုံးနှစ်နာမူ ဖြစ်ရကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ငွေ ၁၇၅၀/- ကျပ်ကို နုတ်ပြီး ကျန်ငွေ ၃၃၂၅၀/- ကျပ်ကို မိမိအား ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးပါရန်ဟု တင်ပြ ထားသည်။

၂၉၉၀
ဦးကေဆင်
ဘားနက်စ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

တိုင်းတရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ တရားခံ ဦးကေဆင် ဘားနက်စ်အား စွဲဆိုထားသည့် ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် ထောင်ဒဏ် (၁) နှစ် ကျခံစေရန်နှင့် သက်သေခံ ငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ်ကို တရားခံအား ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် ၃-၃-၈၈ ရက်နေ့က အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ သက်သေခံငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ်ကို ၂၇-၄-၈၇ ရက်နေ့တွင် တရားခံ ထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီး ယင်းငွေကို တရားရုံးသို့ပေးသွင်းခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ အမှုစွဲ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော အထူး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန လက်ဝယ်၌ ထားရှိခဲ့သည်။ ကျပ် ၂၅/- ကျပ်တန်၊ ကျပ် ၃၅/- ကျပ်တန် နှင့်၊ ကျပ် ၇၅/- ကျပ်တန် ငွေစက္ကူများကို တရားမဝင်ငွေအဖြစ် နိုင်ငံ တော် ကောင်စီက ၅-၉-၈၇ ရက်နေ့တွင် ကြေညာခဲ့သည်။ ယင်း ကြေညာချက်အရ သက်သေခံငွေ ၃၅၀၀၀/- အနက်မှ ငွေ ၃၃၂၅၀/- ကျပ်မှာ တရားမဝင်ငွေအဖြစ် သို့ရောက်ရှိသွားပြီး ကျန်ငွေ ၁၇၅၀/- ကျပ် သာလျှင် တရားဝင်ငွေအဖြစ် တည်ရှိခဲ့သည်။ အထူး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာနက အဆိုပါ ငွေအနက် တရားမဝင်ဖြစ်သွားသော ငွေစက္ကူ တန်ဖိုး ၃၃၂၅၀/- ကျပ်ကို စာရင်းဇယား ပြုလုပ်၍ လှည်းကောင်း၊ ကျန်ငွေ ၁၇၅၀/- ကျပ်ကို ငွေသားဖြင့် လှည်းကောင်း၊ တိုင်းတရားရုံး ညှိလစ် စာရေးကြီးထံ ၁၂-၁၁-၈၇ ရက်နေ့တွင် ပေးသွင်းခဲ့ကြောင်း စတုတ္ထရှိရသည်။ တရားမဝင်ငွေစက္ကူများကိုမူ အထူးစုံစမ်း စစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန လက်ဝယ်၌ ထားရှိကြောင်းလည်း တွေ့ရှိရသည်။

တရားရုံးသည် အမှုအား စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးပါက အမှုနှင့်ပတ်သက်သော သက်သေခံပစ္စည်းများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ စီမံခန့်ခွဲသည့်အမိန့်ကို မလွှဲမသွေ ချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် တရားရုံးသို့ တင်ပြလာခြင်း မရှိသော သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ယခုအမှု၌ သက်သေခံ ပစ္စည်း ငွေ ၃၅၀၀၀/- ကျပ် အနက်မှ တရားဝင်ငွေ ၁၇၅၀/- ကျပ်ကို သာ တရားရုံးသို့ပေးသွင်းခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ ငွေ ၁၇၅၀/- ကျပ်ကို တရားခံသို့ ပြန်လည်ထုတ်ပေးခဲ့သော တိုင်းတရား ရုံး၏ အမိန့်သည် မှားယွင်းခြင်းမရှိပေ။ တရားရုံးသို့ မပေးသွင်းမီ နိုင်ငံ တော် အစိုးရက တရားမဝင် ငွေစက္ကူအဖြစ် ကြေညာခဲ့သော ငွေ ၃၃၂၅၀/- ကျပ် အတွက် တရားရုံး၌ တာဝန်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ သိမ်းဆည်းရမိသော သက်သေခံငွေကို တရားရုံးသို့ အချိန်မီပေးအပ် ခြင်းမှာ သက်ဆိုင်ရာ တရားစွဲ အဖွဲ့အစည်း၏ တာဝန်သာ ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
 ဦးကေဆင်
 ဘားနက်စ်
 နိုင်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်

တရားမဝင်ငွေအဖြစ် မကြေညာမီက တရားရုံးသို့ ပေးသွင်းခြင်းဖြစ်လျှင် တရားရုံး၌ တာဝန်ရှိမည် ဖြစ်သော်လည်း ယင်းကဲ့သို့ ကြေညာပြီး နောက်ပိုင်းမှ ယခုကဲ့သို့ လာအပ်ခြင်းဖြစ်၍ တရားရုံး၌ လုံးဝ တာဝန်ရှိ တော့မည် မဟုတ်ပေ။ ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မကျေနပ်လျှင် သက်ဆိုင် ရာ တရားစွဲအဖွဲ့အစည်းထံ တင်ပြဖြေရှင်းရန်သာရှိမည် ဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံး၏ ၃-၃-၈၈ နေ့စွဲပါ သက်သေခံပစ္စည်း ငွေ ၃၅၈၀၀/-ကျပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသောအမိန့်တွင် ယင်းငွေ ၃၅၀၀၀/-ကျပ် ကို အယူခံရက်ကျော်လွန်က တရားခံသို့ပြန်ပေးစေဟု အမိန့်ချမှတ်ထား ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် မိမိတရားရုံးသို့ အပ်နှံသော တရားဝင်ငွေ ၁၇၅၀/-ကျပ် အတွက်သာ အမိန့်ချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိပါ လျက် မိမိတရားရုံးသို့ လုံးဝအပ်နှံခြင်းမရှိသောတရားမဝင်ငွေ ၃၃၂၅၀/- ကျပ်ကိုပါ ထည့်သွင်းပြီး အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ မလိုအပ်ဘဲ မှားယွင်း ချမှတ်ထားသည့် အမိန့် ဖြစ်၍ ပြင်ဆင်ပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ ၃-၃-၈၈ နေ့စွဲပါသက်သေခံ ငွေ ၃၅၀၀၀/-ကျပ်ကို တရားခံသို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ၎င်းအစား သက်သေခံငွေ ၁၇၅၀/-ကျပ်ကို တရားခံသို့ပြန်ပေးစေဟု ပြင်ဆင်လိုက်သည်။ ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမရှိ၍ ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

မောင်ကံပင်

နှင့်

† ၁၉၉၀
မေလ ၁၅ရက်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) *

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ အမိန့် အမှတ် ၄/၀၉ ၏ အပိုဒ် ၅-ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း—တရားရုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည် အမှုဖွင့်လှစ်ပြီးမှ နစ်နာသူက အမှုပြန်လည်ပိတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှု၌ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူတွင် အကျုံးဝင်သည့် သေသူ၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးစံသိန်းက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း လျှောက်ထားချက်အရ တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းသို့ ဖွင့်လှစ်ပြီးမှ အမှုကို ပြန်လည်ပိတ်ပေးပါရန် နစ်နာသူ ဦးစံသိန်းက အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ အရ လျှောက်ထားပြန်ရာ ယင်းလျှောက်ထားချက်သည် အမိန့် အမှတ် ၄/၀၉ ပါ မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်မျှ ညီညွတ်ကြောင်း မတွေ့ရှိရ၍ တိုင်းတရားရုံးက လက်မခံဘဲ ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခြင်း မရှိဟု မဆိုသာချေ။ ယင်းအမှုကို ရုပ်သိမ်းလိုပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၄ အရသာ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးခင်မောင်ဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးအောင်စိန်၊ ဥပဒေ အရာရှိ အဆင့် (၁)
- ၂။ ဦးမောင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်း

* ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၀၃ (ခ)
 † ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁ တွင် ချမှတ်သော (၁၄-၉-၀၉) ရက်စွဲပါ စစ်တိုင်းတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၀
မောင် ကံ ပင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (ကလေးမြို့နယ်)၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၁/၈၉ တွင် မောင်ကံပင်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂၊ ၃၂၆ တို့အရ ၂၁-၅-၈၇ နေ့က တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့ရာ န-ဝ-တ ၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အရ ယင်းအမှုကို ၂၄-၇-၈၉ နေ့က ပိတ် သိမ်း ခဲ့သော်လည်း ၄-၉-၈၉ နေ့က သေသူ၏ခင်ပွန်း ဦးစံသိန်း၏ လျှောက်ထားချက်အရ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ၁၄-၉-၈၉ နေ့က ဦးစံသိန်းကအမှုကို ပြန်လည်ဖွင့်ရန် လျှောက်ထားချက်ကို ပြန် လည် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုပါရန် လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက ဗွင့်မပြုဘဲ ၎င်း၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်ပြီး အမှုကို ဆက်လက် စစ်ဆေးမည် ဖြစ် ကြောင်းဖြင့် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မူလရုံးတရားခံမောင်ကံပင် က မကျေနပ်သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ၂၂-၄-၈၇ နေ့ နံနက် (၉)နာရီ အချိန်ခန့်တွင် တစ်ရွာ တည်းနေ မောင်ကံပင်၏ဇနီး မလှစန်းနီမှ နေအိမ်သို့ လာရောက်ပြီး ကိုကံပင်က ဆရာတို့ အမတ်တို့ ဓားနှင့်ခုံတ်လို ဆေးရုံသွားစရာရှိရင် စီစဉ် ရန် ပြောသဖြင့် လိုက်သွားရာ ကိုကံပင်၏ အိမ်ပေါ်တွင် ကျောင်းဆရာ ဦးစံသိန်းသည် ခေါင်းတွင် ဒဏ်ရာများနှင့် လဲနေသည်ကိုတွေ့ရပြီး ဇနီး ဖြစ်သူ မလှအေးမှာ သေနေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ အဖြစ်အပျက်ကို မေးမြန်းစုံစမ်းရာ တရားခံ ကိုကံပင်က ဓားဖြင့်ခုတ်သဖြင့် ကျောင်းဆရာ ဦးစံသိန်း ဓားဒဏ်ရာရရှိပြီး မလှအေးမှာ ဓားဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးနေ ကြောင်း စုံစမ်းသိရှိရသည်ဆိုကာ မင်းကင်းမြို့နယ် ထိန် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဦးဘတုတ်က တရားလိုပြုလုပ် တိုင်တန်းခဲ့ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူ မူလရုံးတရားခံ မောင်ကံပင်က အဓိက အကြောင်း ပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာတွင် နှစ်နာသူကိုယ်တိုင်၏ လျှောက်ထားချက်နှင့် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အမိန့် အမှတ် ၄/၈၉ တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား ထိုက်ပါလျက် ယင်းအချက်တို့ ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြုဘဲ လျှောက်လွှာပိတ်ရန် အမိန့်တွင်မပါဟု သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။

၂၀-၇-၈၉ နေ့စွဲပါ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ အမိန့် (အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉) ၏ အပိုဒ် ၅ တွင် '၁၉၈၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စစ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများ၌ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှု အား လုံးကို ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ချင်း လွှတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် လူသတ်မှု၊ စုဒ္ဓိမ်းမှု၊ သူတစ်ဦးအား ထိခိုက်နှစ်နှော့စေသည့်

မောင် ကံ ပင်
နှင့်
ပြည် ထောင် စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ဖြစ်မှု၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံးနစ်နာသည့် ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်းမပြုလိုလျှင် ၁၉၈၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားလျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသည် အမှုကို ပိတ်သိမ်းသည့် အချိန်က ရောက်ရှိနေသည့် အဆင့်မှစ၍ ဆက်လက်စစ်ဆေးရမည်” ဟူ၍ ဖော်ပြပါရှိရာ ယင်းသို့ဆိုလျှင် ဤအမှု၌ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက် နစ်နာသူတွင် အကျုံးဝင်သည့် သေသူ၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးစံသိန်းက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း လျှောက်ထားချက်အရ တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ယင်းသို့ဖွင့်လှစ်ပြီးမှ အမှုကို ပြန်လည်ပိတ်ပေးပါရန် နစ်နာသူ ဦးစံသိန်းက အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အရ လျှောက်ထားပြန်ရာ ယင်းလျှောက်ထားချက်သည် အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ပါ မည့်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်မျှ ညီညွတ်ကြောင်း မတွေ့ရှိရ၍ တိုင်းတရားရုံးက လက်မခံဘဲ ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိဟု မဆိုသာချေ။

ယင်းအမှုကို ရုပ်သိမ်းလိုပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၄ အရ သာ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူ မောင်ကံပင်၏ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ခင်မောင်လတ် ပါ(၂)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်*

† ၁၉၉၀
စက်တင်ဘာလ
၂၇-ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၀- ပြင်ဆင်မှုတွင် နှစ်ဘက် အမှုသည်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးဆောင်များသည် အခွင့်အရေး တစ်ရပ်အနေဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြခွင့် မရှိခြင်း-ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉(၂)-တရားခံအား နှစ်နာစေသည့် အမိန့်ကို ချမှတ်မည်ဆိုလျှင် ယင်းတရားခံအား ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေနှင့်ဖြစ်စေ ထုချေခွင့်ပေးရန်လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လက်အောက်ခံ တရားရုံးများက ဥပဒေနှင့်မညီမညွတ် စဆောင်ရွက်နေသည်ကို ပြင်ဆင် တည့်မတ် ပေးနိုင်ရန် အတွက် တိုင်းတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်လှစ်ခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်သည်။ ပြင်ဆင်မှုများတွင် နှစ်ဘက်အမှုသည်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးဆောင်များသည် အခွင့်အရေး တစ်ရပ်အနေဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြခွင့် မရှိကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၄၀ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ယင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ခြွင်းချက်တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မထိခိုက်စေရပေ။ အဆိုပါပြင်ဆင်မှု၌ တရားခံအား ထိခိုက်နှစ်နာစေသော အမိန့်ကို ချမှတ်မည်ဆိုလျှင် ယင်း တရားခံအား ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေနှင့်ဖြစ်စေ ထုချေကြားနာခွင့် မပေးဘဲ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉(၂)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ရောဝတီတိုင်း (တွဲဖက်-၆) တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု (က) ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ရာ၌ မူလမှုတရားခံ ခင်မောင်လတ်ပါ-၂ ဦးတို့ကို ကြားနာခွင့်မပြုခဲ့ကြောင်း အမှုတွဲ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရ တွေ့ရသည်။ ဒက်ဋ္ဌ တစ်ရိုက်ခဲ့သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုကို အစမှပြန်လည် စစ်ဆေးစေခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ တရားခံ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ်၊ ၃၈၅(ခ)
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ်၊ ၇၄(က) တွင် ချမှတ်သော (၂၂-၅-၉၀)ရက်စွဲပါ ရောဝတီတိုင်း (တွဲဖက်-၆) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

ခင်မောင်လတ်ပါ- ၂ ဦးတို့အား နှစ်နာစေသော အမိန့်တစ်ရပ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သောကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်း တားမြစ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။

၁၉၉၀
ခင်မောင်လတ်
ပါ (၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

လျှောက်ထားသူများအတွက် -ဦးဝင်းမောင် (စမ်းချောင်း)
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် -ဦးမြညိမ်း၊ ဥပဒေအရာရှိအဆင့် (၁)

တရားရေးအကြံပေး -ဦးတင်အေး

ပုသိမ်အနောက်မြို့နယ် (တွဲဖက်-၅) တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၅၆၇/၉၀ တွင် တရားခံ ခင်မောင်လတ်နှင့် အောင်ဖုန်းမြင့် (မူလ မှုတရားခံများ) အား အကျဉ်း စစ်ဆေးနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ရာ အပြစ်ရှိကြောင်း တရားခံများက ပန်ခံကြသဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၅ (ခ) အရ ဒဏ်ငွေကျပ် ၃၀၀/-စီ ပေးဆောင်စေရန်၊ မဆောင်ပျက်ကွက်က အလုပ်ဖြင့် ထောင် (၃) လစီ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့်ဆောင်ရွက်ချက်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှုရှိ မရှိ စိစစ်နိုင်ရန်အတွက် ရော့ဝတီတိုင်း (တွဲဖက်-၆) တရားရုံးက ပြင်ဆင်မှု (က) ဖွင့်လှစ်ပြီးနောက် မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုကို အခြားတရားသူကြီးက ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို ခင်မောင်လတ်ပါ- ၂ ဦးတို့က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ရန်ကုန်မြို့ ဖဆပလရပ်ကွက် တိုက်အမှတ်- ၅၊ အခန်း-၂ နေ ခင်မောင်လတ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ စမ်းချောင်း မြေနီကုန်း မပိုလမ်း အမှတ် (၃၇) နေ အောင်ဖုန်းမြင့်တို့သည့် နိုင်ငံတော်အစိုးရအား လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်အား လည်းကောင်း ထိခိုက်ပျက်ပြားအောင် ကြံရွယ်၍ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု ထိခိုက်စေရန် ပြည်သူတို့အား လှုံ့ဆော် စည်းရုံးခြင်းပြုကြောင်း လျှို့ဝှက်သတင်း ရသဖြင့် အရေးယူပေးရန် ပုသိမ်အနောက်မြို့နယ် အသည်ကြီး ရဲစခန်းမှူး ဦးထွန်းမြင့်က တိုင်ကြားခဲ့သည့် အမှုဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်းပြချက်အဖြစ် ခင်မောင်လတ် ပါ-၂ ဦး တို့၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ ဒဏ်ငွေ ပေးဆောင် စေသော မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်၍ အမှုအား ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်မှာ မူလမှတရားခံများအား နှစ်နာစေသည့် အမိန့်တစ်ရပ်သာဖြစ်သဖြင့် ယင်းသို့ နှစ်နာစေသောအမိန့် ဤ တရားခံအား ထုချေခွင့်မပေးဘဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုများတွင် ချမှတ်

၁၉၉၀
ခင်မောင်လတ်
ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တိုင်းတရားရုံးက လိုက်နာမှုမရှိခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြထားသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၅ (ခ) မှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆၀ နှင့် ၂၆၁ တို့အရ အကျဉ်း စစ်ဆေးနည်းဖြင့် စီရင်နိုင်ခွင့် ရှိ သော ပြစ်မှုမဟုတ်ဘဲ အကျဉ်းစစ်ဆေးနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့သဖြင့် မှား ယွင်း နေသည့်အတွက် ရော့ဝတီတိုင်းတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှု (က) ဖွင့်လှစ် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လက်အောက်ခံ တရားရုံးများက ဥပဒေနှင့် မညီမညွတ် ဆောင်ရွက် နေသည်ကို ပြင်ဆင်တည့်မတ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် တိုင်းတရားရုံးက ပြင်ဆင် မှု ဖွင့်လှစ်ခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်သည်။ ပြင်ဆင်မှုများတွင် နှစ်ဘက်အမှုသည် များနှင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးဆောင်များသည် အခွင့်အရေး တစ်ရပ် အနေ ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြခွင့် မရှိကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄၀ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ခြင်းချက်တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မထိခိုက် စေရပေ။ အဆိုပါ ပြင်ဆင်မှု၌ တရားခံအား ထိခိုက်နစ်နာစေသော အမိန့် ကို ချမှတ်မည်ဆိုလျှင် ယင်းတရားခံအား ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေနှင့် ဖြစ်စေ ထုချေကြားနာခွင့်မပေးဘဲ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ရော့ဝတီတိုင်း (တွဲဖက်-၆) တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု (က) ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ရာ၌ မူလတရားခံ ခင်မောင်လတ်ပါ- ၂ ဦး တို့ကို ကြားနာခွင့် မပြုခဲ့ကြောင်း အမှုတွဲ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရ တွေ့ရ သည်။ ဒဏ်ငွေတစ်ရိုက်ခဲ့သည့် မြန်မာတရားရုံး၏ အမိန့်ကို မယ်ဖျက်၍ အမှုကို အစမှ မြန်လည် စစ်ဆေးစေခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ တရားခံ ခင်မောင်လတ်ပါ- ၂ ဦးတို့အား နစ်နာစေသော အမိန့်တစ်ရပ် သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သောကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ ဆောင်ရွက် ချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်း ဓာတ် မြင်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေပေသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ဥပဒေ အရာရှိကလည်း ရော့ဝတီတိုင်း (တွဲဖက်- ၆) တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၃၉ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မလိုက်နာဘဲ အမိန့်တစ်ရပ် ချထားခဲ့ ကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သော အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်ပေး သင့်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြ လျှောက်လဲသည်။

သို့အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ ရော့ဇတီတိုင်း (တွဲဖက်-၆)
တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီနှစ်ဘက်ပြန်လည်
ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် ရော့ဇတီတိုင်း (တွဲဖက်- ၆) တရားရုံးအား ညွှန်ကြား
လိုက်သည်။

၁၉၉၀
ခရိုင်ဇာတ်
ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ဦးချစ်သန်း ပါ (၂)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ (၂) *

၁၉၉၀
ဒီဇင်ဘာလ
၇-ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၂) - တရားလိုအား စစ်ဆေးရာ၌ ဆုံးခန်းတိုင် မရောက်ရှိသေးမီ၊ အမှုကို ရဲစခန်းမှ ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အပေါ် အခြေခံ၍ တရားခံအား တရားရှင်လွှတ်နိုင်မနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားလိုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးပြီး တရားခံများအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ လက်ခံအရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းသို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ လက်ခံ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် တရားခံများအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ ဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားလိုမှ တင်ပြသော သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး မည်သည့်အဆင့်တွင်မဆို တရားလို၏ စွပ်စွဲချက်များသည် အခြေအမြစ် မရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်မီက တရားခံများအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၂) အရ တရားရှင်လွှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ လက်ခံ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် မူလရုံးတရားလို ခေါ်ညှိလေးအား စစ်ဆေးနေစဉ် တစ်နည်းဆိုသော် တရားလိုအား စစ်ဆေးရာ၌ ဆုံးခန်းတိုင်မရောက်ရှိသေးမီ မည်သို့မျှတိုးတက်မှုအခြေအနေ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသေးပါဘဲလျက် ယင်းအမှုကို ရဲစခန်းမှ ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့်အပေါ် အခြေခံ၍ တရားခံများအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၄၅ (ခ)
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၁ တွင် ချမှတ်သော (၂၅-၆-၉၀) ရက်စွဲပါ စစ်ကိုင်းတိုင်း (မုံရွာမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှ

၂၅၃ (၂) အရ တရားရှင် လွှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

၁၉၉၀
ဦးချစ်သန်း
ပါ (၂)
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၂)

လျှောက်ထားသူများအတွက် - မိုလ်ကြီးမောင်မောင်စင်း
(အငြိမ်းစား) တရားရုံးချုပ်
၅၅.နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးမြညိုစိုး၊ ဥပဒေအရာရှိ
အဆင့် (၁)

၂။ ဦးတင်ထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်
၅၅.နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘုသန်း

မုံရွာမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၇၀၆/၀၉ အမှု တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်သန်းနှင့် ဒေါ်ရဲတင်တို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ စွဲချက်တင်ရန်အကြောင်း မမြင်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၂) အရ စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ကြောင်း ချမှတ် ခဲ့သည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မူလရုံးတရားလို လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) ဒေါ်ညိုလေးက မကျေနပ်သဖြင့် စစ်ကိုင်တိုင်းတရားရုံး (မုံရွာ မြို့နယ်စု) သို့ ပြင်ဆင်မှု စင်ရောက်ခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို မူလ စစ်ဆေးသော တွဲဖက်မြို့နယ် တရားသူကြီးမှအပ အခြားစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားသူကြီး တစ်ဦးဦးက အမှုရောက်ရှိနေသော အဆင့်မှ ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေရန် ပြင်ဆင်အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်ကို လျှောက်ထားသူ မူလရုံးတရားခံ ဦးချစ်သန်း ပါ (၂) ဦး တို့က မကျေနပ်ပါသောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ညိုလေးက လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်သန်းနှင့် ဒေါ်ရဲတင်တို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ အရေးယူပါရန် မုံရွာပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ခန်းသို့ ၃၁-၇-၀၉ နေ့က ပထမ သတင်းပေး တိုင်ချက် ရေးဖွင့်ခဲ့သည်။ ယင်းအမှုကို ရဲခန်းက ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ နှင့် ငြိစွန်းခြင်း မရှိသဖြင့် ပိတ်သိမ်းခဲ့ရာ ဒေါ်ညိုလေးက မကျေနပ်၍ မုံရွာမြို့နယ် တွဲဖက်မြို့နယ် တရားသူကြီးရုံးတွင် တိုက်ရိုက်တိုင်လျှောက်ခဲ့ရာ တွဲဖက်မြို့နယ် တရားသူကြီးက တရားလိုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၈ အရ စစ်ဆေးပြီး တရားခံများ အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ အရေးယူပြီးနောက် ပြစ်မှု

၁၉၉၀
ဦးချစ်သန်း
ပါ (၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃(၂) အရ စာရုံးခံများအား အမှုမှ ရွံချက်မတင်မီ လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မူလရုံး တရားလို ဒေါ်ညိုလေးက မကျေနပ်၍ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (မုံရွာ မြို့နယ်စု) သို့ ပြင်ဆင်မှု ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက တရားခံများ အပေါ် အထက် ဖော်ပြပါအတိုင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာ သော အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူတို့က အဓိက ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာ၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ လျှောက်ထား ခံရသူ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ညိုလေးအား စစ်ဆေးပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ပယ်ချရမည့်အမှုမှန်း မူလက မသိရှိ ခဲ့၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃(၂) အရ လျှောက်ထားသူ မူလရုံး တရားခံများဖြစ်ကြသည့် ဦးချစ်သန်း ပါ-၂ တို့အား တရားရှင် လွှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါလျက် တိုင်းတရားရုံးမှ အမှု၏တိုးတက်မှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိသေးဘဲ တရားရှင် လွှတ်ခြင်းသည် လျော်ကန်မှုမရှိကြောင်း သုံးသပ်ပြီး တရားခံများအပေါ် ယခုကဲ့သို့ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေရန် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။

မြန်မာတရားရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာသုံးသပ်ရာတွင် မြန်မာတရားရုံး သည် မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ညိုလေးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ပလပ်ခြင်းမရှိဘဲ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ တရားခံများအပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ အရေးယူရန် ပေါ်ပေါက်သည်ဆိုကာ တရားခံများအပေါ် အရေးယူရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း အမှုတွဲ၏ ၈-၁၂-၀၉ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရ တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အရေးယူပြီးနောက် မူလတရားရုံးသည် မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ညိုလေးအား စစ်ဆေးဆဲ ဖြစ် ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် တရားလို ဒေါ်ညိုလေးအား အဓိက စစ်ပေးချက်ပင်လျှင် ပြီးဆုံးကြောင်း မတွေ့ရှိရချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်ညိုလေးအား ဆက်လက် စစ်ဆေးရန်သာဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာ တရားရုံးက “ဤအမှုကို သုံးသပ်ရလျှင် အမှုကို ယနေ့ နေ့လည် ၁၂ နာရီ မှ ညနေ ၄း၃၀ အချိန်အထိ အမှု ခေါ်ထားသော်လည်း တရားလို ဒေါ်ညိုလေး ရုံးရှေ့မလာရောက်၊ ပျက်ကွက်ခြင်း၊ အမှုမှာ ရဲခေါင်းမှ တရားခံများအား မုဒ်မ ၄၂၀ အရ အရေးယူနိုင်လောက်အောင် ငြိစွန်း ချက် ရှိ၍ ပိတ်သိမ်းခဲ့သည့် အမှုဖြစ်ခြင်း၊ အမှုမှာ ရဲအရေးပိုင် ပြုပြင်၊ ပြေစမ်းခွင့်မရှိသော အမှုဖြစ်သော်လည်း ဦးတိုက် လျှောက်ထားချက် အရ ပေါ်ပေါက်သော အမှု ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဤအမှု စွပ်စွဲထားချက်မှာ နိုင်ငံလုံးဟု ယူဆသည်” ဟူ၍ သုံးသပ်ပြီး လျှောက်ထားသူ မူလရုံးတရားခံ

ဦးချစ်သန်းပါ(၂) တို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃(၂) အရ တရားရှင်လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၃
ဦးချစ်သန်း
ပါ (၂)
နှင့်
မြည်ဆောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံဆောင်
ပါ (၂)

တိုင်းတရားရုံးက “အမှုတွင် ရဲရွာရဲစခန်း၏ ၀-၁၂-၈၉ ရက်စွဲပါ စာဖြင့် ဒေါ်ညိုလေး စွဲဆိုသည့်အမှုကို မြန်မာ့ဥပဒေ တာဝန်ခံ အရာရှိ၏ ပြန်ကြားချက်အရ ပိတ်သိမ်းထားကြောင်း အစီရင်ခံစာကို သိရှိရပါ သည်။ ရဲစခန်းတွင် အမှုပိတ်သိမ်းထားခြင်းကြောင့် တရားရုံးအမှုတွဲတွင် တရားခံများအား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့တရားရုံး၏အမိန့်မှာ မှန်ကန်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ယင်း အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ပေသည်” ဟူ၍ သုံးသပ်ပြီး အမှုကို မူလစစ်ဆေး သော တွဲဖက်မြန်မာ့တရားသူကြီး (၃) မှအပ အခြား စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားသူကြီး တစ်ဦးဦးက အမှုရောက်ရှိနေသော အဆင့်မှ ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်စေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။

မြန်မာ့တရားရုံးသည် တရားလိုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးပြီး တရားခံများအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၄ အရ လက်ခံအရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း မတွေ့ရှိရပါ။ ယင်းသို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ လက်ခံအရေးယူ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် တရားခံများအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ ဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ဆောင်ရွက် ပြီးနောက် မြန်မာ့တရားရုံးသည် တရားလိုမှတင်ပြသော သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီး မည်သည့် အဆင့်တွင်မဆို တရားလို၏စွဲချက်များသည် အခြေအမြစ်မရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပါက တရားခံများအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃(၂) အရ တရားရှင်လွှတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ လက်ခံအရေးယူ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ညိုလေးအား စစ်ဆေး နေ စဉ် စာစနည်းဆိုသော် တရားလိုအားစစ်ဆေးရာ၌ ဆုံးခန်းတိုင် မရောက်မီ သေးမီ မည်သို့မျှ တိုးတက်မှုအခြေအနေ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသေးပါဘဲ လျက် ယင်းအမှုကို ရဲစခန်းမှ ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့်အပေါ် အခြေခံ၍ တရားခံများအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၂) အရ တရားရှင် လွှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမှုကို သက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်းမှ ပိတ်သိမ်းရုံမျှဖြင့် ယင်းအမှုမှ တရားလိုက သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက် တိုင်ကြား လာလျှင် အမှုအား လက်ခံအရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရဟူ၍ ဥပဒေ တားမြစ်ချက် မရှိပေ။

၁၉၉၀
 ဦးချစ်သန်း
 ၀၁(၂)
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 ၀၁(၂)

ထို့ကြောင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို
 ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးချစ်သန်းပါ (၂) ဦးတို့ အပေါ် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်
 ဆောင်ရွက်ရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို အတည်ပြုကာ ဤ ပြင်ဆင်မှုကို
 ပလပ်လိုက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ဦးစော

နှင့်

† ၁၉၉၀
ဇွန်လ
၁၀-ရက်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ (၃) *

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅-ယင်းပုဒ်မပါ ‘ပစ္စည်း’ ဆိုသော စကားရပ်သည် ရှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းသာမက၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့်လည်း အကျုံးဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ တွင် ‘ပစ္စည်း’ ကို ဆိုတည်းမဟုတ် စီမံခန့်ခွဲပိုင်မှုကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံရသည်တွင် ကိုပစ္စည်းကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင် ဆိုတည်းမဟုတ် မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲလျှင်××××ဆိုသူသည် ရာဇဝတ်မကင်းသောယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည် မည်၏” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုမှာ ‘ရှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း’ နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည် သို့မဟုတ် ‘မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း’ နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ အဆိုပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ ၏ ‘ဥပမာ (က)’ တွင် သေသူ၏ အမွေပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းစီမံခန့်ခွဲရန် သေတမ်းစာဖြင့် လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသူက သေတမ်းစာပါ ခွဲဝေပေးရန် ညွှန်ကြားသည့် ဥပဒေကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောနှင့် ဖိအန်၍ မိမိပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်း ယည် ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ဆက်လက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်း စီမံခန့်ခွဲရန် သေတမ်းစာဖြင့် ဆိုသည့် စကားရပ်တွင် မရှေ့မပြောင်း နိုင်သော မြေ၊ အိမ်၊ အဆောက်အအုံများ ပါရှိသောကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ ပါ ‘ပစ္စည်း’ ဆိုသော စကားရပ်သည် ရှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း သက်သက်ကိုသာ ရည်ရွယ် မြဋ္ဌာန်းခြင်း

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၆၂ (ခ)

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၈ တွင် ချမှတ်သော (၂၇-၁၀-၈၉) ရက်စွဲပါ ပဲခူးတိုင်း (ပြည်မို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

၁၉၉၈
ဦးစော
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၃)

မဟုတ်ဘဲ မရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလည်း စပ်ဆိုင် အကျုံးဝင်
ကြောင်း ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် -ဦးကိုနို၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် -၁ ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေအရာရှိ
အဆင့်(၁)

၂နှင့်၃ ဒေါ်မေခိုင်ထွန်း (ရှမ်းပြည်)
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး -ဦးတင်အေး

တွဲဖက် ပြည်မြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၈၅၇/၀၉
တွင် တရားခံ ဦးသောင်းစိန်နှင့် ဒေါ်ညွန့်စိ တို့ နှစ်ဦးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စွဲချက်တင်သည့် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်ကို
ဦးသောင်းစိန်ပါ (၂)ဦးတို့က ကျေနပ်၍ ပဲခူးတိုင်း (ပြည်မြို့နယ်စု)
တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့ရာ မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်
၍ ဦးသောင်းစိန်ပါ- ၂ ဦး စလုံးအား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ခဲ့သည်။
ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မူလမှုတရားလို ဦးစောက ကျေနပ်၍
တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ဦးစောက ၎င်းပိုင်ပြည်မြို့နယ် ခေတ္တရာမြို့သစ် အကွက်အမှတ်-
၃၁၊ ဦးပိုင် (၇၀/၁၉၀၁-၀၂) ရှိ (၃) ပင် နှစ်ခန်း အဆောက်
အအုံတွင် သူ၏ယာဉ်မောင်း ဦးသောင်းစိန်နှင့် ဇနီးတို့အား အခမဲ့
ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားခဲ့ရာမှ ၎င်းတို့က အချင်းဖြစ်သူစောကို ဦးမြင့်ကြည်နှင့်
ဇနီး ဒေါ်စိန်စိန်တို့ထံသို့ ငွေကျပ် ၂၅၀၀၀/- နှင့် ရောင်းချပြီး အလွဲ
သုံးစား ပြုလုပ်ကြောင်း ဦးစောက တိုက်ရိုက် လျှောက်ထားခဲ့သည့် အမှု
ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်းပြချက်အဖြစ် ဦးစော၏ အကျိုးဆောင်စု
အဓိကထား၍ တင်ပြရာတွင် ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက ဦးသောင်းစိန်ပါ-၂ ဦး
တို့အား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ရာတွင် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းသည် မရွေ့မပြောင်း
နိုင်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို အခြေခံ၍ သုံးကြိမ်ခွဲခြင်းမှာ
မှားယွင်းကြောင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့်မှ စောက်ဖျက်ခြင်းရှိမရှိ ဆိုသည့်အချက်
ကို အလေးအနက်ထား သုံးသပ်ခြင်း ရှိခဲ့သည့်အပြင် ဥပဒေနှင့်အညီ
စွဲချက်တင်ခဲ့သော မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း မှာလည်း
မှားယွင်းနေကြောင်း တင်ပြထားသည်။

ပြည်ရှိ အမှတ် ၃၇၅/ လမ်းမတော်တွင် နေထိုင်သော ဦးစောက
ခေတ္တရာ မြို့သစ်ရှိ အချင်းဖြစ်မြေကွက်နှင့်အဆောက်အအုံကို ဦးထွန်းရှိန်နှင့်
ဇနီး မလုံးတို့ထံမှ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်သည့်စာချုပ် (သက်သေခံ-က)
ဖြင့် ၂၅-၀၁-၆၁ နေ့တွင် ငွေကျပ် ၄၀၀/-နှင့် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း
တရားလို ဦးစောကထွက်ဆိုသည်။ ဝင်းသို့ဝယ်ယူပြီးနောက် သုံးပင် နှစ်
ခန်းတွဲ အဆောက်အအုံအား တိုးချဲ့ပြင်ဆင်၍ ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို
တရားလို ဦးစောက အစ်ကိုဖြစ်သူ ဦးလှဘို (လိုပြ-၅) နှင့်အတူ လုပ်ကိုင်
ကြရာ လုပ်ငန်း အဆင်မပြေသဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ရ
သည်။ ၎င်းနောက် သုံးဘီးကား (၃)စီး ဝယ်ယူလုပ်ကိုင်ရာတွင် တရားခံ
ဦးသောင်းစိန်မှာ ကား (၃)စီး အနက် တစ်စီးကို မောင်းနှင်သူဖြစ်သည်။
ဦးသောင်းစိန်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို အားရ ကျေနပ်သဖြင့် လည်း
ကောင်း၊ နေထိုင်ချန်အခက်အခဲဖြစ်နေသော ဦးသောင်းစိန်က အကူအညီ
တောင်းခံသဖြင့်လည်းကောင်း အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံတွင် ဦးသောင်း
စိန်နှင့်ဇနီး ဒေါ်ညွန့်စိတို့အား ဦးစောက ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်
ပြုခဲ့ကြောင်း ဆက်လက်ထွက်ဆိုထားသည်။

၁၉၉၀
ဦးစော
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၃)

ယင်းသို့ နေထိုင်ရာမှ ဦးသောင်းစိန်နှင့်ဇနီး ဒေါ်ညွန့်စိတို့က အချင်း
ဖြစ် မြေနှင့်မြေကို ဦးမြင့်ကြည်နှင့်ဇနီး ဒေါ်စိန်စိန်တို့ထံသို့ ၎င်းတို့ပေးရန်
ရှိငွေ အကြွေး ကျပ် ၂၅၀၀၀/-အတွက် ပေးအပ်ထားကြောင်း ဦးစော
က ထွက်ဆိုသည်။ ယင်းအချက်မှာ ၂၉-၁၀-၆၆ နေ့က ရပ်ကွက်ပြည်သူ့
ကောင်စီရုံး၌ တရားခံဦးသောင်းစိန်ကိုယ်တိုင် အစစ်ခံခဲ့သည့်ထွက်ဆိုချက်
(သက်သေခံ-ခ) နှင့်လည်း ကိုက်ညီမှန်ကန်နေကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ တရားခံဦးသောင်းစိန်နှင့်ဇနီး ဒေါ်ညွန့်စိတို့သည် မိမိတို့ ဝိုင်
ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့် အချင်းဖြစ် မြေယာနှင့်အဆောက်အအုံကို စာရားလို
ဦးစော၏ သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ မရိုးမမြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲ
သုံးစားပြုခဲ့ကြောင်း မြင်သာသည့် သက်သေခံချက်များရှိနေသည်ဟု ပေါ်
ပေါက်သည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေတွင် ရာဇဓိတ် မကင်းသော
ယုံကြည်အပ်နှံရေးဇာတ်ဖျက်မှု ကျူးလွန်ခြင်း ရှိမရှိဆိုသည့်အချက်နှင့် စပ်
လျဉ်းပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ တွင် “ပစ္စည်းကို သို့တည်း
မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲပိုင်မှုကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ယုံကြည်အပ်နှံခြင်းခံရသည်
တွင် ထိုပစ္စည်းကို မရိုးမမြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်
သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ပစ္စည်းအဖြစ်မြောင်းလဲလျှင် * * * * *
ထိုသူသည် ရာဇဓိတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဇာတ်ဖျက်မှု
ကို ကျူးလွန်သည် မည်၏” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရာဇဓိတ်
မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဇာတ်ဖျက်မှုမှာ “ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့်
ပစ္စည်း” နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည် သို့မဟုတ်၊ “မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော
ပစ္စည်း” နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ အဆိုပါ

၁၉၉၀
ဦးစော
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၃)

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅၏ 'ဥပမာ (က)' တွင် သေချာစွာ အမွေ
ပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်း စီမံခန့်ခွဲရန် သေတမ်းစာဖြင့် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသူက
သေတမ်းစာပါ ခွဲဝေပေးရန် ညွှန်ကြားသည့်ဥပဒေကို မရိုးမမြောင့်သော
သဘောနှင့်ဖီဆန်၍ မိမိပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်းသည် ရာဇဝတ် မကင်း
သော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ဆက်လက်
ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေပစ္စည်းကို ထိန်းသိမ်းစီမံခန့်ခွဲရန် သေ
တမ်းစာဖြင့်ဆိုသည့် စကားရပ်တွင် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော မြေ၊ အိမ်၊
အဆောက်အအုံများ ပါရှိသောကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၅ပါ
'ပစ္စည်း'ဆိုသော စကားရပ်သည် ရှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်း သက်
သက်ကိုသာ ရည်ရွယ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မဟုတ်ဘဲ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော
ပစ္စည်းလည်း စပ်ဆိုင် အကျုံးဝင်ကြောင်း ကောက်ယူနိုင်ပေသည်။ ဝဲခူး
တိုင်း (ပြည်မြို့နယ်စု) တရားရုံးက (ဦးကဒိုး နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်အမှု) ။
ကိုရည်ညွှန်းကိုးကား၍ ရာဇဝတ်မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖောက်
ဖျက်မှုမှာ ရှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍သာ ကျူးလွန်နိုင်
သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ဦးကဒိုးနှင့်ဘုရင်မင်းမြတ်အမှုတွင် သစ်တောအရာရှိ ဦးကဒိုးသည်
အော်လဲနတ်သတ်ကျွန်း (၁၀) တန် ခုတ်ခွင့်ရသော ဖိုးလီဆိုသူကို သစ်
ခုတ်ခွင့် ပြုရာ၌ ဥပဒေနှင့်အညီ ၎င်းသတ်မှတ်ပေးနိုင်ခွင့်ရှိသော ကျွန်းသစ်
ပင်များကို တံဆိပ်ရိုက်သတ်မှတ်ပေးရမည့်အစား ကျွန်းပင်ပေါက်များအား
ခုတ်လှဲခွင့်ပေးခဲ့သည်။ တရားလွှတ်တော်က နိုင်ငံတော် အစိုးရသည်
သစ်တောအရာရှိ ဦးကဒိုးအား ၎င်းတာဝန်ကျရာနယ်ပယ်တစ်ခုလုံးရှိ ကျွန်း
တောကို အပ်နှံထားခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်ဆိုသည့်အချက်အား အဆုံးအဖြတ်
ပေးရာ၌ အခက်အခဲတွေ့ရကြောင်း သုံးသပ်ခဲ့ပြီး ကျွန်းပင်မှာ မရှေ့
မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း
တွေ့ရသည်။ ၎င်းအပြင် အဆိုပါ အမှုတွင် ရည်ညွှန်း ကိုးကား
ခဲ့သော စီရင်ထုံး (၅) ခုမှာလည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုံတော၊
ကာလကတ္တား တရားလွှတ်တော်များမှ အမှုများသာ ဖြစ်ပေသည်။
မြန်မာနိုင်ငံမှ ဖြစ်ရပ်များကို ရည်ညွှန်းကိုးကားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ မြန်မာ
ရေးမြေ၊ မြန်မာ့စရိုက်တို့နှင့်ကိုက်ညီသည်ဟုလည်း မဆိုနိုင်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း
ချက် မူရင်းပါစကားလုံးကို ချဲ့ထွင်၍လည်းကောင်း၊ နုတ်ပယ်၍လည်းကောင်း၊
တရားရုံးများက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိပေ။

ယခုအမှုမှာ တရားလိုဦးစောက ၎င်းဝယ်ယူထားသည့် မြေနှင့်အိမ်ကို
တရားခံဦးသောင်းစိန်နှင့်ဇနီး ဒေါ်ညွှန်စိတို့အား ယုံကြည်စွာဖြင့် အခမဲ့

၁။ ၁၉၂၉ ခုနှစ် ရန်ကုန်စီရင်ထုံး အတွဲ (၇)၊ စာ-၁၃။

နေထိုင်ခွင့်ပြုထားခဲ့ခြင်းအပေါ် ဦးသောင်းစိန်တို့က အဆိုပါအိမ်နှင့်မြေကို အခြားသူတစ်ဦးသို့ပေးရန်ရှိသည့် ကြွေးအတွက် ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းမှာ ဦးကဒိုး အမှုတွင်ပါရှိသည့်ဖြစ်ရပ်နှင့်တူညီခြင်း မရှိချေ။ ဦးကဒိုးမှာ အစိုးရဝန်ထမ်း တစ်ဦးအနေဖြင့် ကျွန်းသစ်ပင်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန် ရှိသူသာဖြစ်ပြီး ယခုအမှုမှ တရားခံဦးသောင်းစိန်နှင့်ဇနီး ဒေါ်ညွန့်စိတို့မှာ အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အိမ်ပေါ်တွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် နေထိုင် သုံးစွဲနေသူ များ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ နေထိုင်သုံးစွဲနေရင်းမှ ပိုင်ရှင်သဘောတူညီမှု မရှိဘဲ မိမိ၏ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် အခြားသူတစ်ဦးသို့ လွှဲပြောင်း ပေး အပ်ခဲ့ခြင်းမှာ ရာဇဝတ် မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်နိုင်စွယ်ရာ မြင်သာသော သက်သေခံချက်များ ရှိနေသည်ဟု ကောက်ယူရန် ရှိပေသည်။

၁၉၉၀
ဦးစော
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပ ၂ (၃)

သို့ဖြစ်ရာ ဦးကဒိုးအမှုကို ကိုးကား၍ မူလမှုတရားခံ ဦးသောင်းစိန်နှင့် ဇနီးတို့အား စွဲချက်မတင်မီလွှတ်ခဲ့သော ပဲခူးတိုင်း (ပြည်မြို့နယ်စု) တရား ရုံး၏ အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

သို့အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ မူလမှုတရားခံ ဦးသောင်းစိန်နှင့် ဒေါ်ညွန့်စိတို့အား စွဲချက်မတင်မီလွှတ်ခဲ့သည့် ပဲခူးတိုင်း (ပြည်မြို့နယ်စု) တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ-၄၀၆ အရ စွဲချက် တင်ခဲ့သော တွဲဖက်ပြည်မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည်အစည်ပြု ကြောင်းအမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြင်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်

ဦးဆန်းဦး

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၁၀) *

† ၁၉၉၀
စက်တင်ဘာလ
၂၀-ရက်

ပြင်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅-တရားခံ တစ်ဦးတည်းက ပြင်မှုအများကို တစ်ဆက်တည်း ကျူးလွန်မှု-ပြင်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉-ပြင်မှုတစ်ရပ်ကို ဆက်စပ် ကျူးလွန်သူများ အား တစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြင်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅ သည် တရားခံ တစ်ဦးတည်းက ကျူးလွန်ခဲ့သည့် တစ်ခုထက်များသော ပြင်မှုများမှာ တစ်ဆက် တစ်စပ်တည်းဖြစ်နေသော ကိစ္စ၌ အဆိုပါ တရားခံအား အမှုတစ်မှုတည်းတွင် ၎င်းကျူးလွန်ခဲ့သော တစ်ခုထက် များသည့် ပြင်မှုများအတွက် စွဲချက်အသီးသီး ဖောင်၍ စစ်ဆေး နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ တရားခံတစ်ဦးတည်းက ပြင်မှုအများကို တစ်ဆက် တည်း ကျူးလွန်ခဲ့မှုများအတွက် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ပြင်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ မှာ တစ်ဦးထက် ပိုသော တရားခံများကို ပူးတွဲ၍ တစ်မှုတည်းတွင် စွဲဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည့်အချက်များကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ပြင်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုလျှင် မှုခင်းတစ်ရပ်တည်းတွင် ကျူးလွန် သော ပြင်မှု တစ်မျိုးတည်းနှင့် စွပ်စွဲခံရသူများ၊ မြစ်မှုတစ်ရပ်နှင့် စွပ်စွဲခံရ သူများနှင့် အဆိုပါ ပြင်မှုကို အားပေးကူညီမှု သို့မဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှုနှင့် စွပ်စွဲခံရသူများ (၁) နှစ် ကာလအတွင်း ပုဒ်မ ၂၃၄ ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်အရ တစ်ခုထက်များသော မျိုးတူ ပြင်မှုများကို အတူ တကွ ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် စွပ်စွဲခံရသူများ၊ မှုခင်း တစ်ရပ်တည်းတွင် အမျိုးအစား မတူ ကွဲပြားခြားနားသည့် ပြင်မှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြင်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ်၊ ၂၉၉ (၁)
† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြင်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ်၊ ၉၅ တွင် ချမှတ်သော (၁၄-၃-၉၀) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်စိုင်း (ဗိသုာစတီမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

စွပ်စွဲခံရသူများ၊ ခိုးမှု၊ မြောက်လှန့်တောင်းယူမှု၊ ပြစ်မှုမကင်းသော အလှူ
သုံးစားမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသူများ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၁ နှင့် ၄၁၄
တို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စွပ်စွဲခံရသူများ၊ ခိုးမှု၊ မြောက်လှန့်တောင်းယူမှု၊
ပြစ်မှုမကင်းသော အလှူသုံးစားမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသူများ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၁ နှင့် ၄၁၄ တို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စွပ်စွဲခံရသူများ၊ ဒဂုံ၊
အဘနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြစ်မှုကို ဆက်စပ် ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသူ
များကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲ စွဲဆိုစစ်ဆေးနိုင်သည်။

၁၉၉၀
ဦးဆန်းဦး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၁၀)

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးဇော်လင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်- ၁၊ ဦးခင်မောင်ဦး၊ ဥပဒေ အရာရှိ
အဆင့် (၁)

၂၊ မှ ၁၀၊ ဦးကျော်ဝင်း၊ တရားရုံး
ချုပ် ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

ခရမ်းမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၁၃/၀၉ တွင်
တရားခံ ဦးကျင်စိန် အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၇ အရ စွဲချက်
တင်ခဲ့ပြီး ပူးတွဲ တရားခံ ဒေါ်အေးမြိုင်ပါ-၉ ဦးတို့အား စွဲချက်မတင်မီ
လွှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်သည့်အမိန့်ကို မူလမှုတရားလို
ဦးဆန်းဦးက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း (ဟံသာဝတီမြို့နယ်စု) တရားရုံး
သို့ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် တရား
ရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို ဆက်လက် တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ခရမ်းမြို့နယ် ပလ္လင် ကျေးရွာကွင်း အမှတ်-၃၆ ဦးပိုင်
အမှတ် ၁၉ (ခ) ရှိ လယ် ၁၀.၀၉ ဧကတွင် မျိုးစပါး (၃၃) တင်းကို
ဦးဆန်းဦးကပျိုးထောင်စိုက်ပျိုးထားခဲ့ရာတွင် ၇-၇-၀၉နှင့် ၈-၇-၀၉
နေ့များတွင် ဦးကျင်စိန်ပါ-၄ ဦးတို့က လည်းကောင်း၊ ၁၄-၇-၀၉၊
၁၅-၇-၀၉ နှင့် ၁၆-၇-၀၉ နေ့များက ဦးကျင်စိန်ပါ-၁၈ ဦးတို့က
လည်းကောင်း၊ ၁၇-၇-၀၉ နေ့က ခင်ရွှေပါ-၅ဦးတို့က လည်းကောင်း၊
၂၀-၇-၀၉ နေ့တွင် ပူးတွဲ တရားခံ အောင်အန်းတစ်ဦးတည်းကလည်း
ကောင်း ကျူးကျော်ဝင်ရောက်၍ ကြမ်းများကြဲခြင်း၊ စက်နုတ်ခြင်း၊
ပျိုးနုတ်ခြင်း၊ နွားများမောင်းသွင်း၍ ကျောင်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြသော
ကြောင့် စုစုပေါင်းဧွေကျပ် ၂၈၈၈၀/- မှ ကျပ် ၃၀၀၈၈/-ခန့် ဆုံး
ရှားသဖြင့် အရေးယူပေးရန် ဦးဆန်းဦးက ခရမ်းမြို့နယ် တရားရုံးတွင်
တိုက်ရိုက် လျှောက်ထားခဲ့မှုဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဦးဆန်းဦး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၁၀)

ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်းပြချက်အဖြစ် ဦးဆန်းဦး၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ အချင်းဖြစ်ပွားရာ လယ်မြေမှာ ဦးဆန်းဦး လက်ရှိ လုပ်ကိုင်လျက် ရှိကြောင်းနှင့် တရားခံများက ကျူးကျော် ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးကြောင်း ပေါ်လွင်သည့်အပြင် ဦးဆန်းဦး၏စွပ်စွဲမှု ကို တရားခံ များကလည်း ဆန့်ကျင် မေးမြန်းခြင်း ရှိပါဘဲလျက် ဒေါ်အေးမြင်ပါ-၉ ဦးတို့သည်လူငှားများဖြစ်ပြီး ဦးဆန်းဦး၏ခိုင်းစေချက် အရ သဘောရိုးဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း မြို့နယ်တရားရုံးကသုံးသပ်ပြီး ၎င်း တို့အား စွဲချက်မတင်မီလွှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းတင်ပြထားသည်။ ၎င်းအပြင် ဒေါ်အေးမြင်ပါ-၉ ဦးတို့သည် မှိုင်းတစ်ရပ်တည်းအတွင်း မျိုးမတူပြုလုပ်မှုများကို တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ကျူးလွန်ခဲ့ကြသူများဖြစ် သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅ နှင့် ၂၃၉ တို့အရပူးပေါင်း ပြီး တရားစွဲဆိုနိုင်သဖြင့် တရားခံများအား ပူးတွဲစစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ မူလ ကပင် ပျက်ပြယ်လျက်ရှိကြောင်း စိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာလည်း မှားယွင်းနေကြောင်း ဆက်လက်တင်ပြထားသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅ သည် တရားခံ တစ်ဦး တည်းက ကျူးလွန်ခဲ့သည့် တစ်ခုထက်များသော ပြစ်မှုများမှာ တစ်ဆက် တစ်စပ်တည်းဖြစ်နေသော ကိစ္စ၌ အဆိုပါ တရားခံ အား အမှု တစ်မှုတည်းတွင် ၎င်းကျူးလွန်ခဲ့သော တစ်ခုထက် များသည့် ပြစ်မှုများအတွက် စွဲချက်အသီးသီးတင်၍ စစ်ဆေးနိုင် ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ တရားခံတစ်ဦးတည်းက အပြစ်မှုများကို တစ်ဆက် တည်း ကျူးလွန်ခဲ့မှုများအတွက် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ မှာ တစ်ဦးထက်ပိုသောတရားခံ များကိုပူးတွဲ၍တစ်မှုတည်းတွင်စွဲဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည့်အချက်များကိုပြဋ္ဌာန်းထား ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုလျှင် မှိုင်းတစ်ရပ်တည်းတွင် ကျူးလွန်သော ပြစ်မှု တစ်မျိုးတည်းနှင့် စွပ်စွဲခံရသူများ၊ ပြစ်မှုတစ်ရပ်နှင့် စွပ်စွဲခံရသူများနှင့် အဆိုပါပြစ်မှုကို အားပေးကူညီမှု သို့မဟုတ် ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်မှု နှင့် စွပ်စွဲခံရသူများ၊ (၁)နှစ်ကာလအတွင်း ပုဒ်မ ၂၃၄ ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်အရ တစ်ခုထက်များသော မျိုးတူ ပြစ်မှုများကို အတူတကွ ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် စွပ်စွဲခံရသူများ၊ မှိုင်းတစ်ရပ်တည်းတွင် အမျိုး အစားမတူ ကွဲပြားခြားနားသည့်ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲ ခံရသူများ၊ ခိုးမှု၊ ခြောက်လှန့်တောင်းယူမှု၊ ပြစ်မှုမကင်းသော အလွဲ သုံးစားမှုနှင့်ဆက်စပ်နေသူများ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၁ နှင့် ၄၁၄ တို့နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး စွပ်စွဲခံရသူများ၊ ခိုးမှု၊ ခြောက်လှန့် တောင်းယူမှု၊

ပြစ်မှုမကင်းသော အလှူဆုံးစားမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသူများ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၁ နှင့် ၄၁၄ တို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စွပ်စွဲခံရသူများ၊ ဒဂံး အတုနှင့် စပ်လျဉ်းသောပြစ်မှုကို ဆက်စပ်ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသူများ ကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲစွဲဆိုစစ်ဆေးနိုင်သည်။

၁၉၉၀
ဦးဆန်းဦး
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၁၀)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၄ အရလည်း တရားခံတစ်ဦး က တစ်နှစ်အတွင်း ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုဆုံးရှပ်အထိသာ စွဲချက်ပြုလုပ် စစ်ဆေး စီရင်ခွင့် ရှိပေသည်။ (မောင်ရှင်နှင့် မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ် လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အမှု) ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဤအမှုတွင် တရားလို ဦးဆန်းဦး၏ တိုက်ရိုက်လျှောက်လွှာအရပင်လျှင် တရားခံ ဦးကျင်စိန်ပါ-၁၀ ဦးတို့သည် ၇-၇-၀၉ နေ့မှ ၂၀-၇-၀၉ နေ့ အထိ (၇)ကြိမ်တိုင်တိုင် တစ်ကြိမ်နှင့်တစ်ကြိမ် အခေအတွက်အားဖြင့် တူညီခြင်းမရှိကြသော တရားခံအသီးသီးတို့က ကျူးကျော်စင်ရေရစ် ဖျက် သီးကြကြောင်း အဆိုပြုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားခံ (၁၀)ဦးတို့၏ အကြိမ်ကြိမ်ကျူးလွန်မှုမှာ တရားခံ တစ်ဦးချင်းအတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅ နှင့် စပ်ဆိုင်သဖြင့် ပုဒ်မ ၂၃၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာ၍ စွဲချက်များကို ပူးပေါင်းစစ်ဆေးနိုင်မည်ဖြစ် သော်လည်း သီးခြားတစ်နေ့စီဖြစ်ခဲ့သော ပြစ်မှုများအတွက် တရားခံ အားလုံးအား တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်း၍ စွဲဆိုခြင်းမှာမူ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု မဆို နိုင်ချေ။ မှုခင်းတစ်ရပ်တည်းသာဖြစ်သည်ဟုလည်း မဆိုနိုင်ပေ။

သီးခြားဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီမှ ပေါ်ပေါက်သောအမှုများမှ တရားခံများကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်းစစ်ဆေးခြင်းမှာ မူလကမင် ဖျက်ပြယ်သည်။ (မခင်ခင်စော၊ မောင်စင်းမြင့် နှင့် မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အမှု) ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဒေါ်အေးမြိုင်ပါ ၉-ဦးတို့သည် ဦးကျင်စိန်၏ လူငှားများသာ ဖြစ်ပြီး ဦးကျင်စိန်၏ ခိုင်းစေချက်အရ ဆောင်ရွက်ရမှုအတွက် အပြစ်မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ခရမ်းနီနယ် တရားရုံး၏အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေသည်တိုင် တရားခံများကို တစ်မှုတည်းတွင် ပူးပေါင်းစစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ

၁။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး စာ-၁၁၁။

၂။ ၁၉၈၆ ခုနှစ် မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး စာ-၇။

၁၉၉၀
ဦးဆန်းဦး
နှင့်
မြည် ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၁၀)

ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မညီညွတ်ဘဲ မူလကပင်
ဖျက်ပြယ်လျက်ရှိကြောင်း သုံးသပ်၍ ဒေါ်အေးမြိုင်ပါ ၉-ဦးတို့အား စွဲချက်
မတင်မီ လွှတ်ခဲ့ခြင်းကို အတည်ပြုခဲ့သည့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်
မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေ အရာရှိကလည်း
သီးခြားဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုများကို အပ်ပေါင်းတည်း
စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းပျက်ပြယ်နေကြောင်း တိုင်းတရားရုံး၏ သုံးအပ်
ဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့်မှာ ချွတ်ချော်နေသည်ဟု မဆိုနိုင်၍ ဤပြင်ဆင်မှုကို
ပလပ်သင့်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြလျှောက်လဲအွားသည်။

သို့အတွက် ဒေါ်အေးမြိုင်ပါ ၉-ဦးတို့အား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ခဲ့
သော ခရမ်းမြန်မာ တရားရုံးနှင့် ရန်ကုန်တိုင်း (ဟံသာဝတီမြို့နယ်စု)
တရားရုံးတို့၏ အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်မရှိ၍ ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်
ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်စောင့် ရှေ့တွင်

ဒေါ်တင်မြင့်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၃) *

၁၉၉၀
နိုဝင်ဘာလ
၂၀-ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၃-တိုင်လျှောက်လွှာ၌ ဖော်ပြချက်နှင့် တရားရုံးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြု၍ ထွက်ဆိုချက်တို့ ကွဲလွဲမှုရှိရုံဖြင့် မမှန် သက်သေခံခြင်းမြောက်မမြောက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၃အရ မမှန်သက်သေခံခြင်းသည် တရားရုံးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြုပြီး ထွက်ဆိုသော ထွက်ချက် (၂) ခု ကွဲလွဲမှုရှိ လိုအပ်သည်။ ဒေါ်တင်မြင့်၏ တိုင်လျှောက်လွှာသည် တရားရုံးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြု၍ ထွက်ဆိုသော ထွက်ချက်မဟုတ်ပေ။ ယင်းသို့ တိုင် လျှောက်လွှာ၌ ဖော်ပြချက်နှင့် တရားရုံးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြု၍ ထွက်ဆိုချက်တို့ ကွဲလွဲမှုရှိရုံဖြင့် မမှန် သက်သေခံခြင်း မြောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးစောမောင်ဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးခင်မောင်ဦး ဥပဒေ အရာရှိ အဆင့် (၁)

၂။ ၃။ ဦးမြဟန်တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်

တာဝန်ရှိသူ တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၈၁၄/၀၅ တွင် တရားလို ဒေါ်တင်မြင့်အား စစ်ဆေးရာတွင် ၎င်း၏ တိုင်လျှောက်လွှာ အပိုဒ် ၃ တွင် ဖော်ပြထားသော နေရပ်လိပ်စာ၌ နေထိုင်ခြင်း မရှိဟု ရုံးရှေ့၌ ကွဲလွဲထွက်ဆိုမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလိုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၁၉ (၁)

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ်၊ ၃၇ တွင် ချမှတ်သော (၂၃-၃-၉၀) ရက်စွဲပါ ရန်ကင်းတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

၁၉၉၀
ဒေါ်စင်မြင့်
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံစောင့်
ပါ (၃)

ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၃ အရ အရေးယူပေးရန် တရားခံ ဦးမြင့်သိန်းတို့ဘက်မှ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာ့တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၇၆ အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေအမှတ် ၈၅/၈၉ ကို ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ပြီး နောက် တရားခံများ၏လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ကြောင်း ၁၁-၁၂-၈၉ ရက်နေ့က အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်ကို တရားခံများက ပဏှာနစ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု အမှတ် ၃၇/၉၀ တွင် အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက မြန်မာ့တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ချက်ပြီး တရားလို ဒေါ်စင်မြင့်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၃ အရ အရေးယူဆောင်ရွက်သွားရန်ဟု ၂၃-၃-၉၀ ရက်နေ့က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို စုလမ်းစမ်းစစ်ဆေးမှု တရားလို ဒေါ်စင်မြင့်က ပဏှာနစ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤ ပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ တာမွေမြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၈၁၄/၈၅ တွင် ဒေါ်စင်မြင့်က ဦးမြင့်သိန်းနှင့် ဦးတင်ဦးတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၈၊ ၄၂၈၊ ၄၆၈/၁၁၄ တို့အရ တိုက်ခိုက် လျှောက်ထားစွဲဆိုထားသည်။ ဒေါ်စင်မြင့်က ၎င်း၏ နေရပ်လိပ်စာကို မြို့မရပ်၊ ပဲခူးကုန်း၊ ကျောက်တံခါးမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဟု ဖော်ပြထားပြီး တိုင်လျှောက်လွှာ အပိုဒ် ၃ တွင်မူ “၁၉၈၂ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ကျွန်မနှင့်အတူတကွ အမှတ် (၁၆)၊ ၁၆၅ လမ်း တာမွေမြို့နယ်တွင် နေထိုင်သော အစ်မကြီး ဒေါ်မြသန်း မမာမကုန်းဖြစ်လာ၍ ပဲခူးကုန်းသို့ ပြန်သွားခဲ့ရာ ၂၁-၁-၈၃ ရက်နေ့တွင် ဒေါ်မြသန်းသည် ပဲခူးကုန်း၌ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။ ဒေါ်မြသန်း ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက်မိုင်း ကျွန်မလည်း ရန်ကုန်မြို့သို့ ဖူးရောက်ရှိခဲ့တာပင် x x ”ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဒေါ်စင်မြင့်အား ရုံးရှေ့၌ တရားခံ အကျိုးဆောင်မှ ပြန်လှန်ပေး၍ ဖြေဆိုရာတွင် “အချင်းဖြစ် ၁၆၅ လမ်း၊ အမှတ် (၁၆) နေအိမ်တွင် ဦးမြင့်သိန်းတို့ မိသားစုနှင့် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည်ဆိုလျှင် မဟုတ်ပါ။ နေတော့ နေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ အချင်းဖြစ်အိမ်၌ နေသောအချိန်တော့ ဦးမြင့်သိန်းတို့နှင့် ကျွန်မ အတူနေသည်ဆိုပါက အတူပဲနေပါ။ ရှိနေပါသည်။ ဦးမြင့်သိန်းမိသားစုနှင့် ကျွန်မ သီးခြား အခန်းခွဲခြား၍ နေသည်ဆိုလျှင်မနေပါ”ဟု ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ အထက်ပါ ကွဲလွဲမှုများကို အခြေခံ၍ ဒေါ်စင်မြင့်သည် တရားရုံးရှေ့၌ မမှန်မကန် လိမ်လည် ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း ၎င်းအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၃ အရ အရေးယူပေးရန်ဟု တရားခံဘက်မှ လျှောက်ထားရာမှ အမှု စောင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့တရားရုံးက ၎င်း၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေအမှတ် ၈၅/၈၉ တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ဖြုလှစ်ပြီးနောက် စီရင်ချက် ချမှတ်ရာတွင်

၁၉၉၀
ဒေါ်စာင်မြင့်
နှင့်
မြည် ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ(၃)

ဒေါ်စာင်မြင့်သည် ဝဲဒွယ်ကုန်း၌ အမြဲတမ်းနေထိုင်သူဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ လာသည့်အခါ အမှတ် (၁၆) ၁၆၅ လမ်းရှိ နေအိမ်၌ ခေတ္တ တည်းခို လေ့ရှိသည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၀၁၄/၀၅ တွင် တရားခံ အကျိုးသောင်က မြန်လှန်ပေး၍ ဒေါ်စာင်မြင့် က ဖြေဆိုရာ၌ “အမှတ် (၁၆) ၁၆၅ လမ်းတွင် မနေဖူးပါ။ နေထိုင် သည်ဆိုလျှင် မဟုတ်ပါ။ နေတော့ နေခဲ့ပါသည်”ဟု ထွက်ဆိုရာတွင် ဒေါ်စာင်မြင့်က လုံးဝ နေထိုင်ခြင်း မရှိဟု မဆိုဘဲ “နေတော့ နေခဲ့ပါ သည်” ဟု ထွက်ဆိုစေအသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ဆိုပြင် တိုင်လျှောက် လွှာ အပိုဒ် ၃ တွင် ဖော်ပြထားချက်သည် တရားသူကြီးရှေ့၌ ကတိသစ္စာ မြီ၍ ထွက်ဆိုချက်မဟုတ်သဖြင့် စာပိုဒ်ပါ အချက်အလက် အားလုံးသည် မှန်ကန်သော အချက်အလက်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်စာင်မြင့်အနေ နှင့် အချင်းဖြစ်နေအိမ်၌ နေခြင်း၊ မနေခြင်းပြဿနာသည်လည်း မှလစွာ ဆိုသော အမှုကို ထိခိုက်နိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဘို့ဖြစ်၍ ရုံးတော် သို့ မမှန်မကန်တင်ပြသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ထားသည်။

တိုင်းတရားရုံးတမူ ဒေါ်စာင်မြင့်က ဘဏ်မှတ်တမ်းပြေစာတွင် အမှတ် (၁၆) ၁၆၅ လမ်း၊ တာမွေဟု ဖော်ပြထားခြင်း မှန်ကန်သည်ဟုလည်း ကောင်း၊ ယင်း လိပ်စာတွင် မိမိ မနေပါဟု လည်းကောင်း၊ ပြောင်း ခြေနေထိုင်ခဲ့သည်ဆိုလျှင် မဟုတ်ပါ။ နေတော့နေခဲ့ပါသည်။ အထူးတူ နေသည့်ဆိုက အတူမနေပါ။ ရှိနေပါသည်ဟု လည်းကောင်း၊ တရား ခံဘက်မှ ပြန်လှန်ပေးတွင် ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ တိုင် လျှောက်လွှာ အပိုဒ် ၃ တွင် ဖော်ပြချက်သည် တရားသူကြီးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြု၍ ထွက်ဆိုချက်မဟုတ်သော်လည်း ဒေါ်စာင်မြင့်သည် ရုံးရှေ့ ကတိသစ္စာပြု အစစ်ခံချက်၌ ကွဲလွဲစွာ မမှန်သည်ကို သိလျက် အမှန်ဖြစ်တိသကဲ့သို့ ဖုံး ကွယ် ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ တွေ့ရသဖြင့် ၎င်းသည် မမှန်သက်သေခံသည့် သဘော သက်ရောက်စေကြောင်း၊ ယင်းသို့ မမှန်မကန် ဖုံးကွယ်ထွက်ဆိုမှု ကြောင့် အမှုမှာ မလိုလားအပ်ဘဲ ကြန့်ကြာနေကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မြီနယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၃ အရ မမှန် သက်သေခံခြင်းသည် တရားရုံးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြုပြီး ထွက်ဆိုသော ထွက်ဆိုချက် (၂)ခု ကွဲလွဲ ရန် လိုအပ်သည်။ ဒေါ်စာင်မြင့်၏ တိုင်လျှောက်လွှာသည် တရားရုံးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြု၍ ထွက်ဆိုသော ထွက်ဆိုချက် မဟုတ်ပေ။ ယင်းသို့ တိုင် လျှောက်လွှာ၌ ဖော်ပြချက်နှင့် တရားရုံးရှေ့၌ ကတိသစ္စာပြု၍ ထွက်ဆို ချက်တို့ ကွဲလွဲမှု ရှိရုံဖြင့် မမှန်သက်သေခံခြင်း မြောက်သည်ဟု မဆိုနိုင် ချေ။ ဆိုပြင် ရုံးရှေ့၌ တရားခံဘက်မှ ပြန်လှန် ပေး၍ ဖြေဆိုရာတွင် အချင်းဖြစ်နေအိမ်၌ မနေပါ။ နေတော့ နေခဲ့ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုချက်တို့ လေ့လာသော် လုံးဝမနေဟု မဆိုဆိုဘဲ ရံဖန်ရံခါတော့ နေခဲ့ကြောင်း

၁၉၉၀
ဒေါ်တင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၃)

ဝန်ခံရာ ရောက်ပေသည်။ ဒေါ်တင်မြင့်က ၎င်းသည် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးကောက်ပွဲများ၌ တာမွေမြို့နယ်တွင် တစ်ခါမျှ ဝဲမှထည့်ကာ ဝဲနွယ်ကုန်း၌သာ ဝဲထည့်ခဲ့ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်း၏ အမြဲတမ်းနေရပ်မှာ ဝဲနွယ်ကုန်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှားပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။

ထို့ပြင် မြို့နယ်တရားရုံးက သုံးသပ် ထားသကဲ့သို့ တာမွေမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၈၁၄/၈၅ တွင် ဒေါ်တင်မြင့်က တရားလိုပြုလုပ်၍ ဦးမြင့်သိန်းနှင့် ဦးတင်ဦးတို့အပေါ် မိမိပိုင် ကုန်တင် ယာဉ် အမှတ် ၁/၂၉၃၉ ကားတစ်စီးနှင့် ကားနှင့် သက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်က ဦးမြင့်သိန်းသို့ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံခဲ့ကြောင်း၊ မိမိ ဝဲနွယ်ကုန်း၌ ရှိနေစဉ် ကားပိုင်ရှင်အမည်ကို မိမိ အမည်မှ ဦးတင်ဦးအမည်သို့ မိမိအား အသိမပေးဘဲ မြောင်းထားသည် ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ယင်းသို့ ပြောင်းနိုင်ရန် ဦးတင်ဦးသို့ အချင်းဖြစ် ကားကို မိမိက ရောင်းချခြင်းမရှိဘဲ ရောင်းချသည်ဟု လိမ်လည်ပြီး စာချုပ် ပြုလုပ်ကာ မိမိ၏ လက်မှတ်အတုကို ရေးထိုးခဲ့ကြောင်းဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၈၊ ၄၂၀၊ ၄၆၈/၁၁၄ တို့အရ စွဲဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအမှု၌ ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုအင်္ဂါရပ်များကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်မှု ရှိမရှိကိုသာ ပေါ်လွင်အောင် အဓိက စစ်ဆေးသွားရန် ရှိမည်ဖြစ်သည်။ အချင်းဖြစ် တာမွေမြို့နယ် ၁၆၅ လမ်း အမှတ်(၁၆)သည် တရားလို ဒေါ်တင်မြင့် နေထိုင်ခြင်းရှိမရှိမှာ အဓိကအချက် မဟုတ်ပေ။ စွဲဆိုထား သည့်အတိုင်း ကွဲလွဲထွက်ဆိုရုံမျှဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါ အမှု၏ အဓိက ကြောရိုးကို ထိခိုက်ပြောင်းလဲစေမည် မဟုတ်ပေ။

အမှု၌ ပေါ်ပေါက်ချက်များအရ မြို့နယ်တရားရုံး၏ သုံးသပ်ချက် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်တို့သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်မှုရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဒေါ်တင်မြင့်၏ ပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလတာမွေမြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးများပြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း

ဦးကျော်တင့်နှင့် ဦးကျော်ဝင်း တို့ရှေ့ တိုင်

ဦးတင်ရွှေ

နှင့်

၁၉၉၀

ဇွန်လ

၂၇-ရက်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) *

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆-အထူး အယူခံလျှောက်လွှာ တင်
သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသူ ဟုတ်မဟုတ် သုံးသပ်ရန် လိုခြင်း- တရားခံအား
အပြီးအပြတ်လွှတ်သည့်အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးကသာ အယူခံစင်
ခွင့် ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုတွင် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်အပေါ် ပြန်
လည် အရေးယူလောက်သော ပြဿနာရှိမရှိကို အထူးအယူခံခွင့်လျှောက်
လွှာ တင်သွင်းခဲ့သော ဦးတင်ရွှေသည် ဥပဒေအရ တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသူ
ဟုတ်မဟုတ်ကို ဦးစွာသုံးသပ်ရန် လိုအပ်သည်။

တောင်ကြီးမြို့နယ် တရားရုံးက တရားခံဦးဟုတ်ပင်အား အမှုမှ အပြီး
အပြတ် လွှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်
သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အယူခံ တင်သွင်းခဲ့
ကြောင်း ထွေရသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးတင်ရွှေသည် မူလအမှုတွင် တရားလို
ပင် ဖြစ်စေပြီး အယူခံမှု တင်သွင်းခွင့်ရှိခဲ့သူ မဟုတ်သဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ
ရှေ့နေချုပ်ရုံးက အယူခံမှု တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အဆိုပါ အယူခံမှုတွင်လည်း တရားရုံးချုပ်က တောင်ကြီးမြို့နယ်တရား
ရုံး၏အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် အထူးအယူခံခွင့်ရရန် တင်သွင်းခဲ့
သော ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာတင်သွင်းမှုသည်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက်လွှာမှအမှတ် ၁၄

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှုအမှတ် ၂ တွင် ချမှတ်သော(၈-၆-၈၉) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်အား စုံညီခုံရုံးဖြင့် စစ်ဆေးပေးရန် လျှောက် ထားခြင်း။

၁၉၉၀
ဦးတင်ရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ (၂)

ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ မူလအမှုစစ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်
ခွင့်ရရန် တင်သွင်းမှုပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အယူခံမှု တင်သွင်းနိုင်သူမှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏
ညွှန်ကြားချက်အရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးသာ ဖြစ်သည်။ အမှုသည် တစ်ဦး တစ်
ယောက်က မူလရုံးမှ တရားခံအား အပြီးအပြစ်လွှတ်ခဲ့အည့်အမိန့်ကို အယူ
ခံ ဝင်ရောက်ခွင့် မရှိချေ။

၎င်းအပြင် တရားရုံးချုပ်က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇
အရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ တင်သွင်းခဲ့သော အယူခံမှုကို ပယ်ပစ်ခဲ့သောကြောင့်
နစ်နာသူမှာ ရှေ့နေချုပ်ရုံးသာ ဖြစ်သဖြင့် တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆
အရ အထူးအယူခံခွင့်ရရန် အထွေထွေလျှောက်လွှာကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက
သာ တင်သွင်းနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ဦးတင်ရွှေအပါအဝင် မည်သူတစ်ဦး
တစ်ယောက်ကမျှ တင်သွင်းခွင့် မရှိပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ခေါ်ပေးခိုင်းထွန်း (ရှမ်းပြည်) တရား
ရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးတင်ရွှေ၊ ဥပဒေ အရာရှိ
အဆင့် (၁)၊
ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

တောင်ကြီးမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၈၄၇/၈၆
တွင် ဦးဟုတ်ပင်အား ၁၉၄၇ ခုနှစ် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများ
(တားမြစ်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ စွဲချက်တင် စစ်အေးခံခဲ့ပြီးနောက်
အမှုမှ အပြီးအပြစ်လွှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက
မကျေနပ်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ တရားရုံး
ချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့ရာ တောင်ကြီးမြို့နယ် တရားရုံး၏အမိန့်ကို
အတည်ပြု၍ အယူခံကို ပယ်ပစ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို
ဦးတင်ရွှေက မကျေနပ်သဖြင့် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး
အယူခံခွင့်ရရန် ဤ အထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်ပေ
သည်။

အမှုမှာ တောင်ကြီးမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကိုယ်စား ရုံးအဖွဲ့
မှူး ဦးဘုန်းကျော်က တောင်ကြီးမြို့ လမ်းမတော်ရပ်ကွက် အမှတ် ၁၅၅
ပန်းသေးလမ်းရှိ နေထိပ်တို နိုင်ငံခြားသားလက်မှတ် အမှတ်-ကေအယ်လီ

အမလျှ ၀၀၀၁၅ ကိုင်ဆောင်ထားသူ ဦးဟုတ်ပင်သည် ပိုင်ရှင် ဒေါ်ရွှေယု၏ သားသမီးများထံမှ ငွေကျပ် ၁၅၀၀၀၀/-နှင့် ဝယ်ယူရာတွင် အသက် (၁၅) နှစ်သာ ရှိသေးသော သားမောင်ယူဝမ်း၏ အမည်ခံယူလျက် ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ သို့အတွက် ဦးဟုတ်ပင်အား ၁၉၇၄ ခုနှစ် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများ (တားမြစ်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ အရေးယူပေးရန် မြို့နယ် တရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားခဲ့မှု ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဦးတင်ရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၂)

အထူးအယူခံခွင့် ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားသူ ဦးတင်ရွှေ၏ အကျိုးဆောင်က အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ နိုင်ငံခြားသား ဦးဟုတ်ပင်အား တရားစွဲဆိုခွင့်ကို နိုင်ငံတော်ခံကောင်စီက စိစစ်၍ ခွင့်ပြုခဲ့သည်ကို စွဲတွင် မူလတရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့က ယင်းအချက်ကို အထောက်အထားအဖြစ် အသုံးမပြုဘဲ ပစ်ပယ်၍ တရားခံအား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြထားသည်။ နိုင်ငံခြားသား ဦးဟုတ်ပင်က ၎င်း၏သား အသက် (၁၅) နှစ်သာ ရှိသေးသော (၁၀) တန်းကျောင်းသား မောင်ယူဝမ်း၏အမည်ဖြင့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုဝယ်ယူရရှိခဲ့ခြင်းကို အခြေခံ၍ အိမ်ငှား ဦးတင်ရွှေအား နှင်ထုတ်ဖယ်ရှားခဲ့ကြောင်းလည်း ထင်ရှားနေပါလျက် မူလ အမှုစစ်တရားရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့က တရားခံ ဦးဟုတ်ပင်အား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းနေကြောင်းကိုလည်း ဆက်လက် တင်ပြထားသည်။

ဦးတင်ရွှေသည် တောင်ကြီးမြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅/၈၀ တွင် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းကြေးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ စွဲဆိုခံခဲ့ရသူဖြစ်ပြီး အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ခံခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဖယ်ရှားခံခဲ့ရခြင်းကို မကျေနပ်၍ ဦးတင်ရွှေက ဦးဟုတ်ပင်သည် နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးဖြစ်၍ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိပါဘဲလျက် ၎င်း၏သား အသက် (၁၅) နှစ်သာရှိသေးသူ မောင်ယူဝမ်း၏အမည်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တောင်ကြီးမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီသို့ တိုင်ကြားခဲ့ရာမှ တောင်ကြီးမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ ကိုယ်စား ရုံးအဖွဲ့မှ ဦးဘန်းကျော်က တရားလို ပြုလုပ်၍ ဦးဟုတ်ပင်အား ၁၉၇၇ ခုနှစ် မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းများ (တားမြစ်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ အရေးယူပေးရန် တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးတင်ရွှေသည် မူလ အမှုစစ် တောင်ကြီးမြို့နယ် တရားရုံးတွင် တရားလိုအဖြစ် တရားစွဲဆိုခဲ့သူ မဟုတ်ချေ။

ဤအမှုတွင် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်အပေါ် ပြန်လည်အရေးယူလော့က်သော ပြဿနာ ရှိ မရှိကို အထူးအယူခံခွင့် လျှောက်လွှာတင်သွင်းခဲ့သော

၁၉၉၀

ဦးတင်ရွှေ

နှင့်

မြည်ထောင်စု

မြန်မာ

နိုင်ငံတော်

ပါ (၂)

ဦးတင်ရွှေသည် ဥပဒေအရ တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသူ ဟုတ် မဟုတ်ကို ဦးစွာ သုံးသပ်ရန် လိုအပ်သည်။

တောင်ကြီးမြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံ ဦးဟုတ်ပင်အား အမှုမှ အပြီး အပြတ်လွှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် သို့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အယူခံ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးတင်ရွှေသည် မူလအမှုတွင် တရားလိုပင် ဖြစ်စေဦး အယူခံမှု တင်သွင်းခွင့်ရှိခဲ့သူ မဟုတ်သဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ရှေ့နေချုပ်ရုံးက အယူခံမှု တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အဆိုပါ အယူခံမှုတွင်လည်း တရားရုံးချုပ်က တောင်ကြီး မြို့နယ် တရားရုံး၏အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် အထူးအယူခံခွင့်ရရန် တင်သွင်းခဲ့သော ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာ တင်သွင်းမှုသည်လည်း မြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ မူလအမှုစစ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့်ရရန် တင်သွင်းမှုပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့အတွက် မြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အယူခံမှုတင်သွင်းနိုင်သူမှာ နိုင်ငံတော် ယဇ္ဇတ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးသာ ဖြစ်သည်။ အမှုသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်က မူလရုံးမှ တရားခံအား အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို အယူခံစင်ရောက်ခွင့် မရှိချေ။

၎င်းအပြင် တရားရုံးချုပ်က မြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ တင်သွင်းခဲ့သော အယူခံမှုကို ပယ်ပစ်ခဲ့သောကြောင့် နစ်နာသူမှာ ရှေ့နေချုပ်ရုံးသာ ဖြစ်သဖြင့် တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံခွင့်ရရန် အထွေထွေလျှောက်လွှာကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးကသာ တင်သွင်းနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ဦးတင်ရွှေအပါအဝင် မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကမျှ တင်သွင်းခွင့်မရှိပေ။

သို့အတွက် အထူးအယူခံစင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားသူ ဦးတင်ရွှေ၏ လျှောက်လွှာကို လက်ခံစဉ်းစားရန် အကြောင်းမမြင်သဖြင့် ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ဖော်ပြပါ။

မြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

စာရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးပျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ဦးကျော်အေး*

† ၁၉၉၀

ဧပြီလ

၂၅-ရက်

မြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄-အထူး ရာဇဝတ်အာဏာရရှိသော တရားသူကြီးက ချမှတ်နိုင်ခွင့် ရှိသည့် ပြစ်ဒဏ်များ- ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ဖြင့် စွဲဆိုထားသော အမှုကို အထူး ရာဇဝတ်အာဏာရရှိသော တရားသူကြီးသည် စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အထူး ရာဇဝတ်အာဏာ ရရှိသော တရားသူကြီး တစ်ဦးအနေဖြင့် သေဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုများမှအပ အခြားပြစ်မှုများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့် ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း ချမှတ်နိုင်ခွင့်ရှိသည့် ပြစ်ဒဏ် အတိုင်းအတာကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အဆိုပါ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ အရ အထူး ရာဇဝတ်အာဏာ ရရှိထားသော တရားသူကြီးအနေဖြင့် သေဒဏ်အမိန့် သို့မဟုတ် (၇) နှစ်အထက် ကျွန်းဒဏ်အမိန့်၊ သို့မဟုတ် (၇) နှစ်အထက် စတင်ဒဏ်အမိန့်တို့ကို ချမှတ်နိုင်ခွင့်မရှိဘဲ ယင်းပြစ်ဒဏ်များမှ လွဲ၍သာလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။ ယင်းအချက်ကို သတိပြုရန် လိုအပ်သည်။

ယခုအမှုတွင် တရားခံအား ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်လျှင် (၁၀) နှစ်အောက် မနည်းသည့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ မလွှဲမသွေ စီရင်ရမည်ဖြစ်သည့်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း စီရင်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် ရာဇဝတ်အထူးအာဏာ

* ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ မြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈ (က)

† ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ မြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄ တွင် ချမှတ်သော (၁၆-၆-၈၉)ရက်စွဲပါ မိုင်းဆတ်စွဲနယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးကျော်အေး

သာ ရရှိသော တရားသူကြီးတစ်ယောက် ယင်းဥပဒေပုဒ်မဖြင့် စွဲဆိုထားသော အမှု
ကို စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးတင်ရွှေ၊ ဥပဒေအရာရှိ အဆင့်-၁
- လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးလှတူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

မိုင်းဆတ်မြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄/၀၉
တွင် တရားခံ ဦးကျော်အေးအား ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော
ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်မှု ထင်ရှား
မတွေ့ဟု သုံးသပ်၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်
မှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်းရှိ မရှိ သိနိုင်ရန်အတွက် တရားရုံးချုပ်က
ဤ ပြင်ဆင်မှုကို ဖွင့်လှစ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ မိုင်းဆတ်မြို့ အခြေခံပညာရေး အထက်တန်းကျောင်း၏
ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးကျော်အေးသည် ကျောင်းရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်း
ကျပ် ၁၄၃၀၀၀/၁၅ ပြားကို ယာယီ အလွှဲသုံးစားပြုလုပ်ထားကြောင်း
မြို့နယ်လုပ်ငန်းစစ် အစီရင်ခံစာအရ သိရှိရသဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ် ပညာရေး
မှူး၏ ညွှန်ကြားချက်အရ မိုင်းဆတ်မြို့နယ် ပညာရေးမှူးက တိုင်ကြားရေး
ဖွင့်ခဲ့သည့်အမှု ဖြစ်သည်။

မိုင်းဆတ်မြို့နယ် တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄/၀၉
အား စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သည့် တရားသူကြီးမှာ တရားရေးဝန်ထမ်း အဆင့်
(၄) တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၎င်းအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၀
အရ သေဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုများမှအပ အခြား ပြစ်မှုများကို စစ်
ဆေးစီရင်နိုင်ရန်အတွက် အထူး ရာဇဝတ်အာဏာ အပ်နှင်းထားသူ ဖြစ်
ပေသည်။

အထူး ရာဇဝတ်အာဏာ ရရှိသော တရားသူကြီးတစ်ဦးအနေဖြင့် သေ
ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုများမှအပ အခြား ပြစ်မှုများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်
ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း
ချမှတ်နိုင်ခွင့် ရှိသည့် ပြစ်ဒဏ်အတိုင်းအတာကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အဆိုပါ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၃၄ အရ အထူး ရာဇဝတ်အာဏာ ရရှိထားသော တရားသူကြီး
အနေဖြင့် သေဒဏ်အမိန့်၊ သို့မဟုတ် (၇) နှစ်အထက် ကျွန်းဒဏ်အမိန့်၊
သို့မဟုတ် (၇) နှစ်အထက် ထောင်ဒဏ်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်ခွင့် မရှိဘဲ
ယင်းပြစ်ဒဏ်များမှ လွဲ၍သာလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ စီရင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့် ရှိ
ပေသည်။ ယင်းအချက်ကို သတိပြုရန်လိုအပ်သည်။

ယခုအမှုတွင် တရားခံအား ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်
သော ပစ္စည်းကားကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်မှုထင်
ရှားစီရင်လျှင် (၁၀) နှစ်အောက် မနည်းသည့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊
သို့မဟုတ် တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ မလွှဲမသွေ စီရင်ရမည်ဖြစ်သည့်
အပြင်ငွေဒဏ်လည်း စီရင်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် ရာဇဝတ်အထူးအာဏာသာ ရရှိ
သော တရားသူကြီးက ယင်း ဥပဒေပုဒ်မဖြင့် စွဲဆိုထားသော အမှုကို
စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးကျော်အေး

၎င်းအပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ စွဲဆိုသော အမှုများ မဟုတ်ဘဲ
အခြားဥပဒေများအရ စွဲဆိုတင်ပို့သော အမှုများအား စစ်ဆေးစီရင်ရ
မည့်တရားသူကြီးများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေနောက်ဆက်တွဲ ဇယား
(၂) စာတိုင် (ဂ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်
အရဆိုလျှင် သေဒဏ်၊ ကျွန်းဒဏ် သို့မဟုတ် (၇) နှစ်အထက် ထောင်
ဒဏ် စီရင်နိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုများကို စက်ရှင်အာဏာ ရရှိသော တရား
သူကြီးကသာလျှင် စစ်ဆေးစီရင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ရာဇဝတ်အထူးအာဏာသာ ရရှိထားသော တရားသူကြီးက
၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကားကွယ် စောင့်ရှောက်
ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ စွဲဆိုထားသည့် အမှုကို လက်ခံ၍ စစ်ဆေးထား
သည့်အပြင် ယင်းဥပဒေအရ စွဲချက်တင်ခဲ့ခြင်း၊ တရားခံအား အမှုမှ
အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ခြင်းတို့မှာ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်
သဖြင့် မူလကပင် ဖျက်ပြယ်လျက် ရှိပေသည်။

သို့အတွက် အထူးရာဇဝတ် အာဏာသာ ရရှိသော မိုင်းဆတ်မြို့နယ်
တရားသူကြီးက ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကားကွယ်
စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စစ်ဆေးစီရင်ပြီး အမှုမှအပြီးအပြတ်
လွှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်၍ အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော
တရားသူကြီးက ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ရမည်သာ ဖြစ်ပေ
သည်။

ယင်းသို့ ပြန်လည် စစ်ဆေး စီရင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး တရားခံ၏
အကျိုးဆောင်မှ ကန့်ကွက်ရန် မရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ဦးကျော်မြင့်မှာ
အမှုစတင် စွဲဆိုစဉ်ကပင် မိုင်းဆတ်မြို့ အခြေခံပညာရေးအထက်တန်း
ကျောင်းတွင် တာဝန်ယူ ထမ်းဆောင်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ ဧရာဝတီတိုင်း
ဟင်္သာတမြို့ အခြေခံပညာရေးအထက်တန်းကျောင်းသို့ ကျောင်းအုပ်ကြီး
အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်နေခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ယခုအခါ
တာဝန်မှ ရပ်စဲခံခဲ့ရသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့တွင် နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း ၎င်း
ကျားလွန်ခဲ့ခြင်းမရှိသော ပြစ်မှုအတွက် တစ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း စစ်
ဆေးစီရင်မှုကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပြီးဖြစ်သည့်အပြင် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခြင်း

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးကျော်အေး

ခံရသော အချိန်၌လည်း ယင်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုကိုအစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးမှုကို ခံရမည့် အခြေအနေတွင် အမှုအား ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ တရားရုံးတစ်ခုခု၌ စစ်ဆေးခွင့်ပြုပါရန် တရားခံ၏ အကျိုးဆောင်မှ တင်ပြ လျှောက်လဲသွားသည်။

တရားခံ အကျိုးဆောင်၏ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နိုင်ငံတော် အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိကလည်း ကန့်ကွက်ရန် မရှိပါကြောင်း တင်ပြ လျှောက်လဲသည်ကို တွေ့ရသည်။

သို့အတွက် အထူးရာဇဝတ် အာဏာရ မိုင်းဆတ်မြို့နယ် တရားသူကြီး က ၁၉၆၃ ခုနှစ်အဖျားနှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲဆိုမှုကို လက်ခံစစ်ဆေး၍ အမှုမှအပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၈ အရ တရားရုံးချုပ်အား အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သုံးစွဲ၍ အမှုကို ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ ဥပဒေနှင့်အညီ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးတစ်ရုံးက စစ်ဆေးစီရင်နိုင်စေရေးအတွက်တာဝန်ချထားပေးရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားသူကြီးအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွဲ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
နှင့်

† ၁၉၉၀
စက်တင်ဘာလ
၂၃-ရက်

မတင်တူနဲ့ ပါ(၅)*

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ်
၄/၀၉ အပိုဒ် ၆- ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ- ထိခိုက်နစ်နာသူ
ဇနီးမရှိမှ သားသမီးတွင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည် မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး
အဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ အပိုဒ် ၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ
ထားသည်--

“အပိုဒ် ၆။ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသည်မှာ နစ်နာသူ၏
တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီးတို့သာ ဆိုသည်။”

ထို့ကြောင့် ဦးကံကြီး သေဆုံးမှုအတွက် ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ အမှုကို
ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း လျှောက်ထားခွင့် ရှိသူများမှာ ဦးကံကြီး၏
တရားဝင် ဇနီးသာမက သားသမီးများလည်း လျှောက်ထားနိုင်သည်။
ထိုသို့ လျှောက်ထားရာ၌ ဇနီး လျှောက်ထားမှု မရှိမှ သားသမီးများက
လျှောက်ထားရန် မဟုတ်ပေ။ သေသူဦးကံကြီး၏ တရားဝင် ဇနီးဖြစ်စေ၊
သားသမီးများဖြစ်စေ ၎င်းတို့အနက် မည်သူမဆို လျှောက်ထား နိုင်ကြ
သည်။ အစီအစဉ်အတိုင်း ဇနီးမရှိမှ သားသမီးများက လျှောက်ထားရန်
မဟုတ်ပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက်

-ဦးသန်းကျော်၊ ဥပဒေအရာရှိ
အဆင့်(၁)

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၆(ခ)

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် (၂) တွင် ချမှတ်သော
(၁၆-၂-၉၀) ရက်စွဲပါ စစ်ကိုင်းတိုင်း (ရွှေဘိုမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏
အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
မထင်ကွန်
ပါ(၅)

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်

-ဦးမင်းဆွေ၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး

-ဦးတင်မြင့်

ခင်ဦးမြို့နယ်တရားရုံးပြစ်မှုကြီးမှုအမှတ် ၂၃၉/၈၉ တွင် မတင်ကွန်ပါ တရားခံ(၅)ဦးတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၆ အရ စွဲချက် တင်၍ စစ်ဆေးကြားနာလျက်ရှိသော အမှုကို နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အရ အမှုကို ပိတ်သိမ်းခဲ့ ပြီး ထိုအမှုကို ပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားသော မခင်စန်းဝင်း၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်ခဲ့သည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက မခင်စန်းဝင်း၏ လျှောက် လွှာအား ပယ်သည့်အမိန့်ကို မြို့နယ်စု ဥပဒေအရာရှိက မကျေနပ်၍ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ရွှေဘိုမြို့နယ်စု) သို့ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂/၉၀ ဖြင့် ဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သောကြောင့် ရှေ့နေချုပ် ရုံးက တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ၂-၉-၈၄ ရက်နေ့ည ၇:၃၀ နာရီ အချိန်ခန့်တွင် ရွှေဘို မြို့နယ် တံဘိုပင်ကျေးရွာ၌ ဦးကံကြီးသည် ဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဆိုကာ ကိုထိန်က အမှုဖွင့် တိုင်ကြားရာ ခင်ဦး ရဲစခန်းက မစာင်ကွန်၊ မောင်စိန်ဝင်း၊ မောင်စိန်မင်း၊ ဦးစိန်နှင့် ဒေါ်ဝိုင်းတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ တရားရုံးသို့ တရားစွဲဆို တင်ပို့ရာ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးက ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာတွင် အဓိကအကြောင်းပြချက် များအဖြစ် တင်ပြရာ၌ မခင်စန်းဝင်းသည် သေသူဦးကံကြီး၏ သမီးဖြစ်၍ အမှုပြန်ဖွင့်ရန် ဥပဒေနှင့်အညီ လျှောက်ထားခွင့် ရှိကြောင်း၊ ဇနီးမရှိမှ သာ သမီးက လျှောက်ထားနိုင်သည်ဆိုသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ န-၀-တ ၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုဒ် ၆ နှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်းဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

မူလရုံးအမှုတွဲကို လေ့လာကြည့်ရှုရာ လျှောက်ထားခံရသူ မူလရုံး တရားခံများအပေါ် ခင်ဦးမြို့နယ် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂(၂) အရ ၁၂-၁၀-၈၇ ရက်နေ့တွင် စွဲချက် တင် ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုအမိန့်ကို မူလရုံးတရားခံများက မကျေနပ် ၍ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ရွှေဘိုမြို့နယ်စု) သို့ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉၂/၈၈ ဖြင့် ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီးက တရားခံများအပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၆ အရ စွဲချက်တင်၍ အမှုကို ဆက်လက် စစ် ဆေး ကြားနာသွားရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း မြို့နယ်တရားရုံးက စွဲချက်အသစ်တင်၍ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးခဲ့သည်။

ယင်းအမှုမှာ န-ဝ-တ၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ နှင့် အကျုံးဝင်သဖြင့် ၂၄-၇-၈၉ ရက်နေ့တွင် အမှုကို ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်မှ သေသူ ဦးကံကြီး၏ သမီး မခင်စန်းဝင်းက အမှုကို ပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက သေသူ ဦးကံကြီး၏ ဇနီး ဒေါ်ဝင်းကြည်သည် သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေကြောင်း သက်သေခံချက်ရှိသဖြင့် ဦးကံကြီး၏ ပထမဇနီး ဒေါ်ဝင်းကြည်မရှိမှသာ ၎င်း၏သမီး မခင်စန်းဝင်းသည် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူဖြစ်မည်ဖြစ်၍ မခင်စန်းဝင်း၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၉၀
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 နှင့်
 မတင်ကုန်
 ပါ(၅)

စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံးကလည်း အမှု ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူမှာ ဦးကံကြီး၏ဇနီး ဒေါ်ဝင်းကြည်သာလျှင် ဖြစ်၍ မခင်စန်းဝင်း၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ခဲ့ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ထားသည်။

အမှုမှာ ပေါ်ပေါက်ချက်အရ မခင်စန်းဝင်းသည် သေသူ ဦးကံကြီးနှင့် မင်းကြည်၏ သမီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုဒ် ၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

“အပိုဒ် ၆၊ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသည်မှာ နစ်နာသူ၏ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီးတို့သာဆိုသည်။”

ထို့ကြောင့် ဦးကံကြီးသေဆုံးမှုအတွက် ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ အမှုကို ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း လျှောက်ထားခွင့် ရှိသူများမှာ ဦးကံကြီး၏ တရားဝင်ဇနီးသာမက သားသမီးများလည်း လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ထိုသို့ လျှောက်ထားရာ၌ ဇနီး လျှောက်ထားမှုမရှိမှ သားသမီးများက လျှောက်ထားရန် မဟုတ်ပေ။ သေသူ ဦးကံကြီး၏ တရားဝင်ဇနီးဖြစ်စေ၊ သားသမီးများဖြစ်စေ ၎င်းတို့အနက် မည်သူမဆို လျှောက်ထားနိုင်ကြသည်။ အစီအစဉ်အတိုင်း ဇနီးမရှိမှ သားသမီးများကလျှောက်ထားရန် မဟုတ်ပေ။

မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က အခြေပြုသည့် မောင်မြဟန် ပါ-၂ နှင့် နိုင်ငံတော် အမှု စီရင်ထုံးမှာ ယခုအမှုနှင့် အလားသဏ္ဍာန်မတူပေ။ န-ဝ-တ၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အမိန့်မှာ ဥပဒေကဲ့သို့ အာဏာတည်ကြောင်း ယင်း၏ အပိုဒ် ၈ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားချက်

(၁) အထူးရာဇဝတ် အယူခံရုံး စီရင်ထုံးများ ၈၁-၂

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
မတင်ကွန်
ပါ(၅)

သီးခြားရှိရာ ဥပဒေတစ်ရပ်ကဲ့သို့ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသေးသည့် မောင်မြ
ဟန်တို့၏ အမှုအခြေအနေနှင့် မတူညီပေ။

ထို့ကြောင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံးက သေသူ၏ဇနီး ဒေါ်ဝင်းကြည်
လျှောက်ထားပြီးမှ သမီးဖြစ်သူ မခင်စန်းဝင်း လျှောက်ထားခွင့်ရှိကြောင်း
သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ မခင်စန်းဝင်း၏
လျှောက်ထားချက်အရ အမှုကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ပေးရန်သင့်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ၏ ရှေ့နေက မခင်စန်းဝင်းသည် သေဆုံးသူ
ဦးကံကြီး၏ သမီးဖြစ်သော်လည်း ဦးကံကြီး၏ပထမဇနီး အသက်ထင်ရှားရှိ
နေသဖြင့် အမှုကို ပြန်ဖွင့်ရန် လျှောက်ထားခွင့် မရှိကြောင်းဖြင့် စင်ပြ
ချက်မှာ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရာ မရှိပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဤ ပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီး ခင်ဦးမြို့နယ်တရားရုံးက မခင်စန်းဝင်း
သည် သေသူ ဦးကံကြီး၏ ထိခိုက်နစ်နာသူ မဟုတ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကာ
အမှုကို ပြန်ဖွင့်ပေးရန် မခင်စန်းဝင်း၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ခဲ့သော
အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သော စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ရွှေဘို
မြို့နယ်စု) ၏ အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်ကာ လျှောက်ထားခံရသူ မတင်ကွန်
ပါ (၅) ဦးတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ပြီး
ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်း ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ဦးဘိုအေး*

၁၉၉၀

ဇူလိုင်လ

၁၀ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၄၀-ပြစ်မှုနှစ်ခုအရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက်၊ တရားခံသည် ပြစ်မှုတစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငြိစွန်းခြင်းမရှိကြောင်း စီရင်ချက်တွင် အတိအလင်း သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် ယင်းပြစ်မှုမှ အပြီးအပြတ် လွတ်ရာရောက်ခြင်း- အပြီးအပြတ်လွတ်သော အမိန့်ကို အယူခံနိုင်ခွင့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်နိုင်ခွင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခုအမှုတွင် ပခုက္ကူမြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံဘိုးထွားပါ-၇ဦးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့် ၄၅၇ တို့အရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် ပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့်မငြိစွန်းကြောင်းစီရင်ချက်တွင် အတိအလင်းသုံးသပ်၍ ပုဒ်မ ၄၅၇ အရသာ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၄၅၂ အရ စွဲချက်မှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၄၀ အရ ဘိုးထွားပါ-၇ ဦးတို့ အပေါ် အပြီးအပြတ် လွတ်ရာရောက်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အပြီးအပြတ်လွတ်ပြီးသောအမိန့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ နိုင်ငံတော်အတွက် ရှေ့နေချုပ်ရုံးကသာ တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံတင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိပြီး တရားရုံးချုပ်ကသာလျှင် အပြီးအပြတ်လွတ်ခဲ့သော မူလရုံး၏အမိန့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂၃(၁) (က) အရ ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ မူလရုံး၏ အပြီးအပြတ် လွတ်ခဲ့သောအမိန့်ကို ပြည်နယ်၊

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ်၊ ၂၁၁(ခ)

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ်၊ ၅၃ တွင် ရမျှတ်သော ၁၂-၁-၉၀ ရက်စွဲပါ မကွေးတိုင်း (ပခုက္ကူမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးဘိုအေး

တိုင်းတရားရုံးများက ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့် မရှိချေ။ ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း
ပြီး တရားသူကြီးအဖွဲ့က ၁-၈-၈၄ ရက်စွဲဖြင့် ညွှန်ကြားချက် အမှတ်
(၂၃)ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးမြညိုမ်း၊ ဥပဒေ အရာရှိ
အဆင့် (၁)

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ကိုယ်တိုင် (မလာ)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

ပခုက္ကူမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၉၃/၈၉ တွင်
တရားခံဘိုးထွားပါ ၈-ဦးတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့်
၄၂၇ တို့အရ စွဲချက်တင်စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် တရားခံပိုက်အေးအား အမှု
မှ အပြီးအပြတ်လွှတ်၍ ကျန်တရားခံ ဘိုးထွားပါ ၇-ဦးတို့အား ပြစ်မှု
ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၇ အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်(တစ်)လစီ ကျခံစေ
ရန်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၉၂/၈၉၊ ၅၂၄/၈၉
ပါ ပြစ်ဒဏ်များနှင့် တစ်ပေါင်းတည်း ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။
အဆိုပါအမိန့်ကို ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ (မူလမှုတရားလို) ဦးဘို
အေးက မကျေနပ်၍ တရားခံဘိုးထွားပါ-၇ဦးတို့အပေါ် ပြစ်ဒဏ်အားတိုး
မြှင့်သတ်မှတ်ပေးရန် မကွေးတိုင်း (ပခုက္ကူမြို့နယ်စု) တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်
ရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ဘိုးထွားပါ-၇ဦးတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ
၄၂၇ အရ မူလမြို့နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို
အတည်ပြုခဲ့သည့်အပြင်၊ ပုဒ်မ ၄၅၂ အရ အလုပ်ဖြင့် ထောင်(တစ်)လ
စီ ကျခံစေရန်နှင့် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၇၀၀/- စီ ပေးဆောင်စေရန်၊ မဆောင်
ပျက်ကွက်က အလုပ်ဖြင့် ထောင်(၆)လစီ ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့
သည်။ ပုဒ်မ ၄၂၇ အရ ပြစ်ဒဏ်၊ ပုဒ်မ ၄၅၂ အရ ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပြစ်မှု
ဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၉၂/၈၉ နှင့် ၅၂၄/၈၉ မှ ပြစ်ဒဏ် များကို
တစ်ပေါင်းတည်း ကျခံစေရန်လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ မကွေးတိုင်း (ပခုက္ကူမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏အမိန့်ကို ရှေ့နေ
ချုပ် ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ပခုက္ကူမြို့နယ် တိုင်းကျေးရွာနေ ဦးဘိုအေး၏ နေအိမ်သို့
အရေးအခင်း ကာလဖြစ်သော ၁၄-၉-၈၈ နေ့ ညနေ (၄) နာရီခွဲအချိန်
ခန့်က တရားခံဘိုးထွားပါ-၈ ဦး အပါအဝင် သပိတ်အဖွဲ့ဝင်လူ (၁၀၀)
ခန့်တို့က တုတ်၊ ဓား များကိုစွဲလျက် လာရောက်ကြသဖြင့် မိသားစုများ
ထွက်ပြေး ခဲ့ကြရကြောင်း၊ အဆိုပါ သပိတ်အဖွဲ့ဝင်များက အိမ်ထောင်
ပရိဘောဂ ပစ္စည်းများ ခန့်မှန်းတန်ဖိုး ငွေကျပ် ၉၆၂၅/- ဘိုးခန့်ကို

ဖျက်ဆီး ရိုက်ခွဲသွားကြောင်း ဦးတို့အားက ရဲစခန်းတွင် တိုင်ကြားခဲ့သည့် အမှုဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးတို့အား

ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကွေးတိုင်း (ပခုက္ကူမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း အဓိကထား တင်ပြရာ၌ မူလအမှုစစ် ပခုက္ကူမြို့နယ် တရားရုံးက တရားခံဘိုးထွားပါ ၇ ဦး တို့ အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၂၊ ၄၂၇ နှင့် ၅၀၆ တို့အရ စွဲချက်သုံးရပ်ဖြင့် တင်ခဲ့ပြီးနောက် ပုဒ်မ ၄၂၇ အရသာ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သဖြင့် ပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့် ၅၀၆ တို့မှာ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပါလျက် တိုင်း တရားရုံးက ဘိုးထွားပါ- ၇ ဦးတို့အား ပုဒ်မ ၄၅၂ အရ ထပ်မံ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ နှင့် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် (၂၃) တို့နှင့် မညီညွတ် ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက် ပေးသင့် ကြောင်း တင်ပြထားသည်။

အောက်ရုံးအမှုတွဲများကို ခေါ်ယူကြည့်ရှုရာတွင် ရဲစခန်းက တရားခံ များအား ပုဒ်မ ၄၅၂၊ ၄၂၇ နှင့် ၅၀၆ တို့အရ တရားစွဲဆို တင်ပို့ထား ခဲ့ပြီး ပခုက္ကူမြို့နယ်တရားရုံးမှ တရားခံ ဘိုးထွားပါ-၈ ဦး (အပြီးအပြတ် လွှတ်ခြင်းခံရသူ တရားခံပိုက်အေး အပါအဝင်) အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့် ၄၂၇ တို့အရ စွဲချက်နှစ်ရပ်ဖြင့် ၁၄-၈-၈၉ နေ့ က တင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ တင်ပြသကဲ့သို့ စွဲချက် သုံးရပ် မဟုတ်ပေ။ အမှုအား ဆက်လက်စစ်ဆေးပြီးနောက် ဘိုးထွားပါ- ၇ ဦးတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၇ အရသာ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

တရားခံအပေါ် စွဲချက်အများအပြား တင်ခဲ့ပြီးနောက် ယင်းစွဲချက် များ အနက်မှ အချို့သော စွဲချက်ဖြင့်သာ အမှုစစ်တရားရုံးက ပြစ်မှု ထင် ရှား စီရင်သည့် ကိစ္စတွင် အဆိုပါ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ချက်ကို အထက် တရားရုံးက မပယ်ဖျက်မီအချိန်ထိ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း မပြုရသေးသော စွဲချက်များမှာ အပြီးအပြတ် လွှတ်ရာရောက်သည်။ မူလအမှုစစ် တရားရုံး အနေဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းမပြုသော ဣန် စွဲချက်များ အပေါ် တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရန်ဖြစ်စေ၊ အမှုမှအပြီးအပြတ် လွှတ်ရန် ဖြစ်စေ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်လည်း မလိုအပ်ပေ။ အကယ်၍ အထက် တရားရုံးက မူလရုံး၏ဆိုခဲ့သော ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလအမှုစစ်ရုံးမှ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်း မပြုရသေးသော စွဲချက်များ အပေါ် ထပ်မံစစ်ဆေးရန် ညွှန်ကြားလျှင် တာဆိုပါ စွဲချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးတိုးအား

ပြီး ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ မူလ အမှုစစ်ရုံးက ဆက်လက်စစ်ဆေးနိုင်
ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် ပခုက္ကူမြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံ ဘိုးထွားပါ-၇ ဦး
အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့် ၄၂၇ တို့အရ စွဲချက်တင်
စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် ပုဒ်မ ၄၅၂ နှင့် မငြိစွန်းကြောင်း စီရင်ချက်တွင်
အတိအလင်းသုံးသပ်၍ ပုဒ်မ ၄၂၇ အရသာ မြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့ပြီး
ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၄၅၂ အရ စွဲချက်မှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ
၂၄၀ အရ ဘိုးထွားပါ- ၇ ဦးတို့အပေါ် အပြီးအပြတ် လွှတ်ရာရောက်
ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အပြီးအပြတ် လွှတ်ပြီးသော အမိန့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ နိုင်ငံတော်အတွက် ရှေ့နေချုပ်ရုံးကသာ တရား
ရုံးချုပ်သို့ အယူခံ တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိပြီး တရားရုံးချုပ်ကသာလျှင် အပြီး
အပြတ် လွှတ်ခဲ့သော မူလရုံး၏အမိန့်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ
၄၂၃(၁)(က)အရ ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်
နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ မူလရုံး၏ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို ပြည်နယ်၊
တိုင်းတရားရုံးများက ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့်မရှိချေ။ ယင်းအချက်နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး
တရားသူကြီးအဖွဲ့က ၁-၈-၈၄ ရက်စွဲဖြင့် ညွှန်ကြားချက်အမှတ် (၂၃)
ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပြီးဖြစ်ပေသည်။

တရားရုံးချုပ်အပါအဝင် မည်သည့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းတရားရုံးကမျှ
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုများတွင် မူလရုံးမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သော အမိန့်
အား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့် အမိန့်သို့ ပြောင်းလဲခြင်းမပြုနိုင်။ ။

သို့အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ မကွေးတိုင်း (ပခုက္ကူမြို့နယ်စု)
တရားရုံး၏အမိန့်တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဘိုးထွားပါ- ၇ ဦး တို့အပေါ်
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅၂ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်
ကို ပယ်ဖျက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်အရ တရားခံများက ဒဏ်ငွေ ပေးဆောင်ပြီး
ဖြစ်ပါက ပြန်လည်ထုတ်ပေး စေရမည်။

၁။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄၀ နှင့် တရားရုံးများ လက်စွဲစာပိုဒ်-၄၄၀။

၂။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၄)။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

သန်းအောင်ပါ (၄) *

† ၁၉၉၀

စက်တင်ဘာ

လ ၂ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) - အထူး ဥပဒေအရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရာ၌ ခံဝန်ဖြင့် အစမ်း လွှတ်ထားနိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင် မနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှု၌ အထူးဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်သော ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိစီရင် သည့်ကိစ္စတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) အရ ခံဝန်ဖြင့် အစမ်းလွှတ်ထားနိုင်ခွင့် ရှိမရှိကို သုံးသပ်ရန် ရှိပေသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“ဤဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် တစ်ဝန်း လုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည့် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိလျှင် ဤဥပဒေပါ မည် သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ တည်ဆဲအထူးဥပဒေ သို့မဟုတ် ဒေသန္တရ ဥပဒေတစ်စုံတစ်ရာကို ဖြစ်စေ၊ တည်ဆဲ အခြားဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်က အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် အထူးစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ သို့မဟုတ် အာ ဏာကိုဖြစ်စေ၊ ယင်းဥပဒေကသတ်မှတ်ထားသည့် အထူးကျင့်ထုံး တစ်စုံတစ်ရာကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်ခြင်းမရှိရ။”

သို့ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ တည်ဆဲ အထူးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိဘဲသာလျှင် ကျင့်သုံး နိုင်ခွင့်ရှိပြီး အထူးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်ခွင့်မရှိကြောင်း ထင် ရှားသည်။

* ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၀၆(ခ)

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်၊ ၇၉၇ တွင် ချမှတ်သော (၁၁-၁၂-၈၉)ရက်စွဲပါ ပြည်မြို့နယ် (တွဲဖက်-၃)တရားရုံး၏အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
သန်းအောင်
ပါ(၄)

၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ လောင်းကစားဥပဒေမှာ အထူးဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်သည့် အပြင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(က)အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်လျှင် အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် (၃)လမှ အများဆုံးထောင်ဒဏ် (၆)လ သို့မဟုတ် ထိုထောင်ဒဏ်နှင့် ငွေဒဏ်ကျပ် ၅၀၀/- ချမှတ်ခြင်း ခံရမည့်အပြင် ပြစ်မှုနှင့် အကျုံးဝင်သော သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ငွေကို ပြည်သူ့တရားရုံး အဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်းခံရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သို့အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁)ကို ကျင့်သုံးလျှင် လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(က)ပါ အနည်းဆုံး ချမှတ်ရမည့် ထောင်ဒဏ် (၃)လ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေမည်ဖြစ်သဖြင့် ယင်းသို့ ကျင့်သုံးခွင့် မရှိတော့ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးမြညိုမ်း၊ ဥပဒေအရာရှိ အဆင့် (၁)

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ငုနှင့်ငှါဦးခင်မောင်မြင့် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
၂။ ကိုယ်တိုင် (မလာ)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

ပထမတန်း အာဏာရ ပြည်မြို့နယ် (တွဲဖက်-၃) မြို့နယ် တရားသူကြီးရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၇၉၇/၈၉ တွင် တရားခံ သန်းအောင်ပါ-၄ ဦးတို့အား ၁၉၈၆ ခုနှစ် လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(က) အရ အပြစ်ရှိသဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁) အရ သန်းအောင်၊ သန်းလှနှင့် ကျော်ဝင်းတို့အား (၁)နှစ်အတွင်း ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်စေရန် ကျပ် ၁၅၀၀/-တန် ခံဝန်သူနှစ်ဦးစီဖြင့် ခံဝန်ချုပ်စေကြောင်းနှင့် ဝင်းမောင်အား တစ်နှစ်ခွဲအတွင်း ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်စေရန် ကျပ် ၂၀၀၀/-တန် ခံဝန်သူနှစ်ဦးဖြင့် ခံဝန်ချုပ်စေကြောင်းအမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကိုတင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ၃-၆-၈၉ နေ့ (၁၁:၄၅) နာရီခန့်တွင် ပြည်မြို့ အမှတ် (၂) ရဲစခန်းမှ ဒုရဲအုပ် ဦးတင်ထူးနှင့်အဖွဲ့သည် လုပ်အားပေးပွဲမှ ပြန်လာရာ မြို့သစ်ဆိုက်ကားဂိတ်၌ လောင်းကစားနေကြသူများကို တွေ့၍ ဝင်ရောက် ဖမ်းဆီးကြရာ သန်းအောင်ပါ-၄ ဦးတို့အား (၆)ကောင်ဂျင် အံစာတုံး သုံးတုံး၊ အရုပ်ကားချပ်တစ်ချပ်၊ နှီးချောဦးထုပ် တစ်လုံးနှင့် လောင်းကြေး ငွေကျပ် ၆၀/- တို့နှင့်အတူ ဖမ်းဆီးရမိသဖြင့် ဦးတင်ထူးက တိုင်ကြားခဲ့သည့် အမှုဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်းပြချက်အဖြစ် ရှေ့နေချုပ်ရုံးက အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁က) ပါ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို အထူးဥပဒေအရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်သည့်ကိစ္စ၌ တရားရုံးများက သုံးစွဲခွင့်မရှိကြောင်း (ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးလှတင်ပါ-၂ ဦး အမှု) ကို ရည်ညွှန်း ကိုးကား တင်ပြထားသည်။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
သန်းအောင်
ပါ (၄)

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ရည်ညွှန်းထားသော အမှုမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁ က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အထူး ဥပဒေများတွင် ကျင့်သုံးမှု မပြုနိုင်ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသည့် စီရင်ထုံးဖြစ်သည်။ ယခု အမှုတွင် ပြည်မြို့နယ် တွဲဖက်မြို့နယ် တရားသူကြီးက တရားခံများအား ယင်းကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁) အရ စီရင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ တင်ပြသကဲ့သို့ ပုဒ်မ ၅၆၂(၁က) ကို ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်း မဟုတ်ချေ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁က) တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ (၂) နှစ် ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုများနှင့် ခိုးမှု၊ အဆောက်အအုံအတွင်း ခိုးမှု၊ စာရေး (သို့မဟုတ်) အစေခံကခိုးမှု၊ မရိုးမမြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုမှု၊ ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုနှင့် လိမ်လည်မှုများတွင် ကျင့်သုံးနိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ သို့အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေမဟုတ်သော အထူး ဥပဒေဖြစ်သည့် ၁၉၇၀ ခုနှစ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေနောက်ဆက်တွဲ ဇယား- ၂၊ အမှတ်စဉ် ၂၀ အရ အပြစ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည့်အမှု၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁ က) အရ ဆိုဆုံးမ၍ လွှတ်နိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း အထက်ပါ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် ဦးလှတင်ပါ-၂ ဦး အမှုတွင် စီရင်ထုံးပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ရှေ့နေချုပ်ရုံး၏ ကိုးကားတင်ပြခဲ့သည့် စီရင်ထုံးနှင့် ဤ အမှုမှာ စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ဤအမှု၌ အထူးဥပဒေ တစ်ရပ်ဖြစ်သော ၁၉၈၆ ခုနှစ် လောင်းကစား ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိစီရင်သည့် ကိစ္စတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁) အရ ခံဝန်ဖြင့် အစမ်း

၁။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ-၈၃။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
သန်းအောင်
ပါ(၄)

လွှတ်ထားနိုင်ခွင့် ရှိမရှိကို သုံးသပ်ရန်ရှိပေသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

ဤဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် တစ်ဝန်းလုံး
နှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲသည့်
သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိလျှင် ဤဥပဒေပါ စည်း
သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမူ တည်ဆဲ အထူး ဥပဒေ သို့မဟုတ်
ဒေသန္တရ ဥပဒေ တစ်စုံတစ်ရာကိုဖြစ်စေ၊ တည်ဆဲ အခြားဥပဒေ
တစ်ရပ်ရပ်က အာဏာအပ်နှင်းထားသည့် အထူးစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ
သို့မဟုတ် အာဏာကိုဖြစ်စေ ယင်းဥပဒေက သတ်မှတ်ထားသည့်
အထူးကျင့်ထုံး တစ်စုံတစ်ရာကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်ခြင်းမရှိရ။

သို့ဖြစ်ရာပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာတည်ဆဲအထူး
ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိဘဲသာလျှင် ကျင့်ထုံးနိုင်ခွင့်
ရှိပြီး အထူးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်ခွင့်မရှိကြောင်း ထင်ရှား
သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ် လောင်းကစားဥပဒေမှာ အထူး ဥပဒေတစ်ရပ်
ဖြစ်သည့်အပြင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်လျှင်
အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် (၃) လ မှ အများဆုံး ထောင်ဒဏ် (၆) လ
သို့မဟုတ် ထိုထောင်ဒဏ်နှင့် ငွေဒဏ်ကျပ် ၅၀၀/- ချမှတ်ခြင်း ခံရမည့်
အပြင် ပြစ်မှုနှင့်အကျုံးဝင်သော သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် ငွေကို ပြည်သူ့
ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်းခံရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သို့အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂ (၁) ကို ကျင့်ထုံး
လျှင် လောင်းကစား ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (က) ပါ အနည်းဆုံး ချမှတ်ရမည့်
ထောင်ဒဏ် (၃) လ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေမည်ဖြစ်သဖြင့် ယင်း
သို့ ကျင့်ထုံးခွင့် မရှိတော့ချေ။

အမှုစစ် ပြည်မြို့နယ် တွဲဖက်မြို့နယ်တရားသူကြီး (၃) ဦးအောင်တင်စိန်
အား သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သေချာတိကျစွာ လိုက်နာ
ဆောင်ရွက်ရန် မှတ်ချက်ပြုလိုက်သည်။

ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းရာ၌ သတ်မှတ်ကာလထက် အနည်းငယ် ကျော်လွန်
သွားခြင်းမှာ ဥပဒေအရာရှိ အဆင့်ဆင့်တို့က ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ စိစစ်၍
တာဝန်ရှိသူထံ တင်ပြ အဆုံးအဖြတ် ရယူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း
ရှေ့နေချုပ်ရုံး၏ ကတိသစ္စာပြုသွားပါ အချက်များကို အထောက်အထား
ပြု၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်ပြီးမှ တင်သွင်းခြင်းကို ကင်းလွတ်ခွင့်
ပြုသည်။

သို့အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကိုခွင့်ပြု၍ ပြည်နယ် တွဲဖက်နယ်တရားရုံး
က ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခံရသူ သန်းအောင်၊ သန်းလှ၊ ကျော်ဝင်း
နှင့် ဝင်းမောင်တို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၂(၁)
အရ ခံဝန်ချုပ်ဆိုစေခဲ့သည့် အမိန့်များကိုပယ်ဖျက်၍ သန်းအောင်၊ သန်းလှ၊
ကျော်ဝင်းနှင့် ဝင်းမောင်တို့အား ၁၉၈၆ ခုနှစ် လောင်းကစားဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၂(က) အရ ထောင်(၃)လ (သုံးလ) စီ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင်
အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
သန်းအောင်
ဝါ(၄)

အမှုအတွင်း ချုပ်ရက်များရှိက ထောင်ဒဏ်မှ ထုတ်နုတ်ခံစားခွင့် ပြု
သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်း ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

အောင်လောဟာ *

† ၁၉၉၀
ဧပြီလ
၃၀-ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅-စွဲချက်ကို တရားခံမှ ဝန်ခံ
ပြီး ဖြစ်လျက် တရားရုံးသည် တရားခံကို လုံးစ စစ်ဆေးခြင်း
မရှိဘဲ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ယခုအမှုမှာ တရားလိုပြသက်သေ (၄)ဦးကို စစ်
ဆေး ပြီးမှ ငြိစွန်းသော သက်သေခံချက်များအရ တရားခံအပေါ် ပြစ်မှု
ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၈ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုစွဲချက်ကို တရားခံ
က အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံထားသည့် တရားခံအပေါ် စွဲချက် တင်ထား
ခြင်းမှလည်း သက်သေခံချက်များအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။
ထို့ကြောင့် စွဲချက်ကို ဝန်ခံပြီးသော တရားခံအပေါ် တရားရုံးသည်
ဥပဒေနှင့်အညီ ထိုက်သင့်သောပြစ်ဒဏ် စီရင်ရန်ဖြစ်သော်လည်း မူလ
မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားခံအပေါ် တာဝန်မရှိဟုဆိုကာ တရားခံကို
လုံးစ စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မလိုက်နာရာ ဣ
ရောက်သည်။ ထို့ကြောင့် မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့်
ညီညွတ်မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် -ဦးမြင့်နိုင်၊ ဥပဒေအရာရှိ အဆင့်-၁

အယူခံတရားခံအတွက် -ကိုယ်တိုင် (မလာ)

တရားရေး အကြံပေး -ဦးတင်မြင့်

မင်းတပ်မြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၃/၀၉ တွင်
တရားခံ အောင်လောဟာအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၈ အရ

* ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှုအမှတ် ၃၂၀

† ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၃ တွင်ချမှတ်သော (၃၁-၈-၀၉)
ရက်စွဲပါ မင်းတပ်မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု

စွဲချက်တင်ပြီးနောက် အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သဖြင့်၊ ထိုအမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်း သည်။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
အောင်လော
ဟာ

အမှုမှာ ၂၇-၇-၈၈ ရက်နေ့၊ နေ့လယ် ၁၂:၀၀ နာရီ အချိန်တွင် မင်းတပ်မြို့နယ် အနောက်ရပ်ကွက် မြလေးငုံစေတီ မြောက်ဘက်တွင်၊ အောင်လောဟာ မောင်းနှင်သော ယာဉ်အမှတ် ၈/၇၉၂၂ ဂျစ်ကားမှာ မိန်းရှပ်ပင်နီယံ ပြုတ်သွားပြီး ယာဉ်ပေါ်တွင် စီးနင်း လိုက်ပါသော မောင်မောင်တာ၏ ညာဘက် ခြေသလုံးရိုး ကျိုးသွားသည့်ဆိုကာ ရဲ တပ်ကြပ်ကြီး ဦးထန်းဟုန်းက မင်းတပ်ရဲစခန်းသို့ အမှုဖွင့် တိုင်ကြားရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးက အယူခံလွှာတွင် အကြောင်းပြရာ၌ တရားလိုပြ သက် သေ များ၏ ထွက်ချက်အရ အယူခံတရားခံ မောင်းနှင်သောကား၏စီး မှောက်သဖြင့် မောင်မောင်တာ၏ ညာဘက်ခြေသလုံးရိုး ကျိုးသွား ကြောင်းမှာ သက်သေခံချက် ရှိကြောင်း၊ အယူခံတရားခံအား စွဲချက် တင်ရာ တရားခံက အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံထားသော်လည်း၊ တရားရုံးက ကား၏အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်း ချွတ်ယွင်းသွား၍သာ မထိန်းနိုင် ဖြစ်ရသည်ဟု သုံးသပ်ကာ တရားခံအပေါ် အပြီးအပြတ် လွှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

မူလရုံးအမှုတွဲကို လေ့လာကြည့်ရှုရာ တရားလိုပြ သက်သေ (၄) ဦး စစ်ဆေးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ သက်သေခံချက်များအရ ၂၇-၇-၈၈ ရက်နေ့ နံနက်တွင်၊ အောင်လောဟာ၊ ဦးရှိန်း (လိုပြ-၂) နှင့် မောင်မောင်တာတို့သည် မြလေးငုံစေတီသို့ ဘုရားဖူးသွားရန် တရားခံ မောင်အောင်လောဟာ၏ ကားကို ဆီဖြည့်ပေးမည်ပြောပြီး စီးလာခဲ့ရာ မြလေးငုံစေတီ ရောက်ခါနီးအတက်တွင် ထိုကားမှာ နောက်ပြန် လိမ့်လာ သဖြင့် မောင်းသူက ဆင်းကြဆင်းကြဟုဆို၍ ခုန်ဆင်းကြကြောင်း၊ ကား မှာ ကမ်းပါးနှင့်တိုက်ပြီး လဲကျသွားကြောင်း၊ ထိုခိုလဲကျစဉ် ကားစီး လာသူ မောင်မောင်တာ ဆိုသူမှာ ညာဘက်ခြေသလုံးတွင် ဒဏ်ရာ ရ သည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ဦးဟုတ်ခင် (လိုပြ-၃) က မောင်မောင်တာ ဆိုသူ၏ ဒဏ်ရာကိုစစ်ဆေးရာ ဒဏ်ရာ (၂) ချက်ရရှိပြီး အရိုးထိနက်သော ဒဏ်ရာများ တွေ့ရှိကြောင်း၊ အဆိုပါကားကို ယာဉ်မောင်းကျွမ်းကျင် သူ ဒုစက်ပြင် ဦးဟာလိန်း (လိုပြ-၄) က စစ်ဆေးရာ ဂီယာပေါက် မိန်းရှပ်ပြုတ်သည်ကို တွေ့ရပြီး ညာဘက်ကြေးဘရိတ်ပိုက် ပြတ်သွားသည် ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ယင်းရှပ်ပြုတ်သွားသော်လည်း ဘရိတ်တောင်းပါက ထိန်းသိမ်း၍ ရနိုင်သေးကြောင်း၊ အရင်းမြစ်သည်ကားမှာ ဘရိတ်ပိုက်

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
အောင်လော
တာ

ပါ ပြုတ်သွားသည့်အတွက် ကားမောင်းသူအနေဖြင့် မည်သို့မျှ ထိန်းသိမ်း
နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် သက်သေခံချက်ရှိသည်။

တရားခံ အောင်လောဟာကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၈ အရ
စွဲချက်တင်ပြီး အပြစ်ရှိမရှိမေးမြန်းရာ တရားခံက အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံ
ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော် မြို့နယ်တရားရုံးက တရားခံသည်
အရမ်း သို့မဟုတ် ပေါ့လျော့စွာ ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြောင်း အထောက်
အထား မရှိခြင်း၊ ကား၏အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းများ ချို့ယွင်း
ပျက်စီးမှုကြောင့် ဖြစ်ရခြင်း စသည့် အကြောင်းများကြောင့် တရားခံအား
စွဲဆိုထားသော ပုဒ်မနှင့် ငြိစွန်းမှုမရှိ၍ အပြစ်မပေးထိုက်ဟု သုံးသပ်ကာ
အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများတွင် တရားခံများက စွဲချက်ကိုဝန်ခံထားသော်
လည်း တရားရုံးသည် တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရန် ခိုင်လုံသော
အကြောင်းမရှိကြောင်းပေါ်ပေါက်လျှင် တရားခံအား အမှုမှအပြီးအပြတ်
လွှတ်နိုင်သော်လည်း ယင်းသို့လွှတ်ရာ၌ တရားခံအပေါ်ငြိစွန်းချက်များရှိ
မရှိထိုကို တရားရုံးသည် စဉ်းစားချင့်ချိန်ပြီးမှ လိုအပ်လျှင် တရားခံကိုပါ
စစ်ဆေးပြီးမှ ထိုသို့လွှတ်လေ့ရှိသည်။ ထို့ပြင် ထိုကဲ့သို့သော အကြောင်း
အရာများမှာ ထောင်ဒဏ် (၆) လအထိ အပြစ်ပေးနိုင်သော ပြစ်မှုများ
နှင့်သာ သက်ဆိုင်လေ့ရှိသည်။ ထောင်ဒဏ် (၆) လအထက် အပြစ်ပေး
နိုင်သော ဝရမ်းအမှုအတွက် မူလတရားရုံးသည် တရားလိုပြသက်သေ
များကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၂ အရ စစ်ဆေးပြီးမှ တရားခံ
ကို စွဲချက်တင်ရန်ငြိစွန်းသော အကြောင်းအချက်များမရှိလျှင် ကျင့်ထုံးဥပဒေ
ပုဒ်မ ၂၅၂ (၂) အရ တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ရန်ဖြစ်သည်။
အကယ်၍ တရားခံအား ငြိစွန်းသော သက်သေခံချက်များရှိပါက တရားရုံး
သည် ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄ အရ တရားခံကို စွဲချက်တင်ပြီး အပြစ်ရှိ
မရှိ မေးမြန်းရန်ဖြစ်သည်။ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅ အရ တရားခံက
အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံလျှင် တရားရုံးသည် သင့်တော်သည့် အမိန့်ချမှတ်ရန်
ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုမှာ တရားလိုပြသက်သေ (၄) ဦးကို စစ်ဆေးပြီးမှ ငြိစွန်းသော
သက်သေခံချက်များအရ တရားခံအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၈
အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုစွဲချက်ကို တရားခံက အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံ
ထားသည်။ တရားခံအပေါ် စွဲချက်တင်ထားခြင်းမှာလည်း သက်သေခံချက်
များအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် စွဲချက်ကို ဝန်ခံပြီး
သော တရားခံအပေါ် တရားရုံးသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ထိုက်သင့်သော
ပြစ်ဒဏ်စီရင်ရန်ဖြစ်သော်လည်း မူလမြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားခံအပေါ်

တာဝန်မရှိဟုဆိုကာ တရားခံကို လုံးဝစစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ အမှုမှ အပြီး အပြတ်လွတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၅ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မလိုက်နာရာကျရောက်သည်။ ထို့ကြောင့် မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
အောင်လော
ဟာ

တရားခံသည် စွဲချက်ကို ဝန်ခံပြီးဖြစ်သဖြင့် ၎င်းအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရန်သာဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး မင်းတပ်မြို့နယ် တရားရုံးက တရားခံအောင်လောဟာအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၀ အရ အပြစ်မရှိဟု သုံးသပ်ကာ အမှုမှအပြီးအပြတ်လွတ်သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တရားခံအောင်လောဟာအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၀ အရရုံးတက်ရုံးဆင်း ထောင် (၁)ရက် နှင့် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀၀/-ပေးဆောင်စေ၊ ဒဏ်ငွေမဆောင်က နောက်ထပ် ထောင် (၆)လကျခံစေ။

ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ပါက နစ်နာသူ မောင်မောင်တာ သို့ လျော်ကြေးငွေ ကျပ်၆၀၀/-ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင်ရှေ့တွင်

ဦးမိဂေကူးမား

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) *

† ၁၉၉၀
နိုဝင်ဘာလ
၁၆-ရက်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ-၂၂-ယင်းပုဒ်မအရ စွဲဆိုလိုလျှင် အမှုစတင်ဖြစ်ပွားသော နေ့မှ (၉) လအတွင်း စွဲဆိုရန်လိုခြင်း-အထူးဥပဒေတစ်ရပ်တွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်နှင့် ပတ်သက်၍ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တရားရုံးက ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သော စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိမရှိ၊

ဆုံးဖြတ်ချက်၊ အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်ချက်အရ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ-၂၂ အရ စွဲဆိုတိုင်ကြားလိုလျှင် အမှုစတင်ဖြစ်ပွားသောနေ့မှ (၉) လအတွင်း တိုင်ကြားရမည်ဟု ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ တွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ လျှောက်ထားသူက အချင်းဖြစ်အခန်းသို့ ၈-၂-၈၆ နေ့ စတင်ဝင်ရောက်ပြီး အမှုတိုင်ကြားသောနေ့သည် ၂၄-၅-၉၀ နေ့ဖြစ်သည်။ အထူးဥပဒေတစ်ရပ်တွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်နှင့် ပတ်သက်၍ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တရားရုံးက ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သော စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိပေ။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - အက်စ်အင်ဒတ်စ်ဂူပတာ၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဒေါ်သိန်းဟန်၊ ဥပဒေအရာရှိအဆင့် (၁)
- ၂။ ဦးအောင်ဇေယျ၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးချန်ထွန်း

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ်-၈၁။

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်၊ ၂၀၅၊ ပန်းဘဲတန်းမိနယ် တရားရုံးအမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ အမှုတွဲချေဖျက်ပေးရန်လျှောက်ထားမှု

၁၉၉၀
ဦးဗိဇ္ဇေ
ကူးမား
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၀၅/၉၀ တွင် ဦးဗိဇ္ဇေကူးမား အပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ လက်ခံစစ်ဆေးနေသော အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ တိုင်ကြားသော အမှုဖြစ်ခြင်းနှင့် အမှု တိုင်ကြားသူသည် တရားဝင် တိုင်ကြားပိုင်ခွင့်ရှိသူ မဟုတ်သောကြောင့် ယင်းအမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေး ရန် ဦးဗိဇ္ဇေကူးမားက တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ၂၉ လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၄၅/၄၇ (ပထမ ထပ်)၊ အခန်းအမှတ် (၃) သည် ဦးဆူလေမန်ပိုင်သော အခန်းဖြစ်ကြောင်း ယင်းအခန်းကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှစ၍ ဦးရှိယိုရှန်ကာမားမာဆိုသူ အားငှားရမ်းခဲ့ကြောင်း၊ ဦးရှိယိုရှန်ကာမားမာသည် ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှစ၍ ထို အခန်းတွင်လုံးဝ မနေတော့ဘဲ အိမ်လခလည်းမပေး၍ အိမ်ကို သေ့ခတ်ပြီး ပိတ်ထားကြောင်း၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၈) ရက်နေ့တွင် တရားလို ဦးဆူလေမန်သည် အချင်းဖြစ်အခန်းသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုရာ ယင်း အခန်း၌ ဦးဗိဇ္ဇေကူးမားက ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေထိုင်သည်ကို တွေ့ရ၍ ၎င်းအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ အရေးယူပေးရန် ဦးဆူလေမန်က ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံးသို့ တိုင်လျှောက်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှုဖြစ်သည်။

ဦးဗိဇ္ဇေကူးမားက အဓိကအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာတွင် ဦးဆူ လေမန်၏ လျှောက်လွှာအရ မိမိကပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သောနေ့သည် ၈-၂-၈၆ နေ့ဖြစ်ပြီး မိမိအပေါ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ အရ အရေးယူရန် တိုင်ကြားသောနေ့သည် ၂၄-၅-၉၀ နေ့တွင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ တွင် ယင်းအမှုမျိုး ကျူးလွန်ပြီးနောက် (၉) လ အတွင်း တိုင်ကြားရမည်ဟု ဖော်ပြထားကြောင်း၊ ဦးဆူလေမန်သည် အိမ်ရှင် ဦးအိမ် အီးမိရာ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ၂-၄-၉၀ နေ့စွဲပါ အမှုစွဲဆိုခွင့်ပြုမိန့် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးအိမ်အီးမိရာမှ လွန်ခဲ့သော (၂) နှစ်ခန့်တွင် ကွယ်လွန်သွားပြီး ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်၍ ထိုနေ့မှတိုင်မိက ရရှိထား သော အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာသည် တရားမဝင်တော့ကြောင်း၊ မိမိ သည် ဦးရှိယိုရှန်ကာမားမာထံမှ အိမ်ခန်းဝယ်ယူပြီး နေထိုင်ခြင်း ဖြစ် ကြောင်း၊ ကျူးကျော်နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ဦးရှိယိုရှန်ကာမားမာ သည် ယခုအထိ အချင်းဖြစ် အခန်းတွင် သန်းခေါင်စာရင်း ရှိနေ

၁၉၉၀
ဦးမိဂျေ
ကူးမား
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ-(၂)

သေးကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဦးဆူလေမန်၏ အမှုတိုင်ကြားချက်သည် ဥပဒေ
နှင့် မညီညွတ်၍ ယင်းအမှုကို ချေဖျက်ပေးရန်တင်ပြပါသည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိအဆင့်
(၁)က တရားလိုသည် ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုမိန့်ကို ၂-၄-၉၀
နေ့တွင် ရရှိပြီး ၂၄-၅-၉၀ နေ့တွင် အမှုစွဲဆိုတိုင်ကြားခြင်းဖြစ်၍ ကာလ
စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်းမရှိကြောင်းနှင့် အိမ်ရှင် ဦးအမ်အီးမီရာ
သေဆုံးပြီးနောက် ၎င်း၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုရန်
ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်၍ ယခု
အမှုကိုချေဖျက်ပေးရန် အကြောင်းမရှိကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသွား
သည်။

အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်ချက်အရ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂အရ စွဲဆိုတိုင်ကြားလိုလျှင် အမှုစတင်
ဖြစ်ပွားသောနေ့မှ (၉)လအတွင်း တိုင်ကြားရမည်ဟု ယင်းဥပဒေပုဒ်မ
၃၉ တွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ လျှောက်ထားသူက အချင်းဖြစ်
အခန်းသို့ ၈-၂-၈၆ နေ့စတင်ဝင်ရောက်ပြီး အမှုတိုင်ကြားသောနေ့သည်
၂၄-၅-၉၀ နေ့ဖြစ်သည်။ အထူးဥပဒေတစ်ရပ်တွင် ကာလစည်းကမ်းသတ်
နှင့် ပတ်သက်၍ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တရားရုံးက ကင်းလွတ်
ခွင့်ပြုနိုင်သောစီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်
လွန်ပြီးမှ တိုင်ကြားထားသောအမှုဖြစ်ခြင်းနှင့် အိမ်ရှင်သေဆုံးပြီးနောက်
ကိုယ်စားလှယ်မှတစ်ဆင့် တိုင်လျှောက်သောအမှုဖြစ်ခြင်းတို့အရ ယခုအမှု
ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးရန်
လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်ပြုသင့်သည်ဟု သုံးသပ်ရပေမည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို ခွင့်ပြုလျက် ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်
တရားရုံးက ဦးမိဂျေကူးမားအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှား
ရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ အရ လက်ခံစစ်ဆေး နေသော
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၀၅/၉၀ ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ
ပုဒ်မ ၅၆၁-ကအရ ချေဖျက်ကြောင်းအမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်၊
ဦးပျိုးထွန်းလင်းနှင့် ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဦးဘိုချုပ် (ခ) ဦးသန်းအောင်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

+ ၁၉၉၀
ဒီဇင်ဘာလ
၂၄-ရက်

လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (က) - အမှုဖြစ်နေစဉ်အတွင်း ပူးတွဲ
တရားခံ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် သက်သေခံအက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၆၊ ၇၊ ၈ တို့အရ စပ်ဆိုင်သော အချက်အလက်များအဖြစ်
သက်သေခံဝင်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သက်သေခံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၊ ၇ နှင့် ၈ တို့အရ
မူခင်းမဖြစ်မီ လုပ်ဆောင်ချက် အပြုအမူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပွားစဉ်
တရားခံ လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေ၊ အခွင့်အလမ်းတို့သည် လည်း
ကောင်း စပ်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများအဖြစ် သက်သေခံဝင်သည်။
ဤအမှုတွင် အမှုဖြစ်နေစဉ်အတွင်း ပူးတွဲတရားခံဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ်၏
အိမ်သို့ ဝင်ပြေးခြင်းမှာ ဖိုးတုတ်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေ အခွင့်
အလမ်းအနေဖြင့် သက်သေခံဝင်သည်။

ဤအမှုတွင် မူလကပင် ဦးဘိုချုပ်၏နေအိမ်သို့ လောင်းကစားမှုနှင့်
စပ်လျဉ်းပြီး ဝရမ်းဖြင့် ဝင်ရောက်ရှာဖွေရန် လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ပူးတွဲ
တရားခံဖိုးတုတ်သည် ထွက်ပြေးလာပြီး ဦးဘိုချုပ်နှင့် မြင့်လွင် အိမ်အကြား
၌ ချလယ်ဂျာစာရွက်နှင့် ငွေများပါသော အထုပ်ကို လွှင့်ပစ်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုသို့
လွှင့်ပစ်ပြီးနောက် ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ်၏နေအိမ်ပေါ် တက်ပြေးကာ
စားပွဲပေါ်၌ ချလယ်ဂျာစာရွက်တစ်ရွက်နှင့် ငွေများပါသော အထုပ်ကို
ပစ်တင်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုသို့ပစ်တင်ပြီးနောက် ဦးဘိုချုပ်၏ အိမ်နောက်ဖေးသို့
သွားရောက် ပုန်းအောင်းနေခြင်း၊ ဦးဘိုချုပ်၏ နေအိမ်အပေါ် အခြား

* ၁၉၉၀ ဗြည့်နှစ်၊ အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၆၊
† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၂၆ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၁၁-၄-၉၀) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၉၀
ဦးဘိုချုပ်
(ခ)
ဦးသန်းအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

နေရာများမှ ငွေများ အနှံ့အပြားကို သိမ်းဆည်းရမိခြင်း၊ ဦးဘိုချုပ်နှင့်
ဖိုးတုတ်မှာ ဆက်ဆံမှုမရှိဘဲ ကင်းကင်းရှင်းရှင်း ဖြစ်ပါက ထွက်ပြေးရန်
နေရာအများအပြားရှိပါလျက် ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ်၏ နေအိမ်ပေါ်သို့
တက်ပြေးပြီး ငွေနှင့်ချစ်စာရွက်ကို စားပွဲပေါ်ပစ်တင်ခြင်း၊ နောက်ဖေးဘက်
သွားရောက် ပုန်းအောင်းခြင်းတို့မှာ ၎င်းတို့နှစ်ဦး အဆက်အသွယ်ရှိ
ကြောင်းကောက် ယူရမည့် စပ်ဆိုင်သော အချက်အလက်များ ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံအတွက် - ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေ
ချုပ်ရုံး

တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးမြင့်

မြောင်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ်
၆၄၅ တွင် တရားခံဦးဘိုချုပ်(ခ)ဦးသန်းအောင်အပေါ် လောင်းကစား
ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(က) အရ ထောင်ဒဏ်(၁)နှစ်နှင့် (၆)လကျခံစေရန်နှင့်
သက်သေခံငွေ ၂၃၈၅၅၀/-ကျပ်ကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်း
စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးဘိုချုပ်က မကျေနပ်၍
ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်
သဖြင့် တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၂၆
(ခ) တွင် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့သည်။

တရားရုံးချုပ်ကလည်း အဆိုပါပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချ
မှတ် ခဲ့သဖြင့် ဦးဘိုချုပ်က တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှု
ဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ်-၄၅ တွင် တရားရုံးချုပ်၏
အမိန့်ကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ-၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေး စီရင်
ပေးရန် လျှောက်ထားရာ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါပြဿနာကို ကြား
နာရန် အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုလိုက်သည်။ -

“ ပူးတွဲတရားခံ မောင်ဖိုးတုတ်သည် ၎င်း၏နောက်မှ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်
များ လိုက်လာနေသည်ကို သိရှိ၍ ဦးဘိုချုပ်၏ အိမ်ထဲ ဝင်ပြေးကာ
အိမ်ရှေ့စားပွဲပေါ်သို့ ၎င်းလက်ထဲပါလာသော ချယ် လောင်းကစား
စာရွက်နှင့် ငွေကိုပစ်တင်ခဲ့ပြီး အိမ်နောက်ဖေးဘက်၌ သွားရောက်
ပုန်းအောင်း နေခြင်းသည် မောင်ဖိုးတုတ်နှင့် ဦးဘိုချုပ်တို့အကြား
ချယ်ခိုင်ဆက်သွယ်မှု ရှိ၍သာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့
သော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် လောင်းကစား ဥပဒေပုဒ်မ-၁၅
(က)နှင့် ပုဒ်မ-၁၈ တို့အရ ညီညွတ်ခြင်း ရှိ-မရှိ စုံညီခုံရုံးဖြင့် ပြန်

လည် သုံးသပ်နိုင်ရန် ဤ အထူးအယူခံခွင့် လျှောက်လွှာကို လက်ခံ ခွင့်ပြုသည်။

၁၉၉၀
ဦးဘိုချုပ်
(ခ)
ဦးသန်းအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုအဖြစ်အပျက် အကျဉ်းချုပ်မှာ ၁၆-၇-၈၉ နေ့နံနက် ၁၀:၃၀ နာရီအချိန် မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ပြည်သူ့ရဲစခန်းမှ ဒုရဲအုပ် ဦးစိုးမြင့်သည် ရ-၀-တ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကြီးရွှေ၊ ရ-၀-တ အဖွဲ့ဝင် ဦးကျော်ဝင်း၊ ရဲဒုတပ်ကြပ် မြင့်ကြည်၊ ရဲတပ်သား ဦးကြည်တို့နှင့်အတူ အမှတ် (၁) နယ်မြေ အောင်ဆန်းလမ်း အမှတ်- (၂၇) နေ ဦးဘိုချုပ်နေအိမ်သို့ လောင်း ကစား ဝရမ်းဖြင့် ရှာဖွေဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ဦးဘိုချုပ်နေအိမ်မှ ချယ်လယ်ဂျာ စာရင်းစာရွက်များ၊ ငွေများနှင့်အတူ ဦးဘိုချုပ်၊ ဦးဝင်းကြိုင်၊ ကိုထွန်း ထွန်း၊ ကိုသောင်းချစ်၊ ကိုစစ်ကြူ၊ ကိုတင်ထွန်း၊ ကိုရသန်းတို့ကို တွေ့ ရှိခဲ့ပြီး၊ ဦးစိုးမြင့်မှ သက်သေခံပစ္စည်းများကို ရှာဖွေပုံစံတွင် ရေးသွင်း၍ သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီးနောက် သက်သေခံ(ဂ)ပါအတိုင်း ပြည်သူ့ ရဲစခန်းသို့ အမှုဖွင့်တိုင်ကြားရာမှ တရားခံ အသီးသီးအပေါ် လောင်းကစား ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(က) / ၁၆(က) အရ အရေးယူခဲ့သောအမှုဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးဘိုချုပ်က အဓိက အကြောင်းပြချက်များ အဖြစ် တင်ပြရာ၌ သက်သေခံ ရှာဖွေပုံစံအမှတ် (က) တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် အမှတ်စဉ်(၁) အဖြစ် ငွေကျပ် ၈၇၀/-၊ အမှတ်စဉ်(၂) အဖြစ် ဂဏန်း များ ရေးသားထားသော လယ်ဂျာစာရွက် နှစ်ရွက်၊ အမှတ်စဉ် (၃) အဖြစ် စပို့ရှပ်တစ်ထည်တို့မှာ တရားခံဖိုးတုတ်က လမ်းကြားတွင်လွင့်ပစ် ခဲ့သည့် အထုပ်ထဲမှ တွေ့ရှိသိမ်းဆည်းခဲ့သော ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှတ်စဉ်(၄) အဖြစ် ငွေကျပ် ၁၈၈၀/-၊ အမှတ်စဉ်(၅) အဖြစ် ပုံနှိပ် ထားသော လယ်ဂျာစာရွက် တစ်ရွက်တို့မှာ တရားခံဖိုးတုတ်က အယူခံ တရားလို၏ နေအိမ်ပေါ်သို့ ပြေးတက်လာပြီးနောက် စားပွဲပေါ်ပစ်တင်ခဲ့ သော အထုပ်မှ တွေ့ရှိသိမ်းဆည်းခဲ့သော ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း၊ အမှတ် စဉ်(၆) အဖြစ် ငွေ ၂၇၅၅/- ကျပ်နှင့် သက်သေခံ ရှာဖွေပုံစံ(ခ)ပါ ငွေ ၁၉၉၈၉၀/-ကျပ်မှာ အယူခံတရားလို ဓနိရောင်း၍ရသော ငွေနှင့် ဆားစက်လုပ်ငန်း၏ ရှယ်ယာငွေသာဖြစ်ကြောင်း၊ အမှတ်စဉ်(၇) ငွေကျပ် ၃၃၄၀၅/-မှာ ဆားဝယ်ရန်အတွက် ကိုချစ်သိန်းက ပေးအပ်ထားသော ငွေဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်ပါလျက် မြောင်းမြမြို့နယ် တရားရုံး က ၎င်းအပေါ် လောင်းကစား ဥပဒေပုဒ်မ-၁၅(က) အရ အပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

မူလတရားရုံးအမှုတွဲကို လေ့လာရာ ရှာဖွေသက်သေလူကြီး ဦးကြီးရွှေ (လိုပြ-၁)၊ ဦးကျော်ဝင်း (လိုပြ-၂) နှင့် ဒုရဲအုပ် ဦးစိုးမြင့် (လိုပြ-၃) တို့ ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ အယူခံတရားလို ဦးဘိုချုပ်၏အိမ်သို့ ဝရမ်းဖြင့်

၁၉၉၀
ဦးဘိုချုပ်
(ခ)
ဦးသန်းအောင်
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ရှာဖွေရန် သွားရာ၌ ဦးဘိုချုပ်၏ အိမ်ရှေ့၌ ပူးတွဲတရားခံ ဖိုးတုတ်သည် ကမ်းနားလမ်းမှပြေးလာပြီး ဦးစိုးမြင့်မှတားသော်လည်း ဖိုးတုတ်မှာ မရပ်ဘဲ ထွက်ပြေးကာ ၎င်းနှင့်ပါလာသော အထုပ်တစ်ထုပ်ကို ဦးဘိုချုပ် အိမ်နှင့် မြင့်လွင်တို့၏ အိမ်ခြံကြားထဲသို့ လွှင့်ပစ်ကြောင်း၊ ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ် နေအိမ်ပေါ်သို့ တက်ပြေးပြီး အိမ်ပေါ်သို့ ရောက်သည့်အခါ ၎င်း၏အင်္ကျီအတွင်းမှ အထုပ်တစ်ထုပ်ကို စားပွဲပေါ်သို့ ပစ်တင်ပြီး အိမ်နောက်ဖေး ဘက်၌ ဝင်ပုန်းနေကြောင်း၊ ထိုအထုပ်ကို ဖြေကြည့်ကြရာ ငွေ ၁၀၀၀ ကျပ်နှင့် ချွဲထီ လယ်ဂျာစာရွက် တစ်ရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖိုးတုတ် အပြင်ဘက်တွင် လွှင့်ပစ်ခဲ့သော အထုပ်အတွင်းမှ ငွေကျပ်-၀၇၈/နှင့် ချွဲထီလယ်ဂျာစာရွက် နှစ်ရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဦးဘိုချုပ်၏ အိမ်ခန်း ခေါင်းအုံးအောက်မှ ငွေကျပ် ၂၇၅၅/-ကိုလည်းကောင်း၊ ဦးဘိုချုပ်၏ နေအိမ်ခန်း သေတ္တာဘေး ခေါင်းအုံးအောက်မှ ငွေကျပ် ၃၃၄၀၅/-ကိုလည်းကောင်း၊ အိမ်ညှော်ခန်းအတွင်း သေတ္တာထဲမှငွေကျပ် ၁၉၉၀၉၀/-ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးရှာဖွေတွေ့ရှိ သိမ်းဆည်းခဲ့ကြောင်းမှာ အငြင်းမပွားချေ။

အယူခံတရားလို ဦးဘိုချုပ်က ထုချေ ထွက်ဆိုရာ၌ အချင်းဖြစ်သည်ဆိုသည့်နေ့က သေနတ်သံနှစ်ချက်ကြားကာ တရားခံ ဖိုးတုတ်မှာ ၎င်း၏ အိမ်ထဲသို့ ပြေးဝင်လာပြီး၊ ၎င်း၏ လက်ထဲမှ စက္ကူအိတ်ကို စားပွဲပေါ်သို့ ပစ်ချကာ နောက်ဖေးဘက်သို့ ပြေးသွားကြောင်း၊ ယင်းအထုပ်ထဲမှ ရှာဖွေပုံစံ သက်သေခံ (က) အမှတ်စဉ် ၄ နှင့် ၅ တို့တွင် ဖော်ပြထားသည့် ငွေ ၁၀၀၀/-နှင့် ပုံနှိပ်ထားသော ချွဲလယ်ဂျာ စာရင်း စာရွက် တစ်ရွက်ကိုတွေ့ရှိခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းငွေနှင့် ချွဲလယ်ဂျာ စာရွက်တို့မှာ ၎င်းနှင့် လုံးဝမပတ်သက်ကြောင်း၊ သေတ္တာထဲမှ တွေ့ရှိသည်ဆိုသော ငွေကျပ်နှစ်သိန်းကျော်မှာလည်း ဆားစက် လုပ်ငန်းအတွက် ၎င်းနှင့် ကိုအောင်မြင့် (ခံပြု-၉)၊ ကိုစောဝင်း (ခံပြု-၁၀) တို့ သုံးဦးပိုင်ရှယ်ယာငွေများဖြစ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်နေက ပူးတွဲ တရားခံများဖြစ်ကြသည့် ကိုတင်ထွန်း၊ ကိုထွန်းထွန်း၊ ကိုစစ်ကြူ၊ ကိုရဲသန်းနှင့် ကိုသောင်းချစ်တို့မှာလည်း ဆားကိစ္စအတွက် ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ငွေသုံးသောင်းသုံးထောင်ကျော်မှာလည်း ဆားလုပ်ငန်းအတွက် ထားသည့် ငွေဖြစ်ကြောင်း၊ ခေါင်းအုံးအောက်မှ ငွေ ၂၀၀၀ ကျော်မှာလည်း ဓနိရောင်းရငွေ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းအနေဖြင့် ချွဲလုံးဝ လောင်းကစားခြင်း မပြုလုပ်ကြောင်းတို့ကို အဓိကထား၍ ထွက်ဆိုထားသည်။

အယူခံ တရားလို ဦးဘိုချုပ်ကို အပြစ်ရှိကြောင်း သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပူးတွဲ တရားခံ ဖိုးတုတ်နှင့် ဦးဘိုချုပ်တို့မှာ ချွဲထီဒိုင် အဖြစ် စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အဆက်အသွယ် ရှိကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ထားကြောင်း တွေ့ရ

သည်။ လောင်းကစား ဥပဒေ ပုဒ်မ-၁၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် အရ မှတ်ယူ ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ လောင်းကစား ဥပဒေ ပုဒ်မ-၁၀ တွင် အောက်ဖော်ပြပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

၁၉၉၀
ဦးဘိုချုပ်
(ခ)
ဦးသန်းအောင်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

“၁၀။ လောင်းကစားအိမ်၌ လည်းကောင်း၊ ထိုအိမ်၌ ရောက်ရှိ နေသူတို့၏ ကိုယ်ပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ လောင်းကစား ကိုနိယာ တစ်ခုခုကို တွေ့ရှိလျှင် ဝင်ရောက်ရှာဖွေသူတို့က လောင်းကစားနေ သည်ကို မတွေ့မမြင်စေကာမူ လောင်းကစား အိမ်အဖြစ် အသုံးမပြု ကြောင်း သို့မဟုတ် လောင်းကစားရန် ရောက်ရှိနေကြောင်း မဟုတ် ကြောင်း၊ ထိုအိမ်၌ ရောက်ရှိနေကြသူများက သက်သေထင်ရှား မပြု နိုင်လျှင် လောင်းကစားအိမ်အဖြစ် အသုံးပြုသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုသူများသည် လောင်းကစားရန် ရောက်ရှိနေကြသူများ ဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း မှတ်ယူရမည်။

လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ-၁၀တွင်-

“မည်သူမျှ-

- (က) ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ထိ သို့မဟုတ် ထိကဲ့သို့ အခြား ကံစမ်းကစား နည်းတစ်ခုခုတွင် စီမံခန့်ခွဲသူအဖြစ် လည်းကောင်း၊ လောင်း ကြေး လက်ခံသူ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ခိုင်အဖြစ် လည်း ကောင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် အားပေးကူညီခြင်း မပြုရ။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ ကစားနည်း တစ်မျိုးမျိုးကို အကြောင်းပြု၍ ငွေကြေးအကျိုးအမြတ် ရယူခြင်း မပြုရ။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ ကစားနည်း တစ်မျိုးမျိုးတွင် ပါဝင် လောင်း ကစားခြင်း မပြုရ။”

ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ၇ နှင့် ၈ တို့ အရ အမှုခင်း မဖြစ်မီ လုပ်ဆောင်ချက် အပြုအမူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပွားစဉ် တရားခံ လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေ၊ အခွင့်အလမ်းတို့သည် လည်းကောင်း စပ်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများ အဖြစ် သက်သေခံဝင်သည်။ ဤအမှု တွင် အမှုဖြစ်နေစဉ် အတွင်း ပူးတွဲ တရားခံ ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုချုပ်၏ အိမ်သို့ ဝင်ပြေးခြင်းမှာ ဖိုးတုတ် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေအခွင့် အလမ်းအနေဖြင့် သက်သေခံ ဝင်သည်။

၁၉၉၀
ဦးဘိုးချင်
(ခ)
ဦးသန်းအောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ဤအမှုတွင် မူလကပင် ဦးဘိုးချင်၏ နေအိမ်သို့ လောင်းကစားမှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဝမ်းခြင်းဖြင့် ဝင်ရောက်ရှာဖွေရန် လာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပူးတွဲ တရားခံ ဖိုးတုတ်သည် ထွက်ပြေးလာပြီး ဦးဘိုးချင်နှင့် မြင်လွင် အိမ် အကြား၌ ချဲလယ်ဂျာ စာရွက်နှင့် ငွေများပါသော အထုပ်ကို လွှင့်ပစ် ခဲ့ခြင်း၊ ထိုသို့ လွှင့်ပစ်ပြီးနောက် ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုးချင်၏ နေအိမ်ပေါ် တက်ပြေးကာ စားပွဲပေါ်၌ ချဲလယ်ဂျာစာရွက် တစ်ရွက်နှင့် ငွေများပါသော အထုပ်ကိုပစ်တင်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုသို့ ပစ်တင်ပြီးနောက်၊ ဦးဘိုးချင်၏ အိမ်နောက် ဖေးသို့ သွားရောက်ပုန်းအောင်းနေခြင်း၊ ဦးဘိုးချင်၏ နေအိမ်အပေါ်အခြား နေရာများမှ ငွေများအနှံ့အပြားကို သိမ်းဆည်းရခြင်း၊ ဦးဘိုးချင်နှင့်ဖိုးတုတ် မှာ ဆက်ဆံမှုမရှိဘဲ ကင်းကင်းရှင်းရှင်း ဖြစ်ပါက ထွက်ပြေးရန် နေရာ အများအပြားရှိပါလျက် ဖိုးတုတ်သည် ဦးဘိုးချင်၏ နေအိမ်ပေါ်သို့ တက် ပြေးပြီး ငွေနှင့်ချဲစာရွက်ကို စားပွဲပေါ် ပစ်တင်ခြင်း၊ နောက်ဖေးဘက် သွားရောက် ပုန်းအောင်းခြင်းတို့မှာ ၎င်းတို့ နှစ်ဦး အဆက် အသွယ် ရှိကြောင်း ကောက်ယူရမည့် စပ်ဆိုင်သော အချက်အလက်များ ဖြစ်ပေ သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်နေသော သက်သေခံချက်များမှာ လောင်းကစားဥပဒေပုဒ်မ-၁၀ (က) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားချက်များနှင့် ငြိစွန်း နေပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို ဦးဘိုးချင် အပေါ် လောင်းကစား ဥပဒေ ပုဒ်မ-၁၅ (က) အရ အပြစ်ရှိကြောင်းနှင့် သက်သေခံငွေများကို ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းစေရန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်များသည် မှား ယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဦးဘိုးချင်၏ အထူးအယူ ခံမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ဦးလှ
နှင့်

† ၁၉၉၀
ဖေဖော်ဝါ
ရီလ
၆-ရက်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၂ - တရားလို တစ်ဦးတည်းကို သာ စစ်ဆေးပြီး တရားလိုပြုသက်သေ တစ်စုံတစ်ဦးကိုမျှ စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ အဆုံးဖြတ်ပေးနိုင် မနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြို့နယ်တရားရုံးသည် တရားလို တစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးပြီး တရားလိုပြု သက်သေ တစ်စုံတစ်ဦးကိုမျှ စစ်ဆေးခြင်း မရှိဘဲ တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ ပြန်လွှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အကယ်၍ တရားလို၏ တိုင်လျှောက်ချက်သည် ပြစ်မှုကြောင်းအရ အရေးယူရန် ငြိစွန်းချက် မရှိဟု ပေါ်ပေါက်လျှင်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ချက်ကို ရယူပြီးနောက် တွင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၃ အရ တိုင်လျှောက်ချက်ကို ပလပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ယင်းကဲ့သို့ ပလပ်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ တရားခံကို ဆင့်ခေါ်ပြီး တရားလို တစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးကာ တရားမကြောင်းသက်သက်သာ စွဲဆိုထိုက်သည့် အမှုဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်လျက် တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ ပြန်လွှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ ဆီလျော် မှန်ကန်မှု မရှိပေ။

- လျှောက်ထားသူအတွက် -- ဦးကံငြိမ်း၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် -- ၁။ ဦးမြညိုမ်း၊ ဥပဒေ အရာရှိ အဆင့် (၁)
- ၂။ ဦးသန်းကျော်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး -- ဦးဘဟန်

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၈၂ (ခ)
 † ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၀ (အရဘ) တွင်ချမှတ်သော (၁၇-၅-၈၉) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

၁၉၉၀
ဦးလှ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၅၆၄/ ၈၈ တွင် ဦးလှက တရားလိုပြုလုပ်၍ ဦးစိန် အပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆၊ ၄၂၀ တို့အရ တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားစွဲဆိုခဲ့သည်။ မြို့နယ် တရားရုံးက တရားလိုအား စစ်ဆေးပြီးနောက် အမှုမှာ တရားမကြောင်း အရ စွဲဆိုရမည့် အမှုဖြစ်ပြီး တရားခံအပေါ် ပြစ်မှုကြောင်းအရ အရေး ယူရန် ငြိစွန်းချက်မရှိဟု အကြောင်းပြလျက် တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးလှက မကျေနပ်၍ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတင် သွင်းခဲ့သော်လည်း အောင်မြင်မှု မရရှိသောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ မန္တလေးအရှေ့မြောက်မြို့နယ် မောရဂါဝါရပ်နေ ဦးလှက ညီဖြစ်သူ ဦးစိန်အား မန္တလေးအရှေ့တောင်မြို့နယ် မဟာနွယ်စဉ်ရပ်ကွက် အမှတ် (၆၉၇) ဦးပိုင်အမှတ် (၅) ရှိ မိမိပိုင်မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက် အအုံကို စိတ်ချယုံကြည်စွာ အပ်နှံထားကြောင်း၊ ဦးစိန်သည် ယင်းအဆောက် အအုံ၌ ၁၉၈၄ ခုနှစ် မှ ၁၉၈၇ ခုနှစ်ထိ တစ်လလျှင် ၄၀၀/- ကျပ်နှုန်းနှင့် ကျူရှင်ကို အငှားထားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကာလ အတွင်း ငှားရမ်းခငွေ ၁၃၆၀၀/- ကျပ် ရရှိခဲ့သော်လည်း မိမိအား လုံးဝ ပေးအပ်ခြင်း မရှိဘဲ သုံးစွဲလိုက်ကြောင်း၊ မိမိက အဆိုပါ ငွေများကို ပေးအပ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် တောင်းဆိုသော်လည်း မပေးဘဲ လိမ်လည် လှည့်ဖြားပြီး ငွေကို မပေးဘဲ နေကြောင်း၊ ဦးစိန်သည် မိမိပိုင်အိမ်မြေအား ကျူရှင်ငှားပြီး ရရှိသော ငွေကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ မိမိထံ မပေးဘဲ ကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစားပြုထားသော ကြောင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ ကို လည်းကောင်း၊ ငွေ ၁၃၆၀၀/- ကျပ်ကို အကြောင်း အမျိုးမျိုးပြပြီး လိမ်လည် လှည့်ဖြားနေသောကြောင့် ပုဒ်မ ၄၂၀ ကို လည်းကောင်း ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်လျက် ရှိသောကြောင့် အရေးယူပေးပါရန်ဟု ဦးလှက တိုက်ရိုက် လျှောက်ထားစွဲဆိုရာမှ အမှု စတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူက အဓိက ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြ ရာ၌ မြို့နယ်တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆၊ ၄၂၀ တို့ အရ အရေးယူပြီးဖြစ်ပါလျက် တရားလို တစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးပြီး ကျန် တရားလိုပြု သက်သေများကို မစစ်ဆေးဘဲ တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ ပြန်လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၂ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိကြောင်း၊ တရားလိုပြု သက်သေ မစစ်ဆေးသေးဘဲ တရားမကြောင်း သက်သက် စွဲဆိုထိုက်သည့် အမှုဖြစ် သည်ဟု သုံးသပ်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ အရေးယူပြီးမှ တရားလိုကိုသာ စစ်ဆေးပြီး တရား လိုပြုသက်သေများကို မစစ်ဆေးဘဲ တရားခံကို စွဲချက်မတင်မီလွှတ်ခြင်းမှာ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃(၁) နှင့် ညီညွတ်မှု မရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

၁၉၉၀
ဦးလှ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ (၂)

မြန်မာ့တရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ တရားလိုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ချက် ရယူပြီးနောက် အမှုအား ပြစ်မှု ဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆၊ ၄၂၀ တို့ အရ အရေးယူမည်ဟု ၁၅-၁၂-၈၈ ရက်နေ့က အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၀-၃-၈၉ ရက်နေ့တွင် တရားလိုကိုစစ်ဆေးပြီး တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ ပြန်လွှတ်လိုက်ကြောင်း ထိုနေ့တွင်ပင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

တိုက်ရိုက် လျှောက်ထားသော တိုင်လျှောက်လွှာကို လက်ခံရရှိသော အခါ တရားသူကြီးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ချက်ရယူရန် မြစ်သည်။ အပ်သလိုည်ဟု ထင်မြင်လျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၂ အရ လက်အောက်ခံ တရားသူကြီး သို့မဟုတ် ရဲစခန်းမှူး စသူများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးစေပြီး ပြန်လည်တင်ပြရန် ညွှန်ကြား နိုင်သည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် အမှုအား ဆက်လက်စစ်ဆေး ရန် လုံလောက်သည့် အခြေအမြစ် မရှိဟု သဘောရလျှင် တိုင်လျှောက် လွှာကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ပလပ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ အမှုအား ဆက်လက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်သွားရန် လုံလောက်သော အခြေအမြစ်ရှိကြောင်းတွေ့ရပါက ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ တရားခံအား ဆင့်စာ ထုတ်ခေါ်ပြီး အမှုကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တရားခံထံဆင့်စာထုတ်ပြီး နောက်တွင် တိုင်လျှောက်လွှာကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၃ အရ မပလပ် နိုင်တော့ပေ။

အမှုအား အရေးယူ ဆောင်ရွက်သွားရန် ဆုံးဖြတ်သည့် ကိစ္စတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ၂၅၂ အရ တရားလိုနှင့် တရားလိုပြ သက်သေ များ၏ ထွက်ဆိုချက်မှန်သမျှကို ရယူရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ သက်သေခံ ချက်အားလုံး ရယူပြီးနောက် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံထိုက်သည့် အမှု တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရလျှင် တရားခံကို စွဲချက် မတင်မီ ပြန်လွှတ်နိုင်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၁) ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

မြန်မာ့တရားရုံးသည် တရားလို တစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးပြီး တရား လိုပြသက်သေ တစ်စုံတစ်ဦးကိုမျှ စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ တရားခံအား စွဲချက် မတင်မီ ပြန်လွှတ်ခဲ့ခြင်း မြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အကယ်၍ တရားလို၏ တိုင်လျှောက်ချက်သည် ပြစ်မှုကြောင်းအရ အရေး

၁၉၉၀
ဦးလှ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ယူရန် ငြိစွန်းချက်မရှိဟု ပေါ်ပေါက်လျှင်လည်း ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ချက်ကို ရယူပြီး နောက်တွင် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၃ အရ တိုင်လျှောက်ချက်ကို ပလပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုမူ ယင်းကဲ့သို့ပလပ်ခြင်းမရှိဘဲ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၄ အရ တရား ခံကို ဆင့်ခေါ်ပြီး တရားလို တစ်ဦးတည်းကိုသာ စစ်ဆေးကာ တရားမ ကြောင်းသက်သက်သာ စွဲဆိုထိုက်သည့် အမှုဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်လျက် တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီပြန်လွှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှု မရှိပေ။ တရားရုံးသည် အမှန်တရားကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ယင်းကဲ့သို့ အမှန် တရားကို ဆုံးဖြတ်ကြောင်း အများပြည်သူ သိရှိနားလည်သဘောပေါက် အောင် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယခု အမှု၌လည်း တရားလိုနှင့် ၎င်းတင်ပြသော တရားလိုပြ သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးမှသာ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၁) အရ တရားခံအား စွဲချက်မတင်မီ လွှတ်ကြောင်းအမိန့်ကို ချမှတ်သင့်ပေသည်။ မြို့နယ် တရားရုံးသည် ယင်း ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂ (၁) အရလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရပေသည်။ မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်တို့သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သော အမိန့်များဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသော မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ် တရားရုံးသည်မူလရုံး တရားလို၏ တိုင်လျှောက်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေနှင့်အညီ စုံစမ်း စစ်ဆေးသွားရန်ဖြစ်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆ အရ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဦးသိုက်ထွန်း

နှင့်

၁။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်*

၂။ ဦးထွေးပါ(၃)

† ၁၉၉၀

ဖေဖော်ဝါ

ရီလ

၁၅-ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀(၁) ၏ ခြွင်းချက် (ခ) - အထက် တရားရုံးများသည် အောက်တရားရုံးများက တရားခံကို သိသိသာသာ ထိခိုက်နှစ်နာမှု ရှိစေသော ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့် ရှိခြင်း-ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ တစ်ခုလုံးကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပုဒ်မ ၃၅၀(၁) ၏ ခြွင်းချက် (က) တွင် တရားခံအနေဖြင့် စင်ပြီး သက်သေများအားလုံးကို သို့မဟုတ် တချို့ကိုပြန်လည်ကြားနာပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း ယင်းသို့ တောင်းဆိုတိုင်း၊ တရားရုံးကလွဲမသွေ ပြန်လည်စစ်ဆေး ကြားနာပေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ တရားခံကတောင်းဆိုလျှင် ပြန်လည်ကြားနာရန် သင့်မသင့်ဆိုသောအချက်ကို နောက်ဆက်ခံသည့် တရားသူကြီးအနေဖြင့် ချင့်ချိန်နိုင်ရေးအတွက် စံထားရမည့်အချက်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀(၁) ၏ ခြွင်းချက် (ခ) - တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“တရားရုံးချုပ်သည် သို့မဟုတ် ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိ၏လက်အောက်ရှိ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက စစ်ဆေး စီရင်ခဲ့သော အမှု၌ တရားခံက အယူခံသည်ဖြစ်စေ၊ မခံသည်ဖြစ်စေ ယင်း တရားသူကြီးက ၎င်းကိုယ်တိုင်အစမှအဆုံးထိ ရေးမှတ်ယူရခဲ့ခြင်းမဟုတ်သော

* ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၅၉ (ခ)

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၀ တွင် ချမှတ်သော (၁၃-၆-၈၉) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၀
ဦးသိုက်ထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်
ဦးထွေး
၀၁(၃)

သက်သေခံချက်များကို အခြေခံ၍ တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင် ထားခြင်းမှာ တရားခံကို သိသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက် နစ်နာစေမှု ရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်၍ စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုကိုဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်မှုကိုဖြစ်စေ အသစ်ထပ်မံ ပြုလုပ် စေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။”

သို့ဖြစ်ရာ နေ့အက်ဆက်ခံသော တရားသူကြီးက ယခင် တရားသူကြီး စစ်ဆေးရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို မူတည်၍ တရားခံအားပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့်ကိစ္စတွင် တရားခံအပေါ် သိသာသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက် နစ်နာမှု ရှိစေခဲ့ကြောင်း အထက် တရားရုံးများက ယူဆ ပေါ်ပေါက်သည့် အခါမှသာ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အကယ်၍ ယင်းသို့ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရာ၌ တရားခံအပေါ် သိသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဟု ပေါ်ပေါက်နေလျှင် အထက် တရားရုံးများက ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့်အမိန့်ကို လက်ခံနိုင်ခွင့် ရှိ ကြောင်း မှာလည်း အပြင်းမပွားသည့် အချက်ဖြစ်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ တစ်ခု လုံးကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုဆုံးဖြတ်သည့် တရား သူကြီး အနေဖြင့် ကိုယ်တိုင်ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို အခြေပြု နိုင်ရန် ဖြစ်သော်လည်း တရားသူကြီးပြောင်းတိုင်း အမှုများကို မလွဲမသွေ အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် မလိုအပ်ပေ။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရမည် ဟု လည်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိချေ။

အမှုကို အစမှပြန်စစ်ရန် သင့်မသင့်ဆိုသော အချက်ကို ချင့်ချိန်ရာ၌ ယခင်စစ်ဆေးခဲ့သော တရားသူကြီး၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့ချက်များတွင် တရားခံ အား သိသာသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက်နစ်နာစေခဲ့မှု ရှိမရှိဆိုသောအချက်ကို ဦးတည် သုံးသပ်ရမည့်အပြင် အမှုများကို မှန်မှန်နှင့်မြန်မြန် စီရင်ရမည်ဆိုသော အခြေခံချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်းသုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ နိုင်ငံ တော် အစိုးရအနေဖြင့်လည်း ယင်းအချက်ကို တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက် လျက် ရှိသည်ကို တရားသူကြီးများအနေဖြင့် သတိမူရပေမည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် -ဦးဝင်းထိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများ အတွက် -၁။ ဦးကျင်စိန်၊ ဥပဒေ အရာရှိ

အဆင့် (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄)
ကိုယ်တိုင် (မလှာ)

တရားရေးအကြံပေး -ဦးတင်အေး

ကျောက်တံတားမြို့နယ်တရားရုံးဖြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၀၅၆/၀၆ တွင် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ အရ အမှုကို အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်ကို တရားလို ဦးသိုက်ထွန်းက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း တွဲဖက်တရားသူကြီး (၉) ရုံးသို့ ပြင်ဆင်ရန်လျှောက်ထားခဲ့ရာ အကျဉ်းနည်း ပလပ်ခြင်းခံရသဖြင့် တရားရုံး ချုပ်ဆို ဤပြင်ဆင်မှုကို ဆက်လက်တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
 ဦးသိုက်ထွန်း
 နှင့်
 မြည်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 တော်
 ဦးထွေး
 ပါ.(၃)

အမှုမှာ အမှတ် ၃၆၀/မဟာဗန္ဓုလလမ်းနေ ဦးသိုက်ထွန်းထံသို့ ရန် ကင်း မြို့နယ် အမှတ် ၁၁၅၂/ကံဘဲ တူစာရုံလမ်းနေ ဦးထွေး၊ ဇနီး ဒေါ်သောင်းနှင့် သမီး မခင်သန်းဝင်းတို့ ၅-၁၁-၀၃ နေ့ (၁၉:၀၀) နာရီခန့်တွင် လာရောက်ပြီး အခြားသူသို့ ရောင်းချပြီးဖြစ်သော နွား (၁၂) ကောင်မှာ ၎င်းတို့ပိုင် နွားများဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်အောင် လိမ်လည် ပြောဆို၍ ဝန်ခံကတိ စာချုပ်ချုပ်ဆိုကာ ငွေကျပ် ၂၀၀၀၀/- ရယူသွား သဖြင့် အရေးယူပေးရန် ဦးသိုက်ထွန်းက ကျောက်တံတား ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားခဲ့မှုဖြစ်သည်။

အမှုအား အစမှပြန်လည်စစ်ဆေးစေသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးသင့် ကြောင်း ဦးသိုက်ထွန်း၏ အကျိုးဆောင်က ပြင်ဆင်ရန် အကြောင်းပြချက် အဖြစ် အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ မူလကပင် ကြန့်ကြာစေရန် တရားခံများ က ဖန်တီးထားခဲ့ခြင်းကို တရားရုံးမှ အားပေးရာ ရောက်နေသည့်အပြင် တိတိကျကျ မှန်မှန်ကန်ကန် မြန်မြန်ဆန်ဆန်လုပ် ဟူသော နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့၏ ဆောင်ပုဒ်နှင့် ဆန့်ကျင် နေ ကြောင်း၊ ၎င်းအပြင် ဤအမှုကို မူလကတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့ဝင် (၃) ဦးပါ သော အဖွဲ့ဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ဦးတည်း ရုံးထိုင် စစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီးများ လိုက်နာရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဖြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းကြောင်းကို တင်ပြထားသည်။

ယခင် တရားစီရင်ရေး စနစ်တွင် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ၂၀ (က)၊ ၃၂ (က)၊ ၄၄ (က) နှင့် ၅၆ (က) တို့ အရ တရား စီရင်ရေးအဖွဲ့ဝင် (၃) ဦးတို့က အမှုကိုစစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ အထူး ကိစ္စရပ် တစ်ခုအနေဖြင့် ခုံရုံးဖွဲ့၍ စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ပြည်သူ့တရားသူကြီး အဖွဲ့ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ လိုက်နာခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါ လက်ရှိတရားစီရင်ရေး စနစ်တွင် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေအရ တရားသူကြီးတစ်ဦး က ယခင် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့များလက်ထက်က မပြီးမပြတ်ကျန်ရှိခဲ့သော အမှုများကို လက်ခံလွှဲပြောင်းရယူပြီး ဆက်လက် စစ်ဆေးရသည် ဖြစ်ရာ အဖွဲ့ဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့သော အခြေအနေမှ ပြောင်းလဲလာသည့် တရားစီရင်

၁၉၉၀
ဦးသိုက်ထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဦးထွေး
၀၂(၃)

ရေး ဥပဒေအရ တစ်ဦးထိုင်တရားသူကြီးများက ဥပဒေနှင့်အညီ လွှဲပြောင်း
လက်ခံရယူ စစ်ဆေးခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ နှင့်
စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း လျှောက်ထားသူ အကျိုးဆောင်၏ တင်ပြမှုကို
လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိပေ။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ (၁) တွင် မူလ စစ်ဆေးကြား
နာ ခဲ့သော တရားသူကြီးက သက်သေထွက်ဆိုချက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို
ကြားနာရေးမှတ်ပြီးနောက် စီရင်ပိုင်ခွင့် ပြီးဆုံးသွားသဖြင့် စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ
သော နောက်တရားသူကြီးက ဆက်ခံသည့်အခါ အဆိုပါ ဆက်ခံသော
တရားသူကြီးသည် ယခင်တရားသူကြီး ရေးမှတ်ခဲ့သည့် သက်သေ ထွက်
ချက်များအရဖြစ်စေ၊ ယင်းထွက်ချက်များနှင့် မိမိကိုယ်တိုင် တစ်စိတ် တစ်
ပိုင်း ရေးမှတ်ခဲ့သည့် သက်သေခံချက်များအရဖြစ်စေ အမှုကို ဆက်လက်
ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် သက်သေများကို ပြန်ခေါ် ဆင့်ဆို၍
စုံစမ်းစစ်ဆေး စီရင်မှုကို ပြန်လည်စီရင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ရန်ကုန်တိုင်း တွဲဖက်တရားသူကြီး (၉) ၏ ၁၃-၆-၀၉ နေ့စွဲပါ
အကျဉ်းနည်း ပလပ်သည့်အမိန့်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိသည်-

“ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ (၁) ၏ ပထမခြင်းချက်အရ
တရားခံက စစ်ပြီးသက်သေကို ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးရန် ဘောင်းဆိုခွင့် ရှိ
သည်။ ယင်းသို့တောင်းဆိုလျှင် တရားသူကြီးက ပြန်လည်ခေါ်ယူ စစ်
ဆေး ရန်သာ ဖြစ်သည်။”

ပုဒ်မ ၃၅၀ (၁) ၏ ခြင်းချက် (က) တွင် တရားခံအနေဖြင့် စစ်ပြီး
သက်သေများအားလုံးကို သို့မဟုတ် တချို့ကို ပြန်လည် ကြားနာပေးရန်
တောင်းဆိုနိုင်ခွင့် ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း ယင်းသို့ တောင်းဆိုတိုင်း
တရားရုံးက မလွဲမသွေ ပြန်လည်စစ်ဆေး ကြားနာပေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း
ထားခြင်းမဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ တရားခံကတောင်းဆိုလျှင် ပြန်လည်ကြား
နာရန် သင့်မသင့်ဆိုသော အချက်ကို နောက်ဆက်ခံသည့် တရားသူကြီး
အနေဖြင့် ချင့်ချိန် နိုင်ရေးအတွက် စံထားရမည့် အချက်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ (၁) ၏ ခြင်းချက် (ခ) တွင် အောက်ပါ
အတိုင်း ဆက်လက်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“တရားရုံးချုပ်သည် သို့မဟုတ် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိ
၏ လက်အောက်ရှိ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက စစ်ဆေး စီရင်ခဲ့သော
အမှု၌ တရားခံက အယူခံသည်ဖြစ်စေ၊ မခံသည်ဖြစ်စေ ယင်းတရား
သူကြီးက ၎င်းကိုယ်တိုင် အစမှအဆုံးထိ ရေးမှတ်ရယူခဲ့ခြင်း မဟုတ်
သော သက်သေခံချက်များကို အခြေခံ၍ တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား
စီရင်ထားခြင်းမှာ တရားခံကို သိသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက် နစ်နာ

စေမှု ရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆလျှင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်မှုကို ဖြစ်စေ အသစ်ထပ်မံပြုလုပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။”

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဦးသိုက် ထွန်း
နှင့်
ဦးထွေး
ပါ(၃)

သို့ဖြစ်ရာ နောက်ဆက်ခံသော တရားသူကြီးက ယခင် တရားသူကြီး စစ်ဆေးရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို မူတည်၍ တရားခံအား ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့် ကိစ္စတွင် တရားခံအပေါ် သိသိသာသာ ထိခိုက်နစ်နာမှု ရှိစေခဲ့ကြောင်း အထက်တရားရုံးများက ယူဆ ပေါ်ပေါက်သည့် အခါမှသာ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခွင့် ရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အကယ်၍ ယင်းအို့ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရာ၌ တရားခံအပေါ် သိသာထင်ရှားစွာ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဟု ပေါ်ပေါက်နေလျှင် အထက်တရားရုံးများက ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို လက်ခံနိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းမှာလည်း အငြင်းပွားသည့် အချက်ဖြစ်ပေသည်။

သို့အတွက် နောက်ဆက်ခံသည့် တရားသူကြီးက တရားခံအား ယခင် တရားသူကြီး ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို အခြေပြု၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့် ကိစ္စ၌ ပင်လျှင် တရားခံအပေါ်၌ သိသာစွာ ထိခိုက်နစ်နာမှု မဖြစ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရလျှင် အဆိုပါ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့် အမိန့်ကိုပင် အထက် တရားရုံးက လက်ခံ အတည်ပြုနိုင်သည်ဖြစ်၍ အမှုကို လက်ခံချိန်၌ ရောက်ရှိသည့် အဆင့်မှ ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် သင့်မသင့် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရာတွင်လည်း ယခင် တရားသူကြီး၏ ပြစ်မှုဆောင်ရွက်ခဲ့ချက်များမှာ တရားခံအပေါ် သိသိသာသာ ထိခိုက်နစ်နာမှု ဖြစ်ခဲ့ခြင်း ရှိမရှိဆိုသော အချက်အပေါ် မူတည် ဆုံးဖြတ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၀ တစ်ခုလုံးကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုဆုံးဖြတ်သည့် တရားသူကြီးအနေဖြင့် ကိုယ်တိုင်ရယူခဲ့သော သက်သေခံချက်များကို အခြေပြုနိုင်ရန် ဖြစ်သော်လည်း တရားသူကြီးပြောင်းတိုင်း အမှုများကို မလွဲမသွေ အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် မလိုအပ်ပေ။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟုလည်း ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်း မရှိချေ။

အမှုကို အစမှ ပြန်စစ်ရန် သင့်မသင့်ဆိုသော အချက်ကို ချင့်ချိန်ရာ၌ ယခင် စစ်ဆေးခဲ့သော တရားသူကြီး၏ ဆောင်ရွက်ခဲ့ချက်များတွင် တရားခံအား သိသိသာသာ ထိခိုက်နစ်နာစေခဲ့မှု ရှိမရှိဆိုသော အချက်ကို ဦးတည်သုံးသပ်ရမည့်အပြင် အမှုများကို မှန်မှန်နှင့် မြန်မြန် စီရင်ရမည်ဆိုသော အခြေခံအချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်း သုံးသပ်ရန် လိုအပ် ပေသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း ယင်းအချက်ကို ထွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ကို တရားသူကြီးများ အနေဖြင့် သတိမူရပေမည်။

၁၉၉၀
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးထိုက်ထွန်း
နှင့်
ဦးထွေး
ပါ(၃)

ယခုအမှုမှာ ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှ စတင်စစ်ဆေးလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီးတရားခံ (၃)ဦးစလုံးကို ဥပဒေနှင့်အညီ အမှုအတွင်း အာမခံနှင့် နေခွင့်ပေးခဲ့ သည့်အပြင် တရားခံ ဒေါ်သောင်းကိုလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထူးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၅ အရ ရုံးရှေ့လာရောက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ တရားခံများကို ၃-၆-၈၇ နေ့တွင် စွဲချက်တင်ခဲ့ရာ၌ စစ် ဆေးပြီး သက်သေများ အားလုံးကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထူးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၆အရ ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးပေးရန် တရားခံများ၏ တောင်းဆိုဖော်ပြချက် အရ မူလတရားစီရင်ရေး အဖွဲ့က၊ အချိန်ယူပြီး ပြန်ခေါ် စစ်ဆေးပေးခဲ့ ပြီးလည်းဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် တရားခံများကို ဆက်လက်စစ်ဆေးပြီး တရားခံပြုသက်သေများ စစ်ဆေးရန် အကြိမ်ကြိမ် စောင့်ဆိုင်း ခိုခင်းဆို နေစဉ် တရားသူကြီးတစ်ဦး ထိုင်သော လက်ရှိ တရားစီရင်ရေးစနစ်သို့ ပြောင်းလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှ စတင်ခဲ့သော အမှုသည် ယခု ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် သို့ရောက်ရှိပြီး (၄)နှစ်ကြာသည့်တိုင်အောင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပြီးပြတ်မှု မရှိသေးသော အခြေအနေ၌ စစ်ဆေးချက် ရယူခဲ့သည့် ယခင် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့အနေဖြင့် တရားခံများ၏ ဥပဒေအရ ရသင့်ရထိုက် သော အခွင့် အရေးများ အားလုံးကို ဥပဒေနှင့်အညီ ခွင့်ပြု ထားခဲ့ ကြောင်းလည်း စိစစ်တွေ့ရှိရသည်။ ယခင် တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့က ထိခိုက် နစ်နာစေသော ပြုမှုဆောင်ရွက်ချက်များ ပြုကျင့်ခဲ့ပါသည်ဟုလည်း တရား ခံများက တစ်စုံတစ်ရာ တင်ပြထားခြင်း မရှိချေ။

ယင်းသို့သောအခြေအနေနှင့်လေ့လာစိစစ်တွေ့ရှိချက်များအရ အမှုကို အစမှ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်ခဲ့သော ကျောက်တံတားမြို့နယ်တရား ရုံး၏ အမိန့်နှင့် တရားခံက တောင်းဆိုလျှင် တရားသူကြီးက အမှုကိုအစမှ ပြန်စစ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်များမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

သို့အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီး အမှုကိုအစမှပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် ကျောက်တံတားမြို့နယ် တရားရုံးနှင့်တွဲဖက် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုကို လက်ရှိ ရောက်နေသော အဆင့်မှ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက် စစ်ဆေး စီရင်သွားစေရန် အမိန့်ချ မှတ်လိုက်သည်။

၁၉၉၀
ကိုသန်း
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ (၂)

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၂၃၄၃/၀၉ တွင် မိဟာမက်မာမ္မတ် အပေါ် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ စွဲချက်တင်ရာ မိဟာမက်မာမ္မတ်က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၅ (၁) အရပြန်ခေါ်သက်သေသုံးဦးကို စစ်ဆေးလိုကြောင်း တင်ပြ၍ တရားလိုသက်သေ သုံးဦးကို ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးပြီးနောက် အခြား လိုပြ သက်သေတစ်ဦးဖြစ်သော မှုခင်းဆရာဝန်ကိုလည်း ပြန်ခေါ်စစ်ဆေး လိုသေးကြောင်း ထပ်မံတင်ပြရာ မြို့နယ်တရားသူကြီးက ခွင့်မပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ မိဟာမက်မာမ္မတ်က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းရာတွဲဖက် တိုင်းတရားသူ ကြီးက မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မိဟာမက်မာမ္မတ် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း မှုခင်း ဆရာဝန်ကို ပြန်ခေါ်သက်သေအဖြစ် ဆင့်ခေါ် စစ်ဆေးစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို မူလရုံးတရားလို ဦးသန်း အောင်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကိုတင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ အသက် ၆၁ နှစ်ရှိ ဦးကြီးမော်သည် ၁၁-၂-၀၉ နေ့ မဟာ ဗန္ဓုလလမ်းနှင့် ဆူးလေလမ်းဆုံတွင် လမ်းဖြတ် ကူးနေစဉ် မိဟာမက် မာမ္မတ် မောင်းနှင်သော ကားအမှတ် ဈ/၅၄၉၉ က တိုက်မိ၍ ဒဏ်ရာ ရရှိပြီး ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသနေစဉ် သေဆုံးသွားသောကြောင့် ကား မောင်းသူ မိဟာမက်မာမ္မတ်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ အရေးယူပေးရန် ဒုဇ်အုပ် စခန်းမှူး အောင်မြင့်က ပန်းဘဲတန်း ရဲစခန်းတွင် တိုင်ချက်ရေးဖွင့်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှု ဖြစ်သည်။

ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူက အဓိကအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြ ရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် ၉-၁၀-၀၉နေ့က ပုဒ်မ ၃၀၄ (က) အရ စွဲချက်တင်ပြီး ပြန်ခေါ် သက်သေ စစ်ဆေးလိုသော ဆန္ဒ ရှိ-မရှိ မေးမြန်းရာ သက်သေ သုံးဦးကို ပြန်ခေါ် သက်သေ အဖြစ် စစ်ဆေး လိုကြောင်း တင်ပြချက်အရ သက်သေသုံးဦးကို ပြန်ခေါ် စစ်ဆေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်ထပ် တရားလိုသက်သေတစ်ဦးကို ထပ်မံ၍ ပြန်ခေါ် သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေးလိုကြောင်း တင်ပြခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီညွတ် ကြောင်း၊ ပြန်ခေါ် သက်သေ အဖြစ် ထပ်ခါတလဲလဲ ခေါ်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိကြောင်း၊ တိုင်းဥပဒေအရာရှိ တင်ပြသလို ပြန်ခေါ် သက်သေ (၃) ကြိမ်အထိခေါ်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဥပဒေတွင် မပါရှိကြောင်း၊ ပြန်ခေါ်သက်သေ (၃) ဦးကို စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းပင်လျှင် (၄) လခန့်ကြာမြင့် ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ နောက်ထပ် ပြန်ခေါ် သက်သေတို့တို့ စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် မလို လားအပ်သော အချိန်ကြန့်ကြာမှုဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း၊ ဆရာဝန်ကို စစ်ဆေး ခဲ့စဉ် ပြန်လှန် စစ်ဆေး မေးမြန်းခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ဆရာဝန်၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ထပ်မံစစ်ဆေးရန် အကြောင်းမရှိ၍ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက် ပေးရန် တင်ပြသည်။

တွဲဖက် ကိုင်းတရားသူကြီးက ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) အရ တရားခံ၏ ခုခံလမ်းကြောင်းနှင့် အခွင့်အရေးတွင် ပြန်ခေါ် သက်သေအား တရားခံ၏ ဆန္ဒအလျောက် တောင်းခံလာလျှင် မဖြစ်မနေ ခွင့်ပြုရမည် ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ခဲ့သည်။

၁၉၉၀
ကိုသန်း
အောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၂၁(၂)

လျှောက်ထားခံရသူ၏ အကျိုးဆောင် ရှေ့နေက ယခု ပြင်ဆင်မှုကို နိုင်ငံတော် ကိုယ်စားရှေ့နေချုပ်ရုံးက တင်သွင်းခြင်းမဟုတ်ဘဲ ကာယ ကံရှင် ကိုသန်းအောင်က တင်သွင်းခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ကြောင်း ရှေးဦးစွာ လျှောက်လဲ တင်ပြသွားသည်။ ယင်းတင်ပြချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အခြားတစ်ဘက်က ပြန်လည် ချေပ လျှောက်လဲရာတွင် မူလရုံးတွင် ဥပဒေ အရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရှေ့နေ ဦးဇော်ဝင်းလှိုင်သည် တရားလို၏ အကျိုးဆောင်အဖြစ် ပူးတွဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ၎င်းအနေဖြင့် ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်ကြောင်း တင်ပြသည်။ ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ဥပဒေ အရာရှိအဆင့် (၁) က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) အရ မှုခင်း ဆရာဝန်အား ပြန်ခေါ် သက်သေ အဖြစ် စစ်ဆေးရန် ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်းမရှိကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသွားသည်။

မူသတရားရုံးတွင် ရှေ့နေ ဦးဇော်ဝင်းလှိုင်ကပင် တရားလို အကျိုး ဆောင်အဖြစ် ပူးတွဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရ၍ ယခု ပြင်ဆင်မှုကို ဦးဇော်ဝင်းလှိုင်ကပင် လျှောက်ထားသူ၏ အကျိုးဆောင်အဖြစ် ဆောင် ရွက်ပြီး လျှောက်လွှာတင်သွင်းခဲ့ခြင်းသည် အမှုပျက်ပြယ်စရာ အကြောင်း မရှိဟု သုံးသပ်သည်။

မြို့နယ် တရားရုံး အမှုတွဲကို လေ့လာရာတွင် တရားလို သက်သေ ဦးဇော်မြင့် (လိုပြ-၁)၊ ဦးသောင်းညွန့် (လိုပြ-၂)၊ ဦးစိန်မြင့် (လိုပြ-၃)၊ မမော်မော်ဦး (လိုပြ-၄)၊ ဒေါက်တာ မောင်မောင်တိုး (လိုပြ-၅)၊ မောင်သန်းအောင် (လိုပြ-၆) တို့ကို စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ၉-၁၀-၈၉ နေ့က တရားခံအပေါ် စွဲချက်တင်သော အမိန့် ချမှတ်ပြီးနောက် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) အရ ပြန်ခေါ် သက်သေအဖြစ် စစ်ဆေး လို-မလို မေးမြန်းရာ ဦးဇော်မြင့်၊ ဦးစိန်မြင့်၊ ဦးသောင်းညွန့်တို့ သုံးဦးကို ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးလိုကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ ၆-၂-၉၀နေ့တွင် တရားခံက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) အရ မှုခင်း ဆရာဝန်ကို ပြန်ခေါ် သက်သေ အဖြစ် စစ်ဆေးလိုကြောင်း ထပ်မံ တင်ပြရာ တရား သူကြီးက တစ်စုံတစ်ရာ သုံးသပ်ချက် မပါဘဲ လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။ တရားခံက ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) အရ အခွင့်အရေးရှိ နှစ်ခါခွဲပြီး တောင်းဆိုခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

၁၉၉၀
ကိုသန်း
အောင်
နှင့်
မြည်ထောင် စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၆ (၁) တွင် တရားခံက ပြန်ခေါ်
သက်သေ အဖြစ် စစ်ဆေးလိုကြောင်း တင်ပြလာလျှင် တရားရုံးက
ခွင့်ပြုရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည် မှန်သော်လည်း အမှု
ကြန့်ကြာစေလိုသည့် သဘောဖြင့် ထိုအခွင့် အရေးကို နှစ်ကြိမ် ခွဲပြီး
မမှန်မကန် တောင်းဆိုခြင်းကိုမူ ခွင့်ပြုရန် မသင့်ပေ။ တရားခံက သက်သေ
သုံးဦးကို ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးလိုကြောင်း တောင်းဆိုခဲ့ပြီးနောက် လေးလခန့်
ကြာမှ နောက်သက်သေတစ်ဦးကို ပြန်ခေါ် စစ်ဆေးလိုကြောင်း တင်ပြ
ခြင်းသည် အမှုကို ကြန့်ကြာအောင် တမင်ဖန်တီးနေသည့် သဘောသက်
ရောက်သည်။ သက်သေ ဆရာဝန်ကို စစ်ဆေးခဲ့စဉ်က တရားခံဘက်က
ရှေ့နေရှေ့ရပ်ဖြင့် အပြည့်အစုံ ပြန်လည် မေးမြန်းခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ၎င်းအား
ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးရန် ထူးခြားသော အကြောင်းရှိသည်ဟု မပေါ်လွင်ပေ။
အမှုကို မြန်မြန်နှင့်မှန်မှန် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် တရားရုံးများအဆင့်ဆင့်သို့
တရားရုံးချုပ်မှ မကြာခဏ လမ်းညွှန်မှုပြုခဲ့သည့်အားလျော်စွာ တရားခံ၏
တောင်းဆိုချက်ကို ပယ်ချခဲ့သော မြို့နယ် တရားသူကြီး၏ အမိန့်သည်
ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

သို့ဖြစ်၍ ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီး ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ ၁၉-၃-၉၀
နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် တရားရုံး၏ ၆-၂-၉၀
နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပြန်လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။

မြစ်မှဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးများ ဖြစ်ကြသော တရားသူကြီး
ဦးအေးအုန်း၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်းနှင့် ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဦးသိန်းလွင်

နှင့်

† ၁၉၉၀

မေလ

၁၁-ရက်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) *

ရှာဖွေ ပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများကို တရားရုံးသို့
တင်ပို့ခြင်းမပြုလျှင် ယင်းပစ္စည်းကို တရားရုံးက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်
ရှိ မရှိ ရှာဖွေပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းကို တရားရုံး
သို့ အမှုစွဲမတင်မီ မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်
အဖွဲ့က စီမံခန့်ခွဲသည့် အမိန့်ချမှတ်ပြီးဖြစ်လျှင်၊ အမှုပြီးဆုံးသည့်
အခါ ယင်းပစ္စည်းအပေါ် တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်၍ အဆုံး
အဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်မှု ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပစ္စည်းကို ရဲက ရှာဖွေ
ပုံစံနှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲခြင်း မပြုရသေးလျှင်
ယင်းပစ္စည်းကို တရားရုံးသို့ တင်ပို့ခြင်းမပြုသော်လည်း အမှု ပြီးဆုံးသည့်
အခါ တရားရုံးက မြစ်မှဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၁၇ (၁) အရ
စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်းမှာ အငြင်းပွားရန်အကြောင်းမရှိချေ။ (ဦးပိတ်ကောင်း၊
ဒေါ်ခင်ခင်နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
အမှု) ။ တွင်လည်း အလားတူ ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင်
ဤအမှု၌ ရဲက ရှာဖွေပုံစံနှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီး တရားရုံးရှေ့သို့ မတင်ပြရုံ
မျှမကဘဲ သက်သေခံပစ္စည်း ရှေ့ချောင်းကို ပန်းတောင်းမြို့နယ် ပြည်သူ့
ကောင်စီ၏ အမိန့်ဖြင့် ဒေါ်မမချေသို့ ပြန်လည် ပေးအပ်ခဲ့ပြီးကြောင်း
ပေါ်လွင်နေသည်။ သို့အတွက် ရဲပုံစံ ၃၂ တွင် ဒေါ်မမချေက လက်ခံ
ရရှိပြီးဖြစ်ကြောင်းလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ မြို့နယ် ပြည်သူ့
ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အနေဖြင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်
နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် ဥပဒေ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မြစ်မှဆိုင်ရာ အထွေထွေအမှတ်-၉
† ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ မြစ်မှဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၀၉ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၁၄-၁၂-၈၀) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု။

၁၉၉၀
ဦးသိန်းလွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ပုဒ်မ ၈၉(က) အရ တရားရုံး ရှေ့သို့ တင်ပြခြင်း မပြုရသေးသော
သိမ်းဆည်းထားသည့် ပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခွင့်လည်း ရှိနေပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးခင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးအောင်စိန်၊ ဥပဒေအရာရှိ
အဆင့် (၁)

၂။ ဦးမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

ပန်းတောင်းမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၄၇၉/၈၆
တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ အရ တရားစွဲထားသော တရားခံ
လုံးပိုနှင့် ကျော်ဝင်းတို့အား ပစ္စည်းဆုံးရှုံးသူ ဒေါ်မမချေ၏ အမှုကျေ
အေးရန် လျှောက်ထားချက်အရ အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်ခဲ့သည်။
သက်သေခံ ရွှေချောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ချမှတ်ပေးရန်ဦး သိန်းလွင်က
လျှောက်ထားတင်ပြခဲ့ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေအမှတ် ၃/၈၇ ဖွင့်လှစ်
ကြားနာပြီးနောက် သက်သေခံ ရွှေချောင်းအား ရဲကတရားရုံးသို့ တင်ပို့
ခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဦးသိန်းလွင်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်ကြောင်း
အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို ဦးသိန်းလွင်က မကျေနပ်၍ ပဲခူး
တိုင်း တရားရုံးသို့ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာတွင် မြို့နယ်တရားရုံး၏
အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ဦးသိန်းလွင်ထံမှ သိမ်းသွားသော ရွှေချောင်းကို
ဦးသိန်းလွင်သို့ပြန်ပေးစေရန်ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး
၏ အမိန့်ကို ဒေါ်မမချေက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှုတင်
သွင်းခဲ့ရာ၌ ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ပန်းတောင်းမြို့
နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုခဲ့သည်။ အဆိုပါတရားရုံးချုပ်၏
အမိန့်ကို ဦးသိန်းလွင်က မကျေနပ်၍ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားစီရင်ရေး
ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံခွင့်ရရန် ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာကို
တရားရုံးချုပ်သို့ တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ဒေါ်မမချေက တောင်ကုတ်မှ ပန်းတောင်းမြို့သို့ လာရာ
ပန်းတောင်းမြို့၊ ဆင်တံဆိပ်ကမ်း၌ သူ၏ ရွှေထည်ပစ္စည်းများ ထည့်ထား
သော သိုးမွှေး ပိုက်ဆံအိတ် ခါးပိုက်နှိုက် ခံရကြောင်း ပန်းတောင်း
ရဲစခန်းတွင် တိုင်ကြားခဲ့သည့်အမှုဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် အတွက် လျှောက်ထားသူ
ဦးသိန်းလွင်၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ သက်သေခံ

ရွှေချောင်းမှာ ရုံးရှေ့သို့ တင်ပို့ခြင်းမရှိသော်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇(၁) အရလည်းကောင်း (အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူးချုပ် တင်ဦးနှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင် ထုံး) ပါ လမ်းညွှန်မှုအရ လည်းကောင်း ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်ဟု ယူဆရန်ရှိသော ပစ္စည်းကိုတရားရုံးက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိကြောင်း ထင်ရှား သဖြင့် သက်သေခံပစ္စည်းကို တရားရုံးသို့တင်ပို့ခဲ့ခြင်း မရှိ၍ အမိန့်ချမှတ် ရန်မလိုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ပန်းတောင်းမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့် နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက် ပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ၎င်းအပြင် ရှာဖွေပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းပြီး ဖြစ်သော ရွှေချောင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၂၃ အရ တရား ရုံး၏ အမိန့်အရသော် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် တို့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်တာဝန်များ ဥပဒေပုဒ်မ ၈၉ (ထ) အရ ပန်းတောင်း မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ် အမှုဆောင် အဖွဲ့၏ အမိန့်အရသော် လည်းကောင်း မဟုတ်ဘဲ အထက်အရာရှိမှ တယ်လီဖုန်းဖြင့် ပြောကြား ချက်အရ စခန်းမှူးက ဒေါ်မမချေသို့ ပြန်ပေးခဲ့ခြင်းမှာမှား ယွင်းကြောင်း ရဲလက်စွဲစာပိုဒ် ၀၅၉၇ အရလည်း ယင်းသို့ မဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ဆက်လက်တင်ပြထားသည်။

၁၉၉၀
ဦးသိန်းလွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

အထူး အယူခံလျှောက်ထားမှုကို လက်ခံ စဉ်းစားရန် သင့် မသင့် ချင့်ချိန်ရာ၌ ရှာဖွေပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော်လည်း ယင်းပစ္စည်းကို အမှုစွဲတင်သည့်အခါ တရားရုံးသို့ တင်ပို့ခြင်း မပြုလျှင် အဆိုပါ ပစ္စည်းကို တရားရုံးက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ ဆိုသော အချက်နှင့် ရှာဖွေ ပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းကို တရားရုံးသို့ အမှု စွဲမတင်မီ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က စီမံခန့်ခွဲသည့် အမိန့်ချမှတ်ပြီး ဖြစ်လျှင် အဆိုပါ ပစ္စည်း အပေါ် တရားရုံးက အမှု ပြီးဆုံးသည့်အခါ အမိန့်ချမှတ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်မှု ရှိ-မရှိ ဆိုသော အချက် နှစ်ရပ်ကို သုံးသပ်ရန် ရှိပေသည်။

ဒေါ်မမချေက ၎င်း၏ ရွှေထည် ပစ္စည်းများ ထည့်ထားသည့် ပိုက်ဆံ အိတ် ခါးပိုက်နှိုက်ခံရကြောင်း တိုင်ကြားမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇၉ အရ အမှုစွဲခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ရဲက ပိတ်သိမ်းပြီး နောက် စခန်းမှူး ဦးခင်မြိုင်က ပန်းတောင်းမြို့နယ် တရားရုံးသို့ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃ အရ အရေးယူပေးရန် တိုက်ရိုက်လျှောက်ထား ခဲ့ရာ ၁၂-၁၁-၈၆ နေ့တွင် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၄၇၉/၈၆

(၁) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် တရား စီရင်ထုံးများ၊ ၈-၁၂။

၁၉၉၀
ဦးသိန်းလွင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၃)

အဖြစ် လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုနေ့တွင်ပင် သက်သေခံ ပစ္စည်းများ ရရှိပြီးဖြစ်၍ အမှုအား ကျေးအေးပေးရန် ဒေါ်မမချေက လျှောက်ထားခဲ့သဖြင့် တရားရုံးက ကျေးအေးခွင့်ပြုပြီး တရားခံများကို အမှုမှ အပြီး အပြတ် လွှတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

၎င်းနောက် သက်သေခံ ရွှေချောင်းကို ရှာဖွေ ပုံစံဖြင့် အပ်ခဲ့သော ဦးသိန်းလွင်က ရွှေချောင်းကို ပြန်လည် ရရှိရန် လျှောက်ထားခဲ့သဖြင့် ပန်းတောင်းမြို့နယ် တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုသေး အမှတ် ၃/၀၇ ဖွင့်လှစ်၍ မြို့နယ် တရားရုံး၏ ဘိုလစ် မှတ်ပုံတင် အမှတ် (၃) နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၄၇၉/၀၆ အမှုတွဲတို့ကို ကြည့်ရှု လေ့လာပြီးနောက် သက်သေခံ ရွှေချောင်းကို အမှုစွဲတင်စဉ်က တရားရုံးသို့ ရဲစခန်းက တင်ပို့ခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် လျှောက်လွှာကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၇၉/၀၆ တရားစွဲတင်ပို့ခဲ့စဉ်က အမှုတွဲတွင် သက်သေခံ ရွှေချောင်းကို အမှုစစ်ရဲအရာရှိက ရှာဖွေ ပုံစံနှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့သော်လည်း တရားရုံးသို့ တင်ပြခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ သို့အတွက် တရားရုံး၏ ဘိုလစ်မှတ်ပုံတင် (၃) တွင် မှတ်ပုံတင်ထားခဲ့မှု မရှိခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ တရားရုံးတွင် ရွှေချောင်း မတင်ပြခဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ရဲစခန်းမှူး ဦးခင်နိုင်က ရဲပုံစံ-၃၂ တွင် မြို့နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီ၏ ၉-၇-၀၆ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၂၆၅၂/၁/၁-၂၁-ပတ/၀၆ အရ ဒေါ်မမချေက သက်သေ ခံပစ္စည်း အားလုံးကို လက်မှတ်ထိုး၍ လက်ခံရယူပြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု အမှတ် ၃/၀၇ တွင် ထွက်ဆိုထားကြောင်း တရားရုံးချုပ်က သုံးသပ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့ အစည်း၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် စီမံခန့်ခွဲရေး နည်းအရ အထက်အဖွဲ့အစည်းသို့သာ တင်ပြသင့်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြု၍ ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပဲခူးတိုင်း တရားရုံးကမူ ရုံးရှေ့သို့ရဲစခန်းက တင်ပို့ခဲ့ခြင်း မရှိသော်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ (၁) နှင့် အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူးချုပ် တင်ဦး စီရင်ထုံးပါ လမ်းညွှန်ချက်များအရ ဦးသိန်းလွင်ထံမှ သိမ်းသွားသော ရွှေချောင်းကို မြို့နယ်တရားရုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

သို့အတွက် အမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပစ္စည်းကို ရဲကရှာဖွေ ပုံစံနှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲခြင်း မပြုရသေးလျှင် ယင်းပစ္စည်းကို တရားရုံးသို့ တင်ပို့ခြင်း မပြုသော်လည်း အမှု ပြီးဆုံးသည့်အခါ တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ (၁) အရ

၁၉၉၀
ဦးသိန်းလွင်
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်းမှာ အငြင်းပွားရန် အကြောင်း မရှိချေ။ (ဦးပိတ်
ကောင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်နှင့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာ
နိုင်ငံတော်အမှု)၊ တွင်လည်း အလားတူ ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ပေ
သည်။ သို့ရာတွင် ဤအမှု၌ ရဲက ရှာဖွေပုံစံနှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီး
တရားရုံးရှေ့သို့ မတင်ပြရုံမျှမကဘဲ သက်သေခံပစ္စည်း ရွှေချောင်းကို
ပန်းတောင်းမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ အမိန့်ဖြင့် ဒေါ်မမချေသို့ ပြန်လည်
ပေးအပ်ခဲ့ပြီးကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ သို့အတွက် ရဲပုံစံ ၃၂ တွင်
ဒေါ်မမချေက လက်ခံရရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်
ပေသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အနေဖြင့် ပြည်
သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်နှင့် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏
တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၈၉(ထ)အရ တရားရုံးရှေ့သို့တင်ပြ
ခြင်းမပြုရသေးသော သိမ်းဆည်းထားသည့် ပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်
ခွင့်လည်းရှိနေပေသည်။

သို့အတွက် သက်သေခံရွှေချောင်းကို မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ စီမံ
ခန့်ခွဲရေးနည်းအရ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် တရားရုံးက ထပ်မံ၍ တရား
စီရင်ရေးလမ်းကြောင်းအရ ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုအပ်သောကြောင့် ဝဲခူးတိုင်း
တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်မှာ မှား
ယွင်းမှုမရှိချေ။

မိန့်ကြည့်လျှင် တရားရုံးချုပ်ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၀၉(ခ)
၈၈ တွင် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထူး အယူခံခွင့်ပေးပြီး
ကြားနာလောက်သည့် ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသောကြောင့်
ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၂) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် တရား
စီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၈၆။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်း နှင့်

ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဒေါက်တာ အောင်ကျော်ဇင်ပါ(၂)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)*

† ၁၉၉၀
မေလ ၁၁ ရက်

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ်-
၄/၈၉ စာပိုဒ် ၅, ၆- ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက အမှု မပိတ်
သိမ်းလိုကြောင်း လျှောက်ထားခွင့်- ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ
များတွင်ပါသော ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးတို့သည် အစီအစဉ်
အတိုင်းသာလျှင် လျှောက်ထား ခွင့်ရှိသည်ဟု တရားရုံးချုပ်က
အနက်အဓိပ္ပာယ် ထပ်မံဖွင့်ဆိုခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားရုံးက ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အမှုကို ၂၂-၉
၈၉ နေ့နောက်ဆုံးထား၍ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ က အမှုပိတ်သိမ်း
ခြင်း မပြုလိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးတွင် မပိတ်သိမ်း လိုကြောင်းကို
လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်ဟု နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး
အဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ စာပိုဒ် ၅ ၏ ဒုတိယဝါကျတွင်ပါရှိသည်။ ၎င်း
အပြင် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုရာတွင် နစ်နာသူ၏ တရားဝင် ဇနီး၊
ခင်ပွန်းနှင့်သားသမီးတို့ကိုသာဆိုကြောင်း စာပိုဒ် ၆ တွင် တိတိကျကျ ဆက်
လက် ပါရှိသဖြင့် ယင်းစကားရပ်အတိုင်းသာ တရားရုံးက မှတ်ယူရန်ရှိပေ
သည်။ စာပိုဒ် ၆ တွင် ပါသော ဇနီး၊ ခင်ပွန်း နှင့် သားသမီး တို့သည်
အစီအစဉ်အတိုင်းသာလျှင် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူများအဖြစ် ရပ်တည်မှု
ရှိသည်ဟု တရားရုံးချုပ်က အနက်အဓိပ္ပာယ် ထပ်မံဖွင့်ဆိုခွင့် မရှိချေ။
နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က ဥပဒေ အမှတ် ၂/၈၀
အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် တရားစီရင်ရေးဥပဒေ အခန်း(၄) စာပိုဒ် ၄
တွင် ပါရှိသော အာဏာများတွင်လည်း ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် ပါရှိသော

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၁၀(ခ)
† ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၁၂၉၆ တွင် ချမှတ်သော
(၃-၀-၈၉)ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု

စကားရပ်များ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည့် အာဏာကို တရားရုံး ချုပ်ဆို အပ်နှင်းထားခြင်းမရှိပေ။

၁၉၉၀
ဒေါက်တာ
အောင်ကျော်
ဇင် ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးမြင့်အောင်၊ တရားရုံး
ချုပ် ၅၅.နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးမြည့်မ်း၊ ဥပဒေအရာရှိ
အဆင့် (၁)

၂။ ဦးစိန်ဝင်း (မြင်းခြံ)၊
တရားရုံးချုပ် ၅၅.နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၁၂၉၆/၀၀ အား ၂၀-၇-၀၉ နေ့စွဲပါ နိုင်ငံတော် ငြိမ်သပ်ပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏ စာပိုဒ် ၅နှင့် ၇ တို့အရ ၂၁-၇-၀၉ နေ့တွင် ပိတ် သိမ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ (၂) နှင့် ၃၂၅ တို့အရ တရား စွဲဆိုခံထားရသည့် တရားခံများအား အမှုမှ လွှတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် တရားလို မသန်းမြင့်က အမှုပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပေးရန် ၃-၈-၀၉ နေ့တွင် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းကို ခွင့်ပြု၍ ရောက်ရှိနေသည့်အဆင့်ကပင် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို တရားခံ ဒေါက်တာ အောင်ကျော်ဇင် နှင့် ညီအောင်ကျော်စိုးတို့က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကိုတင်သွင်းသည်။

အမှုမှာ လမ်းမတော်မြို့နယ် အမှတ် ၈၇၊ ၁၄ လမ်းနေ မသန်းမြင့်က ၂၂-၁၀-၀၆ နေ့ (၂၂၀၀) နာရီ အချိန်တွင် သူ၏ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးကျင် ဆွေအား အမှတ် ၈၀၊ ၁၄ လမ်းနေ ဦးယုံကြည်က ကားသွင်းရာတွင် မလွတ်၍ ကားဖယ်ခိုင်းရာမှ ရိုက်နှက်ခဲ့သည့်အပြင် ဦးယုံကြည်၏သားများ ဖြစ်ကြသော အောင်ကျော်ဇင်တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ကပါ ဝင်ရောက် ရိုက်နှက်ကြသောကြောင့် ဖခင်ဦးကျင်ဆွေနှင့် မောင်ငယ် မောင်အောင် မြင့်တို့မှာ ဒဏ်ရာများရကြောင်း မသန်းမြင့်က တိုင်ကြားခဲ့သည့်အမှု ဖြစ် သည်။ အမှုဖွင့်ပြီးနောက် ဦးကျင်ဆွေမှာ ဆေးရုံတွင် သေဆုံးသွားခဲ့ သည်။

အမှုပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့် ကို ပယ်ဖျက်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားသူများ၏ အကျိုးဆောင်မှ အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ သေဆုံးသူ ဦးကျင်ဆွေတွင် ဇနီးဒေါ်လှမြင့်ရှိနေ သဖြင့် ဒေါ်လှမြင့်ကသာ အမှုပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်

၁၉၉၀
ဒေါက်တာ
အောင်ကျော်
ဇင် ပါ (၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ခွင့်ရှိကြောင်း စီရင်ထုံးများကို ကိုးကားတင်ပြသွားသည့်အပြင် နိုင်ငံတော်
ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉၏ စာပိုဒ် ၆
အရလည်း သေသူ၏ဇနီး ဒေါ်လှမြင့်က သေသူ၏သမီး မသန်းမြင့်ထက်
သာလွန်၍ အမှုပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်
သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းနေကြောင်း တင်ပြ
ထားသည်။ ၎င်းအပြင် အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ကို နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု
တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက် မှာ
တရားခံများအပေါ် သက်ညှာလိုသော ဆန္ဒထားရှိခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်
ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်သော အောင်ကျော်ဇင်နှင့် ညီအောင်ကျော်စိုးတို့မှာ
ပြစ်ချက်ဟောင်းမရှိခဲ့သော လူငယ်များဖြစ်ကြခြင်း၊ ဗခင်နှင့်ဖြစ်ပွားခဲ့သော
ကိစ္စတွင် စိတ်မထိန်းနိုင်ဘဲ ပါဝင်ခဲ့မှုသာဖြစ်ခြင်း အစရှိသော အချက်
များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ကြောင်းကိုပါ တင်ပြထားသည်။

အချင်းဖြစ်ပွားခဲ့သော ကိစ္စရပ်အတွက် နှစ်ဘက်စလုံးက ရဲစခန်းတွင်
အပြန်အလှန်မှုများ ဖွင့်လှစ်တိုင်ကြားခဲ့သဖြင့် တစ်ရုံးတည်းတွင် စစ်ဆေး
ကြားနာခဲ့ ဖြစ်ပေသည်။

ဤအမှုတွင် အဓိကစဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ မူလက တရားလို ပြုလုပ်
တိုင်တန်းခဲ့သော သေသူ ဦးကျင်ဆွေ၏သမီး မသန်းမြင့်က အမှုပြန်လည်
ဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စတွင် မသန်းမြင့်သည် နိုင်ငံတော်
ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က ၂၀-၇-၀၉ နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့
သည့် အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉၏ စာပိုဒ် ၆ ပါ ‘ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်
နာသူ’ ဆိုသောစကားရပ်တွင် အကျုံးဝင်မှုရှိမရှိသော အချက်ဖြစ်သည်။
အဆိုပါ အပိုဒ် ၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်းပါရှိသည်-

“၆။ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာသူဆိုသည်မှာ နှစ်နာသူ၏
တရားဝင် ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီး တို့ကိုသာ
ဆိုသည်။”

သို့ဖြစ်ရာ သေသူ၏သမီး မသန်းမြင့်မှာ ပိတ်သိမ်းခဲ့သည့် အမှုအား
ပြန်လည်ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေးပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ခွင့်ရှိသူများတွင် ပါဝင်
နေသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့ စာပိုဒ် ၆ တွင် နှစ်နာသူ၏ သားသမီး ပါဝင်သည်မှာ မှန်
သော်လည်း နှစ်နာသူ၏ဇနီး ဒေါ်လှမြင့်ရှိနေသဖြင့် မသန်းမြင့်သည်
နှစ်နာသူမဟုတ်ကြောင်း လျှောက်ထားသူများ၏ အကျိုးဆောင်က

(မောင်မြဟန် ပါ-၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အမှု) နှင့် (ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ဒေါက်တာပြည်စိုးနှင့် ဒေါ်တင်တင်အမှု) ကို ရည်ညွှန်းကိုးကား တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

၁၉၉၀
ဒေါက်တာ
အောင်ကျော်
ဇင် ပါ (၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

မောင်မြဟန်ပါ-၂ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအမှုတွင် ပါရှိသော ပြဿနာမှာ ၁-၄-၆၃ နေ့စွဲဖြင့် နိုင်ငံတော် တော်လှန်ရေးကောင်စီက ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့် အပိုဒ် ၁ ၏ စာပိုဒ်ခွဲ (၂) တွင်ပါသော “ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာခြင်းခံရသည်ဟု တိုင်ကြားသူ” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို အထူး ရာဇဝတ် အယူခံရုံးက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အဆိုပါ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် ၎င်းကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာခြင်းခံရသည်ဟု မိမိ၏ အခွင့်အရေးကို သုံးစွဲလျက် တိုင်ကြားသူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှုကိုသာ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉-၈-၅၇ နေ့ည ကျေးရွာ ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ဝင် မောင်မြဟန်က သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်၍ မတင်လှ သေဆုံးခဲ့ရသောကိစ္စအတွက် ၁၆-၄-၆၃ နေ့တွင်မှ သေသူ မတင်လှ၏ အစ်မ မအေးသန်းက ရဲစခန်းတွင်တိုင်ကြားခဲ့ခြင်းမှာ မတင်လှ၏ခင်ပွန်း မောင်ခင်ရှိန် ရှိနေပါလျက် မောင်ခင်ရှိန်က အမှုဖွင့်တိုင်ကြားခဲ့မှု မရှိ သောကြောင့် တရားခံမောင်မြဟန်မှာ နိုင်ငံတော်တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ အထွေထွေလွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တွင် လုံးဝအကျုံးဝင်နေသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ဒေါက်တာပြည်စိုးနှင့် ဒေါ်တင်တင်အမှုမှာ လည်း မောင်မြဟန် စီရင်ထုံးကိုအမှီပြုလျက် လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့် အရ ပိတ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက တိုင်ကြားသည့် ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်း မှာ နိုင်ငံတော် တော်လှန်ရေးကောင်စီ၏ ၁-၄-၆၃ နေ့စွဲပါ အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အမိန့်တွင် ပိတ်ပြီးအမှုကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန် လျှောက်ထားမှုများအတွက် ရှင်းလင်းစွာပြဆိုထားမှု မပါဝင်ခဲ့သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

၁။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး (အထူး ရာဇဝတ်ရုံး အယူခံအဖွဲ့) ၊ ၈၁-၈၁။

၂။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး(ရုံးချုပ်၊ စုံညီခုံရုံး) ၊ ၈၁-၁၀၇။

၁၉၉၀
ခေါက်တာ
အောင်ကျော်
ဇင် ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ယခု အပြင်းပွားသည့်ကိစ္စမှာ ယင်းသို့တိုင်ကြားသူနှင့် ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိ
ချေ။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ အမိန့်
အမှတ် ၄/၀၉ စာပိုဒ် ၅ ၏ ပထမဝါကျအရ တရားရုံးက ပိတ်သိမ်း
ခဲ့ပြီးဖြစ်သော အမှုကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်ရှိ
သော ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသည့် စကားရပ်နှင့်သာ စပ်ဆိုင်နေ
သည့် ပြဿနာသာဖြစ်သည်။

ဤအချက်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး တရားရုံးက ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် အမှုကို
၂၂-၉-၀၉ နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက အမှု
ပိတ်သိမ်းခြင်းမပြုလိုလျှင်သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးတွင် မပိတ်သိမ်းလိုကြောင်း
ကိုလျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်ဟု နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး
အဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ စာပိုဒ် ၅ ၏ ဒုတိယဝါကျတွင် ပါရှိသည်။
၎င်းအပြင် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုရာတွင်နစ်နာသူ၏ တရားဝင်ဇနီး၊
ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးတို့ကိုသာ ဆိုကြောင်း စာပိုဒ် ၆ တွင် ထိထိကျကျ
ဆက်လက်ပါရှိသဖြင့် ယင်းစကားရပ်အတိုင်းသာ တရားရုံးက မှတ်ယူရန်
ရှိပေသည်။ စာပိုဒ် ၆ တွင် ပါသော ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးတို့သည်
အစီအစဉ်အတိုင်းသေလျှင် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူများအဖြစ် ရပ်တည်မှု
ရှိသည်ဟု တရားရုံးချုပ်က အနက်အဓိပ္ပါယ် ထပ်မံ ဖွင့်ဆိုခွင့် မရှိချေ။
နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က ဥပဒေအမှတ် ၂/၀၀
အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် တရားစီရင်ရေးဥပဒေ အခန်း(၄) စာပိုဒ် ၄
တွင်ပါရှိသော အာဏာများတွင်လည်း ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် ပါရှိသော
စကားရပ်များ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည့် အာဏာကို တရားရုံး
ချုပ်သို့ အပ်နှင်းထားခြင်း မရှိပေ။

သို့အတွက် အဆိုပါ နိုင်ငံတော် တော်လှန်ရေးကောင်စီကထုတ်ပြန်ခဲ့
သည့်အတွေ့အထုလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တွင်ပါဝင်သော “ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်
နစ်နာခြင်းခံရသည်ဟု တိုင်ကြားသူ” ဆိုသော စကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်
နှင့် ယခု နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ်
၄/၀၉ စာပိုဒ် ၆ ပါ “ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ” ဆိုသည့် စကား
ရပ်တို့မှာ တူညီခြင်း မရှိသဖြင့် လျှောက်ထားသူများ တင်ပြသော စီရင်
ထုံးများအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရန် မလိုအပ်ချေ။

၎င်းအပြင် အမိန့် အမှတ် ၄/၀၉ ကို နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု
တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့မှ တရားရုံးများက ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ် စီရင်ခြင်း
ခံထားရသော နိုင်ငံသားများနှင့် ပြစ်မှုဖြင့် စစ်ဆေးခြင်း ခံနေရသော
နိုင်ငံသားများအပေါ် သက်ညှာစွာ စဉ်းစားရန် ရည်ရွယ်၍ ထုတ်ပြန်
ကြောင်း ယင်း အမိန့်၏စာပိုဒ် ၁ တွင် ပါရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း လူ
သတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ သူတစ်ဦးအား ထိခိုက်နစ်နာစေသည့်ပြစ်မှု၊ ပုဂ္ဂလိက

ပိုင် ပစ္စည်းဆုံးရှုံး နစ်နာသည့် ပြစ်မှုများကို ပိတ်သိမ်းရန် မရည်ရွယ်
ကြောင်း အဆိုပါစာပိုဒ် ၅ ၏ ဒုတိယဝါကျတွင် အတိအလင်း ပါရှိနေ
သည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများ အားလုံးကို သင်ပုန်းချေ
၍ ပိတ်သိမ်းရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

၁၉၉၀
ဒေါက်တာ
အောင်ကျော်
ဇင် ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိကလည်း
နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉
၏ စာပိုဒ် ၆ တွင် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသည့် စကားရပ်၌ ဇနီး
မရှိမှသာလျှင် သားသမီးက အမှုပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်ဟု
ဖော်ပြထားခြင်း မရှိ၍ မသန်းမြင့်က အမှုပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု
သည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြ လျှောက်လဲ
သွားသည်။

ထို့ကြောင့် ဖခင် အရိုက်ခံရမှုအတွက် အချင်းဖြစ်စဉ်က ၎င်းတစ်ဦး
တည်းသာ နေအိမ်၌ ရှိနေခဲ့သော သမီး မသန်းမြင့်က ရဲစခန်းတွင်
တရားလိုပြုလုပ်တိုင်တန်းခဲ့သောအမှုတွင် မသန်းမြင့်က ယင်းအမှုကို ပြန်
ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားမှုမှာ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး
အဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏ စာပိုဒ် ၅ နှင့် ၆ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
နှင့် ကိုက်ညီကြောင်း သုံးသပ်၍ အမှုကို ပြန်ဖွင့်ပြီး လက်ရှိ ရောက်နေသည့်
အဆင့်မှ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ချမှတ်ခဲ့သည့်
ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်သဖြင့် ဤ
ပြင်ဆင်မှုကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင်ရှေ့တွင်

ဦးအောင်မြင့် ပါ(၄)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် *

† ၁၉၉၀
မတ်လ ၆-ရက်

တရားရုံးက နောက်တိုးတရားခံများ အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် မလိုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ထားပြီး သူများအပေါ် ရဲစွဲချက်အသစ်ဖြင့် အမှုသစ် ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေးနေခြင်းမှာ တရားစီရင်ရေး ယန္တရားကို မတရား အသုံးပြုရာရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခု အမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်မြင့် ပါ(၄) ဦးတို့မှာ တရားလို ဦးညိုမောင် တိုင်ကြားခဲ့သော အမှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ရဲစွဲချက်အရ တရားခံသိန်းထွန်း ပါ (၁၀) ဦးတို့နှင့် အတူ နောက်တိုး တရားခံများအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် မလိုအပ်ကြောင်း တွဲဖက် မန္တလေးတိုင်း (ကျောက်ဆည်မြို့နယ်စု) တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ထားပြီး ဖြစ်သည့် အခြေအနေတွင် ၎င်းတို့ (၄) ဦးအပေါ် အမှုသစ် ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေး နေခြင်းမှာ တရားရုံးအနေဖြင့် တရားစီရင်ရေး ယန္တရားကို မတရား အသုံးပြုရာရောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ဤ အမှုမျိုးကို ခွင့်ပြုမည်ဆိုလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်များကို မသိကျိုးကျွန်ပြု၍ တရားစွဲအဖွဲ့အစည်းက ရဲစွဲချက် အသစ် များဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုမှုကို ခွင့်ပြုရာရောက်နေမည် ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဒေါ်သန်းသန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးတင်ရှေ့၊ ဥပဒေ အရာရှိ၊ အဆင့် (၁)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေအမှတ် ၅၃

† ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ်၊ ၈၄၃၊ မြစ်သား မြို့နယ် တရားရုံး အမှုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးရန်လျှောက်ထားမှု

မြစ်သားမြို့နယ် တရားရုံး။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၈၄၃/၈၉ တွင် ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ သမဝါယမအသင်း ဥပဒေနောက်ဆက်တွဲ ဇယား ၂၊ စာတိုင် (၆)၊ (၁၀)၊ (၂၀)နှင့် (၂၁) တို့အရ တရားစွဲဆိုခြင်း ခံနေရသော ဦးအောင်မြင့် ပါ ၄ ဦးတို့က အဆိုပါ အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးရန် တင်သွင်းလာသည့် လျှောက်လွှာဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဦးအောင်မြင့်
ပါ(၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုမှာ အရေးအခင်းကာလအတွင်းက မြစ်သားမြို့နယ် သမဝါယမ ပွဲရုံလုပ်ငန်းနှင့် ဝယ်ဖြန့်လုပ်ငန်း အသင်းပိုင် ပစ္စည်းများကို တရားဝင် ခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် သံဃာ အဖွဲ့တို့မှ ထုတ်ယူ ရောင်းချ အသုံးပြုကြပြီးနောက် မြန်လည် ပေးသွင်းထားသည့် တန်ဖိုးနှင့် ကွာခြားနေသည်ဟု ဆိုကာ အသင်း၏ ဒုဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦးညီမောင်က တရားလိုပြုလုပ်၍ မြစ်သားရဲစခန်းတွင် တိုင်ကြားခဲ့သည့် အမှုဖြစ်သည်။

ဦးညီမောင်၏ တိုင်ကြားချက်အရ မြစ်သားမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၅၄၅/၈၈ တွင် တရားခံသိန်းထွန်း ပါ (၁၈) ဦး တို့အား မြို့နယ်တရားရုံးက လက်ခံစစ်ဆေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် အပြင် အဆိုပါ အမှုတွင် ယခုလျှောက်ထားသူ ဦးအောင်မြင့် ပါ (၄) ဦးတို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၀ (၁) (ဂ) အရ နောက်တိုး တရားခံများအဖြစ် ထည့်သွင်းသည့် ၁၄-၂-၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကိုချမှတ် ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အဆိုပါ အမိန့်ကို တွဲဖက် မန္တလေးတိုင်း (ကျောက်ဆည်မြို့နယ်စု) တရားရုံးက ၃၀-၃-၈၉ နေ့စွဲဖြင့် ပယ်ဖျက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဦးအောင်မြင့် ပါ (၄) ဦးတို့အား နောက်တိုး တရားခံများ အဖြစ် ထည့်သွင်းရန်မလိုအပ်ကြောင်း တွဲဖက်မန္တလေးတိုင်း (ကျောက် ဆည်မြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်မှာ တည်မြဲလျက်ရှိနေကြောင်း၊ ယင်း အမိန့်ကို တရားလိုဖြစ်သူ ဦးညီမောင်ကဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော် အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် ဥပဒေအရာရှိကဖြစ်စေ ပြင်ဆင် ပယ်ဖျက်နိုင်ရန် အတွက် တရားရုံးချုပ်သို့ တင်သွင်းခြင်း မရှိပါဘဲလျက် ယခုကဲ့သို့ ဦးအောင်မြင့် ပါ (၄) ဦးတို့အား မြစ်သားမြို့နယ် တရားရုံးတွင် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၈၄၃/၈၉ အဖြစ် အသစ် ထပ်မံစွဲဆို တင်ဖို့ ခွဲခြင်းကို လက်ခံစစ်ဆေးနေခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း ဦးအောင်မြင့် ပါ (၄) ဦးတို့၏ အကျိုးဆောင်က တင်ပြထားသည်။

အချင်းဖြစ်ပွားသော ကိစ္စအတွက် အသင်း၏ ဒုဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦးညီ မောင်၏ တိုင်ကြားချက်အရ မြစ်သားမြို့နယ် တရားရုံးတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၅၄၅/၈၈ အဖြစ် လက်ခံပြီး တရားခံ သိန်းထွန်းပါ

၁၉၉၀
ဦးအောင်မြင့်
ပါ (၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

(၁၈) ဦးတို့အပေါ် သမဝါယမအသင်း ဥပဒေအရ စစ်ဆေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ အဆိုပါအမှုတွင် ဦးအောင်မြင့်ပါ (၄) ဦးတို့ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၀(၁) (ဂ) အရ နောက်တိုး တရားခံများအဖြစ် မြို့နယ်တရားရုံးက သတ်မှတ်၍ အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်ကို ဦးအောင်မြင့်ပါ (၄) ဦးတို့က မကျေနပ်၍ တွဲဖက်မန္တလေးတိုင်း (ကျောက်ဆည်မြို့နယ်စု) တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့ရာ မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ၃၀-၃-၈၉ နေ့တွင် ပယ်ဖျက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့အတွက် လက်ရှိ အခြေအနေတွင် ဦးညီမောင်၏ တိုင်ကြားချက်နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဦးအောင်မြင့်ပါ (၄) ဦးတို့အား တရားခံများအဖြစ် သတ်မှတ်ရန်မလိုအပ်ကြောင်း တွဲဖက်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ အတည်ဖြစ်လျက် ရှိနေပေသည်။

အဆိုပါ တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို တရားလိုဖြစ်သူ အသင်း၏ဒုဥက္ကဋ္ဌ (၂) ဦးညီမောင်ကဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရာရှိကဖြစ်စေ မကျေနပ်ကြောင်း အဆိုပြုလျက် တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှု တစ်စုံတစ်ရာ တင်သွင်းခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ ယင်းသို့ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ မူလ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ပြီးနောက် တစ်နှစ်နီးပါးမျှ ကြာသည့်အချိန်ရောက်မှ ရဲစခန်းက မူလအမှုတွင်ပါရှိသော ဦးညီမောင်၏ သတင်းပေးချက် မိတ္တူမှန်ဖြင့် လျှောက်ထားသူ ဦးအောင်မြင့် ပါ (၄) ဦးတို့အပေါ် စွဲချက် ပြုလုပ်၍ အမှုသစ်အဖြစ် ထပ်မံတင်ပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ အမှုတွဲ ချေဖျက်ပေးရန် တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာများကို တရားရုံးချုပ် အနေဖြင့် အလွယ်တကူ ခွင့်ပြုလေ့မရှိသော်လည်း အမှုတွဲအား သာမန်ကြည့်ရှုမှုနှင့်ပင် တရားခံများအပေါ် စွပ်စွဲထားခြင်းမှာ မတရားသဖြင့် ကျရောက်နေပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်ရေးယန္တရားကို အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်စစ်ဆေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း မြင်သာနေလျှင် ယင်းအမှုကို ပယ်ဖျက်ပေးရမည် ဖြစ်ပေသည်။ (စောသာဦး နှင့် မအေးသီအမှု) ။ တို့ရည်ညွှန်းသည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူဦးအောင်မြင့်ပါ (၄) ဦးတို့မှာ တရားလို ဦးညီမောင်တိုင်ကြားခဲ့သော အမှုနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ရဲစွဲချက်အရ တရားခံ သိန်းထွန်းပါ (၁၈) ဦးတို့နှင့်အတူ နောက်တိုးတရားခံများအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် မလိုအပ်ကြောင်း တွဲဖက်မန္တလေးတိုင်း (ကျောက်ဆည်မြို့နယ်စု) တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည့်အခြေအနေတွင် ၎င်းတို့ (၄) ဦး

အပေါ် အမှုသစ် ဖွင့်လှစ်စစ်ဆေးနေခြင်းမှာ တရားရုံးအနေဖြင့်တရား
စီရင်ရေးယန္တရားကို မတရားအသုံးပြုရာ ရောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေ
သည်။ ဤအမှုမျိုးကို ခွင့်ပြုမည်ဆိုလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ တရားရုံးအဆင့်
ဆင့်က ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်များကို မသိကျိုးကျွန်ပြု၍ တရားစွဲ
အဖွဲ့အစည်းက ရဲစွဲချက်အသစ်များဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုမှုကို ခွင့်ပြု
ရာ ရောက်နေမည် ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၉၀
ဦးအောင်မြင့်
ပါ(၄)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

သို့အတွက် ဤလျှောက်ထားမှုကို ခွင့်ပြု၍ မြစ်သားမြို့နယ် တရားရုံး
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၀၄၃/၀၉ အမှုတွဲကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး

တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်၊
ဦးမျိုးထွန်းလင်းနှင့် ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

† ၁၉၃၀
ဒီဇင်ဘာလ
၂၄-ရက်

မောင်အုန်းတင်
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
မောင်အုန်းတင်

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ
ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ - ပြစ်မှုနှစ်ရပ် ထပ်မံ ဖြည့်စွက်
ပြဋ္ဌာန်းခြင်း - ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ - ပုဒ်မနှစ်ခုတို့တွင်
အကျုံးဝင်သော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုတည်းအတွက် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုထက်
ပို၍ ချမှတ်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေတင်ပြသော ရန်ခံလင်း
(ခ)ကျော်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ
နိုင်ငံတော် ၊ အမှုကို ဆုံးဖြတ်စဉ်က တည်ဆဲဥပဒေနှင့် ယခုအမှုဖြစ်ပွား
စဉ်က တည်ဆဲဥပဒေတို့သည် ခြားနားမှုရှိသည်ကို အယူခံ တရားလို၏
ရှေ့နေအနေဖြင့် သတိထားမိဟန် မတူချေ။ ရန်ခံလင်းအမှုဖြစ်ပွားစဉ်က
မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးကို ရောင်းချခြင်း၊ ရောင်းချ
ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းချရန် ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်း
အတွက်သာ ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊
မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေကို ၁၉၈၈
ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၁ဖြင့် ပြင်ဆင်ရာတွင် မူးယစ်

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၇။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၈၀၊ ၈၁ တို့တွင် ချမှတ်သော
($\frac{၉-၁၁-၉၀}{၁၀-၁၁-၉၀}$) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများရောင်းချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထက် ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုများအပြင် မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများကိုရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားသည့်အတွက် ပြစ်မှုတစ်ရပ်နှင့် ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူ ပို့ဆောင်သည့်အတွက် ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကို ဖြည့်စွက် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ရန်ခံလင်း အမှုတွင် ထုံးစံသော စီရင်ထုံးသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုများနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။

၁၉၉၀
မောင်အုန်း
တင်

ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

မောင်အုန်း
တင်

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅(၄) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“ဤပုဒ်မပါ မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ကို မထိခိုက်စေရ။”

မောင်အုန်းတင်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ)နှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) တို့တွင် အကျုံးဝင်သော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုတည်းကိုသာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ အရ ပြစ်ဒဏ် တစ်ခုထက်ပို၍ ချမှတ်ခွင့်မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် မောင်အုန်းတင်အား ရှမ်းပြည်နယ် (လားရှိုး၊ မြိန်ယံစု) တရားရုံး၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၈၃ တွင် သီးခြား ပြစ်ဒဏ် ၂ ရပ် ချမှတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အထင်အရှားဆန့်ကျင်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဒေါ်နန်းခမ်းအောင်၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့
နေချုပ်ရုံး
- အယူခံတရားခံအတွက် - ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့
နေချုပ်ရုံး

ဒေါ်နန်းခမ်းအောင်၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးမြင့်

၁၉၉၀
 မောင်အုန်း
 တင်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 မောင်အုန်း
 တင်

ရှမ်းပြည်နယ် (လားရှိုးမြို့နယ်စု) တရားရုံး၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၈၃ တွင် အယူခံတရားလို မောင်အုန်းတင်အား ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၁၀) နှစ်နှင့် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၁၀) နှစ်ကို တစ် ပြိုင်တည်း ကျခံစေရန်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါတရားရုံး၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၈၄ တွင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၁၀) နှစ် ကျခံစေရန်လည်းကောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ မောင်အုန်းတင်က အဆိုပါအမိန့်များကို မကျေနပ် သဖြင့် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၈၀ နှင့် ၈၁ တို့တွင်အသီးသီး အယူခံဝင်ရာ တရားရုံးချုပ် က အယူခံမှုများကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် ပလုပ်လိုက်သောကြောင့်မောင်အုန်း တင်က တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက် လွှာအမှတ် ၃၉ နှင့် ၄၀ တို့တွင် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်များကို တရား စီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် အသီးသီး လျှောက်ထားရာ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါ ဥပဒေပြဿနာကို ကြား နာရန်အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုလိုက်သည်-

“မောင်အုန်းတင်အပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေး ဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရ ဖြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိသားခြင်းသည်ဥပဒေ နှင့် ညီညွတ်မှုရှိ-မရှိ။”

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရ မောင်အုန်းတင်အပေါ် ဖြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိသားခြင်းသည်မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါက ၎င်း အပေါ် ထောင်ဒဏ်များ အပြင် ဝေဒဏ် တပ်ရိုက်သင့်-မသင့် အဆုံး အဖြတ်ပေးရန် တရားရုံးချုပ်က မိမိသဘောအလျောက် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅(က) နှင့် ၁၆(က) တို့ကို ဖွင့်လှစ် ခဲ့သည်။

တရားလိုဘက်မှ စွပ်စွဲချက်များအရ အမှုဖြစ်ပွားပုံ အကျဉ်းချုပ်မှာ ၃၁-၁၀-၈၈ နေ့နံနက် ၁၁ နာရီကျော်ကျော်ခန့်တွင် လားရှိုးမြို့၊ ဒုပြည် နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ရုံးမှ ဒုရဲအုပ်ထွန်းဝေ (လိုပြ-၁) သည် လားရှိုးမြို့ ရပ်ကွက် (၂) ကမ္ဘောဇလမ်းကြား၌ တွေ့ရှိရသော မောင်အုန်းတင် အား သတင်းအရ ရှာဖွေရာ ၎င်းကိုဝိထားသော အိတ်အတွင်းတွင် ဖင်ဆီဒိုင်း ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည် ၃၅ ပုလင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် သက် စသ ဦးဆန်နီ (လိုပြ-၂) နှင့် ဦးတသောင်း (လိုပြ-၃) တို့ရှေ့တွင် သက်

သေခံ(ခ) ရှာဖွေပုံစံအရ သိမ်းဆည်းပြီး လားရှိုးမြို့ အမှတ်(ခ) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းသို့ မောင်အုန်းတင်အပေါ်ဖြစ်မှုကြောင်းအရ အရေးယူပေးရန် တိုင်ကြားစာ ပေးပို့သည်။ မောင်အုန်းတင်၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်အရ လားရှိုးပတ်ဝေး တည်းခိုရိပ်သာသို့ သွားရောက်၍ ရှာဖွေရာ အဆိုပါ တည်းခိုရိပ်သာ၌ တည်းခိုနေကြသော မမာမာဌေးနှင့် မမာမာမူထံတို့မှ ဖင်ဆီခိုင်း ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည် ၁၅ လုံးနှင့် ၁၆ လုံး အသီးသီးထပ်မံ တွေ့ရှိရသဖြင့် သက်သေခံ(ခ) ရှာဖွေပုံစံအရသိမ်းဆည်းသည်။ ထို့နောက် ထိုသို့တွေ့ရှိရသည့်ကိစ္စကို လားရှိုးမြို့ အမှတ်(ခ) ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းသို့ တိုင်စာရေးသားပေးပို့ ထိုင်တန်းသည်။

၁၉၉၀
 မောင်အုန်း
 တင်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 မောင်အုန်း
 တင်

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(က) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“မည်သူမျှ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း မပြုရ။”

အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ ၇-က(က) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“မည်သူမျှ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ခြင်း မပြုရ။”

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို မောင်အုန်းတင်၏လက်ဝယ်တွင်ဖင်ဆီခိုင်း ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည် ၃၅ ပုလင်း၊ တွေ့ရှိခြင်းမှာ အငြင်းမပွားပေ။ ထို့နည်းတူ မမာမာဌေးနှင့် မမာမာမူထံမှ တွေ့ရသော ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည် ၃၁ ပုလင်းမှာ မောင်အုန်းတင် ခေတ္တအပ်နှံထားသော ဆေးပုလင်းများဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ အမှန်တကယ် လက်ရှိဖြစ်သူ မှာ မမာမာဌေးနှင့် မမာမာမူထို့ ဖြစ်သော်လည်း ဥပဒေ သဘောအရ ဆိုလျှင် မောင်အုန်းတင်သည် ယင်းချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ဃ) တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း လက်ဝယ် ထားရာရောက်သည်။

အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေက မောင်အုန်းတင်သည် သက်သေခံ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်

၁၉၉၀
 မောင်အုန်း
 တင်
 မြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 နှင့်
 မြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 မောင်အုန်း
 တင်

ထားကြောင်း အထောက်အထားမရှိသဖြင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း
 ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က (ခ) အရ အပြစ်
 ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ မောင်အုန်းတင်အား လက်ဝယ်ထား
 ရှိမှုအပြင် သယ်ယူပို့ဆောင်မှုအတွက်လည်း အပြစ်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်း
 ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးခင်အောင်က မောင်အုန်းတင်
 လက်ဝယ်၌ တွေ့ရှိရသော ဖင်ဆီဒိုင်းချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည် ပုလင်း
 အရေအတွက်မှာ များပြားသည့်အတွက် ရောင်းချရန် လက်ဝယ်ထား
 ကြောင်းမှာ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေး
 ဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄-က တွင် မည်သည့်
 မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးမည်မျှကို လက်ဝယ်ထား
 ရှိပါက ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
 ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း မှတ်ယူ
 နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ ဖင်ဆီဒိုင်း ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး
 ရည်များကို မူးယစ်ထုံထိုင်း ဆေးဝါးအဖြစ် ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနက
 ၃-၆-၈၇ နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ၁၉၇၄
 ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၁၄-က(ဈ) အရ ဖင်ဆီဒိုင်း ဆေးပုလင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍
 အရေ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည်ကို မတွေ့ရှိရကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍
 မောင်အုန်းတင်အပေါ် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ)နှင့်ပုဒ်မ ၇-က
 (ခ)တို့အရ အသီးသီးဖြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိခြင်းမှာ ဥပဒေအရမှန်ကန်မှု
 မရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးကို လက်ဝယ်ထားသည့် ကိစ္စ၌ ဖြစ်စေ၊ သယ်ယူပို့
 ဆောင်သည့် ကိစ္စ၌ ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အခါ ရောင်းချရန် အလို့ငှာ
 လက်ဝယ်ထားသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းချရန် အလို့ငှာ သယ်ယူ
 သည်ဟူ၍ မှတ်ယူနိုင်ကြောင်း ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေ
 တတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄-က တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားရာ
 ဤပုဒ်မနှင့် သက်ဆိုင်သမျှသော ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာအောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်
 သည်-

“မည်သူမဆို အောက်ဖော်ပြပါ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်
 သော ဆေးဝါးတစ်မျိုးမျိုးကို ယင်းနှင့် ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြထားသော
 အလေးချိန် သို့မဟုတ် ယင်းအလေးချိန်ထက် ပို၍ လက်ဝယ်ထား
 လျှင်ဖြစ်စေ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်လျှင်ဖြစ်စေ ပုဒ်မ ၆-ကအရ ရောင်းချ

ရန်အလို့ငှာလက်ဝယ်ထားသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၇-က အရ ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း မှတ်ယူရမည်-

၁၉၉၀
မောင်အုန်း
တင်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
မောင်အုန်း
တင်

x x x

(ဈ) သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနက မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေ တတ်သော ဆေးဝါးများ အဖြစ် အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သော ဆေးဝါးနှင့် အလေးချိန်။

ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနက ဖင်ဆီဒိုင်း ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး ရည်များကို မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း အထက်ပါပုဒ်မ ၁၄-က(ဈ)အရ လိုအပ် သော အရေအတွက်ကိုမူ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသေးချေ။ သို့ဖြစ်၍ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄-က(ဈ)အရ မောင်အုန်းတင်သည် သက်သေခံ ချောင်း ဆိုးပျောက်ဆေးရည်များကို ရောင်းချရန် အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားသည် ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သည် ဟူ၍သော် လည်းကောင်း မှတ်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ မှတ်ယူခြင်း မပြုနိုင်ရုံမျှဖြင့် တရားခံ တစ်ဦးအား ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ် ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ)အရ ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၇-က(ခ)အရ ဖြစ်စေ ငြိမ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းမပြုနိုင်ဟု တားမြစ်ပိတ်ပင်သော ဥပဒေမရှိချေ။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေး ဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄-ပါက ပြဋ္ဌာန်းချက် များမှာ သက်သေခံချက်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အထူးဥပဒေများသာဖြစ်ပြီး မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းများတွင် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ အရမှတ်ယူခွင့်ကို ဖျက် သိမ်းရန် ရည်ရွယ်ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မဟုတ်ချေ။ သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ မှာ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လွှမ်းမိုးသော ယေဘုယျ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်ပြီး ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေး ဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄-ကမှာမူ ထို ပုဒ်မတွင်ဖော်ပြထားသည့် သီးခြား အခြေ အနေများနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၁၁၄ က ပုဒ်မ ၁၄-က ထက် ပို၍ကျယ်ပြန့်သော သဘောဆောင်သည်။ ပုဒ်မ ၁၄-က တွင် အကျုံးမဝင်သော မှုခင်းများ၌ သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ တွင် နှင်မြီထားချက်နှင့်အညီ မှတ်ယူမှု ပြုနိုင်သည်။

စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ရောင်းချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထက်ဖော် ပြပါပြစ်မှုများအပြင် မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားသည့် အတွက် ပြစ်မှုတစ်ရပ်နှင့် ရောင်းချရန်အလို့ငှာ သယ်ယူပို့ဆောင်သည့်အတွက် ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကို ဖြည့်စွက်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ရန်ခံလင်း အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့သော စီရင်ထုံးသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေ ပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုနှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော ပြစ်မှုများနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။

၁၉၉၀
 မောင်အုန်း
 တင်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 မောင်အုန်း
 တင်

အယူခံတရားလို မောင်အုန်းတင်သည် သက်သေခံ ချောင်းဆိုးပျောက် ဆေးရည် ၃၅ ပုလင်းကို သယ်ဆောင်လာစဉ် ဖမ်းဆီးရမိခြင်း ဖြစ်သည်။ မောင်အုန်းတင်၏လုပ်ရပ်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေ တတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) တွင် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသော ပြစ်မှုများ၌ အကျုံးဝင်သည်ဖြစ်ရာ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅(၃) တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း အဆိုပါချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည် ၃၅ ပုလင်း သိမ်းဆည်းရမိခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မောင်အုန်းတင်အပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ် စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၂၃၅-၏ ဥပမာ(၉) အရ အဆိုပါ ပုဒ်မများဖြင့် သီးခြားပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်နိုင် သည်။

သို့ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၅(၄) ၌ အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“ဤပုဒ်မပါ မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမှ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ကို မထိခိုက်စေချေ။

မောင်အုန်းတင်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ် သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) တို့တွင် အကျုံးဝင်သော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုတည်းကိုသာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ အရ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုထက်ပို၍ ချမှတ်ခွင့်မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် မောင်အုန်းတင်အား ရှမ်းပြည်နယ်(လားရှိုးမြို့နယ်စုံ) တရား ရုံး၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၄၈၃ တွင် သီးခြား ပြစ်ဒဏ် ၂ ရပ် ချမှတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့် အထင်အရှား ဆန့်ကျင်သည်။

ဤစီရင်ချက်အဆုံးမသတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက်တစ်ရပ်ရှိသည်။ ဦးထွန်းဇေဝက “ဓမ္မအရေးခုံ” မိတ်မြင့် တဏှိထားသည့် ဖင်ဆီဒိုင်းတံဆိပ်

၁၉၉၀
 မောင်အုန်း
 တင်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 မောင်အုန်း
 တင်

ပါ(၂) တံဆိပ်ပျက်နေသော ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်ပုလင်း ၃၅ လုံး အား ထွေရှိ၍ စစ်မေးရာ ပတ်ဝေး တည်းခိုခန်းတွင် တည်းခိုနေသော မုံရွာမှ မာမာဌေးနှင့် မာမာမူတို့မှ ရောင်းခိုင်း၍ ယူလာကြောင်း ထွက်ဆို ပါသည်” ဟု ထွက်ဆိုသည်။ ရဲအရာရှိရှေ့တွင် ထွက်ဆိုခဲ့သော ယင်း အစစ်ခံချက်မှာ မောင်အုန်းတင်အား ပြစ်မှုကြောင်းအရ ငြိစွန်းစေသည့် ဖြောင့်ချက်ဖြစ်သဖြင့် သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ သက်သေခံမဝင် ချေ။ တရားရုံးကမှတ်တမ်းတင်သော သက်သေခံချက်တို့သည် သက်သေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၆ မှ ပုဒ်မ ၅၅ တွင် ဖော်ပြထားသော စစ်ဆိုင်သည့်အကြောင်း ခြင်းရာများ ဖြစ်ရပေမည်။ အခြားအကြောင်းခြင်းရာများကို အမှုထွက် တင် ပြခွင့်မရှိစေရဟု သက်သေခံဥပဒေပုဒ်မ ၅ တွင် အတိအလင်း ပိတ်ပင် ထားသည်။

မောင်အုန်းတင်သည် အချင်းဖြစ်ပွားစဉ်က သက်သေခံ ချောင်းဆိုး ပျောက်ဆေးရည်များကို စုံပေါင်းလက်ဝယ် ထားရှိခဲ့ဟန်တူသည်။ အချို့ ကို မမာမာဌေးနှင့် မမာမာမူတို့ထံ အပ်နှံပြီး ၃၅ ပုလင်းကိုခွဲ၍ သယ်ယူ လာစဉ် ယခုကဲ့သို့ အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ဤအခြေအနေသည် မမာမာဌေးနှင့် မမာမာမူတို့မှတစ်ဆင့် ချောင်းဆိုးပျောက် ဆေးပုလင်း များကို လက်ဝယ်ထားရှိသည့်အတွက် ချမှတ်ရန်ဖြစ်သည့် ထောင်ဒဏ်ကို ယင်းချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး ၃၅ ပုလင်း သယ်ယူသည့်အတွက် ချမှတ်ရန် ဖြစ်သော ထောင်ဒဏ်နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၉၇ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း တစ်ပြိုင်တည်း ကျခံစေသင့်သည်ဟု ယူဆသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရဖြစ်စေ တရား ခံ တစ်ဦးအား ထောင်ဒဏ်(၁၀)နှစ် ချမှတ်လျှင် ငွေဒဏ်ကျပ် ငါး သောင်းကိုလည်း မလွှဲမသွေ တပ်ရိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ရှမ်းပြည်နယ် (လားရှိုးမြို့ နယ်စု) တရားရုံး၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၄၈၃ တွင် မောင်အုန်းတင်အပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ် သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၇-က(ခ) တို့အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို အတည်ပြုသည်။ သို့ရာတွင် ပြုလုပ်မှု တစ်ရပ် တည်းအတွက် သီးခြားထောင်ဒဏ်များ ချမှတ်ခြင်းမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည် ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ ချမှတ်သောထောင်ဒဏ်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ပုဒ်မ ၇-က(ခ) အရ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းကို အတည်ပြုသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၈၄/၈၈ တွင် မောင်အုန်းတင်အပေါ် အဆိုပါဥပဒေ ပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ ထောင်ဒဏ်(၁၀)နှစ် ချမှတ်ခြင်းရှိလည်းအတည်

ပြည်၊ အဆိုပါ ထောင်ဒဏ် (၂) ရက်ကို တစ်ဖြိုင်တည်း ကျခံစေ။
ထို့အပြင် အဆိုပါအမှု (၂) မှုတွင် မောင်အုန်းတင်အား ဒဏ်ငွေကျပ်
ငါးသောင်းစီ တစ်ရိုက်လိုက်သည်။ ဒဏ်ငွေများမဆောင်နိုင်ပါက နောက်
ထပ် အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ်စီ ကျခံစေ။

၁၉၉၀
မောင်အုန်း
တင်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
မောင်အုန်း
တင်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်းနှင့်
ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်အုံးဒေါ်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၄) *

အမှုပြန်ဖွင့်ခြင်းသည် တိုင်တန်းထားပြီးသော မှုခင်းကို ဆက်လက်
အရေးယူစေခြင်းသာ ဖြစ်ခြင်း-အမှုဖွင့်ရာ၌ ရွေးချယ် တင်
မြှောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးသကဲ့သို့ အလေးအနက် စဉ်းစား ဆုံး
ဖြတ်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်သဖြင့်၊ အမှုဖွင့်သူ၏ အသက်
ကန့်သတ်ချက် မရှိခြင်း-နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်
ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၏ စာပိုဒ် (၆) -တရားဝင်
ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးဆိုသည့် စကားရပ်များကို အဓိပ္ပာယ်
ကောက်ယူရာ၌ အရွယ်ရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ မရောက်သည်ဖြစ်စေ၊
နှစ်နာသူ၏ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးများ အကျုံး
ဝင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုပြန်ဖွင့်ခြင်းမှာ အမှုပြန်ဖွင့်သူ၏ ဆန္ဒကို ဖော်
ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေတင်ပြသော အမြင်
ကို လက်မခံနိုင်ရန် အကြောင်း မရှိချေ။ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာတွင် အသက်
ကန့်သတ်ချက် ရှိရမည်ဟူသော တင်ပြချက်မှာမူ အခါခပ်သိမ်း မမှန်နိုင်၊
ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲတွင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအနက် မည်သူ့ကို
ရွေးချယ်ရမည်ဟူ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နှိုင်းနှိုင်း
ချိန်ချိန် ဆင်ခြင်နိုင်မည့် အရွယ်ကို ဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ် ပေးရသည်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၉။

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၁ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၁၅-၅-၉၀) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏အမိန့်ကို အယူခံမှု

ပဋိညာဉ်ပြုရာတွင် ပဋိညာဉ်ပြုသူများအကြား၌ တာဝန်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များ ပေါ်ပေါက်စေသည်ဖြစ်၍ အသက် ကန့်သတ်ချက်ရှိရသည်။ သက်သေခံ ရာတွင် မိမိသိရှိသမျှကို ဖော်ထုတ်ရန်သာ တာဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသက် ကန့်သတ်ချက် သတ်မှတ် မထားပေ။ တရားရုံးတွင် မေးမြန်းချက်တို့ကို အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် နှားလည်ဖြေကြားနိုင်မှုသည်သာလျှင် သက် သေခံခွင့် မှတ်ကျောက်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ အမှုကို ပြန်ဖွင့်ခြင်း နှင့် ပထမ သတင်းပေး တိုင်တန်းချက် ရေးဖွင့်ခြင်းတို့သည် အခြေခံ သဘောအားဖြင့် ကွဲလွဲမှုမရှိချေ။ အမှုပြန်ဖွင့်ခြင်းသည် တိုင်တန်းထား ပြီးသော မှုခင်းကို ဆက်လက်အရေးယူစေခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စတွင် အမှုဖွင့်သူ အနေဖြင့် တာဝန်ယူမှု မရှိနိုင်။ အမှုဖွင့်ရာ၌ ရွေးချယ်တင် မြှောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲ့ပေးသကဲ့သို့ အလေးအနက် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။ မိမိမကျေနပ်မှုကို ဖော်ထုတ်သည့်သဘော့ သာဆောင်သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ အသတ်ခံရသည့်ကိစ္စတွင် တာဝန်ရှိသူ တို့အား ဖော်ထုတ် အပြစ်ပေးစေရန်အလို့ငှာ ရည်ရွယ်လျက် သားသမီး များက မိမိတို့၏ နှစ်နာမှုကို ကုစားရန်အတွက် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ မတင်တင်မော်တို့ (၃)ဦးသည် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား များဖြစ်ကြပြီး၊ မတင်တင်မော်နှင့် မောင်အောင်ဆန်းဦးတို့မှာ ၁၉၀၈ ခုနှစ်၊ အတွင်းက စတုတ္ထတန်းတွင် ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသူများ ဖြစ်၍ အတော်အတန် စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်သူများ ဖြစ်သည်မှာ ယုံမှားနိုင်ဖွယ် ရာမရှိချေ။

၁၉၉၀
ဒေါ်အုံးရီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၄)

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ တွင် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နှစ်နာသူ ဆိုသော စကားရပ်၌ နှစ်နာသူ၏ တရားဝင် ဇနီးခင်ပွန်းလည်း အကျုံးဝင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အိမ်ထောင်ကျသူများတွင် အရွယ်မရောက်သေးသူ များလည်း ရှိနိုင်သည်။ အရွယ်ရောက်သူကသာ စာပိုဒ် (၆) အရ အမှု ပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု ကောက်ယူလျှင် သဘာဝကျမည် မဟုတ်ချေ။ စာပိုဒ် (၆)ပါ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးဆိုသည့် စကားရပ်များ ကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာ၌ အရွယ်ရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ မရောက်သည် ဖြစ်စေ၊ နှစ်နာသူ၏ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းက အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု ယူဆ၍ အရွယ်ရောက်သူ သားသမီးတို့ကသာ အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု အကွဲကွဲ အလွဲလွဲယူဆလျှင် သင့်မြတ်မည်မဟုတ်ချေ။

၁၉၉၀
ဒေါ်အုံးရီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ(၄)

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးတင်ရီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ။

အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး။
၂။ ၃။ ၄။ ဦးကိုနီ၊
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ။

တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးမြင့်။

ရန်ကုန်တိုင်း (ရန်ကုန်မြို့နယ်စု) တရားရုံး၊ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၃၉၀ တွင် ဒုရဲအုပ် ဦးကြည်မောင်၏ တိုင်တန်းချက်အရ အယူခံတရားလို ဒေါ်အုံးရီအပေါ် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးအောင်ရှေ့အား သတ်ဖြတ်သည့်အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂ အရ တရားစွဲဆိုရာ အမှုစစ်ဆေးဆဲတွင် ၂၀-၇-၈၉ ရက်နေ့စွဲပါ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ၏ အပိုဒ် (၅) အရ ၂၁-၈-၈၉ နေ့တွင် အမှုကို ပိတ်သိမ်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဦးအောင်ရှေ့၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသော မတင်တင်မော်၊ မောင်အောင်ဆန်းဦးနှင့် မသန္တာအောင် (အယူခံတရားခံများ) တို့၏ လျှောက်ထားချက်အရ အမှုကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက ၂၇-၉-၈၉ နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို တရားခံတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်အုံးရီက ပယ်ဖျက်ပေးရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားရာ မအောင်မြင်ချေ။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် ဒေါ်အုံးရီက တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၁(ခ) တွင် လျှောက်ထားသော်လည်း ဆက်လက် အရေးနိမ့်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၄၇ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါ ဥပဒေ ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုလိုက်သည်-

“နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ၏ စာပိုဒ် (၆) ပါ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသော စကားရပ်၌ သားသမီး ဆိုရာတွင် အရှယ် မရောက်သေးသော သားသမီးများ အကျုံးဝင်ခြင်းရှိ-မရှိ။

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏စာပိုဒ် (၅) နှင့် (၆) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

၁၉၉၀
ဒေါ်အုံးနီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၄)

“၅။ × × × × × သို့ရာတွင် လူသတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ လူတစ်ဦးအား နစ်နာထိခိုက်စေသည့်ပြစ်မှု၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံး နစ်နာသည့် ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက် နစ်နာသူက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုလျှင် ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ အမှုကိုပိတ် သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံး တွင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ × × × ×

၆။ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသည်မှာ နစ်နာသူ၏ တရားဝင် ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးတို့ကိုသာ ဆိုသည်။”

အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေက အမှုပြန်ဖွင့်ရန် လျှောက်ထားခြင်းသည် ဆန္ဒပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဆန္ဒပေးသူသည် စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၊ သို့မဟုတ် အရွယ်မရောက်သေးသူ မဖြစ်စေရဟု ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ တွင် အသက်ကန့်သတ်မှု ပါဝင်ခြင်းမရှိသော်လည်း တရားဥပဒေအရ အသက်ကန့်သတ်ထားပြီးဖြစ်၍ အဆိုပါအမိန့်တွင် အသက် ကန့်သတ်ရန် မလိုအပ်သောကြောင့် ယင်းသို့ ကန့်သတ်မှု မပြုခြင်းဖြစ်လေမည်လားဟု စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ကြောင်း၊ အရွယ်မရောက်သေးသူသည် ပဋိညာဉ် မပြုနိုင်ကြောင်း၊ မဲဆန္ဒပေးခွင့် မရှိကြောင်း၊ အရွယ်မရောက်သူသည် ပထမသတင်းပေး တိုင်ချက်ရေးဖွင့်နိုင်ကြောင်း၊ သက်သေခံခွင့် ရှိကြောင်း ကို မငြင်းလိုကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏ စာပိုဒ်(၁) တွင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံး၌ ပြစ်မှု ဖြင့် စစ်ဆေးခံနေရသည့် နိုင်ငံသားများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ညှာစွာ စဉ်းစားပြီး ယင်းအမိန့်ကို ထုတ်ပြန်သည်ဟု အတိအလင်း ဖော်ညွှန်း ထားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါအမိန့်တွင် ပါရှိသော စကားရပ်များကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာ၌ တရားခံအား သက်သက်ညှာညှာ စဉ်းစားပေး သင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အကျယ်တဝင့် လျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားခံ မတင်တင်မော်တို့၏ ရှေ့နေက နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏ စာပိုဒ် (၆) တွင် ကိုယ် တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူဆိုသည်မှာ နစ်နာသူ၏ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့်

၁၉၉၀
ဒေါ်အုံးရီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၄)

သားသမီးတို့ကိုသာ ဆိုကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းရာ၌ အရွယ်ရောက်မှုကို ရည်ညွှန်း
ထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ ၁၉၇၃ခုနှစ်၊ စကားရပ်များ အနက်အဓိပ္ပာယ်
ဖွင့်ဆိုရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃(က) တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း သားသမီး
ဆိုသည့်စကားရပ်သည် အရွယ်ရောက်သူ၊ အရွယ်မရောက်သူ အားလုံး
အကျုံးဝင်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ အရွယ်ရောက်ပြီး
သူ သားသမီးသာအကျုံးဝင်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမည်ဆိုပါက အဆက်
ဖော်ပြပါဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ) နှင့် ဆန့်ကျင်မည့်အပြင်၊ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိ
ပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ကျော်လွန်သွားမည် ဖြစ်
ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈၂ နှင့် ၈၃ တို့ကို ရည်ညွှန်း၍ အသက်
၁၂ နှစ်ပြည့်ပြီးသူသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည့်
အလျောက် အပြန် အလှန်အားဖြင့် ပြင်မှုကျူးလွန်ခြင်း ခံရပါကလည်း
အရေးဆို တိုင်တန်းခွင့်ရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပဋိညာဉ်ပြုခြင်း၊ မှီဆန္ဒပေး
ခြင်းနှင့် ထိခိုက်နစ်နာသူအနေဖြင့် အမှုပြန်ဖွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့်
လျှောက်ထားခြင်းတို့မှာ သဘောသဘာဝခြင်း လွန်စွာ ခြားနားကြောင်း၊
အမှုပြန်ဖွင့်ခွင့် ရှိသူများတွင် မည်သူများ ပါဝင်သည်ကို အမိန့် အမှတ်
၄/၈၉ တွင် တိတိကျကျသတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်၍ အယူခံ တရားလိုဘက်မှ
တင်ပြသည့် အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလိုက်ပါက ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ချဲ့ရာ
ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားလျှောက်ထားသည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးခင်အောင်က ဥပဒေတစ်ရပ်တွင်
အသက်သို့မဟုတ်ကန့်သတ်ချက်ထားရှိရန်လိုအပ်ပါက အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်း
ကြောင်း၊ ၂၀၀၁-ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈၂၊ ၈၃၊ ၃၆၁၊ ၃၆၆-က၊
၃၆၆-ခ၊ ၃၇၃ နှင့် ၃၇၅ တို့တွင် အသက်ကန့်သတ်ချက်များကို တွေ့မြင်နိုင်
ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၄ တွင် အသက်ကန့်သတ်
ထားမှုမရှိဘဲ သတင်းပေးသူဟုသာ ဖော်ပြထားကြောင်း၊ သက်သေခံ
ဥပဒေအရ သက်သေခံခွင့်ကို အသက်အရ ကန့်သတ်ထားခြင်း မရှိ
ကြောင်း၊ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်
အမှတ် ၄/၈၉ တွင် အသက်ကို ကန့်သတ်ရန် လိုအပ်ပါက အမိန့်ထုတ်
ပြန်စဉ်ကပင် ကန့်သတ်ဖော်ပြမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ကန့်သတ်ထားမှု
မရှိခြင်းမှာ မိဘနှင့် သားသမီးတို့အကြားတွင် နစ်နာမှုရှိခဲ့လျှင် အသက်
အရွယ်မရွေး အမှုဖွင့်နိုင်ရန်အတွက် အသက်ကန့်သတ်မှုကို မထားရှိခဲ့ခြင်း
သာဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားလျှောက်ထားသည်။

မည်သူမဆို အသက်အရွယ်မရွေး ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၄ အရ ပထမသတင်းပေးတိုင်ချက် ရေးဖွင့်နိုင်သည် ဆိုသော ဥပဒေ သကို အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေက လက်ခံသည်။ တိုင်ချက် ရေးဖွင့်ခြင်းဟူ သည် မှုခင်းကို ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့က အရေးယူစုံစမ်းရန်အတွက် မှုခင်း ဆိုင်ရာဥပဒေယန္တရားကို သက်ဝင် စတင်လှုပ်ရှားလိုက်သည့် သဘော ဖြစ် သည်။ ထိုသို့တိုင်ချက်ရေးဖွင့်သည့်ကိစ္စ၌ တိုင်ချက်ရေးဖွင့်သူနှင့် နိုင်ငံတော် အကြားတွင် တာဝန်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များ ပေါ်ပေါက်စေသည် မဟုတ်၍ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေနှင့် မသက်ဆိုင်နိုင်ချေ။ ယင်းကိစ္စသည် အရွယ်ရောက် ခြင်းဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ကိစ္စရပ်များ၌ လည်း အကျုံးမဝင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အသက်ကန့်သတ်ချက်သည် တိုင်ချက် ရေးဖွင့်သူနှင့် မသက်ဆိုင်သည်မှာ မြင်သာသော အချက် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်အုံးရီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၄)

အမှုပြန်ဖွင့်ခြင်းမှာ အမှုပြန်ဖွင့်သူ၏ ဆန္ဒကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည် ဟူသော အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေတင်ပြသော အကြောင်းကို လက်မခံနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာတွင် အသက် ကန့်သတ်ချက် ရှိရမည် ဟူသော တင်ပြချက်မှာမူ အခါခပ်သိမ်း မမှန်နိုင်။ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲ တွင်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အနက် မည်သူ့ကို ရွေးချယ်ရမည်ဟူ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် ဆင်ခြင်နိုင်မည့် အရွယ်ကို ဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်ပေးရသည့် ပဋိညာဉ်ပြုရာတွင် ပဋိညာဉ် ပြုသူများအကြား၌ တာဝန်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များ ပေါ်ပေါက်စေသည် ဖြစ်၍ အသက် ကန့်သတ်ချက် ရှိရသည်။ သက်သေခံရာတွင် မိမိ သိရှိသမျှကို ဖော်ထုတ်ရန်သာ တာဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသက် ကန့်သတ်ချက် သတ်မှတ် မထားပေ။ တရားရုံးတွင် မေးမြန်းချက်တို့ကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် နားလည် ဖြေကြားနိုင်မှုသည်သာလျှင် သက်သေခံခွင့် မှတ်ကျောက် အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ အမှုကို ပြန်ဖွင့်ခြင်းနှင့် ပထမ သတင်းပေး တိုင်တန်းချက် ရေးဖွင့်ခြင်းတို့သည် အခြေခံ သဘောအားဖြင့် ကွဲလွဲမှု မရှိချေ။ အမှု ပြန်ဖွင့်ခြင်းသည် တိုင်တန်း ထားပြီးသော မှုခင်းကို ဆက်လက် အရေးယူစေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စတွင် အမှုဖွင့်ရာ အနေဖြင့် တာဝန်ယူမှု မရှိနိုင်။ အမှုဖွင့်ရာ၌ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမပေးသကဲ့သို့ အလေးအနက် စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ မိမိ မကျေနပ်မှုကို ဖော်ထုတ်သည့် သဘောသာ ဆောင်သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ အသတ်ခံရသည့် ကိစ္စတွင် တာဝန်ရှိသူတို့အား ဖော်ထုတ် အပြစ်ပေးစေရန် အလို့ငှာ ရည်ရွယ်လျက် သားသမီးများက မိမိတို့၏ နှစ်နာမှုကို ကူစားရန်အတွက် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

၁၉၉၈
ဒေါ်အုံးရီ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၄)

မတင်တင်မော်တို့ (၃) ဦးသည် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ဖြစ်ကြပြီး မတင်တင်မော်နှင့် မောင်အောင်ဆန်းဦးတို့မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် အတွင်းက စတုတ္ထတန်းတွင် ပညာသင်ကြားလျက် ရှိသူများဖြစ်၍ အတော်အတန် စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်သူများ ဖြစ်သည်မှာ ယုံမှားနိုင်ဖွယ်ရာ မရှိချေ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အရွယ်မရောက်သေးသော သားသမီး များသည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၏ စာပိုဒ် (၆) အရ အမှုပြန်ဖွင့်ခွင့် ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် မွေးကင်းစ သားသမီးများလည်း အလားတူအမှုဖွင့်ခွင့် ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မွေးကင်းစ ကလေးသည် အသိဉာဏ်ရှိသူမဟုတ်၍ အမှုဖွင့်ရေးအတွက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ပါ၍ စာပိုဒ် (၆) ပါ သား သမီးဆိုသော စကားရပ်တွင် အရွယ်မရောက်သေးသူ သားသမီးများ လည်း အကျုံးဝင်သည်ဟု ကောက်ယူရန် မသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက် ထားသည်။ မွေးကင်းစ ကလေးသည် အမှုပြန်ဖွင့်ရန်အတွက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မည်မဟုတ်သည်မှာ မြင်သာသော အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာ တွင် လင်းအကြောင်းပြချက် သက်သက်ဖြင့် စာပိုဒ် (၆) ပါ သားသမီး ဆိုသော စကားရပ်တွင် အရွယ်ရောက်ပြီးသူ သားသမီးသာ အကျုံးဝင် သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ တွင် ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူ ဆိုသောစကားရပ်၌ နစ်နာသူ၏ တရားဝင် ဇနီး၊ ခင်ပွန်းလည်း အကျုံးဝင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အိမ်ထောင် ကျသူများတွင် အရွယ်မရောက်သေးသူများလည်း ရှိနိုင်သည်။ အရွယ် ရောက်သူကသာ စာပိုဒ် (၆) အရ အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု ကောက်ယူလျှင် သဘာဝကျမည်မဟုတ်ချေ။ စာပိုဒ် (၆) ပါ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် သားသမီးဆိုသည့် စကားရပ်များကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာ၌ အရွယ် ရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ မရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ နစ်နာသူ၏ တရားဝင်ဇနီး၊ ခင်ပွန်းက အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု ယူဆ၍ အရွယ်ရောက်သူသားသမီးတို့ ကသာ အမှုပြန်ဖွင့်နိုင်သည်ဟု အကွဲကွဲ အလွဲလွဲ ယူဆလျှင် သင့်မြတ်မည် မဟုတ်ချေ။

ဦးထွန်းလှိုင်ပါ(၂) နှင့် ဦးကြည်စင်းပါ(၅)၊ ဦးကျော်စိန်ပါ (၄)° အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစွဲထားသည်—

“တရားရုံးသည် ဥပဒေကို ရှင်းလင်းထင်ရှားသလို ကျင့်သုံးရ မည်။ ရှင်းလင်း ထင်ရှားသော ဥပဒေစကားရပ်ကို တရားရုံးက

(၁) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၉၂။

အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရန်၊ ဗြိတိသျှစ်ရန်မလို၊ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သလိုနှင့် ဥပဒေကို ချဲ့ခြင်း၊ ချုံ့ခြင်းပြုမိတတ်သည်ကို ဆင်ခြင်ရမည်။ ယင်း သို့ဖြုရန်လိုလျှင် ဥပဒေပြု အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကသာ လှုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိ သည်ဟုလည်း မကြာခဏသတိပေးခဲ့ဖူးပြီ။”

၁၉၉၀
ဒေါ်အုံးရီ
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပ။(၄)

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏ စာပိုဒ် (၆) ပါ သားသမီးဆိုသော စကားရပ်သည် အရွယ်ရောက်သူ သားသမီးကိုသာ ဆိုလိုသည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုပါက ပင်ရင်းပြဋ္ဌာန်း ချက်ကိုချုံ့ရာရောက်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တိုင် ထိခိုက်နစ်နာသူ ၏ သားသမီးသည် အရွယ်မရောက်သေးစေကာမူ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ် ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏ စာပိုဒ် (၅) အရ ပိတ်ထားသောအမှုကို ပြန်ဖွင့်နိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်သည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်

တရားမမှုများ

စီရင်ထုံးပြုသောတရားမမှုများ

စာမျက်နှာ

၁။ ဦးကျော်ဇင်ပါ(၂)	နှင့်	မထိုက်	၁
၂။ ဦးခင်မောင်လှိုင်	နှင့်	ဒေါ်ခင်မျိုးလှ	၅
၃။ ဒေါ်စက်နာ	နှင့်	ဦးမောင်စိန်	၁၁
၄။ ဦးဇော်	နှင့်	ဒေါ်ဖြူ	၁၅
၅။ မိုလ်စူးဇော်လင်းပါ(၂)	နှင့်	ဒေါ်စိန်တီ	၁၈
၆။ ဒေါ်ညွန့်ညွန့်ခင်	နှင့်	ဒေါ်အိမ်ကြည်	၂၂
၇။ ဒေါ်တင်ကြည်ပါ(၆)	နှင့်	ဦးစိုးဝင်း	၂၀
၈။ ဒေါ်တင်ကြည်	နှင့်	ဦးစန်းမြင့်ပါ(၂)	၃၄
၉။ ဦးတင်မြင့်	နှင့်	ဦးလှင်ကျန်ဟင်း	၄၁
၁၀။ တန်အင်စွမ်း (ခ) တန်အင်ချွန်း (ခ) ဦးကျော်မင်း	နှင့်	ဒေါ်ခလေးမ(ခ) ဒေါ်ကျင်ရင်	၄၅
၁၁။ ဒေါ်ထွေးခင်	နှင့်	ဒေါ်တင်မြ	၄၉
၁၂။ ဒေါ်ထွေးတင်	နှင့်	ဒေါ်ကြည်ကြည်	၅၆
၁၃။ ဒေါ်ထွေးသိန်း	နှင့်	ဦးရွှေကူပါ(၂)	၆၀
၁၄။ ဒါဝတ်အိဘရာဟင်ဘိုင်မြား	နှင့်	ပိုင်အေးမြား (ခ) ယာ တီး ယား မက်မြား	၆၅
၁၅။ ကိုပုပါ(၂)	နှင့်	ဒေါ်သန်းသန်းပါ (၆)	၇၁
၁၆။ ဒေါ်မိမိသွင် (ခ) ဒေါ်တင်မာသွင်	နှင့်	ဦးမျိုးသန်းပါ(၂)	၇၅
၁၇။ ဒေါ်မော်လွှာ	နှင့်	ဦးဝေါင်စုံတ်ရီပါ (၂)	၇၉
၁၈။ <u>ဦးမင်းမောင်ပါ(၂)</u> ဦးထွန်းအောင်ပါ(၂)	နှင့်	ဦးလှမောင်ပါ (၆)	၈၃
၁၉။ မရှမ်းပါ(၅)	နှင့်	ဦးသန်းမြင့်	၈၈
၂၀။ ဦးလှင်ကျန်ဟင်း	နှင့်	ဦးတင်မြင့်	၉၀
၂၁။ ဦးလင်းကြည်	နှင့်	ဒေါ်မေသကြိန်	၉၉
၂၂။ ဒေါ်လှပိုပါ(၂)	နှင့်	ဦးတင်အုန်းပါ(၂)	၁၀၄
၂၃။ ဦးဝှာကေး	နှင့်	ဒေါ်သောင်း	၁၀၈
၂၅။ ဦးသောင်း	နှင့်	မတင်တင်ဦးပါ(၆)	၁၁၄
၂၆။ ဒေါ်သန်းခင်	နှင့်	ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ဇင်	၁၁၉
၂၇။ ဒေါ်သန်းညွန့်ပါ(၄)	နှင့်	ဦးအုန်းမြိုင်	၁၂၄
၂၈။ ဦးသန်းထွဋ်	နှင့်	ဦးစန်းမောင်	၁၂၈
၂၉။ ဒေါ်သန်းသန်းပါ(၃)	နှင့်	ဒေါ်တီပါ(၃)	၁၃၁
၃၀။ ဦးသိန်းသန်း	နှင့်	ဦးအာရစ်ဘန်း	၁၄၀
၃၁။ ဒေါ်အေးဖိုပါ(၂)	နှင့်	ဒေါ်ဟုန်ပါ(၃)	၁၄၃
၃၂။ ဒေါ်အေးသင်	နှင့်	ဒေါ်ခင်စိန်(ခ) ဒေါ်ချောပါ(၅)	၁၄၇

၃၃။ ဒေါ်အေးအေးကြိုင်

နှင့် ဒေါ်သိန်းဆွေး

၁၅၀

၃၄။ ဦးအောင်မျှင်

နှင့် ဒေါ်သင်းလှိုင်

၁၅၂

ဒေါ်ထွေး

၃၅။ ဒေါ်အုန်းရင်

နှင့် ကိုမြအောင်ပါ(၂)

၁၆၀

၃၆။ (၁) သွန်ကြားရေးမှူးချုပ်

နှင့် ချန်ဒရာဒေဝီ(ခ)

၁၆၆

အိုးအိမ်ဦးစီးဌာန

ဒေါ်မြခင်ပါ(၁၈)ဦး

(၂) သတင်းတပ်ဖွဲ့မှူး

ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၃၃၊ နည်း ၃၊ ၄ (၃)နှင့် ၄(၅) - လူ့စွဲ အဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းခြင်းမပြုသည့်အတွက် ပလပ်လိုက်ခြင်း - နောက်ထပ် အလားတူ လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်း ပြုနိုင်မခိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အထက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နည်း ၃ နှင့် နည်း ၄ (၃) တို့နှင့်တွဲဖက်၍ ဖတ်ရှုပါက လူ့စွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းခြင်းမပြုသည့်အတွက် ပလပ်လိုက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး နောက်ထပ်အလားတူ လျှောက်လွှာ တင်သွင်းခြင်းကို နည်း ၄(၅) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ပိတ်ပင်သည်ဟု ကောက်ယူရန် မသင့်ပေ။

ဦးကျော်ဇင်ပါ(၂) နှင့် မထိုက်.... ၁

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၁ - ချေလွှာတင်ပြီးမှ မေးမြန်းချက်စာတမ်းများ တင်သွင်းရန် ဟုတ်မဟုတ် - အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၆ နှင့် နည်း ၇ များသည် ချေလွှာတင်လွှဲသည့်ကိစ္စကို ရည်ညွှန်းထားမှု မရှိခြင်း - တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၁၁ အရ တစ်ဘက်အမှုသည် အားမေးခွန်းထုတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၁ တွင် ချေလွှာတင်ပြီးမှ မေးမြန်းချက်စာတမ်းများ (Interrogatories) တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ မေးမြန်းချက်ကို ကန့်ကွက်နိုင်သော အကြောင်းအချက်များကို အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၆ တွင်လည်းကောင်း၊ မေးမြန်းချက်အား ပယ်ဖျက်နိုင်သည့် အကြောင်းရပ်များကို အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၇ တွင်လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းနည်းဥပဒေများသည် ချေလွှာတင်သွင်းသည့်ကိစ္စကို ရည်ညွှန်းထားခြင်း မရှိပေ။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၁၁ အရ တစ်ဘက်အမှုသည်အား မေးခွန်းထုတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ဝန်ခံချက်ရယူကာ ယင်းဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်၏အမှုကို ဖြိုဖျက်ပစ်နိုင်ရန် အကြောင်းတစ်ရပ်လည်း ပါဝင်သည်။

ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မေးခွန်းထုတ်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုသည်များအကြား အငြင်းပွားလျက်ရှိသော ပြဿနာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးပါသော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများကို ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ရစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ငြင်းချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေပြရန် အကြောင်းခြင်းရာကို တစ်ဘက်

အမှုသည်ထံမှ ဝန်ခံချက်ရစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ စရိတ်စကအကုန်အကျ သက်သာစေရန်ဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် မေးမြန်းချက်များ၏ အဖြေတို့သည် မေးမြန်းသူတင်ပြလိုသောအမှုကို အထောက်အကူရစေမည် ဖြစ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်၏အမှုကို ဖြိုဖျက်နိုင် စေမည်ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းမေးမြန်းချက်တို့ကို ခွင့်ပြုမည်ဖြစ် သည်။ ထို့ပြင်တစ်ဘက်အမှုသည်၏သဘောသဘာဝကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် အမိန့် ၁၁ အရ မေးခွန်းထုတ်နိုင်သည်။

ဦးခင်မောင်လှိုင်နှင့် ဒေါ်ခင်မျိုးလှ....

....

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ နှင့် ပုဒ်မ ၁၅၁-မည်သည့်အခါ ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း-မည်သည့်အခါပုဒ်မ ၁၅၁ အရ အခွင့်အာဏာကို ကျင့်သုံးရန်မသင့်ခြင်း-၁၉၆၀ ပြည့် နှစ်မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအင်္ဂါဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) မည်သည့်အခါပုဒ်မ ၁၅(၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက် ထားသူ ဒေါ်စက်နာအနေဖြင့် ၎င်းအပေါ်၌ ဒီကရီတစ်စုံတစ်ရာချမှတ် ထားခြင်းမရှိသောအခါမှ လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုကိစ္စတွင် ဒေါ်စက်နာအပေါ်၌ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (က)အရ ချမှတ်သည့်ဒီကရီမှာ ယခုတိုင်တည်မြဲလျက်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်စက်နာသည် ပုဒ်မ ၁၄၄ အခွင့်အရေးကို လျှောက်ထားတောင်းဆိုနိုင်သည့် အနေအထား၌မရှိ ပေ။ ပုဒ်မ ၁၄၄ ပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိနေသဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅၁ အခွင့်အာဏာကို ကျင့်သုံးရန်လည်း မသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထား သည့် ဒေါ်စက်နာ၏လျှောက်လွှာကို တိုင်းတရားရုံးမှ ခွင့်မပြုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်းမတွေ့ရပေ။ တရားရှုံးဒေါ်စက်နာက ၎င်း အပေါ်ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကိုအတည်ပြုပြီးချိန်ကျမှ ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အခွင့်အရေးကို လျှောက်ထားတောင်းဆိုခြင်းမှာ နည်းလမ်းမမှန်ပေ။

ဒေါ်စက်နာနှင့် ဦးမောင်စိန်....

....

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၅၀-ပြင်ဆင်မှု-တစ်ဦးတစ် ယောက်၏နစ်နာမှုကို ဥပဒေအရ ကုစားရန် လမ်းပွင့်နေသည့် ကိစ္စမျိုး၌ ပြင်ဆင်မှုတွင် စွက်ဖက်မည်မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၀ အရ ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားမှုတွင် တရားရုံးကစုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနည်း၆၀ အရ ဝရမ်းခွာပေးရန် ဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ နည်း ၆၁အရ ဝရမ်းခွာပေးရန် ငြင်းပယ်လိုက်သည်ဖြစ်စေ ချမှတ်သည့် အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာကို မကျေနပ်

လိုက်သည့်တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်သည် ဒီကရီဖြစ်သည်ဟုကောက်ယူရမည် ဖြစ်၍ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခွင့် မရှိကြောင်း သုံးသပ်ခါလျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုသည်တစ်ဦးထံမှ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့် ရရှိသူသည် အထက်ဖော်ပြပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ မိမိအား အကြီးအကျယ်ထိခိုက်စေ သည့်ဒီကရီကိုအယူခံဝင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သူအမှုသည်၏တရား ဝင်ကိုယ်စားလှယ်သည် တရားမကျင့်ထူးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ ပါပြဋ္ဌာန်း ချက်များအရ မိမိအားအကြီးအကျယ်ထိခိုက်နှစ်နာစေသည့်ဒီကရီကိုအယူခံ ဝင်နိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုတွင်ဒေါ်တင်ကြည်သည်ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ ၂၆-၂-၈၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်အတည်ဖြစ် နေသေးသရွေ့ ကာလပတ်လုံးဒေါ်တင်ကြည်အနေဖြင့် ဒေါ်အေးစွဲဆိုခဲ့ သောအမှုအား တိုင်းတရားရုံးက ပိတ်လိုက်သောအမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့် မရှိနိုင်ချေ။ ဒေါ်တင်ကြည်အနေဖြင့် ဒေါ်အေး၏ ကိစ္စိမသမီးမဟုတ်ဟူ သောတိုင်းတရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်စေပြီး အမှတွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝင်ခွင့်ရရှိမှသာ အယူခံဝင်ခြင်း အပါအဝင်ကိစ္စ အဝဝကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ် အေးစွဲဆိုသောအမှုကိုပိတ်သည့်အပြီးသတ်အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်သည် ဟုတရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဤအမှတွင် ပေါ်ပေါက် သောထူးခြားချက်များအရ မှားယွင်းပေသည်။

ဒေါ်တင်ကြည် နှင့် ဦးစန်းမြင့်ပါ(၂)

မီးခေခြင်း-မူည်သည့်အခါ စီရင်ချက် တစ်ရပ်သည် တရားပြိုင် အချင်းချင်းအကြားတွင် မီးခေခြင်း။

အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် အယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်တင်မြ၊ ဤအယူခံ မှုတွင် အမှုသည်အဖြစ်မပါသော ဒေါ်ညွန့်ခင်၊ ဒေါ်ခင်သန်း၊ ဒေါ်ခင်စိန်၊ ဦးကျော်ထွန်းနှင့် ကွယ်လွန်သူဒေါ်ညွန့်တင်တို့သည် မောင်နှမ အရင်းအချာ များဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်ညွန့်တင်မှာ အမှုသည်များ၏ အစ်မ ဖြစ်သည်။ ၁၄-၃-၇၅ နေ့တွင် ဒေါ်ညွန့်တင် ကွယ်လွန်သောအခါ ခင်ပွန်း၊ သာ သမီးများမကျန်ရစ်ချေ။ ဒေါ်တင်မြက ဒေါ်ညွန့်တင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်း များကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် အစ်မ၊ ညီမများနှင့် မောင်တို့အပေါ် တရားစွဲဆိုသည်။

ထိုအမှုကို အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်ကသာ ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ကျန်တရား ပိုင်များက ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံကြသည်။ ဒေါ်ထွေးခင်က အချင်းဖြစ် အိမ်ကို ကွယ်လွန်သူနှင့်မိမိတို့ ဆောက်လုပ်ကြသည်ဟု ထူးချသည့်အပြင် ယင်းအိမ် တစ်ဝက်မှာ မိမိပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေရန် တန်ပြန် တောင်းဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် ဒေါ်ထွေးခင်၏ တင်ပြချက်ကိုပယ်ချကာ အမွေပစ္စည်းများ၏ ခြောက်ပုံ တစ်ပုံကိုဒေါ်တင်မြအား ခွဲဝေပေးစေရန် ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သော ကြောင့် ဒေါ်ထွေးခင်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကို ဒေါ်တင်မြ တစ်ဦး တည်းအပေါ် တင်သွင်းသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူတစ်ဦးတည်းပိုင် ဟုတ် မဟုတ် အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ဤအယူခံ၌ အမှုသည်များ အဖြစ် ဖြင့် မပါဝင်သော ဒေါ်ညွန့်ခင်ပါ ၄ ဦးတို့အကြားတွင် အငြင်းပွားလျက် ရှိသည်။ တရားလိုတောင်းဆိုသောသက်သာခွင့်ကိုရခွင့်ရှိမရှိအဆုံးအဖြတ်ပေး ရာ၌ ယင်းအငြင်းပွားချက်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်သည့် အလျောက် တိုင်းတရားရုံးသည် ယင်းပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက် အမှတ်(၁) နှင့် ငြင်းချက် အမှတ်(၂)တို့ကို ထုတ်နုတ်ကြားနာကာ ဒေါ်ညွန့်ခင်အားအနိုင် ပေး၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အယူခံတရားလိုနှင့် မူလရုံးတရား ပိုင်များဖြစ်ကြသော ဒေါ်ညွန့်ခင်ပါ ၄ ဦးတို့အကြားတွင် မီးသေပြီး ဖြစ် သည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဤအယူခံမှု၌ တရားရုံးချုပ်က အယူခံတရားလို၏ တင်ပြချက်ကိုလက်ခံကာ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ကွယ်လွန်သူ တို့နှစ်ဦးပိုင်အိမ်ဖြစ်သည်ဟုကောက်ယူဆုံးဖြတ်ပါကပြဿနာ တစ်ရပ်တည် နှင့်ပတ်သက်၍ ဆန့်ကျင်ဘက် ဆုံးဖြတ်ချက်နှစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာမည် ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ဒေါ်တင်မြ*
(၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်ဦးအောင်မြင့်)။.....

တရားမကျင့်စဉ်း ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အမွေထိန်းစာကို ပယ် ဖျက်ပေးရန်လျှောက်ထားမှုသည် တရားမကြီးမှုဟုတ်မဟုတ်-ယင်း အမှုလျှောက်ထားဆဲတွင် စာရိုမှုကို ဆိုင်းဝံ့ထားခွင့်ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အမွေထိန်းစာကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ တွင် ရည်ရွယ်ထား ခြင်းသော 'တရားမကြီးမှု' မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အမွေထိန်းစာ ပယ်ဖျက်ပေးရန်

လျှောက်ထားဆဲတွင် ဒေါ်ထွေးတင် ဖွင့်လှစ်ထားသော ဇာရီမူကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်ငံ ထားခွင့် ရှိမည် မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်ထွေးတင် နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်

လိမ်လည်မှု-မည်သည့်လိမ်လည်မှုမျိုးအပေါ် အခြေခံ၍ ဒီကရီ တစ်ရပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း- ဆုံးဖြတ်ပြီးသော ပြဿနာကို ထပ်မံ အရေးဆိုခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ လိမ်လည်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဒီကရီ တစ်ရပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်အတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်ထိုဒီကရီကိုအခြေခံသည့်သက်သေခံချက်သည် မမှန်ကန်ကြောင်း တရားလိုက ပြဆိုရုံမျှဖြင့် မလုံအသက်သာ။ မိမိ၏ပျက်ကွက်မှု (သို့မဟုတ်) လျစ်လျူရှုမှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ တရားပြိုင် (ယခင်အမှုတရားလို)၏ တမင် လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကြောင့် မိမိသည် ယင်းလိမ်လည်မှုကို ယခင်အမှုတွင် ဖော်ထုတ်နိုင်ခွင့် မရခဲ့ကြောင်းသက်သေပြရမည်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးသော ပြဿနာများကို ထပ်မံအရေးဆိုခွင့် မရနိုင်ချေ။

ကိုပုပါ(၂) နှင့် ဒေါ်သန်းသန်းပါ(၆)....

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၆ - တရားနိုင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ၎င်း၏အစ်ကိုဖြစ်သူက တရားနိုင်ရရှိထားသော ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့် ရှိ မရှိ - တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ - မူလတရားနိုင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသော ဇာရီမူကို တရားနိုင်အား ဆက်ခံ အရေးဆိုသူက ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အယူခံ တရားပြိုင် ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီသည် တရားနိုင် ဦးဝေါင်ဖုတ်မိန်၏ အစ်ကိုဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ၎င်း၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် တရားနိုင်ရရှိထားသော ဒီကရီကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၁၆ အရ အတည်ပြုခွင့်ရှိပေသည်။

ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ချက်။ မူလတရားနိုင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသော ဇာရီမူကို ယင်းတရားနိုင်အား ဆက်ခံအရေးဆိုသူအနေဖြင့် အစ်ကို ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ဇာရီမူအသစ် ဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်လည်း ရှိသည်။

ဒေါ်မော်လွှာ နှင့် ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီပါ (၂)....

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က ဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်လျှင်ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်း-မည်သည့် အခါအဆိုလျှောက်ကို ပလပ်သည်အထိ အရေးယူနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)အရ ဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သောအဆိုလျှောက်ကို တရားရုံးက ပလပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ ပလပ်ခြင်းမပြုဘဲ လိပ်စာတင်သွင်းစေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ဆင့်ဆို ရာ၌ အမှုကိုရုံးချိန်ပေးရသည့်အတွက် တစ်ဘက်အမှုသည်များအား တရား စရိတ် ပေးစေနိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားလိုဘက်မှ လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက် ခြင်းနှင့် ရုံးသို့အချိန်မှန်မှန် လာရောက်ခြင်းတို့သည် သီးခြားကိစ္စများ ဖြစ် သည်။ တရားလိုများသည် ရုံးချိန်းပျက်ကွက်ခြင်း မရှိသည့်အတွက် လိပ်စာ တင်သွင်းရန် မလိုဟူ၍လည်းကောင်း၊ တရားလိုဘက်ကိုဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာ မပါသောအဆိုလျှောက်ကို လက်ခံဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ လိပ်စာတင်သွင်းစေရန် မလို ဟူ၍လည်းကောင်း မူလရုံးက ယူဆခဲ့ဟန်တူသည်။ ယင်းယူဆချက် သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၁)ပါ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အဟောသိကံ ဖြစ်စေသည်။ အဆိုလျှောက်ကို လက်ခံစဉ်အခါက လိပ်စာပါမပါ မစိစစ်မိ၍ လက်ခံမိသည့်တိုင်အောင် လိပ်စာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း တွေ့ရလျှင် အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)အရ အမိန့် တစ်ရပ်ရပ်ချမှတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ လိပ်စာတင်သွင်းရန် တရားရုံးကညွှန်ကြား ပါလျက် တရားလိုဘက်မှ တင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်လျှင် အဆိုလျှောက်ကို ပလပ် ပစ်သည်အထိ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

ဦးမင်းမောင်ပါ -၂ နှင့် ဦးလှမောင်ပါ-၆
ဦးထွန်းအောင်ပါ -၂

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၄ နှင့် နည်း ၆၊ အမွေစီမံ ခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသည် မစွန့် မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို လက် ရောက်ရလိုမှု မဟုတ်ခြင်း-တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်း များကို မည်သည့်အခါ သီးခြားစစ်ဆေး စီရင်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၄ သည် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှုကို ရည်ညွှန်းသည်။ ယခု အမှုတွင် အမွေခွဲဝေရမည့် ပစ္စည်းများတွင် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း များပါဝင်သော်လည်း အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသည့် အမှုသည် အနှစ်သာရ အားဖြင့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုမှုသည် မဟုတ်

ဇနီးချစ်ရော အယူခံတရားလို ပူးတွဲစွဲဆိုလိုသော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို အမှုတစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲစွဲဆိုခြင်းအားဖြင့် အမိန့် ၂၊ နည်း ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ပိတ်ပင်ရန်အကြောင်းမရှိနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းများကိုမှားယွင်း ပူးတွဲစွဲဆိုရုံမျှဖြင့် အမှုကိုပယ်ရန် မဟုတ်ချေ။ ပူးတွဲထားသော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်းများကို စုပေါင်း၍ စစ်ဆေးစိစစ်ခြင်းမပြုနိုင်လျှင် တရားရုံးက သီးခြားစစ်ဆေးစိစစ်ရန် အမိန့် ချမှတ်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၊ နည်း ၆ ၌ တရားရုံးသည် သင့်သည်ထင်မြင်သည့် အခြားအမိန့်ချမှတ်နိုင်သည် ဆိုရာ၌ အမှုကို ပယ်ပစ်ရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ချေ။

ဦးသောင်း နှင့် မတင်တင်ဦးပါ(၆)....

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၊ နည်း ၃၁-ဒီဇီတွင် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်း - မပြုနိုင်သည့်အခါ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်း-ဇာရီရုံး၏အာဏာ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၃၁ အရ ဒီကရီတွင် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပါက တန်ဖိုးငွေ မည်မျှ ပေးရမည်ဟု ပါရှိလျှင် အဆိုပါတန်ဖိုးငွေကို တရားနိုင်သို့ ပေးစေရန်နှင့် တန်ဖိုးငွေ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိလျှင် တရားရုံးက သင့်သည် ထင်မြင်သည့် လျော်ကြေးကို ပေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ မူလ ဒီကရီတွင် ပစ္စည်းကိုသာ လက်ရောက်ပြန်လည် ပေးအပ်စေရန် ပါရှိပြီး ပစ္စည်းပေးအပ်ခြင်း မပြုနိုင်က တန်ဖိုးငွေ မည်ရွှေ့မည်မျှ ပေးရမည်ဟု ပါရှိခြင်း မရှိ၍ ဇာရီရုံးက ထိုက်သင့်သော လျော်ကြေးကို ပေးအပ်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဦးသန်းထွဋ် နှင့် ဦးစန်းခံမောင်....

အပ်ဝရမ်းအတည်ပြုခြင်း အိလစ်ကဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိလစ် ဖြစ်သူသည် အပ်ဝရမ်းကို အတည်ပြုရာ၌ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်ရှိသော ဥပစာ၌ တရားရှုံးနေထိုင်ခြင်း ရှိမရှိ မိမိတတ်စွမ်းသမျှ စုံစမ်းစိစစ်ရသည်။ တရားရှုံးမရှိသည့်တိုင်အောင်ပေး အပ်ရန်ဖြစ်သော ဥပစာတွင် လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဒီကရီကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများဟုတ်မဟုတ် ထပ်ဆင့်စုံစမ်းရမည်။ လိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရလျှင် အပ်ဝရမ်း၌ အခွင့်အာဏာပေးအပ်ထားသည့်အတိုင်း ထိုသူတို့ကို ဖယ်ရှားရန်ဖြစ်သည်။ ပေးအပ်ရန်ဖြစ်သော ဥပစာ၌ တရားရှုံးလည်းထိုဒီကရီကို လိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသူ

များလည်းနုထိုင်ခြင်းမပြုကြောင်းတွေ့ရပြီးအခြားသူများနေထိုင်လျက်ရှိခြင်းကြောင့်ပစ္စည်းကိုတရားနိုင်အာမပေးအပ်နိုင်လျှင် အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြ၍ အပ်ပီရမ်းကို အတည်မပြုရကြောင်း တရားရုံးသို့ အစီရင်ခံရန်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်သန်းညွန့်ပါ (၄) နှင့် ဦးအုန်းမြိုင်

တရားမကျင့်ထိုး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁-မီးသေသောဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်ရန်လိုအပ်ချက်များ-မည်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များသည်မူဖြစ် အကြောင်းအရာကို အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ရာမရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထိုး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ရန် အလို့ငှာ အမှုတွင် တိုက်ရိုက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဓိကအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အငြင်းပွားသော အကြောင်းအရာကို တရားရုံးကကြားနာ၍ အပြီးသတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရှိရန် လိုအပ်သည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ဗဟိုတရားရုံး၏ သုံးသပ်ချက်အရဆိုလျှင် အယူခံတရားလိုတို့ ပထမစွဲဆိုသော အမှုကို အမှုသွားအမှုလာအရ အဆုံးအဖြတ်မပေးဘဲ အမှုပုံစံလွဲမှားခြင်း သက်သက်ကိုအကြောင်းပြု၍ အယူခံတရားလိုတို့၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ အမှုသည်များအကြား အငြင်းပွားသည့် အကြောင်းအရာကို ကြားနာ၍အပြီးသတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက်သာလျှင် မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်ချက်မှတ်သည့် အမှုတွင် ပါဝင်သော အမှုသည်များအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ သူတို့၏ အကျိုးကို ဆက်ခံသောသူများ အပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည့် အမှုပုံစံ လွဲမှားခြင်း၊ နို့တစ်စာ တရားမဝင်ခြင်း၊ အမှုသည် မစုံလင်ခြင်း၊ အမှုသည်များကို မှားယွင်းပူးတွဲထားခြင်း၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းမပေါ်ခေါက်ခြင်း၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း၊ ရုံးခွန်လုံလောက်စွာ မထမ်းဆောင်ခြင်း စသည် အကြောင်း တစ်ရပ်ရပ်ကို အကြောင်းပြု၍ အမှုကို ပလပ်သောစီရင်ချက်သည် မူဖြစ်အကြောင်းအရာ အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ရာမရောက်သဖြင့် မီးသေ ဆုံးဖြတ်ချက် မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်သန်းသန်းပါ (၃) နှင့် ဒေါ်ထိပါ (၃) ..

တရားမကျင့်ထိုး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၊ နည်း ၁ အမှုပွားများရန် အကြောင်းရှိခြင်းကြောင့် အမှုရှင်သိမ်းခြင်းကို ငြင်းပယ်ရန် ဆင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမှုကို ရှင်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းကြောင့် တရားတစ်ထုံးထပ်မံစွဲဆိုရန် အကြောင်းရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ယင်းသို့ အမှုပွားများလာရန် အကြောင်းရှိသည်ကို ညွှန်ပြကာ အမှုရှင်သိမ်းခွင့်ကို ငြင်းပယ်ရန်

မဟုတ်ပေ။ လိုအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ငြင်းပယ်မည် ဆိုပါက တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အဟော သိကံဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ထင်မဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမမှုများကို အကြိမ်ကြိမ် စွဲဆိုရန် မသင့်ဟူသော ဥပဒေကို ခြင်းချက်ဖြင့် ကျင့်သုံးရန်ဖြစ်သည်။ တရားလို တစ်ဦးသည် အကြောင်းအရာတစ်ရပ်တည်းအပေါ် အကြိမ်ကြိမ် တရား စွဲဆိုလျှင် တစ်ဘက်အမှသည်အား အနည်းနှင့်အများ နစ်နာစေမည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁(၂) တွင် အကျုံးဝင်သော အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် အမှုကိုရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုရန် အကြောင်းဆိုက်ရောက်လာလျှင် တရားရုံးအနေဖြင့် ခွင့်ပြုသင့်ပေ သည်။

ဒေါ်အေးမှီပါ (၂) နှင့် ဒေါ်ဟန်ပါ (၃).... ၁၄၃

အမှုသည်ရပ်စဲခြင်း- အမွေထိန်းစာရသူ ကွယ်လွန်သောအခါ ၎င်း စွဲဆိုသော အမှုရပ်စဲသွားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မူလရုံး အမှုတွဲ၌ တရားလို ဦးခင်ငွေက အမှုစွဲဆိုရာ တွင် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်း၏ အမွေဆိုင် တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်စောတင် (ကွယ်လွန်) ၏ ကျန်ရှိရစ်သော ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အမွေထိန်း လက်မှတ်စာ လျှောက်ထားပြီး အမွေထိန်းလက်မှတ်စာရသူ အနေဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမွေထိန်းလက်မှတ်စာကို ကိုင် ဆောင်၍ တရားမမှုစွဲဆိုသူ တရားလို ဦးခင်ငွေ အမှုအတောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသောအခါ အမှုမှာ အလိုလိုရပ်စဲ ပြီးဆုံးသွားပြီဖြစ်သည်။ အကြောင်းမူကား ဦးခင်ငွေ တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် လျှောက်ထား ရရှိထား သည့် အမွေထိန်း လက်မှတ်စာဖြစ်သဖြင့် ဦးခင်ငွေ သေဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုအမွေထိန်း လက်မှတ်စာမှာလည်း ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်သွား ပြီးဖြစ်သည်။

ဒေါ်အေးသင် နှင့် ဒေါ်ခင်စိန် (ခ) ဒေါ်ချောပါ-၅ ၁၄၇

ယာယီ တားဝရမ်း- အငြင်းပွားပစ္စည်းမှရှိလျှင် ယာယီ တားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန် မလိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင် အငြင်းပွားသည့် ပြဿနာသည် စာချုပ် အား ပျက်ပြယ်စေလိုကြောင်းသာဖြစ်၍ အငြင်းပွားပစ္စည်းဟူ၍ မရှိချေ။ ၍ အခြေအနေတွင် ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ရန်အကြောင်းမရှိပေ။

ဒေါ်အေးအေးကြိုင် နှင့် ဒေါ်သိန်းထွေး
(၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူဒေါ်ခင်မျိုးလှ)

ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု-တရားစွဲဆိုမီ ကျူးကျော်သူထံ နို့တစ်ပေးရန်လိုမလို-ကျူးကျော်သူအား ကျူးကျော်သည့် နေ့တွင်တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်းပေါ်ပေါက်ခြင်း၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်ထပ်တလဲလဲပေါ်ပေါက်ခြင်း-ရှိမရှိ စည်းကမ်းသတ်ကာလကိုစတင်ရေတွက်ရမည့် န-၅၅ နေ၏ ဝန်ခံချက် ဥပဒေကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၅၅ နေတစ်ဦး၏ မှားယွင်းသော ဝန်ခံချက်သည် အမှုသည်၏ အကျိုးကိုထိခိုက်စေခြင်းရှိပါရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုတွင် အိမ်ငှားအားနှင့်ထုတ်ပေးစေလိုမှုမှာကဲ့သို့အကြောင်းကြားစာပေးရန် မလိုချေ။ ကာလအပိုင်းအခြားသတ်မှတ်၍ ငှားရမ်းသည့်ကိစ္စ၌ပင်လျှင် ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲရန် အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ဆင့်ဖို့မလိုချေ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၁(က) ကို ကြည့်ပါ။ ကျူးကျော်သူအား နှင်ထုတ်နိုင်ခွင့်ကို ကျူးကျော်သည့်နေ့တွင် သက်ဆိုင်ရာ မြေရှင်သို့မဟုတ် မြေကိုလက်ရှိထားသူက ရရှိသည်။ မြေမှ ဖယ်ရှား ထွက်ခွာပေးစေရန် အကြောင်းကြားစာကို မလိုက်နာခြင်းက တရားစွဲဆိုနိုင်စေရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်စေသည် မဟုတ်ချေ။ ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်သည် ထပ်တလဲလဲ ပေါ်ပေါက်သော အခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ်။ ကျူးကျော်သည့်နေ့တွင် စတင်ပေါ်ပေါက်သည်။ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ထိုနေ့မှစ၍ စတင်ရေတွက်ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကြောင်းကြားစာကို အကြောင်းပြုပြီး တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်ဟု အဆိုပြုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ၃၁-၁-၈၃ နေ၏ နောက်ပိုင်းတွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းမှာ အဆက်မပြတ် ပေါ်ပေါက်သည်ဟုသော အဆိုပြုချက်သည် လည်းကောင်း၊ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိချေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဥပဒေ ကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၅၅ နေတစ်ဦး၏ မှားယွင်းသော ဝန်ခံချက်သည် သူ့အမှုသည်၏ အကျိုးကို ထိခိုက်စေခြင်း မရှိချေ။

ဦးအောင်မျှင် နှင့် ဒေါ်သန်းလှိုင်....
ဒေါ်ထွေး

အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသူများ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃-
မည်သည့်အခါ ပေးကမ်းမှုအတည်မဖြစ်ခြင်း-အတည်မဖြစ်သော
အပေးစာချုပ်အပေါ် အခြေခံ၍ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ မြို့ကတကြညာ
ပေးစေရန်နှင့် လက်ရောက်ရလှုံကြောင်း စွဲဆိုသောအဆိုလွှာကို
တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၇၊ နည်း ၁၁ အရ ပလပ်ရန်ဖြစ်
ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးတစ်ရုံး၏ စီရင်ချက် သို့မဟုတ် ဒီကရီကို
အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသူများမှာ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သည်-

- (က) ဒီကရီအရ အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နစ်နာသူအမှသည်၊ အကယ်၍
ထိုသူကွယ်လွန်လျှင် ၎င်း၏တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်၊
- (ခ) အဆိုပါအမှသည်၏ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်းရရှိထားသူ၊
ထိုအကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ ထိုသူသည် ဒီကရီကို
လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည့်အပြင် ၎င်း၏အမည်ကို အမှတ်တွဲတွင်
ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ရမည်။
- (ဂ) လိမ်လည်လှည့်ဖြာခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ဇာရီမှတွင် ပစ္စည်း
ရောင်းချခြင်းကို ပယ်ဖျက်သည့်အမိန့်အား လေလံဆွဲဝယ်သူက
အယူခံဝင်နိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အဆိုပါအပိုဒ် (၄)ပါ အဆိုပြုချက်များအရ
ဒေါ်မြခင်၏ဖခင်မှာ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ဒေါ်မြခင်အား ပေးကမ်း
သည်ဆိုရာ၌ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ နှင့်အညီ မှတ်ပုံ
တင်စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ပေးကမ်းမှုမှာ အတည်မဖြစ်
နိုင်ချေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်မြခင်သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများ၏ပိုင်ရှင်
အဖြစ်သို့ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှမရောက်နိုင်ချေ။ အဆိုလွှာသည် တရား
စွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ကြောင်း ထင်ရှားသိသာစေခြင်းမရှိ၍
အဆိုလွှာကိုတရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၇၊ နည်း ၁၀ (က) အရပလပ်ရန်
ဖြစ်သည်။ အဆိုလွှာပါအဆိုပြုချက်များအရဒေါ်မြခင်သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်း
များ၏ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း မပေါ်မလွင်ပါဘဲလျက်နှင့် တရားပြိုင်များ၏
မြှောင့်ဆိုချက်သည် ပိုင်ရှင်မဟုတ်သူအား ပိုင်ရှင်ရှစ်အောင် မဖန်တီးနိုင်ပေ။

(ဃ) အမြင့်ဆုံးတရားရုံးက အဆုံးအဖြတ် မပေးဖူးသေးသော ပြဿနာ မျိုး ဖြစ်ရမည်။

စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ချက်။ ပထမအယူခံတွင် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စစ်လျဉ်း၍ စောဒကဘက်နှင့် ပြုသားသည်။ ဒုတိယအယူခံတွင်မူ တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀(ခ)(ဃ) အရ တင်သွင်းသော အယူခံမှ တစ်ပါး အခြားတရားမ ဒုတိယအယူခံမှ တွင် မူသရုံးနှင့် ပထမအယူခံ တရားရုံးက အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စစ်လျဉ်း၍ တစ်သဘောတည်း ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ် ခြင်းကို တရားရုံးချုပ်က စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ခြင်း မပြုနိုင်။ အကြောင်းခြင်းရာ နှင့်စစ်လျဉ်း၍ တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ တွင် ကျဉ်းမြောင်းစွာ တောင်ခတ်ပြီးခါမှ တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တင်သွင်းသည့် ကိစ္စ၌ အကြောင်းခြင်းရာများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိစစ်ခွင့် ရှိမည် ဆိုလျှင် သဘာဝကျမည်မဟုတ်ချေ။ တစ်ဘက်တွင် တရားရုံးချုပ်သည် အမှတ်တွင် အခိုင်အမာတည်ရှိသော သက်သေခံချက်တို့ကို မျက်ကွယ်ပြု၍ ယင်းသက်သေ ခံချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ဆုံးဖြတ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ သက်သေခံ အထောက်ထား လုံးဝမရှိဘဲ အမှတ်သည်တစ်ဦးဦးအား အနိုင်ပေးလျှင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်ကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ စွက်ဖက် ပြင်ဆင်သင့်ပေ သည်။

တန်အင်စွမ်း (ခ) တန်အင်ချွန်း (ခ) ဦးကျော်မင်း နှင့် ဒေါ်ခလေးမ (ခ) ဒေါ်ကျင်ရင်*

အခွင့်အမိန့် အရ နေထိုင်သူ အား နှင်လိုမှု - အမှုကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် အချက်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ အား နှင်လိုမှုတွင် အမွေ ဆက်ခံမှုကိစ္စကို နက်နက်နဲနဲအဆုံးအဖြတ်ပေးရန်မဟုတ် ဟူသော ဥပဒေသ ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ဖြစ်သည်။ တစ်ဘက်တွင် တရားပြိုင်သည် အခွင့် အမိန့်အရ နေထိုင်သူဖြစ်သလား သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့် အရ နေထိုင်သူဖြစ်သလား ဟူသော ပြဿနာကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အခြေ အမြစ်ရှိသော အထောက်အထားများအရ အချိုးဖြစ် ဥပစာတွင် အမွေ ဆက်ခံသူအဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်သူ ဟုတ်မဟုတ် ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ် ပေးရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ ဟုတ်မဟုတ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အဆုံးအဖြတ်ပြုရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ စီရင်ထူးများတွင်

အမွေဆက်ခံမှုကို နက်နက်နဲနဲစိစစ်ခြင်းမပြုဘဲ အမွေဆိုင်တစ်ဦး အနေဖြင့် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မခေါ်ဆိုအမြစ်၍ရှိသည့် အထောက် အထားများကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း တွေ့မြင်ရသည်။

ဒါဝတ်အိဘရာဟင်ဆိုင်ခြားနှင့် ဝိုင်အေမြား(ခ) ယာတီးယား အာမက် မြား

၆၅

အရေးယူလောက် သည့်ပြဿနာ - အထူးအယူခံဝင်နှင့် ပေးခြင်း-နို့ တစ် စာတရားဝင်မှ ဝင်မှာ အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီး သောဥပဒေပြဿနာ ဟုတ်၍ အထူးအယူခံဝင်နှင့် မပေးသင့် ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူ၏ ပြဆိုချက်ဖြစ်သည့် အမှုများ တွင်ပေးပို့ခဲ့သည့် နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူများသည် ဒီကရီ မရထိုက်ပါဟုဆိုသည်နှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းအချက်ကို မူလရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့မှ သက်သေခံချက်များနှင့် အကြောင်းအရာများ စိစစ်ပြီးနို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရမှန်ကန်စွာ ပေးပို့ သည့်နို့တစ်စာဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီ ယူဆဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်သည့် အပြင် ၎င်းပြဿနာမှာ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ဥပဒေရောစပ်နေလင့် ကစား အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေပြဿနာ တစ်ခုဟုတ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းပြချက်ကိုအပေါ်မူတည်၍ စုံညီ ခုံရုံးဖြင့် ပြန်လည်ကြားနာရန်မသင့်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက် ထားလွှာများကို ပယ်ရန်သာဖြစ်သည်။

ဒေါ်မိမိသွင်(ခ) ဒေါ်တင်မာသွင် နှင့် ဦးမျိုးသန်းပါ-၂

၇၅

ပဋိညာဉ်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅-အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်ထံမှ စပေါ်ငွေပြန် လည်ရခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်ပျက်ပြယ်သည့်အခါ ယင်းပဋိညာဉ် အရရှိထားသည့် အကျိုးခံစားခွင့်ကို ရရှိထားသူက ပြန်လည်ပေးအပ် ရမည်ဟု ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤအခြေ

အနေတွင် အိမ်ငှားကအိမ်ရှင်ထံမှ ပေးအပ်ထားသော စပေါ်ငွေပြန်ရခွင့် ရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။
ဦးဝှားကေး နှင့် ဒေါ်သောင်း....

မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ ပေးကမ်းခြင်း- အမွေရှင်မကွယ်လွန် မီအမွေပည့်အားလုံးကိုပေးကမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေရရန် ရှိသူတစ်ဦးကပေးကမ်းခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခွင့် ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမွေပစ္စည်းအားလုံးကို ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခြင်းရှိမရှိမှာ အမွေရှင်ကွယ်လွန်သည့် အခါမှသာ ပေါ်ပေါက်မည့်ပြဿနာဖြစ်သဖြင့် အမွေရှင် မကွယ်လွန်မီ ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အမွေရရန်ရှိသူတစ်ဦးက တရား စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စာချုပ်စာတမ်းတစ်ခုကို ဖျက်သိမ်းခွင့်ရှိသူ တစ်ဦးသည် ယင်းစာချုပ်နှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ယင်း စာချုပ်အရပေးအပ်သော အခွင့်အရေးတွင်ဖြစ်စေ၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ ဤအမှုတွင် ဒေါ်စောခင် မကွယ်လွန်မီ ဒေါ်လှိုသည်အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်တစ်စုံ တစ်ရာမရရှိသောကြောင့် ဒေါ်စောခင်ကအချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများအားဆိုန ပေးကမ်းခြင်းကို ကန့်ကွက်ပြောဆိုခွင့်မရှိသည့်အလျောက် ဒေါ်စောခင် အပေါ် ယင်းစာချုပ်ပျက်ပြယ်ကြောင်း တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိနိုင်ချေ။

ဒေါ်လှိုပါ(၂) နှင့် ဦးဘင်အုန်းပါ(၂)

မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ- အမွေဆက်ခံခြင်း- မွေးစားသား သမီးက မွေးစားမိဘထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့်

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မွေးစားသည့် ကလေးသည် ၎င်း၏ မိရင်းဖရင်းထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့်ဆုံးရှုံးပြီး မွေးစားမိဘနှင့် မွေးစားမိဘ၏ ဆွေမျိုးများထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့် ရသည်ဆိုသည့် ဥပဒေသည် မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ တရား ဥပဒေတွင် အခြေခံအချက်တစ်ရပ် ဖြစ်နေသည်။

ဒေါ်သန်းခင်နှင့် ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ဇင်*

(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ခင်ခင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)

မြန်မာ့စေ့ဖွဲ့ထုံးတမ်း ဥပဒေ - မယားဖြစ်သူ မောက်ပြားခြင်း -
မည်သည့်အခါ လင်ခန်းမှ သားခန်းပြတ်စဲခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဤအမှုတွင် မယားဖြစ်သူ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က ဦးအုန်း
မောင်ဆိုသူနောက် လိုက်ပါသွားခြင်းဖြင့် နောက်သင့်ယူသည် ဆိုခြင်းနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးခေါ်သွယ်က မယားခိုးမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံး၌
တရားဝင်ကွာရှင်းခွင့် ဒီကရီတောင်းခံခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ရာ အရေးယူ
ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းအလျဉ်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့်ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်ကဦးအုန်းမောင်
ဆိုသော တစ်ပါးသောယောက်ျားနှင့် မောက်ပြားပေါင်းသင်း၍ ကလေး
တစ်ယောက်ရခဲ့သည် မှန်စေပြီး၊ ဦးခေါ်သွယ်နှင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်တို့သည်
လင်မယား အဖြစ်မှ အလိုအလျောက် ဟုတ်စင် ကွာရှင်း ပြတ်စဲပြီးရာ
မရောက်ပေ။

ဒေါ်အုန်းရင်

နှင့် (၁) ဦးမြမောင်....
(၂) ဦးထွန်းရွှေ
(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်၏ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်များ)

၁၆၀

ရုံးခွန်အက်ဥပဒေဖဏိယား ၂၊ အပိုဒ် ၁၀ - တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ
ပုဒ်မ-၁၄၄ အရလျှောက်ထားမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံ
ရာတွင် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေဖဏိယား ၂၊ အပိုဒ် ၁၁ အရမဟုတ်ဘဲ
တန်ဖိုးအလျှောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်
ထားမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံ ဝင်ရာတွင် တင်သွင်းသော
အယူခံလွှာအတွက် ရုံးခွန်ကို ဖဏိယား ၂၊ အပိုဒ် ၁၁ အရ ထမ်းဆောင်လျှင်
လုံလောက်မည် မဟုတ်ပေ။ ယင်းပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တန်ဖိုးအလျှောက်
ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ မောင်လှမောင် နှင့် မနှင်းဒေါက်
အမှု နှင့် မထွေးနှင့်အခြားသူများနှင့် ဦးတုတ်အမှုတို့ကို ရည်ညွှန်း
သည်။

ဦးတင်မြင့်နှင့် ဦးလင်းကျန်တမ်း (၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်မျိုးမျိုးသူ)

၄၁

မြက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှု တရားရုံးလက်တွင် ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးက ခန့်အပ်ထားသော ပစ္စည်းထိန်းလက်တွင်ဖြစ်စေ ဤသော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲဆိုနိုင်ခွင့် အစိုးရဌာန လက်ဝယ်ရှိ ပင်စင်ပေးရန် အမှု၌ နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့် တောင်းခံရန်မလိုခြင်း။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုသည့် အခွင့်အရေးနှင့် ဆက်စပ်သော အကျိုးဆက်ခံစားရန်ရှိသည့် ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသော အခွင့်အရေးမှာ ပစ္စည်းသည် တရားရုံးလက်တွင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးက ခန့်အပ်ထားသော ပစ္စည်းထိန်းလက်တွင်ဖြစ်စေ ရှိနေလျှင် ပစ္စည်းပေးအပ်စေရန် မတောင်းဆိုဘဲ မြက်ဟ ကြေညာပေးရန် သက်သက် စွဲဆိုနိုင်သည်။ မိသားစု ပင်စင်သည် တရားလိုတရားပြိုင် လက်ဝယ်ရှိ ပစ္စည်းမဟုတ်ပေ။ အစိုးရဌာန တစ်ခု၏ လက်ဝယ်တည်ရှိသည်။ တရားရုံးက ယင်းပင်စင်ကို မည်သူခံစားခွင့်ရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေး ကြေညာ မြက်ဟ လိုက်လျှင် ယင်းအဆုံးအဖြတ်ကို အခြေပြု၍ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနက ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရဌာန လက်ဝယ်ရှိ ပင်စင်ပေးရန် အမှု၌ နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့် တောင်းခံရန်မလို၊ မြက်ဟ ကြေညာရန် သက်သက်စွဲဆိုနိုင်သည်။

ဦးလင်းကြည်

နှင့်

ဒေါ်မေသင်္ကြန်....

....

၉၉

၁၉၆၀ ခြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့ ရှမ်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းမှ အမတ် ဦးပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ) စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၃ မှတ်ပုံမတင်သော အရောင်းအဝယ်စာချုပ်သည် အထမမြောက်ခြင်း အိမ်ငှားထံမှ ဥပစာကို မှတ်ပုံတင်သော စာချုပ် အရ ဝယ်ယူသူ သည် အဆိုပါ အိမ်ငှားထံမှ တစ်ဆင့် ဆိုင်ရာ ခိုင်ခိုင်ခွင့် ရရှိသူမဟုတ်၍ ဝယ်ယူသူ အဆိုရှိသူ သည် အိမ်ငှားဖြစ်မှလာနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်စာချုပ်ကို မှတ်ပုံမတင်ရသေးသည့်မှာ အငြင်းပွားသော အချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန်လိုအပ်သည်မှာလည်း မြင်သာသော အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၉ အရ ရောင်းချမှုမှာ အတမမြောက်ချေ။

ဤအခြေအနေတွင် ဝယ်ယူ ဒေါ်ညွန့်မေသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင် အနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း မူလ အိမ်ငှား ဦးမောင်စိထံမှတစ်ဆင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်ရရှိသူဟု ကောက်ယူနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အချင်း ဖြစ် အိမ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၂၇-၁၂-၀၂ ရက်စွဲပါ အိမ်အရောင်းအဝယ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး အယူခံတရားပြိုင်များသည် မြေငှား အဖြစ်သို့ မရောက်ရှိနိုင်။

ဒေါ်ထွေးသိန်း နှင့် ဦးရွှေကူပါ (၂) ၆၀

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(စ)-အိမ်ထောင်ကျသွားသော သားသမီးများသည် မိဘအပေါ် လုံးဝဥယျံ ဗိုခိုသူများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း ပြုနိုင် မှနိုင် ဥပဒေတစ်ရပ်ပါ စကားရပ်အသီးသီးသည် အနက် အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးတည်းသာရှိခြင်း- ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အဟောသိကဖြစ်စေအောင် အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ထောင်ကျသွားသော သားသမီးများသည် ငွေကြေးမတတ်နိုင်သဖြင့် အိုးအိမ်သီးခြား တည်ထောင်နိုင်သည့် အခြေအနေ မရှိဦးတော့ အိမ်ထောင်ကျသွားခြင်းကြောင့် မိဘ၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်သွားသည်ဖြစ်၍ ရောက်သောအခါ အမှုတွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် မိဘအပေါ် လုံးဝဥယျံ ဗိုခိုသူများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်သည်မှာ ထင်ရှားသောအချက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းရှိ မြို့ပြဒေသများတွင် အာဏာသက်ရောက်လျက်ရှိရာ အယူခံတရားလို ရှေ့နေတင်ပြသကဲ့သို့ ကာလဒေသကိုလိုက်၍ ဥပဒေကို အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးကောက်ယူရန် သင့်မည်မဟုတ်ချေ။ ဥပဒေတစ်ရပ်ပါ စကားရပ်အသီးသီးသည် ဥပဒေ အာဏာတည်သည့် အချိန်မှ သည် ဖျက်သိမ်းကုန်ဆုံးသည့်နေ့အထိ အနက်အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုးတည်းသာရှိသည်။ အချိန်အခါကိုလိုက်၍ဖြစ်စေ၊ ကာလဒေသလိုက်၍ ဖြစ်စေ၊ အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုးဆောင်သည်ဟုဆိုလျှင် လိုရာသို့ဆွဲ၍ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ရန်ကုန်မြို့ကဲ့သို့ လူဦးရေ ထူထပ်သောဒေသတွင် နေထိုင်ရန် ဥပစာ ရှားပါးသဖြင့် နေထိုင်ရန်အခက်အခဲရှိသောကြောင့် အိမ်ထောင်ခွဲသားသမီးများသည် မိဘများအား ဗိုခိုသူဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်

ယူပါက ဥပဒေကို ချဲ့ထွင်ရာရောက်ပေလိမ့်မည်။ အိမ်ထောင်ခွဲ သားသမီးများ နေထိုင်ရန်အတွက် မိဘဖြစ်သူ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားကို ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ နှင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူလျှင် အိမ်ငှားအား အဓိကအားဖြင့် အကာအကွယ်ပေးရန် ရည်ရွယ် ပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေသည် အဓိကအကျိုးကို ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဦးလင်းကျန်ဟင်း နှင့် ဦးတင်မြင့်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅(၁) အိမ်လခပေးရန်ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်တရားစွဲဆိုခဲ့ရသော အိမ်ငှားအား ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ်ခံစားခွင့်ပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပုဒ်မ ၁၅ (၁)ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ် ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။ အိမ်လခ မပေးသည့်အတွက် အငှားချထားသည့်အတွက် အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် ယင်းဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ အိမ်ငှားအနေဖြင့် အိမ်လခကြေးများ မည်သို့မည်ပုံ ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဒီကရီ အတည်ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရပေမည်။ အိမ်ငှား တရားရှုံး၏ လျှောက်ထားချက်သည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်လျှင် တရားရုံးက ခွင့်ပြုရပေမည်။ ဥပဒေက အိမ်ငှားဖြစ်သူသို့ ပေးထားသော အခွင့်အရေးသာဖြစ်သည်။ အိမ်လခ ပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရှုံး အိမ်ငှား၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ချခြင်း ပြုနိုင်ကြောင်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်၌ ဖော်ပြမှုမရှိချေ။ တရားရုံးချုပ်မှ အထက်ပါဖော်ပြသည့် အတိုင်း သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ သုံးသပ်ချက်သည် တည်ဆဲ ပြဋ္ဌာန်း ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်မှု မရှိချေ။

ဦးသိန်းသန်း နှင့် ဦးအာရစ်ဘမ်း.....

တရားမပြင်ဆင်မှု
 တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်း၊ လူမှုရှေ့တွင်
 ဦးကျော်ဇင်ပါ(၂)

+ ၁၉၉၀
 အောက်တိုဘာလ
 ၁၀ ရက်

နှင့်
 မထိုက်*

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၃၃၊ နည်းဥပဒေ(၃)နှင့် ၄ (၅) လူမှု
 အဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင်
 တင်သွင်းခြင်း မပြုသည့်အတွက် ပလပ်ခြင်း-နောက်ထပ် အလား
 တူလျှောက်လွှာ တင်သွင်းခြင်း ပြုနိုင် မနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အထက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နည်း ၃ နှင့် နည်း
 ၄(၃) တို့နှင့် တွဲဖက်၍ ဖတ်ရှုပါက လူမှုအဖြစ်တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်
 လွှာကို ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းခြင်း မပြုသည့်အတွက် ပလပ်
 လိုက်သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး နောက်ထပ်အလားတူ လျှောက်လွှာ တင်
 သွင်းခြင်းကို နည်း ၄(၅)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ပိတ်ပင်သည်ဟု ကောက်
 ယူရန် မသင့်ပေ။

- လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးငြိမ်းမောင်(တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ)
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးကံငြိမ်း(တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ)
- တရားရေး အကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၇ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှု အမှတ် ၃၇
 (အရှေ့တောင်)တွင် လျှောက်ထားခံရသူ မထိုက်က လျှောက်ထားသူ
 ဦးကျော်ဇင်၊ မကြင်နဲ့နှင့် အခြားသူ နှစ်ဦးတို့အပေါ် လူမှုအဖြစ် တရား
 စွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားရာ လျှောက်လွှာကို လျှောက်ထားသူကိုယ်တိုင်
 တင်သွင်းခြင်းမရှိဟု အကြောင်းပြကာ တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်လွှာကို
 ပလပ်လိုက်သည်။

* ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ်-၂၅၉
 + ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့မှုအမှတ်-၁၅တွင် ခုမှတ်သော
 (၂၀-၁၂-၈၉)ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း၊ တရားရုံး အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု

၁၉၉၀
ဦးကျော်စင်
ဝါ(၂)
နှင့်
မထိုက်

ထို့နောက် မထိုက်က ဦးကျော်စင်တို့ (၄)ဦးအပေါ် လူမွဲအဖြစ် တရား
စွဲဆိုခွင့်ပြုရန် ထပ်မံလျှောက်ထားသည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို တိုင်း
တရားရုံးက ခွင့်ပြုလိုက်သဖြင့် ဦးကျော်စင်တို့က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤ
ပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားလာသည်။

လျှောက်ထားသူများဘက်မှ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် မထိုက်၏
လျှောက်ထားချက်ကို မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးက ၁၉၈၇ခုနှစ် တရားမ
အထွေထွေမှု အမှတ် ၃၇ တွင် ပလပ်ခဲပြီး ဖြစ်ပါလျက် ဒုတိယအကြိမ်
လျှောက်ထားသည့် လျှောက် လွှာကို လက်ခံပြီး လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်
ပြုရန် ခွင့်ပြုခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းဖြင့် တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၂-၉၅
ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။

တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၂-၉၅တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း
ထားသည်။

‘လျှောက်လွှာနှင့် အဆိုလွှာတို့မှာ တရားမမှု အဆိုလွှာတွင် ပါရှိရန်
လိုအပ်သည့် အားလုံးသော အကြောင်း အချက်များ ပါရှိရမည့်ပြင်
မှန်ကြောင်းဝန်ခံသည့် လက်မှတ်ကိုလည်း ရေးထိုးပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင်
တင်သွင်းရမည်။ လျှောက်သူပိုင်ပစ္စည်း အရပ်ရပ်တို့နှင့်တကွ ၎င်းတို့၏
ခန့်မှန်းရ တန်ဖိုးဖော်ပြသည့် စာရင်းတစ်ရပ် လျှောက်လွှာနှင့် အတူ
ပူးတွဲတင်သွင်းရမည်။ နည်းဥပဒေ ၂ နှင့် ၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များကို
မလိုက်မနာ ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် သက်ရောက်မည့် အကျိုးမှာ
လျှောက်လွှာ အပယ်ခံရမည်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်
လျှောက်လွှာကို အပယ်ခံရလျှင် နောက်ထပ် လျှောက်လွှာ တင်သွင်း
ခြင်းကို ပိတ်ပင်စေသည်’

အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆိုလျှင် လျှောက်ထားသူတို့ဘက်မှ
တင်မြဲချက် မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိပေသည်။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပါ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထား
သည့်ကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်သော အမိန့် ၃၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ယခင်
တရားလွှတ်တော်က ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ပြင်ဆင်အစားထိုးခဲ့သည်။ လက်ရှိ
ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ ယခင်ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကွဲပြားခြားနားသည်။

ယခင်အမိန့် ၃၃၊ နည်း ၃ တွင် လက်ရှိအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၂ (၂) မှာကဲ့သို့
လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းရန်
သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းသတ်မှတ်ချက်နှင့် အညီ တင်သွင်းခြင်း မပြုလျှင်
လျှောက်လွှာကို ပလပ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ယခင်အမိန့် ၃၃၊ နည်း ၅ (က)

ဦးကျော်ဇင်
၀၂(၂)
နှင့်
မထိုက်

တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ လက်ရှိအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၃ တွင် လူမွဲအဖြစ် တရား
စွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာကို ပလပ်နိုင်သော ကိစ္စ
(၅)ရပ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် လူမွဲအဖြစ် တရား
စွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာအား ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းခြင်း
မပြုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ပလပ်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။
အမှန်ဆိုသော် လက်ရှိအမိန့် ၃၃ နည်း ၂ (၂) နှင့်အညီ လူမွဲအဖြစ် တရား
စွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းခြင်းမပြု
လျှင် တရားရုံးက လက်ခံခြင်းမပြုဟု ငြင်းဆိုရန်ဖြစ်သည်။ ပလပ်ရန် အကြောင်း
မပေါ်ပေါက်ချေ။ သို့ရာတွင် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၇ ခုနှစ် တရားမ
အထွေထွေမှု အမှတ် ၃၇ (အရှေ့တောင်) ၌ လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်
ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ကာယကံရှင်က တင်သွင်းခြင်းမပြုပါဘဲ လျှောက် တရား
ရုံးက လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ လက်ခံခဲ့ခြင်းကြောင့် နောက်ပိုင်း
ကျမှ ယင်းလုပ်ထုံး လုပ်နည်းနှင့် မညီညွတ်မှုကို ထောက်ပြကာ လျှောက်
လွှာကို ပယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လက်ရှိအမိန့် ၃၃၊ နည်း ၄(၅) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထား
သည်။

“If the petition is rejected the plaintiff shall be
precluded from filing any further petition to sue
as a pauper in” respect of the same cause of action:
provide that if the petition is rejected for default
of appearance or due prosecution it may be revived
on good cause being shown.”

အထက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နည်း ၃ နှင့် နည်း ၄ (၃) ကိုနှင့် တွဲ
ဖက်၍ ဖတ်ရှုပါက လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်လွှာကို ကာ
ယကံရှင်ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းခြင်းမပြုသည့်အတွက် ပလပ်လိုက်သည်ကို အ
ကြောင်းပြုပြီး၊ နောက်ထပ် အလားတူ လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်းကို၊ နည်း
၄ (၅) ပါ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက၊ ဝိတ်ပင်သည်ဟု ကောက်ယူရန်မသင့်ပေ။

တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၂၉၅ ကို၊ ယခင်နည်း ၃၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်း
ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ပြောင်းလဲသွားသော
ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေစေရန် အပိုဒ် ၂၉၅ ကို ပြန်လည်
ရေးသားသင့်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုလိုသည်။

လျှောက်ထားသူ ဦးကျော်ဇင် နှင့် ဒေါ်ကြင်နုတို့က ဒေါ်ထိုက်မှာ
လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်မပြုသင့်ကြောင်း

၁၉၉၈
ဦးကျော်ဇင်
ပါ(၂)
နှင့်
မသိုက်

၎င်းတို့က ကန့်ကွက်ခဲ့ပါလျက် မူလတရားရုံးက ကန့်ကွက်ထားခြင်း မရှိ
ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး ဦးကျော်ဇင်တို့ တင်ပြသည့် သက်သေများကို မစစ်
ဆေးတော့ဘဲ တစ်ဘက်သတ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည်မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြ
ထားသည်။

၂၀-၁၁-၀၉ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်
ပြထားသည်-

“အမှုတွင်လျှောက်ထား ခံရသူများကို စစ်ဆေးပြီးမှသာ ၎င်းတို့ပြ
သက် သေများကို ဆက်လက် စစ်ဆေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြားဖြတ်
အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ အမှုအား လေ့လာရာ လျှောက်ထားသူ၏
လျှောက်ထားချက်ကို လျှောက်ထားခံရသူများဘက်မှ တစ်စုံတစ်ရာ
ကန့်ကွက်ချက် မရှိဘဲ အမှုအား စစ်ဆေးလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိ၍ နှစ်
ဘက်ရှေ့နေများအား ရှင်းပြပြီး အမှုအပေါ် နှစ်ဘက်စလုံးမှ တင်ပြရန်
ရှိက တင်ပြရန်ချိန်း”

အထက်ပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအရ လျှောက်ထားသူများက ဒေါ်ထိုက်
အား လူမွဲအဖြစ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခွင့် မပြုသင့်ကြောင်းကန့်ကွက်လွှာကို ၂၇-
၁၁-၀၉ နေ့တွင် တင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ကန့်ကွက်လွှာတင်ခဲ့ပါလျက် တစ်စုံ
တစ်ရာကန့်ကွက်လျှောက်ထားခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်ပြီး လူမွဲအဖြစ် တရားစွဲ
ဆိုခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချခဲ့ခြင်းသည် အမှုတွင်ပေါ်ပေါက်ချက်နှင့် ကွဲလွဲ
နေသည်။ လျှောက်ထားသူများက သက်သေစာရင်းလည်း တင်ပြထားပြီး
ဖြစ်၍ ၂၀-၁၁-၀၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်အတိုင်း သက်သေများကို ဆက်လက်
စစ်ဆေးပေးရန်လိုသည်။ ထိုသို့မဆောင်ရွက်ခဲ့၍ မူလတရားရုံး၏ ၂၀-၁၂-
၀၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်သည် မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီး မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ ၂၀
၁၂-၀၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး
သည် လျှောက်ထားသူများတင်ပြသည့် သက်သေများကို ဆက်လက် စစ်
ဆေးကြားနာပြီး၊ ဥပဒေနှင့်အညီအဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ဤအမိန့်အတွက် စရိတ်မသတ်မှတ်။

တရားမပြင်ဆင်မှု
တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်
ဦးခင်မောင်လှိုင်

+ ၁၉၉၀
အောက်တို
ဘာလ
၁၁ ရက်

နှင့်

ဒေါ်ခင်မျိုးလှ*

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၁၊ နည်း ၁- ချေလွှာတင်ပြီးမှ မေး
မြန်းချက်စာတမ်းများ တင်သွင်းရန် ဟုတ်မဟုတ်- အမိန့် ၁၁ နည်း
၆ နှင့်နည်း ၇ များသည် ချေလွှာတင်သွင်းသည့်ကိစ္စကို ရန်ညွှန်း
ထားမှု မရှိခြင်း- တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၁ အရ တစ်ဘက်
အမှုသည်အား မေးခွန်းထုတ်ခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၁ တွင်
ချေလွှာတင်ပြီးမှ မေးမြန်းချက်စာတမ်းများ (Interrogatories) တင်သွင်း
နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိချေ။ မေးမြန်းချက်ကို ကန့်ကွက်နိုင်သော
အကြောင်းအချက်များကို အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၆ တွင်လည်းကောင်း၊ မေး
မြန်းချက်အား ပယ်ဖျက်နိုင်သည့်အကြောင်းရပ်များကို အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၇
တွင်လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းနည်းဥပဒေများသည် ချေလွှာ
တင်သွင်းသည့်ကိစ္စကို ရည်ညွှန်းထားခြင်းမရှိပေ။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၁ အရတစ်ဘက်အမှုသည်အား မေးခွန်း
ထုတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ဝန်ခံချက်
ရယူကာယင်းဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်၏ အမှုကိုဖြိုဖျက်ပစ်နိုင်ရန် အကြောင်း
တစ်ရပ်လည်းပါဝင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မေးခွန်းထုတ်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်
မှာ အမှုသည်များအကြား အငြင်းပွားလျက်ရှိသော ပြဿနာများနှင့်စပ်
လျဉ်း၍ အရေးပါသော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်သော
အကြောင်းအရာများကို ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ရစေခြင်းဖြင့်လည်း
ကောင်း ငြင်းချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေပြရန်အကြောင်းခြင်းရာကို
တစ်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ဝန်ခံချက်ရစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စရိတ်စက
အကုန်အကျ သက်သာစေရန်ဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် မေးမြန်း
ချက်များ၏ အဖြေတို့သည် မေးမြန်းသူတင်ပြလိုသောအမှုကို အထောက်

+ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှုစဉ် ၃၇၁
* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ၊ တရားမကြီးမှုစနစ် ၄၂ (မရမီးကုန်း) တွင် ချမှတ်သော
(၁၄-၆-၉၀) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၀
ဦးခင်မောင်
ထိုင်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မျိုး
လှ

အကူရစေမည်ဖြစ်လျှင် သော်လည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်၏ အမှုကို ဖြိုဖျက်နိုင်စေမည် ဖြစ်လျှင်သော်လည်းကောင်း ယင်းမေးမြန်းချက် တို့ကို ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်တစ်ဘက်အမှုသည်၏ သဘောသဘာဝကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် အမိန့် ၁၁ အရ မေးခွန်းထုတ်နိုင်သည်။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့ နေ
- လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့ နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၂ (ခ) တွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခင်မျိုးလှ က လျှောက်ထားသူ ဦးခင်မောင်လှိုင်၊ ဦးထွန်းတင် နှင့် ဦးသန်းဌေး တို့အပေါ် ဒေါ်ခင်မျိုးလှ နှင့် ဦးထွန်းတင် တို့အကြား ချုပ်ဆိုခဲ့သော်လည်း အဆိုရှိသော ၁၁-၇-၀၅ ရက်စွဲပါ စာချုပ်သည် လိမ်လည်အတုပြုလုပ်ထားသော စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန်နှင့် အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် မြေကို သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ပဒေပုဒ်မ ၉ အရ လက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည်။ ဦးခင်မောင်လှိုင်က ချေလွှာမတင်မီ မေးခွန်း(၁)ရပ်ကို တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၁၊ နည်း ၄ နှင့်အညီ မေးမြန်းရာ ဒေါ်ခင်မျိုးလှက မေးခွန်း(၂)ရပ်ကို ဖြေကြားသော်လည်း ကျန်မေးခွန်းကို မြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု အကြောင်းပြကာ မြေဆိုခြင်းမပြုချေ။ ဒေါ်ခင်မျိုးလှသည် ဒုတိယ မေးခွန်းကို တိတိကျကျ ခြေကြားမှု မပြုခြင်း၊ တတိယ မေးခွန်းကို ဥပဒေနှင့်အညီ မြေကြားခြင်းမပြုသည်ကိုစွဲကို ရန်ကုန် တိုင်းတရားရုံးတွင် တင်ပြရာ ရန်ကုန် တိုင်း တရားရုံးက တတိယမေးခွန်းအား ဖြေဆိုစေရန် ငြင်းဆန်သည့် အတွက် လုံလောက်သည့်အကြောင်း မရှိဟုဆိုကာ၊ ဦးခင်မောင်လှိုင် ၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်လိုက်သောကြောင့်၊ ဦးခင်မောင်လှိုင်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားလာသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေက လျှောက်ထားသူသည် ချေလွှာ တင်သွင်းခြင်းမပြုမီ တရားလိုအား တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၁ အရ မေးခွန်းထုတ်ခွင့်မရှိကြောင်းဖြင့် ကျမ်းပြုဆရာ မူလာပြုစုသော တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ (၁၃ ကြိမ်မြောက်ထုတ်)ကျမ်း စာမျက်နှာ ၈၃၂ ပါ ဝေဖန်ချက်ကို ကိုးကားတင်ပြသည်။ ကျမ်းပြုဆရာ၏ သုံးသပ်ချက်သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ တရားရုံးများ၏ စီရင်ထုံး နှစ်ခုကို ကိုးကား ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းစီရင်ထုံးများသည် မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်အပေါ် အခြေခံ၍ မည်သည့်အကြောင်းပြချက်များအရ ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်းမသိရသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၁ နှင့် သက်ဆိုင်သည် မသက်ဆိုင်သည်ကို ယင်းစီရင်ထုံးများအပေါ် အခြေခံကာ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ဦးခင်မောင်
လှိုင်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မျိုး
လှ

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေနှင့် စပ်
လျဉ်း၍၊ အေအိုင်အာရ်ဝေနေချက်များ၊ ကျမ်းစာ ၁၇၇၉ ကို ကိုးတား
၍ လျှောက်ထားပြန်သည်။ ယင်းအကိုးအကားသည် အေ အိုင် အာ ရ်၊
၁၉၃၂၊ မဒရင်၊ စာ ၃၁၆ စီရင်ထုံးအပေါ် အခြေခံပြီး တရားမျှင်သည်
ချေလွှာမတင်မီ တရားလိုထံမှ သက်သေခံချက်များကို 'အစ်'သည့်သဘော
မေးမြန်းချက်တို့ကို ဖြေကြားရန် တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်
ကြောင်း ထုံးစွဲထားသည်။

လျှောက်ထားသူ မေးလိုသော မေးခွန်းအမှတ်(၃)မှာ အောက်ပါ အ
တိုင်းဖြစ်သည်-

'၃။ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀၀(မရမ်းကုန်း)/
၀၀ တရားလို ဦးခင်မောင်လှိုင်နှင့် တရားမျှင် ဒေါ်ခင်မျိုးလှ
အမှုတွင် ဒေါ်ခင်မျိုးလှ၏ ချေလွှာအပိုဒ်(၆)၌၊ ဒေါ်ခင်မျိုးလှ
နေထိုင် လျက် ရှိ သော ဥပစာအတွင်းသို့ ၂၅-၅-၀၀ နေ၍၊
ဦးခင်မောင်လှိုင်က မတရားသူယက်သိမ်းပိုက်သောကြောင့် နစ်နာ
ဆုံးရှုံးမှုရှိပြီး ထိုနေ့မှာပင် ချွေးခန်း၌ တိုင်ကြားချက် ဖွင့်ခဲ့ကြောင်း
ယနေ့ထက်တိုင် အချင်းမြိန်ခြင်းနှင့် နေအိမ်သို့အား လက် လွတ် ဆုံး
ရှုံးနေရလျက်ရှိပါသည်ဟု ဖော်ပြ ထုချေခဲ့ခြင်း မှန်ပါသလား'

အထက်ပါ မေးခွန်းအရဆိုလျှင် ယင်းအမှု၌ ဒေါ်ခင်မျိုးလှက
ဦးခင်မောင်လှိုင်တို့သည်။ အချင်းဖြစ် ဥပစာအတွင်းသို့ ၂၅-၅-၀၀
နေ၍ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သည်ဖြစ်၍ ဒေါ်ခင်မျိုးလှက ဥပစာကို လက်
လွတ် ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း ထုချေခဲ့ပါက ၇-၂-၉၀ နေ၍ သီးခြား
သက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အမူ စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်း
သတ် ကျော်လွန်ခြင်း ရှိ မရှိ အဆိုအချေအရ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။
သို့ဖြစ်ရာ မေးမြန်းချက်သည် တရားလိုထံမှ သက်သေခံ အထောက်
အထားကို 'အစ်' ထုတ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ကာလစည်းကမ်းသတ် ပြဿနာကို
ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်၍ ထိုသို့ မေးမြန်းခြင်းကို
အထက်ပါ စီရင်ထုံးက ပိတ်ပင်ရန်အကြောင်း မရှိပေ။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၁၊ နည်း ၁ တွင် ချေလွှာတင်ပြီးမှ
မေးမြန်းချက် စာတမ်းများ (Interrogatories) ဖတ်သွင်းနိုင်ကြောင်း
ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ မေးမြန်းချက်ကို ကန့်ကွက်နိုင်သောအကြောင်း
အချက်များကို အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၆ တွင် လည်းကောင်း၊ မေးမြန်းချက်
အား ပယ်ဖျက်နိုင်သည့် အကြောင်းရပ်များကို အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၇ တွင်
လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းနည်းဥပဒေများသည် ချေလွှာတင်
သွင်းသည့် ကိစ္စကို ရည်ညွှန်းထားခြင်း မရှိပေ။

၁၉၉၀
ဦးခင်မောင်
လှိုင်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မျိုး
လှ

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၁ အရ တစ်ဘက် အမှုသည်အား မေးခွန်းထုတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ဝန်ခံချက်ရယူကာ ယင်းဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်၏ အမှုကို ဖြိုဖျက်ပစ်နိုင်ရန် အကြောင်းတစ်ရပ်လည်း ပါဝင်သည်။ လျှောက်ထားသူ မေးလိုသော တတိယမေးခွန်းမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ် တက်အမှုသည်အား အနိုင်ယူနိုင်ရန် ဦးတည်ထားကြောင်း ထင်ရှားသည် ဖြစ်ရာ မေးမြန်းသင့်သော မေးခွန်းဖြစ်သည့်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ ယင်း မေးခွန်း၏ အဖြေကိုရရှိသောအခါ ချေလွှာ၌ ထည့်သွင်းထုချေနိုင်သဖြင့် အဆင့်ပြေမှုအလိုငှာ ချေလွှာမတင်မီ မေးမြန်းချက်စာတမ်းကို တင်သွင်း စေခြင်းသည် လျော်ကန်သည်ဟုဆိုရပေမည်။

ဦးခင်မောင်လှိုင်မေးလိုသော မေးခွန်းတွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိသည်။ ပထမပိုင်းသည် ချေလွှာနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ဒုတိယပိုင်းသည် ပြင်းချက် ထုတ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည်။ နှစ်ခုမှာဆက်စပ်နေသော ကိစ္စရပ်များဖြစ် သည်။ ပထမပိုင်း အဖြေရလျှင် ဒုတိယပိုင်းကိုဖြေဆိုရန်လိုမည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ဒုတိယပိုင်းကို ဖြေဆိုရန်မလိုဟုကောက်ယူသည်-

အဆိုလွှာအပုဒ်(၁)တွင် အောက်ပါအတိုင်းအဆိုပြုထားသည်။

‘ရန်ကုန်တိုင်း။ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ၉-ခိုင် ၅ ရပ်ကွက်၊ ယိုးဒယား လမ်းသွယ်၊ အမှတ်(၁၆)ဟုခေါ်တွင်သောမြေကို (၇-၃-၈၄)ရက် နေ့တွင်ပိုင်ရှင်ဒေါ်မြကြည်ထံမှ တရားလိုက တန်ဖိုးငွေ (၇၄၅၀၀)ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ပြီး တန်ဖိုးငွေကျပ်-၁၅၀၀၀ တန်အုတ်ဘိနပ်ခံ။ ပျဉ်ခင်း၊ ဝါးထရံကာ၊ အထပ်သားမိုး၊ သုံးပင်နှစ်ခန်းနေအိမ်တစ်လုံးကို ဆောက် လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်-၁၀၀၀ ကျပ်တန်ရေတွင်း တစ်တွင်းကိုတူးခဲ့ ပြီး ၁၀၀၀၀ တန်ခြံစည်းရိုးကိုလည်း ကာရံခဲ့ပါသည်။’

ယင်းအဆိုပြုချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားသူက အောက် ပါမေးခွန်းကိုထုတ်သည်-

“အဆိုအပိုဒ် ၁ တွင် ဖော်ပြထားသော မြေကွက်ပိုင်ဆိုင်သူမှာ ဒေါ် မြကြည်မဟုတ်ဘဲ ဦးစိုး-ဒေါ်ညိုတို့ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ပါသလား’

ယင်းမေးခွန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားခံရသူက အောက်ပါအတိုင်း ဖြေသည်-

“မမှန်ပါ ယခင်အမည်ပေါက်သူများမှာ ဦးစိုး-ဒေါ်ညိုဖြစ်သော် လည်း တရားလိုဝယ်ယူချိန်က ပိုင်ရှင်မှာ ဒေါ်မြကြည်ဖြစ်ပါသည်။”

အထက်ပါဖြေကြားချက်သည်၊ မေးမြန်းချက်နှင့် အဝင်ခွင်ကျ မဖြစ် ကြောင်းမြင်သာသည်။ မြေကွက်ပိုင်ရှင်မှာ ဦးစိုး-ဒေါ်ညိုတို့ ဟုတ်မဟုတ်

ဒီးခင်မောင်
လွိုင်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မျိုး
လှ

အတိအကျဖြေကြားရန်လိုသည်။ အမည်ပေါက်သည့်ကိစ္စနှင့် မသက်ဆိုင်
ချေ။ ဝယ်စဉ်က ဒေါ်မြကြည်ပိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာလည်း မေးမြန်းချက်၏
အဖြေမဟုတ်ချေ။

အမှုနှင့်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာနှင့် စာချုပ်စာတမ်းများကို ဖွင့်လှစ်
ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းကိစ္စကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ
အမိန့် ၁၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

တရားမမှုတွင် ငြင်းချက်များထုတ်ပြီးနောက် အမှုကိုစစ်ဆေးရန် ချိန်းဆို
လိုက်သောအခါ အမှုသည်အသီးသီးသည် မိမိအမှုကို မည်သို့မည်ပုံသက်
သေထင်ရှားပြမည်ကို စိတ်ကူးကြမည်မှာ သဘာဝပင် ဖြစ်သည်။ မိမိအမှုကို
ပေါ်လွင်စေရန်ဖြစ်စေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်၏အမှုကို ဖြိုဖျက်ရန်ဖြစ်စေ
ထိုသူထံမှငြင်းချက်များနှင့် ပတ်သက်သောအကြောင်းခြင်းရာများနှင့် စပ်
လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊ ထိုသူလက်ဝယ်ရှိ သို့မဟုတ်စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်တွင်ရှိသော
စာချုပ်စာတမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ သိလိုပေလိမ့်မည်။ သိလိုသည့်
ကိစ္စသည် အကြောင်းခြင်းရာနှင့်သက်ဆိုင်လျှင် ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်
အား မေးခွန်းထုတ်ခွင့်ပြုထားသည်။ ယင်းမေးခွန်းများကို မေးမြန်းချက်
စာတမ်းများ (Interrogatories) ဟု ခေါ်သည်။ ဆိုင်ရာတရားသူကြီး
မေးမြန်းလိုသည့်မေးခွန်းများမှာ ရောက်ရှိနေသောအဆင့်တွင် မေးမြန်း
ရန် လျော်ကန်သင့်မြတ်မှုရှိမရှိစိစစ်၍ လျော်ကန်သင့်မြတ်သည်ဟု သဘော
ရလျှင် အမှုမစစ်ဆေးမီ၊ အခြားအမှုသည်အား ဖြေကြားစေရမည်။ ဤကဲ့သို့
ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်က အကြောင်းခြင်းရာများကို
ဖွင့်လှစ်ဖော်ထုတ်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။ အမှုသည်က အခြားအမှုသည်အား
ငြင်းချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အရေးပါသော စာချုပ်စာတမ်းနှင့်ပတ်သက်
သော အချက်အလက်ကို ရလိုလျှင် ထိုသူလက်ဝယ်ရှိ သို့မဟုတ်စီမံခန့်ခွဲ
မှုအောက်ရှိ စာချုပ်စာတမ်းအားလုံး၏ စာရင်းကို တင်ပြရန်အတွက်
အတင်းအကျပ်ပြုလုပ်ပေးစေရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ ထို့အပြင်တချို့
အခြေအနေတွင် အမှုမစစ်ဆေးမီ စာချုပ်စာတမ်းကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခွင့်၊
မိတ္တူရယူခွင့်ပေးနိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ခြင်းကို စာချုပ်စာတမ်း
များ ဖွင့်လှစ်ထုတ်ဖော်ခြင်းဟုခေါ်သည်။ အကြောင်းခြင်းရာများနှင့်
စာချုပ်စာတမ်းများ ဖော်ထုတ်ခြင်းသည် စရိတ်စကကုန်ကျမှုကို သက်
သာစေသည်သာမက အမှုဆိုင်ရခြင်း တို့တောင်းစေသည်။

မေးခွန်းထုတ်ရခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုသည်များအကြား
အငြင်းပွားထုတ်ဖော်သော ပြဿနာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အရေးပါသော
အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ပတ်သက်သောအကြောင်းအရာများကို ဆန့်

၁၉၉၀

ဦးခင်မောင်
ထိုင်
နှစ်
ဒေါ်ခင်မျိုး
လှ

ကျင်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ရစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ငြင်းချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေပြရန်အကြောင်းခြင်းရာကို တစ်ဘက်အမှုသည်ထံမှ ဝန်ခံချက်ရ စေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း စရိတ်စကအကုန်အကျသက်သာစေရန်ဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် မေးမြန်းချက်များ၏ အဖြေတို့သည် မေးမြန်းသူ တင်ပြလိုသောအမှုကို အထောက်အကူ ရစေမည်ဖြစ်လျှင် သော်လည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုသည်၏ အမှုကို ဖြိုဖျက်နိုင်စေမည်ဖြစ်လျှင် သော်လည်းကောင်း ယင်းမေးမြန်းချက်တို့ကို ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်တစ်ဘက်အမှုသည်၏ သဘောသဘာဝကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် အမိန့် ၁၁ အရမေးခွန်းထုတ်နိုင်သည်။

အမှုမစစ်ဆေးမီ မေးခွန်းထုတ်စေခြင်း၊ ဖြေကြားစေခြင်းဖြင့်အမှုသည် တို့အကြား အငြင်းပွားမှုကို ကျဉ်းမြောင်းစေခြင်းဖြင့် အမှုဆိုင်ရာတွင်ကြန့် ကြာမှုကို တားဆီးနိုင်သည်ဖြစ်ရာ အမိန့် ၁၁ အရ မေးမြန်းခြင်းကို အားပေးသင့်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ဒုတိယမေးခွန်းကို ပြတ်ပြတ် သားသားဖြေဆိုရန်နှင့် တတိယမေးခွန်း၏ ပထမအပိုဒ်ကို ဖြေကြားရန် လျှောက်ထားခံရသူအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ဤပြင်ဆင်မှုအတွက် စရိတ် သတ်မှတ်ပေးခြင်းမပြု။

တရားမဒုတိယအယူခံမှု
တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်ရွှေ တွင်

ဒေါ်စက်နာ

နှင့်

ဦးမောင်စိန်*

+ ၁၉၉၀

ဇူလိုင်လ
၅ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ နှင့် ပုဒ်မ ၁၅၁-မည်သည့် အခါ
ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိခြင်း- မည်သည့်အခါ ပုဒ်မ
၁၅၁ အရ အခွင့်အာဏာကိုကျင့်သုံးရန်မသင့်ခြင်း- ၁၉၆၀ ပြည့်
နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅
(၁)-မည်သည့်အခါပုဒ်မ ၁၅(၁)အရ လျှောက်ထားခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရလျှောက်ထား
သူ ဒေါ်စက်နာအနေဖြင့် ၎င်းအပေါ်၌ ဒီကရီတစ်စုံတစ်ရာ ချမှတ်ထား
ခြင်း မရှိသောအခါမှ လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုကိစ္စတွင် ဒေါ်စက်
နာအပေါ်၌ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က)အရ ချမှတ်သည့်ဒီကရီမှာယခုတိုင် တည်မြဲ
လျက်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်စက်နာသည် ပုဒ်မ ၁၄၄ အခွင့်အရေး
ကို လျှောက်ထားတောင်းဆိုနိုင်သည့် အနေအထား၌မရှိပေ။ ပုဒ်မ ၁၄၄
ပြဋ္ဌာန်းချက် ရှိနေသဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅၁ အခွင့်အာဏာကို ကျင့်သုံးရန်လည်း
မသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားသည့် ဒေါ်စက်နာ၏
လျှောက်လွှာကို တိုင်းတရားရုံးမှ ခွင့်မပြုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်း
ကြောင်း မတွေ့ရပေ။ တရားရုံးဒေါ်စက်နာက ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထား
သည့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီးချိန်ကျမှ ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အခွင့်အရေးကို
လျှောက်ထားတောင်းဆိုခြင်းမှာ နည်းလမ်းမမှန်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမင်းဆွေ၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးစိန်ဝင်း(ရွှေကျွန်း) တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၆၆
+ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၂၂၄ တွင် ချမှတ်သော (၈-၁၂-၈၉)
ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုအယူခံမှု၊

၀၉၉၀

ဒေါ်စက်နာ
နှင့်
ဦးမောင်စိန်

သင်္ကန်းကျွန်းမြို့နယ် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅/၈၅ တွင် တရားလို ဦးမောင်စိန်က တရားပြိုင်ဒေါ်စက်နာအပေါ်၌ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(က)နှင့် (ဂ) ဘို့အရ အိမ်နှင့် လိုမှုစွဲဆိုရာစွဲဆိုသည့်အတိုင်းအခိုင်ဒီကရီ ရရှိသည်။ ဒေါ်စက်နာက ထိုဒီကရီ ကို ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၂/၈၈ အရ အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) ဒုတိယပိုင်း အရ ချမှတ်သော အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဂ) အရ ချမှတ်သည့်အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် ဒေါ်စက်နာက တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၁၂/၈၉ အရ အယူခံဝင်ရောက်သောအခါ တရားရုံးချုပ်မှ တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်၌ ဖော်ပြထားသော ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) ဒုတိယ ပိုင်းဟူသော စကားရပ်တွင် ဒုတိယပိုင်းဟူသောစကားရပ်ကို ပယ်ဖျက်၍ အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်နေသူတရားပြိုင် ဒေါ်စက်နာအပေါ်၌ ပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က) အရ ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

ထိုကဲ့သို့ ဒေါ်စက်နာက တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်နေစဉ် အတွင်း မူလမြို့နယ်တရားရုံးက ဇာရီမှုအမှတ် ၆၆/၈၈ အရ အတည်ပြု ဆောင်ရွက် ပြီး တရားရှုံးဒေါ်စက်နာအား အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ ဖယ်ရှားလိုက်သည်။ တရားရုံးချုပ်မှ ဒေါ်စက်နာ၏အယူခံကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသခွင့်ပြုပြီး တိုင်း တရားရုံး၏အမိန့်၌ ဖော်ပြထားသော ပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) ဒုတိယပိုင်း ဟူသောစကားရပ်တွင် ဒုတိယပိုင်းကို ပယ်ဖျက်၍ အိမ်လခ ပေးရန် ပျက် ကွက်သူ ဒေါ်စက်နာအပေါ်၌ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) အရ ဒီကရီ ချမှတ်ပေး လိုက်ကြောင်း တရားရုံးချုပ်မှ ဆုံးဖြတ်သည်။

တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီအရ ဒေါ်စက်နာက မူလသင်္ကန်းကျွန်း မြို့နယ်တရားရုံးတွင် တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၁/၈၉ အရ ၎င်းအား မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အခွင့်အရေးနှင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ နှင့် ပုဒ်မ ၁၅၁ တို့အရ ပိုနေမြီ ကျား နေမြီ အခွင့်အရေးနှင့် အိမ်လခများကို ပေးဆောင်ပြီး မူလ အခန်း၌ ပြန်လည်နေထိုင်ခွင့်ပေးရန် အခွင့်အရေးဘို့ကို လျှောက်ထားတောင်းဆို သည်။

မြို့နယ် တရားသူကြီးက တရားရုံးချုပ်မှ ချမှတ်သော ဒီကရီသည် အောက် ရုံး၏ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြင်ဆင်ခြင်းဖြစ်၍ ဒေါ်စက်နာအနေဖြင့် ပုဒ်မ ၁၄၄ အခွင့်အရေးကို လျှောက်ထားတောင်းဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) အရ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသူ ဒေါ်စက်နာအနေဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အခွင့် အရေးကို ရနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် ဒေါ်စက်နာ လျှောက်ထားသည့်

၁၉၉၀
ဒေါ်စက်နာ
နှင့်
ဦးမောင်စိန်

အတိုင်း ပုဒ်မ ၁၄၄ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ အခွင့်အရေးနှင့်ပုဒ်မ ၁၅(၁) အခွင့်
အရေးတို့ကို ခွင့်ပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို မူလ
တရားလို ဦးမောင်စိန်မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသို့ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊
တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၂၂၄(တတ)(သင်္ကန်းကျွန်း)အရ ဝင်ရောက်ရာ
တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး(၁၀)က ၎င်း၏ ၈-၁၂-၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ
မြို့နယ်တရားရုံးက တရားမအထွေထွေအမှုအမှတ် ၁/၈၉ ၌ ချမှတ်ထားသည့်
၁၆-၁၀-၈၉ နေ့စွဲပါအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် မူလရုံး
တရားဖြင့် ဒေါ်စက်နာက တရားရုံးချုပ်သို့ ဤခုတ်ယအယူခံကို တင်သွင်
လာခြင်း ဖြစ်သည်။

တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး(၁၀)က ၎င်း၏ ၈-၁၂-၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်
တွင်မူလရုံးတရားဖြင့် ဒေါ်စက်နာအပေါ်၌ ချမှတ်ထားသည့် ပုဒ်မ ၁၂ (၁)
(က) အရဒီကရီမှာ ယခုတိုင် အတည်ဖြစ်လျက် ရှိခြင်းကြောင့် ဒေါ်စက်နာ
နာအနေဖြင့် တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်
ရှိမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ၎င်းအပေါ်၌ မည်သည့်ဒီကရီမှ ချမှတ်ထားခြင်း
မရှိမှသာလျှင် ဒေါ်စက်နာအနေဖြင့် ပုဒ်မ ၁၄၄ ပိုနေမြဲကျားနေမြဲ အခွင့်
အရေးကို လျှောက်ထားနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်စက်နာ
က ပုဒ်မ ၁၄၄ နှင့် ၁၅၁ တို့အရ လျှောက်ထားခြင်းကို လက်ခံခွင့်ပြုခဲ့သည့်
မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု သုံးသပ်သည်။ တစ်ဖန် မြို့ပြ
ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅(၁) အရအခွင့်အရေး
လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီးက သုံးသပ်
ရာတွင် ယင်းအခွင့်အရေးကို ဒီကရီ အတည်မပြုမီ လျှောက်ထားရမည်
ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကိစ္စမှာ ဒေါ်စက်နာအပေါ်၌ ဇာရီ အတည်ပြုပြီး
အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ ဖယ်ရှားလိုက်ပြီး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ
အခွင့်အရေးကို စဉ်းစားရန် မလိုတော့ကြောင်း သုံးသပ်လျက် မြို့နယ်
တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားသူ ဒေါ်စက်နာ
အနေဖြင့် ၎င်းအပေါ်၌ ဒီကရီတစ်စုံတစ်ရာ ချမှတ်ထားခြင်း မရှိသော
အခါမှ လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုကိစ္စတွင် ဒေါ်စက်နာ အပေါ်၌
ပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က)အရ ချမှတ်သည့်ဒီကရီမှာ ယခုတိုင် တည်မြဲလျက် ရှိနေ
သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်စက်နာသည် ပုဒ်မ ၁၄၄ အခွင့်အရေးကို လျှောက်
ထားတောင်းဆိုနိုင်သည့် အနေအထား၌မရှိပေ။ ပုဒ်မ ၁၄၄ ပြဋ္ဌာန်းချက်
ရှိနေသဖြင့် ပုဒ်မ ၁၅၁ အခွင့်အာဏာကို ကျင့်သုံးရန်လည်း မသင့်ပေ။
ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားသည့် ဒေါ်စက်နာ၏ လျှောက်
လွှာကို တိုင်းတရားရုံးမှ ခွင့်မပြုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်း ကြောင်း
မတွေ့ရပေ။

၁၉၉၀
ဒေါ်စင်္ကြာ
နှင့်
ဦးမောင်စိန်

တရားရှုံး ဒေါ်စင်္ကြာက ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီးချိန်ကျမှ ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အခွင့်အရေးကို လျှောက်ထား တောင်းဆိုခြင်းမှာ နည်းလမ်းမမှန်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်စင်္ကြာအား ပုဒ်မ ၁၅(၁)ပါ အခွင့်အရေးကို ပေးရန်ငြင်းပယ်လိုက်သည့် တိုင်းတရား ရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း မတွေ့ရပေ။ ထို့ ကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကိုအတည်ပြုပြီး ယခုအယူခံကို ပယ်လိုက်သည်။

မိမိတို့စရိတ်ကို မိမိတို့ဘာသာ ကျခံကြစေ။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ဦး ဇော်

နှင့်

ဒေါ်ဖြူ*

+ ၁၉၉၀

စက်တင်ဘာလ

၁၃ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၀ ပြင်ဆင်မှု-တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ နစ်နာမှုကို ဥပဒေအရ ကုစားရန် လမ်းပွင့် နေသည့် ကိစ္စမျိုး၌၊ ပြင်ဆင်မှုတွင် စွက်ဖက်မည် မဟုတ်ခြင်း။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၀၊ အရာဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားမှုတွင် တရားရုံးက စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး၊ နည်း ၆၀ အရ ဝရမ်းခွာပေးရန်ဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်စေ နည်း ၆၁ အရ ဝရမ်းခွာပေးရန် ပြင်းပယ်လိုက်သည်ဖြစ်စေ ချမှတ်သည့်အမိန့် တစ်စုံတစ်ရာကို မကျေနပ်သူသည် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၆၃ အရ တရား တစ်ထုံး စွဲဆိုခွင့်ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ နစ်နာမှုကို ဥပဒေအရ ကုစားရန် နည်းလမ်းပွင့်နေသည့် ကိစ္စမျိုး၌ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ပြင်ဆင်မှုတရားရုံးက ပြင်ဆင်မှုတွင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မည်မဟုတ်ပေ။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးစိုးဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ။
- လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဒေါ်ခင်မြတ်သူ(ပြည်)တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ။
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဌေ။

ပြည်မြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ်-၃၁/၈၈ တွင် ဒေါ်ဖြူက ဦးမြသိန်းနှင့် ဒေါ်ပုဇွန်တို့အပေါ် ချေးငွေရလိမ့်မည်ဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိပါသည်။ တရားရုံးဦးမြသိန်းတို့အပေါ် အနိုင်ဒီကရီ အတည်ပြုပေးရန် ဇာရီလျှောက်ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက တရားရှုံးပိုင် ဟုဆိုကာ မြင်းလှည်းယာဉ်အမှတ်(၂၁၃)နှင့် မြင်းမအနီတစ်ကောင်က ဝရမ်းဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ ဤတွင်လျှောက်ထားသူ ဦးဇော်က တရားရုံးကို

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၅၄
 + ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှုအမှတ် ၁ တွင် ချမှတ်သော (၂၉-၃-၉၀) ရက်စွဲပါ ပြည်မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၀

ဦးဇော်

နှင့်

ဒေါ်ဖြူ

ဝရမ်းဖမ်းဆီးလိုက်သော မြင်းလှည်းနှင့်မြင်းသည် တရားရှုံးဦးမြသိန်းကို ပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ မိမိခရီးသွားနေခိုက် ခေတ္တအငှားမောင်းရန် ခေတ္တ ပေးအပ်ထားသော မိမိပိုင်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလျက် တရားမကျင့် ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၆၀ အရ ဝရမ်းခွာပေးရန် ပြည်မြို့နယ် တရားရုံး တရားမ အထွေထွေအမှတ် ၁/၉၀ တွင် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းလျှောက်လွှာကို မြို့နယ်တရားရုံးက လက်မခံ ငြင်းပယ်လိုက်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ ဦးဇော်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

တရားရှုံးအပေါ် ဒီကရီအတည်ပြုရာ တရားရှုံးပိုင်ပစ္စည်းကို တရားရုံးက ဝရမ်းဖမ်းဆီးသည့်အခါ တရားရှုံးမဟုတ်သော အခြားသူက အချင်း ဖြစ် ဝရမ်းဖမ်းဆီးသည့်ပစ္စည်းမှာ တရားရှုံးပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ် တရားရှုံး လက်တွင် မိမိပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ထားရှိသည့်ပစ္စည်းသာ ဖြစ်ကြောင်း သို့ မဟုတ် လျှောက်ထားသူ မိမိလက်ရှိ ပစ္စည်းသာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလျက် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၀ အရ ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက် ထားနိုင်သည်။ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူက မှားယွင်းပြီး အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၆၀ အရ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးဇော် အနေဖြင့် တရားရုံးက တရား ရှုံး ဦးမြသိန်းထံမှ ဝရမ်းဖမ်းဆီးလိုက်သော မြင်းလှည်းနှင့် မြင်းမ အ နိတစ်ကောင်သည် တရားရှုံးလက်ဝယ်ရှိလျှောက်ထားသူ မိမိပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဝရမ်းဖမ်းဆီးသည့်ပစ္စည်းသည် ဝရမ်း ဖမ်းဆီးစဉ် လျှောက်ထားသူ လက်ရှိမဟုတ်ပေ။ တရားရှုံး လက်ရှိဖြစ်ပြီး လျှောက်ထားသူက ခေတ္တအပ်နှံ ထားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း အဓိက တင်ပြ သည်။

မူလမြို့နယ် တရားရုံးက စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး လျှောက်ထားသူ ဦးဇော် လက်ရှိ မြင်းလှည်းမဟုတ်၊ ဦးဇော်ပိုင်လည်း မဟုတ်ဘဲ တရားရှုံး ပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ် တရားရုံး၏ လက်ရှိပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည် ဆိုကာ ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းအား ငြင်းပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ် သည်။

ဤကဲ့သို့ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၅၀ အရ ဝရမ်း ခွာပေးရန် လျှောက်ထားမှုတွင် တရားရုံးက စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး နည်း ၆၀ အရ ဝရမ်းခွာပေးရန် ဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ နည်း ၆၀ အရ ဝရမ်း ခွာပေးရန် ငြင်းပယ်လိုက်သည်ဖြစ်စေ ချမှတ်သည့် အမိန့် တစ်စုံတစ်ရာကို မကျေနပ်သူသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အမိန့် ၂၁၊ နည်း

၆၃ အရ တစ်ရားတစ်ထုံး စွဲဆိုခွင့် ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်
၏ နစ်နာမှုကို ဥပဒေအရ ကုစားရန် နည်းလမ်းပွင့်နေသည့် ကိစ္စမျိုး၌
မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ပြင်ဆင်မှုတရားရုံးကပြင်ဆင်မှုတွင် ၁၆ ရောက်
စွက်ဖက်မည်မဟုတ်ပေ မခသက်နှင့် ဦး ဘမှန် ၊ အမှုနှင့်ဦးခင်လှ ပါ-၂ နှင့်
ဦးရဲလွင်ဦး၊ အမှုတို့တွင်ကြည့်ပါ။

၁၉၉၀
ဦးဇော်
နှင့်
ဒေါ်ဖြူ

ထို့ကြောင့် မူလရုံး၏ ဝရမ်းခွာပေးရန် လျှောက်ထားမှုအား ငြင်းပယ်
လိုက်သည့် အမိန့်အပေါ် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ အရ စွက်
ဖက်စရာအကြောင်းမရှိသဖြင့် မူလရုံးအမိန့်ကို အတည်ပြုပြီး ပြင်ဆင်မှုကို
စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၅၀-သတ်မှတ်သည်။

၁(၂) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ စာ ၁၂၅၈၊
(၂) ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၅၂

+ ၁၉၉၀
နိုဝင်ဘာလ
၁၉ ရက်

တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်နှင့်

ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဗိုလ်မှူးစော်လင်းပါ(၂)

နှင့်

ဒေါ်စိန်တီ *

တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ နှင့် အမိန့် ၄၇ နည်း ၁ - အထူးခုံရုံးက ချမှတ်သော ဒီကရီစီရင်ချက် အမိန့်ဆုံးဖြတ်ချက်တို့ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးစေရန် လျှောက်ထားခြင်းပြုနိုင် မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက် - တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ နှင့် အမိန့် ၄၇ နည်း ၁ (၁) တွင် ရည်ညွှန်းထားသော ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့်သည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ထိုနည်းတူ အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အပိုဒ် ၂ (က) အရ ဖွဲ့စည်းထားသော အထူးခုံရုံးက အပိုဒ် ၁၅ သို့မဟုတ် အပိုဒ် ၁၆ အရ ချမှတ်သော အမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ထို့ပြင် တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ စုံညီခုံရုံးက ချမှတ်သော ဒီကရီစီရင်ချက် အမိန့် ဆုံးဖြတ်ချက် အစရှိသည်တို့ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၄ သို့မဟုတ် အမိန့် ၄၇ နည်း ၁ အရ ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးစေရန် လျှောက်ထားခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးတင်လှိုင်ထွေး၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်အတွက် -
တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်ထွန်း

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၅၁
+ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၇ နည်း ၁ အရ (၄-၆-၉၀) ရက်စွဲပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန်လျှောက်ထားမှု။

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး ၁၉၈၅ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅ တွင် အိမ်ရှင်ဒေါ်စိန်တီက အိမ်ငှားဗိုလ်မှူးဇော်လင်းနှင့် ဇနီးဒေါ်လှိုင်လှိုင်မြင့်တို့ အပေါ် ငှားရမ်းထားသည့်ဥပစာမှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(က)နှင့် (ဂ)တို့အရ နှင်လိုမှုစွဲဆိုရာ မအောင်မြင်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သောအခါ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က) (ဒုတိယပိုင်း)အရ ဒီကရီရရှိသည်။ အိမ်ငှားများက တိုင်း တရားရုံး၏စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုမကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ် ၁၉၈၉ခုနှစ် တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၉၃ တွင် အယူခံဝင်သောအခါ အရေး နိမ့်သဖြင့် ဗိုလ်မှူးဇော်လင်းတို့က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် တရားမအထွေထွေ လျှောက် လွှာ အမှတ် ၅ တွင် လျှောက်ထားသည်။ အိမ်ရှင်ဒေါ်စိန်တီဘက်မှလည်း ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဂ)အရ ဒီကရီမရရှိသည့်အတွက် ၁၉၉၀ပြည့်နှစ် တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၇၂ကို တင်သွင်းသည်။ တရားရုံးချုပ်က ယင်းလျှောက်လွှာများကို စိစစ်ကြားနာပြီးနောက် တရားမဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၉၃/၈၉တွင် ချမှတ်သော စီရင်ချက်၌ အရေးယူလောက်သော ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိဟုအကြောင်းပြကာ ပလပ်လိုက်သည်။ ထိုသို့ ပလပ်သည့်အမိန့်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် ဗိုလ်မှူးဇော်လင်းတို့က ဤ လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
 ဗိုလ်မှူးဇော်
 လင်း
 ၀၇(၂)
 နှင့်
 ဒေါ်စိန်တီ

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထား သည်-

“တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးတစ်ဦးဖြင့်ဖြစ်စေ ခုံရုံးဖြင့် ဖြစ်စေ စီရင် ထားသော မည်သည့်အမှုကိုမဆို လိုအပ်ပါက တရားရုံးချုပ် လက်ရှိ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးပါဝင်သော စုံညီခုံရုံးဖြင့် ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်နိုင် သည်”

တရားစီရင်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရတင်သွင်းသော အထူးအယူခံမှုများ ကို စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် တရားရုံးချုပ်က တရားစီရင် ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀အရ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သတ်မှတ်ထားရာ အပိုဒ် ၁၅ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

နှစ်ဘက် ကြားနာပြီးနောက် အရေးယူလောက်သော ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိကြောင်းအထူးခုံရုံးက တွေ့ရှိလျှင်အထွေထွေလျှောက် ထားမှုကို ပယ်ရမည်

၁၉၉၀
ဗိုလ်မှူးဇော်
ထင်
၀၁(၂)
နှင့်
ဒေါ်စိန်တီ

အဆိုပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် ဖြစ်စေ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေတွင်
ဖြစ်စေ အထွေထွေလျှောက်ထားမှုကို ပယ်သောအမိန့်အားပြန်လည်သုံးသပ်
နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိချေ။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ နှင့် အမိန့် ၄၇ နည်း ၁(၁) တွင်
ရည်ညွှန်းထားသော ဒီကရီ သို့မဟုတ် အမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ
နှင့်သက်ဆိုင်သည်။ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ စီရင်ပိုင်ခွင့်သည်
တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေနှင့်မသက်ဆိုင်ချေ။ ထိုနည်းတူ အထက်ဖော်ပြပါ
လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအပိုဒ် ၂ (က)အရ ဖွဲ့စည်းသော အထူးခုံရုံးက အပိုဒ် ၁၅
သို့မဟုတ် အပိုဒ် ၁၆ အရ ချမှတ်သောအမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ
နှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ထို့ပြင် တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ စုံညီခုံရုံးက
ချမှတ်သောဒီကရီစီရင်ချက် အမိန့်ဆုံးဖြတ်ချက် အစရှိသည်တို့ကို တရားမ
ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ သို့မဟုတ် အမိန့် ၄၇ နည်း ၁ အရ ပြန်လည်
သုံးသပ်ပေးစေရန် လျှောက်ထားခြင်းမပြုနိုင်ချေ။

တရားစီရင်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ အရ သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်
နည်းများအရဖွဲ့စည်းသည့် အထူးခုံရုံးက အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပေးခြင်းသည်
ယခင် ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အခွင့်ထူးအယူခံ
ပေးခြင်းနှင့်သဘောချင်းတူသည်။

ဦးဘညွန့်ပါ-၂ နှင့် ဦးစိန်ကြည်ပါ-၁^၁ အမှုတွင် အယူခံဝင်ရန် အ
တွက် အခွင့်ထူးလျှောက်လွှာကို တရားရုံးချုပ်က ပယ်လိုက်ရာ ယင်းသို့
ပယ်သောအမိန့်ကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားသော အခါ ယ
ခင်တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့သည်-

“၁၉၆၂ ခုနှစ် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁ ဖြင့် တရားရုံးချုပ်က ချမှတ်
သော တချို့စီရင်ချက် ဒီကရီအမိန့်တို့မှ အယူခံဝင်ရန် အခွင့်ထူး
လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်ပေးခဲ့စဉ်က အခွင့်ထူးလျှောက်လွှာ သို့
မဟုတ် အခွင့်ထူး အယူခံတစ်ရပ်ရပ်အပေါ်တွင် တရားရုံးချုပ်က
ချမှတ်သော အမိန့် စီရင်ချက်ကိုလည်း တရားရုံးချုပ်ကပင် ပြန်လည်
သုံးသပ်နိုင်သည်ဟူ၍ နောက်တစ်ဆင့် တီထွင်ခြင်း အာဏာအပ်
နှင်းခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို မအပ်ဘဲမရချေ။ မအပ်သော အာဏာ
ကိုလည်း ဖန်တီးပြုလုပ်၍မယူနိုင်ချေ။ တရားရုံးချုပ်သည် ဥပဒေပြု

^၁ ၁၉၇၁ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံးစာမျက်နှာ ၁၁

အာဏာပိုင်အဖွဲ့မဟုတ်ချေ။ အပ်နှင်းသော အာဏာ အတွင်းက သာလျှင်ထုံးတမ်းသာခကလုပ်ထုံးစသည်တို့နှင့်အညီမျှတမှန်ကန်စွာ စီရင်ရသည်။

၁၉၉၀
မိုးတို့မူး
ဇော်လင်း
၀၇ (၂)
ဧကီစိန်တို့

အယူခံဝင်ရာ အခွင့်လျှောက်လွှာ အခွင့်ထူးအယူခံမှု စာချွန်မှု စသည်တို့အပေါ်၌ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ချမှတ်ပြီးသော အမိန့် စီရင်ချက်တို့ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကပင် ပြန်လည်သုံးသပ်သော သာခကတစ်ရပ်မျှပင်မရှိချေ။

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် လျှောက်ထားသူတို့ တင်သွင်းသောလျှောက်လွှာကိုပလပ်လိုက်သည်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်ညွန့်ညွန့်ခင်

နှင့်

ဒေါ်အိမ်ကြည်*

(၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် စာရသူ ဦးထွန်းရီ)

၁၉၉၀

မေလ

၃၀ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၄၊ နည်း ၂ ၏ ရည်ရွယ်ချက်-အ
ငြင်းထွက်ပြဿနာသည် ဥပဒေငြင်းချက် သက်သက် ဖြစ်သော်
ယင်းပြဿနာကို ဦးစွာ အဆုံးအဖြတ် ပေးရန်လို မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဥပဒေ ငြင်းချက် သက်သက်ဖြစ်သော အငြင်းထွက်
ပြဿနာကို ဦးစွာအဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းဖြင့် မလိုအပ်ဘဲ အမှုကို ကြာမြင့်
စွာ ခုခံနေရသောဒုက္ခမှ ကင်းဝေးစေရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့်
၁၄၊ နည်း ၂ က ရည်ရွယ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးရဲမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးဘင်အေး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဌ။

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၉၀/၀၉ တွင်
ဒေါ်ညွန့်ညွန့်ခင်က ဒေါ်အိမ်ကြည်အပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ
ဌာနရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) ဒုတိယပိုင်းနှင့်
ပုဒ်မ ၁၂(၁)(ဂ)တို့အရ အငှားနေထိုင်သော အိမ်ခန်းမှ နှင်ထုတ် ပေး
စေလိုမှုစွဲဆိုသည်။ တရားရုံးက ငြင်းချက် (၄) ရပ်ထုတ်ပေးပြီး နှစ်ဘက်
သက်သေ စစ်ဆေးခဲ့သည်။ တရားလိုဘက် စစ်ဆေးပိတ်သိမ်းပြီး တရား
ပြိုင်အား စစ်ဆေးဆဲအဆင့်၌ အမှုကို တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး (၃၂)မှ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၆၂
+ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးအမှုအမှတ် ၃၉၀ တင် ခဲ့မှတ်သော
(၄-၁၂-၈၉) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို
အယူခံမှု။

ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် လွှဲပြောင်းလက်ခံ ရရှိသည်။ တွဲဖက်တိုင်းတရား သူကြီး (၃၂)က ၂၁-၁၁-၁၉ နေ့ ရုံးချိန်းရက်၌ ရုံးသဘောအရ တရားမ ကျင့်ထူးဥပဒေအမိန့် ၁၄၊ နည်း ၅ အရ အောက်ပါနောက်တိုးငြင်းချက် အဖြစ် သတ်မှတ် ထုတ်ပေးလိုက်သည်-

၁၉၉၀
ဒေါ်ညွန့်ညွန့်
ခင်
နှင့်
ဒေါ်အိမ်ကြည်

‘နို့တစ်စာ တရားဝင်ပါသလား’

အထက်ပါ ပဏာမငြင်းချက်ပေါ် နှစ်ဘက်ကြားနာပြီး တရားလိုက တရားပြိုင်ထံပေးပို့သော ၈-၁-၈၅ နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာတရားမဝင်ဟု မြေဆို ဆုံးဖြတ်ပြီး တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုကို ပလုပ်လိုက်သည်။ ယင်းသို့ပလုပ် လိုက်သော တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ညွန့်ညွန့်ခင် က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမပထမအယူခံကို တင်သွင်း ခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုက တရားပြိုင်ထံ ၈-၁-၈၅ နေ့စွဲပါ နို့တစ် စာကို ပေးပို့ခဲ့ရာ ၃၁-၁-၈၅ နေ့ ကုန်ဆုံးသည်အထိ နောက်ဆုံးထား၍ ဖယ်ရှားပေးရန် ဖော်ပြထားကြောင်း တရားလို၏ အဆိုလွှာအရ နှုတ် ပဋိညာဉ်စည်းကမ်းများရှိခဲ့ကြသည်ဟု ပါရှိသည့်အပြင် တရားလိုနှင့် တရား ပြိုင်တို့အကြား နှုတ် ပဋိညာဉ်စည်းကမ်းများ ရှိခဲ့ကြောင်း တရားလိုက ထွက်ဆိုထားကြောင်း ယင်းနှုတ်ကတိ စည်းကမ်းချက်အမှတ် (၄) အရ အိမ်ရှင်ကအိမ်ခန်းကို ပြန်ရလိုလျှင်တစ်လကြိုတင်၍ နို့တစ်စာ ပေးပို့ ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည့် ပဋိညာဉ်နှင့်အညီ နို့တစ်စာကို တစ်လ ကြိုတင်ပေးပို့သော နို့တစ်စာမဟုတ်၍ နို့တစ်စာ တရားမဝင်ကြောင်းဖြင့် ဧကောက်ယူဆုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအယူခံတွင် အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တိုင်းတရားရုံးသည် အဆိုလွှာတွင် မပါသော အချက်ကို မူတည်၍ အခြေခံ၍မရသေးသည့် သက် သေခံချက်ကို အခြေခံလျက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ မှားယွင်းကြောင်း တရား ပြိုင်၏ ချေလွှာ အပုဒ် ၁၁ တွင် နို့တစ်စာကို အတိအလင်း ငြင်းဆိုမတားဘဲ ငြင်းချက်ထုတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းကြောင်း တရားလို၏ အဆို လွှာတွင် နှုတ်ကတိစည်းကမ်းများထားခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြပါရှိပြီး တရား ပြိုင်၏ ချေလွှာတွင် နှုတ်ကတိစည်းကမ်းမထားခဲ့ပါဟု ငြင်းဆိုထားသဖြင့် တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား နှုတ်ကတိစည်းကမ်းထားခဲ့သည် မှန်သလားဟု သီးခြားငြင်းချက်ထုတ်ထားပြီးဖြစ်သည့်ပြင် ယင်းငြင်းချက် ကို တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်မပြုရသေးဘဲ နှုတ်ကတိ စည်းကမ်းအရ နို့တစ်စာ တရားဝင်မဝင် ဆုံးဖြတ်၍ မရသေးကြောင်း ပေါ်ဇပါဂ်ပါလျက် နို့တစ်စာ တရားမဝင်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း နှုတ် ကတိမထားခဲ့ပါဟု တရားပြိုင်က ငြင်းဆိုထားသဖြင့် အပြန်အလှန် ကတိ

၁၉၉၀
ဒေါ်ညွန့်ညွန့်
ဝင်
နှင့်
ဒေါ်အိမ်ကြည်

ဖြစ်ကြောင်း မပေါ်ပေါက်သေးဘဲ ပဋိညာဉ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ရန် မဖြစ်နိုင်
သေး သက်သေခံချက်များ ရယူပြီးမှ ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။
အမှုကို လေ့လာစိစစ်ကြည့်ရာ အယူခံတရားလို၏ အဆိုလွှာ အပိုဒ်
၁၁ တွင် တရားလိုက တရားပြိုင်ထံ ၈-၁-၈၅ နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာ ပေး
ပို့ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြပြီး နို့တစ်စာတွင် ၃၁-၈-၈၅ နေ့ ကုန်ဆုံးသည်
အထိ နောက်ဆုံးထား၍ ဖယ်ရှားပေးရန်ပါရှိသည်။ အယူခံ တရားပြိုင်
ဒေါ်အိမ်ကြည်က ချေလွှာအပိုဒ် ၁၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ချေပ ထား
သည်။

‘၁၁။ XXX XXX XXX

တရားလိုပေးပို့သော ၈-၁-၈၅ နေ့စွဲပါ အကြောင်းကြားစာသည်
ဥပဒေနှင့်အညီ ပြည့်စုံသည့် အကြောင်းကြားစာ မဟုတ်သဖြင့် တရား
ဝင် အကြောင်းကြားစာ မဟုတ်ပါ’

တရားလိုပေးပို့သော နို့တစ်စာ တရားမဝင်ကြောင်း တရားပြိုင်က
အတိအလင်း ငြင်းဆိုထားကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် တရားလို
ပေးပို့သော နို့တစ်စာတရားဝင်မဝင် အဆိုအချေအရ အငြင်းပွားလျက်
ရှိရာ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန် အရေးပါသော ဥပဒေပြဿနာလည်း ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့် တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၁၄၊ နည်း ၁ နှင့် ၃ တို့အရ ငြင်းချက်
ထုတ်ပေးရန် လိုအပ်သော အချက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အဆိုအချေ
အရ အငြင်းပွား၍ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန် အရေးပါသော အချက်ဖြစ်လျှင်
ငြင်းချက်အဖြစ် ထုတ်ပေးရပေလိမ့်မည်။ မစ္စတာ ဇေယျာဘိ အိုက်စ်နှင့် မစိန်စိန်
အမှုတွင် ကြည့်ပါ။ နို့တစ်စာ တရားမဝင်ကြောင်း တရားပြိုင်က အတိ
အလင်း ငြင်းဆိုထား၍ ငြင်းချက်ထုတ်ပေးရန် မလိုဟု အယူခံတရားလို၏
ရှေ့နေတင်ပြသည့်အချက်မှာ လက်ခံရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။

ဤကဲ့သို့ အဆိုအချေအရ ငြင်းချက်ထုတ်ပေးရန် အမှန် လိုအပ်ပါလျက်
ထုတ်ပေးဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့လျှင် တရားရုံးသည် အမှု၏ မည်သည့် အဆင့်တွင်
မဆို တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၁၄၊ နည်း ၅ အရ ငြင်းချက်များ ပြင်ဆင်
ခြင်း သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့
အမိန့် ၁၄၊ နည်း ၅ အရ ငြင်းချက်များကို ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်
ခြင်း ပြုလုပ်ရသည့် ရည်ရွယ်ရင်း သဘောမှာ အဆိုအချေတွင် ပါသော
အငြင်းပွားသည့် အချက်များကို အခြေခံပြီး ပြင်ဆင် သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်
ထုတ်ပေးခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဂရုပြုရန် လိုအပ်သည်။ ဒေါ်ကျင်နု နှင့်

(၁) ၁၉၆၆ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ ၈၁-၉၇၅ (တရားရုံးချုပ်)။

၁၉၉၀
ခေါ်ယူနှိပ်
●
ခေါ်အိမ်
ကြည့်

ဦးလှိုင် ။ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ ထို့ပြင် အိမ်ရှင်သည် ဥပစာ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲကြောင်း ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ နှင့် အညီ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ပြီးမှသာ အိမ်ငှားအပေါ် ငှားရမ်းသည် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုနိုင်မည်ဖြစ်ရာ နို့ တစ်စာပြဿနာမှာ အမှုအိုင်အရှုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ ဦးဟင်ဦးနှင့် ဦးရွှေလှဖြူ ။ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ ဥပဒေပြင်ဆင်ချက် သက်သက်ဖြစ်သော အငြင်းထွက် ပြဿနာကို ဦးစွာအဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းဖြင့်မလိုအပ်ဘဲ အမှုကိုကြာမြင့်စွာ ခုခံနေရသောဒုက္ခမှ ကင်းဝေးစေရန် တရားမကျင့်ထူးဥပဒေ အမိန့် ၁၅၊ နည်း ၂ က ရည်ရွယ်သည်။ အိမ်ရှင်၏ နိဂုံးမတ်ပါ ၂ နှင့်မောင်လှ ဝေ(ခ) အဗွီဒူဗူဇတ် ။ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက 'နို့တစ်စာ တရားဝင်ပါသလား' ဟု ဖြည့်စွက်ငြင်းချက် ထုတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပဏာမငြင်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အထူးပြောဖွယ်ရာ လိုမည် မဟုတ်ချေ။

ထို့ပြင် အယူခံတရားလို၏ အဆိုလွှာ အပိုဒ် ၃ နှင့် ၄ တို့တွင် အိမ်ကို နှုတ်ကတိစည်းကမ်းထား၍ ငှားရမ်းခဲ့ကြောင်း အတိအလင်း ဖော်ပြထားသည်။ ရုံးရှေ့ ထွက်ဆိုရာတွင်လည်း တရားလိုဒေါ်ညွန့်ညွန့်ခင် ကိုယ်တိုင် အဓိကစစ်မေးရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်။

'X X X တရားလို၏ဖခင်မှ တရားပြိုင်၏ဖခင်အား စတင်အငှား ချထားစဉ်က အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ကတိစာချုပ်များ မရှိခဲ့ပါ။ နှုတ်ကတိ စည်းကမ်းချက်များသာ ရှိခဲ့ပါသည်။ X X X။

X X X ကျွန်မ၏ဖခင်နှင့် တရားပြိုင်၏ဖခင်တို့ အိမ်ငှားရမ်းစဉ်က ထားရှိခဲ့သော နှုတ်ကတိ စည်းကမ်းချက်များမှာ....

- ၁။ X X X
- ၂။ X X X
- ၃။ X X X

၄။ အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ ဦးချစ်ခင်က အိမ်ခန်းကို ပြန်လည် လိုချင်သော အခါ တစ်လကြိုတင်၍ ဦးကြင်ယုံ(ခေါ်) Ck Yong အား အကြောင်းကြားရန်နှင့် ဦးကြင်ယုံမှလည်း ၃ လအတွင်း ငှားရမ်း နေထိုင်သော အခန်းမှ ပြောင်းရွှေ့ဖယ်ရှားပေးရန် ဟူ၍ နှုတ်ကတိ စည်းကမ်းများ ထားရှိခဲ့ကြပါသည်။'

(၁) ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၈။
(၂) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၃၈။
(၃) ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၁၁၀
(တရားထွက်စာ)

၁၉၉၀
ဒေါ်ညွန့်ညွန့်
ခင်
နှင့်
ဒေါ်အိမ်
ကြည်

ထို့ကြောင့် တရားလိုနှင့်တရားပြိုင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့အကြား နှုတ်ကတိ စည်းကမ်းမရှိခဲ့ပါဟု တရားပြိုင်က ချေပထားသဖြင့် နှုတ်ကတိ စည်းကမ်းရှိ မရှိ ငြင်းချက်ထုတ်ထားစေကာမူ တရားလို၏ ဝန်ခံထွက်ဆိုချက်အရ နှုတ်ကတိရှိခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားပြီးဖြစ်သည်။ ဤသို့ထင်ရှားပြီး ဖြစ်သော အချက်ကို အခြေခံ၍ နှုတ်ကတိစည်းကမ်း ရှိခဲ့သည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက လက်ခံဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်၍ သီးခြား ငြင်းချက် ထုတ်ထားခြင်းကြောင့် ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိသေးပါဟု အမူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့် အချက်မှာ လက်ခံစရာအကြောင်း မရှိချေ။

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆အရ ငှားရမ်းခြင်းရပ်စဲသည့် နို့တစ်စာ ပေးပို့ရာတွင် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည့် သီးခြားပဋိညာဉ် မရှိသည့်အမှုမျိုး၌ တစ်လမှတစ်လသို့ ငှားရမ်းခြင်းဖြစ်လျှင် (၁၅)ရက် ကြိုတင် နို့တစ်စာပေးပို့ရမည်။ နို့တစ်စာ တရားဝင်မဝင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၆ အရ စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့အကြား ငှားရမ်းမှု ရပ်စဲခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သီးခြား သဘောတူညီသည့်ကတိရှိခဲ့လျှင် နို့တစ်စာတရားဝင် မဝင်ပုဒ်မ ၁၀၆အရ ဆုံးဖြတ်ရန်မဟုတ်တော့ချေ။ နို့တစ်စာမှာ အဆိုပါသီးခြားကတိ ပဋိညာဉ်နှင့် ညီ မညီသာ စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်ကြောင်း ဒေါက်တာ ဦးချစ်နှင့် ဒေါ်အုန်းရင် အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထူးပြုထားသည်။

“Held: It is clear that thirty day’s notice by either party is the requirement to be complied with according to the agreement entered in to by the parties; in the light of this construction the provision of S. 106 of the Transfer of property Act requiring fifteen day’s notice expiring with the end of the month of the tenancy is not applicable to the case.”

ဤဥပဒေသကို ဦးအောင်ခင် နှင့် ဦးတင်စိ^၂ တွင်လည်း တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ဤအမှုတွင် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော နှုတ်ပဋိညာဉ်စည်းကမ်းအရ နို့တစ်စာကို တစ်လကြိုတင်ပေးပို့ရမည်ဖြစ်သော်လည်း တရားလိုက ယင်းသို့ပေးပို့ခြင်းမပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

(၁) ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထံ များ၊ ၈၀-၁၇၆ (တရားလွတ်တော်)။
(၂) ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထံ များ၊ ၈၁-၂၀။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် တုင်းတရားရုံးက တရားလိုပေးဖို့
သော နို့တစ်စာတရားမဝင်ဟုကောက်ယူသုံးသပ်ပြီး တရားလိုစွဲဆိုသော
အမှုကို ပလပ်ခွဲခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် တိုင်း
တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကနီကိုအတည်ပြု၍ အယူခံကို စရိတ်နှင့်တကွ
ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၉၀

ဒေါ်ညွန့်ညွန့်
ခင်
နှင့်
ဒေါ်အိမ်
ကြည်

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးကျော်စောရှေ့တွင်

ဒေါ်တင်ကြည်ပါ(၆)

နှင့်

ဦးစိုးဝင်း*

+ ၁၉၀၀
မေလ
(၁၅)ရက်

ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလို့မူ-တရားလိုဘက်မှ သက်သေထူရမည့်အချက်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ လက်ရောက်ရလို့မူတွင် တရားမစွဲမီ ၁၂ နှစ်အတွင်းက အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ တရားလိုလက်ရှိဖြစ်ကြောင်းနှင့် တရားပြိုင်သည်ယင်း ပစ္စည်းကို ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်မရှိဘဲ သိမ်းပိုက်ထားကြောင်း တရားလိုက သက်သေထူရန်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် -ဦးဝင်းရွှေကြီး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် -ဦးစန်ရှင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး -ဦးအောင်ငွေ

ပုသိမ်အနောက်မြို့နယ် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀/၀၉ တွင် ဦးစိုးဝင်းက ဒေါ်တင်ကြည်နှင့်အတူနေသားသမီးများဖြစ်ကြသော မောင်လှသွင်၊ မစန်းရီ၊ မောင်တင်အုန်း၊ မချို၊ မောင်သာဝဇ္ဇာတို့ အပေါ်ကျူးကျော်နေထိုင်သော အခန်းအားလက်ရောက်ရလို့မူစွဲဆိုသည်။ အဆိုအချေအရမူလရုံးကအောက်ပါ ပဏာမငြင်းချက်(၃)ရပ်ထုတ်ပေးသည်။

- (၁) တရားလိုသည် ဤအမှုကိုဤပုံစံအတိုင်း တရားစွဲဆိုနိုင်သလား -
- (၂) တရားလို၏အမှု တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက်မှာ တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အား ထိခိုက်အောင် လျော့နည်းနေသည်ဆိုတာ မှန်ပါသလား။
- (၃) တရားလို၏ စွဲဆိုလွှာမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်နေသည်ဆိုတာ မှန်ပါသလား။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၁
 + ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀ တွင် အမှတ်သော (၂၄-၁၁-၀၉) ရက်စွဲပါ ပုသိမ်အနောက်မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကိုမကျေနပ်၍လျှောက်ထားမှု

အထက်ပါပဏာမ ငြင်းချက်များအပေါ် နှစ်ဘက်ကြားနာပြီး မူလ ရုံးက တရားလိုဘက်အသာပေး ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ် သည့် မူလရုံး၏ ၂၄-၁၁-၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို မူလ ရုံး တရားပြင် ဒေါ်တင်ကြည်တို့က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ ပြင်ဆင် မှုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်တင်
ကြည်
ပီ(၆)
နှင့်
ဦးစိုးဝင်း

မူလရုံးက ပဏာမငြင်းချက်(၁)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလို ဦးစိုးဝင်းသည် အချင်းဖြစ် ဖြေနှင့်အိမ်ကို မူလပိုင်ရှင် အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူး စန်းမြင့် နှင့်ဇနီး ဒေါ်သန်းစိန် တို့ထံမှ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ပြီး ဗိုလ်မှူး စန်းမြင့် ၏ အစမ ဒေါ်အေး ကို အခမဲ့နေခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်အေး ကွယ်လွန်ပြီးနောက် တရားပြင်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေထိုင်သည် ဆိုကာ မိမိ၏ ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်ကို အခြေခံစွဲဆိုခြင်းဖြစ်၍ ဤအမှုကို ဤပုံစံ အတိုင်း စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ ဤအမှုမျိုးမှာ ကာလ စည်းကမ်း သတ်ဥပဒေ ပထမဇယား အပိုဒ် ၁၄၄ နှင့် သက်ဆိုင် သဖြင့် ကာလ စည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်ကြောင်းလည်း ပဏာမ ငြင်းချက် (၃)ကို ဆုံးဖြတ်သည်။

လျှောက်ထားသူတို့၏ ရှေ့နေက မူလရုံးတရားလိုသည် အမှုကို 'ကျူး ကျော်နေထိုင်သော အခန်းအား လက်ရောက်ရလိုမှု' ဟုဖော်ပြ စွဲဆိုထားရာ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၈ (သို့မဟုတ်) ပုဒ်မ ၉ ဟု မဖော်ပြဘဲ စွဲဆိုထားခြင်းဖြစ်၍ မရေရာကြောင်း အချင်းဖြစ်တရားလို ဝယ်ယူသော အိမ်ခန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရောင်းစာချုပ်ပယ်ဖျက်ပေးရန် ဒေါ်အေး က သီးခြားအမှု စွဲဆိုထားဆဲရှိရာ တရားလို၏ ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်ကို ငြင်းဆိုထား သဖြင့် သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုရမည့် အမှု မျိုးဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ အမှုဖြစ်လျှင် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမဇယား အပိုဒ် ၃ အရ (၆)လအတွင်း စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ရာ အမှုမှာ ကာလ စည်း ကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်းလည်း တင်ပြသည်။

ဥပစာ လက်ရှိဖြစ်သူတစ်ဦးကို တရားပြင်က ဥပစာအတွင်း ဝင်ပြီး ဖယ် ရှားပစ်သည့်အခါ လက်ရှိဖြစ်သူ ဥပစာကို လက်လွှတ်သွားလျှင် ထိုသူ သည် ဥပစာကို လက်ရောက်ပြန်ရရန်အတွက် သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသည်။ ဤအမှုမျိုးတွင် အခင်းမဖြစ်မီဥပစာကို တရားလိုလက်ရှိဖြစ်ခြင်းနှင့် တရားပြင်က တရားလိုအား ၎င်းသဘောမတူဘဲ သို့တည်းမဟုတ် ဥပဒေနှင့်အညီမဟုတ်ဘဲ တရားလိုအား ဥပစာမှ ဖယ်ရှား ပစ်ခြင်းတို့ကို အဓိကအခြေခံသည်။ ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့် ပြဿနာ မပေါ် ပေါက်ချေ။

၁၉၉၀
ဒေါ်စင်
ကြည်
ပီ(၆)
နှင့်
ဦးစိုးဝင်း

ဦးချစ်ထွန်းနှင့် ဒေါ်ငွေသောင်း ၊ အမှုနှင့် ဒေါ်အိမ်တင့်နှင့် ဦးစံလှ ၊ အမှုတို့တွင်ကြည့်ပါ။ ဤကဲ့သို့သော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းအပေါ်မှ ကျူးကျော်သူအား နှင်ထုတ်ရန် စွဲဆိုသောအမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမဇယား၊ အပိုဒ် ၃ အရ တရားလိုသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားခံရသည့်နေ့ (တရားပြိုင် ဥပစာအတွင်း ဝင်ရောက်သည့်နေ့) က စ၍ (၆)လအတွင်း စွဲဆိုရန်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ 'လက်ရှိ' ဖြစ်ခြင်းကိုအခြေခံ၍ စွဲဆိုရသော အမှုမျိုးကိုပင်လျှင် စည်းကမ်းသတ်ကာလ (၆)လအတွင်း စွဲဆိုခြင်းမပြုခဲ့ပါကတရားလိုသည် ပုဒ်မ ၈ အရ 'ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်' ကို အခြေခံ၍ စွဲဆိုခွင့်ရှိသေးသည်။

ဤအမှုတွင် တရားလို ဦးစိုးဝင်း က အဆိုလွှာအပိုဒ် ၁၊ ၂၊ ၃၊ နှင့် ၄ တို့တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြစွဲဆိုထားသည်။

- ၁။ တရားလိုသည် ပုသိမ်အနောက်မြို့နယ် အုပ်စုအမှတ် (၁၈)၊ အကွက်အမှတ် (၈၄) ဈေးအကွက်၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၁၃) ဧရိယာ ၀.၀၉၆ဧကရှိ မြေအနက်မှ ဧရိယာကေရှီမြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ ၅ ပင် ၄ ခန်း အုတ်ကာနှစ်ထပ်တိုက် အောက်ထပ် သံမံတလင်းခင်း၊ အပေါ်ထပ် ပျဉ်ခင်း၊ သွပ်မိုး၊ ၄ ခန်းအနက်မှ မြောက်ဘက်နှစ်ခန်း အပေါ်ထပ် အောက်ထပ်အပါအဝင်တို့နှင့် အကျိုးခံစားခွင့် အားလုံးကို အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူးစန်းမြင့်နှင့် ၎င်း၏ ဇနီး ဒေါ်သန်းစိန်တို့ထံမှ ပုသိမ်မြို့ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် ရုံးတွင် (၂၃-၅-၈၄) နေ့စွဲပါ စာချုပ်အမှတ် ၂၉ အရ တန်ဖိုးငွေ ၅၅၀၀၀/- (ငါးသောင်းငါးထောင်ကျပ်) ဖြင့် ဝယ်ယူခိုင်ဆိုင်လာပါသည်။
- ၂။ တရားလိုဝယ်ယူသည့် အိမ်ခန်းနှင့် မြေထဲတွင် ယခုအချင်းဖြစ် ၁၆ ပေပတ်လည်ခန်းရှိ အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူးစန်းမြင့်၏ အစ်မအကြီး ဒေါ်အေး လက်ရှိ နေထိုင်သော အခန်းလည်း ပါဝင်လည်။
xxx တရားလို ဝယ်ယူသည့် မြေနှင့်အဆောက်အအုံမှာ ပထမထပ် ရှိ ၁၆ ပေ ပတ်လည်ခန်းရှိ ဒေါ်အေး နေထိုင်သည့်အခန်းမှ အပ အားလုံး တရားလို၏ လက်ဝယ်ရရှိပြီး မိသားစု နေထိုင်လျက် ရှိပါသည်။
- ၃။ အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးစန်းမြင့်၏အစ်မကြီး ဒေါ်အေးမှာ (၁၆ -၁၁-၈၇) နေ့တွင် တရားလိုနေထိုင်သည့်အိမ်ဘေးခန်း၌ သေဆုံးသွားပါသည်။

(၁) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြ မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၄၂။
(၂) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ- ၅။

၈။ ဒေါ်အေးသေဆုံးပြီး ရက်မလည်မီ တရားပြိုင်တို့သည် ဒေါ်အေး အခန်းသို့ ဝင်ရောက် ကျူးကျော်နေထိုင်ကြပါသည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်အေး
ကြည်
၀၁(၆)
နှင့်
ဦးစို ဝင်း

ထို့ပြင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားသူတို့က ၄-၅-၀၉နှင့် ၁၀-၅-၀၉ နေ့စွဲပါစာဖြင့် 'တရားလိုသည် မည်သည့်ဥပဒေ မည်သည့်ပုဒ်မဖြင့် တရားစွဲ ဆိုပါသလဲ' ဟု ဆိုသော မေးခွန်းကို မေးမြန်းခဲ့ရာ လျှောက်ထားခံရသူ မှုလရုံးတရားလိုက ၂၂-၅-၀၉ နေ့စွဲပါစာဖြင့် ပြန်ကြားရာ၌ အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြပါရှိသည်-

'၂။ XXX (တရားလို သည် အချင်းဖြစ် အခန်း၏ တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်၍ တရားပြိုင်တို့က ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေထိုင် သဖြင့် လက်ရောက် ပေးအပ်စေရန် တည်ဆဲ တရားမဥပဒေ အရဆိုလွှာတွင်ဖော်ပြ၍တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း) ပြည့်စုံစွာ ဖြေကြားထားပါသည်'

ထို့ကြောင့် တရားလိုဦးစိုးဝင်းစွဲဆိုသော အမှုသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာ ကို မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်များ ကျူး ကျော်နေထိုင်ကြောင်း၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အခြေခံပြီး လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆို ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တရားလို၏ အဆိုလွှာအရ ထင်ရှားသည်။ ဤသို့ပိုင်ဆိုင် ခွင့်ကို အခြေခံစွဲဆိုသော အမှုမှာ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပုဒ်မ ၉ အရ စွဲဆိုခြင်း မဟုတ်ကြောင်း အငြင်းပွားစရာ မရှိချေ။ ပုဒ်မ ၉ အရ စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု လျှောက် ထားသူတို့၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့် အချက်မှာ လက်ခံရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ တရားမ ကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့်-၇ နည်း ၁ အရ အဆိုလွှာတွင် စွဲဆို သော အမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေပုဒ်မ ဖော်ပြရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ အမှုဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာသာ ဖော်ပြရန် အဓိက လိုအပ်သည်။ တရားလို၏အဆိုပါ ဖော်ပြသည့် စွဲဆိုသည့် အမှုဖြစ်ကြောင်းခြင်းရာ နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို တရားရုံးအနေ ဖြင့် စပ်ဟပ်ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဤသဘောတရားကို ကော်နုတ်တီကတ် မ်း အာမခံကုမ္ပဏီ နှင့် ကဗာနာ အမှုနှင့် ဘစ်ရှ်ဝါနတ်(သ်)ရေနှင့် ကာရှီနတ်သ်ရေ အမှုတို့ကို ကိုးကား၍ ဒေါ်ကျော့ နှင့် ဒေါ်မြခင် အမှုတွင် ပြဆိုထားသည်။

(၁) ၁၀၉၂၊ အေ ၄၇၃၊ စ-၄၃၀။
(၂) ၁၉၄၀ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်စုများ၊ စ-၄၄၉။
(၃) ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၀၆ခုနှစ် တရားမဇုတ်ယအယူခံမှုအမှတ် ၁၇၉။

၁၉၉၀
ဒေါ်အင်
ကြည်
ဝါ(၂)
နှင့်
ဦးစိုးဝင်း

လက်ရှိပိုင်ဆိုင်မှုကို အခြေပြုစွဲဆိုသော အမှုတွင် အခင်းဖြစ် ဥပစာကို အနည်းဆုံး ၁၂ နှစ်ကြာ လက်ရှိထားခဲ့ကြောင်း တရားလိုက သက်သေ ထူရန်မလိုချေ။ မောင်မြသန်းပ ၂ နှင့် ဦးထွန်းတင် အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ လက်ရောက်ရလိမ့်မီတွင် တရားမစွဲမီ ၁၂ နှစ်အတွင်းက အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ တရားလိုလက်ရှိ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် တရားပြိုင်သည် ယင်းပစ္စည်းကို ဆိုင်ရေး ဆိုင်ခွင့်မရှိဘဲ သိမ်းပိုက်ထားကြောင်း တရားလိုက သက်သေထူရန် ဖြစ် သည်။ အစမ်းမီးယားရား နှင့် အီဆွတ် အမှုတွင် ကြည့်ပါ။ တရားလို၏ အဆိုလွှာအရ တရားလိုပိုင်အခန်းတွင် ဒေါ်အေး နေထိုင်လျက် ရှိပြီး ဒေါ်အေး ၁၆-၁၁-၈၇ နေ့တွင် သေဆုံးသွားရာ တရားပြိုင်တို့၏ အိမ်ခန်း တွင်း ဝင်ရောက်ကျူးကျော် နေထိုင်ကြသဖြင့် တရားစွဲဆိုရကြောင်း ပေါ် ပေါက်သည်။ အမှုကို ၇-၄-၈၉ နေ့တွင်စွဲဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့် ကာလစည်းကမ်း သတ် ဥပဒေပထမဇယား၊ အမှတ်စဉ် ၁၄၄ အရ (၁၂) နှစ်အတွင်း စွဲဆို ခြင်းဖြစ်၍ တရားလိုစွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်ဟု မူလရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားလို၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို တရားပြိုင်များက ဆန့်ကျင်အရေးဆိုနေပါက တရားလိုသည် ဥပဒေအရ မိမိ၏ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို တရားရုံးကမ္ဘာကြည့်ရာ ပေးရန်စွဲဆိုရန်ဖြစ်သည်။ တရားလိုသည် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ လက်ရောက် ရထိုက်ကြောင်း ထင်ရှားပြနိုင်လျှင် လက်ရောက်ရလိမ့်မီစွဲဆိုနိုင်သည်။ ပိုင်ဆိုင် ကြောင်းမြက်ဟ ကြေညာပေးရန်ပါ စွဲဆိုရန်မလိုချေ။ မချိုနှင့် သခင်အန့် ကြီး ၊ အမှုတွင် ယင်းသဘောတရားကို ပြဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤအမှု တွင် တရားလိုဦးစိုးဝင်းက သူငယ်ယူပိုင်ဆိုင်သော ပိုင်ရှင်အဖြစ် ဥပစာ ပေါ်သို့ တရားပြိုင်ဒေါ်တင်ကြည်တို့ ကျူးကျော်နေထိုင်သည်ဆိုကာ သူ၏ ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ကို အခြေခံစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်တင်ကြည်တို့က အချင်းဖြစ် ဥပစာကို သူတို့လည်း ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု အရေး ဆိုလာခြင်းကြောင့် စွဲဆို ခြင်းမဟုတ်ချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် တရားလိုသည် အမှုကို သီးခြား သက်သာခွင့်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ စွဲဆိုရမည်ဆိုခြင်းနှင့် တရားလိုစွဲဆိုသော အမှု ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေပြီ ဆိုသော လျှောက်ထားသူ တို့၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့် အချက်များမှာ လက်ခံစရာ အကြောင်း မရှိချေ။

(၁) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၇၀၈။
(၂) ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၄၁၁။
(၃) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၄၁၁။

၁၉၉•

ဒေါ်တင်
ကြည်
ပါ(၂)
နှင့်
ဦးစိုးဝင်း

အမှုတန်ဖိုးနှင့် စစ်လျဉ်း၍လည်း အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းမှာ ၁၆ပေပတ်လည် အခန်းသာဖြစ်ပြီး ဥပစာနေအိမ်၏ အနောက်ဘက်အပေါ်ထပ် ဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမပွားပေ။ မူလရုံးတရားလိုက ခန့်မှန်းတန်ဖိုး ၃၅၀ဝိ ထား၍ ကျသင့်သော တန်ဖိုးအလျောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ထားသည်။ ယင်း အပေါ်မူလရုံးက အိမ်ခန်းအခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ထောက်ရှု ဆင်ခြင် သုံးသပ်ပြီး တန်ဖိုး ၈၀ဝိ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်သဖြင့် လိုအပ်နေသော ရုံးခွန် ကို တရားလိုက ထပ်မံထမ်းဆောင်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပဏာမငြင်းချက်(၂)နှင့် စစ်လျဉ်း၍လည်း မူလရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက် အပေါ် စွက်ဖက်စဉ်းစားစရာ မပေါ်ပေါက်ချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် မူလ ရုံးအမိန့်ကို အတည်ပြု၍ ပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၅၀/သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်နှင့်ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊

+ ၁၉ •
နိုဝင်ဘာလ
၁၉ ရက်

ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်တင်ကြည်

နှင့်

ဦးစန်းမြင့်ပါ (၂) *

အယူခံဝင်ခွင့်—တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆—မည်သူက မည်
သည့်အခါ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိခြင်း။

ဒေါ်အေးနှင့် ဦးစန်းမြင့်တို့သည် မောင်နှမအရင်းများဖြစ်ကြသည်။
ဒေါ်အေးသည် ရန်ကုန်မြို့သို့လာရောက်၍ ဆေးကုသမှု ခံယူခိုက်တွင်
ဦးစန်းမြင့်တို့က ဆေးကုသရန်အတွက် လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်ဟု ပြော
ဆိုသဖြင့် စာရွက်များတွင် အကြိမ်ကြိမ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ရကြောင်း၊
နောက်ပိုင်းတွင် ပုသိမ်မြို့ရှိ မိမိပိုင် တိုက်နှင့် မြေကို ဦးစန်းမြင့်တို့အား
အပေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုထားသည်ကို သိရှိလာရကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆို
ပြုကာ ယင်းမှတ်ပုံတင် အပေးစာချုပ်မှာ တရားမဝင်ကြောင်းနှင့်စာချုပ်
ပါ ပစ္စည်းများကို မိမိပိုင်ကြောင်း မြွက်ဟု ကြေညာပေးစေရန် ဒေါ်အေး
က ဦးစန်းမြင့်နှင့် ဒေါ်သန်းစိန်အပေါ် ရောဝတီတိုင်း တရားရုံးတွင်
တရားစွဲဆိုသည်။ အမှုဆိုင်နေစဉ်အတွင်း ဒေါ်အေး ကွယ်လွန်သွားသဖြင့်
အယူခံတရားလို ဒေါ်တင်ကြည်က မိမိသည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေး၏
ကိစ္စိမသမီးဖြစ်သည်ဟုအကြောင်းပြကာ အမှုတွင်တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်
အဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ယင်းလျှောက်
ထားချက်ကို ပလပ်ပြီး ဒေါ်အေး စွဲဆိုသောအမှုကို ပိတ်လိုက်သည်။
ဒေါ်တင်ကြည်က မိမိတရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခွင့်ပြုရန်
ပြင်းပယ်သော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ
တရားရုံးချုပ်က ဒေါ်အေး စွဲဆိုသောအမှုကို ပိတ်လိုက်သည့် တိုင်းတရား

* ၁၉၉၀ ဖြည့်နှစ်၊ တရားမအထူး အယူခံမှု အမှတ် ၃
+ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၂ တွင် ခံမှတ်သော
(၁၄-၁၁-၈၈) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဆို အထူး အယူခံမှု

ရုံး၏ အမိန့်သည် ဒီကရီဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်၍ ပြင်ဆင်မှု
လျှောက်ထားခွင့် မရှိကြောင်း သုံးသပ်ခါ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်
သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်တင်
ကြည်
နှင့်
ဦးစန်းမြင့်
၀၂(၂)

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အမှုသည် တစ်ဦးထံမှ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်ရရှိသူသည်
အထက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ မိမိအား အကြီးအကျယ်ထိခိုက်စေသည့်
ဒီကရီကို အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သူ အမှုသည်၏
တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ ပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ မိမိအား အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နှစ်နာစေသည့်
ဒီကရီကို အယူခံဝင်နိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ဤအမှုတွင် ဒေါ်တင်ကြည်သည် ကွယ်လွန်
သူ၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ
ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ ၂၆-၂-၇၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်အတည်
ဖြစ်နေသေးသ၍ ကာလပတ်လုံး ဒေါ်တင်ကြည် အနေဖြင့်ဒေါ်အေး စွဲဆိုခဲ့
သော အမှုအားတိုင်းတရားရုံးက ပိတ်လိုက်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့်မရှိ
နိုင်ချေ။ ဒေါ်တင်ကြည် အနေဖြင့် ဒေါ်အေး၏ ကိစ္စိမသိီး မဟုတ်
ဟူသော တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်စေပြီး အမှုတွင်
တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝင်ခွင့်ရရှိမှသာ အယူခံဝင်ခြင်း အပါ
အဝင် ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ တိုင်း
တရားရုံးက ဒေါ်အေး စွဲဆိုသော အမှုကို ပိတ်သည့်အပြီးသတ် အမိန့်ကို
အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်သည်ဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်
ဤအမှုတွင်ပေါ်ပေါက်သော ထူးခြားချက်များအရ မှားယွင်းပေသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးဝင်းရွှေကြီး(ပုသိမ်) တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ၊
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးစန်ရှင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေး အကြံပေး - ဦးမြ

ပုသိမ်မြို့နေ ဒေါ်အေးနှင့် ရန်ကုန်မြို့နေ ဦးစန်းမြင့်တို့သည် မောင်နမ
အရင်းများဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်အေးသည် ရန်ကုန်မြို့သို့ လာရောက်၍
ဆေးကုသမှု ခံယူခိုက်တွင်ဦးစန်းမြင့်တို့က ဆေးကုသရန်အတွက် လက်မှတ်
ရေးထိုးရမည်ဟု ပြောဆိုသဖြင့် စာရွက်များတွင် အကိမ်ကြိမ် လက်မှတ်
ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ပုသိမ်မြို့ရှိ မိမိပိုင် တိုက်နှင့်မြေကို
ဦးစန်းမြင့်ဘွဲ့အား အပေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုသားသည်ကိုသိရှိသရကြောင်း
စသည်ဖြင့် အဆိုပြုကာ ယင်းမှတ်ပုံတင်အပေးစာချုပ်မှာ တရားမဝင်

၁၉၉၀
ဒေါ်တင်၊
ကြည့်
နှိပ်
ဦးစန်းမြင့်
ပါ(၁)

ကြောင်းနှင့် စာချုပ်ပါ ပစ္စည်းများကို မိမိပိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာ
ပေးစေရန် ဒေါ်အေးက ဦးစန်းမြင့်တို့အပေါ် ရော့ဘီတိုင်း တရားရုံး
၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၀ (ပုသိမ်အနောက်) တွင်
တရားစွဲဆိုသည်။ အမှုဆိုင်နေစဉ်အတွင်း ဒေါ်အေး ကွယ်လွန်သွားသဖြင့်
အယူခံတရားလို ဒေါ်တင်ကြည်က မိမိသည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေး၏
ကိစ္စိမသမီးဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ အမှုတွင် တရားဝင် ကိုယ်စား
လှယ်အဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ယင်း
လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်ပြီး ဒေါ်အေး စွဲဆိုသောအမှုကို ပိတ်လိုက်
သည်။ ဒေါ်တင်ကြည်က မိမိအား တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်
သွင်းခွင့်ပြုရန် ငြင်းပယ်သော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပြင်ဆင်ပေးရန်
၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၂ တွင် လျှောက်ထားရာ
တရားရုံးချုပ်က ဒေါ်အေး စွဲဆိုသောအမှုကို ပိတ်လိုက်သည့်အမိန့်သည်
ဒီကရီဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်၍ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခွင့် မရှိ
ကြောင်း သုံးသပ်ကာ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

ဒေါ်တင်ကြည်က တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်
ပေးရန် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၂၇ တွင်
တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ လျှောက်ထားသောအခါ တရား
ရုံးချုပ်က အောက်ပါ ပြဿနာကို စဉ်းစားနိုင်ရန် အထူးအယူခံဝင်ခွင့်
ပြုလိုက်သည်-

‘ရော့ဘီတိုင်း တရားရုံး၏ ၂၆-၂-၈၈ နေ့စွဲပါ အမိန့်များကို
ဒေါ်တင်ကြည်သည် အယူခံဝင်ရောက်ခွင့် ရှိပါသလား သို့မဟုတ်
ပြင်ဆင်မှုသာ တက်ခွင့်ရှိပါသလား’

တိုင်းတရားရုံးသည် ၂၆-၂-၈၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်အရ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ် ထည့်သွင်းခွင့်ပြုရန် ဒေါ်တင်ကြည်၏ လျှောက်ထားချက်
ကို ပလပ်ရာ၌ ဒေါ်တင်ကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေး၏ ကိစ္စိမ
သမီးမဟုတ်ဟု သုံးသပ်ပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချမှတ်သည်-

‘ထို့ကြောင့် ဒေါ်တင်ကြည်၏ ကိစ္စိမသမီးဖြစ်ကြောင်း အခိုင်ပြုပြီး
တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်း ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန်
လျှောက်ထားချက်ကို လက်မခံနိုင်၍ စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ရန် ဆုံးဖြတ်
လိုက်သည်’

တိုင်းတရားရုံး၏ ၂၆-၂-၈၈ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း အမိန့်တွင်
ဤတရားမကြီးမှုကိုပိတ်ပါ။ ဒီကရီရေးဆွဲရန် တရားမဌာနသို့ ပို့ပါ’ဟု
အမိန့်ချမှတ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တိုင်းတရားရုံးသည် အမှုကိုပိတ်ခွင့် မရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်တစ်
ကြည်
နှိပ်
ဦးစန်းမြင့်
ပါ (၂)

တရားလို ဒေါ်အေးသည် ၁၆ ၁၁-၈၇ နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားရာ ၂၆-၂-၈၈ နေ့တွင် ဒေါ်တင်ကြည်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် အမှုတွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်ကို တရားလိုကွယ်လွန်ပြီးနောက် ရက် ၉၀ အတွင်း ထည့်သွင်းထားခြင်း မရှိသည့်အလျောက် ဒေါ်အေး စွဲဆိုသော အမှုမှာ ရပ်စဲသွားမည်ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၃ အရ ယင်းသို့ ရပ်စဲကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ရန် မလိုချေ။ ဤအခြေအနေတွင် တိုင်းတရားရုံးသည် အမှုကိုပိတ်လိုက်ရန်သာ ရှိပေတော့သည်။ အမှန်စင်စစ်မှ ရပ်စဲကြောင်း မှတ်တမ်းတင်၍ အမှုကို ပလပ်ပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ အမှုကိုပလပ်ပစ်ရာရောက်သော တိုင်းတရားရုံး၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း အမိန့်သည် တရားရုံးချုပ်က ကိုးကားသော စီရင်ထုံးအရ ဒီကရီဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ဒေါ်တင်ကြည်၏ လျှောက်လွှာကိုပလပ်သော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်သလား၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားရန် ဖြစ်သလား ဟူသော ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြေမှန်ကို သိရှိရန် ရှေ့နေကြီးများနှင့် တိုင်ပင်၍ပြင်ဆင်မှု တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ပြင်ဆင်မှု တက်ရောက်ခွင့်ပြုသည့် စီရင်ထုံးများရှိကြောင်း သာကေ တစ်ရပ်အနေဖြင့် ဧဝါဏ်တာမိုးဇော်နှင့် ဧဝါဏ်တာမျိုးသန်း ၊ စီရင်ထုံးကို ကိုးကားလိုပါကြောင်းစသည်ဖြင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားပြင်း၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလို တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာတွင် သက်သာခွင့် တောင်းဆိုရာ၌ ‘ရောဂါတိုင်းရုံးတော်၏ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၀/၈၅ ကို ဒေါ်ယုလျက် ၂၆-၂-၈၈ နေ့က ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ကာ လျှောက်ထားသူအား ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းခွင့်ပြုပါရန် ရှိသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဟူ၍ ဖော်ပြထားရာ ဒီကရီကို အယူခံဝင်ရန်ဖြစ်ပါလျက် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ ကိုးကားသော စီရင်ထုံးများတွင် အမှုကိုပိတ်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုဖြစ်ရပ်နှင့် ကွဲလွဲကြောင်း ဖြေကြားလျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အမှုပိတ်လိုက်ခြင်းမှာ ဒေါ်တင်ကြည်နှင့် မဆိုင်ကြောင်း၊ အမှုပိတ်သည့် အမိန့်ကို ဒေါ်တင်ကြည်အနေဖြင့် အယူခံ

(၁) ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၄၈

၁၉၉၀
ဒေါ်တင်
ကြည်
နှင့်
ဦးစန်းမင်း
၀၁(၂)

ဝင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တင်သွင်းရန်လျှောက်
လွှာကို ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခွင့် မရှိဟု တရားရုံးချုပ်က ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း
ကြောင့် ဒေါ်တင်ကြည်မှာ အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နစ်နာရကြောင်း၊
အမှုပိတ်သည့် အမိန့်မှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၄ တွင် အကျုံး
မဝင်ကြောင်း၊ ဒီကရီရှိပါလျက် ဒေါ်တင်ကြည်အနေဖြင့် အယူခံမဝင်နိုင်
သည့်အတွက် အခက်အခဲကြုံတွေ့နေရပါကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြန်ကြား
လျှောက်ထားသည်။

ဒေါက်တာ ဇိုးဇော်နှင့် အခြားအမှုများတွင် အမှုကိုပိတ်လိုက်ခြင်း
မရှိ၍ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခွင့်မရှိသည့် ကိစ္စကို
ပြင်ဆင်မှုတွင် အရေးဆိုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ယင်းအမှုများတွင်
ပေါ်ပေါက်သောဖြစ်ရပ်သည် ဤအမှုနှင့် မတူချေ။

အယူခံတရားလိုသည် တရားရုံးချုပ် ၁၉၈၈ ခုနှစ် တရားမ ပြင်ဆင်မှု
အမှတ် ၁၇၂ ၌ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားရာတွင် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်
အဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မိတ္တူကို ပြင်ဆင်
လျှောက်လွှာနှင့်အတူ တင်ပြခဲ့သော်လည်း အမှုပိတ်သည့် အမိန့်မိတ္တူကို
တင်သွင်းခဲ့ခြင်းမရှိချေ။ သို့ရာတွင် ထိုအမိန့်အပေါ် အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား
သောမူလအမှုတွင် ဒီကရီ ဟူသည့် ဒီကရီမိတ္တူကို တင်သွင်းထားကြောင်း
တွေ့ရသည်။ အမှန်ဆိုသော် လျှောက်လွှာကို ပလပ်သည့်အမိန့်သည် ဒီကရီ
မဟုတ်သဖြင့် ဒီကရီရေးဆွဲရန် မဟုတ်ချေ။ ထုံးပုံကု အမိန့်သာ ရေးဆွဲ
ရန်ဖြစ်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒီကရီဟု မှားယွင်း ဖော်ပြခြင်းကြောင့်
သက်သာခွင့်တောင်းဆိုရာ၌ ဒီကရီကို ဝယ်ဖျက်ပေးရန် မှားယွင်းလျှောက်
ထားမိခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာပါ အကြောင်းပြချက်
များကို ခြုံ၍ဖတ်ကြည့်ပါက အမှုကိုပိတ်သည့်အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရောက်
ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း တွေ့မြင်နိုင်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဒီကရီမှားယွင်း
ရေးဆွဲမိရုံ ဖြင့်အယူခံဝင်ခွင့်မရသည့်အမိန့်ကို အယူခံဝင်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။
သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားမြှင်၏ရှေ့နေ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန်အကြောင်း
မရှိချေ။

ရော့တီတိုင်း တရားရုံးသည် ၂၆-၂-၈၈နေ့တွင် ဒေါ်တင်ကြည်၏
လျှောက်လွှာကို ပလပ်သောအမိန့်နှင့်အမှုကို ပိတ်သိမ်းစေရန် ချမှတ်သော
အမိန့်ဟူ၍ အမိန့်နှစ်ရပ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ပထမအမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၂(၂) တွင် အကျုံးဝင်သော ဒီကရီ မဟုတ်ချေ။ တရားမ
ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၄(၁)နှင့် အမိန့် ၄၃၊နည်း ၁ တွင် ဖော်ပြထား
သောအယူခံဝင်ခွင့်ရှိသည့် အမိန့်များတွင်လည်း အကျုံးမဝင်ချေ။ သို့ဖြစ်၍
ဒေါ်တင်ကြည်က အမှုတွင်တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်း

ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့် မရှိချေ။ ရန်ဆရစ် နှင့် မိုဇီရစ် ၊ စီချင်းဆိုးကို ကြည့်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်တင်ကြည်က တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် လျှောက်ထားချက်ကို ပလပ်သော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို တရားရုံးချုပ်တွင် ပြင်ဆင်မှုသာ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်တင်
ကြည်
နှင့်
ဦးစန်းမြင့်
၀ (၂)

တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သော ဒုတိယအမိန့်သည် ဒီကရီဖြစ်၍ အယူခံဝင်ရမည့် ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်ကြောင်း အထက်တွင်ရှင်းပြပြီး ဖြစ်သည်။ ကြားဖြတ်အမိန့်တစ်ရပ်ချမှတ်ပြီး နောက်အမှုကို အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်လိုက်လျှင် ယေဘုယျအားဖြင့် အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ အယူခံဝင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့အယူခံဝင်ရာတွင် ကြားဖြတ်အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅(၁) တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း အကြောင်းပြချက်တစ်ရပ်အဖြစ် တင်ပြလျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ ဤကား ယေဘုယျ ဥပဒေသ ဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၆ တွင် ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၁၁၀ တွင် ဖြစ်စေ၊ မည်သူက အယူခံဝင်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ အမှုရှုံးသူ အမှုသည်က အယူခံဝင်နိုင်သည်မှာ မြင်သာသောအချက် ဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“Save as otherwise provided by this Code or by any law for the time being in force, where any proceeding may be taken or application made by or against any person, then the proceeding may be taken or the application may be made by or against any person claiming under him.”

အမှုသည်တစ်ဦးထံမှ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့် ရရှိသူသည် အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ မိမိအား အကြီးအကျယ် ထိခိုက်စေသည့် ဒီကရီကို အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သူအမှုသည်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ မိမိအား အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နစ်နာစေသည့် ဒီကရီကို အယူခံဝင်နိုင်သည်။

(၂) အေအိုင်အေ ၁၉၂၁ လာဘိုး ၈။

၁၉၉၀

ဒေါ်တင်

ကြည်

နှင့်

ဦးစန်းမြင့်

ပါ(၂)

ဤအမှုတွင် ဒေါ်တင်ကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ ၂၆-၂-၈၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်အတည် ဖြစ်နေသေးသ၍ ကာလပတ်လုံး ဒေါ်တင်ကြည်အနေဖြင့် ဒေါ်အေးစွဲဆိုခဲ့သော အမှုအား တိုင်းတရားရုံးက ပိတ်လိုက်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခွင့် မရှိနိုင်ချေ။ ဒေါ်တင်ကြည်အနေဖြင့် ဒေါ်အေး၏ ကိစ္စိမသမီး မဟုတ်ဟူသော တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်စေပြီး အမှုတွင်တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ဝင်ခွင့်ရရှိမှသာ အယူခံဝင်ခြင်း အပါအဝင် ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ တိုင်းတရားရုံးက ဒေါ်အေးစွဲဆိုသော အမှုကို ပိတ်သည့် အပြီးသတ်အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရန် ဖြစ်သည်ဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဤအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ထူးခြားချက်များအရ မှားယွင်းပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအခွင့်ထူးအယူခံကိုခွင့်ပြုပြီး ဤရုံး ၁၉၈၈ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၂ ကွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် ၁၄-၁၁-၈၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တရားရုံးချုပ်သည် ဒေါ်တင်ကြည် တင်ပြသည့်အတိုင်း တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဒေါ်အေး၏နေရာတွင် ထည့်သွင်းသင့်မသင့်ကို အထောက်အထားများအရ အဆုံးအဖြတ် ပြုရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို နှစ်ဘက်အမှုသည်များက မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးဘုန်းရှေ့တွင်

ဦးတင်မြင့်

နှင့်

၁၉၉၀
ပြေလ
၀၃ ရက်

ဦးလင်ကျန်ဟင်း* (၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်မျိုးမျိုးသူ)

ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ ဖယား ၂၊ အပိုဒ် ၁၁ - တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံရာတွင် ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ ဖယား ၂၊ အပိုဒ် ၁၁ အရ မဟုတ်ဘဲ အန်ဖိုးအလျောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားမှုတွင် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရာတွင် တင်သွင်းသော အယူခံလွှာ အတွက် ရုံးခွန်ကို ဖယား ၂၊ အပိုဒ် ၁၁ အရ ထမ်းဆောင်လျှင် လုံလောက်မည် မဟုတ်ပေ။ ယင်းပြဿနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တန်ဖိုးအလျောက် ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

စောင့်လှစောင့် နှင့် မနှင်းဒေါက် အမှုနှင့် မထွေး နှင့် အခြားသူများ နှင့် ဦးတိုက် ၊ အမှုတို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးစောဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - မရှိပါ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း

အယူခံတရားလိုဦးတင်မြင့်မှ အယူခံတရားပြိုင် ဦးလင်ကျန်ဟင်း အပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) နှင့် (စ) အရ လမ်းမတော် မြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃/၈၇

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၈
 + ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှု အမှတ် ၂၈ တွင် ချမှတ်သော (၁၂-၁-၉၀) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု
 (၁) ရန်ကုန် အတွဲ ၈ စာ ၂၇၁
 (၂) ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်စုများ စာ ၆၃၅

၁၉၉၀
 ဦးတင်မြင့်
 နှင့်
 ဦးလင်
 ကျန်တမ်း
 (၎င်း၏ကိုယ်
 စားငွယ်
 ဝေါ်မျိုးမျိုး
 သ)

တွင်စွဲဆိုရာ ၁၁-၈-၈၉ နေ့၌ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိသည်။ ဦးလင်ကျန်တမ်းက ထိုဒီကရီကို ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးတရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၉၂/၈၉ တွင် အယူခံဝင်သည်။ အဆိုပါအယူခံမှုကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုမီ ဦးတင်မြင့်က မူလရုံးတွင် ဇာရီမှုအမှတ် ၉၄/၈၉ (၈) ဖွင့်၍ အတည်ပြုရာ အချင်း ဖြစ်ဥပစာကို လက်ရောက်ရရှိခဲ့သည်။ အထက်ပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး တရားမပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၉၂/၈၉ တွင် မူလတရားရုံး၏ ဒီကရီကို ၁၂-၁၂-၈၉ နေ့၌ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။

ထိုအခါ ဦးလင်ကျန်တမ်းက မိမိလက်လွှတ်ခဲ့ရသော အချင်းဖြစ်ဥပစာ တွင်ပိုနေမြီကျားနေမြီ ပြန်လည်နေထိုင်ခွင့်ရရန်တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး အမှတ် (၃၃) သို့လျှောက်ထားရာ တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၂၈/၈၉ ဖွင့်လှစ်သည်။ ၎င်းနောက် ဦးလင်ကျန်တမ်း (အခွင့်ရ ကိုယ်စားလှယ်စာရယူ မမျိုးမျိုးသူ) ၏ လျှောက်ထား သည့် အတိုင်း ဇာရီမပြုလုပ်မီ အခြေအနေအတိုင်း ပိုနေမြီ ကျားနေမြီ ပြန်ထား ပေးရန် ၁၂-၁-၉၀ နေ့၌ အမိန့်ချသည်။

ဦးတင်မြင့်က ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

ဦးတင်မြင့်အနေဖြင့် ဤအယူခံမှု၌ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်မှုသည် မထွေးနှင့် ဦးတင် အမှု နှင့်အညီ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ထားခြင်း ရှိမရှိ ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်သည်။

ဤရုံးမှ မေးမြန်းချက်ကို အယူခံတရားလိုဦးတင်မြင့်၏ ရှေ့နေ ဦးစော ဟန်က မူလလမ်းမတော်မြို့နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၈၇ တွင် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ရုံးခွန်မှာ ၂၇ ကျပ်ဖြစ်ပြီး အထွေထွေ အယူခံမှုတွင် လည်း မူလရုံးခွန်အတိုင်း ၂၇ ကျပ်ထမ်းဆောင်ပြီးဖြစ်၍ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်မှု မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆကြောင်းဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်ဟု ဤရုံး၏ ၅-၃-၉၀ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၂၈/၈၉ တွင် ၁၂-၁-၉၀ နေ့၌ အောက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချသည်။

'၁၂-၁-၉၀ X X X X X X X X X X X X X X X X
 X X X X X X X X X X X X X X X X

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားသူမှ တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားခြင်းအပေါ် အောက်ပါအတိုင်း အမိန့်ချပေးလိုက်သည်။

အမိန့်

လျှောက်ထားသူ ဦးလင်ကျန်ဟင်း (အခွင့်ရ ကိုယ်စားလှယ်စာရသူ မမျိုးမျိုးသူ) မှ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ဇာရီပြုလုပ်ခြင်း မပြုလုပ်မီ အခြေအနေအတိုင်း လျှောက်ထားသူ မိသားစု ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ ပြန်ထားပေးစေရန် အပ်ဝရမ်းထုတ်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၉၀
ဦးတင်မြင့်
နှင့်
ဦးလင်ကျန်
ဟင်း၊
(၎င်းကိုယ်
စားထုတ်
ပေးမှုအား
အပိုင်
ထု)

ဦးတင်မြင့်၏ အယူခံ အကြောင်းပြချက်များတွင် ဖော်ပြချက်အရ လမ်းမတော်မို့နယ် တရားရုံးတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ ဦးလင်ကျန်ဟင်း အပေါ် အနိုင်ရရှိခဲ့သော ဒီကရီကိုရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသို့ ဦးလင်ကျန်ဟင်းက အယူခံဝင်ရာတွင် တိုင်းတရားရုံးမှ ပယ်ဖျက်ခဲ့ကြောင်း ဦးတင်မြင့်က မူလရုံး၏ အနိုင် ဒီကရီကို ဇာရီမူ၌ အတည်ပြုရာတွင် အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ဦးလင်ကျန်ဟင်း ဖယ်ရှားပေးရပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားချက်များနှင့် အထက်ဖော်ပြပါ ၁၂-၁-၉၀ ရက်စွဲပါ အမိန့်၌ ဖော်ပြချက်များအရ အယူခံတရားပြိုင် ဦးလင်ကျန်ဟင်းက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရသာ လျှောက်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၄ အရ လျှောက်ထားမှုတွင်ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရာတွင် တင်သွင်းသော အယူခံလွှာအတွက် ရုံးခွန်ကို ဇယား ၂ အပိုဒ် ၁၁ အရ ထမ်းဆောင်လျှင် လုံလောက်မည် မဟုတ်ပေ။ ယင်းပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တန်ဖိုးအလျောက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း မောင်လှမောင်နှင့် မနှင်းဒေါက် အမှု တွင် ထူးဖွဲ့ထားသည်။

ဤစီရင်ထုံးကို မထွေးနှင့် အခြားသူများနှင့် ဦးတုတ် အမှု တွင် အောက်ပါအတိုင်း လက်ခံအတည်ပြုသည်။ ယခု အချိန်ထိ ဆန့်ကျင်ဘက် စီရင်ထုံးများ ထွက်ပေါ်ခြင်း မရှိသေးချေ။

(၁) ရန်ကုန် အတွဲ ၈ စာ ၂၇၁
(၂) ၁၉၃၈ ခုနှစ် ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ စာ ၆၃၅

၁၉၉၀
ဦးတင်မြင့်
နှင့်
ဦးလင်ကျန်
တင်
(၎င်း၏ကိုယ်
စားလွယ်
ခေါ်ဖျိုးမျိုး
သူ

'An appeal from an order of restitution passed under S144 of the civil procedure code does not come within the exemption given by Financial Department Notification No 41 dated 9 th september 1921, and must be stamped ad valorem.

ဤထူးဖွဲ့မှု ဥပဒေသများအရ အယူခံတရားလို ဦးတင်မြင့်သည် ဤ အယူခံတွင် ဦးလင်ကျန်တင် ငှားရမ်းနေထိုင်သော အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ ကာလတန်ဖိုး (Market Value) ပေါ်တွင် တန်ဖိုးအလျောက် ရုံးခွန် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်၍ မူလ တရားမကြီးမှုတွင် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အဘိုင်း ၂၇ ကျပ် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို ဦးတင်မြင့် အနေဖြင့် ထမ်းဆောင်ပြီး ရုံးခွန် ၂၇ ကျပ်ကိုနုတ်၍ တန်ဖိုးအလျောက် ရုံးခွန်ကို တရားရုံးချုပ်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ ရုံးခန်း၌ ဤအမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှ တစ်လအတွင်းထမ်းဆောင် ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ စရိတ်မသတ်မှတ်။

တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း နှင့်

ဦးကျော်ဝင်း တို့ရှေ့တွင်

တန်အင်စွမ်း (ခ) တန်အင်ချွန်း (ခ)

ဦးကျော်ဝင်း

နှင့်

ဒေါ်ခလေးမ (ခ) ဒေါ်ကျင်ရင်*

+ ၁၉၉၄
ဒီဇင်ဘာလ
(၂၆)ရက်

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆-အရေးယူ လောက်သော ပြဿနာ ဖြစ်ရန် လိုအပ်ချက်များ-အကြောင်းခြင်းရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ် သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည်စစ်ဆေး စီရင်ရန် အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့် မပေးသင့်ခြင်း- မည်သည့်အခါ အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့် ပေးသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အရေးယူလောက်သော ပြဿနာဖြစ်ရန် အောက်ပါ အချက်များဖြင့် ညီညွတ်ရန် လိုအပ်သည်-

- (က) ပြဿနာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် အများပြည်သူများ အတွက် အရေးပါရမည်။
- (ခ) အဆိုပါပြဿနာသည် အမှုသည်များ၏အခွင့်ရေးကို အတော်အတန် တိုက်ရိုက်အားဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်သည့်အချက်နှင့် သက်ဆိုင် ရမည်။
- (ဂ) အဆိုပါပြဿနာသည် ခက်ခဲသည့် ပြဿနာဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) အမြင့်ဆုံးတရားရုံးက အဆုံးအဖြတ် မပေးပူးသေးသောပြဿနာ မျိုး ဖြစ်ရမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပထမအယူခံတွင်အကြောင်းခြင်းရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စောဒက တက်ခွင့်ပြုထားသည်။ ဒုတိယအယူခံတွင်မူ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဃ)အရ တင်သွင်းသော အယူခံမှုတွင်မှ တစ်ပါး

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၄၈
+ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၉၂ တွင် ချမှတ်သော (၁၇-၁-၉၀) ရက်စွဲပါစီရင်ချက်နှင့် မိကရီကို အယူခံမှု

- ၁၉၉၀
- တန်အင်စွမ်း (ခ)
- တန်အင်ချွန်း (ခ)
- ဦးကျော်မင်းနှင့်
- ဒေါ်ခလေးမ (ခ)
- ဒေါ်ကျင်ရင်

အခြားတရားမ ဒုတိယအယူခံမှုတွင် မူလရုံးနှင့် ပထမအယူခံတရားရုံးက အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်သဘောတည်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းကို တရားရုံးချုပ်က စွဲကပ်ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုနိုင်၊ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀၀ တွင် ကျဉ်းမြောင်းစွာ တောင်ခတ်ပြီးခါမှ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ တင်သွင်းသည့် ကိစ္စ၌ အကြောင်းခြင်းရာများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိစစ်ခွင့်ရှိမည်ဆိုလျှင် သဘာဝကျမည်မဟုတ်ချေ။ တစ်ဘက်တွင် တရားရုံးချုပ်သည် အမှုတွဲတွင် အနိုင်အမာတည်ရှိသော သက်သေခံချက်တို့ကို မျက်ကွယ်ပြု၍ ယင်း သက်သေခံချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ဆုံးဖြတ်လျှင်ဖြစ်စေ သက်သေခံ အထောက်အထား လုံးဝမရှိဘဲ အမှုသည်တစ်ဦးဦးအား အနိုင်ပေးလျှင်ဖြစ်စေ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်ကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ စွဲကပ်ပြင်ဆင်သင့်ပေသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးကျော်ငြိမ်း (ဖောင်တော်သီ) တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေး အကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း

လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခလေးမ (ခ) ဒေါ်ကျင်ရင်သည် လျှောက်ထားသူ တန်အင်စွမ်း (ခ) တန်အင်ချွန်း (ခ) ဦးကျော်မင်း (မူလရုံးနှင့် ပထမ အယူခံရုံးတို့တွင် အင် အစား ဟင်ဟု ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်) ၏ အစ်မဖြစ်သည်။ ဒေါ်ခလေးမက ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၉၂ (လမ်းမတော်) တွင် မောင်ဖြစ်သူထံ အပ်နှံထားသည်ဆိုသော ရွှေထည်ပစ္စည်းများနှင့် အိမ်ခြေတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဂရန်စာချုပ်နှင့်အခြားစာချုပ်များကိုပြန်လည် ပေးအပ်စေရန် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။ ဦးကျော်မင်းက တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ် ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၉၂ တွင် အယူခံဝင်သော အခါ တရားရုံးချုပ်က ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန် အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်သည်။ ဂရန်စာချုပ်နှင့် အခြား စာချုပ်များ ပြန်လည် ပေးအပ်ရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကိုမူ အတည်ပြုသည်။ ဦးကျော်မင်းက တရားရုံးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားလာပါသည်။

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ တင်သွင်းသော အထူးအယူခံမှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် တရားရုံးချုပ်သည် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုကျင့်သုံးလျက်လုပ်ထုံး

လုပ်နည်းများကို သတ်မှတ်ထားရာ အပိုဒ် ၁၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

၁၉၉၀
တန်အင်စွမ်း :
(ခ)
တန်အင်ချွန် :
(ခ)
ဦးကျော်စမ်း :
နှင့်
ဧည့်ခလေးခ
(ခ)
စောကျင်ရင်

‘လျှောက်ထားမှုသည် အရေးယူလောက်သော ပြဿနာပေါ်ပေါက်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် အထူးခုံရုံးသည် မည်သည့် ပြဿနာအတွက် ကြားနာရန် အထူးအယူခံဝင်ရန် ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ရမည်’

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ အရ သတ်မှတ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင်ဖြစ်စေ ‘အရေးယူလောက်သော ပြဿနာ’ ဆိုသော စကားရပ်ကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားခြင်း မရှိချေ။ အေအိုင် ၁၇၆၂ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၃၁၄ အမှုတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း အရေးယူလောက်သော ပြဿနာဖြစ်ရန် အောက်ပါအချက်များဖြင့် ညီညွတ်ရန် လိုအပ်သည်-

- (က) ပြဿနာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် အများပြည်သူများအတွက် အရေးပါရမည်။
- (ခ) အဆိုပါ ပြဿနာသည် အမှုသည်များ၏ အခွင့်အရေးကို အတော်အတန် တိုက်ရိုက်အားဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်သည့် အချက်နှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။
- (ဂ) အဆိုပါ ပြဿနာသည် ခက်ခဲသည့် ပြဿနာဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) အမြင့်ဆုံးတရားရုံးက အဆုံးအဖြတ် မပေးဖူးသေးသော ပြဿနာမျိုးဖြစ်ရမည်။

ပထမအယူခံတွင် အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စောဒကတက်ခွင့် ပြုထားသည်။ ဒုတိယအယူခံတွင်မူ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ (၁) (ဃ) အရ တင်သွင်းသော အယူခံမှုတွင်မှ တစ်ပါး အခြား တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုတွင် မူလရုံးနှင့် ပထမအယူခံတရားရုံးက အကြောင်းခြင်း ရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်သဘောတည်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းကို တရားရုံးချုပ်က စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ခြင်း မပြုနိုင်။ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၀ တွင် ကျဉ်းမြောင်းစွာ ဘောင်ခတ်ပြီး ခါမှ တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တင်သွင်းသည်ကိုစဉ် အကြောင်း

ခြင်းရာများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိစစ်ခွင့်ရှိမည်ဆိုလျှင် သဘာဝကျမည် မဟုတ်ချေ။ တစ်ဘက်တွင် တရားရုံးချုပ်သည် အမှုတွဲတွင် အခိုင်အမာ တည်ရှိသော သက်သေခံချက်တို့ကို မျက်ကွယ်ပြု၍ ယင်းသက်သေခံချက်များ

၁၉၉၀

တန့်ကျင်စွမ်း

(၁)

တန်အင်ချွန်း

(၁)

ဦးကျော်မင်း

နှိပ်

ဒေါ်ခလေးမ

(၁)

ဒေါ်ကျင်ရင်

နှင့် ဆန္ဒကျင်ဆုံးဖြတ်လျှင်ဖြစ်စေ။ သက်သေခံ အထောက်အထား လုံးဝ မရှိဘဲ အမှုသည်တစ်ဦးဦးအား အနိုင်ပေးလျှင်ဖြစ်စေ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်ကို တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ စွက်ဖက်ပြင်ဆင် သင့် ပေသည်။

ဤအမှုတွင် ဒေါ်ခလေးမ က ဦးကျော်မင်းထံတွင် အချင်းဖြစ် စာချုပ် စာတမ်းများကို အပ်နှံထားခြင်း ရှိမရှိမှာ အကြောင်း ခြင်းရာ ဆိုင် ရာ ပြဿနာသက်သက်ဖြစ်သည်။ တရားရုံးချုပ်သည် ယင်း ပြဿနာ ကို သက်သေခံ အထောက်အထားများအပေါ်အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်စိစစ်နိုင်ရန် အလို့ငှာ အထူးအယူခံဝင်ရန် အလို့ငှာ ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမမြင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဦးကျော်မင်း တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရှေ့တွင်

ဒေါ်ထွေး ခင်

နှင့်

ဒေါ်တင်မြ*

+ ၁၉၉၀

အောက်တို

ဘလ

၂၉-ရက်

(၎င်း၏ ကိုယ်စားလည် ဦးအောင်မြင့်)

မီးသေခြင်း-မည်သည့်အခါ စီရင်ချက် တစ်ရပ်သည် တရားပြိုင်
အချင်းချင်းအကြားတွင် မီးသေခြင်း။

အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်တင်မြ၊
ဤအယူခံမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ် မပါသော ဒေါ်ညွန့်ခင်၊ ဒေါ်ခင်သန်း
ဒေါ်ခင်စိန်၊ ဦးကျော်ထွန်းနှင့် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ညွန့်တင်တို့သည် မောင်
နှမအရင်းအချာများဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်ညွန့်တင်မှာ အမှုသည်များ၏
အစ်မဖြစ်သည်။ ၁၄-၃-၇၅ နေ့တွင် ဒေါ်ညွန့်တင် ကွယ်လွန်သော အခါ
ခင်ပွန်း၊ သားသမီးများ မကျန်ရစ်ချေ။ ဒေါ်တင်မြက ဒေါ်ညွန့်တင်
ကျန်ရစ်ခဲ့သောပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင်
အစ်မ၊ ညီမများနှင့် မောင်တို့အပေါ် တရားစွဲဆိုသည်။ ထိုအမှုကို အယူခံ
တရားလို ဒေါ်ထွေးခင်ကသာ ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ကျန်တရားပြိုင်များက ဖြောင့်ဆို
ဝန်ခံကြသည်။ ဒေါ်ထွေးခင်က အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ကွယ်လွန်သူနှင့် မိမိတို့
ဆောက်လုပ်ကြသည်ဟု ထုချေသည့်အပြင် ယင်းအိမ်တစ်ဝက်မှာ မိမိပိုင်
ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန်အပြန်အလှန်တောင်းဆိုသည်။ တိုင်း
တရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် ဒေါ်ထွေးခင်၏ တင်ပြ
ချက်ကို ပယ်ချကာ အမွေပစ္စည်းများ၏ ခြောက်ပုံတစ်ပုံကို ဒေါ်တင်မြအား
ခွဲဝေပေးစေရန် ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်ထွေးခင်က
တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကို ဒေါ်တင်မြ တစ်ဦးဘည်းအပေါ် တင်သွင်း
လာသည်။

* ၁၉၉၀ ဩဂုတ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၂၈။
+ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၆၂ တွင် ခုမှတ်သော
(၂၉-၁၂-၈၉) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို
အယူခံမှု။

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးခင်
နှင့်
ဒေါ်တင်မြ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင် ဟုတ်မဟုတ် အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ဤအယူခံ၌ အမှုသည်များ အဖြစ်ဖြင့် မပါဝင်သော-ဒေါ်ညွန့်ခင်ပါ ၄ ဦးတို့အကြားတွင် အငြင်းပွား လျက်ရှိသည်။ တရားလိုတောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်ကို ရခွင့် ရှိမရှိ အဆုံး အဖြတ်ပေးရာ၌ ယင်း အငြင်းပွားချက်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်သည့် အလျောက် တိုင်းတရားရုံးသည် ယင်းပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက် အမှတ် (၁) နှင့် ငြင်းချက်အမှတ် (၂) တို့ကို ထုတ်နုတ်ကြားနာကာ ဒေါ်ညွန့် ခင်အား အနိုင်ပေး၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အယူခံတရားလိုနှင့် မူလရုံး တရားပြိုင်များဖြစ်ကြသော ဒေါ်ညွန့်ခင်ပါ ၄ ဦးတို့အကြားတွင် မီးသေပြီး ဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဤအယူခံမှု၌ တရားရုံးချုပ်က အယူခံတရားလို၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံကာ အချင်းဖြစ်အိမ် မှာ ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ကွယ်လွန်သူတို့နှစ်ဦးပိုင် အိမ်ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ပါက ပြဿနာ တစ်ရပ်တည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆန့်ကျင်ဘက် ဆုံး ဖြတ်ချက်နှစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာမည် ဖြစ်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးတီပီဝမ်း၊ တရားရုံးချုပ် ၉၅. နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးသန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ် ၉၅. နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်

အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်တင်မြ ဤ အယူခံမှုတွင် အမှုသည် အဖြစ်မပါသော ဒေါ်ညွန့်ခင်၊ ဒေါ်ခင်သန်း၊ ဒေါ်ခင်စိန်၊ ဦးကျော်ထွန်းနှင့် ကွယ်လွန်သူဒေါ်ညွန့်တင်တို့သည် မောင်နှမ အရင်းအချာများ ဖြစ်ကြသည်။ ဒေါ်ညွန့်တင်မှာ အမှုသည်များ၏ အစ်မ ဖြစ်သည်။ ၁၄-၃-၇၅ နေ့တွင် ဒေါ်ညွန့်တင် ကွယ်လွန်သောအခါခင်ပွန်း၊ သားသမီးများမကျန်ရစ်သဖြင့် ညီမနှင့်မောင်တို့က မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ဒေါ်ညွန့်တင် ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများကို ဆက်ခံကြသည်။ ထိုပစ္စည်းများတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့်မြင်တိုင် အရှေ့တိုက်နယ် ရပ်ကွက် အမှတ် ၅၂' မြေတိုင်းရပ်ကွက်အမှတ် ၂၉(စီ)-၂၊ မြေကွက်အမှတ် ၁၀၆ စာရင်း ပေါက်သော ဝရန်မြေနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက် အအုံမှာ ကွယ်လွန်သူ၏ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကာ ဒေါ်တင်မြက ဒေါ်ညွန့်တင် ကျန်ရစ်ခဲ့သောပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၁၉၇၅ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀(စမ်းချောင်း) တွင် အစ်မ၊ ညီမများ

နှင့်မောင်တို့အပေါ် တရားစွဲဆိုသည်။ ထိုအမှုကို အယူခံတရားလိုဒေါ်ထွေး ခင်ကသာ ယှဉ်ပြိုင်သည်။ ကျန် တရားပြိုင်များက ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံကြ သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးခင်
နှင့်
ဒေါ်တင်မြ

ဒေါ်ထွေးခင်က အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ကွယ်လွန်သူနှင့် မိမိဘိုးဆောက်လုပ် ကြသည်ဟု ထုချေသည့်အပြင် ယင်းအိမ်တစ်ဝက်မှာ မိမိပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြှောက်ဟကြေညာပေးစေရန် အပြန်အလှန်တောင်းဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် ဒေါ်ထွေးခင်၏ဘင်ပြချက်ကိုပယ်ချ ကာ အမွေပစ္စည်းများ၏ ခြောက်ပုံတစ်ပုံကို ဒေါ်တင်မြအား ခွဲဝေပေးစေ ရန် ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သောကြောင့်ဒေါ်ထွေးခင်က တရားရုံးချုပ် တွင် ဤအယူခံကို ဒေါ်တင်မြတစ်ဦးတည်း အပေါ် တင်သွင်းလာသည်။

မူလရုံးတွင် တရားပြိုင်များအဖြစ်ပါဝင်ခဲ့ကြသော ဒေါ်ညွန့်ခင်၊ ဒေါ်ခင် သန်း၊ ဒေါ်ခင်စိန်နှင့် ဦးကျော်ထွန်းတို့သည် ဤအမှု၌အမှုသည်များအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ခြင်းမရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားပြိုင်၏ရှေ့နေများက ၁၀-၉-၉၀ ရက်စွဲပါ လျှောက်လွှာအရ သူတို့အား အယူခံတရားပြိုင်များ အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အယူခံတွင် အမှုသည်များ အစုံ အလင် ပါရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရမည့်သူမှာ အယူခံတရားလို ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင်ဘက်မှ ထိုသူလျှောက်ထားခြင်းမှာ အံ့ဩဖွယ်ရာ အကြောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ အယူခံလွှာကို ၁၃-၃-၉၀ ရက်နေ့က တင်သွင်းသောအခါ စည်းကမ်းသတ် ကာလ အတွင်း ကျရောက်သော် လည်း အမှုသည်များအဖြစ်ဖြင့် မပါဝင်သော မူလရုံးတရားပြိုင် များအား အမှုသည်များအဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းရန် လျှောက်ထားသည့် ၁၁-၉-၉၀ နေ့တွင်မူ သူတို့အပေါ် အယူခံဝင်ခွင့်မှာ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီ ဖြစ် သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်အားဖြင့် ရရှိပြီးဖြစ်သော အဖိုးထိုက်တန်လှ သည့်အခွင့်အရေးကို တရားရုံးက ဖျက်သိမ်းရာရောက်အောင် အယူခံတွင် အမှုသည်များကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၀အရ ထည့် သွင်းခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း စီရင်ထုံး အများအပြားတွင် ထုံးဖွဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ စစ်တွေမြို့ဆိပ်ကမ်းအရာရှိနှင့် ရန်ကုန်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စင်တီကိုတ်အဖွဲ့ပါ ၃ စီရင်ထုံးကို ရည်ညွှန်းလျှင် လုံလောက်မည် ဖြစ် သည်။

ဆက်လက်၍ စိစစ်ရမည့်အချက်မှာ ဒေါ်ညွန့်ခင်ပါ ၄ဦးအား ဤအယူခံ တွင် အမှုသည်များအဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုသည့် အတွက် ဤအယူခံ

(၁) ၁၉၆၁ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၁၇-၁၉ တရားလွတ်တော်ချုပ်

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးစု
နှင့်
ဒေါ်တင်မြ

ကို အမှုသွား အမှုလာအရ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ ဖြစ်သည်။
ယင်းပြဿနာကို လျှောက်လဲတင်ပြရန် အယူခံသည် ပထမဆုံး ကြားနာ
သည့် ၂၄-၉-၉၀ နေ့တွင် နှစ်ဘက် ရှေ့နေများအား ညွှန်ကြားခဲ့ရာ
ရှေ့နေများက ရက်ချိန်းဘောင်း၍ ပြည်ပြည်စုစုံ လေ့လာတင်ပြနိုင်ရန်
အချိန်ပေးခဲ့သည်။

ကိုဖန်စိန်း နှင့် ဒေါ်ရှုတင် (ခ) လင်ကြူ သွင်ပါ ၂ အမှုတွင် အယူခံ
တရားပိုင် ဦးထန်စွာ နှင့် ကိုဖန်စိန်းတို့သည် ဦးနီ၊ ဒေါ်ချစ်တို့၏ သားသမီး
များဖြစ်၍ ဒေါ်ရှုတင်မှာ ဦးနီ၏ဒုတိယဇနီး ဖြစ်သည်။ ဦးနီကွယ်လွန်သွား
သောအခါ ဦးထန်စွာက ကိုဖန်စိန်း ဒေါ်ရှုတင်တို့ အပေါ် ဖခင် ကျန်ရစ်
သော အမွေပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ တရားပိုင်
ကိုဖန်စိန်းက ဦးထန်စွာကိုထောက်ခံ၍ဖြောင့်ချက်တင်သွင်း သည်။ မူလရုံးက
ဦးနီသည် အထက်ပါသားများကို အမွေခွဲဝေပေးပြီဟု ကောက်ယူကာ
ဦးထန်စွာ စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို
တရားလိုဦးထန်စွာက ယခင်တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံမဝင်ဘဲ ကိုဖန်စိန်းက
အယူခံဝင်ရာ အယူခံဝင်ခွင့် ရှိမရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားရာ တရားရုံး
ချုပ်က အယူခံဝင်ခွင့် ရှိကြောင်း အောက်ပါ အတိုင်း သုံးသပ်ဝေဖန်
သည်။

‘အယူခံတရားလိုသည် မူလရုံး၌ ဒုတိယတရားခံအဖြစ်ပါဝင်ခဲ့သည်။
သို့ရာတွင် တရားလိုဖြစ်သော မိမိ၏အစ်ကိုကိုထောက်ခံခဲ့သည်။’ အမှုကို
မူလရုံးက စစ်ဆေးစီရင်၍ ပလပ်လိုက်သော အခါ၌ ၂-တရားခံဖြစ်သော
ညီက အယူခံတရားလိုအဖြစ် ဤရုံးသို့လာခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီမ
ညီကို ထပ်ဆင့်ပြဿနာတစ်ရပ်အနေနှင့် နှစ်ဘက်ရှေ့နေကြီးများအား
လျှောက်လဲရန်ဖိတ်ဖော်ခဲ့သည်။ ဦးကိုကိုက ‘ထိုပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍
မောင်စိန်တုံး နှင့် မပန်းညွန့်’ အမှုကိုကိုးကားသည်။ ထိုစီရင်ထုံး
တွင် ပရီဗီကောင်စီက ဤအမှုနှင့်အလားတူ အမွေမှု၌ တရားခံအဖြစ်
ပါဝင်ခဲ့သော သူတစ်ဦးအပေါ်တွင်လည်း အမှု၏အပြီးသတ် ဒီကရီ
သည်တည်သည်။ ထိုအမှုတွင် ထိုတရားခံက အခြားတရားခံများနှင့်
အကျိုးဆန့်ကျင်၍ နေသော်လည်း ဒီကရီသည် ၎င်းနှင့် အခြားတရားခံ
များအပေါ်တွင် ထပ်တူအတည်ဖြစ်နေသဖြင့် ထိုတရားခံက အယူခံ
ဝင်လျှင်ဝင် မဝင်လျှင်တို့အမွေနှင့်ပတ်သက်၍ တရားလိုပြုလုပ်ကာ
အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့်မရှိဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ရန်ကုန်မြို့ တရားလွှတ်
တော်က ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ဆန့်ကျင်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သဖြင့် အယူခံကို
ပရီဗီကောင်စီသို့ တိုင်အောင်တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

(၁) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၁၁၇။
(၂) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အထူး-၁၀၊ ၈၁-၃၂၂။

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးခင်
နှင့်
ဒေါ်တင်မြ

ပညာရှိရှေ့နေကြီးဦးဗျမ်းက ဦးကိုကို ရည်ညွှန်းသောစီရင်ထုံးအရ ဤအယူခံကိုမူလရုံးတွင် ဒုတိယတရားခံအဖြစ် တရားလိုနှင့်အကျိုးတူ ပါဝင်ခဲ့သောညီဖြစ်သူက တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သော်လည်း တင်သွင်းပိုင် ခွင့်ရှိပါသည်ဟု လျှောက်ထားသည်။

ထို့ကြောင့် ပဏာမ ပြဿနာနှစ်ရပ်ပေါ်တွင် အယူခံကို ယခု သတ်မှတ်ထားသော တန်ဖိုးအတိုင်း တင်သွင်းခွင့်ရှိသည်။ အယူခံ တရားခံတရားလိုကလည်း အယူခံကို တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ် လိုက်သည်။ အမှုကို ဆက်လက်ကြားနာစီရင်ရန်ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင်လည်း ဒေါ်ညွန့်ခင်ကိုယ်တိုင် မူလအမှုတွင် ကိုဖန်စိန်း နည်းတူ မူလမှုတွင် တရားလို စွဲဆိုသောအမှုကို ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံသူများဖြစ်ကြသည်။ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင် ဟုတ်မဟုတ် အယူခံ တရားလို ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ဤအယူခံ၌ အမှုသည်များအဖြစ်ဖြင့် မပါဝင် သော ဒေါ်ညွန့်ခင်ပါ ၄ ဦးတို့အကြားတွင် အငြင်းပွားလျက်ရှိသည်။ တရားလိုတောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်ကို ရခွင့်ရှိမရှိ အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌ ယင်းအငြင်းပွားချက်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်သည့်အလျောက် တိုင်း တရားရုံးသည် ယင်းပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက်အမှတ်(၁)နှင့် ငြင်းချက် အမှတ်(၂)တို့ကို ထုတ်နုတ်ကြားနာကာ ဒေါ်ညွန့်ခင် အား အနိုင်ပေး၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုဖန်စိန်း အမှုတွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် မောင်စိန်တုံး နှင့် မမန်းညွန့် အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည့်အတိုင်း ထို့ပြင် ကိုဖန်စိန်း အမှုတွင် သုံးသပ်ထားသည့်အတိုင်း အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ကွယ် လွန်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင် ဖြစ်သည်ဟူသော မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အယူခံတရားလိုနှင့် မူလရုံး တရားပိုင်များဖြစ်ကြသော ဒေါ်ညွန့်ခင် ပါ ၄ ဦးတို့အကြားတွင် မီးသေပြီးဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဤအယူခံမှု၌ တရားရုံးချုပ်က အယူခံတရားလို၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံကာ အချင်းဖြစ် ဖြစ်အိမ်မှာ ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ကွယ်လွန်သူတို့ နှစ်ဦးပိုင် အိမ်ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ပါက ပြဿနာတစ်ရပ်တည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆန့်ကျင် ဘက်ဆုံးဖြတ်ချက် နှစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားပိုင်၏ ရှေ့နေ ကိုးကားသော မ သန်းမေ နှင့် ဖိုဟာမက်ယူစွတ်^၂ အမှုတွင် ဦးဘိုးအိုင် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ တရားလိုမှာ သေသူ၏ တူဖြစ်ပြီး ပထမ တရားပိုင်သည် ဦးဘိုးအိုင် ၏ ဇနီးဖြစ်၍ ဒုတိယတရားပိုင်သည်

(၁) ရန်ကုန် စီရင်ထုံး အတွဲ ၁၀၊ စာ-၃၂၂
(၂) ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ အတွဲ -၉၊ စာ-၆၂၄။

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးခင်
နှင့်
ဒေါ်ထင်မြ

ဦးဘိုးအိုင်၏ တူမဖြစ်သည်။ ပဏာမ ဒီကရီတွင် သူတို့၏ ဝေစုံများကို သတ်မှတ်ပြီးနောက် ကော်မရှင်နာ ခန့်ထား၍ အမွေပုံပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲစေသည်။ မူလရုံးက ကော်မရှင်နာ၏ အစီရင်ခံစာကို စစ်ဆေးပြီးနောက် အပြီးသတ်ဒီကရီ ချမှတ်ရာတွင် အမွေပုံပစ္စည်းများကို မည်သို့မည်ပုံ စီမံခန့်ခွဲကြောင်း အသေးစိတ်ဖော်ပြသည်။ ပထမ တရားပြိုင်က ထိုအပြီးသတ် ဒီကရီကို ယခင်တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်သောအခါ ဒုတိယ တရားပြိုင် အား အမှုသည်အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းခြင်း မပြုသောကြောင့် အယူခံကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်စော့ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း အကြောင်းပြသည် -

“Now, in the absence of the second defendant, ought the appeal to be allowed to proceed? The test to be applied is this. Assume that the appeal against the respondent proved to be successful would the effect be that there would be in existence two inconsistent decrees, one of the High Court, and the other of the District Court, with respect to the subject matter of the suit? In my opinion, there would. In the memorandum of appeal the appellant alleges that the items representing the estate under administration were not correctly found in the report of the Commissioner, or set out in the decree of the District Court. In respect of certain items the appellant contends that increased deductions ought to be allowed to her in respect of disbursements that she had made, and that in respect of certain properties she should receive a larger share than under the decree was allotted to her. If the appeal were to succeed in respect of all or any of the items set out in the memorandum of appeal the decree of this Court as against the respondent would both in form and in substance vary from the decree passed by the District Court which, as between the parties to the appeal and the second defendant, has become conclusive. In these circumstances the appeal cannot be allowed to proceed.”

အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ကွယ်လွန်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင် ဖြစ်သည်ဟူသော အောက်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်နှင့် ဤ အယူခံတွင် အမှုသည်များအဖြစ်ဖြင့် မပါဝင်သော ဒေါ်ညွန့်ခင်ပါ ၄ ဦး

အကြားတွင် အပြီးသတ် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိရာ ဤရုံးအနေဖြင့် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက်ခွင့်မရှိပါချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဤအယူခံကို ဆက်လက်ကြားနာလျှင်လည်း အကျိုးရှိဖွယ်ရာ အကြောင်းမမြင်ချေ။

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးခင်
နှင့်
ဒေါ်တင်မြ

ဤစီရင်ချက်ကို မဆုံးဖြတ်မီ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက်တစ်ရပ်ရှိသည်။ အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးခင်သည် အချင်းဖြစ်မြေ၏ ထက်ဝက်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် ပြန်လှန်တောင်းဆိုထားသည်။ ယင်းတောင်းဆိုချက်အတွက် ဒေါ်ထွေးခင်က လိုအပ်သည့် ရုံးခွန်ကိုထမ်းဆောင်ထားသည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် ယင်းတောင်းဆိုချက်ကို ခွင့်မပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်၍ နောက်ဆုံးအမိန့်ကိုချမှတ်ရာ၌ ပြန်လှန်တောင်းဆိုချက်ကို ပယ်ကြောင်းတစ်ပါတည်း ဖော်ပြ၍ အမိန့်ချရန် လိုအပ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုပယ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားပြိုင် မတင်ပြသော ဥပဒေပြဿနာအရ အယူခံကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် နှစ်ဘက်အမှုသည်တို့သည် ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်ထွေးတင်

+ ၁၉၉၀
အောက်တို
ဘာလ
၁၂-ရက်

နှင့်

ဒေါ်ကြည်ကြည်*

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉-အမွေထိန်းစာကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှုသည် တရားမကြီးမှု ဟုတ်မဟုတ် ယင်းအမှုလျှောက်ထားဆဲတွင် ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားခွင့်ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမွေထိန်းစာကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ တွင် ရည်ညွှန်း ထားသော 'တရားမကြီးမှု' မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အမွေထိန်းစာ ပယ် ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားဆဲတွင် ဒေါ်ထွေးတင် ဖွင့်လှစ်ထားသော ဇာရီမှုကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်းငံ့ ထားခွင့် ရှိမည်မဟုတ်ချေ။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးမြစိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးညွန့်မြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်သစ်

ဒေါ်ထွေးတင်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ခင်တင့် ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်း များကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အမွေထိန်းစာ ရရှိထားသူ ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ထွေးတင်က အမွေထိန်းအဖြစ်ဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ကြည်ကြည် နှင့် ဦးကျော်စိုးတို့လက်ဝယ်ရှိ ဒေါ်ခင်တင့် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်း များကို လက်ရောက်ရလိုကြောင်း တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိသဖြင့် အနိုင် ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံး ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ဇာရီမှုအမှတ် ၁ တွင် လျှောက်ထားသည်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု မှတ်-၁၁ ၉
+ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ဇာရီမှုအမှတ်-၁ ၀၊ ဝိသုဒ္ဓိ (၁၉-၉-၉၀) ရက်စွဲစီ၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးတင်
နှင့်
ဒေါ်ကြည်
ကြည်

ဇာရီမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ဆဲတွင်ဒေါ်ကြည်ကြည်က ဒေါ်ခင်တင့်
အား ထုတ်ပေးထားသော အမွေထိန်းစာကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အမွေဆက်
ခံခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၃ အရ ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံး၊ တရားမ
အထွေထွေမှု အမှတ် ၇/၉၀ တွင် လျှောက်ထားသည်။ ယင်းသို့ လျှောက်
ထားဆဲတွင် ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံးက ဒေါ်ထွေးတင် ဖွင့်လှစ်ထားသော
ဇာရီမှုကိုဆိုင်းငံ့ထားစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သောကြောင့် ဒေါ်ထွေးတင်
က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤပြင်ဆင်မှုကိုတင်သွင်းလာသည်။

ဇာရီမှုတစ်မှုကို ဆိုင်းငံ့ထားနိုင်သော ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အောက်
ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၆၊
- (ခ) တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉၊
- (ဂ) တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၅။

ဤအမှုတွင် ရှမ်းပြည်နယ် တရားရုံးသည် မိမိချမှတ်လိုက်သော ဒီကရီကို
အတည်ပြုလျက်ရှိရာ ယင်းဒီကရီကို တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊
နည်း ၂၆ အရ ဆိုင်းငံ့ထားခွင့် မရှိသည်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ မူလ
ဒီကရီကို အယူခံဝင်ထားခြင်း မရှိ၍ ဇာရီမှုကို အမိန့် ၄၁ နည်း ၅ (၂)
အရ ဆိုင်းငံ့ထားရန် အကြောင်းလည်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ သို့ဖြစ်၍
အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်းငံ့ခွင့် ရှိမရှိ ဆက်လက် စဉ်းစားရန်
အကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။

အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုသည် တရားမကြီးမှု မဟုတ်ကြောင်း
အူဘန်ခန်းပါ ၂ နှင့် မိုဟာမက်ယူစွက် ၊ အမှုတွင် ထူးဖွဲ့ထားသည်။
အမွေထိန်းစာကို မည်သည့်အခါ ရုပ်သိမ်းနိုင်ကြောင်း အမွေဆက်ခံခြင်း
ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၃ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းဥပဒေ အခန်း ၄ တွင်
သေတမ်းစာ အတည်ပြုလက်မှတ်နှင့် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရုပ်သိမ်း
ခြင်း တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပါရှိသည်။ အဆိုပါ
ပုဒ်မ ၂၉၅ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“295 In any case before the District Judge”
which there is contention, the proceeding shall take
as nearly as may be, the form of a regular suit accor-
ding to the provisions of the Code of Civil pro-

[၁] ၁၉၃၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်စုများ၊ ၈၁-၇၂။

၁၉၉၆
ဒေါ်ထွေးတင်
နှင့်
ဒေါ်ကြည်
ကြည်

sure, in which the petitioner for probate or letters of administration, as the case may be, shall be the plaintiff, and the person who has appeared to oppose the grant shall be the defendant.

အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးသည့် အမှုကိုရည်ညွှန်းသည်ဟုယူဆရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်သော်လည်း ပုဒ်မ ၂၉၆ တွင် အမွေထိန်းစာရုပ်သိမ်းသည့်အခါ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို ဖော်ပြထားခြင်းကိုထောက်ရှု၍ ပုဒ်မ ၂၉၅ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း အမွေထိန်းစာရုပ်သိမ်းသည့်အမှုတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးရန်ဖြစ်သည်ဟုဆိုရပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာအမွေထိန်းစာကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှုသည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ တွင် ရည်ညွှန်းထားသော 'တရားမကြီးမှု' မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍အမွေထိန်းစာ ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားဆဲတွင် ဒေါ်ထွေးတင်ဖွင့်လှစ်ထားသော ဇာရီမှုကိုတရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်းငံ့ ထားခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ချေ။

ထူးခြားသောအခြေအနေတွင် တရားရုံးတစ်ရုံးသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ မူလဘူတအာဏာကိုသုံးစွဲ၍ ဇာရီမှုတစ်မှုကို ဆိုင်းငံ့နိုင်သည်။ ဒေါ်ထွေးတင်ရရှိထားသည့် ဒီကရီကိုတရားရုံးချုပ်က အတည်ပြု ထားသည်ဖြစ်ရာ ယင်းဒီကရီကိုဇာရီပြုလုပ်ခြင်းသည် တရားရုံး၏ယန္တရားကို အလွဲသုံးစားပြုသည်ဟု ကောက်ယူရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ အကယ်၍အမွေထိန်းစာကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပါမူ ဇာရီမှုအရ ဒေါ်ကြည်ကြည် အနေဖြင့် လက်လွတ်လိုက်ရသောပစ္စည်းများကို ပိုနေမြဲကျားနေမြဲပြန်ရရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ ဤအခြေအနေတွင် တရားမျှတမှုအလို့ငှာဇာရီ မှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန်တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ ပါလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးရန်လိုမည်မဟုတ်ချေ။

သို့ဖြစ်၍ဒေါ်ကြည်ကြည်က ဒေါ်ခင်တင့်အား ထုတ်ပေးထားသော အမွေထိန်းစာကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၇/၉၀ ကိုစွဲဆိုထား၍ ဇာရီမှုကိုဆိုင်းငံ့ ပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာဥပဒေနှင့်မညီပေ။

ထို့ကြောင့်ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ဇာရီရုံး၏ ၁၉-၃-၉၀ ရက်စွဲပါ တရားမ အထွေထွေမှုအမှတ် ၇/၉၀ ကို စစ်ဆေးနေစဉ်ဇာရီ အမှုအမှတ် ၁/၉၀ အားဆိုင်းငံ့ထားရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ဇာရီရုံးက ၂၇-၂-၉၀ နှင့် ၁၉-၃-၉၀ နေ့တွင်

အမိန့်ချမှတ်ထားသည့်အတိုင်း တရားနိုင် ဒေါ်ထွေးတင်တောင်းဆိုထား
သော ဇယား (က) ပါမြေနှင့်အိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇယား (ခ) ပစ္စည်း
(၃)မျိုးဖြစ်သော ဆိုင်ခန်း၊ တယ်လီဖုန်း၊ လျှပ်စစ်မီတာတို့မှအပ ကျန်ပစ္စည်း
များအားလုံးကိုလည်းကောင်း လက်ရောက်ပေးအပ်နိုင်ရန်အတွက် ဇာရီ
မှုကိုဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဇာရီရုံးအား ညွှန်
ကြားလိုက်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေးလင်
နှင့်
ဒေါ်ကြည်
ကြည်

ရှေ့နေစရိတ်ကျပ် ၅၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးစောင့်တိုး တရားသူကြီးများ

ဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်နှင့်ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊

ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ထွေးသိန်း

နှင့်

ဦးရွှေတူပါ(၂) *

+ ၁၉၉၀
ဒီဇင်ဘာလ
(၂၄)ရက်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (ဆ) - စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉ - မှတ်ပုံမတင်သော အရောင်းအဝယ် စာချုပ်သည် အထမမြောက်ခြင်း အိမ်ငှားထံမှ ဥပစာကို မှတ်ပုံမတင်သော စာချုပ်အရ ဝယ်ယူသူသည် အဆိုပါ အိမ်ငှားထံမှ တစ်ဆင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့် ရရှိသူမဟုတ်၍ ဝယ်ယူသူ အဆိုရှိသူသည် အိမ်ငှားဖြစ်မလာနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အချင်းဖြစ်စာချုပ်ကို မှတ်ပုံမတင်ရသေးသည့်မှာ အငြင်း မပွားသောအချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သည် မှာလည်း မြင်သာသောအချက်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စာချုပ်စာတမ်း မှတ် ပုံတင်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉ အရ၊ ရောင်းချမှုမှာ အထမမြောက်ချေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဝယ်ယူ ဒေါ်ညွန့်မေသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင် အနက် အဓိပ္ပါယ်နှင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်းမူလအိမ်ငှား ဦးမောင်စီ ထံမှတစ်ဆင့်ဆိုင် ရာဆိုင်ခွင့်ရရှိသူဟု ကောက်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၂၇-၁၂-၀၂ ရက်စွဲပါ အိမ်အရောင်းအဝယ် စာ ချုပ် ချုပ်ဆိုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး အယူခံတရားပြိုင်များသည် မြေငှား အဖြစ်သို့ မရောက်ရှိနိုင်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထူး အယူခံမှု အမှတ် ၀
+ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၅၇ တွင် ချမှတ်ထားသော (၂၄-၉-၀၉)ရက် ပါတရားရုံးချုပ်၏ ရင်စီချက်နှင့်ဒီကရီကိုအထူးအယူခံမှု

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဒေါ်ဆန်းဆန်းဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
 အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးမင်းအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
 တရားရေးအကြံပေး - ဦးမြ

၁၉၉၀
 ဒေါ်ထွေး
 သိန်း
 နှင့်
 ဦးရွှေတူ
 ၀ (၂)

သင်္ချာကျွန်းမြို့နယ် တရားရုံး ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၄ တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ထွေးသိန်းက အယူခံတရားပြိုင် ဦးရွှေတူ နှင့် ဒေါ်ညွန့်မေတို့အပေါ် မိမိပိုင်မြေကွက်အတွင်း ဆောက်လုပ်နေထိုင် လျက်ရှိသော သူတို့၏အိမ်ကို ဖျက်သိမ်း၍ မြေမှဖယ်ရှားပေးစေရန် တရား စွဲဆိုရာ မြို့နယ်တရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေး ကြားနာပြီးနောက် ဒေါ်ထွေးသိန်း စွဲဆိုသည့်အတိုင်းဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သည်။ ဦးရွှေတူ တို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်ထွေးသိန်း စွဲဆိုသော အမှုကို ပယ်လိုက်သည်။ ဒေါ်ထွေးသိန်းက တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်ပြန်သဖြင့် တရားရုံးချုပ် ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၅၇ တွင် အယူခံဝင်သည်။ သို့သော် မအောင်မြင် သဖြင့် တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်စစ်ဆေးစီရင် ပေးရန် တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၉၁ တွင် တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ လျှောက်ထားရာ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါအရေးယူလောက်သည့် ပြဿနာကို ကြားနာ ရန် အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့်ပြုလိုက်သည်-

‘တရားလိုပိုင်မြေကို ငှားရမ်း၍ အိမ်ဆောက်နေထိုင်သူ မြေငှား ထံမှ အိမ်ကိုဝယ်ယူပြီး ထိုအိမ်ပေါ်တွင် ငင်ရောက် လက်ရှိရယူ နေထိုင် သူ တရားပြိုင်တို့သည် မြေရှင်တရားလို၏ မြေငှား အလိုအလျောက် ဖြစ်လာသလား (သို့တည်းမဟုတ်) မြေပေါ် ကျူးကျော်နေထိုင်သူ ဖြစ်သလား’

‘အိမ်ငှား’ ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ၁၉၆၀ - ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားရာ ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်သမျှမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

‘အိမ်ငှားဆိုသည်မှာ ဥပစာအတွက် မိမိကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ အခြား သူမှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ၊ ငှားရမ်းခပေးရမည့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုဆိုလို သည်။ ထိုစကားရပ်တွင် တရားမကျင့်ထုံးကိုမ ဥပဒေ၌ အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြထားသည့် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် လည်းကောင်း၊ အခါ အားလျော်စွာ အိမ်ငှားထံမှတစ်ဆင့် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ခွင့်ရရှိသူ အသီးသီး လည်းကောင်း X X X ပါဝင်သည်’

၀၉၉၀

ဒေါ်ထွေး
သိန်း
နှင့်
ဦးရွှေကူ
ပါ)၂)

အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ညွန့်မေသည် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို မူလ အိမ်ငှားဖြစ်သူ ဦးမောင်စိထံမှ ၂၇-၁၂-၀၂ ရက်စွဲပါ စာချုပ်အရ ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ အိမ်ရောင်းချသူ ဦးမောင်စိသည် ဒေါ်ထွေးသိန်း၏ မြေငှားဖြစ်သည်မှာ အငြင်းမပွားကြောင်း၊ ဒေါ်ညွန့်မေ နှင့် ဦးရွှေကူတို့သည် ဦးမောင်စိထံမှတစ်ဆင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့် ရရှိသူဖြစ် သဖြင့် အိမ်ငှားဖြစ်သည့် အလျောက် ဒေါ်ထွေးသိန်းသည် သူတို့အား ကျူးကျော်သူများအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အယူခံ တရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေ ရည်ညွှန်းသော စာချုပ်သည် သက်သေခံမဝင်ဟု အကြောင်းပြကာ ပယ်ထားကြောင်း၊ ယင်းစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၄ နှင့် စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ လွှဲပြောင်းမှု တရား မဝင်သောကြောင့် အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် အချင်းဖြစ်အိမ်၏ ပိုင်ဆိုင် ခွင့်ကို မရရှိနိုင်ကြောင်း ဖြေကြားလျှောက်ထားသည်။

အချင်းဖြစ် စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရသေးသည်မှာ အငြင်းမပွားသော အချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သည်မှာလည်း မြင်သာသော အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉ အရ ရောင်းချမှုမှာ အထမမြောက်ချေ။ ဤအခြေ အနေတွင် ဝယ်ယူ ဒေါ်ညွန့်မေသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (ဆ) တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း မူလ အိမ်ငှား ဦးမောင်စိထံမှ တစ်ဆင့် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ခွင့် ရရှိသူဟု ကောက်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၂၇-၁၂-၀၂ ရက်စွဲပါ အိမ်အရောင်းအဝယ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည်ကို အကြောင်းပြပြီး အယူခံတရားပြိုင်များသည် မြေငှားအဖြစ်သို့ မရောက်ရှိနိုင်။

မူလရုံး တရားလိုဘက်မှ ပြန်လှန်စစ်မေးရာတွင် ဦးရွှေကူက 'ဒေါ် ထွေးသိန်းမှ ကျွန်တော်အား အိမ်ငှားအဖြစ် လက်ခံသော မြေငှားခ တစ်လခမျှ မရှိဟုဆိုလျှင် မှန်ပါသည်' ဟု ဝန်ခံထွက်ဆိုသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ငှားရမ်းခ အပေးအယူပြုလုပ်သည့်နည်းဖြင့် ဒေါ်ထွေးသိန်းနှင့် ဦးရွှေကူ တို့ အကြားတွင် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း မရှိ ကြောင်းလည်း ပေါ်လွင်သည်။

တရားရုံးချုပ်က ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၅၇ တွင် အယူခံ တရားပြိုင်တို့သည် ကျူးကျော်သူများမဟုတ်ကြောင်း ကောက် ယူရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း အကြောင်းပြသည်-

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေး
သိန်း
နှင်း
ဦးရွှေကူ
၀၂(၂)

‘တရားပြိုင်ပြ သက်သေ ဒေါ်ညိုက အစစ်ခံရာ၌ ၎င်းအိမ်၌ အိမ်
အရောင်းအဝယ် စကားပြောကြရာ ဒေါ်ထွေးသိန်းအား အသိပေးရန်
၎င်းက ပြောသဖြင့် ဒေါ်ထွေးသိန်းအား သွား၍ခေါ်ကြောင်း ဒေါ်
ထွေးသိန်း၏ ရှေ့၌အရောင်းအဝယ်ကိစ္စစကားပြောကြကြောင်း ထွက်ဆို
သည် X X X အိမ်အရောင်းအဝယ်စာချုပ်၌ဒေါ်ထွေးသိန်း စာမတတ်၍
သက်သေအဖြစ် လက်မှတ် မထိုးခဲ့လင့်ကစား အရောင်းအဝယ်လုပ်
ကြောင်း ဒေါ်ထွေးသိန်း သိသဖြင့် သဘောတူရာ ရောက်ပေသည်။
ဒေါ်ထွေးသိန်းသာမက ၎င်း၏တူ ဦးစောဦး (ထိုစဉ်က ရပ်ကွက်
ကောင်စီ လူကြီး) ကိုယ်တိုင် သိရှိသဖြင့်လည်း ဒေါ်ထွေးသိန်းအား
ပြောပြပြီး အကြံပေးနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်အိမ်အရောင်းအဝယ် ကိစ္စ၌
ဒေါ်ထွေးသိန်း အနေဖြင့်လုံးဝလည်း မသိ၊ သဘောလည်း မတူပါဟု
ငြင်းဆိုခြင်းမှာ ခိုင်လုံမှုမရှိပေ။ ၎င်းတို့ အနေဖြင့် အိမ်အရောင်းအဝယ်
ကိစ္စကိုသိရှိခြင်းကြောင့် ကန့်ကွက်နိုင်သည်။ ကန့်ကွက်ခြင်း၊ ဟန့်တားခြင်း
မပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းပင်လျှင် တစ်နည်းအားဖြင့် သဘောတူရာရောက်သည်။
ထို့ကြောင့် တရားပြိုင်များသည် ဒေါ်ထွေးသိန်း သဘောမတူဘဲ
ကျူးကျော်နေထိုင်သူများ မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်ထွေးသိန်းသည် ယခု
အမှုကို ကျူးကျော်နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေရန် ခေါင်းစဉ်ဖြင့်
စွဲဆိုခြင်းမှာ အောင်မြင်ရန် အကြောင်းမရှိပေ’

အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက ဒေါ်ထွေးသိန်း ရှေ့မှောက်တွင်
နေအိမ် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဒေါ်ထွေးသိန်း၏
သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးရွှေကူတို့ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း
ပေါ်လွင်ပါသည်ဟု တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့
နေက အရောင်းအဝယ် ကိစ္စကို ဒေါ်ထွေးသိန်း သိသည် ဆိုစေဦး
ယင်းသို့ သိရုံမျှဖြင့် ဒေါ်ထွေးသိန်းက ဦးရွှေကူတို့အား မြေငှားအဖြစ်
အလိုအလျောက် သဘောတူ အသိအမှတ်ပြုရာ မရောက်ကြောင်း ပဋိညာဉ်
အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ အရ ပဋိညာဉ်မြောက်သော တူညီချက်ဖြစ်မှသာလျှင်
မြေငှားဖြစ်လာမည် ဖြစ်ကြောင်း ဒေါ်ထွေးသိန်းနှင့် ဦးရွှေကူတို့အကြားတွင်
မြေရှင် မြေငှားအဖြစ် ပဋိညာဉ်မြောက်သော သဘောတူညီချက် မရှိခဲ့
ပါကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ဒေါ်ထွေးသိန်းက ဦးရွှေကူတို့အား
မိမိမြေတွင် မြေငှားအဖြစ် ဆက်လက်ထားရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း
ပြောဆိုခဲ့ခြင်း မရှိ၍ အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေတင်ပြချက်ကို လက်ခံရ
ပေမည်။

အိမ်အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သည့်ကိစ္စကို ဒေါ်ထွေးသိန်းသိရုံမျှဖြင့် ဦးရွှေ
ကူတို့သည် ဒေါ်ထွေးသိန်း၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် အချင်းဖြစ်မြေအတွင်း
သို့ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်ပေ။ အကြောင်းမူ
ရောင်းချသည်ဆိုသောအိမ်မှာ ဒေါ်ထွေးသိန်းပိုင်မဟုတ်သဖြင့် ဒေါ်ထွေး

၁၉၉၀
ဒေါ်ထွေး
သိန်း
နှင်း
ဦးရွှေကူ
ပါ(၂)

သိန်းအနေဖြင့်ရောင်းချသည့်ကိစ္စကို တစ်စုံတစ်ရာကန့်ကွက်ပြောဆိုခွင့်မရှိ
ချေ။ အချင်းဖြစ်အိမ်ကိုပိုင်ရှင်ဖြစ်သူက ဦးရွှေကူတို့အားရောင်းချသည့်ကိစ္စ
၌ ကြားလူဖြစ်သောဒေါ်ထွေးသိန်းကကန့်ကွက်ဟန့်တားမှု မပြုခြင်းနှင့်
ဦးရွှေကူတို့ကအချင်းဖြစ်မြေတွင် နေထိုင်သည့်ကိစ္စကို ဒေါ်ထွေးသိန်းတို့က
သဘောတူညီခြင်းသည် သီးခြားကိစ္စရပ်များဖြစ်သည်။ အယူခံတရားပြိုင်တို့
ဘက်မှ ဒေါ်ထွေးသိန်းသည် အယူခံတရားပြိုင်တို့အား အချင်းဖြစ်မြေကို
ဆက်လက်ငှားရမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း အရိပ်အမြွက်အားဖြင့်သဘောတူညီရာ
ရောက်သော စကားတစ်စုံတစ်ရာပြောဆိုခဲ့သည်။ သို့မဟုတ်ပြုမူခဲ့သည်ဟု
စွပ်စွဲထားခြင်းမရှိသဖြင့်အိမ်ရောင်းချသည့်ကိစ္စတွင် ဒေါ်ထွေးသိန်းက ဆိတ်
ဆိတ်နေခဲ့ခြင်းသက်သက်ကိုအကြောင်းပြုပြီး ဦးရွှေကူတို့သည် မိမိ၏မြေ
ငှားမဟုတ်ဘဲ သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ အရ ငြင်းဆိုခွင့်မရှိတော့
ကြောင်း ကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်ချေ။ ဒေါ်ထွေးသိန်းသည် အယူခံတရား
ပြိုင်တို့ထံမှ မြေလခတစ်စုံတစ်ရာမယူခဲ့သည့်အချက်က ဦးရွှေကူတို့အားမြေ
ငှားအဖြစ် အသိအမှတ်မပြုလိုသည့်ဆန္ဒကို ဖော်ညွှန်းလျက်ရှိသည်။ အယူခံ
တရားပြိုင်တို့က မြေငှားခပေးသော်လည်း ဒေါ်ထွေးသိန်းကလက်မခံသဖြင့်
ပြဿနာပေါ်ပေါက်ခဲ့ရကြောင်း ချေလွှာအပိုဒ် ၁၅ တွင် အတိအလင်း
ဝန်ခံထားသည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် ဒေါ်ထွေးသိန်း၏မြေငှားလည်းမဟုတ်၊ ခွင့်ပြု
ချက်အရနေထိုင်သူလည်းမဟုတ်သဖြင့်အချင်းဖြစ်နယ်မြေ၌အခွင့်အရေးတစ်စုံ
တရာအရနေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်းမပြုနိုင်ချေ။ ထိုသို့ဆိုလျှင်
ကူပါရတ်ကွတ္တီး အခမီရာနှင့်အိစ္စတ်(ခ) အက်စ် အမ် မဟာမက်အိစ္စပ်
ပါ-၂ စီရင်ထူးအရ ဒေါ်ထွေးသိန်းသည် အယူခံ တရားပြိုင်တို့အား
အချင်းဖြစ်မြေဖယ်ရှားခွင့်ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာအယူခံတရားလို၏ရှေ့နေ
တင်ပြသည့် မူလမြေငှားနှင့် ဒေါ်ထွေးသိန်းတို့အကြား အိမ်ရှင်အိမ်ငှား
ဆက်သွယ်မှုမှာ ပြတ်စဲသွားခြင်းရှိမရှိ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ပြဿနာ
မပေါ်ပေါက်တော့ချေ။

ဒေါ်ထွေးသိန်းသည် အချင်းဖြစ်မြေကို ပိုင်မပိုင်ကိစ္စမှာ ဤအယူခံတွင်
အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာမဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊
တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၅၇ နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၈
ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၂၂ တွင် ချမှတ်ထားသောစီရင်ချက်
နှင့် ဒီကရီတို့ကိုတရားရုံးအဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး
မြီနယ်တရားရုံး၏စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။ ရှေ့
နေခကိုကျပ် ၁၅၀ သတ်မှတ်သည်။

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၄၁၁။

တရားမအထူး အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်နှင့် ဦးမျိုးထွန်းလင်း

+ ၁၉၉၀

ဦးကျော်ဝင်း တို့ရှေ့တွင်

နိုဝင်ဘာလ
၁၉-ရက်

ဒါဝတ်အိဘရာဟင်ဘိုင်မြား

နှင့်

ပိုင်အေမြား(ခ)ယာတီးယား အာမက်မြား*

အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား နှင်လိုမှု-အမှုကိုစိစစ် ဆုံးဖြတ်ရန်
အချက်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား နှင်လိုမှုတွင် အမွေ
ဆက်ခံမှုကို နှင်နားရန် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မဟုတ်ဟူသော ဥပဒေသ
ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန်ဖြစ်သည်။ ဘစ်ဘက်တွင် တရားပြိုင်သည်။ အခွင့်အမိန့်
အရ နေထိုင်သူဖြစ်သလား သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ ဆိုင်ရေး ဆိုင်ခွင့်အရ
နေထိုင်သူဖြစ်သလားဟူသော ပြဿနာကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အခြေအမြစ်
ရှိသော အထောက်အထားများအရ အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် အမွေဆက်ခံသူ
အဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်သူ ဟုတ်မဟုတ် ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်
သည်။ သို့မှသာ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူဟုတ် မဟုတ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ
အဆုံးအဖြတ်ပြုရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ စီရင်ထုံးများတွင် အမွေဆက်ခံမှုကို
နှင်နားရန် စိစစ်ခြင်းမပြုဘဲ အမွေဆိုင် တစ်ဦး အနေဖြင့် နေထိုင်ခြင်း
ဖြစ်ကြောင်း အခြေအမြစ်ရှိသည့် အထောက်အထားများကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်
ထားကြောင်း တွေ့မြင်ရသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးမြင့်ထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးမြ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထူး အယူခံမှုအမှတ် ၆
 + ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၈၂ တွင် ချမှတ်သော
 (၁၈-၁၁-၈၈)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ကန့်ကွက် အထူး
 အယူခံမှု။

၁၉၉၀
 နှိုင်းအခြား
 (၁)
 ယင်းတို့
 အားမတ်မြား

ကွယ်လွန်သူ အေအေမြားနှင့် အယူခံတရားပြိုင် ပိုင်အေမြား တို့သည် ညီအစ်ကိုအရင်း တော်စပ်သူများဖြစ်သည်။ အေအေမြားသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ် အတွင်း ကွယ်လွန်သွားရာ သေတမ်းစာတစ်စောင် ရေးသားခဲ့သည်။ ယင်း သေတမ်းစာအရ အယူခံတရားလို ဒါဝတ် အိဘရာဟင်ဘိုင်မြားသည် သေတမ်းစာ အတည်ပြုသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုက အယူခံ တရားပြိုင်အား ကွယ်လွန်သူ ကုန်ရစ်သော မြေမှ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင် သူအဖြစ်မှ ဖယ်ရှားပေးစေရန် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂၃ (၁၇) တွင် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကိုစစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် အယူခံတရားလို စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ အယူခံတရားလိုက တရားရုံးချုပ် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၈၂ တွင် ပထမ အယူခံဝင်သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။

အယူခံတရားလိုက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ပေးရန် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၁ တွင် လျှောက်ထားသော အခါ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အခွင့် ထူးအယူခံခွင့်ပြုခဲ့သည်။

‘အမှုသည်များ၏ အမွေခံစားခွင့်ကို အမွေမှုတွင်သာ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်ရာ ဤခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူအား နှင်လိုမှုတွင် အမွေ ခံစားခွင့်ကိုစွဲကို ကြိုတင်သုံးသပ်ထားခြင်းမှာ သင့် မသင့်’

အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား နှင်လိုမှုတွင် တရားပြိုင်သည် အခွင့် အမိန့်အရ နေထိုင်သူဖြစ်သလား၊ သို့တည်း မဟုတ် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်အရ နေထိုင်သူဖြစ်သလား ဟူသောပြဿနာကို စိစစ်ရာ၌ အမွေဆက်ခံသည့် ကိစ္စကို တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိ စိစစ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ တရားရုံးချုပ်က ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၈၂ တွင် ကိုးကားထားသော စီရင်ထုံးများတွင် လည်းကောင်း၊ အခြားစီရင်ထုံး များတွင်လည်းကောင်း တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ယင်းစီရင်ထုံးများပါမူကို ယခင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကလည်း လက်ခံဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းဥပဒေပြဿနာမှာ အတည်ဖြစ်လျက် ရှိနေပေပြီ။

အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေက ဦးသိန်းအောင်ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ငွေငွေပါ ၃^၁ စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍ခွင့်ပြုသူ၏ အမွေစားအမွေခံတို့က ခွင့်ပြုသူ အခမဲ့ ထားခဲ့သောသူကို နှင်ထုတ်ခွင့် ရှိကြောင်းသာ ယခင်ဗဟို တရားရုံးက

(၁) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ- ၃၃၁။

၁၉၉၀

ဒေါက်တာ
အရာဟင်
ဘိုင်မြား
နှင့်
ပိုင်အေးမြား
(၁)
ယာတီးယား
အာမက်မြား

သက်ခံခဲ့ကြောင်း အခြားအမွေဆက်ခံသည့် ကိစ္စများကို အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား နှင်လိုမှုတွင် စဉ်းစားရန် မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဦးခံရှိန် ၂ နှင့် ဦးမြင့်မောင်^၂ စီရင်ထုံးတွင် အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား နှင်လိုမှု၌ အမွေဆက်ခံသည့် ပြဿနာ၊ သားသမီး အဖြစ်မွေးစားခြင်းဟုတ်မဟုတ် ဆိုသည့်ပြဿနာ များကို အဆုံးအဖြတ် မပေးသုံးထိုကဲ့သို့ နက်နဲသိပ်မွေ့သည့်ပြဿနာများကို ယင်းအမှုမျိုးတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးမည် ဆိုပါက မည်သူကမျှ တံဆိပ်ခေါင်းဖိုး အကုန်ခံကာ အမွေမှု၊ လက်ရောက်ရလို့မူ စသည့်အမှုတို့ကို စွဲဆိုမည်မဟုတ်ဘဲ တံဆိပ်ခေါင်း ၂၀ကျပ် (ယခု ၃၀ကျပ်) ကပ်ကာ ပေါ့ပေါ့နှင့် လွယ်လွယ်စွာဆို ကြမည်ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ဘဏ္ဍာ ထိခိုက်နစ်နာဖွယ်ရာ ရှိကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား နှင်လိုမှုတွင် အမွေဆက်ခံမှုကိစ္စကို နက်နက်နဲနဲ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မဟုတ်ဟုသော ဥပဒေကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန်ဖြစ်သည်။ တစ်ဘက်တွင် တရားပြိုင်သည် အခွင့်အမိန့် အရ နေထိုင်သူဖြစ်သလား သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်အရ နေထိုင် သူဖြစ်သလားဟူသောပြဿနာကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အခြေအမြစ်ရှိသော အထောက်အထားများအရ အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် အမွေဆက်ခံသူအဖြစ် ဖြင့် နေထိုင်သူ ဟုတ်မဟုတ် ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် လိုအပ် သည်။ သို့မှသာ အခွင့်အမိန့်အရ နေသူ ဟုတ်မဟုတ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အဆုံးအဖြတ်ပြုရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ စီရင်ထုံးများတွင် အမွေဆက်ခံမှု ကို နက်နက်နဲနဲစိစစ်ခြင်းမပြုဘဲ အမွေဆိုင် တစ်ဦးအနေဖြင့် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အခြေအမြစ်ရှိသည့် အထောက်အထားများကို စိစစ်ဆုံးဖြတ် ထားကြောင်း တွေ့မြင်ရသည်။

ဦးခံရှိန် အမှုတွင် သုံးသပ်ထားသကဲ့သို့ သားသမီး မွေးစားခြင်း ဟုတ်မဟုတ်ဆိုသည့် ပြဿနာကို နက်နက်နဲနဲအဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မဟုတ် ချေ။ ဆီလျော်ရာအမှုစွဲဆို၍ ယင်းပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ် ခံယူရန် ဖြစ် သည်။ တစ်ဘက်တွင် မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုကာ မွေးစားကြောင်း အခြေအမြစ်ရှိသည့်အထောက်အထားများ တင်ပြနိုင်သည့်အမှုတွင်မူအခွင့် အမိန့်အရ နေထိုင်သည်ဟု အဆိုရှိသောသူသည် မွေးစားမိဘ၏ အိမ်သူ အိမ်သားများအဖြစ် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်၍ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ မဟုတ်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ဒေါ်မြသန်း နှင့် ဒေါ်တင်မေ^၃ စီရင် ထုံးကိုကြည့်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေဆက်ခံခြင်းကိစ္စ၊ သားသမီးများ မွေး

(၂) ၁၉၇၃ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၁၀၁-၈။
(၃) ၁၉၇၂ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၁၀၁-၆၄။

၁၉၉၀
 ဒါဇာတ်အင်္ဂါ
 ရာဟုတ်ဆိုင်
 မြား
 နှင့်
 ဝိုင်အေမြား
 (ခ)
 ယာတီးယား
 အာမက်မြား

စားခြင်းကိုစွဲကို အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအား နှင်းလိုမှုတွင် မည်မျှ အတိုင်းအတာအထိ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်သင့်သည် ဆိုသော အချက်မှာ အမှု တစ်မှုစီတွင်ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်းခြင်းရာများ အပေါ် မူတည်ပေ သည်။

ယခုအမှုတွင် အေအေမြား ကွယ်လွန်သောအခါ ၎င်း၏မိခင် စလီမာ ဘီဘီက သားဖြစ်သူ၏အမွေတစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဆက်ခံကြောင်း၊ စလီမာ ဘီဘီ ကွယ်လွန်သော အခါ သားဖြစ်သူ ဝိုင်အေ မြားက မိခင်၏အမွေကို ဆက်ခံကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ဘက်ရှေ့နေများ အငြင်း မပွားချေ။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေက ဝညာရှင်မူလာ ပြုစုသော မဟာ ဝေဒင်ဥပဒေကျမ်း အပိုဒ် ၅၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကိုးကား၍ ဝိုင်အေမြား သည် အေအေမြား ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိဟု လျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ ကိုးကား သောကျမ်းအရပင် ဝိုင်အေမြားသည် အမွေဆက်ခံသည့် နည်းလမ်းဖြင့် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့် ရရှိသောသောကြောင့် ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ မဟုတ် ကြောင်း ဖြေကြားလျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဝိုင်အေမြားသည် အေအေမြား ၏ အမွေစား အမွေခံ မဟုတ် ဟူသော အချက်ကို ဝန်ခံသည်။ အယူခံ တရားလို၏ရှေ့နေက ယင်းဝန်ခံချက်ကို ညွှန်ပြကာ ဝိုင်အေမြား သည် အမင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်အရ နေထိုင်သူ မဟုတ်နိုင်ကြောင်း ဦးသိန်းအောင်စီရင်ထုတ်ကို ကိုးကားလျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားလို ရှေ့နေ ကိုးကားသောကျမ်းပါ ဖော်ပြချက် အရ အေအေမြား ကွယ်လွန်သောအခါ မိခင်စလီမာဘီဘီသည် အချင်းဖြစ် မြေအပါအဝင် အေအေမြားကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်း၏ တစ်စိတ် တစ် ဒေသကို အမွေဆက်ခံသည်။ ယင်းအမွေခွင့်မှာ 'အပြီးအပိုင် အကျိုး ခံစားခွင့်' ဖြစ်သဖြင့် အမွေ ဆက်ခံရမည့်သူ စလီမာဘီဘီသည် အမွေ လက်ဝယ်ရေမီ ကွယ်လွန်သွားသော အခါ ၎င်း၏ရခွင့်တို့သည် ၎င်း၏ အမွေစားအမွေခံများထံသို့ သက်ဆင်းသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဝိုင်အေမြားသည် အေအေမြား၏အမွေကို ညီအနွေးဖြင့်ရခွင့် မရှိသော်လည်း မိခင်မှစာစစ်ဆင့် ရခွင့်ရှိပေသည်။ ထိုသို့ရရှိခြင်းမှာ ဝိုင်အေမြားက အေအေမြား၏အမွေကို တိုက်ရိုက် ဆက်ခံခြင်းမဟုတ်၊ မိခင်ဆက်ခံရရှိသည့်အမွေကို စာစစ်ဆင့်အမွေ ရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ပိုင်အေမြားသည် အေအေမြား၏ အမွေ
စားအမွေခံ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အကြိတ်အနယ်တင်ပြခြင်းမှာ မှားသည်ဟု
မဆိုနိုင်သော်လည်း အေအေမြား၏ အမွေတွင် မိခင်ဖြစ်သူ ရရန်ရှိသော
အမွေစုကို မဟာမေဒင်ဥပဒေအရ ဆက်ခံရရှိသော ပိုင်အေမြားသည်
တစ်ချိန်က အေအေမြားပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော အချင်းဖြစ်မြေတွင် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်
အရ နေထိုင်သူဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရပေမည်။ ထိုသို့ ကောက်ယူရာ
တွင် အမွေဆက်ခံသည်ကိုစွဲကို နက်နက်နဲနဲ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း မဟုတ်
ပေ။

၁၉၉၀
အိတ်အိတ်
ရာဘဲ သို့
မြား
အေအေမြား
(၁)
ယာတီယား
အေအေမြား

မြင်သာသော အကြောင်းခြင်းရာများအရ အချင်းဖြစ်မြေ၏ ပိုင်ရှင်
အေအေမြား ကွယ်လွန်သောအခါ မိခင်ဖြစ်သူက အမွေ ဆက်ခံခြင်း
မိခင်ကွယ်လွန်ပြန်သောအခါ သားဖြစ်သူ ပိုင်အေမြားက မိခင်ဖြစ်သူ၏
ဝေစုကို အမွေဆက်ခံခြင်းတည်းဟူသော မြင်သာသည့် အကြောင်းခြင်း
ရာများအရလည်းကောင်း၊ ဥပဒေကြောင်းအရ လည်းကောင်း အဆုံး
အဖြတ်ပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ တစ်ဘက်တွင် တရားရုံးချုပ်က အယူခံမှု၌
အမွေဆက်ခံခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟာမေဒင်ဥပဒေကို သုံးသပ်ရာတွင်
လိုအပ်သည်ထက် ပိုသည်ဟု ယူဆသည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တိုင်းတရားရုံးသည် ပိုင်အေမြားမှာ
အယူခံတရားလို၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အချင်းဖြစ်မြေတွင် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်
ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုတင်သွင်းသော တရား
ရုံးချုပ် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၈၂ တွင် ယင်း
ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှားယွင်းကြောင်း ပိုင်အေမြားက တရားမ
ကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်း ၂၂ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း ပြန်လွန်
ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အတည်
ဖြစ်လျက်ရှိသောကြောင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ် ပေးသင့်ကြောင်း
တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို အယူခံ တရားပြိုင်၏
ရှေ့နေက ရှေ့ကြားခြင်းမပြုချေ။

အယူခံတရားလို ရည်ညွှန်းသော ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံ
တရားပြိုင်က အယူခံဝင်ခွင့်မရှိချေ။ တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအရ စီရင်ချက်
ကို အယူခံဝင်ခြင်းမဟုတ် ဒီကရီကိုသာ အယူခံဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်
တိုင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂၃ (ဒဂုံ) တွင် ချမှတ်သော
ဒီကရီ၌ အဆိုပါ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း
မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင်သည့် အဆိုပါ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်
ကို အယူခံဝင်ခွင့် မရှိသည့်အလျောက် တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့်
၄၁၊ နည်း ၂၂ အရ ပြန်လွန်ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခွင့်မရှိချေ။

၁၉၉၀
 ၁၂၀၀၀
 နှစ်စဉ်
 မြား
 နှင့်
 နိုင်ငံအခြား
 (ခ)
 ယာတီယား
 အာဖရိက

မသိန်းရှင်ပါ ၅ နှင့် တန်ကိခန်ဝါ ၄ နှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတို့၏
 ပါ ၄ နှင့် ရင်ဆိုင်မှုများကို ကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဤအထူးအယူခံကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့် တကွ
 ပယ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေကို ကျပ် ၁၅၀ သတ်မှတ်သည်။

(၁) ၁၉၅၅ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၈၅
 (တရားလွှတ်တော်ချုပ်)
 (၂) ၁၉၆၇ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၁၁၇၄

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းသင်း ဝရှေ့တွင်

ကိုပုပါ (၂)

နှင့်

ဒေါ်သန်းသန်းပါ(၆) *

+ ၀၉၉၀

ပီတိဘဝလ

၁၀ ဇူလိုင်

လိမ်လည်မှု- မည်သည့် လိမ်လည်မှုမျိုးအပေါ် အခြေခံ၍ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားနိုင်ခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးသော ပြဿနာကို ထပ်မံအရေးဆိုခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ လိမ်လည်မှုကိုအကြောင်းပြု၍ ဒီကရီတစ်ရပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်အတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် ထိုဒီကရီကို အခြေခံသည့် သက်သေခံချက်သည် မမှန်ကန်ကြောင်း တရားလိုက ပြဆိုရုံမျှဖြင့်မလုံလောက်ပေ မိမိ၏ ဖျက်ကွက်မှု(သို့မဟုတ်)လျစ်လျူရှုမှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ တရားမြိုင်(ယခင် အမှုတရားလို)၏စာမင်လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကြောင့်မိမိသည် ယင်းလိမ်လည်မှုကို ယခင်အမှုတွင် ဖော်ထုတ်နိုင်ခွင့်မရခဲ့ကြောင်း သက်သေပြရမည်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးသော ပြဿနာများကို ထပ်မံအရေးဆိုခွင့် မရနိုင်ချေ။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ကိုယ်တိုင်
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးမင်းဆွေ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဇွေ။

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးတရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၁၆/၀၉ (အရှေ့မြောက်) တွင် အယူခံတရားလို ကိုပုနှင့် မညွန့်ဇေတို့က အယူခံ တရားမြိုင် ဒေါ်သန်းသန်း၊ ဦးခင်မောင်စု၊ ဒေါ်ခင်မြမြ ဒေါ်ခင်မမ၊ ဦးထွန်းအောင်ကျော်နှင့် ဒေါ်ထိုက်အောင်တို့ (၆) ဦးအပေါ် မဟုတ်မမှန်တင်ပြ၍ ရယူထားသော ဒီကရီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပေးရန်နှင့် ဒီကရီကို တရားလိုများ ပိုင်ခြင်းကြောင့် မြေငှားဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပေးရန် စွဲဆိုရာလုပ်ခဲ့ရသည်။ ယင်းသို့ပလုပ်သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၉၆
 + ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ကြီးမှုအမှတ် ၄၁၆ တွင် ခုမှတ်သော (၂၉-၁၂-၀၉) ဇူလိုင်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၀

စိုပု

ဝါ(၂)

နှင့်

ဒေါ်သန်း

ဆန်း

ဝါ(၆)

ချက်နှင့် ဒီကရီအပေါ် မူလရုံးတရားလို ကိုပု တို့က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ ပထမအယူခံကို တင်သွင်းသည်။

ယခင်မန္တလေး အရှေ့မြောက်မြို့နယ် တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၇/၇၃ တွင် ဒေါ်သန်းသန်းက ကိုပု နှင့် မသွန့်ဝေတို့အပေါ် အချင်းဖြစ် မန္တလေးမြို့၊ စိတ္တရမဟီရင်ကွတ်၊ အကွက်အမှတ် ၇၂၃၊ ဦးပိုင် (၁၀)ရှိ မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံမှ ထွက်ခွာပေးရန် အခမဲ့ နေသူ နှင့် လိုမှုစွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ ထိုအမှုတွင် မြို့နယ် တရားရုံးက တရားပြိုင် ကိုပုတို့သည် အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံ၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုခြင်းမှာမှန်၊ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံတွင် တရားလို ဒေါ်သန်းသန်း၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေခြင်းမှန်သည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ ဒီကရီချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မူလရုံး၏ ဒီကရီကို ယခင် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမပေယူခံမှုအမှတ် ၁၁/၈၁ (အရှေ့ မြောက်) တွင် လည်းကောင်း၊ ယခင်ဗဟိုတရားရုံး (မန္တလေးရုံးထိုင်) တရားမ ဒုတိယ အယူခံအမှုမှတ် ၆၉/၈၁ တွင် လည်းကောင်း အတည်ပြုသည်။ ထိုသို့ ဒေါ်သန်းသန်း ရရှိခဲ့သည့် ဒီကရီသည် မဟုတ်မမှန်တင်ပြ၍ ရယူထားသော ဒီကရီဖြစ်ကြောင်းနှင့် မိမိတို့သည် မြေငှား ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာ ပေးရန် အယူခံတရားလို ကိုပု တို့က ဒေါ်သန်းသန်းတို့အပေါ် ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုတွင်ဒေါ်သန်းသန်းအပြင် အချင်းဖြစ်မြေ၏ မူလပိုင်ရှင် ဦးခင်မောင် ကြီး၏ သားသမီးများဟုဆိုသော မြေရှင်ဦးခင်မောင်စု၊ ဒေါ်ခင်မြမြနှင့် ဒေါ်ခင်မမတို့အား (၂)(၃)(၄)တရားပြိုင်များအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့ထံမှမြေကို ဒေါ်သန်းသန်းကဝယ်ယူပြီး ဒေါ်သန်းသန်းထံမှ မြေကို ထပ်ဆင့်ဝယ်ယူသည်ဆိုသူ ဦးထွန်းအောင်ကျော်နှင့် ဒေါ်ထိုက်အောင်တို့ အား (၅) (၆) တရားပြိုင်များအဖြစ်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းစွဲဆိုထား သည်။

ချေလွှာတွင် ဒေါ်သန်းသန်းတို့က အခြားအချက်များအပြင် ဒေါ် သန်းသန်းက ကိုပုတို့အပေါ်တရားရုံးအဆင့်ဆင့်တွင် အနိုင်ရရှိထားသော ယခင်အခမဲ့ထားသူနှင့်လိုမှုဒီကရီကြောင့်တရားလိုကိုပုတို့က မိမိတို့အပေါ် တို့ဤအမှုကိုစွဲဆိုခွင့်မရှိ၊ မီးသေပြီးဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ကြောင်း ချေပသည်။

မူလရုံးက ငြင်းချက် (၄) ရပ် ဆုတ်ပေးရာ ငြင်းချက်အမှတ်(၃) ကို ပဏာမငြင်းချက်အဖြစ် အောက်ပါအတိုင်းထုတ်ပေးသည်-

၃။ တရားလိုများသည် (၁)တရားပြိုင်ဒေါ်သန်းသန်းပိုင် အခင်းဖြစ် မြေနှင့်အဆောက်အအုံတွင် ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်နေထိုင်သူများဖြစ်၍ ဒေါ်

သန်းသန်းက နှင်လိုမှုစွဲဆိုခဲ့ရာ တရားရုံးအဆင့်ဆင့် အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်၍ - တရားလိုများသည် ဤအမှုကိုစွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိ ဆိုတာမှန်မှန်သလား'

၁၉၉၀
ကိုး
ပါ(၂)
နှင့်
ခေါ်သန်း
သန်း
ပါ(၆)

ပဏာမငြင်းချက်အပေါ် နှစ်ဘက်ကြားနာပြီး မူလရုံးက တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁(၄)အရ မီးသေပြီးဖြစ်၍ ကိုပုတို့အနေဖြင့် ဤအမှုကို စွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိတော့ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်၍ အမှုကိုပယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လိမ်လည်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဒီကရီတစ်ရပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် ထိုဒီကရီကိုအခြေခံသည့် သက်သေခံချက်သည် မမှန်ကန်ကြောင်း တရားလိုကပြဆိုရုံမျှဖြင့် မလုံလောက်ပေ။ မိမိ၏ပျက်ကွက်မှု (သို့မဟုတ်) လျစ်လျူရှုမှုကြောင့်မဟုတ်ဘဲ တရားပြိုင် (ယခင်အမှု တရားလို) ၏ တမင်လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုကြောင့် မိမိသည်ယင်းလိမ်လည်မှုကို ယခင်အမှုတွင် ဖော်ထုတ်နိုင်ခွင့်မရခဲ့ကြောင်း သက်သေပြရမည်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးသော ပြဿနာများကိုထပ်မံ အရေးဆိုခွင့်မရနိုင်ချေ။ ဝေါက်တာအဗ္ဗူလ်ရင်ပါ-၂ နှင့် နန်တိုင်ရင်နှင့်အခြားသူများ ၊ အမှုကို ကြည့်ပါ။

ကေအီး၊ မူရှ်တန် နှင့် ဘာဘူနီဟင်ဗဟုနတ်(သ်)ဆင်း ၊ အမှုတွင် လည်း-

'A suit to set aside a decree on the ground of fraud is maintainable only when the fraud alleged was extraneous to the previous trial'.

ဟုထုံးပြထားသည်။ ထို့ပြင် အမ်၊ အေ၊ ဧမေ၊ ကြံ နှင့် အဗ္ဗူ (လဲ) အာဇစ်ရာမန် ၊ အမှုတွင်လည်းအလားတူပင် 'the fraud alleged must be on extrinsic fraud' ဟု ပြဆိုသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဒီကရီတစ်ရပ်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ ရယူခဲ့သော ဒီကရီ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ရရန်မှာ ယခင်အမှုတွင် တရားလို၏လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်းကြောင့် ထိုအမှုတွင် တရားပြိုင်ကမိမိထုချေလိုသော အချက်ကို တင်ပြခွင့်မရခဲ့ခြင်း၊ ထိုလိမ်လည်မှုသည် အဆုံးအဖြတ်

(၁) အေအိုင်အာ၊ ၁၉၃၇၊ ရန်ကုန်စာ-၅၃၄။
(၂) ရန်ကုန်အတွဲ ၁၊ စာ-၅၀၀။
(၃) ရန်ကုန်အတွဲ-၅၊ စာ-၄၆။

၀၉၉၀
ကိုပု
ပါ.၂)
နှင့်
ဒေါ်ထန်း
သန်း
၀၇(၆)

ပေးခဲ့သည့်အမှု၏ ပြင်ပတွင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ကိစ္စဖြစ်ခြင်းစသည့်အချက်
တို့ကို အကြောင်းပြု၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရန်လိုအပ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးသည့်အမှု
တွင် သက်သေခံချက်များမမှန်မကန်တင်ပြကာ ဒီကရီကိုရယူခဲ့သည်ဆိုပြီး
ထိုဒီကရီကိုပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ကိုလမ်းဖွင့်ပေးထားပါက အမှု
တစ်မှုတွင်ရှုံးနိမ့်သူက ထိုအမှု၌အမှုနိုင်သူသည် မမှန်ကန်သောသက်သေခံ
ချက်များ တင်ပြကာ အနိုင်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြချက်ဖြင့်
'အတောမသတ်၊သံသရာလည်'ကာ တရားစွဲဆိုနေကြခြင်းဖြင့် မှုခင်းများ
ဆိုးခန်းတိုင်ရောက်ရန် အကြောင်းရှိတော့မည်မဟုတ်ချေ။

ဤအမှုတွင်စွဲဆိုခဲ့သော ယခင်တရားမကြီးမှု ၃၇/၇၃ တွင်ကိုပုတို့က
သူတို့သည်အချင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ အခမဲ့ နေထိုင်သူများမဟုတ် မြေငှားအဖြစ်
နေထိုင်ခဲ့သူများဖြစ်ကြောင်း ချေပခွင့်ရခဲ့၍ ထိုအချက်ကိုပင်အဓိကအားကိုး
ချေပခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းချေပချက်မမှန်ကြောင်းလည်း တရားရုံးအဆင့်
ဆင့်က သီးခြားငြင်းချက် ထုတ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ်တရားစွဲဆို
ရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၄) အရ မီးသေဝိတ်ပင်ပြီးဖြစ်
ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဦးရွှေမိုးနှင့် ဦးသန်းမောင် ၊ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။
ထို့ကြောင့်ယခုအမှုတွင်အယူခံတရားလိုကိုပုတို့အဆိုပြုသည့်အချက်များမှာ
ယခင်အမှုတွင် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်က အကျုံးဝင်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း
ကြောင့် မြေငှားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန်ဆိုသည့် ယခင်
ပြဿနာကိုပင် နောက်ထပ်တရားတစ်ထုံးစွဲဆို ဖော်ထုတ်ခွင့်မရတော့ချေ။
ဒေါ်ငြိမ်းခင်နှင့် မက်ဆား(၆)ဂျက်ဖာဘရားသားလီမိတက် ၊ အမှု
တွင်ကြည့်ပါ။

ဤကဲ့သို့နောက်ထပ်တရားစွဲဆိုရန် မီးသေပြီးအမှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကျန်
ငြင်းချက်များကို ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ရန်မလိုတော့ဘဲ မူလရုံးကတရားလိုစွဲဆို
သောအမှုကို ပလပ်ခွဲခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် မူလရုံး၏စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို
အတည်ပြု၍ အယူခံကိုတရားရုံးအဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။
ရှေ့နေကျပ်-၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

(၄) ၁၉၈၄၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ ၈၁-၁၈၈။
(၅) ၁၉၆၃၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ။ ၈၁-၈၆၄ (တရားရုံးချုပ်)

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်း၊ ဦးပျိုးထွန်းလင်း နှင့်

ဦးကျော်ဝင်း တို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်မိမိသွင် (ခ) ဒေါ်တင်မာသွင်

နှင့်

ဦးမျိုးသန်းပါ-၂*

+ ၀၉၉၀
မေလ
(၃၀)ရက်

အရေးယူလောက်သည့် ပြဿနာ-အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့်ပေးခြင်း-
နို့တစ်စာ တရားဝင် မဝင်မှ အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့်
အရေးကြီးသော ဥပဒေ ပြဿနာမဟုတ်၍ အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့်
မပေးသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ လျှောက်ထားသူ၏ပြဆိုချက်ဖြစ်သည့် အမှုများတွင် ပေးပို့
ခဲ့သည့် နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရမှားယွင်းနေသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ
များသည် ဒီကရီမရထိုက်ပါဟု ဆိုသည်နှင့်ပါတ်သက်၍ ၎င်းအချက်ကို
မူလရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့မှ သက်သေခံချက်များနှင့် အကြောင်းအရာများ
စိစစ်ပြီး နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်စွာ ပေးပို့သည့်နို့တစ်စာ
ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီ ယူဆဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်သည့်အပြင် ၎င်း
ပြဿနာမှာ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ဥပဒေရောစပ်နေလင့်ကစား အများ
ပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ ပြဿနာတစ်ရပ် မဟုတ်
သောကြောင့် ထိုအကြောင်းပြချက်တို့အပေါ် မူတည်၍ စုံညီခုံရုံးဖြင့် ပြန်
လည်ကြားနာရန် မသင့်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်ထားလွှာများကို
ပယ်ရန်သာဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးအုန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးစိုးမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
ဦးကျော်ဝင်းလွင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း

* ၀၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၇၀၊ ၇၁
+ ၀၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၇၄၊ ၇၅ တွင်
ချိတ်သော (၈-၁-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကင်းမြို့တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်
ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားစီရင်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်
ကြားနာပေးရန် လျှောက်ထားမှု။

၁၉၉၀
ဒေါ်မိမိသွင်
(ခ)
ဒေါ်တင်မာ
သွင်
နှင့်
ဦးမျိုးသန်း
ဝါ (၂)

ဦးမျိုးသန်းနှင့် ဒေါ်ခင်သန်းနဲ့ တို့က ဒေါ်မိမိသွင်(ခ)ဒေါ်တင်မာသွင် အပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရလည်းကောင်း၊ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က)အရ လည်းကောင်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁/၈၆ နှင့် ၁၅/၈၆ တို့တွင် အိမ် နှင့်လိုမှုအသီးသီးစွဲဆိုသည်။ အမှု နှစ်လုံးတွင် နို့တစ်စာများ တရားဝင် မဝင်နှင့်စပ်လျဉ်းသော ပဏာမ ပြင်းချက်များတွင် မူလရုံးက ဥပဒေနှင့်ညီကြောင်း တရားဝင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဒေါ်မိမိသွင်က ထိုအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားရုံးချုပ်သို့ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၃၁/၈၉ နှင့် ၃၃၂/၈၉တို့ကို တင်သွင်းသော် လည်း အောင်မြင်မှုမရှိပေ။ ထို့ အတူ ဒေါ်မိမိသွင်က အဆိုပါအမိန့်များကို တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၄ အမိန့် ၄၇ အရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေး ရန် လျှောက်ထားသော တရားရုံးချုပ် တရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၇၄/၈၉ နှင့် ၇၅/၈၉တို့မှာလည်း လက်ခံရေး အဆင့်တွင်ပင် ပြန်လည်စိစစ်ရန် အကြောင်းမရှိကြောင်းဖြင့် ၈-၁-၉၀ နေ့တွင် ပယ် ကြောင်း အမိန့်များ ချသည်။

ဒေါ်မိမိသွင်က ထိုအမိန့်များကို တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ပြန်လည်ကြားနာပေးပါရန် ဤတရားမအထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၇၀/၉၀ နှင့် ၇၁/၉၀ အသီးသီးတင်သွင်းသည်။

အထွေထွေ လျှောက်ထားမှု နှစ်ခုသည် ဥပဒေပြုသနာ ဆက်စစ်မှု ရှိသဖြင့် ဤစီရင်ချက်သည် အမှုနှစ်ခုလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

တရားရုံးချုပ် ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၃၁/၈၉ နှင့် ၃၃၂/၈၉ တို့တွင် အဆိုလွှာအရ အိမ်လခတစ်လ ၇၅၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့် ၁၉၇၉ ခုနှစ် မတ်လမှ စတင်ငှားရမ်းသည်ဟု ဖော်ပြကြောင်း၊ ငှားရမ်းခကို ၂ နှစ်အတွက် ၅ လ အတွက် စသည်ဖြင့် ကြိုတင်ပေးသော်လည်း သီးခြားကတိ စာချုပ် မရှိ သောကြောင့် လအလိုက်ငှားပြီး လစဉ် အင်္ဂလိပ်လဆန်း (၁) ရက်နေ့မှ စတင်ငှားသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ စွဲဆို မှုတွင် အိမ်ရှင်ကအိမ်ငှားထံသို့ ၃၁-၃-၈၇ နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာအရ အိမ် ငှားသည် ၃၀-၄-၈၇ နေ့ကိုနောက်ဆုံးထား၍ ဖယ်ရှားပေးရန် ပေးပို့ ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ စွဲဆိုမှုတွင် ၁၀-၁၀-၈၆ နေ့စွဲဖြင့် နို့တစ်စာပေးပို့ပြီး ၃၁-၁၀-၈၆ နေ့ နောက် ဆုံးထား၍ ပြောင်းရွှေ့ရန် တောင်းဆိုခြင်းမှာ တရားဝင်ကြောင်း၊ မြို့နယ် တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် မှားယွင်းမှုမရှိကြောင်း သုံးသပ် လျက် ပြင်ဆင်မှုများကို ပလပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်မိမိသွင်
(ခ)
ဒေါ်တင်မာ
သွင်
နှင့်
ဦးမျိုးသန်း
ဝါ(၂)

အဆိုပါအမိန့်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားသော တရားရုံးချုပ် အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၇၄/၇၉နှင့်၇၅/၇၉ တို့ကို ပြန်လည်စိစစ်ရန် အကြောင်းမရှိကြောင်းဖြင့် ပယ်ခဲ့သည်။

လျှောက်ထားသူက အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၇၀/၉၀ တွင် အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါအချက်(၂)ရပ်ကို တင်ပြသည်-

- (၁) နို့တစ်စာ ကုန်ဆုံးသောနေ့ရက်သည် နို့တစ်စာတွင် ပါရှိသော ငှားရမ်းသောလ ကုန်ဆုံးသည့်နေ့ရက်နှင့် တစ်ထပ်တည်း ကျနေသောကြောင့် တကယ်အမှန် ငှားရမ်းသောကာလ ကုန်ဆုံးသည့် နေ့ရက်ထက် တစ်ရက်ပိုမိုနေထိုင်ခွင့် ပေးထားကြောင်း၊
- (၂) နှစ်အလိုက် သီးခြားစာချုပ် မရှိသည့်တိုင်အောင် တရားလိုက ဤသို့ငှားရမ်းသည့်သဘော ထွက်ဆိုပြီး နို့တစ်စာကို လအလိုက် ငှားရမ်းသကဲ့သို့ ပေးထားခြင်းသည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆နှင့် မကိုက်ညီကြောင်း တင်ပြသည်။

အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၇၁/၉၀တွင် အထက်ပါအချက် (၂) ရပ်အပြင် အောက်ပါအချက် (၂)ရပ်ကို တင်ပြသည်-

- (၁) ပထမစွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃/၀၆၏ ၁၀-၁၀-၀၆ နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာဖြင့် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားအဖြစ် ရပ်စဲပြီးမှ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအထိ အိမ်လခများကို ထည့်သွင်း တောင်းခံထားကြောင်း၊
- (၂) အိမ်ရှင်အိမ်ငှား သဘောတူသော ငှားရမ်းခလည်းမဟုတ်၊ စံ ငှားရမ်းခလည်းမဟုတ်သော ငှားရမ်းခကိုတောင်းခံသော နို့တစ်စာသည် ဥပဒေနှင့်မညီကြောင်း တင်ပြပါသည်။

အိမ်ရှင်ဖြစ်သူက အိမ်ငှားဖြစ်သူအား လဆန်း (၁)ရက်နေ့မှ စတင် ငှားရမ်းခြင်း ရှိမရှိ ဟူသောအချက်၊ ထိုကဲ့သို့ ငှားရမ်းခြင်းမှာ လအလိုက် ဟုတ်မဟုတ် ဟူသောအချက်တို့သည် အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာ ဖြစ်သည်။

၎င်းအပြင် နို့တစ်စာတရားဝင် မဝင် ကိစ္စရပ်နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး လျှောက်ထားသူမှတင်ပြသော ကျန်အကြောင်းပြချက်တို့မှာလည်း ဒီကရီကိုအယူခံသောအခါ အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၅ အရ တင်ပြနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၂၁၁
ဒေါ်မိမိသွင်
(ခ)
ဒေါ်တင်မာ
သွင်
နှင့်
ဦးမျိုးသန်း
ပါ(၂)

သို့ဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူ၏ ပြဆိုချက်ဖြစ်သည့်အမှုများတွင် ပေးပို့
ခဲ့သည့် နို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းနေသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ
များသည် ဒီကရီမရယိုက်ပါဟု ဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းအချက်ကို
မူလရုံးနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့မှ သက်သေခံချက်များနှင့် အကြောင်းအရာ
များ စိစစ်ပြီးနို့တစ်စာမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်စွာပေးပို့သည့် နို့တစ်စာ
ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီယူဆ ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်သည့်အပြင် ၎င်း
ပြဿနာမှာ အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ဥပဒေရောစပ်နေလင့်ကစား အများ
ပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသည့် ဥပဒေ ပြဿနာ တစ်ရပ်
မဟုတ်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းပြချက်ကိုအပေါ် မူတည်၍ စုံညီခုံရုံး
ဖြင့် ပြန်လည်ကြားနာရန် မသင့်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်ထား
လွှာများကို ပယ်ရန်သာဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဒီစီဒတ်(၆) နှင့် ပစ္စည်း
ထိန်းဝန်။ တရားရုံးချုပ် အမှု ၁ ကို အကိုးအကားပြုသည်။

ထို့ကြောင့် ဒေါ်မိမိသွင်၏ လျှောက်ထားလွှာကို စရိတ်နှင့် တကွ
ပယ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေခကျပ် ၈၀ သတ်မှတ်သည်။

(၁) ၁၉၆၆ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စုများ စာ-၁၁၁

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်မော်လွှာ

နှင့်

ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီပါ-၂*

+ ၁၉၉၀
ဧပြီလ
(၂) ရက်

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၁၆-တရားနိုင်၏ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ၎င်း၏ အပ်ကိုဖြစ်သူက တရားနိုင်ရရှိ
ထားသော ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့်ရှိမရှိ-တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၄၆-မူလတရားနိုင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသော ဇာရီမူကို
တရားနိုင် အားဆက်ခံအရေးဆိုသူက ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်
ရှိ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အယူခံတရားပြိုင် ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီသည် တရားနိုင်
ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီ၏ အပ်ကို ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ၎င်း၏ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် တရားနိုင်ရရှိထားသော ဒီကရီကို တရားမကျင့်
ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၁ နည်း ၁၆အရ အတည်ပြုခွင့်ရှိပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ မူလတရားနိုင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသော ဇာရီ
မူကို ယင်းတရားနိုင်အား ဆက်ခံအရေးဆိုသူအနေဖြင့် အပ်ကို ဦးဝေါင်
ဖုတ်ရီက တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း
ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ဇာရီမူအသစ်ဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်
ထားခွင့်လည်းရှိသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် -ဦးစိန်သောင်း၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် -ဦးမောင်ကလေး၊ တား၍ရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး -ဦးလှမြင့်ငင်း

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၆ ခုနှစ်တရားမဇာရီမူ၊ အမှတ် ၆၅
(လသာ)တွင် အယူခံတရားပြိုင်ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီ၏ညီ ဦးဝေါင်ဖုတ်စိန်က
အယူခံတရားလို ဒေါ်မော်လွှာ၏ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးအာအောအပေါ် အဆို

* ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေ အယူခံမှုမဏ္ဍိုင် ၂၆
+ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမူအမှတ် ၁၀၄တွင် အမှတ်အသား(၂၃-၁-၉၈)
ရက်စွဲပါရန်ထုတ်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၉၀
ဒေါ်မော်
ဖွဲ့
ဦးဝေ ခင်
ဖုတ်ရီပေါ
(၂)

ပါတိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၃ ခုနှစ်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃၄(လသာ) အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားပေးစေရန် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီကို ဦးအာအောနှင့်ဇနီးပေါ်မော်လွှဲတို့ အပေါ် အတည်ပြုသည်။ ထိုသို့အတည်ပြုဆဲတွင် တရားနိုင်ကွယ်လွန်သွားသည်ဟု ဆိုကာတရားနိုင်၏အစ်ကို ဦးဝေခင်ဖုတ်ရီနှင့် ဇနီးဒေါ်ကြင်ရွှေတို့က အမှု တွင်တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ထည့်သွင်းပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါတရားရုံးဘက်မှ ကန့်ကွက်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို ကြားနာပြီးနောက် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၃ အရ တင် သွင်းသည့်ဦးဝေခင်ဖုတ်ရီနှင့် ဇနီးတို့၏လျှောက်လွှာကို ပလပ်ကြောင်းနှင့် ဇာရီမှုကိုခေတ္တပိတ်ထားစေရန် ၃-၈-၈၉ နေ့တွင် အမိန့်ချသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၉ ခုနှစ်တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၁၀၄ တွင် ဦးဝေခင်ဖုတ်ရီနှင့် ဒေါ်ကြင်ရွှေတို့က တရားနိုင်ဦးဝေခင်ဖုတ်မိန်၏တရား ဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ်ဖြင့် ဦးဝေခင်ဖုတ်မိန်ချိသားသော ဒီကရီကို တရားရုံးဦးအာအောနှင့်ဇနီး ဒေါ်မော်လွှဲတို့အပေါ် အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားရာ ဒေါ်မော်လွှဲက ဇာရီမှုကိုဖွင့်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်မညီ ညွတ်ကြောင်း အကြောင်းပြ၍ ကန့်ကွက်သည်။ တရားရုံးက လျှောက် ထားသူဦးဝေခင်ဖုတ်ရီသည် ကွယ်လွန်သူတရားနိုင်၏ အစ်ကိုအရင်းဖြစ်ပြီး ဒေါ်ကြင်ရွှေသည်တရားနိုင်၏မရီးဖြစ်သောကြောင့် တရားနိုင်အခွင့်ရ ကိုယ် စားလှယ်များ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်ဟု အကြောင်းပြကာ အယူခံတရားပြိုင်၏လျှောက်ထားချက်ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၁၆ အရ လက်ခံကြောင်းနှင့်ဇာရီမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သောကြောင့် ဒေါ်မော်လွှဲကတရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကိုတင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအယူခံတွင် ပေါ်ပေါက်သောပြဿနာများကို အဆုံးအဖြတ်မပြုမီ မှတ်ချက်ပြုရန်ရှိသော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြလိုသည်။ ပထမ အချက်မှာရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၃ ခုနှစ်တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃၄ (လသာ)အမှုတွဲကို ၁၉၈၆ ခုနှစ်တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၆၅ (လသာ)နှင့် တွဲထားသည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။ သီးခြားအမှုများဖြစ်၍ တွဲထားရန်အကြောင်း မရှိချေ။ တရားမကြီးမှုကို ၈-၅-၈၆ နေ့ကဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ အမှုတွဲ မှာအခုအချိန်တွင် အမှုတွဲခန်းသို့ရောက်ရှိသင့်ပြီဖြစ်သည်။ ဤစီရင်ချက်ကို တရားရုံးက ရရှိပြီးနောက် အဆိုပါအမှုတွဲကို အမှုတွဲခန်းသို့ အမြန်ပို့ ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ တရားမကြီးမှုတွင် တရားပြိုင်များမှာဦးအာအောနှင့် ဇနီး ဒေါ်မော်လွှဲတို့ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်အမှု၌ အောက်ပါအတိုင်းဆုံး ဖြတ်ထားသည်-

အထက်ပါကောက်ချက် (၁) အပေါ်ဖြေဆိုချက်အရ ၁-တရားပြင် ဦးအာအော (ဦးအာအောကို ဆိုလိုဟန်တူသည်) နှင့်တကွ ၎င်းကို အကြောင်းပြုနေထိုင်သူအားလုံးကို အချင်းဖြစ်အခန်းမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် တရားလိုတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်အတိုင်း အမိန့်ဒီကရီကို စရိတ် မရှိချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်မော်လွင်
နှင့်
ဦးဝေဝေ
ဖုတ်ရီ
ပါ(၂)

ဒီကရီတွင်လည်း အလားတူဖော်ပြထားသည်။ ထို သို့ ဆို လျှင် ဒေါ်မော်လွင်အပေါ် စွဲဆိုသောအမှုကို တိုင်းတရားရုံးက ပလင်လိုက်သည့် သဘောဖြစ်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက တရားပြင် ဦးအာအောကို အကြောင်းပြု၍ နေထိုင်သူအားလုံးကို အချင်းဖြစ်အခန်းမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် ဒီကရီချမှတ်ခြင်းမှာ အထင်အရှားမှားယွင်းသည်။ အမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သူတို့အပေါ် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း မပြုနိုင်။ ဒေါ်မော်လွင်သည် အမှုတွင် တရားပြင်တစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ခဲ့သည်ကတစ်ကြောင်း၊ အထိအလင်း ဒီကရီချမှတ်ခြင်းခံရသော ဦးအာအော၏ ဇနီးဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် တရားရှုံးဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ ဒေါ်မော်လွင် အပေါ် တွင်လည်း ဇာရီမှုများ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဇာရီမှု ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို ဒေါ်မော်လွင်က ကန့်ကွက် ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမရှိချေ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တရားမ ဇာရီမှုအမှတ် ၆၅/၈၆ ကို ခေတ္တပိတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဦးဝေဝေဖုတ်ရီတို့သည် အဆိုပါ ဇာရီမှုတွင်သာ ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း သီးခြား ဇာရီမှုဖွင့်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း လျှောက်ထားတင်ပြသည်။

ဇာရီမှုကို ခေတ္တပိတ်နိုင်သည်ဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိချေ။ နောက်ထပ် ဇာရီမှုဖွင့်လှစ်ခြင်းကို ပိတ်ပင်သော ဥပဒေလည်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဇာရီမှုဖွင့်လှစ်ခွင့်ရှိသူတို့က ဇာရီမှုအသစ် ဖွင့်လှစ် ခြင်းကို စည်းကမ်းသတ်ကာလအတွင်း လျှောက်ထားနိုင်သည်။

အယူခံအကြောင်းပြချက် (၂) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမ ဇာရီမှုအမှတ် ၁၀၄ သည် ၁၉၈၆ ခုနှစ် တရားမ ဇာရီအမှတ် ၆၅ (လသာ) ၏ အဆက်မဟုတ်ချေ။ ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမဇာရီမှုအမှတ် ၁၀၄ တွင် ဒေါ်မော်လွင်က ၁၄-၁၂-၈၉ ရက်စွဲပါ ကန့်ကွက်လွှာကို တင်သွင်း၍ ဇာရီမှုဖွင့်လှစ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဇာရီမှုဖွင့်လှစ်ခြင်းကို ကန့်ကွက်နိုင်ရန် ဒေါ်မော်လွင် အနေနှင့် အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရရှိပြီးဖြစ်သည်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြ ဓာန့်ကွက်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် ပျက်ကွက်သူ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်မော်
လွှာ
နှင့်
ဦးဝေါင်ဖုတ်
ရီ
ပာ(၂)

အယူခံတရားပြိုင်တို့က ဇာရီမူတွင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ခွင့်ပြု၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန် ၁၄-၁၂-၈၉ နေ့၌ လျှောက် ထွာတင်ခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှာပင် ဒေါ်မော်လွှာကလည်း ကန့်ကွက်လွှာ တင် သွင်းထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထို့နောက် တိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို ကြားနာခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဒေါ်မော်လွှာသည် အယူခံတရား ပြိုင်တို့၏ လျှောက်ထားချက်ကို ချေပပြောဆိုရန် အခွင့်အရေးရရှိခဲ့သည်ဟု ကောက် ယူရပေမည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ် တရားမဇာရီမူအမှတ် ၆၅(လသာ) တွင် အယူခံတရား ပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေကဇာရီမူ၌ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင် ခွင့်ပြုရန် တရားမကျင့်ထူးဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၃ ကို ကိုးကားလျှောက် ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက တရားမကျင့်ထူးဥပဒေအမိန့် ၂၂ နည်း ၁၂ အရ အမိန့် ၂၂ နည်း ၃ သည်ဇာရီမူများနှင့်မသက်ဆိုင်ကြောင်း အကြောင်း ပြု၍လျှောက်လွှာကို ပယ်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်သည် အမှုသွားအမှုလာအပေါ် အခြေခံထားခြင်း မရှိသဖြင့် ဇာရီမူအသစ် လျှောက်ထားခြင်းကို ပိတ်ပင်သည့် မီးသေသောဆုံးဖြတ်ချက်မဖြစ်နိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုဘက်မှ အယူခံတရားပြိုင်တို့အားဇာရီမူတွင် တရား နိုင်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ကို တရားမကျင့်ထူးဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၁၆ အရခွင့်ပြုခြင်းမှာ မှားယွင်း ကြောင်းအကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အယူခံတရားပြိုင်ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီသည် ကွယ်လွန်သူ တရားနိုင်၏ အစ်ကိုအရင်းဖြစ်ပြီး ဒေါ်ကြင်ရွှေသည်တရားနိုင်၏ မရီး တော်စပ်ခြင်းကြောင့် တရားနိုင်၏ အခွင့်ရကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ် ကြောင်းကောက်ယူခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။ အခွင့်ရကိုယ်စားလှယ်နှင့် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်သည် ခြားနားသည်။ အခွင့်ရကိုယ်စားလှယ်များ ကိစ္စကို တရားမကျင့်ထူးဥပဒေအမိန့် ၃ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များကိစ္စမှာအမိန့် ၂၂ တွင်ပါရှိသည်။

အယူခံတရားပြိုင်ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီသည်တရားနိုင်ဦးဝေါင်ဖုတ်မိန့်၏ အစ်ကို အရင်းဖြစ်ကြောင်း တစ်ဘက်မှဤအယူခံတွင်ငြင်းဆိုခြင်းမပြု၊ တရားနိုင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်မဖြစ်နိုင်ဟူ၍လည်း အငြင်းပွားခြင်းမပြု၊ ဒေါ်ကြင် ရွှေသည် တရားနိုင်၏မရီးသာဖြစ်၍ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်မဖြစ်နိုင်၊ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းသည် ကွယ်လွန်သူရရှိသောဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့်ရှိသူမဟုတ် ရေး။

တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၁၆ ပုံထမပိုဒ်ပါ ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်သမျှပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

၁၉၉၀
ဇေ ၇၁ မတ်
လွှဲ
နိဂုံး
ဦးဝေါင်
ဖုတ်ရီ
၀၂(၂)

'Where a decree x x x x is transferred x x x x by operation of law, the transferee may apply for execution of the decree to the Court which passed it; and the decree may be executed in the same manner and subject to the same conditions as if the application were made by such decree-holder.'

Sailendra Nath Ghose and others v Surendra Nath De and another အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစံထားသည်-

'The legal representatives of deceased decree-holder are transferees of the decree by operation of law within the meaning of O. 21, R. 16 and as such an application by them for execution lies only to the Court which passed the decree.'

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးဝေါင် ဖုတ်ရီ သည် တရားနိုင် ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီ၏ အစ်ကိုဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ၎င်း၏တရားဝင် ကိုယ် စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် တရားနိုင်ရရှိထားသော ဒီကရီကို တရားမ ကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၁၆ အရ အတည်ပြုခွင့်ရှိပေသည်။

ထို့အပြင် မူလတရားနိုင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသော ဇာရီမူကို ယင်း တရားနိုင်အား ဆက်ခံအရေးဆိုသူအနေဖြင့် အစ်ကို ဦးဝေါင်ဖုတ်ရီက တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း ဆက် လက်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ဇာရီမူ အသစ် ဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်ထား ခွင့်လည်းရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ခွင့်ပြု၍ ဒေါ်ကြင်ရွှေက ဇာရီမူဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်ပြုသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ အယူခံတရားပြိုင် ဦးဝေါင် ဖုတ်ရီ ၏ လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုမူ အတည် ပြုလိုက်သည်။ နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

(၁) အေ အိုင် အာရီ ၁၉၇၀ ကာလစာအုပ် ၁၁၆၁၄

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်းရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၀
၆၀၀
၂၃ ရက်

ဦးမင်းမောင်ပါ-၂
ဦးထွန်းအောင်ပါ-၂
နှင့်
ဦးလှမောင်ပါ-၆*

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅-နည်း ၂၀-က ဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်လျှင် ဆောင်ရွက်ရန်နည်းလမ်း-မည်သည့် အခါ အဆိုလွှာကို ပလပ်သည်အထိ အရေးယူနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)အရ ဆင့်ဆိုရန်လိပ်စာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သော အဆိုလွှာကို တရားရုံးက ပလပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ပလပ်ခြင်းမပြုဘဲ လိပ်စာတင်သွင်းစေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ဆင့်ဆိုရာ၌ အမှုကို ရုံးချိန်းပေးရသည့်အတွက် တစ်ဘက် အမှုသည်များ အား တရားစရိတ်ပေးစေနိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားလိုဘက်မှ လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက် ကွက်ခြင်းနှင့် ရုံးသို့အချိန်မှန်မှန် လာရောက်ခြင်းတို့သည် သီးခြားကိစ္စများ ဖြစ်သည်။ တရားလိုများသည် ရုံးချိန်းပျက်ကွက်ခြင်း မရှိသည့် အတွက် လိပ်စာတင်သွင်းရန် မလိုဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တရားလိုဘက်ကို ဆင့်ဆို ရန်လိပ်စာမပါသောအဆိုလွှာကို လက်ခံ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ လိပ်စာ တင်သွင်းစေရန်မလို ဟူ၍လည်းကောင်း မူလရုံးက ယူဆခဲ့ဟန်တူသည်။ ယင်းယူဆချက်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က (၁)ပါ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အဟောသိကံ ဖြစ်စေသည်။ အဆို လွှာကို လက်ခံစဉ်အခါက လိပ်စာပါမပါ မစိစစ်မိ၍ လက်ခံမိသည့်တိုင် အောင် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း တွေ့ရလျှင် အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က (၄) အရ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ချမှတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ လိပ်စာ တင်သွင်းရန် တရားရုံးကညွှန်ကြားပါလျက် တရားလိုဘက်မှ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်လျှင် အဆိုလွှာကိုပလပ်ပစ်သည်အထိ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

* ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၀နှင့် ၂၂၉
+ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀နှင့် ၁၂တွင်ချမှတ်သော
(၁၃-၁၁-၈၉)ရက်စွဲပါ မြီးမှုမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ယျှောက်ထားမှု။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးညွန့်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

၁၉၉၀
ဦးမင်းမောင်
၀၁(၂)

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်- ဦးသိန်းရှန်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

ဦးထွန်း
အောင်

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

၀၁(၂)
နှင့်

မြင်းမူမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၁/၀၉တွင် ဦးလှမောင်
ပါ ၆ ဦးတို့က ဦးမင်းမောင်နှင့် ဦးတင်ဆင့်တို့အပေါ်၌ လည်းကောင်း၊
အဆိုပါတရားရုံး ၁၉၀၉ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၂ တွင် ဦးလှမောင်ပါ
၆ ဦးတို့က ဦးထွန်းအောင်နှင့် ဒေါ်တင်မြင့်တို့ အပေါ်၌ လည်းကောင်း
အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုထားသည်ဟု အဆိုရှိသော မြေမှ ဖယ်ရှားပေးစေရန်
တရားစွဲဆိုသည်။ တရားပြိုင်များက ချေလွှာတင်သွင်းရာတွင် တရားလိုများ
သည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၁) အရ လိုအပ်
သည့်လိပ်စာကို တင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ အဆို
လွှာကိုပယ်ပေးရန် ထည့်သွင်းထုချေသည်။

ဦးလှမောင်
၀၁(၆)

တရားလိုဘက်မှ ပြန်ကြားလွှာ တင်သွင်းရာတွင် တရားမကျင့်ထုံး
ဥပဒေအမိန့် ၅ သည် သမ္မာန်စာထုတ်ခြင်း၊ ဆင့်ဆိုခြင်းနှင့်သာ သက်ဆိုင်
၍ တရားလိုနှင့်မဆိုင်သဖြင့် အမှုကိုပယ်ပေးရန်မလိုကြောင်း ဖြေကြားသည်။
မြို့နယ်တရားရုံးက အဆိုအချေများအရ ငြင်းချက်ထုတ်နုတ်သည်။ ထိုအခါ
တရားပြိုင်များဘက်မှ တရားလိုဘက်မှ လိပ်စာ တင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်
သည်ကိုစွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက်ဖြည့်စွက် ထုတ်နုတ်ပေးရန် လျှောက်
ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ယင်းလျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်လိုက်
သဖြင့် ဦးမင်းမောင်တို့က တရားရုံးချုပ် တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ်
၂၂၀/၀၉ တွင်လည်းကောင်း၊ ဦးထွန်းအောင်တို့က တရားရုံးချုပ်တရားမ
ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၉/၀၉ တွင် လည်းကောင်း ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းလာ
သည်။ ဤပြင်ဆင်မှုနှစ်ခုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ဥပဒေပြဿနာ တူညီ
သည်ကတစ်ကြောင်း၊ ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက်များမှာ တူသည်က
တစ်ကြောင်းကြောင့် ဤအမိန့်တွင် ပြင်ဆင်မှု နှစ်ခုလုံးနှင့် စပ်လျဉ်း၍
တစ်ပေါင်းတည်း အဆုံးအဖြတ်ပေးမည် ဖြစ်သည်-

ဤပြင်ဆင်မှုများတွင် ပြင်ဆင်ပေးရန် လျှောက်ထား လာသော မူလ
ရုံးက ချမှတ်သည့်အမိန့်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

‘တရားလိုမှလိပ်စာ မတင်သွင်းသော်လည်း ချိန်းရက်တွင် တရား
လိုတို့ ရုံးရှေ့ရောက်ရှိပြီး အမှုတွင်လည်း နှောင့်နှေးမှု မရှိကြောင်း၊
ယခင်တရားသူကြီးကလည်း ဤအတိုင်းယူဆပြီး လက်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ယခု
ရုံးကောက်ချက်ချရန် အဆင့်တွင် ဤအချက်ကို ဖြည့်စွက်ကောက်ချက်

၁၉၉၀
ဦးမင်းမောင်
၀၇(၂)
ဦးထွန်း၊
မောင်
၀၇(၂)
နှင့်
ဦးမှမောင်
၀၇(၆)

ထုတ်ရန်မလိုဘဲ တရားလိုနှင့်လိုပြသက်သေများ စစ်သွားရန် ဆုံးဖြတ်
သည်။

တရားမကျင့်ထုံး ၁၁၁၅ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၁)တွင် တရားလိုသည်
အဆိုလွှာနှင့်အတူ မိမိအားဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာပါရှိသော စာတွဲကို ပူးတွဲ
တင်ပြရမည်ဟု အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားရာ ဦးလှမောင်တို့သည် အချင်း
ဖြစ်အမှုနှစ်မှုကို စွဲဆိုရာ၌ လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း ပေါ်
ပေါက်သည်ဖြစ်၍ တရားရုံးသည် အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)အရ တရား
မျှတသည်ထင်မြင်သည့် အမိန့်ဘက်ချက်ချ်ကို ချမှတ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ တရား
လိုဘက်မှ လိပ်စာမတင်သွင်းသော်လည်း ရုံးချိန်းရက်များတွင် တရားလို
တို့ ရုံးရှေ့ရောက်ရှိသဖြင့် အမှားနှင့်ခန်းမှုမရှိခြင်း၊ အမှုကိုတရားရုံးက
လက်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်ခြင်း ဘို့ကိုအကြောင်းပြကားမူလရုံးတရားပိုင်ဘက်ချာမှဖြည့်
စွက်ထုတ်နုတ်ပေးရန်ငြင်းဆိုက်ကို ထုတ်နုတ်ရန်မလိုဟု မြို့နယ်တရားရုံးက
ချမှတ်သောအမိန့်သည် အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄) တွင် ရည်ညွှန်းထား
သော အမိန့်မျိုး မဟုတ်ပေ။

အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)အရ ဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်
ကွက်သောအဆိုလွှာကို တရားရုံးကပလပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ပလပ်ခြင်းမပြုဘဲ
လိပ်စာတင်သွင်းစေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ဆင့်ဆိုရာ၌ အမှုကို
ရုံးချိန်းပေးရသည့်အတွက် တစ်ဘက် အမှုသည်များအား တရားစရိတ်
ပေးစေနိုင်သည်။

တရားလိုဘက်မှ လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့်ရုံးသို့ အချိန်
မှန်မှန် လာရောက်ခြင်းတို့သည် သီးခြားကိစ္စများဖြစ်သည်။ တရားလိုများ
သည် ရုံးချိန်းပျက်ကွက်ခြင်း မရှိသည့်အတွက် လိပ်စာတင်သွင်းရန် မလို
ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တရားလိုဘက်ကို ဆင့်ဆိုရန် လိပ်စာမပါသော အဆို
လွှာကိုလက်ခံဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍လိပ်စာတင်သွင်းစေရန်မလို ဟူ၍လည်း
ကောင်း မူလရုံးကယူဆခဲ့ဟန် တူသည်။ ယင်းယူဆချက်သည် တရားမကျင့်
ထုံး ၁၁၁၅ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၁) ပါ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို
အဟောသိကဖြစ်စေသည်။ အဆိုလွှာကိုလက်ခံစဉ်အခါက လိပ်စာ ပါ
မပါ မစိစစ်မိ၍လက်ခံမိသည့်တိုင်အောင် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်
ကြောင်းတွေ့ရလျှင် အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)အရ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်
ချမှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ လိပ်စာတင်သွင်းရန် တရားရုံးကညွှန်ကြားပါလျက်
တရားလိုဘက်မှ တင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်လျှင် အဆိုလွှာကို ပလပ်ပစ်သည်
အထိ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။

တရားလိုဘက်မှ လိပ်စာတင်သွင်းရန်ပျက်ကွက်သည်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍
ငြင်းချက်ဖြည့်စွက်ထုတ်နုတ်ပေးရန် တရားမြိုင်ဘက်မှ လျှောက်ထားခြင်း
သည် မှားယွင်းသည်။ လိပ်စာတင်သွင်းရန်ကိစ္စသည် တရားမကျင့်ထုံး

ဥပဒေအမိန့် ၁၄၊ နည်း ၃ တွင် ဖော်ပြထားသောငြင်းချက်ထုတ်နုတ်ရာ၌ အခြေခံရမည့်အကြောင်းအချက်များမဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာလိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ငြင်းချက်ထုတ်ပေးရန် မြို့နယ်တရားရုံးက ငြင်းပယ်ခြင်းမှာ ၎င်းပြသောအကြောင်းအချက်များအရ မမှန်သော်လည်း အမိန့် ၁၄၊ နည်း ၃ အရမှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

၁၉၉၀
ဦးမင်းမောင်
၀၁(၂)
ဦးထွန်း
အောင်
၀၁(၂)
နှင့်
ဦးလှမောင်
၀၁(၆)

တရားလိုဘက်မှဖြစ်စေ၊ တရားပြိုင်ဘက်မှဖြစ်စေ ဆင့်စခချရန်အတွက် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်လျှင် တစ်ဘက်အမှုသည် သည် ပျက်ကွက်သည့်အမှုသည်အပေါ် အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၄)အရ အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါနည်းဥပဒေခွဲတွင် အထိအလင်းသတ်မှတ်ထားသည်။ ယင်းသို့လျှောက်ထားလာလျှင် တရားရုံးက တရားမျှတသည်ထင်မြင်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ချမှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

မူလရုံးတရားလိုတို့သည် ၂၉-၁၁-၈၉ နေ့က တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၁)အရ လိုအပ်သည့်လိပ်စာများ တင်သွင်းထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဤအခြေအနေတွင် လျှောက်ထားခံရသူတို့အဆိုသောအမှုကိုပလပ်ပစ်ရန် မသင့်ပေ။ သို့ရာတွင်လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် ကနဦးကဆင့်စခချအပ်ရန် လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သည့်အပြင် တစ်ဘက်မှထိုပျက်ကွက်မှုကိုထောက်ပြသည့်အခါ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂၀-က(၁)သည် တရားလိုနှင့်မသက်ဆိုင်သည့် သဘောထုချေထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်၍ဤပြင်ဆင်မှုများတင်သွင်းရသည်အထိ အငြင်းပွားမှုပေါ်ပေါက်ရသည်ကိစ္စတွင် တရားလိုဘက်မှတာဝန်မကင်းချေ။ သို့ဖြစ်၍ လိပ်စာတင်သွင်းရန် ပျက်ကွက်သည့်အတွက် တရားလိုတို့အား တရားစရိတ်များပေးစေရန် ပြစ်ဒဏ်ပေးသင့်ပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုများကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဤအမှုတွင်နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကျခံကြစေ။ လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် အမှုစွဲဆိုပြီးနောက်(၄)လကျော်ကြာမှ လိပ်စာတင်သွင်းသည့်အတွက် လျှောက်ထားခံရသူတို့အား တရားစရိတ်တစ်မှုလျှင် ကျပ် ၁၀၀ စီပေးစေရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

မရှမ်းပါ(၅)

နှင့်

ဦးသန်းမြင့်*

+ ၁၉၉၀

ဒီဇင်ဘာလ
၁၉-ရက်

‘ ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှု-တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းသည် နေ့စဉ် ထပ်တလဲလဲ ပေါ်ပေါက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သောတရားစွဲဆိုရန် အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာသည် ထပ်တလဲလဲ ပေါ်ပေါက်သည် ဖြစ်၍ ပစ္စည်းခွဲပေးသရွေ့ ကာလပတ်လုံး တရားစွဲရန် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေမည်သာဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ၊ ဦးစိုးမြင့်ကိုယ်စားတရားရုံးချုပ်ရှေ့နေဦးညွန့်မြိုင်က ရေးသားလျှောက်လဲချက် တင်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးလှကို၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်းအောင်

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးသန်းမြင့်က မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ် စင်္ကြာနယ်စပ်ရပ်ကွက် အကွက်နံပါတ် ၆၇၇၊ ဦးပိုင်နံပါတ် ၂၀ စာရင်း ပေါက်သည့်မြေကို တကြီးဦးဖေက မိမိနှင့်အစ်ကို ဦးသိန်းမောင်တို့ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်က လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ကြောင်း မရှမ်းတို့ (၅) ဦးသည် ဦးသိန်းမောင်၏ သားသမီးများဖြစ်ကြကြောင်း။ လျှောက်ထားသူမရှမ်းတို့ ၏ မိခင်က မြေကို ခွဲဝေပေးမည်ဟု ပြောသော်လည်း ခွဲပေးဘဲနေ၍ လျှောက်ထားသူများအပေါ် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရကြောင်း အဆို ပြုပြီး မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးတွင် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၀၁/၀၉ (အရှေ့တောင်)ကို စွဲဆိုခဲ့သည်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၆
+ ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၀၁ တင် ချမှတ်သော (၆-၄-၉၀)ရက်စွဲ ပါမန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကိုလျှောက်ထားမှု

၁၉၉၀
မရှမ်း
ပါ(၅)
နှိပ်
ဦးသန်းမြင့်

မရှမ်းတို့က အခြားချေပချက်များအပြင် အမှုစွဲဆိုရာ၌ ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ကြောင်း ချေပခဲ့၍ အဆိုချေအရာ 'ဤအမှုကို စွဲဆိုရန် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပါသလား' ဟူ၍ ပဏာမငြင်းချက် ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ နှစ်ဘက်လျှောက်လဲချက် ကြားနာပြီးနောက် မူလတရားရုံးက ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း တရားလိုဘက် အသာပေးဖြေဆိုပြီး အမှု ကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် အမိန့်ချသည်။ မရှမ်း တို့ မောင်နှမတစ်စုက မကျေနပ်၍ ဤပြင်ဆင်မှုကိုတင်သွင်းသည်။

ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော တရားစွဲဆိုရန် အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာသည် ထပ်တလဲလဲပေါ်ပေါက်သည်ဖြစ်၍ ပစ္စည်းခွဲမပေးသရွေ့ ကာလပိတ်လုံး တရားစွဲရန် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေမည်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပထမဇယားတွင် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ် ကာလနှင့် ပတ်သက်၍ သီးခြားပြဋ္ဌာန်း မဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မူလပိုင်ရှင်နှင့် ပူးတွဲပိုင်သူတို့ သေသည့်နေ့၌ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းအရာ ပေါ်ပေါက်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း လျှောက်ထားသူ၏ ရှေ့နေ တင်ပြချက်မမှန်ကန်ပေ။ တရားလိုက တရားစွဲဆိုရန် အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာသည် တရားပြိုင်တို့က ပစ္စည်းခွဲဝေပေးရန် ငြင်းဆန်သော ၁၇-၇-၀၉ နေ့တွင်လည်းကောင်း ထိုနေ့ရက်နောက်များတွင်လည်းကောင်း ပေါ်ပေါက်ကြောင်း အဆိုပြုခဲ့ပြီး အမှုကို ၂၇-၇-၀၉ နေ့တွင် စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ရာ ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်သေးသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သို့သော် မူလတရားရုံးက ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်သေးကြောင်းကို ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၉၁ ကို ကိုးကားဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မမှန်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် ခွင့်ပြုပြီး မူလ တရားရုံးက အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၉၁ နှင့် အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်ကြောင်း ကောက်ယူ သုံးသပ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိသေးကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ခြင်း ကို မူ ဆက် လက် အ တည် ပြုပေးလိုက်သည်။

နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည့် မိမိတို့စရိတ်ကို မိမိတို့ ကျခံကြစေ။

တရားမအထူး အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်နှင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း

+ ၁၉၉၀

ဦးကျော်ဝင်း တို့ရှေ့တွင်

ဒီဇင်ဘာလ
၂၄-ရက်

ဦးလင်ကျန်ဟင်း

နှင့်

ဦးတင်မြင့်*

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ
၁၂၊ (၁) (စ) - ဆစ်ထောင်ကျသွားသော သားသမီးများသည်
မိဘအပေါ်လုံးဝဥသုံး ဖို့ခိုသူများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်းပြု
နိုင်မီနှင့် ဥပဒေတစ်ရပ်ပါစကားရပ် အသီးသီးသည် အနက်
အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုးတည်းသာရှိခြင်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ရည်
ရွယ်ချက်ကို အဟောသိကံဖြစ်စေအောင် အဓိပ္ပာယ်မကောက်ယူ
နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ထောင် ကျသွားသော သားသမီးများသည်
ငွေကြေးမှတတ်နိုင်သဖြင့် အိုးအိမ်သီးခြားတည်ထောင်နိုင်သည့် အခြေ
အနေမရှိဦးတော့ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းကြောင့် မိဘ၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်
မှ လွတ်မြောက် သွားသည်ဖြစ်၍ ဧရာဝတီ အမှုတွင် ရည်
ညွှန်းထားသည့် မိဘအပေါ်လုံးဝဥသုံးခိုသူများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ
ခြင်းမပြုနိုင်သည်မှာ ထင်ရှားသောအချက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြ
ဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ
မြို့ပြဒေသများတွင် အာဏာသက်ရောက်လျက်ရှိရာ အယူခံ တရားလို
ရှေ့နေတင်ပြသကဲ့သို့ ကာလဒေသကိုလိုက်၍ ဥပဒေကိုအဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး
ကောက်ယူရန် သင့်မည်မဟုတ်ချေ။ ဥပဒေတစ်ရပ်ပါစကားရပ်အသီးသီး
သည် ယင်းဥပဒေအာဏာတည်သည့်အချိန်မှသည် ဖျက်သိမ်းကုန်ဆုံးသည့်
နေ့အထိ အနက်အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးတည်းသာရှိသည်။ အချိန်အခါကိုလိုက်၍

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထူး အယူခံ အမှတ် ၁၁
+ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထူး အယူခံမှု အမှတ် ၆ ဘွဲ့ချမှတ်သော (၃၁-၃-၉၀)
ရက်စွဲပါ တရားရုံး ချုပ်၏ ဝိရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု။

ဖြစ်စေ၊ ကာလဒေသကိုလိုက်၍ဖြစ်စေ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးဆောင်သည်ဟု ဆိုလျှင်လိုရာသို့ဆွဲ၍ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာရောက်ပေလိမ့်မည်။ ရန်ကုန် မြို့ကဲ့သို့ လူဦးရေထူထပ်သောဒေသတွင် နေထိုင်ရန်ဥပစာရှားပါးသဖြင့် နေ ထိုင်ရန်အခက်အခဲရှိသောကြောင့် အိမ်ထောင်ခွဲသားသမီးများသည် မိဘ များအားမှီသူ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူပါက ဥပဒေကိုချဲ့ထွင်ရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ အိမ်ထောင်ခွဲသားသမီးများနေထိုင်ရန်အတွက်မိဘဖြစ် သူအိမ်ရှင်ကအိမ်ငှားကိုပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ နှင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက် ယူလျှင်အိမ်ငှားအား အဓိကအားဖြင့် အကာအကွယ်ပေးရန် ရည်ရွယ် ပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေသည်အဟောသိကံဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

၁၉၉၀
ဦးလင်ကျန်
ဟင်း
နှင့်
ဦးတင်မြင့်

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးမြ

ရန်ကုန်တိုင်း လမ်းမတော်မြို့နယ် ၁၅ လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၁၁၀ ၏ တောင်ဘက်ရှိ မြေညီထပ်နှင့် အပေါ်ထပ်ကို အယူခံတရားလို ဦးလင်ကျန်ဟင်းက အယူခံတရားပြိုင် ဦးတင်မြင့်၏ မိခင် ဒေါ်အိ ထံမှ တစ် လလျှင် ငှားရမ်းခ ကျပ် ၁၀၀ ရှန်းဖြင့် ငှားရမ်း နေထိုင်လာခဲ့သည်။ ဒေါ်အိ ကွယ်လွန်သောအခါ အယူခံတရားပြိုင် ဦးတင်မြင့်သည် အိမ်ရှင် ဖြစ်လာသည်။ ဦးတင်မြင့်က လမ်းမတော်မြို့နယ် တရားရုံး ၁၉၈၇ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃ တွင် အိမ်ငှားဖြစ်သူ ဦးလင်ကျန်ဟင်းအား ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(စ)အရ၊ ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ဦးလင်ကျန်ဟင်းက ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတွင် အယူခံဝင်သောအခါ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးတင်မြင့်စွဲဆိုသောအမှုကို ပလုပ်လိုက်သည်။ ဦးတင်မြင့်က တစ်ဖန်တရားရုံး ချုပ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် တရားမဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၆ တွင် အယူခံ ဝင်ပြန် သောအခါ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်အတည်ပြု လိုက်သည်။ ဦးလင်ကျန်ဟင်းက တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် စစ်ဆေးစီရင်ပေးစေရန် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၁၁၉ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါပြဿနာ သုံးရပ်ကို စိစစ် ဆုံးဖြတ်ပေးရန်အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုလိုက်သည်-

၁၉၉၀

ဦးလင်ကျွန်း
ဟင်း
နှင်း
ဦးတင်မြင့်

(၁) ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(စ)အရ စွဲဆိုမှုတွင် တရားလိုနှင့်အတူ နေထိုင် လိုသော ငွေကြေးအားဖြင့် တစ်အိုးတစ်အိမ် မထူထောင်နိုင် သေးသည့် အိမ်ထောင်ခွဲ သားသမီးများသည် တရားလိုအား မှီခို သူဟု ကောက်ယူ၍ ယင်းအိမ်ထောင်ခွဲသားသမီးများ နေထိုင်ရန် အတွက် တရားရုံးက အိမ်နှင့်ဒီကရီ ချမှတ်ခွင့် ရှိမရှိ။

(၂) ရန်ကုန်မြို့ကဲ့သို့သော လူဦးရေ ထူထပ်သောဒေသတွင် နေထိုင်ရန် အိမ်ခန်းရှားပါး၍ နေထိုင်ရန်အခက်အခဲရှိသောကြောင့် အဆိုပါ အိမ်ထောင်သည်သားသမီးများသည် မိဘအား မှီခိုသူဟု ကောက် ယူရန် သင့်မသင့်။

(၃) ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး စသည့် လူဦးရေ ထူထပ်သော မြို့ကြီးများတွင် တစ်မျိုးကောက်ယူ၍ အခြားဒေသ များတွင် တစ်မျိုးကောက်ယူရန် သင့်မသင့်။'

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက ဤအယူခံတွင် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ဖြစ် သော ပထမနှင့် ဒုတိယပြဿနာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရောက်သကနီ နှင့် ဝါဆရင်^၁ တေချိန်ဘွန်း နှင့် ချန်ထရ်စူး^၂၊ ဦးခင်မောင် နှင့် ဦးထွန်းဟန်^၃၊ ဦးထွန်းရှိန် နှင့် ဒေါ်တင်လှ-၄၊ ဒေါ်ဇော်ရာပါ-၅ နှင့် ဒေါ်စိုးမြ^၆ အစရှိသည့် စီရင်ထုံးများတွင် တညီ တညွတ်တည်း ထုံးစံထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အိမ်ထောင်ခွဲ သားသမီးများနေထိုင်ရန်အတွက် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားထံမှ အငှားချထားသည့် ဥပစာကို ရယူလိုခြင်းသည် အိမ်ရှင်ကိုယ်တိုင် နေထိုင်ရန်အတွက် ရယူလိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ မည်ဆိုပါက ဥပဒေကို ခွဲထွင်ရာ ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုအကြောင်း ကြောင့် အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ခွင့်ရရှိစေလိုပါမူ ဥပဒေကို ပြင်ဆင် ရန်သာ ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ရှေ့နေက ဒေါ်ဇော်ရာ အမှုတွင် အိမ်ထောင်ခွဲ သားသမီးများသည် သီးခြားနေထိုင်ကြောင်း ဤအမှုတွင် ဦးတင်မြင့် ၏

(၁) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၉၁။
(၂) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၈၅။
(၃) ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၀။
(၄) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၅၄။
(၅) ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၃။

ဦးလင်းကျွန်း
တင်း
နှိပ်
ဦးတင်မြင့်

အိမ်ထောင်ခွဲသားသမီးများမှာ ဦးတင်မြင့်နှင့်အတူ နေထိုင်လျက်ရှိသဖြင့် ဖြစ်ရပ်ခြင်းမတူကြောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ငံရေးဥပဒေကြမ်းအကျဉ်းချုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ အိမ်ရှင်တစ်ဦးဘည်းအဘက် အိမ်ငှား အား နှင်နိုင်သည်ဟူ၍ သာမန်အားဖြင့် ယူဆနိုင်ကြောင်း သို့ရာတွင် စီရင် ထုံးများအရ အိမ်ရှင်ဆိုသူမှာ ဦးတင်မြင့် တစ်ဦးတည်း မဟုတ်ကြောင်း ဇနီးနှင့်သားသမီးများလည်း အကျိုးဝင်ကြောင်း၊ ဦးတင်မြင့်အိမ်ထောင် စုတွင် အိမ်ထောင်မကျသေးသော သားသမီးများအပြင် အိမ်ထောင်ကျပြီး သော သားသမီးများလည်းရှိရာ ကြပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းစွာ နေထိုင်ရသဖြင့် အိမ်ငှားပေါ် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ နှင်ထုတ်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စီရင် ထုံးများတွင် မိဘနှင့် တစ်သီးတစ်ခြားနေထိုင်သော အိမ်ထောင်ခွဲ သား သမီးများအတွက် အိမ်ငှားအား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ နှင်ခွင့်မရှိဟု ထုံးဖွဲ့ထားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ အိမ်ငှားက ချေလွှာတွင် ဦးတင်မြင့် ၏အိမ် ထောင်ခွဲ သားသမီးများသည် သီးခြား အိမ်ခန်းများငှားရမ်းနေထိုင်သူများ ဖြစ်သည်ဟု ချေပခွဲခြင်းမရှိကြောင်း ဦးတင်မြင့်၏ သားသမီးများသည် အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ဦးတင်မြင့်နှင့်အတူနေထိုင်သူများဖြစ်၍ ဦးတင်မြင့် အနေဖြင့် အိမ်ငှားအား ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ နှင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူသင့်ကြောင်း ဖြေရှင်းချောက်ထားသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။-

‘ဤအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အဆောက်အအုံ သို့တည်းမဟုတ် အဆောက်အအုံ အစိတ်အပိုင်းကို ပိုင်ရှင်က အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် နေထိုင်ရန်ကိစ္စအတွက် သက် သက်ရယူလို၍ ဆိုခဲ့သည့်ဥပစာ၌ မိမိကိုယ်တိုင် နေထိုင်ပါမည်ဟူ၍ လည်းကောင်း ထိုဥပစာမှ အိမ်ငှားပြောင်းရွှေ့ ပေးသည့်နေ့ရက်မှစ၍ ၃ လအတွင်း ထိုကိစ္စကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တရားရုံးက သင့်သည်ထင်မြင်သည့်ငွေအရေအတွက်ဖြင့် ခံဝန်ချုပ်ဆိုသည့်ကိစ္စ။’

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (၁) (ဂ) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။-

‘ဥပစာကို အကြောင်းအားလျော်စွာ ရိုးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အိမ်ရှင်က မိမိကိုယ်တိုင် သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အိမ်ထောင်မိသားစုတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် နေထိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ ဥပစာ၏ အကျိုးသက် ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ တစ်ဦးတစ်ယောက် နေထိုင်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးက ကျေနပ်လောက်သည်ဟု ယူဆသည့်အခြားကိစ္စ တစ်ခုခုအတွက်ဖြစ်စေ

၁၉၉၁
ဦးလင်ကျန်
ဟင်း
နှင့်
ဦးတာမြင့်

ရယူလို၍ ထိုဥပစာကို မိမိကိုယ်တိုင် သို့တည်းမဟုတ် မိမိ၏အိမ်ထောင်
သားစုတွင် ပါဝင်သူ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ နေထိုင်
ပါမည်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးကသတ်မှတ်သည့် ကာလ
အပိုင်းခြားအတွင်း ထိုကိစ္စကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ တရားရုံးက သင့်သည်ထင်မြင်သည့် ငွေအရေအတွက်
ဖြင့် ခံဝန်ချုပ်ဆိုသည့်ကိစ္စ။’

ရောက်သာ နီ အမှုတွင် အိမ်ရှင်က မိမိလက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသော
အခန်းနှစ်ခန်းမှာ များပြားလှသော မိမိ၏ အိမ်ထောင်သားစုများအတွက်
ကျဉ်းမြောင်းသည်ဟု အကြောင်းပြကာ အိမ်ငှားအပေါ် ၁၉၄၀ ခုနှစ်
ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ (၁) (စ) [ယခု
ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ)] အရ စွဲဆိုရာ မူလရုံးက ‘သဘောရိုးဖြင့် မိမိ
ကိုယ်တိုင် နေထိုင်ရန် ကိစ္စအတွက် သက်သက်’ ဟူသော စကားရပ်ကို
အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာ၌ အိမ်ရှင်၏ မိသားစုဝင်များသည် အိမ်ရှင်အပေါ်
မှီခိုအားထားသည်ဖြစ်စေ၊ မမှီခိုသည်ဖြစ်စေ၊ အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအား
မိမိကိုယ်တိုင် နေထိုင်ရန်အတွက် နှင်ခွင့်ရှိသည်ဟု အကြောင်းပြသည်။
ယခင် တရားလွှတ်တော်က ပုဒ်မ ၁၁ (၁) (စ) နှင့် ပုဒ်မ ၁၃ (၁)
(စ) [ယခု ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) နှင့် ပုဒ်မ ၁၄ (၁) (စ)] ပါ ပြဋ္ဌာန်း
ချက် နှစ်ရပ် ခြားနားမှုကို ညွှန်ပြကာ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) တွင် ‘မိမိ၏
အိမ်ထောင် မိသားစုတွင် ပါဝင်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်’ ဟူသော
စကားရပ် မပါရှိခြင်းသည် ထူးခြားကြောင်း သို့ဖြစ်၍ အိမ်ရှင်သည်
အိမ်ငှားအား မိမိကိုယ်တိုင် နေထိုင်ရန်အတွက်သာ နှင်ခွင့်ရှိကြောင်း
အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူ၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်သုံးသပ်သည်—

“No doubt, the word “himself” occuring therein
may be interpreted as not only the owner but wife
and such members of his family as are entirely
dependent upon him and living with him. Such is
not the case with the members of the family now
living with the plaintiff-respondent Dr. Gurudatta
Sarin. For instance, Dr. Brihaspati Sarin (P, W 2), the
younger son of the plaintiff, was living in India
until about a year ago. On his return from India
he and his family came to live with the plaintiff.
One of the daughters, Mrs. Sonia who was living with
her husband in Pynmana, came very recently to live
with the plaintiff, her father, bringing with her the
children whom she wished to put in school in Rangoon.
That is one of the reasons why the two rooms now

being occupied by the plaintiff is overcrowded. The other son, Bikramdat Sarin (PW 1), was also in India during the war and he and his family came to occupy the rooms occupied by his father after the war was over. He is also a person of independent means. For these reasons, I consider that the learned trial Judge was wrong in considering that the suit room is bona fide required by the plaintiff for his occupation so as to attract the provisions of clause (f) of sub-section(1) of section II of the Urban Rent Control Act."

၁၉၉၀
ဦးလင်ကျွန်း
ဟင်း
နှင့်
ဦးတင်မြင့်

အထက်ပါ စီရင်ထုံးမှသည် ၁၉၆၀ ခု စီရင်ထုံးအထိ ယခင် တရား
လွှတ်တော်နှင့် ဗဟိုတရားရုံးတို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှား
ရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) ပါ 'မိမိကိုယ်တိုင်'
ဟူသော စကားရပ်ကို တညီတညွတ်တည်း အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူခဲ့ကြသည်။
မောင်စန်းဘွဲ့ပါနှင့် မသန်းစိန် အမှုတွင် ရှေးဟောင်း စီရင်ထုံးများ
ကို လွယ်လင့်တကူ မဝယ်ဖျက်သင့်ကြောင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအပြောင်း
အလဲပြုလုပ်သည့်အခါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရသည့် မူတစ်ရပ်ကို စာမျက်နှာ
၁၇ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

"Great importance is to be attached to old authorities, on the strength of which many transactions may have been adjusted and rights determined. But where they are plainly wrong and especially where the subsequent course of judicial decisions has disclosed weakness in the reasoning on which they were based and practical injustice in the consequences that must flow from them, I consider it is the duty of this House to overrule them, if it has not lost the right to do so by itself expressly affirming them"

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် စီရင်ထုံးတချို့ကို လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့
သည်မှာ ကြာမြင့်ပြီဖြစ်သည်။ ယင်းစီရင်ထုံးများပါ အကြောင်းပြချက်
များသည် မှားယွင်းကြောင်း အထင်အရှား မပေါ်ပေါက်ချေ။ ယင်း
အကြောင်းပြချက်များထက် ပို၍ ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်များကိုလည်း
ကျွန်ုပ်တို့မြင်။ အိမ်ထောင်ကျသွားသော သားသမီးများသည် ငွေကြေး
မတတ်နိုင်သဖြင့် အိုးအိမ်သီးခြား တည်ထောင်နိုင်သည့် အခြေအနေ မရှိ

(၆) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁ (ရံညီ)။

၁၉၉၀

ဦးလင်ကျွန်

တင်း

နှင့်

ဦးတင်မြင့်

ဦးတော့ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းကြောင့် မိဘ၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်သွားသည်ဖြစ်၍ ရောက်သော ၁၈ နီ အမှုတွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် မိဘအပေါ် လုံးဝဥသံ့ မှီခိုသူများဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်သည်မှာ ထင်ရှားသော အချက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၁ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ မြို့ပြဒေသများတွင် အာဏာသက်ရောက်လျက်ရှိရာ အယူခံတရားလို ရှေ့အနုတင်ပြသကဲ့သို့ ကာလဒေသကိုလိုက်၍ ဥပဒေကို အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ကောက်ယူရန် သင့်မည်မဟုတ်ချေ။ ဥပဒေတစ်ရပ်ပါ စကားရပ် အသီးသီးသည် ယင်းဥပဒေ အာဏာတည်သည့် အချိန်မှသည် ဖျက်သိမ်းကုန်ဆုံးသည့်နေ့အထိ အနက် အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသည်။ အချိန်အခါကိုလိုက်၍ဖြစ်စေ၊ ကာလဒေသကိုလိုက်၍ ဖြစ်စေ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ဆောင်သည်ဟု ဆိုလျှင် လိုရာသို့ဆွဲ၍ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ရန်ကုန်မြို့ကဲ့သို့ လူဦးရေ ထူထပ်သော ဒေသတွင် နေထိုင်ရန် ဥပစာရှားပါးသဖြင့် နေထိုင်ရန် အခက်အခဲရှိသောကြောင့် အိမ်ထောင်ခွဲသားသမီးများသည် မိဘများအား မှီခိုသူဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူပါက ဥပဒေကို ချဲ့ထွင်ရာရောက်ပေလိမ့်မည်။ အိမ်ထောင်ခွဲသားသမီးများ နေထိုင်ရန်အတွက် မိဘဖြစ်သူ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားကို ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ နှင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူလျှင် အိမ်ငှားအား အဓိကအားဖြင့် အကာအကွယ်ပေးရန် ရည်ရွယ် ပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေသည် အဟောသိကံ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

တရားရုံးသည် ဥပဒေကို အရှိအတိုင်း စီရင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း ဦးထွန်းလှိုင်ပါ ၂ နှင့် ဦးကြည်ဝင်းပါ ၅၊ ဦးကျော်စိန်ပါ ၄ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုတ်ဖွဲ့ထားသည်—

‘တရားရုံးသည် ဥပဒေကို ရှင်းလင်း ထင်ရှားသလို ကျင့်သုံးရသည်။ ရှင်းလင်းထင်ရှားသော ဥပဒေ စကားရပ်ကို တရားရုံးက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရန် မှီကာချွဲရန်မလို၊ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သလိုနှင့် ဥပဒေကိုချဲ့ခြင်း၊ ချဲ့ခြင်း၊ ပြုမိတတ်သည်ကို ဆင်ခြင်ရမည်။ ယင်းသို့ပြုရန်လိုလျှင် ဥပဒေပြု အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကသာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟုလည်း မကြာခဏ သတိပေးခဲ့ဖူးပြီ’

သို့ဖြစ်၍ အတည်တကျ ဥပဒေအဖြစ် လက်ခံထားပြီးဖြစ်သော ရှေ့အနု ၁၈ နီ စီရင်ထုတ်တွင် ထုတ်ဖွဲ့ထားမှုကို ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံသည်။ တရားရုံးချုပ်က ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၆ တွင်

(၀) ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုတ်များ ၈၁-၉၂။

၁၉၉၀
ဦးထင်ကျွန်း
ဇာင်း
နှင့်
ဦးထင်မြင့်

အိမ်ထောင်ကျသွားလင့်ကစား မိမိဘာသာ ရပ်တည်နိုင်စွမ်း မရှိသေး၊ တစ်အိုးတစ်အိမ် မထူထောင်နိုင်သေးလည့် သားသမီးများအနေဖြင့် မိဘကို မှီခိုသူများပင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည် ဟူ၍ ကောက်ယူပြီး ဦးတင်မြင့်သည် အိမ်ထောင်ခွဲ သားသမီးများ နေထိုင်ရန်အတွက် အိမ်ငှားအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ နှင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ သက်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ဘောင်ကိုကျော်လွန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယူဆသည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်အိမ်မှာ ၁-၅-၄၅ နေ့စွဲ တည်ရှိကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပါဝဲလျက် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ အယူခံ တရားပြိုင်၏ ရှေ့နေ တင်ပြသကဲ့သို့ ယင်းကိစ္စကို ချေလွှာတွင် ထုချေခဲ့ခြင်း လည်း မရှိ အမှုတွင် သက်သေပြခဲ့ခြင်းလည်း မရှိသဖြင့် ဤအယူခံတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မသင့်ချေ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်အခန်းကို ဒေါ်ကျင်မြိုင်ဆိုသူက အိမ်ရှင်အား အပျောက်ပေး၍ နေထိုင်ခဲ့ရာမှ အယူခံတရားလိုက ဒေါ် ကျင်မြိုင်အား အပျောက်ပေးပြီး ငှားရမ်းနေထိုင်လာခြင်းဖြစ်ရာ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) မှ (င) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ နှင်ခွင့်ရှိ သည်ကို မငြင်းလိုသော်လည်း ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (စ) အရမူ နှင်ခွင့်မရှိ နိုင်ကြောင်း။ အပျောက်ယူခြင်းက ထိုသို့ နှင်ထုတ်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်ကြောင်း တရားမျှတမှု သဘောအရလည်း နှင်ခွင့်မပေးသင့်ကြောင်း တင်ပြလျှောက် ထားသည်။ အပျောက်ပေးသည့် ကိစ္စကိုဥပဒေက အသိအမှတ် မပြုကြောင်း အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ဝန်ခံသည်။ အပျောက်ပေးခြင်းမှာ ငှားရမ်း လိုသည့် ဥပစာတွင် နေထိုင်ခွင့်ရရန်အတွက် အိမ်လခအပြင် အပိုဆောင်း ပေးသည့် ငွေကြေးဖြစ်သည်။ နေထိုင်ခွင့်ကို ငွေနှင့်လဲလှယ်ယူခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အပျောက်ပေးခြင်းက ဥပဒေအရ အိမ်ငှားအား နှင်ခွင့်ကို အတားအဆီး မဖြစ်နိုင်ချေ။ အကယ်၍ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ တင်ပြ ချက်ကို လက်ခံမည်ဆိုပါက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) မှ (ဂ) ပါ ကိစ္စရပ်များ မပေါ်ပေါက်လျှင် အိမ်ကိုပြင်ဆင်ရန်အတွက် နှင်ထုတ်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်မချင်း အိမ်ငှားသည် ငှားရမ်းသည့်အခန်းတွင် နေခွင့်ရမည် ဖြစ်၍ အိမ်ပြင်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်မီ နှစ်အတန်အကြာပိုင်ရှင်အဖြစ် သို့ရောက်ရှိသွားပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားထံမှအပျောက်

၁၉၉၀
ဦးထင်ကျွန်း
မင်း
နှင့်
ဦးထင်မြင့်

ယူထားရုံမျှဖြင့် ဗုဒ္ဓိမ ၁၂ (၁)(စ) အရနှင့် နှင်ခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူရန်
မသင့်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ တရား
ရုံးချုပ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှုအမှတ် ၆ တွင်ချမှတ်
ထားသော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်
ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပြန်လည်အတည်
ပြုလိုက်သည်။ ရှေ့နေခကို ကျပ် ၂၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ဦးလင်းကြည်

နှင့်

ဒေါ်မေသင်္ကြန်*

+ ၁၉၉၀
မေလ
(၉၁)ရက်

မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု - တရားရုံးလက်တွင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးက ခန့်ထားသော ပစ္စည်းထိန်းလက်တွင်ဖြစ်စေ ရှိသော ပစ္စည်းနှင့်စပ် လျဉ်း၍ စွဲဆိုနိုင်ခွင့် - အစိုးရဌာနလက်ဝယ်ရှိ ပင်စင်ပေးရန်အမှု၌ နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့်တောင်းခံရန်မလိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုသည့် အခွင့်အရေးနှင့် ဆက်စပ်သော အကျိုးဆက်ခံစားရန်ရှိသည့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော အခွင့် အရေးမှာ ပစ္စည်းသည် တရားရုံးလက်တွင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးက ခန့်ထား သော ပစ္စည်းထိန်းလက်တွင်ဖြစ်စေ ရှိနေလျှင် ပစ္စည်းပေးအပ်စေရန်မတောင်း ဆိုဘဲ မြွက်ဟကြေညာပေးရန် သက်သက်စွဲဆိုနိုင်သည်။ မိသားစုပင်စင်သည် တရားလိုတရားပြိုင်လက်ဝယ်ရှိ ပစ္စည်းမဟုတ်ပေ။ အစိုးရဌာနတစ်ခု၏ လက် ဝယ်တည်ရှိသည်။ တရားရုံးက ယင်းပင်စင်ကို မည်သူခံစားခွင့်ရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးကြေညာ မြွက်ဟလိုက်လျှင် ယင်းအဆုံးအဖြတ်ကို အခြေပြု၍ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရ ဌာနလက်ဝယ်ရှိ ပင်စင်ပေးရန်အမှု၌ နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့်တောင်း ခံရန်မလို၊ မြွက်ဟကြေညာရန်သက်သက်စွဲဆိုနိုင်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ကိုယ်တိုင်
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်နုနုအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ငွေ

ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃/၀၉ (ပဲခူးမြို့နယ်စု) တွင် ဒေါ်မေသင်္ကြန်က ဦးလင်းကြည်အပေါ် တရားလိုသည် ကွယ်လွန်သူဗိုလ်နေ လင်း၏ တရားဝင်ဇနီးမယားဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှု

* ၁၉၉၀ ဖြည့်နှစ်၊ တရားမပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၇၃
+ ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃ တွင် ချမှတ်သော (၃၁-၁-၉၀)
ရက်စွဲပါ ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဘရိကို အယူခံမှု

၁၉၉၀
ဦးလင်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်မေ
ဆွေကြည်

စွဲဆိုရာစွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်သည်။ ဝဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို မူလရုံးတရားပိုင်ဦးလင်းကြည်က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမပထမအယူခံကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးလင်းကြည်သည် ကွယ်လွန်သူဗိုလ်နေလင်း၏ ဖခင် ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်နေလင်းသည် ပုသိမ်ကြီးမြို့၊ ခလရ (၄) မှ တပ်မတော်အရာရှိ တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၁-၄-၈၉ နေ့တွင် တိုင်းပြည်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ရှေ့တန်းတစ်နေရာ၌ ကျဆုံးသွားသည်။ ဒေါ်မေသင်္ကြန်က သူသည် ဗိုလ် နေလင်းနှင့် ၁၆-၆-၈၈ နေ့တွင် ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်တရားရုံး၌ နှစ်ဦး သဘောတူလက်ထပ် ကတိစာချုပ်ပြုလုပ် ပြီးတရားဝင် လင်မယားအဖြစ် လက်ထပ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ကွယ်လွန်သူ ဗိုလ်နေလင်း အတွက်ရရန်ရှိသော အမွေဆက်ခံခွင့် အခွင့်အရေးများအတွက် တရားလိုသည် ဗိုလ်နေလင်း၏ တရားဝင်ဇနီးမဟုတ်ဟု ဗိုလ်နေလင်း၏ ဖခင်ဦးလင်းကြည်က ၄-၈-၈၉ နေ့တွင် ငြင်းဆိုလာသဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဒေါ်မေ သင်္ကြန်က အဆိုပြုထားသည်။

ချေလွှာတွင် ဦးလင်းကြည်က ဗိုလ်နေလင်းနှင့် ဒေါ်မေသင်္ကြန်တို့သည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ လက်ထပ်ထားသော လင်မယားဟုတ်မဟုတ် ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိတိကျကျ ချေပငြင်းဆိုခြင်းမပြုပေ။ တပ်မတော်ဥပဒေ အရ ဇနီးမယားမဟုတ်ကြောင်းနှင့် မြက်ဟလိုမှုသက်သက် မစွဲဆိုနိုင် ကြောင်းသာ အဓိကချေပခဲ့သည်။

တိုင်းတရားရုံးက ဗိုလ်နေလင်းနှင့် ဒေါ်မေသင်္ကြန်တို့သည် ၁၆-၆-၈၈ နေ့စွဲပါ လက်ထပ်မင်္ဂလာကတိပြုလွှာ သက်သေခံ 'က' အရ အသိသက်သေ ဗိုလ်ကြီးအောင်မျိုးနှင့် ဗိုလ်ကြီးမြတ်ကိုကိုတို့ ရှေ့မှောက်တွင် ပုသိမ်ကြီးမြို့ နယ်တရားရုံး၌ လက်မှတ်ရေးထိုးလက်ထပ်ခဲ့ကြပြီး၊ ခလရ (၄) တပ်ရင်း တွင် အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှား ကြောင်း၊ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ တရားဝင်လင်မယားမြောက် သည့်အတွက် ဒေါ်မေသင်္ကြန်သည် ဗိုလ်နေလင်း၏ - တရားဝင်ဇနီးဖြစ် ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်သည်။

အမှုကို လေ့လာစိစစ်ကြည့်ရာ ကွယ်လွန်သူဗိုလ်နေလင်းနှင့် အယူခံ တရားပိုင်ဒေါ်မေသင်္ကြန်တို့သည် သက်သေခံ 'က' လက်ထပ်မင်္ဂလာကတိ သစ္စာပြုလွှာအရ ၁၆-၆-၈၈ နေ့တွင် ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ်တရားရုံး၌ နှစ်ဦး သဘောတူလက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ လက်ထပ်ခဲ့ကြစဉ် နှစ်ဦးစလုံးမှာ ဥပဒေအရ အရွယ်ရောက်ပြီးသူများဖြစ်ကြပြီး ခလရ (၄) မှ ဗိုလ်ကြီးအောင် မျိုးနှင့် ဗိုလ်ကြီးမြတ်ကိုကိုတို့ သက်သေအဖြစ်ပါဝင်ခဲ့ကြရာ တရားဝင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြောင်းအငြင်းပွားစရာမရှိချေ။ ထို့ ပြင်ယင်းသို့ လက်ထပ်ထိမ်းမြားကြပြီးနောက် ပုသိမ်ကြီးမြို့၊ ခလရ (၄) ရှိ

၁၉၉၀
ဦးလင်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်ပေ
သဖြန်

တပ်ရေးဗိုလ်ကြီး အောင်မျိုးအိမ်တွင် သူသိရှင်ကြား ပေါင်းသင်းနေထိုင် ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်နေလင်းနှင့် ဒေါ်မေသကြိန်တို့သည် မြန်မာ ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ တရားဝင်အကြင်လင်မယားဖြစ်ကြသည်ဆိုခြင်း မှာ အမှုတွင်ထင်ရှားသည့်အချက်ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ လင်မယားအရာ မြောက်၍ ဥပဒေနှင့်အညီ တရားဝင်အကြင်လင်မယား ဖြစ်ကြသူတို့သည် လင်ဖြစ်သူ တပ်မတော်သားဖြစ်သည့်အခါ တပ်မတော် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းအရ သက်ဆိုင်ရာတပ်ရင်းမှူးထံ လက်ထပ်ရန် ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် မရယူခဲ့ဟု ဆိုရုံ မျှဖြင့် လင်မယားအရာမမြောက်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ တရားဝင်လင်မယား အဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းလည်း မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် တပ်ရင်းမှူး၏ လက်ထပ်ခွင့်မရယူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဗိုလ်နေလင်းနှင့် ဒေါ်မေသကြိန်တို့ တရားဝင်လင်မယား မဟုတ်ပါဆိုသော အယူခံတရားလို ဦးလင်းကြည် ၏ တင်ပြချက်မှာ လက်ခံရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုက ပင်စင်ရရန် ရည်ရွယ်၍ တရားဝင်မယားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးရန် သက်သေစွဲဆိုခွင့်မရှိ၊ အကျိုးဆက် သက်သာခွင့် တောင်းဆိုရန်လိုသည်ဟု ဘေဘေလုံနှင့်ဘေဘေခင်နီ အမှုကို ကိုးကား၍ လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးရပိုင်ခွင့် (Legal Character) သို့မဟုတ်ပစ္စည်း နှင့် ပတ်သက်သောအခွင့်အရေးရပိုင်ခွင့် (interest in Property) ကို အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ဆန့်ကျင်၍ အရေးဆိုနေပါက မိမိ၏ ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးရပိုင်ခွင့်ကိုဖြစ်စေ ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရပိုင် ခွင့်ကိုဖြစ်စေ တရားရုံးက မြက်ဟကြေညာပေးရန် တရားစွဲနိုင်သည်။ အကျိုးဆက် (နောက်ဆက်တွဲ) သက်သာခွင့်တောင်းခံရန် ပုဒ်မ ၄၂ မြွင်းချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုပွားများခြင်းကို တားဆီးရန် ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ စွဲဆိုသောအမှုများတွင် မြက်ဟသည့် အခွင့်အရေးနှင့် ဆက်စပ် နေသည့် နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့် တောင်းရန်လိုမလို၊ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ တရားလို စွဲဆိုသည့်အမှု၏ အနှစ်သာရကိုစိစစ်ကြည့်ရပေမည်။

တရားဝင်သားသမီးဖြစ်ခြင်းသည် ဥပဒေအမှု တရားဝင်အဆင့်အတန်း တစ်ရပ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တရားဝင်သားသမီးဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာ ပေးရန်စွဲဆိုနိုင်ကြောင်းဟာဗျူ^၁ အပ္ပူကရင် နှင့် ဆာရာရာဘီဝမ်^၂ အမှုတွင် စုံညီခုံရုံးက ထုံးပြခဲ့သည်။ တရားပြိုင် မောင်ကျော်ခင်သည် မိမိ၏ သမီး

(၁) ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၃၂၀။
(၂) အေအိုင်အေ-ရ်၊ ၁၉၄၅၊ လာဟိုး၊ ၈၁-၂၆၆(စုံညီ)။

• ၉၉ •
ဦးလင်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်မေ
သဖြန်

မလှလှ၏ စခင်ဖြစ်ကြောင်းမြက်ဟပေးရန် စွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း မခွေးမနှင့်
မောင်ကျော်ခင် ၊ အမှုတွင်လည်းကောင်း တရားပြိုင်သည် မိမိ၏ စင်ပွန်း
မဟုတ်ဟု မြက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုနိုင်ကြောင်း ဒေါ်ခင် ရီ နှင့်
ဦးလှချို ၊ အမှုတွင်လည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် မြက်ဟကြေညာ ပေးစေလိုသည့်အခွင့်အရေးနှင့် ဆက်စပ်
သော အကျိုးဆက်ခံစားရန်ရှိသည့် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော အခွင့်အရေး
မှာ ပစ္စည်းသည် တရားရုံးလက်တွင်ဖြစ်စေ တရားရုံးကဒိန်းထားသော
ပစ္စည်းထိန်းလက်တွင်ဖြစ်စေ ရှိနေလျှင် ပစ္စည်းပေးအပ်စေရန် မတောင်း
ဆိုဘဲ မြက်ဟကြေညာပေးရန်သက်သက်စွဲဆိုနိုင်သည်။ မိသားစုပင်စင်သည်
တရားလို တရားပြိုင်လက်ဝယ်ရှိ ပစ္စည်းမဟုတ်ပေ။ အစိုးရဌာနဘက်မှ
လက်ဝယ်တည်ရှိသည်။ တရားရုံးက ယင်းပင်စင်ကို မည်သူ ခံစားခွင့် ရှိ
ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးကြေညာမြက်ဟလိုက်လျှင် ယင်းအဆုံးအဖြတ်ကို
အခြေပြု၍ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။
အစိုးရဌာနလက်ဝယ်ရှိ ပင်စင်ပေးရန် အမှု၌ နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့်
တောင်းခံရန်မလို၊ မြက်ဟကြေညာရန်သက်သက် စွဲနိုင်သည်။ ဒေါ်ခင်နှင့်
ဒေါ်ညွန့်ရီ ၊ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ ဆိုခဲ့သည့်စီရင်ထုံး ဥပဒေများ
အရ အယူခံတရားလို ကိုးကားတင်ပြသည့် ဒေါ်အေးလှ နှင့် ဒေါ်ခင်နီ
အမှုကို လိုက်နာရန်မလိုပေ။

ယခုအမှုတွင် ဒေါ်မေသကြိန်သည် ဗိုလ်နေလင်း ၏ တရားဝင်ဇနီး
ဖြစ်ပါက ဗိုလ်နေလင်း ကွယ်လွန်သည့်အတွက် ဗိုလ်နေလင်း နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး
အမွေဆက်ခံရေးနှင့် အခြားဥပဒေအရ ဆက်ခံနိုင်သည့် အခွင့်အရေးများ
ရှိလာသည်။ ဦးလင်း ကြည် က ဒေါ်မေသကြိန်သည် ကွယ်လွန်သူ
ဗိုလ်နေလင်း၏ တရားဝင်ဇနီးမဟုတ်ဟု ငြင်းဆန် နေ မြင်း ကြောင့်
ဒေါ်မေသကြိန်အနေဖြင့် မိမိသည် ဗိုလ်နေလင်း၏ ဥပဒေအရ တရားဝင်
ဇနီးဖြစ်ကြောင်း အရေးဆိုရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။
ဤသို့ အရေးဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေးမှာ ဒေါ်မေသ ကြိန်၏ ဥပဒေအရ
ရရှိထားသော 'ဘဝ' နှင့် သက်ဆိုင်သည့်အခွင့်အရေးနှင့် နောင်တွင်
အကျိုးဆက်ခံရန် ရှိသည့်ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော အခွင့်အရေးလည်း
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်မေသကြိန်သည် သီးခြားသက်သာခွင့် ဥပဒေ

(၃) ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၇၅ ခုနှစ် တရားဝင် ဥပဒေအယူခံမှု အမှတ် ၅၇ (မန္တလေး)
(၄) ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၇၉ ခုနှစ် တရားဝင် အယူခံမှုအမှတ် ၄ (မန္တလေး)
(၅) ၁၉၀၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၂၃။

ပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိပေသည်။ မြက်ဟချက်သက်သက် ဒီကရီ
ချမပေးနိုင်ဟု တယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေတင်ပြသည့် အချက်မှာ လက်ခံ
စရာအကြောင်းမရှိချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ အယူခံကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။
ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

၁၉၉၀
ဦးလင်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်မေ
သင်္ကြန်

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

+ ၁၉၉၀
ဩဂုတ်.၁
(၇) ရက်

ဒေါ်လှဝိပါ (၂)

နှင့်

ဦးတင်အုန်းပါ(၂)*

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေ-ပေးကမ်းခြင်း-အမွေရှင် မကွယ်လွန်မီ အမွေပစ္စည်းအားလုံးကို ပေးကမ်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမွေရရန်ရှိသူတစ်ဦးက ပေးကမ်းခြင်းကိုပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမွေပစ္စည်း အားလုံးကို ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိမှာ အမွေရှင်မကွယ်လွန်မီ ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အမွေရရန်ရှိသူတစ်ဦးက တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူရပေမည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ စာချုပ် စာတမ်းတစ်ခုကို ဖျက်သိမ်းခွင့်ရှိသူတစ်ဦးသည် ယင်းစာချုပ်နှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းတင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းစာချုပ်အရပေးအပ်သော အခွင့်အရေးတွင်ဖြစ်စေ၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ရန်လိုအပ်သည်။ ဤအမှုတွင် ဒေါ်စောခင်မကွယ်လွန်မီ ဒေါ်လှဝိပါသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိသောကြောင့် ဒေါ်စောခင်ကအချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများအားပေးကမ်းခြင်းကို ကန့်ကွက်ပြောဆိုခွင့်မရှိသည့်အလျောက် ဒေါ်စောခင်အပေါ် ယင်းစာချုပ်ပျက်ပြယ်ရာပျက်ပြယ်ကြောင်း တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိနိုင်ချေ။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးခင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားခံပြိုင်များအတွက် - ဦးညွန့်မြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်သစ်

အမှုအတောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ ဒေါ်စောခင်တွင် အိမ်ထောင်နှစ်ဆက်ရှိသည်။ ပထမအိမ်ထောင်နှင့်သမီး ဒေါ်ခင်ကြည်ရခဲပြီး ဒေါ်ခင်ကြည်ကွယ်လွန်သွားသောအခါ အယူခံတရားပြိုင်များဖြစ်ကြသည့် သား

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၅၂
+ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၄-၈၉) ရက်စွဲပါ မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏စီရင်ချက်နှင့် မီကရီကိုအယူခံမှု

ဦးတင်အုန်းနှင့်သမီးဒေါ်သန်းတင်လှတို့ ကျန်ရစ်သည်။ ဒေါ်လှပိုမှာ ဒေါ်စောခင်၏ဒုတိယအိမ်ထောင်တွင် ထွန်းကားသောသမီးဖြစ်သည်။ ဦးတင်ထွန်းသည် ဒေါ်လှပို၏ခင်ပွန်းဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်လှပို
၀၁(၂)
နှင့်
ဦးတင်အုန်း
၀၁(၂)

ဒေါ်လှပိုတို့က ရေစကြိုမြို့အမှတ်(၃)ရပ်ကွက်ရှိ အချင်းဖြစ် သိုးဘဝိုင်မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိတိုက်ကို ဒေါ်စောခင်က ဦးတင်အုန်းတို့အား ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ တည်မြဲခိုင်မာခြင်းမရှိဟု အဆိုပြုလွှာပယ်ဖျက်ပေးရန် မကွေးတိုင်းတရားရုံး ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃ တွင် တရားစွဲဆိုသည်။ ထိုင်းတရားရုံးက နှစ်ဘက်ကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် ဒေါ်လှပိုတို့စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်လှပိုတို့က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကိုတင်သွင်းသည်။

ဒေါ်လှပိုတို့တင်သွင်းသော အဆိုလွှာအပိုဒ် (၄) တွင် အချင်းဖြစ်တိုက်မှာ ဒေါ်စောခင်၊ ဒေါ်စောခင်၏ ဒုတိယခင်ပွန်းဦးတိုက်စံ၊ (ဒေါ်လှပို၏ဖခင်) နှင့် ဒေါ်လှပိုတို့ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည်ဟု အဆိုပြုထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် အမှုခေါင်းစီး၌ အပေးစာချုပ်များသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ တည်မြဲခိုင်မာခြင်းမရှိ၍ ပယ်ဖျက်ပေးစေလိုမှု ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သက်သာခွင့်တောင်းဆိုရာ၌ 'သို့ဖြစ်ပါ၍ (ခ)နှင့် (ဂ) အပေးစာချုပ်များသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ တည်မြဲခိုင်မာခြင်းမရှိ၍ ပယ်ဖျက်ပေးရန် တရားပြိုင်တို့အပေါ်စရိတ်နှင့်တကွ ဒီကရီချမှတ်ပေးပါမည့်အကြောင်း ရှိသေစွာလျှောက်ထားအပ်ပါသည်' ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်ကို ထောက်ချင့်၍ ဒေါ်လှပိုတို့သည် မိမိတို့၏ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်အပေါ်တွင်လည်း အခြေခံကာစွဲဆိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

အကယ်၍ အယူခံတရားလိုတို့ အဆိုပြုသည့်အတိုင်း အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများမှာ ဒေါ်စောခင်နှင့်ဒေါ်လှပိုတို့ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါမူ ဒေါ်စောခင်က ယင်းပစ္စည်းများကို အမွေမမိမြေး ဦးတင်အုန်းနှင့် ဒေါ်သန်းတင်လှတို့အား ပေးကမ်းရာ၌ ဒေါ်လှပို၏ အစုကို ခင်းတို့သဘောမတူဘဲ ပေးကမ်း၍ မရနိုင်သည့်အလျောက် သူတို့၏ အစုကို ထိခိုက်နိုင်စွယ်ရာအကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာမရှိချေ။ ထိုသို့ ဒေါ်လှပိုတို့၏ ဝေစုကို မထိခိုက်ခြင်းသည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်မဆိုင်၊ မိမိမပိုင်သောပစ္စည်းကို မပေးနိုင်သည်မှာ အခြေခံကျသော ဥပဒေဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုတို့က အချင်းဖြစ် တိုက်အိမ်ကို ဆောက်ရာ၌ သူတို့၏ ငွေပါသည်ဟု ဆိုသော်လည်း အမှုတွင် အခိုင်အမာပြဆိုနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ ဤအယူခံတွင် ဒေါ်စောခင်က ဦးတင်အုန်းတို့အား ပေးကမ်းခြင်းသည်

၁၉၉၀
ဦးတင်အုန်း
ပါ(၂)

မြန်မာမိလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အထမြောက် မမြောက် စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် သာရှိသည်။

အဆိုအပိုဒ် ၁၀ တွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်-

'၁၀။ တစ်ဦးတည်းသောနှစ်ပါးစုံသမီး ဖြစ်သည့် (၁) တရားလို၏ အခွင့်အရေးကို ထိပါးပြီး တရားလိုကို အမွေမဆက်ခံစေရန်ရည်ညွှန်း၍ အမှတ် (၁) တရားပြိုင်သည် တရားလိုများပူးတွဲပိုင်သည့်တိုက်နှင့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့်နှစ်ပါးစုံ ပစ္စည်းပိုင်းမြေကို တရားပြိုင်အမှတ် (၂)နှင့် (၃) တို့ကို ချုပ်ဆိုပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာမိလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ တည်မြဲခိုင်မာခြင်းမရှိ၍ ပျက်ပြယ်ပါသည်။'

ကင်းဝန်မင်းကြီး ဦးကောင်း ပြုစုသော ဓမ္မသတ် ၃၆ စောင်တွဲ အခန်း(၈)ပုဒ်မ ၇၅ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

'သားချင်းတို့အနက် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သားသမီးတို့အား မိဘတို့သည် ပေးကမ်းခဲ့၍ လက်သို့ရောက်သော်လည်း ထိုမိဘတို့ သေဆုံးသည့်နောက် သားချင်းတို့မှာ ဝေခြမ်းစရာ အမွေဥစ္စာမရှိခဲ့မှုကား မိဘတို့ ပေးကမ်းခဲ့သည့် လက်ရောက်ဥစ္စာဖြစ်သည်ဟု မဆိုသာ ထိုဥစ္စာကိုအမွေပုံမှာသွင်း၍ သားချင်းတို့နှင့် တရားကြောင်းအလျောက် ခွဲဝေခြင်းကို ပြုအပ်၏။'

မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ တစ်ဦးသည် မိမိပိုင်ပစ္စည်းကို ပေးကမ်းခွင့်မရှိဟု မြန်မာမိလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေက တားမြစ်ခြင်းမပြု၊ တစ်ဘက်တွင် မိဘဖြစ်သူက သားသမီးတစ်ဦးအား အမွေပစ္စည်းအားလုံးကို ပေးကမ်းလိုက်ရာ၌ အမွေရှင် ကွယ်လွန်သောအခါ အမွေခွဲဝေရန် ပစ္စည်းမရှိတော့လျှင် ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းသည် ပျက်ပြယ်သည်။ ထိုဥပဒေသဘောကိုပင် အယူခံစာရေးလိုတို့၏ ရှေ့နေက မယာသိန်းပါ(၂)နှင့် ဦးတာတေပါ(၂) အမှုကို ရည်ညွှန်းတင်ပြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမွေပစ္စည်းအားလုံးကို ပေးခြင်းသည် မြန်မာမိလေ့ထုံးတမ်းအရ ပျက်ပြယ်ခြင်းရှိမရှိမှာ အမွေရှင် ကွယ်လွန်သည့်အခါမှသာ ပေါ်ပေါက်မည်ပြသနာဖြစ်သဖြင့် အမွေရှင် မကွယ်လွန်မီ ထိုသို့ပေးကမ်းခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် အမွေရရန် ရှိသူ တစ်ဦးက တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိဟု ကောက်ယူရပေမည်။

သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ တွင် ဤအမှုနှင့်သက်ဆိုင်သမျှ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

(၁) အေအိုင်အာရ်၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် ၂၁၆

“ပျက်ပြယ်သော သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ပြယ်ခွင့်ရှိသော စာဖြင့် ရေးသားထားသည့် စာချုပ်စာတမ်းတစ်ရပ်ကို မဖျက်သိမ်းဘဲ စား ပါက အကြီးအကျယ် နစ်နာစေမည်ဟု စိုးရိမ်ဖွယ်ရာအကြောင်း ယုတ္တိ ရှိသောသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ယင်းစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း သို့မဟုတ် ပျက်ပြယ်ခွင့်ရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ရရန်အလို့ငှာ တရား စွဲဆိုနိုင်သည်။ တရားရုံးသည် မိမိသဘောအတိုင်း ယင်းကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ် နိုင်သည့်အပြင် စာချုပ်စာတမ်းကို ပေးအပ်စေ၍ ဖျက်သိမ်းစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခွင့်လည်း ရှိသည်။”

၁၉၉၀
ဒေါ်လှစို
• ၂ (၂)
နီနီ
ဦးတင်အုန်း
• ၂ (၂)

အချင်းဖြစ်စာချုပ်များကို ဖျက်သိမ်းခြင်းမပြုဘဲထားပါက အယူခံ တရားလိုတို့အား အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နစ်နာစေနိုင်သည်မှာ မြင်သာသော အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားလိုတို့အနေဖြင့် ယင်းစာချုပ်များ မှာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း သို့မဟုတ် ပျက်ပြယ်ခွင့်ရှိကြောင်း သက်သေ ထင် ရှားပြရန် တာဝန်ရှိသည်။ စာချုပ်စာတမ်းတစ်ခုကို ဖျက်သိမ်းခွင့်ရှိသူ တစ်ဦးသည် ယင်းစာချုပ်နှင့်သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းတွင်ဖြစ်စေ၊ ယင်း စာချုပ်အရ ပေးအပ်သော အခွင့်အရေးတွင်ဖြစ်စေ တစ်နည်းနည်းဖြင့် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ ဤအမှုတွင် ဒေါ်စောခင် မကွယ်လွန်မီ ဒေါ်လှစိုသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့် တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိသောကြောင့် ဒေါ်စောခင်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများ အား ပေးကမ်းခြင်းကို ကန့်ကွက်ပြောဆိုခွင့်မရှိသည့်အလျောက် ဒေါ်စော ခင်အပေါ် ယင်းစာချုပ်ပျက်ပြယ်ရာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိ နိုင်ချေ။ ဤအမှုနှင့် ဖြစ်ရပ်ခြင်းဆင်တူသော ဦးတင်ဝင်း ၀၂(၂) နှင့် ဦးတင်ညွန့် ၀၂(၃)၊ စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။

ဒေါ်စောခင်ကွယ်လွန်သည့်အခါ ဒေါ်လှစိုသည် ဒေါ်စောခင်၏အမွေ ကို ဆက်ခံခွင့်ရှိရုံမျှဖြင့် အမွေဆက်ခံရန်အကြောင်းရှိသောပစ္စည်းကို မိခင် ဖြစ်သူက ပေးကမ်းခြင်း မှာ ပျက်ပြယ်သည်ဟု တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိပေ။ မောင်အောင်သိန်းနှင့် မောင်ဘမောင်နှင့် အခြားသူများ စီရင်ထုံး ကိုကြည့်ပါ။

တိုင်းတရားရုံးက ငြင်းချက် (၄) ကိုဖြေဆိုရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း သုံး သပ်ထားသည်—

ဆက်လက်၍ဖြေဆိုရလျှင် တရားလိုများက မိမိတို့၏တရားပြိုင်များ တက်မှ ချေပထားသောချေလွှာအပိုဒ် (၁၀) ကို ပြန်ကြားလွှာအပိုဒ် (၉)

(၂) ၁၉၈၃-ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၁၉၁
(၃) ၁၉၄၀-ပြည့်နှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၅၄

၁၉၉၀
ဒေါ်လှစို
၀၂(၂)
နှင့်
ဦးတင်အုန်း
၀၂(၂)

အရ ချေပရာ၌ (၁) တရားလိုဒေါ်လှစိုသည် မိခင်ဖြစ်သူ (၁) တရား
ပြိုင် ဒေါ်စောခင်အားတော်လှန်ပြီး ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းစွာဖြင့် ရန်သူ
သစ္စာသဘောထားကာ ပြုကျင့်ဆက်ဆံသူမဟုတ်ပါ။ သွာနုတ္တသမီး
သာဖြစ်ပါသည်ဟု ဝန်ခံပြန်ကြားထားသဖြင့် ဒေါ်စောခင်၏အမွေနှင့်
ပတ်သက်၍ ခံစားပိုင်ခွင့်မရှိတော့ပေ။’

အယူခံတရားလိုတို့၏ ဖြေလွှာအပိုဒ် (၉) တွင် အောက်ပါအတိုင်း
ချေပထားသည်ကိုတွေ့ရသည်-

၉။ တရားပြိုင်အချေလွှာ အပိုဒ်(၁၀)နှင့် ပတ်သက်၍ အမှတ်(၁)
တရားလိုဒေါ်လှစိုသည် မိခင်ဖြစ်သူ (၁) တရားပြိုင် ဒေါ်စောခင်ကိုတော်
လှန်ပြီး ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းစွာဖြင့် ရန်သူသစ္စာသဘောထားကာ ပြု
ကျင့်ဆက်ဆံသူမဟုတ်ပါ။ သွာနုတ္တသမီးသာဖြစ်ပါသည်။ သမီးကျင့်
ဝတ်ပျက်ပြားသည်ဆိုသောအချက်ကို တရားပြိုင်များက သက်သေထင်
ရှားပြရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ တည်ဆဲဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်ပါသည်။
အမှတ်(၁)တရားပြိုင်က တရားလိုများအား ငွေအရင်းအနှီးများနှင့်လက်
ဝတ်ရတနာရွှေထည်များ ပေးထားခဲ့သည်ဆိုတာ လုံးဝမမှန်ပါ။’

အယူခံတရားလိုတို့၏ အထက်ပါချေပချက်တွင် တိုင်းတရားရုံး သုံး
သပ်ထားသကဲ့သို့ အယူခံတရားလိုတို့က ဝန်ခံထားခြင်းမရှိချေ။

အထက်ဖော်ပြပါအကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့သည် မိခင်
အပေါ် စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးစေရန်အလို့ငှာ တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်း
မပေါ်ပေါက်သေးဘဲ စွဲဆိုကြောင်းထင်ရှားနေသဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက အ
ယူခံတရားလိုတို့ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည်ဟု
မဆိုနိုင်သဖြင့် ဤအယူခံကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်
သည်။

ရှေ့နေစရိတ်ချုပ်(၁၀၀) သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့ တွင်

ဦးဝှာကေး

နှင့်

ဒေါ်သောင်း*

+ ၁၉၇၀
ဇွန်လ
၂၁-ရက်

ပဋိညာဉ် အင်္ဂုပဒေပုဒ်မ ၆၅-အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်ထံမှ စပေါ်ငွေ
ပြန်လည်ရခွင့်ရှိခြင်း၊

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် ပျက်ပြယ်သည့်အခါ ယင်းပဋိညာဉ်
အရ ရရှိထားသည့် အကျိုးခံစားခွင့်ကို ရရှိထားသူက ပြန်လည်
ပေးအပ်ရမည်ဟု ပဋိညာဉ်အင်္ဂုပဒေပုဒ်မ ၆၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။
ဤအခြေအနေတွင် အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်ထံမှ ပေးအပ်ထားသော စပေါ်ငွေ
ပြန်ရခွင့်ရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးတင်အောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်သောင်း၊ ကိုယ်တိုင် လျှောက်
လဲချက်တင်သည်။
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ငွေ

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီး မှုအမှတ် ၁၉၅/၈၄ တွင်
ဦးဝှာကေးက ဒေါ်သောင်းအပေါ် စပေါ်ငွေကျပ် ၇၀၀၀၀/- ရလိုမှု
စွဲဆိုရာ ပလပ်ခံရသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မူလရုံး
တရားလို ဦးဝှာကေးက မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ
ပထမအယူခံကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးဝှာကေးနှင့် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်သောင်း
တို့သည် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားများဖြစ်ကြပြီး ဦးဝှာကေးကမန္တလေးမြို့ ၂၉ လမ်း
၈၃x၈၄ လမ်းကြားရှိ ဒေါ်သောင်း၏ အဆောက်အအုံကို တစ်လလျှင်

+ ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၄၀
* ၁၉၈၄ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉၅ တွင် ချမှတ်သော (၂၆-၅-၈၉)
ရက်စွဲပါ မန္တလေး တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု

၁၉၉၀
ဦးဝှာကေး
နှင့်
ဒေါ်သောင်း

ကျပ် ၆၀၀/-နှုန်းဖြင့် အငှားနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း အငြင်းမပွားချေ။
၂၄-၃-၈၄ နေ့ မန္တလေး မီးကြီးလောင်ရာတွင် အချင်းဖြစ် အဆောက်
အအုံလည်း မီးထဲပါသွားသည်။ အဆောက်အအုံတည်ရှိရာ မြေကိုပိုင်ရှင်
ဖြစ်သူဒေါ်သောင်းသို့ သက်ဆိုင်ရာက ပြန်ပေးပြီးဖြစ်သည်။

ဤတွင် ဦးဝှာကေးက ဒေါ်သောင်း၏ အဆောက်အအုံကို ငှားရမ်း
ခဲ့စဉ် အိမ်ရှင်အိမ်ငှားကတိစာချုပ် စည်းကမ်းအရ စပေါ်ငွေ ကျပ် ၇၀၀၀၀
ကို ဒေါ်သောင်းသို့ အလီလီပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ စပေါ်ငွေပြန်ပေးရန်
ကောင်းဆိုရာ မရသဖြင့် တရားစွဲဆိုရကြောင်း၊ စပေါ်ငွေ ပေးသည့်
ငွေရပြေစာများ ပူးတွဲတင်ပြ၍ အဆိုပြုစွဲဆိုသည်။

ချေလွှာတွင် ဒေါ်သောင်းက အိမ်ငှား ဦးဝှာကေးထံမှ ငွေရယူခဲ့သည်ကို
မငြင်းဆိုပေ။ သို့သော် စပေါ်ငွေရယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ အိမ်အောက်
ထပ်ကို ဦးဝှာကေး အသုံးပြုနိုင်ရန် အိမ်ပြုပြင်စရိတ် ရယူခဲ့ခြင်းသာဖြစ်၍
စပေါ်ငွေပြန်ပေးရန် တာဝန်မရှိကြောင်း၊ တရားလိုသည် တရား ပြိုင် ထံမှ
ငှားယူထားသည့် မူလအိမ်ခန်းကို ပြန်လည်အပ်နှင်းခြင်း မရှိသေးသည့်ပြင်
အိမ်ရှင်အိမ်ငှား မပြတ်စသေး၍ စပေါ်ငွေ ပြန်ရလိုမှု စွဲဆိုရန် အကြောင်း
မပေါ်ပေါက်ကြောင်း ချေပသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အိမ်ရှင် ဒေါ်သောင်းသည် အိမ်ငှား ဦးဝှာကေးထံမှ
သက်သေခံ 'က'၊ 'ခ'၊ 'ဂ' ငွေရပြေစာတို့အရ စပေါ်ငွေကျပ် ၇၀၀၀၀/
ရယူခဲ့ခြင်းဆိုသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်းနှင့် စပေါ်ငွေပြန်ရန် တရားစွဲဆို
ခွင့်ရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယင်းစပေါ်ငွေတို့မှာ သက်သေခံ (က) (ခ)
(ဂ) ငွေရပြေစာများကို အခြေခံ၍ ရရန်ငွေများဖြစ်ရာ ထိုငွေရပြေစာများ
အတွက် လိုအပ်သော တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သဖြင့်
စာချုပ်များကို သက်သေခံအဖြစ် လက်မခံဟု ၃-၁၂-၈၅ နေ့စွဲပါ အမိန့်
ချမှတ်ထားခြင်းကြောင့် တရားမဝင်သော စာချုပ်များ ဖြစ်နေကြောင်း
ကောက်ယူသုံးသပ်လျက် ထိုစာချုပ်များမှ ပေါက်ပွားလာသော စပေါ်
ငွေများကို မရထိုက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

ဤအယူခံတွင် အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ဒေါ်သောင်းသည်
ဦးဝှာကေးထံမှ ငွေကျပ် ၇၀၀၀၀/-လက်ခံရရှိခဲ့ကြောင်း မငြင်းဆိုဘဲ
အိမ်ပြင်စရိတ်ဟု ခုခံသော်လည်း ထင်ရှားမပြုနိုင်သဖြင့်စပေါ်ငွေဖြစ်သည်မှာ
ထင်ရှားကြောင်း၊ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ အရ အငှားချထားမှု
ပျက်ပြယ်သည့်အခါ ပုဒ်မ ၆၅ အရ စပေါ်ငွေကို ပြန်ပေးရန် တာဝန်ရှိ
ကြောင်း သက်သေခံအဖြစ် လက်ခံထားပြီးသော သက်သေခံ (က) (ခ)
(ဂ) ငွေရပြေစာများကို ငွေရပြေစာ စာချုပ်များဟု ဖော်ပြလျက် တရား

မဝင် စာချုပ်များဟု သုံးသပ်ပြီး အမှုကို ပလပ်ခွဲခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း သက်သေခံ (က) (ခ) (ဂ) ငွေရပြေစာများမှ တရားဝင် ပြေ စာများဖြစ်ကြောင်း တင်ပြသည်။

၁၉၉၀
ဦးဝှာကေး
နှင့်
ဒေါ်သောင်း

အမှုကို လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်ရာ အယူခံတရားလို ဦးဝှာကေးသည် အယူခံတရားပြိုင်ဒေါ်သောင်း၏အိမ်ငှားဖြစ်ပြီး အချင်းဖြစ်အဆောက်အအုံကို အငှားချထားခြင်းအတွက် အိမ်ရှင်ဒေါ်သောင်းက အိမ်ငှား ဦးဝှာကေးထံမှ သက်သေခံ 'က'၊ 'ခ'နှင့် 'ဂ' ငွေရပြေစာများအရ စပေါ်ငွေ ကျပ် ၇၀၀၀၀/-ကို ၃ ကြိမ်ခွဲ၍ လက်ခံရယူခဲ့ကြောင်းနှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း မပြုရသေးကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားချေ။ အချင်း ဖြစ်ဥပစာမှာ ၁၉၈၄ ခုနှစ် မန္တလေး မီးကြီးလောင်ရာတွင် ပါသွားသဖြင့် မြေကို ပိုင်ရှင်အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်သောင်းအား သက်ဆိုင်ရာက ပြန်လည်ပေးအပ်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ဒေါ်သောင်းက စပေါ်ငွေပြန်မပေးခြင်းကြောင့် ဦးဝှာကေးက တရားစွဲဆို တောင်းခံခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်သောင်းက စပေါ်ငွေ မဟုတ် အိမ်ပြင်စရိတ်ဟု ထုချေသော်လည်း စပေါ်ငွေသာလျှင်ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်းနှင့် ဦးဝှာကေးအနေဖြင့် တရားစွဲဆို တောင်းခံခွင့်ရှိကြောင်း တိုင်းတရားရုံးက လက်ခံသုံးသပ်ထားသည်။ ယင်းသို့ သုံးသပ်ပြီးကာမှ သက်သေခံ 'က'၊ 'ခ' 'ဂ' ငွေရပြေစာများကို အခြေခံပြီး ရရန်ငွေများဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုပြေစာများမှာ လိုအပ်သော ထံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားခြင်းမရှိ၍ တရားမဝင်ဟုဆိုကာ အမှုကို ပလပ်ခွဲခြင်းဖြစ်သည်။

ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ တွင် ပဋိညာဉ်တစ်ခု မည်သည့်အခါ အချည်းနှီးဖြစ်ကာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၈ (၁) တွင် ငှားရမ်းထားသည့်ပစ္စည်း၏ အစိတ်အပိုင်းမှာ မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ လေဘေး အစရှိသည့် ဘေး အန္တရာယ် တစ်ရပ်ရပ် ကျရောက်ခြင်းကြောင့် လုံးဝပျက်စီးသွားလျှင် ငှားရမ်းခြင်း ပယ်ဖျက်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ငှားရမ်းထား သည့် အိမ်ခန်းမီးလောင်သွားရာ ဥပစာကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် မဖြစ်နိုင် တော့ သည့် အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လျှင် ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ အရ ငှားရမ်းခြင်း ပျက်ပြယ်သည်။ ဤသို့ ပဋိညာဉ်ပျက်ပြယ်လျှင် ပဋိညာဉ်ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်သွားပြီးပဋိညာဉ်ပျက်ပြယ်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေသမှာငှားရမ်းခြင်းပဋိညာဉ်များနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ကြောင်း မောင်ကျော် ငြိမ်းနှင့် မောင်ကျော်ကျော်^၁ အမှုတွင် ပြဆိုထားသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ခန်းကို အိမ်ရှင်အား ပြန်လည်

(၁) ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ ၈၁-၂၆၆ (တရားလွှတ်တော်)

၁၉၉၀
ဦးဝှာကေး
နှစ်
ဒေါ်သောင်း

မပေးအပ်ခြင်းကြောင့် အိမ်ရှင်အိမ်ငှား မပြတ်စသဖြင့် စပေါ်ငွေ ပြန်ရခွင့် မရှိဟုဆိုသော အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်သောင်း၏ ထုချေချက်မှာ လက်ခံရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ဤအမှုတွင် ဦးဝှာကေးအား ဒေါ်သောင်းက အငှားချထားသည့် အိမ် ဥပစာမှာ မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးဖြစ်၍ ငှား ရမ်း ခြင်း ပျက် ပြယ် ပြီး ဖြစ်ကြောင်း အငြင်းပွားစရာမရှိပေ။ ပဋိညာဉ်တစ်ချပ် ဖျက်ပြယ်သည့် အခါ ယင်းပဋိညာဉ်အရ ရရှိထားသည့် အကျိုးခံစားခွင့်ကို ရရှိထားသူ က ပြန်လည် ပေးအပ်ရမည်ဟု ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤအခြေအနေတွင် အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်ထံမှ ပေးအပ် ထားသော စပေါ်ငွေပြန်ရရှိခွင့်ရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် အရဆိုလျှင် အိမ်ရှင်အား ငှားရမ်းခအပြင် အပိုငွေ၊ စပေါ်ငွေတောင်းခံခြင်း မပြုရဟု တားမြစ်ထားသည်။ အိမ်ငှားကိုမူ ထိုသို့အပိုငွေ၊ စပေါ်ငွေ ပေးခြင်းမှ အတိအလင်း တားမြစ်ခြင်းမပြုချေ။ ထို့ ကြောင့် အဆိုပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ ကို ဆန့်ကျင်၍ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားတို့ စပေါ်ငွေ အပေးအယူ ပြုလုပ်ရာ၌ အတူတူ အပြစ်ရှိသည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ ယင်း သို့ ယူ ဆ လျှင် စပေါ်ငွေ ပေးအပ်ထားရသူအိမ်ငှားအဖို့ မတရားနစ်နာဖွယ်ရာရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်ထံမှ ပေးအပ်ထားသော စပေါ်ငွေပြန်ရရန် တရားစွဲဆိုခွင့် ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ အစ်အေဝါတစ်ပါး ၊ နှင့် အဗ္ဗူကွာရန် ၊ အမှုတွင် ကြည့်ပါ။

အလားတူပင် ယနေ့အိမ်ငှားအဖြစ် ခံ ယူ ရန် အ တွက် အိမ် ရှင် တို့ က အိမ်ငှားထံမှ ငှားရမ်းခအပြင် အပိုငွေ(အပျောက်ငွေ)အမြောက်အမြားကို တစ်လုံးတည်း တောင်းခံရယူလေ့ရှိကြသည်။ ထိုသို့အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်အား အပြီးအပိုင်ပေးအပ်ထားရသော အခြားအပိုငွေ (အပျောက်ငွေ) ကိုလည်း အိမ်ငှားက အိမ်ရှင်ထံမှ ပြန်ရရန် တောင်းခံ တရားစွဲဆိုခွင့် ရှိရမည်သာ ဖြစ်ကြောင်း အလျဉ်းသင့်၍ မှတ်ချက်ပြုလိုက်သည်။

ဤအမှုတွင် သက်သေခံ 'က'၊ 'ခ'၊ 'ဂ' ငွေရပြေစာတို့အရ ဒေါ်သောင်း က ဦးဝှာကေးထံမှ စပေါ်ငွေ ကျပ် ၇၀၀၀၀/လက်ခံရယူထားခဲ့ကြောင်း အငြင်းမပွား ထင်ရှားသည့်အချက်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အိမ်ရှင် ဒေါ်သောင်း က အိမ်ငှား ဦးဝှာကေးအား စပေါ်ငွေပြန်ပေးရန် တာဝန်ရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သူတို့အကြား ပြုလုပ်ထားသည့်အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ပဋိညာဉ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်မထားခြင်းကြောင့် တရားဝင် မဝင် စဉ်းစား စရာ မလိုတော့ပေ။ အဆိုပါ သက်သေခံ 'က'၊ 'ခ'၊ 'ဂ' ငွေရပြေစာတို့တွင်

(၂) ၁၉၆၂ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၅၄၅ (တရားရုံးချုပ်)

၁၉၉၀
ဦးဌာကေး
နှင့်
ဖေဖေသောင်း

(၁၅) ပြားတန် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်လျက် ငွေလက်ခံသူ ဒေါ်သောင်း က လက်မှတ်ရေးထိုးထားရာ ယင်းငွေရပြေစာတို့သည် တံဆိပ်ခေါင်းအက်ဥပဒေ ပထမဇယား၊ အမှတ်စဉ် ၅၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်ထားသော တရားဝင်ပြေစာများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်မထား၍ တရားဝင် ပြေစာများ မဟုတ်သဖြင့် ယင်းပြေစာများကို အခြေခံ၍ စပေါ်ငွေပြန်ရခွင့် မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ၃-၁၂-၀၅ နေ့တွင် သက်သေခံအဖြစ် လက်မခံဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော စာရွက်စာတမ်းမှာ အထက်ပါပြေစာများမဟုတ်ချေ။ အိမ်ရှင်အိမ်ငှားကတိစာချုပ်သာဖြစ်သည်ကို တိုင်းတရားရုံးက သတိမူမိဟန်မတူပေ။

ထို့ပြင် ငွေပေးဆပ်ရန်ဒီကရီ တစ်စုံတစ်ရာ ချမှတ်ရာတွင် တရားရုံးက တရားစွဲဆိုသောနေ့ရက်မှ ဒီကရီချမှတ်သောနေ့အထိနှင့် ဒီကရီချမှတ်သောနေ့မှ ငွေပေးဆပ်သောနေ့အထိ သင့်တော်သည် ထင်မြင်သောနှုန်းဖြင့် အတိုးပေးစေရန် ချမှတ်နိုင်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် အတိုးပါပေးစေရန် မူလရုံး တရားလို ဦးဌာကေး တောင်းခံသည့် သက်သာခွင့်ကိုပါ လက်ခံစဉ်းစားရန်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ချေးငွေကိစ္စ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ဦးဌာကေး တောင်းဆိုသော တရားစွဲဆိုသည့်နေ့က စတင်ပေးစေရန် သင့်မည်မဟုတ်ပေ။ ပုဒ်မ ၃၄ အရ တရားရုံးက သတ်မှတ်သော အတိုးနှုန်းသည် သာမန်အားဖြင့် တစ်နှစ် ငွေကျပ်တစ်ရာလျှင် ၉/နှုန်း သို့မဟုတ် ၎င်းနှုန်းထက်လျော့သည့် ပဋိညာဉ် ထားရှိလျှင် ပဋိညာဉ်တွင်ပါရှိသော နှုန်းအတိုင်း သတ်မှတ်ရမည်ဟု တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၁၇၃ တွင် ပြဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံ တရားလို ဦးဌာကေးက စွဲဆိုသည့်အတိုင်း စပေါ်ငွေကျပ် ၇၀၀၀၀/အပြင် သင့်တော်သော အတိုးပါ ပေးစေရန် ဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဦးဌာကေး စွဲဆိုသည့် အတိုင်း စပေါ်ငွေ ကျပ် ၇၀၀၀၀/နှင့် ဒီကရီချမှတ်သောနေ့မှ ငွေပေးဆပ်သောနေ့အထိ အတိုး ၉ ရာခိုင်နှုန်းပေးစေရန် စရိတ်နှင့် တကွ ဒီကရီ ချမှတ်ပေးလိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀/သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရှေ့တွင်

ဦးသောင်း

နှင့်

မတင်တင်ဦး ပါ(၆)*

၁၉၉၀
ဒီဇင်ဘာလ
၁၁ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၄ နှင့် နည်း ၆-အမွေစီမံ ခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုသည် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုမှုမဟုတ်ခြင်း-တရား စွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်း များကို မည်သည့်အခါ သီးခြားစစ်ဆေးစီရင်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၄ သည် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှုကို ရည်ညွှန်းသည်။ ယခု အမှုတွင် အမွေခွဲဝေရမည့် ပစ္စည်းများတွင် မရှေ့ မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများ ပါဝင်သော်လည်း အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အမှုသည် အနှစ် သာရအားဖြင့် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုသည် မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလို ပူးတွဲစွဲဆိုလိုသော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို အမှုတစ်မှုတည်းတွင် ပူးတွဲစွဲဆိုခြင်းအားဖြင့် အမိန့် ၂၊ နည်း ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ပိတ်ပင်ရန်အကြောင်း မရှိနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးတွဲစွဲဆိုရုံမျှဖြင့် အမှုကို ပလပ်ရန်မဟုတ်ချေ။ ပူးတွဲထားသော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို စုပေါင်း၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း မပြုနိုင်လျှင် တရားရုံးက သီးခြားစစ်ဆေး စီရင်စေရန်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၆ ၌ တရားရုံးသည် သင့်သည်ထင်မြင်သည့် အခြားအမိန့် ချမှတ်နိုင်သည်ဆိုရာ၌ အမှုကို ပလပ်ပစ်ရမည်ဟုဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ချေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် -ဦးမင်းခေတ္တ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် -ဦးမြစိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး -ဦးအောင်ဇွေ

* ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၉၊
 + ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃၁ တွင် ချမှတ်သော (၂၂-၂-၈၉)
 ရက်စွဲပါ မန္တလေး တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၀
နှင့်
မတင်ထင်ဦး
၀၁ (၆)

ဦးကိုကြီးနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့သည် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ လင်မယား ဖြစ်ကြ၍ သားရင်း သမီးရင်း ထွန်းကားခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ အယူခံတရားလို ဦးသောင်းသည် ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ မောင်အရင်းဖြစ်သည်။ ဦးကိုကြီးနှင့် အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်လှတင်၊ ဦးဘခင်၊ ဦးကိုလေး၊ ဒေါ်တင်ညွန့်နှင့် ဦးထွေး တို့သည် ညီအစ်ကို မောင်နှမများ ဖြစ်ကြသည်။ ဦးကိုကြီး ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အယူခံတရားပြိုင် မတင်တင်ဦး အား ဒေါ်ကြည်ကြည်က မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆို၍ ကိတ္တိမသမီးအဖြစ် မွေးစားခဲ့သည်။ ဦးကိုကြီးနှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် အသီးသီး ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ အယူခံတရားလို ဦးသောင်းက မတင်တင်ဦးနှင့် အထက် ဖော်ပြပါ ဦးကိုကြီး ၏ ညီအစ်ကို မောင်နှမများအပေါ် ဒေါ်ကြည်ကြည် က မတင်တင်ဦးအား မွေးစားသောစာချုပ်မှာ လိမ်လည်လှည့်ဖြားသွေးဆောင် ဖြားယောင်းပြီး မတရားဩဇာထွမ်းမိုး၍ ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ဟု အဆိုပြုကာ ယင်းစာချုပ်ဖျက်ပြယ်ကြောင်း၊ မြက်ဟကြေသာပေးရန်နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃၁ (အနောက်တောင်) တွင် တရားစွဲဆိုသည်။ တိုင်းတရားရုံးက ဦးသောင်းအဆိုပြုသည့် တရားစွဲရန် အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို အမှတ်တမူတည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေရန် စွဲဆိုခွင့် မရှိဟု အကြောင်းပြကာ ဦးသောင်း စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ် လိုက် သဖြင့် ဦးသောင်းက တရားရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

အမှုကို စိစစ်ကြည့်ရာ တိုင်းတရားရုံးသည် ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၉ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ ဒေါ်လှတင်၊ ဦးဘခင်၊ ဦးကိုလေး၊ ဒေါ်ခင်ညွန့်နှင့် ဦးထွေးတို့သည် ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့် ရှိသူများမဟုတ်ဟုအကြောင်းပြကာအဆိုလွှာကိုလိုအပ်သလိုပြင်ဆင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် ဒေါ်လှတင် ပါ-၅ ဦးတို့အား အမှုသည်များစာရင်းမှ ဖယ်ထုတ်သင့် မသင့်၊ ပဏာမ ငြင်းချက်ထုတ်နှုတ် ကြားနာပြီးနောက် စာရင်းမှ ဖယ်ထုတ်သင့်သည်ဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ် ခဲ့သည်။ အပြီးသတ်အမိန့်ချမှတ်ရာ၌ အဆိုပါအမှုသည် (၅) ဦးအား တရားပြိုင်စာရင်းမှ ဖယ်ထုတ်ကြောင်း အတိအလင်း အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြု၊ သို့ရာတွင် အဆိုလွှာကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းက ဒေါ်လှတင်တို့ (၅) ဦးအား တရားပြိုင်စာရင်းမှ ပယ်ထုတ်သည့်သဘော သက်ရောက်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးသောင်းနှင့် ဒေါ်လှတင်ပါ-၅ ဦး တို့က ယခင် ဗဟိုတရားရုံး (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၁၉၈၇ ခုနှစ် တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၄၆ နှင့် ၁၄၇ တို့တွင် အပြန်အလှန် လျှောက်ထား ခဲ့ကြသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဗဟိုတရားရုံးက အထက်ဖော်ပြပါ ပြင်ဆင်မှုတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အတည်ပြုပြီး အဆိုလွှာကိုပြင်ဆင်စေရန် အမိန့်ကိုမူ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ယခင်ဗဟိုတရား

၁၉၉၀
ဦးသေခင်း
နှင့်
မတင်တင်ဦး
၁၇(၆)

ရုံးတို့၏ အမိန့်အရ အမှုတွင် တရားပြိုင် မတင်တင်ဦး တစ်ဦးတည်းသာ ကျန်ရစ်တော့ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ပါလျက် တိုင်းတရားရုံးက အမှုကိုအပြီးသတ် ပလပ်ရာတွင် စီရင်ချက်တွင်လည်းကောင်း၊ ဒီကရီတွင် လည်းကောင်း ဒေါ်လှတင်ပါ ၅ ဦးတို့ကို တရားပြိုင်အဖြစ် ဖော်ပြချမှတ် ခြင်းမှာ အထင်အရှားမှားယွင်းသည်။ အယူခံတရားလိုကလည်း တရား ရုံးချုပ်တွင် ဤအယူခံကို တင်သွင်းရာ၌ ထို(၅)ဦးအား အယူခံတရားပြိုင်များ အဖြစ် ဖော်ပြခြင်းမှာ ထပ်ဆင့်မှားယွင်းသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အယူခံတရားလို၏ အမှုကို ပလပ်ရာ၌ အောက်ပါ အတိုင်း အကြောင်းပြသည်-

‘သို့ဖြစ်သောကြောင့် မှတ်ပုံတင် ကိတ္တိမစာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်သော စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုနှင့် အမွေပုံ မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည့်အချက် (၂)ချက်ကို ပူးတွဲစွဲဆိုခွင့် ရှိမရှိအပေါ် သုံးသပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ မတူညီသည့်အမှုဖြစ် အကြောင်းအရာကိုပူးပေါင်းစွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်းကို တရားပြိုင်၏ ချေလွှာအပိုဒ် (၂၀) တွင် တစ်ပေါင်းတည်း မစွဲနိုင် ကြောင်းကို အမိန့် (၂) နည်းဥပဒေ (၇) နှင့်အညီ ကန့်ကွက် ငြင်းဆို ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၎င်းအပြင် ဤအမှုစွဲဆိုနိုင်ရန် တရား ရုံး ၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ စွဲဆိုထားသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂ နည်းဥပဒေ (၄) အရ အဆိုလွှာအပေါ် လက်ခံစဉ်းစားရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်တော့ပေ။

ထို့ကြောင့် ကိတ္တိမမွေးစားစာချုပ် ပယ်ဖျက်ရန်အကြောင်းအရာမှာ ၁၇-၃-၈၇ နေ့တွင် ပေါ်ပေါက်ပြီး အမွေအုပ်ထိန်းရန် အမှုမှာ ဒေါ်ကြည်ကြည် ကယ်လွန်သည့် ၃-၄-၈၇ နေ့တွင် ပေါ်ပေါက်သဖြင့် မတူညီသည့်အမှုဖြစ်အကြောင်းအရာ (၂)ခုကိုပေါင်း၍ စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ဤပဏာမငြင်းချက်ကို တရားပြိုင်အကျိုးငှာ ဖြေပြီးအဆိုလွှာကို စရိတ် နှင့်တကွ ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၄ သည် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း လက်ရောက်ရလိုမှုကို ရည်ညွှန်းသည်။ ယခုအမှုတွင် အမွေခွဲဝေ ရမည့်ပစ္စည်းများတွင် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းများပါဝင်သော်လည်း အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အမှုသည် အနှစ်သာရအားဖြင့် မရွှေ့ မပြောင်း နိုင်သည့်ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုသည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံ တရားလို ပူးတွဲစွဲဆိုလိုသော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို အမှု

တစ်ဖူတည်းတွင် ပူးတွဲစွာဆိုခြင်းအားဖြင့် အမိန့် ၂၊ နည်း ၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက ပိတ်ပင်ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ချေ။ ထို့ပြင် တရား စွဲဆိုရန် အကြောင်းများကို မှားယွင်းပူးတွဲစွာဆိုရုံမျှဖြင့် အမှုကို ပလပ်ရန် မဟုတ်ချေ။ ပူးတွဲထားသော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းများကို စုပေါင်း၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမပြုနိုင်လျှင် တရားရုံးက သီးခြားစစ်ဆေးစီရင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၆ ၌ တရားရုံးသည် သင့်သည်ထင်မြင်သည့် အခြားအမိန့် ချမှတ်နိုင်သည်ဆိုရာ၌ အမှုကို ပလပ်ပစ် ရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ချေ။ ဦးချစ်မောင် ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်အုန်းသွင် ၊ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ အမှု၏ထူးခြားသော အခြေအနေအရ သီးခြားစစ်ဆေး စီရင်ခြင်းမပြုဘဲ အဆင်ပြေပြေ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်မည့် အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုကို ရွေးချယ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် လက်ရှိ အမှုတွင် တရားလိုက စစ်ဆေးစီရင်ပေးစေလိုသော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်စေပြီး အခြား တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်း စပ်လျဉ်း၍ အမှုကို ရုပ်သိမ်း ခွင့် ပြုစေ၍ တရားတစ်ထုံးစွဲဆိုရန် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဦးသောင်း
နှင့်
မတင်တင်ဦး
ပါ(၆)

ဤအမှုတွင် တရားလိုဘက်တွင် တရားလိုတစ်ဦး တရားပြိုင်ဘက်တွင် တရားပြိုင်းတစ်ဦးသာ ရှိသည်။ ဦးသောင်း၏ အဆိုပြုချက်အရ သူတို့ နှစ်ဦးသည် ပူးတွဲ အမွေဆိုင်များ မဟုတ်ကြချေ။ အမွေမှုတွင်ပူးတွဲ အမွေဆိုင်များက တရားဆိုင်ကြံရသည်။ သူတစ်ဦးများပါဝင်ရန် အကြောင်း မရှိဟု စစ်ပြီးခေတ် နောက်ပိုင်းတွင် မောင်သိန်းနှင့် ဒေါ်ထွေးနှင့် အခြားသူများ ၊ စီရင်ထုံးမှစ၍ စီရင်ထုံး အများအပြား တညီတညွတ်တည်း ပြဆိုထားသည်။ ဦးမောင်ညို နှင့် အဘူ(ခ)မောင်အေးမောင် ပါ ၁၉ ၊ အမှုမှာ ခြွင်းချက်ဖြစ်သည်။ မတင်တင်ဦးအား အမွေရှင် ဒေါ်ကြည်ကြည်က ကိတ္တိမသမီးအဖြစ် မွေးစားခြင်းမှာ အထမြောက်ပါမူ ကွယ်လွန်သူ၏ မောင်ဖြစ်သူ ဦးသောင်းသည် ကွယ်လွန်သူ၏ ကိတ္တိမသမီး နှင့် ယှဉ်၍ အမွေဆက်ခံခွင့် မရှိနိုင်သဖြင့် ၊ အယူခံတရားလို စွဲဆိုသော အမှုမှာ အောင်မြင်ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ချေ။ အကယ်၍ ဒေါ်ကြည်ကြည်က မတင်တင်ဦးအား မွေးစားခြင်းသည် ပျက်ပြယ်ပါမူ ဦးသောင်းသည် ဒေါ်ကြည်ကြည် ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများကို မတင်တင်ဦး လက်ဝယ်မှ လက်ရောက်ရလိုကြောင်း အရေးဆိုရန်ဖြစ်သဖြင့် ဦးသောင်း စွဲဆိုသော အမှုမှာ အမှုပုံစံလွှဲမှားပေလိမ့်မည်။ ဤအခြေအနေတွင် အောက်ရုံး၏ အကြောင်းပြချက်များမှာ မှားယွင်းသော်လည်း ဦးသောင်း စွဲဆို

(၁) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ ၈-၁၃၉၊
(၂) ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ ၈-၄၁၀
(၃) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ ၈-၄၅၈

•၉၉•
ဦးသောင်း
နှင့်
မောင်စင်ဦး
၀၁ (၆)

သော အမှုအား ပလပ်ခြင်းမှာမူ အထက်တွင် ဖော်ပြသော အကြောင်း
များကြောင့် မှန်ကန်သည်။
ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို တရားရုံး အဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်
လိုက်သည်။

၉၅.နေခ ကျပ် ၁၀၀ / သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

ဒေါ်သန်းခင်

နှင့်

ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ဇင် *

(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ခင်ခင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)

+ ၁၉၉၀
ဇွန်လ ၂၉ရက်

မြန်မာဇေလွှဲထုံးတမ်း ဥပဒေ-အမွေဆက်ခံခြင်း-မွေးစားသားသမီး၊
မွေးစားမိဘထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မွေးစားသည့် ကလေးသည် ၎င်း၏ မိရင်း ဘရင်း
ထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့် ဆုံးရှုံးပြီး၊ မွေးစားမိဘနှင့် မွေးစားမိဘ၏ ဆွေမျိုး
များ ထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့်ရသည်ဆိုသည့် ဥပဒေသည် မြန်မာ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာ တရားဥပဒေတွင် အခြေခံ အချက်တစ်ရပ်ဖြစ်နေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်- ဦးသိမ်းအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်အတွက်- ဦးကြည်ဝင်း (သန်လျင်) တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်သစ်

ရော့ဝတီတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၄/၀၄ (ပုသိမ်
အနောက်)တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ စူနီရန်ပတ် (ခ) အမှတ် ၂၃ (ခ) နေ
ဒေါ်သန်းခင်က ပုသိမ်မြို့၊ တံတားကြီးလမ်း၊ အမှတ် ၆၆ (ခ) နေ
ဒေါ်ခင်ခင် အပေါ် မိမိလက်ဝယ်ရှိ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ငစ္စည်းများ
ဖြစ်သော ပုသိမ်မြို့၊ မြို့တောင် (ဘီ) အကွက်၊ တရုတ်စု၊ အုပ်စုအမှတ်(၂၄)
အသည်ကြီး ကုန်သည်လမ်းရှိ ၁၉၁၂-၁၃ ခုနှစ်၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၆၆၃/
၂၁၇၉ ဘလောက် နံပါတ် ၂၁ (ကေ)၊ မြေဧရိယာ စတုရန်းပေ
၆၄၃၀ ရှိ မြေကွက်ဖြစ်သော ပုသိမ်မြို့ အနောက်ပိုင်းမြို့နယ်၊ စဉ်းအိုးဖို
အုပ်စု၊ အမှတ် ၆၃၊ မြို့မအလယ်၊ ၁၉၅၃-၅၄ ဦးပိုင် နံပါတ် ၁၃၀၊
မြေဧရိယာ ၁၃၀ နှင့် ၎င်းပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံဖြစ်သော သုံးခန်းနှစ်ထပ်
တိုက် အိမ်တစ်လုံး တွက်ကြီးတန်းလမ်း အမှတ် (၁) အမည်တွင်သော

* ၁၉၉၀ ဩဂုတ်လ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၅
+ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၄ တွင် ခုမှတ်သော (၂၅-၁၀-၈၉)
ရက်စွဲပါ ရော့ဝတီတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် မိကရီကိုအယူခံမှု

၁၉၉၀
ဒေါ်သန်းခင်
နှင့်
ဒေါ်နွဲ့နွဲ့တင်

သုံးခန်း နှစ်ထပ်တိုက်တစ်လုံးနှင့် မော်တော်ကားရုံ တစ်ရုံတို့မှာမိမိ တစ်ဦးတည်းပိုင်သော ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟာ ကြေညာပေးစေ လိုမှု စွဲဆိုရာ မူလရုံးက အချင်း ပစ္စည်းများ၏ ထက်ဝက်ကိုသာ ပိုင်ဆိုင် ကြောင်း မြက်ဟာကြေညာသည့် ဒီကရီကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဒီကရီကို ဒေါ်သန်းခင်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤတရားမ ပထမ အယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

အဆိုလွှာတွင် ဒေါ်သန်းခင်က အချင်းဖြစ် မရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများမှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးဘိုးရင်နှင့် ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့ နှစ်ဦးပိုင်ဆိုင် ကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည်မိမိအား (၁၁) လ သမီးအရွယ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်သည် ၎င်း၏ အစ်မ ဒေါ်တင်၏ သမီး ဒေါ်တင်တင်အား ဦးဘိုးရင် သေဆုံးပြီး နောက်တွင်လည်းကောင်း၊ ကိတ္တိမသမီးများအဖြစ် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်များဖြင့် မွေးစားခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်တင်တင်သည် ၂၉-၄-၈၈ နေ့တွင် ကွယ်လွန်၍ ဦးဘိုးရင်နှင့် ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့ပိုင် ပစ္စည်းကို မိမိတစ်ဦးတည်းကသာ ဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်မှာ ဒေါ်တင်တင်၏ အစ်မဖြစ်ပြီး မိမိ၏ အကျိုးကိုဆန့်ကျင်၍ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားသဖြင့် ဤအမှုကို စွဲဆိုရကြောင်း အဆိုပြုသည်။

ချေလွှာတွင် ဒေါ်ခင်ခင်က အချင်းပစ္စည်းများကို ဦးဘိုးရင် ဒေါ်ဒေါ် ဆင့်တို့ပိုင်သည်မှာ မှန်သော်လည်း ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်က မိမိ၏ ညီမ ဒေါ်တင်တင်ကိုပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ မွေးစား မိဘများဖြစ်သည့်ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့က မွေးစားသမီးများ ဖြစ်ကြသည့် ဒေါ်သန်းခင်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့ကို သီးခြား အမွေ ခွဲဝေပေးပြီးဖြစ်၍ ဒေါ်တင်တင် ပိုင်ဆိုင်မှုရှိသော ပစ္စည်းများအရပ်ရပ်တွင် သွေးရင်း အစ်မတော်စပ်သူ မိမိက မြန်မာ့ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေပါ အမွေဆက်ခံခွင့် အစီအစဉ်အရ အမွေဆက်ခံထိုက်သူဖြစ်၍ ဒေါ်သန်းခင် အနေဖြင့် ဤအမှုကို စွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း အဓိက ချေပသည်။

မူလရုံးက အဆိုအချေများအရ အောက်ပါငြင်းချက် (၄) ရပ်ကိုထုတ် ခဲ့သည်။

- ၁။ အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံများနှင့် အိမ်ခန်းများမှာ တရားလို ဒေါ်သန်းခင်နှင့် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်တင်တင်တို့ ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်မှုရှိကြ သည် ဆိုတာ မှန်သလား။
- ၂။ အချင်းဖြစ် အဆောက်အအုံများနှင့် ပစ္စည်းများကို ဒေါ်သန်းခင် (သို့မဟုတ်) ဒေါ်တင်တင် ပိုင်ဆိုင်သလား။

၃။ ဦးဘိုးရင်နှင့်ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့မှာ မကွယ်လွန်မီကပင် တရားလိုနှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့အား သီးခြား အမွေ ခွဲပေးခဲ့ပြီးဆိုတာ မှန်သလား။

၁၉၉၀
ဒေါ်သန်းခင်
နှင့်
ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ခင်

၄။ တရားလိုသည် မည်သည့် သက်သာခွင့်ရထိုက်ပါသနည်း။

မူလရုံးက ငြင်းချက်များကို စစ်ဆေးကြားနာ၍ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို ဒေါ်သန်းခင်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့ မူးတွဲပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ဒေါ်သန်းခင် (သို့မဟုတ်) ဒေါ်တင်တင် တစ်ဦးတည်း မပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို အမွေခွဲဝေပြီးကြောင်း၊ အထောက် အထား မရှိကြောင်း သုံးသပ်ကာ ဒေါ်သန်းခင်အနေဖြင့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများ၏ ထက်ဝက် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတွင် ဒေါ်သန်းခင်က ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာ ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်းကိုအမွေခွဲဝေသည့်သဘောဖြင့် ပစ္စည်းထက်ဝက်ကိုသာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေနှင့်အညီ အမွေဆက်ခံသူအဖြစ် မိမိတစ်ဦးတည်းသာ ကျန်ရစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားပါလျက် ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့ ကျန်ရစ်သော အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများအပေါ် ထက်ဝက်သာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ် ခြင်းမှာ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကြောင်း၊ အမွေဆက်ခံခွင့် လုံးဝမရှိသော သူစိမ်းဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ခင်ကို အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း အကြောင်းပြသည်။

ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများမှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးဘိုးရင်နှင့် ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့ပိုင် ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမပွားချေ။ ထို့ပြင် အယူခံတရားလို ဒေါ်သန်းခင်နှင့် မူလတရားပိုင် ဒေါ်ခင်ခင်၏ အစ်မတော်သူ ဒေါ်တင်တင် တို့သည် ဦးဘိုးရင်နှင့် ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့၏ မွေးစားသမီးများဖြစ်ကြကြောင်း အငြင်းမထွက်ချေ။ ဒေါ်တင်တင်မှာ ၂၉-၄-၈၇ နေ့တွင် တစ်ကိုယ်တည်း ဘဝဖြင့်ကွယ်လွန် ခဲ့သည်။ ဒေါ်တင်တင်၏ အစ်မတော်သူ ဒေါ်ခင်ခင်က ဒေါ်တင်တင် ပိုင်ဆိုင်သည်ဆိုသော ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာ လျှောက် ထား၍ ဒေါ်သန်းခင်က ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

မွေးစားသည့်ကလေးသည် ၎င်း၏ မိရင်းဘရင်းထံမှ အမွေဆက်ခံခွင့် ဆုံးရှုံးပြီး မွေးစားမိဘနှင့် မွေးစားမိဘ၏ ဆွေမျိုးများထံ အမွေ

(၁) ၅၊ အောက်မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ ၈၁-၈၉။

၀၉၉၀
ဒေါ်သန်းခင်
နှင့်
ဒေါ်နွဲ့ခင်

ဆက်ခံခွင့်ရသည်ဆိုသည့် ဥပဒေသည် မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ တရား
ဥပဒေတွင် အခြေခံ အချက်တစ်ရပ် ဖြစ်နေသည်။ ထိုဥပဒေသဘောကို
မသော် နှင့် မစိန် အမှု တွင်ကြည့်ပါ။

ဒေါ်ခင်ခင်မှာ ဒေါ်တင်တင်နှင့်မိတူဘာတူမှမွေးဖွား၍ ညီအစ်မအရင်း
တော်စပ်သော်လည်း ဒေါ်တင်တင်ကို ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့် တို့က
မှတ်ပုံတင် စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် မွေးစားခဲ့၍ ဒေါ်တင်တင်၏ အမွေကို
ဒေါ်ခင်ခင် အနေဖြင့် ဆက်ခံခွင့်မရှိချေ။ ဒေါ်တင်တင်မှာ တိုက်ရိုက်အမွေ
ဆက်ခံသူမရှိဘဲ ကွယ်လွန်ခဲ့၍ မွေးစားညီအစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းခင်
(အယူခံတရားလို) ကသာ ဒေါ်တင်တင်၏ အမွေကို ဆက်ခံသည်။
မူလရုံးက ရည်ညွှန်းဆုံးဖြတ်ခဲ့သော မောင်ခက် နှင့် မရင် အမှု တွင်
ကွယ်လွန်သူ မွေးစားသားကို ညီမအရင်းက နှာစဉ်၌ ပြုစုခဲ့၍ နှမအရင်း
သည် မွေးစားမိဘဘက်မှ တော်စပ်သည့် တစ်ဝမ်းကွဲ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ
များထက် မွေးစားသား၏အမွေကို ရခွင့်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ
ခြင်းချက်မျှသာ ဖြစ်သည်။

ယင်းအမှု၌ မွေးစားသားတွင် ပိုမိုနီးစပ်သည့် အမွေစားအမွေခံ မကျွန်
ရစ်ခဲ့၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည် ဤအမှုတွင် မွေးစားညီမ အယူခံ တရားလို
ဒေါ်သန်းခင် ကျန်ရစ်နေရာ မွေးစားသမီးဖြစ်သူ ဒေါ်တင်တင်၏ အစ်မ
အရင်း ဒေါ်ခင်ခင်က ဒေါ်တင်တင်၏အမွေကို ခံစားခွင့်မရှိချေ။ ထို့ပြင်
ဒေါ်သန်းခင်နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့သည်လည်း အမွေခွဲဝေပြီးကြောင်း မပေါ်
ပေါက်၍ ဒေါ်တင်တင်ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းလည်း မတည်ရှိသေးပေ။
ကွယ်လွန်သူ ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့ ကျန်ရစ်သော အမွေပုံပစ္စည်း
အဖြစ်သာ တည်ရှိနေပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့၏
တုမဖြစ်သူဒေါ်ခင်ခင်သည် ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့၏ မွေးစားသမီး
ဒေါ်သန်းခင်နှင့် ယှဉ်၍ အမွေခံစားခွင့်မရှိချေ။ ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်
တို့တွင် အမွေစားအမွေခံအဖြစ် ဒေါ်သန်းခင်တစ်ဦးတည်းသာ ကျန်ရှိရာ
အမွေပုံပစ္စည်းများတွင်ဒေါ်သန်းခင်ထံသို့သာသက်ဆင်းပေသည်။ ကွယ်လွန်
သူ ဒေါ်တင်တင်၏အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ခင်သို့ သက်ဆင်းရန်အကြောင်း
မရှိချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းအချက်များအရ မွေးစားသမီး ဒေါ်တင်တင်
ဥသမ္ဘာသည့်အခါ ယင်းအမွေကို ဆွေမျိုးအရင်းအချာများက အမွေ
လမ်းကြောင်းအရ ဆက်ခံခွင့်ရှိသည်။ အမွေဆက်ခံခွင့် ကိစ္စများတွင်

(၂) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၂၇(၂၉)။

သုခိမ်းပြင်ပြင် ဖြစ်၍သွားသည်ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကြောင်း ကောက်ယူ၍ မူလရုံးက ဒေါ်သန်းခင်သည် အမွေပုံ၏ ထက်ဝက်သာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ခြင်းမရှိချေ။

၁၉၉၈
ဒေါ်သန်းခင်
နှင့်
ဒေါ်ခွဲခွဲခင်

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မူလရုံး၏ ၂၅-၁၀-၈၉ ရက်စွဲပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပက်ဖျက်ပြီး ဦးဘိုးရင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆင့်တို့ ကျန်ရစ်သော အဆိုလွှာအပိုဒ်(၁)ပါ အမွေပုံပစ္စည်းများမှာ ဒေါ်သန်းခင် တစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာသည့် ဒီကရီကို စရိတ်နှင့် တကွ ချမှတ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားပ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရှေ့တွင်

ဒေါ်သန်းညွန့်ပါ(၄)

နှင့်

ဦးအုန်းမြိုင် *

+ ၁၉၉၀

ဒီဇင်ဘာလ

၂၀ ရက်

အပ်ဝရမ်းကို အတည်ပြုခြင်း-ဘိလစ်ကဆောင်ရွက်ရန်နည်းလမ်း။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဘိလစ်ဖြစ်သူသည် အပ်ဝရမ်းကို အတည်ပြုရာ၌ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန်ရှိသော ဥပစာ၌ တရားရှုံး နေထိုင်ခြင်း ရှိမရှိ မိမိဘတ်စွမ်းသမျှ စုံစမ်းစိစစ်ရသည်။ တရားရှုံး မရှိသည့်တိုင်အောင် ပေးအပ်ရန်ဖြစ်သော ဥပစာတွင် လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဒီကရီကိုလိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများ ဟုတ်မဟုတ် ထပ်ဆင့်စုံစမ်းရမည်။ လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရလျှင် အပ်ဝရမ်း၌ အခွင့်အာဏာ ပေးအပ်ထားသည့်အတိုင်း ထိုသူတို့ကိုဖယ်ရှားရန်ဖြစ်သည်။ ပေးအပ်ရန်ဖြစ်သော ဥပစာ၌ တရားရှုံးလည်းမရှိ၊ ဒီကရီကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများလည်း နေထိုင်ခြင်းမပြုကြောင်း တွေ့ရပြီး အခြားသူများ နေထိုင်လျက်ရှိခြင်းကြောင့် ပစ္စည်းကို တရားနိုင်အား မပေးအပ်နိုင်လျှင် အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြ၍ အပ်ဝရမ်းကို အတည်မပြုရကြောင်း တရားရုံးသို့ အစီရင်ခံရန်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးသန်းကျော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးတင်လှအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်သစ်

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမူ အမှတ် ၄၆ / (အရှေ့မြောက်) တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်သန်းညွန့်တို့က ဦးအုန်းမြိုင် အပေါ် မန္တလေးမြို့၊ အရှေ့မြောက်မြို့နယ်၊ ယခင် ရန်မျိုးလုံရပ်ကွက် တရားရုံး ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၇ တွင် ၎င်းတို့၏ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်စိမ်းစိမ်းက ဦးအုန်းမြိုင်အပေါ် ရရှိထားသော ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၅၂
 + ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမူအမှတ် ၄၆ တွင် အမှတ်ထော (၂၉-၅-၉၀) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု၊

(၁) (က) အရ ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက ၃၀-၄-၉၀ ရက်စွဲပါ အပ်ဝရမ်းကို ထုတ်ဆင့်သောအခါ ဦးအုန်းမြိုင်သည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင်နေထိုင်ခြင်း မရှိဟု အကြောင်းပြကာ ဝရမ်းကိုအတည်မပြုဘဲ ပြန်သွင်းသည်။ တရားနိုင်ဘက်မှ အပ်ဝရမ်း ထပ်မံထုတ်ပေးရန်လျှောက်ထားရာ တိုင်းတရားရုံးက လျှောက်လွှာကို ပလပ်ပြီး ဇာရီမှုကို ပိတ်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်သန်းညွန့်တို့က တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံကို တင်သွင်းလာသည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်သန်းညွန့်
ပါ(၄)
နှင့်
ဦးအုန်းမြိုင်

အပ်ဝရမ်းကို အတည်ပြုသူ ဝန်ထမ်းသည်အပ်ဝရမ်းကို အဘယ်ကြောင့် အတည်မပြုရကြောင်း အစီရင်ခံရန် အပ်ဝရမ်းတွင် အတိအလင်း ဖော်ပြထားပါလျက် “ရပ်ကွက် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ ခထောက်ခံချက်အရ အတည်မပြုနိုင်ဘဲ ပြန်လည်တင်သွင်းအပ်ပါသည်” ဟူသော မှတ်ချက်ကိုရေးသား၍ ဝရမ်းကိုပြန်လည်တင်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အပ်ဝရမ်းနှင့်အတူ ပူးတွဲထားသော ထောက်ခံစာတွင် ဦးအုန်းမြိုင်သည် ရန်မျိုးလုံရပ်၊ အကွက် ၇၄၀ တွင် နေထိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း မှန်ကန်ပါသည်ဟု ဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝရမ်းအတည်ပြုသူသည် ဝရမ်းကို အတည်ပြုရာ၌ အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖယ်ရှားစေရန် တာဝန်ရှိသည်-

- (က) တရားရှုံး
- (ခ) ဒီကရီအရ လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများ။

ဘိလစ်ဖြစ်သူသည် အပ်ဝရမ်းကိုအတည်ပြုရာ၌ လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် ရှိသော ဥပစာ၌ တရားရှုံးနေထိုင်ခြင်း ရှိမရှိ မိမိတတ်စွမ်းသမျှ စုံစမ်းစိစစ်ရသည်။ တရားရှုံးမရှိသည့်တိုင်အောင် ပေးအပ်ရန်ဖြစ်သော ဥပစာတွင် လက်ရှိ နေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဒီကရီလိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသူများရှိသူများဟုတ်မဟုတ် ထပ်ဆင့် စုံစမ်းရမည်။ လိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသူများဖြစ်ကြောင်းစိစစ်တွေ့ရှိရလျှင် အပ်ဝရမ်း၌ အခွင့်အာဏာ ပေးအပ်ထားသည့်အတိုင်း ထိုသူတို့ကို ဖယ်ရှားရန်ဖြစ်သည်။ ပေးအပ်ရန်ဖြစ်သော ဥပစာ၌ တရားရှုံးလည်း မရှိ၊ ဒီကရီလိုက်နာရန်တာဝန်ရှိသူများလည်း နေထိုင်ခြင်း မပြုကြောင်းတွေ့ရပြီး အခြားသူများနေထိုင်လျက်ရှိခြင်းကြောင့် ပစ္စည်းကို တရားနိုင်အား မပေးအပ်နိုင်လျှင် အကျိုးအကြောင်း ဖော်ပြ၍ အပ်ဝရမ်းကို အတည်မပြုရကြောင်း တရားရုံးသို့ အစီရင်ခံရန်ဖြစ်သည်။

တရားနိုင်များက အပ်ဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ပေးရန် ၂၁-၅-၉၀ ရက်စွဲပါ လျှောက်လွှာ၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

၁၉၉၀
ခေါင်းဆုံးညွှန်း
ပါ(၄)
နံပါတ်
ဦးအုန်းမြင့်

ပုံစံပါအမှုမှာ ရန်မျိုးလုံရက်ကွက် တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၇/၈၀ ၏ ဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် လျှောက်ထား စွဲဆိုသော အမှုဖြစ်ပါသဖြင့် ယင်းဒီကရီအရ အချင်းဖြစ် မြေဖြစ်သည့် ရန်မျိုးလုံရက်၊ အကွက်အမှတ် (၇၄၀) ဦးပိုင် အမှတ် (၅) (၆) (၇) မြေကိုမြေအပ် ဝရမ်းထုတ်ဆင့်ပေးထိုက်ပါသည်။

ပုံစံပါအမှုတွင် တရားနိုင်က ဇာရီ လျှောက်လွှာနှင့် အတူ မူလရုံး ဒီကရီ မိတ္တူနှင့် မြေပုံများ တင်သွင်းပြီးဖြစ်၍ မူလ ရက်ကွက်တရား ရုံးမှလည်း ဒီကရီတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အချင်းဖြစ်မြေကို မြေအပ် ဝရမ်း အကြိမ်ကြိမ်ထုတ်ဆင့်ပေးခဲ့သည့် အစဉ်အလာလည်း ရှိပါသည်။

သို့ပါ၍ မူလရုံး ဒီကရီတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း မန္တလေးမြို့၊ ရန်မျိုးလုံရက်၊ အကွက်နံပါတ် (၇၄၀)၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၅) (၆) (၇)၊ အရှေ့ အနောက် (၁၀၅) ပေ၊ တောင်မြောက် (၁၂၀) ပေ၊ အကျယ်အဝန်းရှိ အချင်းဖြစ်မြေကို မြေအပ် ဝရမ်း ထုတ်ဆင့်အတည် ပြုပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ 'မူလရုံး ဒီကရီနှင့် မြေပုံ ဇာတ်ပုံ မိတ္တူများကို ပူးတွဲတင်သွင်းပါသည်'

တရားနိုင်တို့၏ ၂၃-၄-၉၀ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ် မှတ်တမ်း၌ တရားရှုံး ဦးအုန်းမြင့်သည် ၂၂-၇-၈၉ နေ့တွင် မြေမှထွက်ခွာသွားပြီးဖြစ် ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ ဆိုလျှင် မြေအပ် ဝရမ်း၌ ဦးပိုင်အမှတ်များကို အသေးစိတ် ဖော်ပြရုံမျှဖြင့် တရားနိုင်တို့ အတွက် အကျိုးရှိစေရန် အကြောင်းမမြင်ချေ။ တရားနိုင်တို့က ၂၃-၄-၉၀ ရက်စွဲပါ လျှောက်လွှာတွင် အမှုနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိသူ ဦးစိန် မောင်မောင်ပါ ၃ ဦးတို့ ကျူးကျော် နေထိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသူတို့အား ဖယ်ရှား၍ အနိုင်ရထားသော မြေကို တရား နိုင်တို့အား လက်ရောက်ပေးအပ်စေလိုဟန်တူသည်။ ထိုသို့ ပေးစေလိုလျှင် ဦးစိန်မောင်မောင်တို့သည် မူလမှ စွဲဆိုပြီးနောက် တရားရှုံးကိုအကြောင်း ပြုပြီး အချင်းဖြစ် ဥပစာပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာကြောင်း ထင်ရှားအောင် တရားနိုင်တို့ဘက်က တင်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ ယခုမှ ထိုသို့ တင်ပြ ထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

တိုင်းတရားရုံးက တရားနိုင်များဘက်မှ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁ နည်း ၉၇ အရ လျှောက်ထားခြင်း မပြုသည့်ကိစ္စကို ဇာရီမှအား ပလပ်သော အမိန့်တွင် ရည်ညွှန်းထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အပ်ဝရမ်းကို အတည်ပြုရာ၌ တစ်ဦးတစ်ယောက်က လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်းကို ခုခံ

တားဆီးကြောင်း မပေါ်ပေါက်သဖြင့် တရားနိုင်တို့သည် တိုင်းတရားရုံး ယူဆသကဲ့သို့ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၉၇ အရ လျှောက်ထားရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ချေ။

၁၉၉၀
ပေါ်ထန်၊ ညွှန်
၀၆(၄)
နှင့်
ဦးအုန်းမြိုင်

ဤကဲ့သို့ မပြေလည်သော အခြေအနေ ပေါ်ပေါက်ရသည့် ကိစ္စတွင် တရားနိုင်များသည် လည်းကောင်း၊ ဝရမ်းကိုအတည်ပြုသူ ဝန်ထမ်းသည် လည်းကောင်း၊ တာဝန် မကင်းချေ။ ဝန်ထမ်းဖြစ်သူသည် အင်္ဂါရမ်းကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ အတည်ပြုလျှင် လက်ရှိပေါ်ပေါက်သည့် အခက် အခဲကို ကျော်လွှားသွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့၏ ဇာရီမှုကို ပိတ်သိမ်းရန် ချမှတ်သော တိုင်းတရားရုံး၏ ၂၉-၅-၉၀ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် အယူခံတရားလိုတို့၏ ဇာရီမှုကိုပြန်လည်ဖွင့်၍ အင်္ဂါရမ်းကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ထုတ်ဆင့်အတည်ပြုစေရန် ညွှန်ကြား လိုက်သည်။

ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို နှစ်ဘက် အမှုသည် များက မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်

ဦးသန်းထွဋ်

နှင့်

ဦးစန်းမောင်*

၁၉၉၀ +
ဧပြီလ ၃၀ ရက်

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃၁-ဒီကရီတွင် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်း မပြုနိုင်သည့်အခါ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်း-ဇာရီရုံး၏အာဏာ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃၁ အရ ဒီကရီတွင်ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်းမပြုနိုင်ပါက တန်ဖိုးငွေမည်မျှ ပေးရမည်ဟု ပါရှိလျှင်အဆိုပါ တန်ဖိုးငွေကို တရားနိုင်သို့ပေးစေရန်နှင့် တန်ဖိုး ငွေသတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိလျှင် တရားရုံးက သင့်သည်ထင်မြင်သည့် လျော်ကြေးကိုပေးရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ မူလဒီကရီတွင် ပစ္စည်းကိုသာ လက်ရောက် ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန်ပါရှိပြီး ပစ္စည်းပေးအပ်ခြင်းမပြုနိုင်က တန်ဖိုးငွေမည်မျှ မည်မျှပေးရမည်ဟု ပါရှိခြင်းမရှိ၍ ဇာရီရုံးက ထိုက်သင့် သောလျော်ကြေးကို ပေးအပ်စေရန်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးဝင်းထိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် — ဒေါ်ခင်ဇေသန်း၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး — ဦးအောင်သစ်

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ တရားမဇာရီမူအမှတ် ၂/၈၉ (မရမ်းကုန်း) တွင် တရားနိုင်ဦးစန်းမောင်က တရားရှုံးဦးသန်းထွဋ်အပေါ် တရားမကြီး မှုအမှတ် ၁၀၈/၈၀ တွင် ရရှိသည့်ဒီကရီကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်သည်။ ဒီကရီမှာ 'တရားလိုသည် တရားပြိုင်ထံမှ တစ်ကျော့မေတ္တာအမည်ရှိရုပ်ရှင် ဇာတ်လမ်းကို ကျပ်တစ်သိန်းဖြင့် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟ

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တရားမအထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၁၂
+ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမူအမှတ် ၂ တွင်အမှတ်သော (၉-၁၀-၈၉) ရက်စွဲ ပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု

၁၉၇၈
ဦးသန်းထွဋ်
နှင့်
ဦးစန်းမောင်

ကြေညာ၍ ယင်းရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကို တရားပြိုင်မှ တရားလိုသူ့လက်ရောက် ပေးအပ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း စရိတ်နှင့်တကွ အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးလိုက်သည်” ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဇာရီရုံးက ‘တစ်ကျော့မေတ္တာ’ ဇာတ်ကားကို တရားရှုံး ဦးသန်းထွဋ်က တရားနိုင်ဦးစန်းမောင်အား လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် အမိန့် ချမှတ်သော်လည်း မပေးပျက်ကွက်၍ လျော်ကြေးအဖြစ် ငွေကျပ် ၅၀၀၀၀ ကို တရားရှုံးဦးသန်းထွဋ်က တရားနိုင်ဦးစန်းမောင် လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ပေးစေရန်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ယင်းအမိန့်ကို တရားရှုံးဦးသန်းထွဋ်က မကျေနပ်၍ အထွေထွေအယူခံ မှုကို တင်သွင်းသည်။

အယူခံတွင် ဦးသန်းထွဋ်က အခြားအကြောင်းများအပြင် ဒီကရီကို အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဒီကရီတွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း သာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မူလတရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀၀/၀၀ တွင် ပစ္စည်းမပေးအပ်ပါကငွေမည်မျှ ပေးရမည်ဟု တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ဇာရီရုံးက လျော်ကြေးပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း အဓိကအကြောင်းပြသည်။

တရားမကျင့်ထူးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၃၁ အရ ဒီကရီတွင်ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်းမပြုနိုင်ပါက တန်ဖိုးမည်မျှ ပေးရမည်ဟုပါရှိလျှင် အဆိုပါတန်ဖိုးငွေကို တရားနိုင်သူပေးစေရန်နှင့် တန်ဖိုးငွေသတ်မှတ်ထား ခြင်းမရှိလျှင် တရားရှုံးကသင့်သည့်ထင်မြင်သည့် လျော်ကြေးကိုပေး ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ မူလဒီကရီတွင်ပစ္စည်းကိုသာ လက်ရောက်ပြန်လည်ပေး စေရန်ပါရှိပြီး ပစ္စည်းပေးအပ်ခြင်းမပြုနိုင်က တန်ဖိုးငွေမည်ရွှေ့မည်မျှပေး ရမည်ဟု ပါရှိခြင်းမရှိ၍ ဇာရီရုံးက ထိုက်သင့်သောလျော်ကြေးကို ပေးအပ် စေရန်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ ထိုဥပဒေသဘော ကို ရင်ဒါ့ဘိုင် နှင့် ဝန်ရိုဘိုင်အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း လမ်းညွှန်ဆုံး ဖြတ်ထားသည်-

“ It provides where the judgment-debtor has failed to carry out the decree (i.e.to deliver the movable property) the decree holder will be entitled to such compensation found due for non-delivery of that property according to the terms of the decree. Now this decree did not provide for this contingency and the value was not decided upon and fixed. But the later provision of the same section

(၁) အအိုင်အာ ၁၉၅၃ ဟိုင်မီဇာတ် ၈၁ ၁၇၃

၁၉၉၀
ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
ဦးစန်းမောင်

lays down that otherwise the decree-holder will be entitled to such an amount by way of compensation which the court finds reasonable."

ဇာရီကိုအတည်ပြုသည့် တရားရုံးအနေဖြင့် ဒီကရီတွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း သာ အကျိုးသက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း ယခု ကဲ့သို့ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ရှိသည့်ကိစ္စရပ်တွင် ယင်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်သည်တွင် အယူခံတရားလိုဘက်မှတင်ပြသကဲ့သို့ ဒီကရီ ကိုကျော်လွန်၍ ဆောင်ရွက်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့်ဇာရီရုံး၏ ၉-၁၀-၇၉ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကိုအတည်ပြု၍ ဤအယူခံကိုစရိတ်တကွပလပ်လိုက်သည်။ ရှေ့နေစရိတ်ကျပ် ၇၀ ဆတ်မှတ် သည်။

တရားမ အထူး အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊

တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင့်နှင့်

ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်သန်းသန်းပါ(၃)

နှင့်

ဒေါ်တီပါ(၃)*

+၁၉၉၀
မိမိတကာလ
၂၄ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁-မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ရန်
လိုအပ်ချက်များ- မည်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် အမှုဖြစ်
အကြောင်းအရာကို အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ရာ မရောက်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ မီးသေသော
ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ရန်အလို့ငှာ အမှုတွင် တိုက်ရိုက်အားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ အဓိကအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အငြင်းပွားသော အကြောင်း
အရာကို တရားရုံးက ကြားနာ၍ အပြီးသတ်အဆုံးအဖြတ်ပြုသော ဆုံးဖြတ်
ချက်တစ်ရပ်ရှိရန်လိုအပ်သည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ဗဟိုတရားရုံး၏
သုံးသပ်ချက်အရဆိုလျှင် အယူခံတရားလိုတို့ ပထမစွဲဆိုသော အမှုကို
အမှုသွား၊ အမှုလာအရ အဆုံးအဖြတ်မပေးဘဲ အမှုပုံစံလွဲမှားခြင်း သက်သက်
ကို အကြောင်းပြု၍ အယူခံတရားလိုတို့၏အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း
ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ အမှုသည်များအကြား အငြင်းပွားသည့်အကြောင်း
အရာကို ကြားနာ၍ အပြီးသတ်အဆုံးအဖြတ်ပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက်သာလျှင်
မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်အမှုတွင် ပါဝင်
သော အမှုသည်များအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ သူတို့၏အကျိုးကို ဆက်ခံသော
သူများအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင်သည်။ အမှုပုံစံ
လွဲမှားခြင်း၊ နို့တစ်စာ တရားမဝင်ခြင်း၊ အမှုသည်မစုံလင်ခြင်း၊ အမှုသည်
များကို မှားယွင်းပူးတွဲထားခြင်း၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်း မပေါ်
ပေါက်ခြင်း၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း၊ ရုံးခွန်လုံလောက်စွာ မထမ်းဆောင်ခြင်း

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထူး အယူခံမှုအမှတ် ၇
+ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၈၇ တွင် ချမှတ်သော
(၁၄-၃-၈၉) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်)၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု

၂၉၉၀
ဒေါ်သန်း
ထန်း
၀၇(၃)
နှင့်
ဒေါ်တီ
၀၇(၃)

စသည့် အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကို အကြောင်းပြု၍ အမှုကို ပလုပ်သော စီရင်
ချက်သည် အမှုဖြစ်အကြောင်းအရာကို အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ရာ မရောက်သဖြင့်
မီးသေသောဆုံးဖြတ်ချက် ဖောက်ခွဲချေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးလှကို၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးသန်းတင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးမြ

လွန်ခဲ့သောအနှစ် ၄၀ အတွင်း အချင်းဖြစ်မြေနှင့်အဆောက်အအုံတို့နှင့်
စပ်လျဉ်း၍ အကြိမ်ကြိမ် တရားဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဤစီရင်ချက်သည် နှစ်ဘက်
အမှုသည်များအကြား အငြင်းပွားမှုကို အဆုံးမသတ်နိုင်သေး၊ အမှုသည်
တို့သည် တစ်ဖန် တရားဆိုင်ကြိုရန် ရှိသေးသည်ဖြစ်၍ ခရီးရှည်ဆက်လက်
လျှောက်ရပေဦးမည်။ ပထမဦးဆုံး အမှုမှာ မန္တလေးမြို့ ယခင် ခရိုင်
တရားမရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁/၅၀ ဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုတွင် အယူခံ
တရားပြိုင် ဒေါ်တီက ဒေါ်ကြည် ဆိုသူ အပါအဝင် အစ်မ၊ ညီမနှင့်
မောင်တို့အပေါ် ဖခင်ဖြစ်သူ ကျန်ရစ်သော အမွေပစ္စည်းများကို စီမံ
ခန့်ခွဲပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ နောက်ဆုံးတွင် ပြေငြိမ်းသည့် ဒီကရီအရ
ဒေါ်ကြည်က မန္တလေးမြို့ ပြည်ကြီးကျက်သရေ အနောက်ရပ်၊ အကွက်
အမှတ် ၁၆၇၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၃၀ (က) စာရင်းပေါက်သော မြေနှင့်ယင်း
မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံ ထို့အပြင် ဦးပိုင်အမှတ် ၃၀/၁ စာရင်းပေါက်
သော မြေတို့ကိုအမွေစုအဖြစ် ရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါအမှုကို ဆိုင်ဆဲတွင်
ဒေါ်တီမှအပ ဒေါ်ကြည် အပါအဝင် မောင်နှမလေးဦးက အဆိုပါ မြေကွက်
များနှင့်အဆောက်အအုံကိုအယူခံတရားလို ဒေါ်သန်းသန်း၊ ကိုညွန့်ဝင်းနှင့်
ကိုဇော်ဝင်းတို့၏ မိခင်နှင့် အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်အေးခင်နှင့် မလှလှမြင့်တို့
အသီးသီးထံ ၂၇-၂-၅၀ ရက်စွဲပါ စာချုပ်အရ ပေါင်နှံခွဲပြီးနောက်
ဒေါ်ကြည်က အဆိုပါပစ္စည်းများကို ၂၂-၇-၅၄ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်
စာချုပ်အရ ဒေါ်ချစ်စိန် ဆိုသူအား ရောင်းချလိုက်သည်။ ဒေါ်ချစ်စိန်က
တစ်ဖန် ၂၁-၉-၅၄ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ အဆိုပါ ပစ္စည်း
များကို ဒေါ်ကြည်၏ ခင်ပွန်း ဦးဘသန်းအား ပြန်လည်ရောင်းချလိုက်
သဖြင့် ဦးဘသန်းက မန္တလေးမြို့ ယခင် နယ်ပိုင် တရားမရုံး တရားမကြီးမှု
အမှတ် ၇၉/၅၅ တွင် ဒေါ်အေးခင်နှင့် လှလှမြင့်တို့အပေါ် အပေါင်
ရွေးနုတ်လိုမှု စွဲဆိုသောအခါ ၂၇-၂-၆၀ နေ့တွင် ပဏာမ ဒီကရီရရှိ
ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဦးဘသန်းကွယ်လွန်သွားသဖြင့်ဦးဘသန်း၏ နေရာတွင်
ဒုတိယဇနီး ဒေါ်တီ၊ သား ကိုအောင်သိန်းနှင့်သမီး မခင်မြမြ (အယူခံတရား
ပြိုင်များ) တို့အား လည်းကောင်း၊ ဦးဘသန်းနှင့် ပထမ ဇနီး ဒေါ်ကြည်

တို့၏ သမီး မခင်လှလှနှင့် မခင်မမတို့အား လည်းကောင်း၊ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ အဖြစ်ဖြင့် တည်သွင်းပြီးနောက် ၃၁-၅-၇၆ နေ့တွင် အပြီးသတ် ဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်သန်း
သန်း
ပါ(၃)
နှင့်
ဒေါ်တီ
ပါ(၃)

ဤအတောအတွင်း မခင်မမ၊ မခင်လှလှနှင့် သူတို့၏ မောင်တော်သူ မောင်ကိုကိုကြီး၏ သားသမီးများ၏ အုပ်ထိန်းသူ ဒေါ်အမာကြည်တို့က ၂-၇-၇၅ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အရ အထက်ဖော်ပြပါ မြေနှင့် အဆောက်အအုံတို့ကို အယူခံတရားလို ဒေါ်သန်းသန်းတို့ သုံးဦးအား ရောင်းချလိုက်သည်။ ဒေါ်တီတို့က ဦးဘသန်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် များအဖြစ်ဖြင့် ရရှိထားသော အပေါင် ရွေးနုတ်လိုမှု ဒီကရီကို အတည် ပြုရန် ကြိုးပမ်းလာသောကြောင့် ဒေါ်သန်းသန်းတို့က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၄ တွင် အယူခံ တရားပြိုင် ဒေါ်တီတို့အပေါ် အဆိုပါ မြေကွက်များနှင့်အဆောက်အအုံမှာ မိမိတို့ပိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးရန်နှင့် ဒေါ်တီတို့က ယင်း မြေကွက်များနှင့် အဆောက်အအုံကို လက်ရောက်ရယူခြင်း မပြုစေရန် အတွက် ထာဝရတားဝံရမ်း ထုတ်ပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရား ရုံးက အမှုကို ပလုပ်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်သန်းသန်းတို့က ယခင် ဗဟိုတရားရုံး (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၅၁ တွင် အယူခံဝင်သည်။ ဗဟိုတရားရုံးက အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများတွင် ဒေါ်တီတို့ အနေဖြင့် ဦးဘသန်း၏ အမွေအနှစ်ကို ဆက်ခံကြသည်ဖြစ်၍ ဒေါ်သန်းသန်းတို့သည် မိမိတို့ဝယ်ယူသည်ဆိုသော အချင်းဖြစ်မြေကွက် များနှင့် အဆောက်အအုံတို့ကို အပြည့်အဝပိုင်ဆိုင်မှု မရနိုင်ကြောင်း အကြောင်းပြကာ ဒေါ်သန်းသန်းတို့ တင်သွင်းသော အယူခံကို ပလုပ် လိုက်သည်။

ဒေါ်သန်းသန်းတို့က တစ်ဖန် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၀၅ တွင် အယူခံ တရားပြိုင်တို့အပေါ် အချင်းဖြစ် မြေကွက်များနှင့် အဆောက်အအုံတို့မှာ ဒေါ်တီနှင့် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင် ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးစေရန်နှင့် ခွဲဝေပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို ပလုပ်လိုက်သဖြင့် ဒေါ်သန်းသန်းတို့က တရား ရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၈၇ တွင် အယူခံဝင်သော်လည်း မအောင်မြင်ချေ။ ဒေါ်သန်း သန်းတို့က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် စစ်ဆေး ရေင်ပေးရန် တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၃ တွင် လျှောက်ထားသောအခါ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါ ဥပဒေ ပြဿနာနှစ်ရပ်ကို ကြားနာနိုင်ရန်အလို့ငှာ အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

၁၉၉၀
ခေါ်သန်း
သန်း
၀၇(၃)
၃၆
ခေါ်တံ
၀၇(၃)

၁။ ယခင် ဗဟိုတရားရုံး တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၅၁/၀၆ တွင် မခင်မြမြတို့ထံမှ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အရ ဝယ်ယူခဲ့သော ခေါ်သန်း သန်းတို့သည် အဆိုပါမြေနှင့် အဆောက်အအုံကို အပြည့်အဝ ပိုင်ဆိုင်မှု မရနိုင်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့်အတွက် အချင်းဖြစ် ဥပစာ ကိုပင် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှုနှင့် ပစ္စည်း ခွဲဝေပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ ယင်းကဲ့သို့ စွဲဆိုနိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ။

၂။ အမှု ၂ မှုစလုံးမှာ အရောင်းအဝယ် စာချုပ်တစ်ခုတည်းအပေါ် အခြေခံ၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဒုတိယ အမှု ကို စွဲဆိုရာတွင် မီးသေဆုံးဖြတ် ချက် ဖြစ်သည်ဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူခြင်း မှန်မမှန်’

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက မခင်နှင့် မပူပါ ၃ ဝီရင်ထုံးတွင် မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ရန်အလို့ငှာ ညီညွတ်ရမည့် အချက် ငါးချက်ကို ပြဆိုသားရာ အမှုဖြစ်သည့် ပစ္စည်းတူခြင်း၊ အခြေခံ၍စွဲဆိုသော အရောင်းအဝယ် စာချုပ်မှာ တစ်ခုတည်းဖြစ်ခြင်း၊ အမှုသည်များတူခြင်း ကို မငြင်းလိုကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ပထမ အမှု၌ အယူခံတရားလိုများ ဝယ် ယူထားသည့် မြေနှင့်အဆောက်အအုံကို လက်ရောက်ရရန်အတွက် အယူခံ တရားရှင်တို့က ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသဖြင့် ပစ္စည်းတစ်ရပ်လုံးကို အယူခံ တရားလိုတို့ ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးရန်နှင့် နှောင့် ယှက်မှု မပြုရန်အတွက် ထာဝရ တားဝရမ်း ထုတ်ပေးစေရန် တရားစွဲ ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုတိယ အမှုမှာ ပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ ပစ္စည်း ခွဲဝေပေးစေရန် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သဖြင့် ‘တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်း’ ချင်း မတူသည့်အတွက် ပထမအမှုတွင် ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဒုတိယ အမှုကို မပိတ်ပင်နိုင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ပထမအမှုကို ယခင် ဗဟိုတရား ရုံးက အမှုပုံစံ မှားယွင်းသည်ဟု အကြောင်းပြကာ ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ် သဖြင့် အမှုသား အမှုလာအရ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် ဗဟို တရားရုံး၏ ဝီရင်ချက်သည် မီးသေကြောင်းဖြင့် အေအိုင်အာရှီ ၁၉၆၆ တရားလွှတ်တော် ချုပ်စာ-၁၃၃၂ ကို ကိုးကား၍ လျှောက်ထားသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ယခင် ဗဟိုတရားရုံး ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၅၁ တွင် ချမှတ်သော ဝီရင်ချက်သည် မီးသေခြင်း ရှိမရှိ တိတိပပ ချေပခြင်းမပြု။ အမှုဖြစ်ရပ်ကို အစမှအဆုံး စုပြုလျှောက်ထားသည်။

အထူးအယူခံမှုသည် အခြားအယူခံမှုများနှင့်မတူ၊ အထူးအယူခံမှုတွင် တရားရုံးချုပ်က အထူးအယူခံခွင့်ပြုသော တရားမ အထွေထွေလျှောက် ထားမှုတွင် အရေးယူလောက်သော ပြဿနာများအဖြစ် သတ်မှတ်ပေး

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ ထုတ်ဝေစာရင်းစာရင်းများ၊ ၁၀၁ ၃၄၃။

ထားသည့် ကိစ္စရပ်များနှင့် စုံညီခုံရုံးက မိမိသဘောအလျောက် ဖြည့်စွက် သတ်မှတ်ပေးသောပြဿနာတို့ကို ဦးတည်လျှောက်ထားကြရန် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်ဆန်း
ဆန်း
၀၇(၃)
နှင့်
ဒေါ်တီ
၀၇(၈)

ပြဿနာတစ်ရပ်ကို နှစ်ဘက်ရှေ့နေများကလျှောက်လဲရာတွင် ကနဦး လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူက အချင်းဖြစ် ပြဿနာများနှင့်စပ်လျဉ်းသော အမှု ဖြစ်စဉ်ကို လိုအပ်သမျှ အကျဉ်းချုပ် တင်ပြ၍ ပြဿနာ၏ အဖြေကို စိစစ် ရှာဖွေ လျှောက်ထားရန် ဖြစ်သည်။ တစ်ဘက်ရှေ့နေသည် ထိုရှေ့နေ၏ တင်ပြချက်မှန်မမှန် ဖြေကြား၍ ပြဿနာ၏အဖြေနှင့်စပ်လျဉ်းသော ဖြည့်စွက် တင်ပြရန်ရှိသည်တို့ကို လျှောက်ထားရသည်။ ထို့နောက် ပထမရှေ့နေက တစ်ဘက်ရှေ့နေ၏ ဖြေရှင်းချက် မှန်မမှန်ဖြေကြား ရှင်းလင်းရန်ဖြစ်သည်။ တစ်ဦးစီသည် မိမိပြောလိုရာသက်သက် ပြောရန်ဟေ့တ်၊ အချင်းဖြစ်ပြဿနာ များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဖြေကို ဖော်ထုတ်ဘိပြရာ၌ စကားစစ်ထိုးသည့် အသွင် တစ်နည်းအားဖြင့် စကားရည်လှသည့်နည်းစနစ်ဖြင့် လျှောက်ထား ကြရသည်မှာ တရားရုံးများတွင် အစဉ်တစိုက် လိုက်နာခဲ့သည့်ကျင့်စဉ် ဖြစ်သည်။ ပြဿနာတစ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော နှစ်ဘက်အမြင်ကို တရား ရုံးက သိမြင်ခွင့်ရရှိခြင်းသည် အဖြေမှန်ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရာ၌ အထောက် အကူဖြစ်စေနိုင်သည်ကို သတိချပ်ရန်လိုသည်။ နှစ်ဘက် ရှေ့နေများသည် ထစ်ဦးတင်ပြချက်ကို တစ်ဦးက ဖြေကြားတင်ပြခြင်းမပြုဘဲ တစ်ယောက် တစ်ပေါက်ပြောဆိုကြလျှင် လျှောက်လဲခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက် ပျောက်ကွယ် ဖြစ်ပေါ်မည်။ တရားရုံးအား အကူအညီပေးရန် တာဝန်လည်း ကျေမည် မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ် မြေကွက်များနှင့် အဆောက်အအုံကို ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းသည်တရားမဝင်ကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြလျှောက်ထားသည်။ ယင်းကိစ္စမှာ ဤအယူခံတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ပြဿနာမဟုတ်ချေ။

ယခင် ဗဟိုတရားရုံး၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၅၁ တွင် ဒေါ်သန်းသန်းတို့ စွဲဆိုသော အမှုကို ပံ့လုပ်ရာ၌ ဗဟိုတရားရုံးက အောက်ပါအတိုင်း အကြောင်းပြသည်-

‘အယူခံတရားလိုတို့၏ မြေလွှာအပိုဒ် ၁၁ (ဆ) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ဖြေကြားထားသည်-

တရားလိုများသည် ပိုင်ရှင် ဒေါ်ကြည်၏ သားသမီးများ ထံမှ ဝယ်ယူပြီး လက်ရှိ နေထိုင်လာခြင်းဖြစ်ရာ မိမိတို့၏ အခွင့်အရေး အပေါ် အခြေပြု၍ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။’

၁၉၉၀

ဒေါ်သန်း

သန်း

၈၁(၃)

နှင့်

ဒေါ်တီ

၈၁(၃)

ဤဖော်ပြချက်များအရဆိုလျှင် အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အဆောက်အအုံကို ရောင်းချခဲ့သည်ဆိုသော မခင်မမတို့သည် ဒေါ်ကြည်၏ အမွေဆိုင်များ အဖြစ်ဖြင့် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အဆောက်အအုံကို ရောင်းချခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေပေသည်။ သို့သော် မန္တလေးမြို့၊ ယခင်နယ်ပိုင်တရားမရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၉/၅၅ တွင် သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြထားသော စာချုပ်စာတမ်းများအရဆိုလျှင် ဒေါ်ကြည် မကွယ်လွန်မီက အချင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေကို ၂၂-၇-၅၃ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ ဒေါ်ချစ်စိန်အား ရောင်းချခဲ့ရာ ဒေါ်ချစ်စိန်ကတစ်ဖန် ၂၁-၉-၅၄ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အရ မခင်မမတို့၏ဖခင် ဦးဘသန်းအား ရောင်းချခဲ့သဖြင့် ဦးဘသန်း က ဒေါ်အေးခင်တို့ထံမှ ယင်းပစ္စည်းများကို အပေါင်ရွေး နုတ်လိုမှု စွဲဆို ရာမှ ဦးဘသန်း မကွယ်လွန်မီ ပဏာမဒီကရီရရှိခဲ့ကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းပစ္စည်းများမှာ ဒေါ်ကြည် တစ်ဦးတည်းပိုင် မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။

အယူခံတရားလိုတို့က ပြန်ကြားလွှာအပိုဒ် (၂) တွင် ဒေါ်ကြည်က ဒေါ်ချစ်စိန်သို့ ငွေကြေးမရဘဲရောင်းချဟန်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး တစ်ဖန် ဦးဘသန်းက ငွေကြေးမပေးဘဲ ဝယ်ယူဟန်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားထား သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုအတိုင်းမှန်ဦးတော့ ဒေါ်ကြည်ကွယ်လွန်သော အခါ ဒေါ်ကြည်၏အမွေအနှစ်ကို ဦးဘသန်းက အမွေရမည်ဖြစ်သည်။ ဦးဘသန်းကွယ်လွန်သောအခါ ဦးဘသန်း၏အမွေအနှစ်ကို ၎င်း၏ဒုတိယ မယားဒေါ်တီနှင့်သား မောင်အောင်သိန်း သမီးမခင်မြမြတို့က အမွေဆက်ခံ ကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် အယူခံတရားပြိုင်တို့သည် အချင်းဖြစ်မြေ နှင့်အဆောက်အအုံ တွင် ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေပေ သည်။ မခင်မမတို့သည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံတို့ကို အပြည့် အဝပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်သည့်အလျောက် သူတို့ထံမှတစ်ဆင့် ဝယ်ယူခဲ့သော အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက် အအုံ တစ်ရပ်လုံး၏ ပိုင်ရှင်အဖြစ်သို့ရောက်လာသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ပြင် ဦးဘသန်းသည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံကို ဒေါ် အေးခင်တို့ထံမှ ရွေးနုတ်ခွင့်ပဏာမဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်တီတို့သုံးဦးသည် ဦးဘသန်း၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ်ဖြင့် အပေါင်အရွေးနုတ်ခွင့် အပြီးသတ်ဒီကရီရရှိထားသည်ဖြစ်ရာအဆိုပါမြေနှင့် အဆောက်အအုံ တွင် ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်ရှိနေပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မခင်မမတို့ ထံမှမှတ်ပုံတင်စာချုပ်အရ ဝယ်ယူခဲ့သော အယူခံတရားလိုတို့သည် အဆိုပါ မြေနှင့်အဆောက်အအုံကို အပြည့်အဝ ပိုင်ဆိုင်မှု မရနိုင်သောကြောင့် အယူခံတရားလိုတို့ တရားစွဲဆိုသောအမှုမှာ အောင်မြင်ရန် အကြောင်း မရှိပေ။

၁၉၉၀
 ဧပြီလဆန်း
 ထန်း
 ပါ(၃)
 နှင့်
 ဧပြီလ
 ပါ(၃)

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ မီးသေသောဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ရန်အလို့ငှာ အမှုတွင်တိုက်ရိုက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဓိကအား ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အငြင်းပွားသောအကြောင်းအရာကို တရားရုံးက ကြားနာ၍ အပြီးသတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ရှိရန် လိုအပ်သည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ဗဟိုတရားရုံး၏ သုံးသပ်ချက် အရဆိုလျှင် အယူခံတရားလိုတို့ ပထမစွဲဆိုသောအမှုကို အမှုသွားအမှုလာ အရ အဆုံးအဖြတ်မပေးဘဲ အမှုပုံစံလွှဲမှားခြင်းသက်သက်ကို အကြောင်းပြု၍ အယူခံတရားလိုတို့၏အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ်မရှိ ချေ။ အမှုသည်များအကြား အငြင်းပွားသည့်အကြောင်းအရာကို ကြားနာ၍ အပြီးသတ်အဆုံးအဖြတ်ပြုသော ဆုံးဖြတ်ချက်သာလျှင် မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်အမှုတွင် ပါဝင်သောအမှု သည်များ အပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ သူတို့၏ အကျိုးကို ဆက်ခံသောသူများ အပေါ်တွင်ဖြစ်စေ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင်သည်။ အမှုပုံစံလွှဲမှားခြင်း၊ နို့ တစ်စာတရားမဝင်ခြင်း၊ အမှုသည်မစုံလင်ခြင်း၊ အမှုသည်များကို မှားယွင်း ပူးတွဲထားခြင်း၊ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ခြင်း၊ စီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း၊ ရုံးခွန်လုံလောက်စွာ မထမ်းဆောင်ခြင်းစသည့် အကြောင်းတစ်ရပ် ရပ်ကို အကြောင်းပြု၍အမှုကို ပလပ်သောစီရင်ချက်သည် မှုဖြစ်အကြောင်း အရာကိုအပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ရာ မရောက်သဖြင့် မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက် မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားလိုတို့က အဆိုပါအပိုဒ် (၈) တွင် အောက်ပါအတိုင်းအဆို ပြုထားသည်-

‘တရားလိုတို့က မြို့နယ်တရားရုံး၏ကြားဖြတ်အမိန့် တစ်ရပ်ကို တိုင်း တရားရုံးသို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်း၍ မြို့နယ်တရားရုံးရှိဇာရီမှုကိုခေါ်ယူ ဆဲတွင် (၂၈-၄-၈၆) နေ့နံနက် (၇) နာရီအချိန်တွင် တရားလို ကိုညွန့်ဝင်းနေသောအိမ်၏ အရှေ့စွန်ဆုံးအခန်းမှ ပစ္စည်းများကိုဆွဲထုတ် ၍တရားပြိုင်များသို့ ပေးအပ်၍၎င်းတို့က အဆိုပါအခန်းတွင် ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ရန် ကိုတင်မောင်ဦးဆိုသူအား လွှဲအပ်ထားသောကြောင့် ကိုတင်မောင်ဦးက နေထိုင်လျက်ရှိပြီး၊ ကျန် (၂) ခန်းတွင် တရားလို တို့က လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။’

အထက်ဖော်ပြပါအဆိုပြုချက်အရ ဆိုလျှင်အယူခံတရားလိုတို့သည် ပထမ အမှုကိုစွဲဆိုစဉ်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းတစ်ရပ်လုံးမှာ သူတို့လက်ရှိဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုစဉ်ကအယူခံတရားလိုတို့သည် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရန်

၁၉၉၀
ဒေါ်သန်း
သန်း
၀၂(၃)
နှင့်
ဒေါ်တီ
၀၂(၅)

အကြောင်းမပေါ်ပေါက်သေး၊ ထိုအခြေအနေ၌ ပထမအမှုတွင် အယူခံ
တရားလိုတို့အနေဖြင့် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေရန်သက်သာခွင့်ကို တောင်းဆို
ခြင်းမပြုနိုင်။ ထို့ပြင် ယင်းသက်သာခွင့်ကိုတောင်းဆိုရန်လည်းမသင့်ချေ။
သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားလိုတို့စွဲဆိုသော ဒုတိယအမှုကို ပထမအမှုတွင်ချမှတ်
သောစီရင်ချက်က တရားမကျင့်ထူးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ၏ ရှင်းလင်းချက် ၄
အရပိတ်ပင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

ထို့ပြင် ပထမအမှုတွင် အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို
လက်ရှိထားသည့်အလျောက် ပစ္စည်းခွဲဝေပေးစေရန် တောင်းဆိုခြင်းမပြုဘဲ
ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေရန်သက်သက်အတွက်တရားစွဲဆိုနိုင်
သည်။ အေ၊ အယ်၊ လ်၊ အမ်၊ ချစ်၊ တီး၊ ယား၊ ဖမ်း၊ နှင့် မဆင့် ၀၂(၄) ဒေါ်ကြည်
နှင့် ဒေါ်ပု၀၂-၇၃ စီရင်ထုံးများကိုကြည့်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ မြက်ဟကြေညာပေး
စေရန်အတွက်စွဲဆိုခဲ့သောပထမအမှုတွင်ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်သည် ပစ္စည်း
ခွဲဝေပေးစေရန် ထပ်မံစွဲဆိုသောဒုတိယအမှုအား စွဲဆိုခြင်းကိုမပိတ်ပင်နိုင်
ချေ။ ထို့ပြင်အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို အယူခံတရား
ပြိုင်တို့နှင့်ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေရန်အတွက် စွဲဆိုဖို့
မလိုချေ။ ပိုင်ရှင်များအဖြစ် ပစ္စည်းလက်ရှိထားမှုအပေါ်အခြေခံကာ ပစ္စည်း
ခွဲဝေပေးစေလိုမှုကို တိုက်ရိုက်စွဲဆိုနိုင်သည်။

အထက်တွင် ရှင်းပြခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံတရားလိုတို့စွဲဆိုသော အမှု
နှစ်မှုလုံးမှာ အရောင်းအဝယ်စာချုပ်တစ်ခုတည်းအပေါ်တွင်သာ အခြေခံ၍
စွဲဆိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ လက်ရှိထားခြင်းအပေါ်တွင်လည်း အခြေခံကြောင်း
အဆိုလွှာပါ အဆိုပြုချက်များအရ ပေါ်လွင်သဖြင့် အမှုနှစ်မှုလုံးတွင်
ပေါ်ပေါက်သော တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်းများသည် ထပ်တူထပ်မျှတူညီ
သည်မဟုတ်၍ ပထမအမှုတွင် ချမှတ်ထားသော စီရင်ချက်သည် မီးသေ
သည်ဟုတရားရုံးချုပ်(မန္တလေးရုံးထိုင်)က ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမပထမ
အယူခံမှုအမှတ် ၈၇ တွင် ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှန်သည်ဟုမဆို
နိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ တရားရုံးချုပ်နှင့်မန္တလေးတိုင်းတရား
ရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီတို့ကို စရိတ်နှင့်တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။
တိုင်းတရားရုံးသည် အယူခံတရားလိုတို့စွဲဆိုသောအမှုကို မူလအမှုအမှတ်
အမှတ်ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်၍အမှုကိုတရားဥပဒေနှင့်အညီအဆုံးအဖြတ်ပေးရန်
တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

(၂) ၁၉၄၈ခု နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၄၁၂၊
(၃) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁၁၇၉။

ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို နောက်ဆုံးတွင် အမှုရှုံးသူက နောက်ဆုံးတွင် အမှုနိုင်သူအား ပေးရမည်။

၈၉၉၀
—
၉၉၀၀
—
၁၀၀၀
၀၁(၃)
၀၁(၃)
၀၁(၃)

ဤအယူခံတွင် အယူခံတရားလိုတို့ ထမ်းဆောင်ထားသော ရုံးခွန်ကို ပြန်အမ်းရန်အတွက် လိုအပ်သည့်သက်သေခံလက်မှတ်ကို အယူခံတရားလိုတို့ အား ထုတ်ပေးစေ။ ရှေ့နေခကို ကျပ် ၁၅၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊

ဦးကျော်တင်နှင့် ဦးကျော်ဝင်းတို့ ရှေ့တွင်

+၁၉၉၀
နိုဝင်ဘာလ
၀၉ ရက်

ဦးသိန်းသန်း

နှင့်

ဦးအာရစ်ဘမ်း *

၁၉၆၀ ဖြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့ ရှေးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အင်အားစု ပုဒ်မ ၁၅ (၁) အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုခဲ့ရသော အိမ်ငှားအား ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ် ခံစားခွင့်ပြုနိုင် မပြုနိုင်၊

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ် ခံစားခွင့် မရှိစေရဟု ဝိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။ အိမ်လခ မပေးသည့်အတွက် အငှားချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် ယင်းဒီကရီကို အတည်မပြုရသေးမီ အိမ်ငှား အနေဖြင့် အိမ်လခကြေးများကို မည်သို့မည်ပုံ ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဒီကရီအတည်ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ ထားရပေမည်။ အိမ်ငှား တရားရှုံး၏ လျှောက်ထားချက်သည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁) ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်လျှင် တရားရုံးက ခွင့်ပြုရပေမည်။ ဥပဒေက အိမ်ငှားဖြစ်သူသို့ ပေးထားသော အခွင့်အရေးသာဖြစ်သည်။ အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရှုံး အိမ်ငှား၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ချခြင်း ပြုနိုင်ကြောင်း ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်၌ ဖော်ပြမှု မရှိချေ။ တရားရုံးချုပ်မှ အထက်ပါဖော်ပြသည့်အတိုင်း သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ သုံးသပ်ချက်သည် တည်ဆဲပြဋ္ဌာန်း ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်မှုမရှိချေ။

* ၁၉၉၀ ဖြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၄၄
+ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ တရားရုံးချုပ်၊ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၉၀ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၁၁-၇၉) ရက်စွဲပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသိန်းသန်း (ကိုယ်တိုင်)
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးတင်ဝင်း (မော်လမြိုင်) တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း

• ၉၉ •

ဦးသိန်းသန်း
နှင့်
ဦးအာရစ်
တမ်း

မော်လမြိုင်မြို့နယ် စစ်ကဲကုန်းရပ်ကွက် တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁/၈၄ တွင် ဦးသိန်းသန်းက ဦးအာရစ်တမ်းအပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) အရ နှင်လိုမှုစွဲဆိုရာ အမှုပလပ်ခြင်း ခံရသည်။ ဦးသိန်းသန်းက ထိုဒီကရီကို မော်လမြိုင်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်သော်လည်း မအောင်မြင်ချေ။ ဦးသိန်းသန်းက မွန်ပြည်နယ် တရားရုံးသို့ ဆက်လက်အယူခံဝင်သောအခါ ပြည်နယ် တရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် ရပ်ကွက်တရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီများကိုပယ်ဖျက်လျက် ဦးသိန်းသန်း စွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီချပေးသည်။

ဦးသိန်းသန်းက ၎င်းရရှိသော အနိုင်ဒီကရီကို မော်လမြိုင်မြို့နယ် တရားရုံး ဇာရီမှုအမှတ် ၆/၈၉ တွင် အတည်ပြုရန် ဆောင်ရွက်သည့် အခါ ဦးအာရစ်တမ်းက အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၁) အရ အိမ်ငှားခများ သွင်းခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသော်လည်း မြို့နယ်တရားရုံးက ခွင့်မပြုခဲ့ချေ။ ဦးအာရစ်တမ်းက မွန်ပြည်နယ်တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်သည့်အခါ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး ဦးအာရစ်တမ်း၏ လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြု၍ ငှားရမ်းခများပေးသွင်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဦးသိန်းသန်းက တရားရုံးချုပ်သို့ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှုအမှတ် ၉၈/၈၉ ကို တင်သွင်းသည်။ တရားရုံးချုပ်က ဦးသိန်းသန်း၏ အယူခံမှုကို ၂၀-၁၁-၈၉ နေ့တွင် ပလပ်ခဲ့သည်။

ဦးသိန်းသန်းက ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံဝင်ရောက်ခွင့်ပြုရန် ဤအထွေထွေ လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

‘ဤအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပစာ...မှ အိမ်ငှားကို... နှင်ထုတ်ရန်အတွက် အမိန့် သို့တည်း မဟုတ် ဒီကရီချမှတ်သည့်အချိန်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေ အာဏာ မတည်မီကဖြစ်စေ၊ အာဏာတည်ပြီးနောက်ဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီ

• ၉၉ •
ဦးထိန်းသန်း
နှင့်
ဦးအာရစ်
တမ်း

ကို အတည်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ အိမ်ငှားက....
ထိုအမိန့်ကို သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီ အတည်မပြုရန် လျှောက်ထား
သည့် အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုအမိန့် သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီကိုအတည်
မပြုရသေးသည့် ကိစ္စ၌သော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၁၂
(၁) အပိုဒ်(ဂ).... နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စမှတစ်ပါး ထိုအမိန့်
သို့တည်းမဟုတ် ထိုဒီကရီ အတည်ပြုခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းထားရမည်
သို့တည်းမဟုတ် ဆိုင်းငံ့ထားရမည်

ဤဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အိမ်ငှားတစ်ဦးသည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့်
စပ်လျဉ်းပြီး ပုဒ်မ ၁၅(၁) ပါ အကျိုးကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ် ခံစားခွင့်
မရှိစေရဟု ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိချေ။ အိမ်လခ မပေးသည့်အတွက် အငှား
ချထားသည့် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန် ဒီကရီချမှတ်ပြီးနောက် ယင်းဒီကရီကို
အတည်မပြုရသေးမီ အိမ်ငှားအနေဖြင့် အိမ်လခကြေးများကို မည်သို့မည်ပုံ
ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ဒီကရီအတည်
ပြုခြင်းကို ဆိုင်းငံ့ထားရပေမည်။ အိမ်ငှား တရားရှုံး၏ လျှောက်ထား
ချက်သည် ပုဒ်မ ၁၅ (၁)ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်လျှင် တရားရုံးက
ခွင့်ပြုရပေမည်။ ဥပဒေက အိမ်ငှားဖြစ်သူသို့ ပေးထားသော အခွင့်အရေး
သာဖြစ်သည်။ အိမ်လခပေးရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆို
ခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားရှုံး အိမ်ငှား၏ လျှောက်ထားချက်ကို
ပယ်ချခြင်းပြုနိုင်ကြောင်း ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်၌ ဖော်ပြမှု မရှိချေ။ တရား
ရုံးချုပ်မှ အထက်ပါဖော်ပြသည့်အတိုင်း သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့သုံးသပ်
ချက်သည် တည်ဆဲပြဋ္ဌာန်း ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်မှု မရှိချေ။

ထို့ကြောင့် ဤလျှောက်လွှာကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။
ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀/-သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်
ဒေါ်အေးမှီပါ(၂)

+ ၁၉၉၀
နိုဝင်ဘာလ
၉ ရက်

နှင့်

ဒေါ်ဟန်ပါ-(၃)*

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁-အမှုပွားများရန်
အကြောင်းရှိခြင်းကြောင့် အမှုရှင်သိမ်းခြင်းကို ငြင်းပယ်ရန်
သင့်မသင့်-

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အမှုကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းကြောင့် တရားတစ်ထုံး ထပ်မံ
စွဲဆိုရန်အကြောင်း ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ယင်းသို့ အမှု ပွားများလာရန်
အကြောင်း ရှိသည်ကို ညွှန်ပြကာ အမှုရှင်သိမ်းခွင့်ကို ငြင်းပယ်ရန်မဟုတ်ပေ။
ထိုအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ငြင်းပယ်မည်ဆိုပါက တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ
အမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အဟောသိကံ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားမမှုများကို အကြိမ်ကြိမ် စွဲဆိုရန်မသင့်
ဟူသော ဥပဒေကို ခြင်းချက်ဖြင့် ကျင့်သုံးရန်ဖြစ်သည်။ တရားလိုတစ်ဦးသည်
အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်တည်းအပေါ် အကြိမ်ကြိမ် တရားစွဲဆိုလျှင်
တစ်ဘက်အမှုသည်အားအနည်းနှင့်အများနစ်နာစေမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာ
တွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂)တွင် အကျုံးဝင်
သောအကြောင်း တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် အမှုကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုရန်အကြောင်း
ဆိုက်ရောက်လာလျှင် တရားရုံးအနေဖြင့် ခွင့်ပြုသင့်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးဝမ်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်-ကိုယ်တိုင်(မလာ)

တရားရေးအကြံပေး -ဦးဘသန်းအောင်

မန္တလေးတိုင်း စစ်ကူးမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု
အမှတ် ၁၅ တွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်အေးမှီနှင့် ဦးမြသောင်း တို့က
လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ဟန်၊ ဦးချစ်လွင်နှင့်မကြည်ရှိန်တို့အပေါ် စစ်ကူးမြို့
နယ်မင်းရွာကျေးရွာရှိ အချင်းဖြစ်မြေကွက်၏တစ်ဝက်မှာဒေါ်အေးမှီ အစွေ
ရခိုင်ဆိုင်သောမြေဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုသည်။
ထို့နောက် ဒေါ်အေးမှီက အမှုသစ်စွဲဆိုရန် ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အမှုကို ရုပ်သိမ်း

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ်၊ ၉၇
+ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ်၊ ၁၅ တွင် ခုမှတ်သေး-(၃၀-၁-၉၀)
ရက်စွဲပါ စစ်ကူးမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု

၁၉၉၀
ဒေါ်အေးမိုး
၀(၂)
နှင့်
ဒေါ်တန်
၀(၃)

ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက အမှုကို ရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုသော်
လည်း အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့်မပြုဟု အမိန့်ချမှတ်သောကြောင့် ဒေါ်အေးမိုးတို့က
တရားရုံးချုပ်တွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားလာသည်။

တရားလိုတစ်ဦးသည် မိမိစွဲဆိုထားသော အမှုကို ရုပ်သိမ်းနိုင်ရန်အတွက်
တရားရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရန်မလိုချေ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့်
၂၃၊ နည်း ၁(၁)ကိုကြည့်ပါ။ သို့ရာတွင် ရုပ်သိမ်းလိုသော အမှု၌ ပေါ်ပေါက်
သည့် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်းအပေါ် အခြေခံကာ အမှုသစ်စွဲဆိုလျှင်မူ
တရားရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်ကို တောင်းခံရန်လိုသည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ
အမိန့် ၂၃၊ နည်း (၂) နှင့် (၃) ကိုကြည့်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ မြို့နယ် တရားရုံးက
အမှုသစ်စွဲဆိုရန် ခွင့်မပြုပါဘဲလျက်၊ အမှုကို ရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုကြောင်း
အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၁) ပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်။

လျှောက်ထားသူတို့က အောက်ပါအကြောင်းပြချက်ဖြင့် အမှုကို ရုပ်သိမ်း
ခွင့် ပြုရန် လျှောက်ထားသည်-

တရားလိုသည် ဤအမှုကို ရုပ်သိမ်းပြီး အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းနှင့်
ပတ်သက်၍ တရားမမှု အသစ်ကို သဘောရိုးဖြင့် စွဲဆိုလိုပါသည်။

အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့်ပြုရန် ခွင့်တောင်းလျက် အမှုကို ရုပ်သိမ်းခွင့် လျှောက်
ထားရာ၌ ခွင့်ပြုသင့် မသင့် စိစစ်ရန် အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို အမိန့် ၂၃၊
နည်း ၂ (က) နှင့် (ခ) တွင် သတ်မှတ်ထားသည်။ လျှောက်ထားသူတို့သည်
ယင်းသတ်မှတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်နှင့်အညီ အမှုကို ရုပ်သိမ်းလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း
အကြောင်းပြခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ယခုကဲ့သို့ မလိုလားအပ်သော ကြန့်ကြာမှု
ပေါ်ပေါက်ရခြင်းဖြစ်သည်။

မြို့နယ်တရားရုံးက လျှောက်ထားသူတို့သည် ယခင်က အမှုတစ်မှုစွဲဆိုပြီး
တရားရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရုပ်သိမ်းပြီးနောက် ယခုအမှုကို စွဲဆိုခြင်း
ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိအမှုကို ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုပါက အမှု ပွားများမည်ဖြစ်
ကြောင်း အကြောင်းပြကာ အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့်မပြုဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့
ခြင်းဖြစ်သည်။

ထုံးနည်းချို့ယွင်းမှု သို့မဟုတ် အခြားခိုင်လုံသော အကြောင်း
တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် တရားလိုစွဲဆိုသော အမှုမှာ မုချ ရှုံးရမည့်အခြေအနေ
သို့ ဆိုက်ရောက်နေကြောင်း တွေ့ရှိရလျှင် အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေး စီရင်
ဆုံးဖြတ်ပါက အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖွယ်ရာ အကြောင်းမရှိသဖြင့် ယင်းအမှုကို ရုပ်
သိမ်းကာ အမှုကို ရှုံးစေမည့်အကြောင်း တရားကိုဖယ်ရှားလျက် အမှုသစ် စွဲဆို

ခွင့်ပြုရန် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၂၃၊ နည်း(၂)တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်အေးမိုး
၀၂(၂)
နိမ့်
ဒေါ်ဟန်
၀၂(၁)

အမှုကိုရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်တရားတစ်ထုံး ထပ်မံစွဲဆိုရန်အကြောင်း ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ယင်းသို့ အမှုပွားများလာရန် အကြောင်းရှိသည်ကို ညွှန်ပြကာ အမှုရုပ်သိမ်းခွင့်ကို ငြင်းပယ်ရန် မဟုတ်ပေ။ ထိုအကြောင်းပြ ချက်ဖြင့် ငြင်းပယ်မည်ဆိုပါက တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အဟောသိကံဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

မူလရုံးတွင် တင်သွင်းသော လျှောက်လွှာတွင်ဖြစ်စေ ဤပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြချက်များ တွင်ဖြစ်စေ အမှုကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁(၂)(ခ)တွင် အကျုံးဝင်သော လုံ့လလက်သည့်အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာရှိကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ ဤအခြေအနေတွင် အမှု သစ်စွဲဆိုရန် ခွင့်ပြုလျက် အမှုကို ရုပ်သိမ်းနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

မိန့်နယ်တရားရုံးက တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁(၃)ပါ အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာ၊ (Subject-matter)ဆိုသည်မှာ ပစ္စည်းတွင် အခွင့်အရေး (right in property)ဖြစ်သည်ဟုကောက်ယူထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒေါ်အေးမိုး ယခင်စွဲဆိုသောအမှုမှာ အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေ လိုမှုဖြစ်ပြီး ယခုအမှုမှာ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု ဖြစ်သည်။ အမွေမှုတွင် ခွဲဝေရမည်ဖြစ်သော မြေနှင့်ယခုအမှုတွင်အရေး ဆိုသောမြေတို့မှာ တစ်ခုတည်းဖြစ်၍ ပစ္စည်းတစ်ခုတည်းအတွက် အမှု များတပ်တလဲလဲမစွဲသင့်ဟု ကောက်ယူကာ အမှုသစ်စွဲဆိုခွင့် မပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁(၂)နှင့် (၃)တို့တွင် ပါရှိသော အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာဆိုသည်မှာ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းကို ဆိုလိုသည်ဟု ကောက်ယူရန်ဖြစ်သည်။ အလီမိုဟာမက် နှင့် ကရန်ဘရှတ် စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။ ယင်းစကားရပ်သည် မူလရုံး ကောက်ယူသည့်အတိုင်း ပစ္စည်းတွင်ရရန်ရှိသော အခွင့်အရေးမဟုတ်၊ ယင်း အခွင့်အရေးနှင့်တစ်နည်းနည်းဖြင့် သက်ဆိုင်သည်ကားမှန်၏။ အငြင်းပွား သောပစ္စည်းတူခြင်းနှင့် ယင်းပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းတူခြင်းသည် သဘောသဘာဝချင်းကွဲပြားခြားနားသည်။

(၁) အေအိုင်အေ၊ ၁၉၃၃၊ လာဟိုး ၉၄၅။

၀၉၉၀
ဧည့်အေးမှီ
ပါ(၂)
နှင့်
ဧည့်တန်
ဝါ(၃)

အမွေခွဲဆိုစဉ်က အခွင့်အရေးနှင့် မြက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုတွင် အခြေခံသောအခွင့်အရေးတို့သည် အတူတူဖြစ်စေကာမူ ပထမအမှုကိုတရားရုံး၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းပြီးနောက် ဒုတိယအမှု ခွဲဆိုခြင်းကိုဥပဒေက ပိတ်ပင်ရန် အကြောင်း မရှိချေ။

တရားမမှုများကို အကြိမ်ကြိမ်ခွဲဆိုရန် မသင့်ဟူသော ဥပဒေသကို ခြွင်းချက်ဖြင့် ကျင့်သုံးရန်ဖြစ်သည်။ တရားလိုတစ်ဦးသည် အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်တည်းအပေါ် အကြိမ်ကြိမ်တရားခွဲဆိုလျှင် တစ်ဘက်အမှုသည်အား အနည်းနှင့်အများ နှစ်နာစေမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တရားမကျင့်ထူး ဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁ (၂) တွင် အကျုံးဝင်သောအကြောင်း တစ်ရပ်ရပ် ကြောင့် အမှုကိုရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုရန် အကြောင်းဆိုက်ရောက်လာလျှင် တရားရုံး အနေဖြင့် ခွင့်ပြုသင့်ပေသည်။ ထိုသို့ခွင့်ပြုရာ၌ တရားရုံးသည် သင့်သည် ထင်မြင်သည့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခွင့်ရှိသည်ဖြစ်ရာ ဒုတိယအကြိမ်၊ တတိယအကြိမ်စသည်ဖြင့်ရုပ်သိမ်းခွင့်လျှောက်ထားမှုကို ခွင့်ပြုရာ၌တစ်ဘက် အမှုသည်အား နှစ်နာမူလျော့ပါးစေရန် တရားစရိတ်ကို များများပေးစေ ခြင်းဖြင့် တရားလိုအား လွယ်လွယ်အမှုခွဲဆိုခြင်းကို ဟန့်တားရန်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ ၃၁-၁-၉၀ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက် လိုက်သည်။ တရားလိုများသည် တရားမကျင့်ထူးဥပဒေအမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁(၁) တွင် ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း အမှုကိုရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ အမိန့် ၂၃၊ နည်း ၁(၂) (က)နှင့် (ခ)ပါ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ရုပ်သိမ်း လိုလျှင်မူ ရုပ်သိမ်းရသည့်အကြောင်းကို တိတိကျကျဖော်ပြ၍ လျှောက် ထားရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းတင်ပြချက်သည် ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင်အကျုံးဝင်လျှင် မြို့နယ်တရားရုံးက အမှုသစ်ခွဲဆိုခွင့်ပြုလျက် အမှုကိုရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုရန် ဖြစ် သည်။ နည်း ၂(၂) တွင် အကျုံးဝင်သောအကြောင်း တစ်ရပ်ရပ်ကို မဖော်ပြနိုင်လျှင်အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန်ဖြစ်သည်။

ဤပြင်ဆင်မှုအတွက် စရိတ်ချမှတ်ခြင်းမပြု။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်အေးသင်

နှင့်

ဒေါ်ခင်စိန် (ခ) ဒေါ်ချောပါ-၅ *

၁၉၉၀

မေလ

၂၀ ရက်

အမှုရှင်ခံခြင်း- အမွေထိန်းစာရအမှု ကွယ်လွန်သောအခါ ၎င်း
စွဲဆိုသော အမှု ရပ်စဲသွားခြင်း

မြီးဖြတ်ချက်။ မူလရုံး အမှတ်တွင် တရားလို ဦးခင်ငွေက အမှုစွဲဆို
ရာတွင် အချိုးဖြစ် ပစ္စည်း၏ အမွေဆိုင် တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်စောတင်
(ကွယ်လွန်)၏ ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အမွေထိန်း
လက်မှတ်စာ လျှောက်ထားပြီး အမွေထိန်းလက်မှတ်စာရအမှု အနေဖြင့်
တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမွေထိန်းလက်မှတ်စာကို ကိုင်
ဆောင်၍ တရားမမှု စွဲဆိုသူ တရားလို ဦးခင်ငွေ အမှုအတောအတွင်း
ကွယ်လွန်သွားသောအခါ အမှုမှာ အလိုလိုရပ်စဲပြီးဆုံးသွားပြီးဖြစ်သည်။
အကြောင်းမူကား ဦးခင်ငွေ တစ်ဦးချင်း အနေနှင့် လျှောက်ထားရရှိသည့်
အမွေထိန်း လက်မှတ်စာ ဖြစ်သဖြင့် ဦးခင်ငွေ သေဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်
ထိုအမွေထိန်း လက်မှတ်စာမှာလည်း ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်သွားပြီးဖြစ်သည်။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦး မောင် မောင် ကြင်၊ တရား
ရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးဇော်မြင့် (မြေထဲ) တရား
ရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်

မြေထဲမြို့နယ် တရားရုံး၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၃
တွင် တရားလို ဦးခင်ငွေက တရားပြိုင် ဒေါ်အေးသင် အပေါ်၌ အခမဲ့

* ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၄
+ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၃ တွင် ချမှတ်သော(၂၃-၁-၉၀)
ရက်စွဲပါ မြေထဲ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ထုတ်ပြန်ချက်များ

၁၉၉၀
ဒေါ်အေးသစ်
နှင့်
ဒေါ်ခင်စိန်
(ခ)
ဒေါ်ချော
ပါ(၅)

ထားသော နေအိမ်နှင့်ပိုင်း မြေအတွင်းမှ နှင်ထုတ်ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။
တရားလို ဦးခင်ငွေက ထိုအမှုစွဲဆိုရာ၌ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်း၏ အမွေဆိုင်
တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်စောတင် (ကွယ်လွန်) ၏ ကျန်ရှိရစ်သောပစ္စည်းများနှင့်
ပတ်သက်၍ အမွေထိန်း လက်မှတ်စာ (မကွေးတိုင်း တရားရုံးက ထုတ်ပေး
သည့် ၁၇-၃-၈၇ နေ့စွဲပါ အမွေထိန်း လက်မှတ်စာ) ကို ကိုင်ဆောင်၍
တရားလိုအဖြစ် စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မူလရုံးအမှုတွဲ၌ တွေ့ရသည်။
အမှုအတောအတွင်း ဦးခင်ငွေ သေဆုံးသဖြင့် ၎င်း၏ လက်ရှိ ဇနီး
ဒေါ်ခင်စိန် (ခ) ဒေါ်ချောနှင့် သားသမီးများက ၁၁-၄-၈၈ နေ့စွဲပါ
လျှောက်လွှာအရ ကွယ်လွန်သူ တရားလို ဦးခင်ငွေ၏ နေရာ၌ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်း ခေးရန် လျှောက်ထားကြသည်။
ထိုလျှောက်ထားချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မြို့နယ် တရားသူကြီးက ၎င်း၏
၂၃-၁-၉၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ အမှုမှာ ရပ်စဲခြင်း မရှိ၊ ဆက်လက် စစ်ဆေး
မည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်၍ မူလရုံး-တရားပြင်
ဒေါ်အေးသစ်က တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားလာခြင်း
ဖြစ်သည်။

ယခု ပြင်ဆင်မှု အကြောင်းပြရာတွင် ကွယ်လွန်သူ တရားလို ဦးခင်ငွေ
မှာ ပထမ ဇနီးနှင့် သားသမီးများ ရှိနေသေးကြောင်း၊ ၎င်းတို့ကိုလည်း
အမှု၌ ပါဝင်စေရမည်ဖြစ်ကြောင်း ယခု ပါဝင်ခွင့်ပြုထားသည့် ဒေါ်ခင်စိန်
မှာ ဒုတိယ ဇနီးဖြစ်ပြီး သားသမီးများမှာ ဒုတိယ ဇနီး ဒေါ်ခင်စိန်၏
သားသမီးများဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုတိယ ဇနီးနှင့် သားသမီးများကိုသာ အမှု၌
ထည့်သွင်းရုံမျှနှင့် မပြည့်စုံကြောင်း ထို့ကြောင့်အမှုမှာရပ်စဲသွားပြီဟု ယူဆ
ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြသည်။

မူလရုံး အမှုတွဲ၌ တရားလို ဦးခင်ငွေက အမှုစွဲဆိုရာတွင် အချင်းဖြစ်
ပစ္စည်း၏ အမွေဆိုင် တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်စောတင် (ကွယ်လွန်) ၏
ကျန်ရှိရစ်သော ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အမွေထိန်း လက်မှတ်စာ
လျှောက်ထားပြီး အမွေထိန်း လက်မှတ်စာရသူ အနေဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း
ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမွေထိန်းလက်မှတ်စာကို ကိုင်ဆောင်၍
တရားမမှုစွဲဆိုသူ တရားလို ဦးခင်ငွေ အမှုအတောအတွင်း ကွယ်လွန်
သွားသောအခါ အမှုမှာ အလိုလိုရပ်စဲ ပြီးဆုံးသွားပြီ ဖြစ်သည်။
အကြောင်းမူကား ဦးခင်ငွေ တစ်ဦးချင်း အနေနှင့် လျှောက်ထားရရှိ
ထားသည့် အမွေထိန်းလက်မှတ်စာဖြစ်သဖြင့် ဦးခင်ငွေ သေဆုံးသည်နှင့်
တစ်ပြိုင်နက် ထိုအမွေထိန်း လက်မှတ်စာမှာလည်း ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်သွား
ပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမွေထိန်းလက်မှတ်စာကို ကိုင်ဆောင်၍တရား
စွဲဆိုသူ တရားလို ဦးခင်ငွေ သေဆုံးချိန်၌ ထိုတရားမမှုမှာလည်း အလိုလို
ရပ်စဲသွားပေသည်။ ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်ငွေ၏ နေရာ၌ တရားဝင်ကိုယ်

စားလှယ် ထည့်သွင်းရန် အကြောင်းမပေါ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် မူလ
 ရုံးမှ ကွယ်လွန်သူ ဦးခင်ငွေ၏ နေရာ၌ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ
 ထည့်သွင်းပြီး အမှုကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း
 တွေ့ရသည်။ ယခု ပြင်ဆင်မှုအား ခွင့်ပြုပြီး မူလ မြို့နယ်တရားသူကြီး၏
 ၂၃-၁-၉၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ မြို့နယ် တရားရုံး၏
 ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၃ မှာ တရားလို ဦးခင်ငွေ
 ကွယ်လွန်ချိန်မှစ၍ အလိုအလျောက် အမှုရပ်စဲသွားပြီဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်
 လိုက်သည်။

၁၉၉၀
 ဒေါ်အေးသင်
 နှင့်
 ဒေါ်ခင်စိန်
 (ခ)
 ဒေါ်ဇော်
 ၀၁(၅)

စရိတ်မသတ်မှတ်။

ကဏ္ဍ:မ ပထမ အယူခံမှု

ကဏ္ဍ:ရုံးချုပ် ကဏ္ဍ:ယူကြီး ဦးအေးအုန်း ရှေ့တွင်

ဒေါ်အေးအေးကြိုင်

(၎င်း၏ အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ် စာရသူ

ဒေါ်ခင်မျိုးလှ)

နှင့်

ဒေါ်သိန်းထွေး*

ယာယီ တားဝရမ်း-အငြင်းပွားပစ္စည်း မရှိလျှင်

ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန် မလိုခြင်း။

ဆိုခြင်းချက်။ အမှုတွင် အငြင်းပွားသည့် ပြဿနာသည် စာချုပ်အား ပျက်ပြယ်စေလိုကြောင်းသာ ဖြစ်၍ အငြင်းပွားပစ္စည်းဟူ၍ မရှိချေ။ ဤအခြေ အနေတွင် ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ရန်အကြောင်း မရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် -ဦးညွန့်မြိုင်၊ ကဏ္ဍ:ရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် -ဦးလွန်းမောင်၊ ကဏ္ဍ:ရုံးချုပ်ရှေ့နေ (မလာ)

တရားရေးအကြံပေး -ဦးဘသန်းအောင်

အယူခံတရားလို ဒေါ်အေးအေးကြိုင်၏ဖခင် ဦးမြင့်က မိထွေးဒေါ်သိန်း ထွေးအား မိတ္ထီလာမြို့၊ ရပ်ကွက်အမှတ် ၁၁/ဂဈေးရပ်၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၇/၉၊ မြေကွက်အမှတ် ၁၃/၅၁ ပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံ ၏ထက်ဝက် အရှေ့ဘက် ခြမ်းတိုက်ခန်း (၃) ခန်းကို မေတ္တာဖြင့်အပိုင်ပေး စာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးခဲ့သည်။ ထိုအပေး စာချုပ်ကို ပျက်ပြယ် စေလိုကြောင်း ဒေါ်အေးအေးကြိုင်က ဒေါ်သိန်းထွေးအပေါ် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး (မိတ္ထီလာမြို့နယ်စုံ) တွင် တရားမကြီးမှုအမှတ်၃၆/ဂဇကို စွဲဆိုခဲ့သည်။ မူလတရားရုံးက ယင်းအမှုကို ပလပ်လိုက်၍ ဒေါ်အေးအေးကြိုင်က ဤအယူခံမှုကိုတင်သွင်းသည်။ အယူခံ ဝင်နေစဉ်အတွင်း ဒေါ်သိန်းထွေးက အချင်းဖြစ်ဥပစာမှ အိမ်သုံးမိတာ၊ သံဘာဂျာတံခါးများ၊ ပြတင်းပေါက်သံတိုင်များ၊ သွပ်ပြားများကို ခွာ၍

+ ၁၉၉၀ ဩဂုတ်လ၊ ကဏ္ဍ:မ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၇
+ ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၆ တွင် ချမှတ်သော မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး(မိတ္ထီလာမြို့နယ်စုံ)၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

ရောင်းချသည်သာမက တိုက်ခန်းများကိုလည်း အခြားသူသို့ လွှဲပြောင်းရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေ၍ ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၃၉၊ နည်း ၁ နှင့် ၃ ထို့အရ လျှောက်ထားခဲ့သည်။

၁၉၉၀
ဒေါ်အေး
အေးကြိုင်
နှင့်
ဒေါ်အိန်း
ထွေး

ဒေါ်သိန်းထွေးက ဒေါ်အေးအေးကြိုင်စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလပ်ပြီးသည့်နောက်(၃)လကြာမှ တိုက်ခန်း (၃)ခန်းအနက်မှ အရှေ့ဘက် နှစ်ခန်းအား ဦးတင်အောင်နှင့် ဒေါ်နုတို့ကို စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် ငှားရမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ယာယီတားဝရမ်း မထုတ်သင့်ကြောင်း ကန့်ကွက်သည်။ ယာယီတားဝရမ်းထုတ်သင့် မသင့်ကိစ္စကို ကြားနာရန် ဤအမှုကို ရုံးရှေ့ တင်ပို့ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုတစ်မှုတွင် အငြင်းပွားသည့်ပစ္စည်း ပျက်စီးယိုယွင်းမည့် သို့မဟုတ် ပျက်ဆီးခြင်းခံရမည့် သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းပေးခြင်းခံရမည့် အန္တရာယ် ရှိနေကြောင်း ထင်ရှားမှသာ ယာယီတားဝရမ်းထုတ်ရန် ဖြစ်သည်။

အမှုတွင် အငြင်းပွားသည့်ပြဿနာသည် စာချုပ်အား ပျက်ပြယ်စေလိုကြောင်းသာဖြစ်၍ အငြင်းပွားပစ္စည်းဟူ၍ မရှိချေ။ ဤအခြေ အနေတွင် ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ဆင့်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ အငြင်းပွားပစ္စည်း မရှိလျှင် ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန် မလိုကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးကျော်ဇောပါ ၂ နှင့် ဦးခင်မောင်ဗိုလ် အမှုကို ကြည့်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဒေါ်အေးအေးကြိုင်၏ ယာယီတားဝရမ်း ထုတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ စရိတ်မသတ်မှတ်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ

ဖြစ်ကြသော ဦးအေးအုန်း၊ ဦးကျော်တင်နှင့်

ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်းတို့ရှေ့တွင်

ဦးအောင်မျှင်

ဒေါ်ထွေး

နှင့်

ဒေါ်သင်းလှိုင်*

+ ၁၉၉၀
ဒီဇင်ဘာလ
၂၄ ရက်

ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု-တရားစွဲဆိုမိ ကျူးကျော်သူထံ နို့တစ်စာပေးရန် လိုမလို-ကျူးကျော်သူအား ကျူးကျော်သည့်နေ့တွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်း ထပ်ကလဲလဲ ပေါ်ပေါက်ခြင်း၊ ရှိမရှိ-စည်းကမ်းသတ်ကာလကို စတင် ရေတွက်ရမည့် နေ့-ရှေ့နေ၏ ဝန်ခံချက်-ဥပဒေအကြောင်းနှင့် စစ်လျဉ်း၍ ရှေ့နေတစ်ဦး၏ မှားယွင်းသော ဝန်ခံချက်သည် အမှုသည်၏ အကျိုးကို ထိခိုက်စေခြင်း ရှိမရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုတွင် အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေလိုမှုမှာကဲ့သို့ အကြောင်းကြားစာပေးရန် မလိုချေ။ ကာလအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်၍ ငှားရမ်းသည့်ကိစ္စပွဲပင်လျှင် ငှားရမ်းခြင်းကိုရပ်စဲရန် အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ဆင့်ဖို့မလိုချေ။ ပစ္စည်းထွဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (က) ကိုကြည့်ပါ။ ကျူးကျော်သူအား နှင်ထုတ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျူးကျော်သည့်နေ့တွင် သက်ဆိုင်ရာ မြေရှင် သို့မဟုတ် မြေကို လက်ရှိထားသူကရရှိသည်။ မြေမှ ဖယ်ရှားထွက်ခွာပေးစေရန် အကြောင်းကြားစာကို မလိုက်နာခြင်းက တရားစွဲဆိုနိုင်စေရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်စေသည်မဟုတ်ချေ။ ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်သည် ထပ်ကလဲလဲ ပေါ်ပေါက်သော အခွင့်အရေးမျိုး မဟုတ်။ ကျူးကျော်သည့်နေ့တွင် စတင်ပေါ်ပေါက်သည်။ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ထိုနေ့မှစ၍ စတင်ရေတွက်ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကြောင်းကြားစာကို အကြောင်းပြုပြီး

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထူး အယူခံမှု အမှတ် ၉ နှင့် ၁၀
+ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၃၅ နှင့် ၄၅ တွင် ချမှတ်သော (၁၀-၁-၉၀) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့်မိတ်ရီကို အထူးအယူခံ။

တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်ဟု အဆိုပြုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ၃၁-၁-၈၃ နေ့၏ နောက်ပိုင်းတွင်တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်း မှာအဆက်မပြတ် ပေါ်ပေါက်သည်ဟူသောအဆိုပြုချက်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိချေ။

၁၈၃၀
ဦးအောင်မြင်
ဒေါ်ထွေး
နှင့်
ဒေါ်သင်း
လှိုင်

ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဥပဒေ ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှေ့နေ တစ်ဦး၏ မှားယွင်းသော ဝန်ခံချက်သည် သူ့အမှုသည်၏အကျိုးကို ထိခိုက် စေခြင်း မရှိချေ။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးသိန်းမြင့်၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ဦးတင်ထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်အေးကြူ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးမြ

အမှုအတောအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူဦးချစ်ကရန်ကုန်တိုင်း အင်းစိန်မြို့ ဇောကန်ရပ်ကွက် မြေတိုင်းအမှတ် ၃၉၉ (က) မြေကွက်အမှတ် ၄၅/ကနှင့် ၄၆/က မြေကွက်တို့ကို ဦးကျော်လှိုင် ဆိုသူထံမှ ၄-၆-၆၃ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ်အရ ငယ်ယူထားသည်ဟု အဆိုပြုကာ အဆိုပါ မြေကွက်များတွင် နေထိုင်လျက်ရှိကြသော ဦးအောင်မျှင်နှင့် အမှုအတော အတွင်း ကွယ်လွန်သွားသူ ဦးစံမောင်တို့အပေါ် ကျူးကျော်သူများအဖြစ် ဖယ်ရှား၍ သူတို့ အိမ်ဆောက်နေထိုင်သည့် မြေများကို လက်ရောက်ပေးအပ် စေလိုကြောင်းဖြင့် ဦးအောင်မျှင်အပေါ် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၇ တွင်လည်းကောင်း၊ ဦးစံမောင်အပေါ် ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၆ တွင်လည်းကောင်း၊ တရားစွဲဆို သည် အမှုအတောအတွင်းဦးချစ်နှင့်ဦးစံမောင်တို့ ကွယ်လွန်သွားသဖြင့်ဇနီး ဒေါ်သင်းလှိုင်နှင့် ဒေါ်ထွေးတို့အသီးသီးအား တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်း၍ တိုင်းတရားရုံးက အမှုကိုစစ်ဆေး ကြားနာပြီးနောက် ဦးချစ် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီများ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဦးအောင်မျှင်နှင့် ဒေါ်ထွေးတို့က တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၅ နှင့် ၄၅ တို့တွင် အသီးသီးအယူခံဝင်ရာ မအောင်မြင်ချေ။ ဦးအောင်မျှင် တို့က တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်စစ်ဆေး စီရင်ပေးရန် တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ ဓလျှောက်လွှာအမှတ် ၇၄ နှင့် ၁၅၄ တို့တွင် အသီးသီး ဓလျှောက်ထားရာ တရားရုံးချုပ်က အောက်ပါပြဿနာကို ကြားနာ အဆုံး အဖြတ်ပေးရန်အလို့ငှာ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုလိုက်သည်-

၁၉၉၀
ဦးအောင်မျှင်
ဇော်ထွန်း
နှင့်
ခေါ်သင်း
လိင်

ဤအမှုတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်မကျော်ပြဿနာကို ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃၆ အရသာ စဉ်းစား အဆုံးအဖြတ်ပေးသင့်သည် ဆိုခြင်း မှန်သလား။’

စုံညီခုံရုံးက အချင်းဖြစ် မြေကွက်များကို ဦးချစ် ပိုင် မပိုင် စိစစ်တင်ပြ ကြရန် နှစ်ဘက်ရှေ့နေများအား ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။

ဤအထူးအယူခံမှုများတွင် အယူခံတရားပြိုင်မှာ တစ်ဦးတည်းဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်း၊ အယူခံမှုနှစ်ခုတွင် ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာများမှာ တူညီ သည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် အယူခံမှု နှစ်ခုလုံးကို ဤစီရင်ချက်တစ်ခု တည်းတွင် တစ်ခေါင်းတည်း အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

မူလရုံးတရားလို ဦးချစ်က အဆိုလွှာအပိုဒ် ၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ အဆိုပြုသည်-

‘တရားလိုသည် အင်းစိန်မြို့၊ ဇောကန်ရပ်ကွက်၊ မြေတိုင်းအမှတ် ၃၉၉ (က)၊ မြေကွက်အမှတ် ၄၅/ကနှင့် ၄၆/က မြေကွက်ကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် (၂) တွင် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် ဒီကရီ ရရှိထားသူ ဦးကျော်လှိုင်ထံမှ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၄) ရက်နေ့၌ မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ်ဖြင့်တရားဝင်ဝယ်ယူ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပါသည်။’

ယင်းအဆိုပြုချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားပြိုင်များဘက်က အောက်ပါ အတိုင်းချေပသည်-

‘တရားလို၏ အဆိုလွှားပိုဒ်(၁)ကို ဖြေဆိုရန်မလိုပါ။ တရား လိုအား သက်သေပြန်ရန် တာဝန်ထားပါသည်။’

အချင်းဖြစ် မြေကွက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးကျော်လှိုင် ဆိုသူက ဒီကရီ ရရှိ ထားခြင်း၊ ထိုမြေကွက်ကို ဦးချစ်က ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းကို တရားပြိုင်များအနေ ဖြင့် မသိရှိ၍ မဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ တရားလိုဘက်မှ အဆိုပြုချက်ကို သက်သေပြရန် တရားပြိုင်ဘက်မှ တာဝန်ပေးသည်ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးချစ်မပိုင်ဟု အတိအလင်း ငြင်းဆိုသည့် သဘောဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးချစ် ပိုင်မပိုင် ငြင်းချက်ထုတ်နုတ် စစ်ဆေးသင့်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက အောက်ပါငြင်းချက်ကို ထုတ်နုတ် ကြားနာခဲ့သည်-

‘တရားလိုပိုင်သည့် အချင်းဖြစ်မြေကွက်တွင် တရားပြိုင်သည် ကျူး ကျော် နေထိုင်သူ ဖြစ်သည်ဆိုတာ မှန်သလား’

ဤငြင်းချက်အရဆိုလျှင် တရားရုံးက အချင်းဖြစ်မြေကိုဦးချစ်ပိုင်ကြောင်း မှတ်ယူထားသည့် သဘော သက်ရောက်သဖြင့် တရားပြိုင်ကို နစ်နာစေ သည်။ တရားရုံး၏ လုပ်ရပ်ကြောင့် အမှုသည်များအား မနစ်နာစေ သင့်ပါ။ တရားရုံးသည် အမှုသည်များအကြား အငြင်းပွားသည့် အချက်

များကို လေးလေးနက်နက် စိစစ်၍ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၁၄၊ နည်း ၁ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ငြင်းချက်ထုတ်နုတ် ကြားနာရန်လိုအပ်သည်။

၁၉၉၁

ဦးအောင်မွန်
ဒေါ်ထွေး
နှင့်
ဒေါ်သင်း
စွိန်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၈၊ နည်း ၅ တွင် အတိအလင်း ငြင်းဆိုခြင်း မပြုသော သို့မဟုတ် ငြင်းဆိုရာ သဘောရောက်သည်ဟု ကောက်ယူခြင်း မပြုနိုင်သော အဆိုလွှာပါ စွပ်စွဲချက်ကို ဝန်ခံသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည် မှန်သော်လည်း တရားရုံးသည် ယင်းသို့ ဝန်ခံသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်သော အကြောင်းခြင်းရာကို မိမိသဘော အတိုင်း သက်သေဆင်ရှားပြစေနိုင်သည်။ တရားလိုဘက်မှ စွပ်စွဲချက်ကို တရားပြိုင်ဘက်မှ ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းဆိုခြင်း မပြုသည့်ကိစ္စတွင် ဝန်ခံရာရောက်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်မသင့် တရားရုံးက လေးလေးနက်နက် စိစစ်ရန်လိုအပ်သည်။ ချေလွှာတစ်ခုလုံးကို ဖတ်ကြည့်လျှင် တရားပြိုင်များ ဘက်မှ ဦးချစ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဝန်ခံမှုမပြုလိုကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည် ဖြစ်၍ တရားရုံးသည် အမိန့် ၈၊ နည်း ၅ ၏ ပထမအပိုဒ်ပါလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးရန် မသင့်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ တိုင်းတရားရုံး အနေဖြင့် အောက်ပါ အတိုင်း ငြင်းချက်ထုတ်နုတ်သင့်ပေသည်-

‘အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို တရားလိုပိုင်ဆိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား၊ မှန်လျှင် တရားပြိုင်သည် ယင်းမြေကွက်တွင် ကျူးကျော်နေထိုင်သူအဖြစ် နေထိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား’

အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးချစ် ပိုင်မပိုင် စိစစ်တင်ပြရန် နှစ်ဘက်ရှေ့နေများ အား ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ရာ၌ အဓိက တင်ပြရန်တာဝန်ရှိသူမှာ အယူခံ တရားလိုတို့ ဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားလိုတို့၏ ရှေ့နေများသည် ယင်းအချက်ကို ပီပီ ပြင်ပြင် တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အလျင်းသင့်၍ မှတ်ချက်ပြုလိုသော အချက်တစ်ရပ်ရှိသည်။ နှစ်ဘက် အမှုသည်များ၏ ရှေ့နေတို့သည် အမှုကို လျှောက်လဲတင်ပြရန် တရား ရုံးသို့ ရောက်ရှိသောအခါ အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာ အပြည့်အစုံနှင့် အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နိုင်သည့် ဥပဒေ ပြဿနာ အရပ်ရပ်တို့ကို ဖြေကြား နိုင်စွမ်းရှိအောင် ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်စေရမည်။ သို့မှသာ ဆိုင်ရာအမှုသည်တို့ အတွက် တာဝန်ကျေကျေ ထမ်းရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ တရားရုံးက ပြဿနာ တစ်ရပ်ကို ချပြသောအခါ ဖြေဆိုရန် အသင့်မရှိ၍ လေ့လာရန် အချိန် တောင်းဆိုရန် မသင့်။ အမှုနှင့်သက်ဆိုင်သမျှသော ပြဿနာ အရပ်ရပ်ကို ဖြေကြားနိုင်ရန် အစွမ်းကုန် အားထုတ်ပြီး ဖြစ်စေရမည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေများက အချင်းဖြစ်မြေကို ဦးချစ် ပိုင်ဆိုင် ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စောဒကတက်ခြင်းမပြု ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု သဘော ထားကာ အမှုကို လျှောက်လဲကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၂၉၉၀
ဦးအောင်မျှင်
ခေါ်ထွေး
နှင်း
မေတ္တဝါသင်းထိုင်

အင်းစိန်မြို့ ယခင် ရာဘက် ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၁ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂ တွင် ဦးကျော်လှိုင်၏ အဆိုပြုချက်အရ အချင်း ဖြစ်မြေမှာ မူလက ဒဗလူ့အက်ဖ်ဂျီလားသို့သူ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ဟန်တူသည်။ ဦးကျော်လှိုင်က မိမိ၏ ဖခင် လက်ထက်မှစ၍ ယင်းမြေတွင်ဆန့်ကျင်လက် ရှိထားသည်ဟုအကြောင်းပြကာ မိမိသည်အချင်းဖြစ်မြေကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးစေရန် အထက်ပါအမှုတွင် တရားစွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့် အတိုင်း ဒီကရီ ရရှိခဲ့ရာ ဦးချစ်က ၄-၆-၆၁ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ်အရ ငယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အင်းစိန်မြို့ ယခင် ရာဘက် ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီးရုံး ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် ချမှတ်ထားသော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီသည် ထိုအမှုတွင် အမှုသည်များ ဖြစ်ကြသည့် တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်များအကြားတွင် လည်းကောင်း၊ သူတို့၏ အကျိုးကို ဆက်ခံသောလူများ အကြားတွင် လည်းကောင်း၊ ဘုရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အခြားသူများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိသည်ကို အယူခံ တရားလိုတို့၏ ရှေ့နေများက သိရှိဟန် မတူ။ သို့ဖြစ်၍ မှားယွင်းဝန်ခံ ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အယူခံ တရားလိုတို့သည် ဦးကျော်လှိုင် စွဲဆိုသောအမှုမှ အမှုသည်များ၏ အကျိုးကိုဆက်ခံသူများမဟုတ်၊ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက် များအရ ဦးကျော်လှိုင်က အထက်ပါအမှုကို စွဲဆိုစဉ်ကပင် သူတို့သည် အချင်းဖြစ် မြေအတွင်းတွင် ဝင်ရောက်နေထိုင်ပြီးဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးကျော်လှိုင် ရရှိသော ဒီကရီသည် အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် အကျိုး သက်ရောက်မှု မရှိချေ။ ဦးကျော်လှိုင်ထံမှ ယင်းမြေကိုဝယ်ယူသည်ဆိုသော ဦးချစ်သည်လည်း မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ကိုပြကာ အယူခံတရားလိုတို့အပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိချေ။

အမှန်စင်စစ် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ဦးကျော်လှိုင်က အချင်းဖြစ်အမှုကို စွဲဆိုစဉ်ကပင် ဦးအောင်မျှင်နှင့် ဦးစံမောင်တို့သည် အချင်းဖြစ်မြေအတွင်း တွင် ရောက်ရှိပြီးဖြစ်သည်။ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေကမူ အယူခံတရား လိုတို့သည် အချင်းဖြစ်မြေအတွင်းသို့ ၁၉၇၂ ခုနှစ်ကျမှ ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

ဦးချစ်က အဆိုလွှာ အပိုဒ် ၂ တွင် အယူခံတရားလိုတို့က အချင်းဖြစ် မြေပေါ်၌ ကျူးကျော်နေထိုင်ကြောင်း စွပ်စွဲထားသော်လည်း စတင်ကျူး ကျော် နေထိုင်သည့် နေ့ကိုမူ စွပ်စွဲနိုင်ခြင်း မရှိချေ။

တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆိုလွှာတွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်-

‘မြို့နယ် တရားရုံးမှ အမိန့်ချမှတ်ပြီးနောက် တရားလို၏ အကျိုး ဆောင်မှ ၁၈-၁-၈၃ နေ့စွဲဖြင့် တရားပြိုင်ထံသို့ တရားလိုပိုင်မြေကွက် ပေါ်မှ ၃၁-၅-၈၃ နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ ဖယ်ရှားထွက်ခွာ ပြောင်း

ရှေ့ပေးပါရန် အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ခဲ့သော်လည်း တရားပြိုင်မှ လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ ဆက်လက်ကျူးကျော် နေထိုင်လျက်ရှိပါသဖြင့် ၃၁-၁-၈၃ နေ့၏ နောက်ပိုင်း နေ့ရက်များတွင် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းသည် အဆက်မပြတ် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပါသည်။

၁၉၉၁
ဦးအောင်မျှင်
ဒေါ်ထွန်း
နှင့်
ဒေါ်သန်းလှိုင်

ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုတွင် အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေလိုမှုမှာကဲ့သို့ အကြောင်းကြားစာ ပေးရန်မလိုချေ။ ကာလ အပိုင်း အခြား သတ်မှတ်၍ ငှားရမ်းသည့်ကိစ္စဥပင်လျှင် ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲရန် အကြောင်းကြားစာ ထုတ်ဆင့်ဖို့ မလိုချေ။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၁ (က) ကိုကြည့်ပါ။ ကျူးကျော်သူအား နှင်ထုတ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျူးကျော်သည့်နေ့တွင် သက်ဆိုင်ရာ မြေရှင် သို့မဟုတ် မြေကိုလက်ရှိထားသူက ရရှိသည်။ မြေမှဖယ်ရှား ထွက်ခွာပေးစေရန် အကြောင်းကြားစာကို မလိုက်နာခြင်းက တရားစွဲဆိုနိုင်စေရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်စေသည် မဟုတ်ချေ။ ကျူးကျော်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်သည် ထပ်တလဲလဲ ပေါ်ပေါက်သော အခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ်။ ကျူးကျော်သည့် နေ့တွင် စတင်ပေါ်ပေါက်သည်။ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ထိုနေ့မှစ၍ စတင်ရေတွက်ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကြောင်းကြားစာကို အကြောင်းပြပြီး တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်ဟု အဆိုပြုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ၃၁-၁-၈၃ နေ့၏ နောက်ပိုင်း တွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းမှာ အဆက်မပြတ် ပေါ်ပေါက်သည်ဟုသောအဆိုပြုချက်သည် လည်းကောင်း ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခြင်း မရှိချေ။

ဦးချစ်၏ သက်သေ ဦးစိန်ဖူးက 'ကိုကျော်လှိုင်ထံမှ ဦးချစ် မြေဝယ်သည့် အချိန်က ဦးအောင်မျှင်နှင့် ဦးစံမောင် ယောက်ျား ဦးညို၊ ဒေါ်အုံးတို့မှာ ရှိနှင့်နေပြီ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှန်ပါသည်' ဟု ထွက်ဆိုထားရာ အယူခံတရားလိုတို့သည် အချင်းဖြစ်မြေအတွင်းသို့ ၁၉၇၂ ခုနှစ်ကျမှ ရောက်ရှိလာသည်ဟုသော တင်ပြချက်သည် မမှန်ကန်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ အယူခံတရားလိုတို့သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ဝန်းကျင်က အချင်းဖြစ်မြေ အတွင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ ဦးကျော်လှိုင်က တရားစွဲဆိုသည့် အချိန်တွင် အချင်းဖြစ်မြေမှာ ဦးကျော်လှိုင်လက်ရှိ မဟုတ် အယူခံတရားလိုတို့ လက်ရှိဖြစ်နေသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ဦးကျော်လှိုင်က ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားခြင်းဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိသည်ဟုသော ယခင် ရာဘက်ခရိုင် တရားမ တရားသူကြီး၏ ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ချက်သည် အယူခံတရားလိုတို့ နေထိုင်သော မြေကွက်များနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း ယုံမှားဖွယ် မရှိချေ။ အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေများသည် ဥပဒေ သဘောကို ကောင်းစွာ နားမလည်ဘဲ မိမိအမှုသည်များ နေထိုင်လျက်ရှိသည့် မြေကွက်များကို ဦးချစ် ပိုင်သည်ဟု မှားယွင်းဝန်ခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပဒေကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှေ့နေ တစ်ဦး၏ မှားယွင်းသော

၁၉၉၀
ဦးအောင်မျှင်
ခေါ်ထွေး
နှင့်
ဒေါ်သင်းလှိုင်

ဝန်ခံချက်သည် သူ့အမှုသည်၏ အကျိုးကိုထိခိုက်စေခြင်း မရှိချေ။
ဦးခင်မောင်ပါ ၂ နှင့် ဦးတင်ရွှေပါ ၉ ၊ စီရင်ထုံးကိုကြည့်ပါ။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ဦးကျော်လှိုင်သည် မိမိရောင်းချသော မြေကို ဦးချစ်အား လက်ရောက်ပေးအပ်၍ရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်သဖြင့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ - ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၄ နှင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း အကျယ်တဝင့်တင်ပြ လျှောက်ထားသည်။ မြေကို လက်ရောက်ရရှိပြီးမှ အယူခံတရားလိုတို့က ဝင်ရောက်နေထိုင်သဖြင့် အချင်း ဖြစ် မြေကွက်များကို လက်လွှတ်လိုက်ရခြင်းဖြစ်လျှင် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၂ မှာ ဦးချစ် စွဲဆိုသော အမှုနှင့် သက်ဆိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေ တင်ပြချက် အရပင် အမှတ်စဉ် ၁၄၄ နှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ဦးချစ်သည် အချင်းဖြစ်မြေကို လက်ရောက်ရရှိခဲ့ကြောင်း ခိုင်မာသည့် အထောက်အထား တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အယူခံတရားလို တို့ဘက်မှ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အချင်းဖြစ်မြေ၌ သူတို့ နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း အထောက်အထား တင်ပြနိုင်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဦးကျော်လှိုင်က ဦးချစ်အား မြေရောင်းချစဉ် အခါက လက်ရှိမဟုတ် သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃၆ နှင့် ဦးချစ် စွဲဆိုသော အမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ တရားရုံးချုပ်က စိစစ် တွေ့ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း အယူခံတရားလိုတို့သည် ပိုင်ရှင်အား ဆန့်ကျင်နေ ထိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

စောအိမ်ဟုတ်နှင့် မဝို ရင်နှင့် အခြားသူများ ၊ အမှုတွင် အမှတ်စဉ် ၁၃၆ အရ၊ သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းသတ် ကာလကို မည်သို့ မည်ပုံ ရေတွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစွဲထားသည်။

‘The expression’ out of the possession, ‘an used in Art. 136 implies that some person is in possession adversely to the vendor. Time does not begin to run under Art. 136, until the property is held in possession adverse to the vendor.’

သို့ဖြစ်၍ ဦးချစ် စွဲဆိုသော အမှုများမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော် လွန်ခြင်း မရှိဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မှန်ကန် သည်။

(၁) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တော်ဝင်စီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁၄၅။
(၂) အေအိုင်အေ ၁၉၃၂ ရန်ကုန် ၂၂၃။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအထူးအယူခံမှုများကို ခွင့်ပြု၍ တရားရုံးချုပ်နှင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီ တို့ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးချစ် စွဲဆိုသော အမှုများကို ပလပ်လိုက်သည်။ အယူခံ တရားလိုတို့က တရားရုံး အဆင့်ဆင့်တွင် အခသ်အချာတင်ပြခြင်း မပြုသော အချက်အရ အယူခံ တရားလိုတို့ အနိုင်ရရှိသဖြင့် သုံးရုံးလုံးတွင် ကုန် ကျသော တရားစရိတ်များကို သက်ဆိုင်ရာ အမှုသည်တို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ကျခံကြရမည်။

၁၉၉၁
ဦးလောင်မျှင်
ခေါ်ထွေး
နှစ်
ခွေအသင်း
ဖွဲ့စည်း

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဒေါ်အုန်းရင်

+၁၉၉၀
ဇွန်လ ၂၁ ရက်

နှင့်
(၁) ကိုမြအောင်*
(၂) ကိုထွန်းရွှေ
(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်၏ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်များ)

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ-မယား ဖြစ်သူ ဖောက်ပြားခြင်း-မည်
သည့်အခါ လင်ခန်းမယားခန်း မပြတ်စဲခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုတွင် မယားဖြစ်သူ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က ဦးအုန်း
မောင် ဆိုသူနောက် လိုက်ပါသွားခြင်းဖြင့် နောက်လင်ယူသည့် ဆိုခြင်းနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးပေါ်သွယ်က မယားခိုးမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံး၌
တရားဝင် ကွာရှင်းခွင့် ဒီကရီတောင်းခံခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ရာ
အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း အလျဉ်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က
ဦးအုန်းမောင်ဆိုသော တစ်ပါးသော ယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြား ပေါင်း
သင်း၍ ကလေးတစ်ယောက်ရခဲ့သည် မှန်စေဦး၊ ဦးပေါ်သွယ်နှင့်ဒေါ်ဒေါင်း
ရှိန်တို့သည်လင်မယားအဖြစ်မှ အလိုအလျောက် တရားဝင် ကွာရှင်းပြတ်စဲ
ပြီးရာ မရောက်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးထွန်းကြည်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဒေါ်ထွန်းထွန်းဆင်း၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဇွေ

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၀၆/၀၅ (အနောက်
တောင်) တွင် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က ဒေါ်အုန်းရင်အပေါ် အမွေပုံ ပစ္စည်း
စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ အမှုအတောအတွင်း ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်
ကွယ်လွန်သွားရာ သားဖြစ်သူကိုမြအောင်နှင့် ကိုထွန်းရွှေတို့ကို တရားဝင်

* ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၄၁
+ ၁၉၈၅ ခုနှစ် တရားမမှုကြီး အမှတ် ၁၀၆ နှစ်အမှတ်သော (၁၅-၅-၈၉)
ဗဟိုစွဲမီမန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု

၁၉၉၀
ဒေါ်အုန်းရင်
နှင့်
ကိုမြအောင်
ပါ(၂)

ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်း၍ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တိုင်း
တရားရုံးက တရားလိုများသည်ဦးပေါ်သွယ်နှင့် သူတို့၏မိခင် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်
တို့ ပေါင်းသင်းစဉ် ဖြစ်ထွန်းသော လက်ထက်ပွားပစ္စည်းတွင် သုံးပုံနှစ်ပုံနှင့်
ဦးပေါ်သွယ်နှင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်၊ တရားပြိုင်ဒေါ်အုန်းရင်တို့ ပေါင်းသင်းစဉ်
ဖြစ်ထွန်းသောပစ္စည်းတွင် နှစ်ပုံတစ်ပုံအသီးသီး ရထိုက်ကြောင်း ပဏာမ
ဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကို မူလရုံး
တရားပြိုင်ဒေါ်အုန်းရင်က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ
ပထမအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

မန္တလေးမြို့၊ပြည်ကြီးပျော်ဘွယ် အနောက်၊ အကွက်အမှတ် (၂၇၀)၊
ဦးပိုင်(၂၇)နေ ဦးပေါ်သွယ်နှင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်တို့သည် တရားဝင် အကြင်
လင်မယားဖြစ်ကြသည်။ ကိုမြအောင်နှင့် ကိုထွန်းရွှေတို့မှာ ဦးပေါ်သွယ်နှင့်
ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်တို့၏ သားနှစ်ဦးဖြစ်ကြပြီး အယူခံတရားလိုဒေါ်အုန်းရင်မှာ
ဦးပေါ်သွယ်၏ ဒုတိယအိမ်ထောင်မှ ဇနီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ဒေါင်း
ရှိန်နှင့် ဒေါ်အုန်းရင်တို့သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးပေါ်သွယ်၏ ပထမဇနီးနှင့်
ဒုတိယဇနီးများဖြစ်ကြသည်။ ဦးပေါ်သွယ်မှာ ၁၁၄၃ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း
(၇)ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားရာ အဆိုလွှာ နောက်ဆက်တွဲ (က)
စာရင်းပါ အိမ်နှင့်မြေပစ္စည်း (၄)မျိုးကျန်ခဲ့သဖြင့် ပထမဇနီးဒေါ်ဒေါင်းရှိန်
က ဒုတိယဇနီးဒေါ်အုန်းရင်အပေါ် အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးရန် စွဲဆို
ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က အဆိုလွှာ နောက်ဆက်တွဲ (က) ပစ္စည်းစာရင်း
အမှတ်စဉ်(၁)ပါ မြေနှင့်အမှတ်စဉ်(၂)ပါ အိမ်တို့သည် တရားလိုနှင့်
ဦးပေါ်သွယ်တို့ပေါင်းသင်းစဉ် ဦးပေါ်သွယ် အမွေရပစ္စည်းများဖြစ်၍တရား
လိုက သုံးပုံနှစ်ပုံနှင့် တရားပြိုင်ဒေါ်အုန်းရင်ကသုံးပုံတစ်ပုံ ရထိုက်ကြောင်း
နောက်ဆက်တွဲ (က) စာရင်းအမှတ်စဉ်(၃)နှင့်(၄)ပါ အိမ်များမှာ ဦးပေါ
သွယ်နှင့်တရားလို၊တရားပြိုင် ဇနီး ၂ဦးတို့ ပေါင်းသင်းနေထိုင်စဉ် လက်ထက်
ပွား ပစ္စည်းများဖြစ်၍ တရားလိုနှင့်တရားပြိုင်တို့ နှစ်ပုံတစ်ပုံစီ အညီအမျှ
ရထိုက်ကြောင်း အဆိုပြုသည်။

ဒေါ်အုန်းရင်က အခြားအချက်များအပြင် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်သည် ၁၃၁၆
ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လဆုတ် (၇)ရက်နေ့က ဦးပေါ်သွယ်ထံမှ အပြီးအပိုင်
ထွက်ခွာသွားပြီး၊ နောက်ထပ်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဦးပေါ်သွယ်
နှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးဖြစ်ရာ၊ အမွေရခွင့်မရှိတော့ကြောင်း အမွေဆက်ခံခွင့်
ရှိသည့်တိုင်အောင် ဦးပေါ်သွယ်နှင့်ကွဲကွာခဲ့သည်မှာ (၃၁)နှစ် ရှိပြီဖြစ်၍

• ၉၉၀
ဒေါ်အုန်းရင်
နှင့်
ကိုမြ
အောင်
ဝ (၂)

ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေကြောင်း၊ တရားလို ဒေါ်ဒေါင်းရှိန် အမွေရခွင့်မရှိသဖြင့် ၎င်းနှင့်ဦးပေါ်သွယ်တို့၏သားဖြစ်သူ မောင်မြအောင်တို့ မှာလည်း အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိကြောင်း အဓိကချေပခဲ့သည်။

တိုင်းတရားရုံးက မယားဖြစ်သူ ဖောက်ပြန်သည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်မှာ လင်မယားကွာရှင်းလိုမှု အတွက်မှတစ်ပါးဇနီးဖြစ်သူက ခင်ပွန်းဖြစ်သူ အပေါ် ပစ္စည်းခန်းစွဲဆိုသောအမှုတွင်မစဉ်းစားနိုင်ဟု ဦးဇန့်နှင့် မြကြွင်း အမှုကိုလည်းကောင်း၊ မယားဖြစ်သူ ဖောက်ပြန်ရုံဖြင့် လင်ခန်းမယားခန်း ပြတ်စဲပြီဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း မေယ်လှနှင့် မောင်မိုးသုန်း အမှုကိုလည်း ကောင်း ရည်သွန်းကိုးကားပြီးဒေါ်ဒေါင်းရှိန်၏ ဖောက်ပြားမှုကို အကြောင်း ပြု၍ ဦးပေါ်သွယ်နှင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်တို့သည် လင်မယားအဖြစ်မှ ပြတ်စဲ ခဲ့ကြပြီဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ကောက်ယူသုံးသပ်၍ဦးပေါ်သွယ် ကွယ်လွန်သည့် အခါဒေါ်ဒေါင်းရှိန်သည် ဇနီးတစ်ဦးအနေဖြင့် အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိကြောင်း နှင့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

ဤအယူခံတွင် အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်သည် ဖောက်ပြန်ရုံမျှမက ကိုအုန်းမောင်ဆိုသူနှင့် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြု၍ ကလေးတစ်ယောက်ပင် ရရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်ပြင် ဦးပေါ်သွယ်နှင့် ပြန်လည်ပေါင်းသင်းခြင်း မရှိတော့သည်မှာလည်းထင်ရှားပါလျက် လင်ခန်း မယားခန်း အလိုအလျောက် မပြတ်စဲဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းနှင့်ကိုအုန်းမောင်နှင့် နောက်အိမ်ထောင် ပြုသည်နှင့် ဦးပေါ်သွယ်နှင့် လင်ခန်း မယားခန်း ပြတ်စဲပြီဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်သည် ၎င်း၏ အိမ်ထောင်ရေးပြစ်မှုကို လင် ဖြစ်သူက ခွင့်လွှတ်ပါက အမွေရခွင့်ရှိနိုင်သည်ဆိုလျှင်ပင် နောက်အိမ်ထောင် ပြုသော ၁၃၁၆ ခုနှစ်မှစ၍ ၁၂ နှစ်အတွင်း တောင်းဆိုခြင်း မပြုသဖြင့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေကြောင်းအဓိက တင်ပြသည်။

အမှုကိုလေ့လာသုံးသပ်ကြည့်ရာ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်သည် ဦးပေါ်သွယ်၏ တရားဝင် ပထမ ဇနီးမယားဖြစ်ပြီး ဒေါ်အုန်းရင်သည် ဦးပေါ်သွယ်၏ တရားဝင် ဒုတိယ ဇနီးမယားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်နှင့်ဒေါ်အုန်း ရင်တို့သည် ဦးပေါ်သွယ်၏ မယားပြိုင်များဖြစ်ကြကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားပေ။ ဦးပေါ်သွယ် ကွယ်လွန်သည်အထိ မည်သည့် ဇနီးမယား နှင့်မျှ နှစ်ဦး သဘောတူဖြစ်စေ၊ တရားရုံး၏ အမိန့်အရဖြစ်စေ တရားဝင် ကွာရှင်းမှု မပြုခဲ့ကြောင်းလည်း အမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်လွင်နေသည်။ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်သည် ယင်းသို့ဦးပေါ်သွယ်၏ တရားဝင် ဇနီးမယားအဖြစ်

(၁) ၈၉၆၂ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၈၁-၁၃၁ (တရားရုံးချုပ်)။
(၂) အတွဲ-၇၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ ၈၁-၉၀။

• ၉၉ •
ဒေါ်အုန်းရင်
နှင့်
ထို့ပြင်
အောင်
ပါ(၂)

ပေါင်းသင်းစဉ် ဦးအုန်းမောင်ဆိုသူနောက် လိုက်ပါ၍ပေါင်းသင်းနေထိုင် ခဲ့ကြောင်း ဦးအုန်းမောင် စစ်ထုတ်သွားမှ မူလ နေရပ်သို့ပြန်လာကြောင်း လည်း အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးသည်တစ်ပါး သော ယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြားခြင်းဖြင့်ကြီးလေးသော အိမ်ထောင်ရေး ပြစ်မှုကျူးလွန်လျှင်ဖြစ်စေ၊ တရားဝင် လင်ယောက်ျားကို တရားဝင် မကွာ ရှင်းရသေးဘဲ တစ်ပါးသောယောက်ျားနောက်လိုက်ပါ၍ နောက်လင်အဖြစ် ပေါင်းသင်းမှုပြုလျှင် ဖြစ်စေ၊ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ လင်ယောက်ျားနှင့် အလို အလျောက် ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးရာ ရောက်မရောက်၊ မယားအဖြစ် ပစ္စည်း ခန်း ရပိုင်ခွင့် ဆုံးရှုံးခြင်း ရှိမရှိ အဓိက သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းပြဿနာမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးဆင် နှင့် မမလေး ၊ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးပြညွှန်ပြထားသည်—

'According to Burmese Buddhist law, a husband may condone his wife's offence of adultery or may obtain her admission of guilt and the dissolution of marriage may then take place by mutual consent on the footing that the husband retains the hnapazon property. But otherwise he cannot retain the property on his own allegation of his wife's guilt. He must bring a suit for divorce and prove the guilt in a court of law.'

ဤအမှုတွင် မယားဖြစ်သူ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က ဦးအုန်းမောင်ဆိုသူနောက် လိုက်ပါသွားခြင်းဖြင့် နောက်လင်ယူသည်ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခင်ပွန်း ဖြစ်သူ ဦးပေါ်သွယ်က မယားခိုးမှုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံး၌ တရားဝင် ကွာရှင်းခွင့် ဒီကရီတောင်းခံခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ရာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း အလျဉ်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က ဦးအုန်းမောင် ဆိုသော တစ်ပါးသော ယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြားပေါင်း သင်း၍ ကလေးတစ်ယောက်ရခဲ့သည် မှန်စေဦး၊ ဦးပေါ်သွယ်နှင့်ဒေါ်ဒေါင်း ရှိန်တို့သည် လင်မယားအဖြစ်မှ အလိုအလျောက် တရားဝင် ကွာရှင်း ပြတ်စဲပြီးရာ မရောက်ပေ။ မယားဖြစ်သူ၏ ကြီးလေးသော အိမ်ထောင်ရေး ပြစ်မှုကို တရားရုံးတွင် ထင်ရှားပြဆိုပြီး တရားဝင် ကွာရှင်းခွင့် အမိန့် ရယူမှသာ လင်မယားအဖြစ်မှပြတ်စဲမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းခြင်း အကြောင်း (၃) ရပ်ရှိသည့် အနက် နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာရှင်းခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်ရေးပြစ်မှုကြောင့် တရားရုံးအမိန့်အရ ကွာရှင်းခြင်းတို့မှအပ လင်ဖြစ်သူ ရဟန်းဘောင်သို့

(၁) ၁၉၄၁၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံး၊ ၈၁-၁၄။

၁၉၉၀
ဒေါ်အုန်းရင်
နှင့်
ကိုမြ
တောင်
၀၇(၂)

အပြီးအပိုင် ကူးပြောင်းသွားခြင်း အကြောင်းတစ်ခုသာ လင်မယား
အဖြစ်မှ အလိုအလျောက် ပြတ်စဲရာရောက်နိုင်သည်ကို သတိပြုရန်လိုသည်။
ထို့ကြောင့် ဦးပေါ်သူယ်နှင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်တို့ လင်မယားအဖြစ်မှ
အလိုအလျောက် ပြတ်စဲပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရန် အယူခံတရားလို၏
ရှေ့နေ တင်ပြသည့် အချက်မှာ လက်ခံရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ လင်မယား
အဖြစ်မှ တရားဝင် မပြတ်စဲသည်နှင့်အမျှ လင်ဖြစ်သူသေဆုံးလျှင် မယား
ဖြစ်သူ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်နှင့် ပစ္စည်းခန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မယားပြိုင်ဖြစ်သူ
ဒေါ်အုန်းရင်နှင့် ယှဉ်ပြိုင် ခံစားခွင့်ရှိနေကြောင်း ယုံမှားဖွယ် မရှိချေ။ မခွဲ
ဝေရသော အမွေပစ္စည်းတွင် အမွေဆိုင် တစ်ဦး၏ ရရန်ရှိသော အကျိုး
သက်ဆိုင်ခွင့်သည် 'အပြီးအပိုင် ရရှိသည့် အကျိုးခံစားခွင့်' ဖြစ်သည်နှင့်
အညီ ထိုသူ ကွယ်လွန်သောအခါ သူ၏ အမွေစုသည် ထိုသူ၏ အမွေစား
အမွေခံများသို့ သက်ရောက်သည်။ မောင်ပိုက်နှင့် မောင်ငြိမ်း^၁ အမှုနှင့်
မောင်စောင်စေနှင့် ဦးခွန်းစောင်ကျော်^၂ အမှုတို့တွင်ကြည့်ပါ။
ထို့ကြောင့် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန် ကွယ်လွန်သွားရာ ၎င်း၏ အမွေစေ့စေ့ကို ၎င်း၏
သား ကိုမြအောင်တို့က ဆက်ခံသည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ
မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်သည် မယားပြိုင်ဖြစ်သူ အယူခံတရားလို
ဒေါ်အုန်းရင်ထံမှ ခင်ပွန်းသည် ဦးပေါ်သူယ် ကွယ်လွန်ခြင်းကြောင့် အမွေ
စေ့စေ့ ခွဲဝေပေးရန် တောင်းခံနိုင်သည့် အကြောင်းမှာဦးပေါ်သူယ် ကွယ်လွန်
ချိန်တွင် စတင်ပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ စတင်ပေါ်ပေါက်သည့်
တိုင်အောင် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄
အရ စည်းကမ်းသတ် ကာလစတင်ရေတွက်ရမည့်နေ့ရက်သည် ဦးပေါ်သူယ်
သေဆုံးသည် နေရက်က စတင်ရေတွက်ရန်မဟုတ်ပေ။ တရားပြိုင် ဒေါ်အုန်း
ရင်က အမွေဆိုင်ပစ္စည်းကို တရားလို ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်အား ဆန့်ကျင်လက်
ရှိထားသည့်နေ့က စတင်တွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ငူလမ်ဖိုဟာမက်နှင့် ဂူလမ်
ယူဖိန်^၃ အမှုနှင့် ဦးသိန်ဟန်နှင့်မငွေပါ-၂^၄ အမှုနှင့် ဒေါ်ခင်မိမိနှင့်
မောင်စင်လင်မူ^၅ အမှုတို့တွင်ကြည့်ပါ။ ဤအမှုမှာ ဦးပေါ်သူယ်
သေဆုံးသည် ၁၃၄၃ ခုနှစ်က စတင်ရေတွက်လျှင်ပင် ၁၂ နှစ် မကျော်
လွန်သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်
ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဒေါ်ဒေါင်းရှိန်က ဦးပေါ်သူယ်

(၁) ၁၈၉၇-၀၁၊ အထက်မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ။ အတွဲ-၂၊ ၀၁-၁၄၆။
(၂) ရန်ထွန် စီရင်ထုံးများ။ အတွဲ-၈၊ ၀၁-၅၃၄ (၅၃၇)။
(၃) အိန္ဒိယ အယူခံမှုများ၊ အတွဲ-၅၉၊ ၀၁-၇၄။
(၄) ၁၉၀၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ ၀၁-၈၇ (၉၃)။
(၅) ၁၉၀၉ ခုနှစ် တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၄၅ (တရားရုံးချုပ်)

အား စွန့်ခွာသည့် ၁၃၁၆ ခုနှစ် က စ၍ ၁၂ နှစ်အတွင်း မတောင်းဆို
သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်သည်ဟု အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ
တင်ပြသည့် အချက်မှားလည်း လက်ခံစရာအကြောင်း မရှိချေ။

စဉ်စ
ခေါ်အုန်းရင်
နှင့်
ထံမြ
အောင်
ပါ(၂)

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ အယူခံကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀/- သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ပါ-၂

အိုးအိမ်ဦးစီးဌာန

အုန်းပရိကပ်ရှ်(ခ) မောင်အေး

နှင့်

ချန်ဒရာဒေဝီ (ခ) ဒေါ်မြခင်ပါ-၁၀ ဦး*

+၁၉၉၀
ဇူလိုင်လ
၂ ရက်

အယူခံဝင်ခွင့်-အယူခံဝင်ခွင့် ရှိသူများ-ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃-မည်သည့်အခါ ပေးကမ်းမှု တည် မဖြစ်ခြင်း- အတည်မဖြစ်သော အပေးစာချုပ် အပေါ် အခြေခံ၍ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြှောက်ဟကြေညာပေးစေရန်နှင့် လက်ရောက်ရလို့ကြောင်း စွဲဆိုသော အဆိုလွှာကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့်-ရ၊ နည်း ၁၁ အရ ပလပ်ရန်ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားရုံးတစ်ရုံး၏ စီရင်ချက်သို့မဟုတ် ဒီကရီကိုအယူခံဝင်ခွင့်ရှိသူများမှာ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သည်-

- (က) ဒီကရီအရ အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နစ်နာသူအမှုသည်၊ အကယ်၍ ထိုသူကွယ်လွန်လျှင် ၎င်း၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်၊
- (ခ) အဆိုပါ အမှုသည်၏ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်းရရှိထားသူ၊ ထိုအကျိုး သက်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ ထိုသူသည် ဒီကရီကိုလိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည့်အပြင် ၎င်း၏ အမည်ကို အမှတ်တွင် ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ရမည်၊
- (ဂ) လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ဇာရီမှုတွင် ပစ္စည်းရောင်းချခြင်းကို ပယ်ဖျက်သည့် အမိန့်အား လေလံဆွဲဝယ်သူက အယူခံဝင်နိုင်သည်။

* ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ်-၃၈၊
 + ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေမှုအမှတ်-၁ တို့တွင် အမှတ် ၁၁ (၂၃-၃-၈၉) ၁၉၈၉ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ်-၂၀ ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း(အရမ)၏ စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကိုအယူခံမှု၊

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ အဆိုအပိုင်း (၄)ပါ အဆိုပြုချက်များ အရ ဒေါ်မြခင်၏ဖခင်မှာ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ဒေါ်မြခင်အား ပေးကမ်းသည်ဆိုရာ၌ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး၊ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၃ နှင့် အညီ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆို၍ ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ပေးကမ်းမှုမှာ အတည်မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်မြခင်သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ရှင်အဖြစ်သို့ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မရောက်နိုင်ချေ။ အဆိုလွှာသည် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ကြောင်း ထင်ရှားသိသာစေခြင်း မရှိ၍ အဆိုလွှာကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့်-ရ နည်း ၁၁ (က) အရ ပယ်ရန်ဖြစ်သည်။ အဆိုလွှာပါ အဆိုပြုချက်များအရ ဒေါ်မြခင်သည် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း မပေါ်လွင်ပါဘဲလျက် နှင့်တရားပြိုင် များ၏ ဖြောင့်ဆိုချက်သက်သက်အရ ဒီကရီမချမှတ်နိုင်ချေ။ တရားပြိုင်တို့၏ ဖြောင့်ဆိုချက်သည် ပိုင်ရှင်မဟုတ်သူအား ပိုင်ရှင်ဖြစ်အောင်မဖန်တီးနိုင်ပေ။

၁၉၉၀
 ညွှန်ကြား
 ရုံးချုပ်၊ ဧရာဝတီ
 ပါ(၂)
 ဆုံးအိုင်ဦးစီး
 ဌာန
 အုန်းပရိကပ်ရုံ
 (၁)
 မောင်အေး
 နှင့်
 ချန်မှရာဇဝေ
 (၁)
 ဒေါ်မြခင်
 မါ(၁၀)

အယူခံတရားလိုများအထွက်-ဦးတင်ရှိန်၊ ဥပဒေအရာရှိ အဆင့် (၁)
 ရှေ့နေချုပ်ရုံး

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်-(၁) ဒေါ်မြမြလေး၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
 (၂) မှ(၁၀) ဦးညွှန်မြိုင် တရားရုံးချုပ်
 ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး -ဦးလှမြင့်ဝင်း

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၀ (အရှေ့မြောက်) တွင် ဒေါ်မြခင် (ခ) ချန်ဒရာဒေဝီက ဒေါ်နာလာဝတီနှင့် အခြားသူများအပေါ် အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေမှာ မိမိ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုရာ တရားပြိုင်များဘက်မှ ဖြောင့်ဆိုသဖြင့် တရားလိုစွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သောဒီကရီကို ရန်ကုန်မြို့ အိုးအိမ်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် နှင့် ရန်ကုန်မြို့ဝန်ကြီးများရုံး ပြည်သူ့ရဲသတင်းတပ်ဖွဲ့ သတင်းတပ်ဖွဲ့မှူးတို့က တရားရုံးချုပ်၊ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၈ တွင် အယူခံဝင်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ချမှတ်သောဒီကရီချက်မှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခြင်း ရှိမရှိစစ်စစ်ရန် တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့် အညီ သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၁ ကို ရေးစွင့်ခဲ့သည်။ ဤအမှု (၂) မှုသည် မူလရုံးအမှု (၁) မှုတည်းမှ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဖြစ်၍ ဤစီရင်ချက်တွင် အမှု (၂) မှုလုံးကို တစ်ပေါင်းတည်း အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်။

တရားရုံးတစ်ရုံး၏စီရင်ချက် သို့မဟုတ် ဒီကရီကို အယူခံဝင်နှင့် ရှိသူများမှာ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သည်။

၁၉၉၀
 ညွှန်ကြား
 ရေးမှူးချုပ်
 ပါ(၂)
 ဆုံးအိမ်ဦးစီး
 ဌာန
 အုန်းစရိတ်ပုံ
 (ခ)
 မောင်အေး
 နှင့်
 ချန်အေးဝေဝေ
 (ခ)
 ဒေါ်မြခင်
 ပါ(၁၀)

(၁) ဒီကရီအရ အကြီးအကျယ်ထိခိုက်နစ်နာသူ အမှုသည်၊ အကယ်၍ ထိုသူကွယ်လွန်လျှင် ၎င်း၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်။

(၂) အဆိုပါအမှုသည်၏ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်း ရရှိထားသူ ထိုအကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ ထိုသူသည် ဒီကရီကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည့်အပြင် ၎င်း၏အမည်ကို အမှုတွဲတွင် ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ရမည်။

(၃) လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ဇာရီမှုတွင် ပစ္စည်း ရောင်းချခြင်းကို ပယ်ဖျက်သည့် အမိန့်အား ငလံ့ဆွဲဝယ်သူက အယူခံဝင်နိုင်သည်။

အယူခံဝင်လိုသော အမိန့် သို့မဟုတ် ဒီကရီကို ချမှတ်ထားသည့် အမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ်ပါဝင်သူတစ်ဦးသည် ယဘုယျအားဖြင့် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိ။ သို့ရာတွင် အမှုသည်မဟုတ်သူ တစ်ဦးသည် ဒီကရီအရ ထိခိုက်နစ်နာမည့် ပြင် မီးသေသော ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ် အကျိုးသက်ရောက်မည် ဆိုပါက အယူခံရုံး၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အယူခံဝင်နိုင်သည်။

၁၉၈၉ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၈၀ တွင် အယူခံဝင်သူ များသည် မူလအမှု၌ အမှုသည်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သူများ မဟုတ်ကြချေ။ ယင်း အမှုမှတရားပြိုင်များနှင့် တစ်နည်းနည်း ပတ်သက်ကြောင်းလည်း မပေါ်ပေါက်ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုတွင် ချမှတ်ထားသော ဒီကရီသည် အယူခံ တရားလိုတို့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိနိုင်သဖြင့် မီးသေသော ဆုံးဖြတ် ချက်မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဤအခြေအနေတွင် အယူခံတရားလိုတို့အား တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် အကြောင်းမမြင်သဖြင့် သူတို့၏ အယူခံလွှာကို ပယ်ဖျက်ရန်သာ ရှိပေတော့သည်။

အဆိုအပိုဒ်(၁)မှ (၅) တွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်-

၁။ မန္တလေးမြို့၊ ပြည်ကြီးမျက်မှန်ရပ်၊ အကွက်အမှတ်(၈၀၁)၊ သိုးဘ ပိုင်မြေနှင့် ၎င်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံမှာ မေဒင်ကိုပေါ်ဘာ ဂလာ အမည်ပေါက်ပါသည်။ အမည်ပေါက်သူ မေဒင်ကို ပေါ်ဘာ ဂလာက တရားလို၏ ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးအောင်ကြည် (ခ) မစ္စတာ ဝိသဲလူးသို့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ကတိစာချုပ်ဖြင့်ပေးကမ်းခဲ့ပြီး အဆိုပါ ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အကျိုးခံစားခွင့် များကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ အမည်ပေါက်သူ မေဒင်ကို ပေါ်ဘာဂလာ၏ တစ်ဦးတည်းသား ဖြစ်သူ ဆရာဝင်ကူးမားဘာဂလာကလည်း တရားလို၏ ဖခင်အား ပေးကမ်းခြင်းကို သဘောတူသည့် အားလျော်စွာ (၉-၇-၆၂) နေ့စွဲပါရန်ကုန်မြို့၊ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် မရုပ်နိုင်မသိမ်း နိုင်သော အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်လွှာစာ အမှတ် (၇၇၆/၆၂) ကို ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။

၃။ တရားလို၏ ဖခင်ကလည်း ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ စ၍ ပိုင်ရှင်သဖွယ် ပြုမူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အဆိုပါဘိုးဘဝိုင်မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံကို အရှေ့မြောက်မြို့နယ် အိုးအိမ်ဦးစီးဌာနသို့ ငှားရမ်းခဲ့ပါသည်။

၄။ အဆိုပါ ဘိုးဘဝိုင် မြေနှင့် ၎င်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက် အအုံကို တရားလို၏ ဖခင်က တရားလိုမှာ သမီးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်း၊ မောင်ညီမများကို လုပ်ကိုင် ကျွေးမွေးနေခြင်းတို့ ကြောင့် ချစ်မြတ်နိုးပါသဖြင့် (၁-၁-၈၈) နေ့စွဲပါ စာချုပ်ဖြင့် တရားလို၏ဖခင်က တရားလိုသို့ အဆိုပါမြေနှင့် အဆောက်အအုံကို အပိုင်ပေးခဲ့ပါသည်။

၅။ ဤသို့ စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးနောက် တရားလို၏ဖခင်မှာ နာမကျန်း ဖြစ်လာပြီး အဆိုပါစာချုပ်ကို ရေစစ္စကြီ မပြုလုပ်ရခင်ပင် ဖခင် ဖြစ်သူမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၀
(၁) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အိုးအိမ် ဦးစီးဦးစီးဌာန
(၂) ထထင်း တပ်ဖွဲ့မှူး ဖြည့်သွင်းရဲတပ်ဖွဲ့ နှင့် ချန်အရာဒေဝီ (ခ) ဒေါ်မြခင် (ပါ) ၁၀ ဦး

အဆိုအပိုဒ်(၁)ပါ အဆိုပြုချက်များအရ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ဟန်တူသောသူက ဒေါ်မြခင်၏ဖခင်အား အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ပေးကမ်းရာ၌ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မညီညွတ်သဖြင့် ပေးကမ်းမှုမှာ အထမမြောက်ချေ။

ထို့ပြင် အဆိုအပိုဒ်(၄)ပါ အဆိုပြုချက်များအရ ဒေါ်မြခင်၏ဖခင်မှာ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ဒေါ်မြခင်အား ပေးကမ်းသည်ဆိုရာ၌ ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆို၍ ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းမရှိ၍ ပေးကမ်းမှုမှာ အတည်မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်မြခင်သည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ရှင်အဖြစ်သို့ မည်သည့်နည်း နှင့်မျှ မရောက်နိုင်ချေ။ အဆိုလွှာသည် တရားစွဲနိုင်ရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ကြောင်း ထင်ရှား သိသာစေခြင်း မရှိ၍ အဆိုလွှာကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့်ရ နည်း ၁၁(က) အရ ပလပ်ရန်ဖြစ်သည်။ အဆိုလွှာပါ အဆိုပြုချက်များအရ ဒေါ်မြခင်သည် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများ၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်း မပေါ်လွင်ပါဘဲလျက်နှင့် တရားပြိုင်များ၏ ဖြောင့်ဆိုချက် သက်သက်အရ ဒီကရီမချမှတ်နိုင်ချေ။ တရားပြိုင်တို့၏ ဖြောင့်ဆိုချက်သည် ပိုင်ရှင်မဟုတ်သူအား ပိုင်ရှင်ဖြစ်အောင် မဖန်တီးနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၃၈ ကို ပလပ် လိုက်သည်။ မန္တလေးဘိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၉ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၇၀ (အရှေ့မြောက်) တွင် ချမှတ်ထားသော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရား

၁၉၉၀
 (၁) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
 ဆိုးအိမ်ဦးစီးဌာန
 (၂) သတင်းတပ်ဖွဲ့မှူး
 ဖြည့်သုံးရုံ
 ထပ်ဖွဲ့နှင့်
 ချန်တရာဒေဝီ
 (၁)
 ခေင်္ဂါမြောင်
 ၀၇(၁၀)ဦး

စီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၄ (ဆ) အရ ပယ်ဖျက်၍ ခေင်္ဂါမြောင်စွဲဆိုသော အမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

ထို့ပြင် အုန်းပရိကပ်ရှ် (ခ) မောင်အေးသည် ရုံးခွန် ကျပ် ၂၀ ထမ်းဆောင်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ထိုရုံးခွန်ကို တရားရုံးချုပ်က အရေကောက်ခံရန် ဖြစ်သည်။

နှစ်ဘက်အမှုသည်များသည် မိမိတို့ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြစေ။

ပြစ်မှုအမှားပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ အကြောင်းရေ အမှား

အမှန်

၂၄	၂၁	အပြစ်မှုများ	ပြစ်မှုအများ
၂၄	၂၂	ရည်ရွယ်တာ	ရည်ရွယ်တာ
၂၅	၂၅	ဦးကျင်စိန်	ဦးဆန်းဦး
၂၅	၂၆	ဦးကျင်စိန်	ဦးဆန်းဦး
၅၂	၁၂	ဝန်ခံထားသည့်	ဝန်ခံထားသည်။
၆၇	၁	နှင်	နှင့်
၆၇	၂၄	ဥပဒေ ၂၅၂	ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂
၇၂	၇	စီရင်ပိုင်ခွင့်	စီရင်ပိုင်ခွင့်

တရားမမှု အမှားပြင်ဆင်ချက်

၀	၅	ဖြစ်သော်လည်း	ဖြစ်လျှင်သော်လည်းကောင်း
		ကောင်း	
၀	၉	မည်အညွှအခါ	မည်သည့်အခါ
၁	၂	တရားတစ်ထုံးစွဲခွင့်	တရားတစ်ထုံးစွဲဆိုခွင့်ရှိသည်။
		ရှိသည်။	
၁	၃	နာနာမှု	နှစ်နာမှု
၁	၂၁	လက်မှတ်ရေးထိုး	လက်မှတ်ရေးထိုး
၁	၂၁	ကွယ်လွန်သူ	ကွယ်လွန်သူ
၁	၂၂	တစ်ရပ်တည်း	တစ်ရပ်တည်း
၁	၅	ဒီကဏ္ဍတစ်ရပ်ကို	ဒီကဏ္ဍကို
၁	၃	အခါ	အခါ
၁	၂၄	အပ်ဝရမ်းအတည်	အပ်ဝရမ်းကိုအတည်ပြုခြင်း
		ပြုခြင်း	
၁	၃၂	တရားရှုံးလည်း ထို	တရားရှုံးလည်းမရှိ၊ ဒီကဏ္ဍကို လိုက်
		ဒီကဏ္ဍကို လိုက်နာရန်	နာရန်တာဝန်ရှိသူ
		တာဝန်ရှိသူ	
၁	၁	များလည်းနထိုင်	များလည်းနေထိုင်ခြင်း
		ခြင်း	
၁	၁၄	အဆုံးအဖြတ်မပေးကွဲ	အဆုံးအဖြတ်မပေးဘဲ

စာမျက်နှာ	အကြောင်း	အမှား	အမှန်
ဉ	၂၆	မီးသေ ဆုံးဖြတ်ချက်	မီးသေသောဆုံးဖြတ်ချက်
ဋ	၁၃	အမှုသည်ရပ်စဲခြင်း	အမှုရပ်စဲခြင်း
ဋ	၂၁	သေခါ	သောအခါ
ဌ	၆	နိုင်ရန်ထပ်တလဲလဲ ပေ၀	နိုင်ရန်အကြောင်းထပ်တလဲလဲ ပေ၀
		ပေါက်ခြင်း-ရှိမရှိ	ပေ၀ပေါက်ခြင်းရှိမရှိ-
ဍ	၇	စတင်ရေးတွက်ရမည့်နဲ့	စတင်ရေးတွက်ရမည့်နေ့
ဎ	၁၃	ပစ္စည်းထွဲပြောင်း	ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း
ဏ	၂၇	ထပ်စုဆုံးဖြတ်ချက်	ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်
ဏ	၂၇	ဥပဒေကြောင်း	ဥပဒေအကြောင်း
ဏ	၁	အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသူများ	အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသူများ-
ဏ	၁၅	လိမ်လည်လှည့်ဖြာ	လိမ်လည်လှည့်ဖြား
ဏ	၁၀	အဆိုပါ	အဆို
ဏ	၂၀	ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေ	ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေ
ဏ	၂၅	အမိန့် ၇ နည်း ၁၀ (က)	အမိန့် ၇ နည်း ၁၁ (က)
ဏ	၂၇	မပေါ်မလွင်	မပေါ်လွင်
ဏ	၂၉	ပိုင်ရှင်ရှစ်အောင်	ပိုင်ရှင်ဖြစ်အောင်
ဏ	၂၀	အယူခံဝင်ခွင့်ပေးသင့်ခြင်း	အယူခံဝင်ခွင့်မပေးသင့်ခြင်း
ဏ	၄	ဒါဝတ်အိဘရာဟင်ဘိုင်	ဒါဝတ်အိဘရာဟင်ဘိုင်မြားနှင့်
		မြားနှင့် ပိုင်အေမြား (ခ)	ပိုင်အေမြား (ခ) ယာတီးယား
		ယာတီးယား အာမက်မြား	အာမက်မြား
ဏ	၂၀	ဒေါ်မိမိသွင်	ဒေါ်မိမိသွင်
ဏ	၄	မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း	မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ
		ဥပဒေ	
ဏ	၅	အမွေပည်း	အမွေပစ္စည်း
ဏ	၁၀	ဆိုန	(ဖျက်ရန်)
ဏ	၂၀	ယင်းစာချုပ် ပျက်ပြယ်ကြောင်း	ယင်းစာချုပ်ပျက်ပြယ်ရာ ပျက်ပြယ်ကြောင်း
ဏ	၂၆	ဥပဒေသည်	ဥပဒေသည်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း ရေ	အမှား	အမှန်
၁	၂	လင်ခန်းမယားသို့ပြတ်စဲခြင်း	လင်ခန်းမယားခန်း မပြတ်စဲခြင်း
၁	၁၂	ဦးမြမောင်	ဦးမြအောင်
၁	၁၆	အပိုဒ် ၁၀	အပိုဒ် ၁၁
၁	၂	ခန့်အပ်ထားသော	ခန့်ထားသော
၁	၆	ပစ္စည်းများ	ပစ္စည်း
၁	၈	ခန့်အပ်ထားသော	ခန့်ထားသော
၁	၁၉	ပုဒ်မ ၄	ပုဒ်မ ၄၉
၁	၂၁	မှတ်ပုံတင်သော	မှတ်ပုံမတင်သော
၁	၂၅	ယင်းစာချုပ်တို့	ယင်းစာချုပ်ကို
န	၂၅	ဥပဒေ	ယင်းဥပဒေ
န	၃၁	အဓိပ္ပာယ်	အဓိပ္ပာယ်
ပ	၁၄	အငှားချထားသည့်	(ဖျက်ရန်)
ပ	၁၆	အတွက် အိမ်လခကြေးများ	အိမ်လခကြေးများကို
၁	၁၇	လျှောက်ထားခံရသူများ အတွက်	လျှောက်ထားခံရသူ အတွက်
၃	၁၉	in' respect	in respect
၃	၁၉	action	action
၃	၂၀	provide	provided
၃	၃၂	ဒေါ်ထိုက်မှာ	ဒေါ်ထိုက်မှ
၅	၃၂	အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု	အမိန့်ကိုလျှောက်ထားမှု
၈	၃	ဆန့်ကျင်တက်	ဆန့်ကျင်ဘက်
၈	၆	တက်အမှုသည်	ဘက်အမှုသည်
၈	၁၆	အပုဒ် (၁)	အပိုဒ် (၁)
၉	၁၆	ဆိုင်ရာတရားသူကြီး	ဆိုင်ရာတရားသူကြီးသည်

စာမျက်နှာ	အကြောင်း	အမှား	အမှန်
၁၂	၁၆	၆၆/၀၀	၆/၀၀
၁၃	၃၂	ပုန်မ	ပုန်မ
၁၅	၂၆	တစ်ကောင်က	တစ်ကောင်ကို
၁၅	၂၇	တရားရုံးကို	တရားရုံးက
၁၅	၃၁	အမိန့်ကိုပြင်ဆင်မှု	အမိန့်ကိုလျှောက်ထားမှု
၁၆	၂	ပိုင်ပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ	ပိုင်ပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ
၁၆	၂	အငှားမောင်းရန်	အငှားမောင်းရန်
၁၆	၃	ပစ္စည်း	ပစ္စည်း
၁၇	၁	တစ်ရားတစ်ထုံး	တစ်ရားတစ်ထုံး
၁၇	၄	မခင်သက်နှင့် ဦးဘမှန်	မခင်သက်နှင့် ဦးဘမှန်
၂၄	၅	၃၁-၀-၀၅	၃၁-၁-၀၅
၂၆	၂၁	agreement entered into	agreement entered into
၂၀	ဘေးညွှန်း	+၁၉၈၀	+၁၉၉၀
၂၉	၂	ပေ	ပေး
၃၂	ဘေးညွှန်း	ဒေါ်တင်ကြည်ပါ(၂)	ဒေါ်တင်ကြည်ပါ(၆)
၃၄	၂၄	မိမိတရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်	မိမိအားတရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်
၃၀	၁၄	ပြင်ဆင်	ပြင်ဆင်မှု
၃၀	၁၆	တင်သွင်းခဲ့ခြင်းမရှိချေ။	မူတင်သွင်းခဲ့ခြင်းမရှိချေ။
၃၉	အောက်ညွှန်း	၁၉၂၁ လခပိုင်း	၁၉၂၀ လခပိုင်း
၄၁	၁၆	ဦးတိုက်	ဦးတုတ်
၄၂	၉	ပုဒ်မ	ပုဒ်မ
၄၂	၂၄	ဤရုံး၏	ဤအမှု၏
၄၄	၂	S 144 of the civil procedure code	S. 244 of the civil procedure code
၄၅	၁	တရားမအထွေထွေအယူခံမှု	တရားမအထွေထွေလျှောက်လွှာ
၄၅	ဘေးညွှန်း	၂၆ ရက်	၂၀ ရက်
၄၅	အောက်ညွှန်း	အထွေထွေအယူခံမှု	အထွေထွေလျှောက်လွှာ
၄၆	၁၃	အယူခံတရားလို	လျှောက်ထားသူ
၄၆	၁၅	အယူခံတရားပြိုင်	လျှောက်ထားခံရသူ
၄၀	၉	စိစစ်နိုင်ရန်	စိစစ်စိရင်နိုင်ရန်
၄၉	၂၀	အပြန်အလှန်	တန်ပြန်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	အမှား	အမှန်
၄၉ ၅၀	၂၇ အောက်ညွှန်း	၁၉၀၉ ခုနှစ်	၁၉၇၇ ခုနှစ် (၁) ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ-၁၀၊ စာ-၃၂၂။
၅၁	၂၁	၁၁-၉-၉၀	၁၀-၉-၉၀
၅၂	၉	ကိုဖန်စိန်း ဒေါ်ရှုတင်	ကိုဖန်စိန်း နှင့် ဒေါ်ရှုတင်
၅၂	၁၂	အမွေခွဲဝေပေးပြီဟု	အမွေခွဲဝေပေးပြီးပြီဟု
၅၂	၂၃	ဖိတ်ဖော်ခဲ့သည်	ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်
၅၄	၂၆	အဆိုပါပုဒ်မ ၂၉၅	အဆိုပါအခန်းပါပုဒ်မ ၂၉၅
၅၇	၂၇	Judge' which	Judge in which
၅၇	၂၉	prochure,	procedure,
၆၀	အောက်ညွှန်း	၂၄-၉-၀၉	၂၅-၉-၀၉
၆၃	၂၆	တူညီချက်	သဘောတူညီချက်
၆၄	၁၉	နယ်မြေ၌	မြေ၌
၆၄	၂၁	ခက်ခဲခပ်	အက်စ်အမ်
၆၄	၂၇	ဤအယူခံတွင်	ဤအထူးအယူခံတွင်
၆၄	၂၉	တရားရုံးချုပ်၏	တရားရုံးချုပ်
၆၆	၁၁	တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၀၂တွင် ပထမအယူခံ ဝင်သော်လည်း	တရားမပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၀၂ တွင် အယူခံ ဝင်သော်လည်း
၇၀	၁	တန်ကီခန်ပါ ၄	တန်ကီခန်ပါ ၅
၇၀	အောက်ညွှန်း	စာ-၁၁၇၄	စာ-၁၁၇
၇၂	၂၀	ကိုပုတိုက မိမိတို့အပေါ် တို့	ကိုပုတိုအပေါ်
၇၃	၂၀	allege	alleged
၇၃	၂၂	မေကြီနှင့်အမွှ်ဒူ (လ)	မေစတီနှင့်အမွှ်ဒူ (လ်)
၇၄	၁၉	မရတော့ချေ။	မရနိုင်တော့ချေ။
၇၅	၂	ဦးအေးအုန်း၊ ဦးမျိုး ထွန်းလင်းနှင့်	ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးအေး အုန်းနှင့်
၇၅	၁၂	လျှောက်ထားခံရသူများ	လျှောက်ထားသူ
၇၀	၂	လျှောက်ထားခံရသူများ	လျှောက်ထားသူသည်
၇၀	အောက်ညွှန်း	စာ-၁၁၀	စာ-၁၀၀
၇၉	၁၅	နည်း ၁ အရ	နည်း ၁၆ အရ

စာမျက်နှာ	အကြောင်း	အမှား	အမှန်
၈၀	၁	မုဋ်အမှတ် (လသာ)	မူအမှတ် (လသာ) ၌
၈၀	၁၆	တရားရုံးက	တိုင်းတရားရုံးက
၈၁	၂၇	ဇာရီအမှတ်	ဇာရီမူအမှတ်
၈၄	အောက်ညွှန်း	(၁၃-၁၁-၈၉)	(၁၃-၁၀-၈၉)
၈၇	၂၇	လျှောက်ထားခံရသူ	လျှောက်ထားသူ
၉၀	၃	ဦးကျော်တင့်နှင့်	ဦးကျော်တင့်၊
၉၀	အောက်ညွှန်း	အယူခံအမှတ်	အယူခံမူအမှတ်
၉၂	၆	ချမှတ်ခွင့်	ချမှတ်နိုင်ခွင့်
၉၅	၁၆	မောင်စန်းဘွဲ့ ပါနှင့်	မောင်စန်းဘွဲ့ပါ ၂ နှင့်
၉၈	၁	အရနှင့်	အရ
၁၀၁	၁၀	ပယ်ဖျက်	ဖျက်ပြယ်
၁၀၁	၁၅	သက်သေ	သက်သက်
၁၀၁	အောက်ညွှန်း	၁၉၆၉	၁၉၆၄
၁၀၂	၁၇	ဒေါ်အေးလုံနှင့် ဒေါ်ခင်နီ	ဒေါ်အေးလုံနှင့် ဒေါ်ခင်နီ
၁၀၅	၇	အဆိုပြုလွှာ	အဆိုပြုကာ
၁၀၅	၂၉	ပစ္စည်းကို	ပစ္စည်း
၁၀၆	၂၄	အားလုံးကိုပေး	အားလုံးကိုပေးကမ်း
၁၀၇	၂၅	ဖြစ်သူက	ဖြစ်သူ
၁၀၈	၁၆	တိုင်းတရားရုံး	တိုင်းတရားရုံးက
၁၀၈	၂၀	နေသဖြင့်	နေသည်ဖြစ်၍
၁၁၈	၁၄	အပ်နှံခြင်း	အပ်နှံခြင်း
၁၁၂	၂၂	အပြင်အပိုငွေ	အပြင်အခြားအပိုငွေ
၁၁၄	၇	ပေးစေလိုမှုသည်	စေလိုမှုတွင်
၁၁၅	၁၃	ကြေညာပေးရန်	ကြေညာပေးစေရန်
၁၁၅	၃၅	ပြင်ဆင်မှုတွင်	ပြင်ဆင်မှုများတွင်
၁၁၇	၂၁	အများအပြား	အများအပြားတွင်
၁၁၇	အောက်ညွှန်း	စာ-၀၅၈၈	စာ-၁၅၈၈
၁၁၉	၂၆	ဧရိယာ ၁၃၀	ဧရိယာ ၁၃၀
၁၂၅	၂၄	ရှိသူများ ရှိသူများ	ရှိသူများ
၁၂၉	၁၇	တန်ဘိုး	တန်ဘိုးငွေ
၁၂၉	၂၁	ပြန်လည်ပေးစေရန်	ပြန်လည်ပေးအပ်စေရန်
၁၃၄	၂၅	အေအိုင်အာဂျီ	အေအိုင်အာဂျီ

စာမျက်နှာ	အကြောင်း	အမှား	အမှန်
၁၃၀	၁၁	ဒေါ်ပုပါ-၇၃	ဒေါ်ပုပါ-၇'
၁၃၀	၃၂	စာ ၄၁၂၊	စာ ၄၀၂။
၁၄၃	၁၅	ဥပဒေကို	ဥပဒေသကို
၁၄၄	၇	အမှုသစ်စွဲဆိုလျှင်မူ	အမှုသစ်စွဲဆိုလိုလျှင်မူ
၁၄၆	၁၆	၃၁-၁-၉၀	၃၀-၁-၉၀
၁၄၇	၁၄	ရရှိသည့်	ရရှိထားသည်'
၁၅၂	အောက်ညွှန်း	၁၉၀၉	၁၉၀၉
၁၅၄	၂၀	မြန်ရန်	ပြရန်
၁၅၀	၂၁	မပိုရင်	မပိုးရင်
၁၅၀	၂၄	expression' out of the possession, 'an	expression 'out of the possession,' as
၁၅၀	၂၅	116	136
၁၆၉	ဘေးညွှန်း	၁၉၉၁	၁၉၉၀
၁၆၃	၁၇	huf band	hus band
၁၆၄	၁၃	ဦး နီးစေ ခင်ကျော်	ဦးထွန်းအောင်ကျော်
၁၆၄	၁၅	ဆိုးဖြတ်ခြင်းမှာ	ဆိုးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ
၁၆၄	၂၆	မငွေပါ၊ ၄ အမနှင့်	မငွေပါ ၂' အမှုနှင့်
၁၆၄	၂၇	မောင်ဇင်လင်ပါမူ ၃	မောင်ဇင်လင်ပါ ၃
၁၆၄	အောက်ညွှန်း (၂)	(၅၁၇)၊	(၅၃၇)၊
၁၆၅	၁	စွန့်ခွာသည့်	စွန့်ခွာသွားသည့်
၁၆၀	၁၅	၃၀၀	၃၀